॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯੇ

ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

ਗਨ੍ਥਾਰਮ੍ਭਕਥਾ

ਮਹਾਕਾਰੁਣਿਕਂ **ਨਾਥਂ,** ਞੇਯ੍ਯਸਾਗਰਪਾਰਗੁਂ।
ਵਨ੍ਦੇ ਨਿਪੁਣਗਮ੍ਭੀਰ-ਵਿਚਿਤ੍ਰਨਯਦੇਸਨਂ॥

ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਯੇਨ ਨਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਲੋਕਤੋ।
ਵਨ੍ਦੇ ਤਮੁਤ੍ਤਮਂ **ਧਮ੍ਮਂ,** ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪੂਜਿਤਂ॥

ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਠਿਤੋ ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ ਯੋ।
ਵਨ੍ਦੇ **ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਂ** ਤਂ, ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ॥

ਵਨ੍ਦਨਾਜਨਿਤਂ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਇਤਿ ਯਂ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ।
ਹਤਨ੍ਤਰਾਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ, ਹੁਤ੍ਵਾਹਂ ਤਸ੍ਸ ਤੇਜਸਾ॥

ਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਂ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਯਂ ਯਂ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਸੁ।
ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਾਦਿ-ਫਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਭੇਦਤੋ॥

ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਯਾ ਤਾਸਂ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਚ।
ਪਵਤ੍ਤਾ ਦੇਸਨਾ ਕਮ੍ਮ-ਫਲਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਾਰਿਨੀ॥

ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ ਇਚ੍ਚੇਵ, ਨਾਮੇਨ ਵਸਿਨੋ ਪੁਰੇ।
ਯਂ ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯਸ੍ਮਿਂ, ਸਙ੍ਗਾਯਿਂਸੁ ਮਹੇਸਯੋ॥

ਤਸ੍ਸਾਹਮਵਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ, ਪੋਰਾਣਟ੍ਠਕਥਾਨਯਂ।
ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਦਾਨਾਨਿ, ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਵਿਸੇਸਤੋ॥

ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਂ ਅਸਂਕਿਣ੍ਣਂ, ਨਿਪੁਣਤ੍ਥਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ।
ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨਂ, ਸਮਯਂ ਅਵਿਲੋਮਯਂ॥

ਯਥਾਬਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਤ੍ਥਸਂਵਣ੍ਣਨਂ ਸੁਭਂ।
ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਭਾਸਤੋ ਤਂ ਮੇ, ਨਿਸਾਮਯਥ ਸਾਧਵੋਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਮਾਨਾਨੀ**ਤਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਮਾਨਾਨਿ ਦੇਵਤਾਨਂ ਕੀਲ਼ਾਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਤਾਸਂ ਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਿ ਯੋਜਨਿਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਿਕਾਦਿਪਮਾਣਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤਤਾਯ , ਨਾਨਾਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾਨਿ ਸੋਭਾਤਿਸਯਯੋਗੇਨ ਵਿਸੇਸਤੋ ਮਾਨਨੀਯਤਾਯ ਚ ‘‘ਵਿਮਾਨਾਨੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਵਿਮਾਨਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁ ਕਾਰਣਂ ਏਤਿਸ੍ਸਾਤਿ **ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ,** ‘‘ਪੀਠਂ ਤੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾ ਦੇਸਨਾ। ਨਿਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤਞ੍ਚੇਤਂ ਤਾਸਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਰੂਪਭੋਗਪਰਿਵਾਰਾਦਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਤਂਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦੇਸਨਾਯ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਵਿਪਾਕਮੁਖੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਮਾਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਭਾਵਤੋ **ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਯਿਦਂ ਕੇਨ ਭਾਸਿਤਂ, ਕਤ੍ਥ ਭਾਸਿਤਂ, ਕਦਾ ਭਾਸਿਤਂ, ਕਸ੍ਮਾ ਚ ਭਾਸਿਤਨ੍ਤਿ? ਵੁਚ੍ਚਤੇ – ਇਦਞ੍ਹਿ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ ਦੁਵਿਧੇਨ ਪਵਤ੍ਤਂ – ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਗਾਥਾ ਤਾਹਿ ਤਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਭਾਸਿਤਾ, ਪੁਚ੍ਛਾਗਾਥਾ ਪਨ ਕਾਚਿ ਭਗਵਤਾ ਭਾਸਿਤਾ, ਕਾਚਿ ਸਕ੍ਕਾਦੀਹਿ, ਕਾਚਿ ਸਾਵਕੇਹਿ ਥੇਰੇਹਿ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਯੋ ਸੋ ਕਪ੍ਪਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਂ ਏਕਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਭਾਵਾਯ ਪੁਞ੍ਞਞਾਣਸਮ੍ਭਾਰੇ ਸਮ੍ਭਰਨ੍ਤੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ, ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਚਤੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਦਿਗੁਣਵਿਸੇਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ, ਸਕਲਸ੍ਸ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਞਾਣਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤੋ ਦੁਤਿਯੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੇਸੁ ਚ ਭਗਵਤਾ ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਠਪਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਤੇਨ ਭਾਸਿਤਾ।

ਭਾਸਨ੍ਤੇਨ ਚ ਪਠਮਂ ਤਾਵ ਲੋਕਹਿਤਾਯ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੇਨ ਦੇਵਲੋਕੇ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਪੁਨ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਰਣਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਏਕਜ੍ਝਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਾਸਿਤਾ, ਸਕ੍ਕੇਨ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ, ਦੇਵਤਾਹਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਭਾਸਿਤਾਪਿ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਾ ਏਵ। ਏਵਂ ਭਗਵਤਾ ਥੇਰੇਹਿ ਚ ਦੇਵਤਾਹਿ ਚ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ, ਦੇਵਤਾਹਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਚ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਭਾਸਿਤਾ ਪਚ੍ਛਾ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਂ ਸਙ੍ਗਾਯਨ੍ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕੇਹਿ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ’’ਇਚ੍ਚੇਵ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੋਪਿਤਾ। ਅਯਂ ਤਾਵੇਤ੍ਥ ‘‘ਕੇਨ ਭਾਸਿਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਂ ਪਦਾਨਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਸਾਧਾਰਣਤੋ ਚ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ।

ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨ ‘‘ਕੇਨ ਭਾਸਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਕਤਪਣਿਧਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਹਾਥੇਰਸ੍ਸ ਆਗਮਨੀਯਪਟਿਪਦਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਾ ਪਨ ਆਗਮਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਸਾਧਾਰਣਤੋ ‘‘ਕਤ੍ਥ ਭਾਸਿਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਂ ਪਦਾਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਨਯੇਨੇਵ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਪਰੇ ਪਨ ਭਣਨ੍ਤਿ – ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਰਹੋਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨਸ੍ਸ ਏਵਂ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ ‘‘ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸਤਿਪਿ ਵਤ੍ਥੁਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤਾਨਿ ਤਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਉਲ਼ਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਨ੍ਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਕਾਯਸਕ੍ਖਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਹਿ ਯਥੂਪਚਿਤਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਯਥਾਧਿਗਤਞ੍ਚ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਂ। ਏਵਂ ਮੇ ਸਤ੍ਥਾ ਗਗਨਤਲੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਕਾਨਮ੍ਪਿ ਕਾਰਾਨਂ ਆਯਤਨਗਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਸੇਨ ਉਲ਼ਾਰਫਲਤਂ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਤਂ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਤਿਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਾ ਹੋਤਿ ਬਹੁਜਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’’ਨ੍ਤਿ । ਸੋ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਂ ਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟਂ ਏਕਂਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਿਕਧਾਰਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਸਞ੍ਝਾਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤੋ ਵਿਯ ਚ ਜਙ੍ਗਮੋ ਅਞ੍ਜਨਗਿਰਿਸਿਖਰੋ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ, ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਤਾਹਿ ਤਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਯਥੂਪਚਿਤਂ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਾ ਕਥੇਸੁਂ। ਤਤੋ

ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਤ੍ਥ ਪਵਤ੍ਤਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਤਂ ਸਮਨੁਞ੍ਞੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਹੋਸਿ। ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸੀਤਿ।

ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਿਟਕਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਨ੍ਤਿ ਤੀਸੁ ਪਿਟਕੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਿਟਕਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ, ਦੀਘਨਿਕਾਯੋ ਮਜ੍ਝਿਮਨਿਕਾਯੋ ਸਂਯੁਤ੍ਤਨਿਕਾਯੋ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਨਿਕਾਯੋ ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯੋਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਨਿਕਾਯੇਸੁ ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ, ਸੁਤ੍ਤਂ ਗੇਯ੍ਯਂ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਗਾਥਾ ਉਦਾਨਂ ਇਤਿਵੁਤ੍ਤਕਂ ਜਾਤਕਂ ਅਬ੍ਭੁਤਧਮ੍ਮਂ ਵੇਦਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਨਵਸੁ ਸਾਸਨਙ੍ਗੇਸੁ ਗਾਥਾਸਙ੍ਗਹਂ।

‘‘ਦ੍ਵਾਸੀਤਿ ਬੁਦ੍ਧਤੋ ਗਣ੍ਹਿਂ, ਦ੍ਵੇ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਤੋ।
ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਯੇ ਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਵਤ੍ਤਿਨੋ’’ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੧੦੨੭) –

ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕੇਨ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤੇਸੁ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਕਤਿਪਯਧਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਸਙ੍ਗਹਂ। ਵਗ੍ਗਤੋ ਪੀਠਵਗ੍ਗੋ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਗ੍ਗੋ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਗ੍ਗੋ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਗ੍ਗੋ ਮਹਾਰਥਵਗ੍ਗੋ ਪਾਯਾਸਿਵਗ੍ਗੋ ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋਤਿ ਸਤ੍ਤ ਵਗ੍ਗਾ। ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਪਠਮੇ ਵਗ੍ਗੇ ਸਤ੍ਤਰਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਦੁਤਿਯੇ ਏਕਾਦਸ, ਤਤਿਯੇ ਦਸ, ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦ੍ਵਾਦਸ , ਪਞ੍ਚਮੇ ਚਤੁਦ੍ਦਸ, ਛਟ੍ਠੇ ਦਸ, ਸਤ੍ਤਮੇ ਏਕਾਦਸਾਤਿ ਅਨੁਰਵਿਮਾਨਾਨਂ ਅਗ੍ਗਹਣੇ ਪਞ੍ਚਾਸੀਤਿ, ਗਹਣੇ ਪਨ ਤੇਵੀਸਸਤਂ ਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਗਾਥਾਤੋ ਪਨ ਦਿਯਡ੍ਢਸਹਸ੍ਸਗਾਥਾ। ਤਸ੍ਸ ਵਗ੍ਗੇਸੁ ਪੀਠਵਗ੍ਗੋ ਆਦਿ, ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਸੋਵਣ੍ਣਪੀਠਵਤ੍ਥੁ ਆਦਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ “**ਪੀਠਂ ਤੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ**”ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾ ਆਦਿ।

੧. ਇਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਂ

੧. ਪੀਠਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਅਯਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ – ਭਗਵਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ ਰਞ੍ਞਾ ਪਸੇਨਦਿਨਾ ਕੋਸਲੇਨ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਸਦਿਸਦਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਿਤੇ ਤਦਨੁਰੂਪੇਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ, ਤਥਾ ਵਿਸਾਖਾਯ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾਯ ਮਹਾਦਾਨੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਅਸਦਿਸਦਾਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਾਕਟਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਮਹਾਜਨੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਵਂ ਉਲ਼ਾਰਵਿਭਵਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨੇਵ ਦਾਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਤਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨਾਪੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਵ ਦਾਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਤਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ, ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਣ੍ਡਕਮੁਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਿਲੋਤਿਕਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਿਣਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪੂਤਿਮੁਤ੍ਤਹਰੀਤਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤਂ, ਤਮ੍ਪਿ ਮਹਪ੍ਫਲਤਰਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਜੁਤਿਕਂ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਥਾ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ –

> ''ਨਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪਿਕਾ ਨਾਮ ਦਕ੍ਖਿਣਾ।
> ਤਥਾਗਤੇ ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਅਥ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕੇ''ਤਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੮੦੪)।

ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਕਥਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਪਣਦ੍ਧਿਕਵਣਿਬ੍ਬਕਯਾਚਕਾਨਂ ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਦਾਨਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਗੇਹਙ੍ਗਣੇ ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇਸੁ ਆਸਨਾਨਿ ਠਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਚਾਰਿਕੋ ਥੇਰੋ ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਆਲੋਕਿਤੇਨ ਵਿਲੋਕਿਤੇਨ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੇਨ ਪਸਾਰਿਤੇਨ ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਇਰਿਯਾਪਥਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗੇਹਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਤਤ੍ਥੇਕਾ ਕੁਲਧੀਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਥੇਰਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨਾ ਉਲ਼ਾਰਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੀਠਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਪੀਤਕਂ ਮਟ੍ਠਵਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਥੇਰੇ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ''ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਆਹਾਰੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿ, ਬੀਜਨਿਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੀਜਿ। ਸੋ ਥੇਰੋ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਆਸਨਦਾਨਭੋਜਨਦਾਨਾਦਿਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਨਂ ਤਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਪੀਤਿਯਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟ੍ਠਸਰੀਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ।

ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਂ ਚਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੀਠਦਾਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਯੋਜਨਿਕੋ ਕਨਕਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਆਕਾਸਚਾਰੀ ਸੀਘਜਵੋ ਉਪਰਿ ਕੂਟਾਗਾਰਸਣ੍ਠਾਨੋ, ਤੇਨ ਤਂ ''ਪੀਠਵਿਮਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਵਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਸਰਿਕ੍ਖਤਂ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਂ ਅਹੋਸਿ, ਪੀਤਿਵੇਗਸ੍ਸ ਬਲਵਭਾਵੇਨ ਸੀਘਜਵਂ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਵਸੇਨ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਯਥਾਰੁਚਿਗਾਮੀ , ਪਸਾਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਲ਼ਾਰਤਾਯ ਸਬ੍ਬਸੋਵ ਪਾਸਾਦਿਕਂ ਸੋਭਾਤਿਸਯਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਦੇਵਤਾਸੁ ਯਥਾਸਕਂ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਨਤ੍ਥਂ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਸੁ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਦਿਬ੍ਬਾਭਰਣਵਿਭੂਸਿਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਸਕਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੀਠਵਿਮਾਨਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ

ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਉਪਗਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਅਥ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਬਲਵਪਸਾਦਗਾਰਵਾ ਸਹਸਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਤਾਯ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਚ ਸਤ੍ਤੇਹਿ ਯਥੂਪਚਿਤਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਥਾਕਮ੍ਮੂਪਗਞਾਣਾਨੁਭਾਵੇਨ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਠਪਿਤਆਮਲਕਂ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਬਲਭੇਦੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਥਾਪਿ ਯਸ੍ਮਾ ਦੇਵਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ''ਕੁਤੋ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਇਧੂਪਪਨ੍ਨਾ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਲਭਾਮੀ''ਤਿ ਅਤੀਤਭਵਂ ਯਥੂਪਚਿਤਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਧਮ੍ਮਤਾਸਿਦ੍ਧਾ ਉਪਧਾਰਣਾ , ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਯਾਥਾਵਤੋ ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ –

੧. ''ਪੀਠਂ ਤੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਮਨੋਜਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਲ੍ਯਧਰੇ ਸੁਵਤ੍ਥੇ, ਓਭਾਸਸਿ ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਬ੍ਭਕੂਟਂ॥

੨. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੩. ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ ਆਹ –

੪. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੫. ''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਅਬ੍ਭਾਗਤਾਨਾਸਨਕਂ ਅਦਾਸਿਂ।
ਅਭਿਵਾਦਯਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਯਥਾਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ ਦਾਨਂ॥

੬. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੭. ''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧. ਤਤ੍ਥ **ਪੀਠ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਤਾਦਿਸਂ ਦਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧਮ੍ਪਿ ਆਪਣਮ੍ਪਿ ਬਲਿਕਰਣਪੀਠਮ੍ਪਿ ਵੇਤ੍ਤਾਸਨਮ੍ਪਿ ਮਸਾਰਕਾਦਿਵਿਸੇਸਨਾਮਂ ਦਾਰੁਮਯਾਦਿਆਸਨਮ੍ਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ''ਪਾਦਪੀਠਂ ਪਾਦਕਥਲਿਕ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੨੦੯; ਚੂਲ਼ਵ॰ ੭੫) ਏਤ੍ਥ ਪਾਦਠਪਨਯੋਗ੍ਗਂ ਪੀਠਾਦਿਕਂ ਦਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ''ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ''ਤਿ (ਮਿ॰ ਪ॰ ੫.੩.੧) ਏਤ੍ਥ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹਣਯੋਗ੍ਗਂ। ''ਪੀਠਿਕਾ''ਤਿ ਪਨ ਏਕਚ੍ਚੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਦੇਸਵੋਹਾਰੇਨ ਆਪਣਂ। ''ਭੂਤਪੀਠਿਕਾ ਦੇਵਕੁਲਪੀਠਿਕਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੇਵਤਾਨਂ ਬਲਿਕਰਣਟ੍ਠਾਨਭੂਤਂ ਪੀਠਂ। ''ਭਦ੍ਦਪੀਠ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੇਤ੍ਤਲਤਾਦੀਹਿ ਉਪਰਿ ਵੀਤਂ ਆਸਨਂ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਭਦ੍ਦਪੀਠਂ

ਉਪਾਨਯੀ’’ਤਿ । ‘‘ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਮਞ੍ਚਪੀਠੰ। ਮਞ੍ਚੰ ਵਾ ਪੀਠੰ ਵਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾ’’ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੫੨੨) ਚ ਆਦੀਸੁ ਮਸਾਰਕਾਦਿਭੇਦੰ ਦਾਰੁਮਯਾਦਿਆਸਨੰ। ਇਧ ਪਨ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਕਾਰਸਣ੍ਠਿਤੰ ਦੇਵਤਾਯ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵਾਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਯੋਜਨਿਕੰ ਕਨਕਵਿਮਾਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਤੇਤਿ ਤੇ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਨ ਤੇ ਸੁਖੰ ਪਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨਨ੍ਦਨ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੧, ੨੨੬) ਤ-ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਬਹੁਵਚਨੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਨਮੋ ਤੇ ਪੁਰਿਸਾਜਞ੍ਞ, ਨਮੋ ਤੇ ਪੁਰਿਸੁਤ੍ਤਮ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੭੮; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੪੯)। ਨਮੋ ਤੇ ਬੁਦ੍ਧ ਵੀਰਤ੍ਥੂ’’ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੯੦) ਚ ਆਦੀਸੁ ਤੁਮ੍ਹ-ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਸਮ੍ਪਦਾਨੇ, ਤੁਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਕਿਂ ਤੇ ਦਿਟ੍ਠੰ ਕਿਨ੍ਤਿ ਤੇ ਸੁਤੰ। ਉਪਧੀ ਤੇ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਆਸਵਾ ਤੇ ਪਦਾਲਿਤਾ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੦੦; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੫੧) ਚ ਆਦੀਸੁ ਕਰਣੇ। ‘‘ਕਿਂ ਤੇ ਵਤੰ ਕਿਂ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੧੨੫੧; ਜਾ॰ ੧.੧੦.੯੨) ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ। ਇਧਾਪਿ ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਵਾਤਿ ਹਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਵਣ੍ਣ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣੇ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੇ ਸੁਗਤੇ ਦੁਗ੍ਗਤੇ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੮) ਚ ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਤਾ ਸੁਸਰਤਾ’’ਤਿ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੮.੧੧) ਚ ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਛਵਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੰ ਆਗਤੋ। ‘‘ਕਾਕੰ ਸੁਵਣ੍ਣਾ ਪਰਿਵਾਰਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੧.੧.੭੭) ਗਰੁਲ਼ੇ। ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੦੦) ਜਾਤਰੂਪੇ। ਇਧਾਪਿ ਜਾਤਰੂਪੇ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਸਮਾਨਵਣ੍ਣਤਾਯ ਸੋਭਨੋ ਵਣ੍ਣੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੁਵਣ੍ਣਮੇਵ ਸੋਵਣ੍ਣੰ ਯਥਾ ‘‘ਵੇਕਤੰ ਵੇਸਮ’’ਨ੍ਤਿ ਚ। ਮਯ-ਸਦ੍ਦੋ ਚ ‘‘ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਪਟਿਞ੍ਞਾਤਾ, ਤੇਵਿਜ੍ਜਾ ਮਯਮਸ੍ਮੁਭੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੯੯; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੫੫) ਅਸ੍ਮਦਤ੍ਥੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਮਯੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਹੇਮਾਯ, ਜਾਤਮਣ੍ਡੋ ਦਰੀ ਸੁਭਾ’’ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੰ। ‘‘ਮਨੋਮਯਾ ਪੀਤਿਭਕ੍ਖਾ ਸਯੰਪਭਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੯; ੩.੩੮) ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੇ, ਬਾਹਿਰੇਨ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਵਿਨਾ ਮਨਸਾਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ ਮਨੋਮਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ‘‘ਯਂਨੂਨਾਹੰ ਸਾਮੰ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲੰ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਮਤ੍ਤਿਕਾਮਯੰ ਕੁਟਿਕੰ ਕਰੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੮੪) ਵਿਕਾਰਤ੍ਥੇ। ‘‘ਦਾਨਮਯੰ ਸੀਲਮਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੦੫) ਪਦਪੂਰਣਮਤ੍ਤੇ। ਇਧਾਪਿ ਵਿਕਾਰਤ੍ਥੇ, ਪਦਪੂਰਣਮਤ੍ਤੇ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਯਦਾ ਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਨ੍ਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ, ਤਦਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਵਿਕਾਰੋ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਨ੍ਤਿ ਵਿਕਾਰਤ੍ਥੇ ਮਯ-ਸਦ੍ਦੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ‘‘ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੇ’’ਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਸੋਵਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ, ਤਦਾ ਸੋਵਣ੍ਣਮੇਵ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਨ੍ਤਿ ਪਦਪੂਰਣਮਤ੍ਤੇ ਮਯ-ਸਦ੍ਦੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਉਲ਼ਾਰਨ੍ਤਿ ਪਣੀਤਮ੍ਪਿ ਸੇਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ। ਉਲ਼ਾਰ-ਸਦ੍ਦੋ ਹਿ ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇਨਾਪਰੰ ਉਲ਼ਾਰੰ ਵਿਸੇਸੰ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੫.੩੭੬) ਪਣੀਤੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਉਲ਼ਾਰਾਯ ਖਲੁ ਭਵਂ ਵਚ੍ਛਾਯਨੋ ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਪਸੰਸਾਯ ਪਸੰਸਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੮) ਸੇਟ੍ਠੇ। ‘‘ਉਲ਼ਾਰਭੋਗਾ ਉਲ਼ਾਰਯਸਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਸ॰ ੮੯੪, ੮੯੬; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੪) ਮਹਨ੍ਤੇ। ਤਮ੍ਪਿ ਚ ਵਿਮਾਨੰ ਮਨੁਞ੍ਞਭਾਵੇਨ ਉਪਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤਿਤ੍ਤਿਕਰਣਟ੍ਠੇਨ ਪਣੀਤੰ, ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਤਾਦਿਨਾ ਪਸੰਸਿਤਤਾਯ ਸੇਟ੍ਠੰ, ਪਮਾਣਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਮਹਗ੍ਘਤਾਯ ਚ ਮਹਨ੍ਤੰ, ਤੀਹਿਪਿ ਅਤ੍ਥੇਹਿ ਉਲ਼ਾਰਮੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਉਲ਼ਾਰਨ੍ਤਿ।

ਮਨੋਜਵਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਮਨੋ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਯਦਿਪਿ ਮਨੋ-ਸਦ੍ਦੋ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਸਾਧਾਰਣਵਾਚੀ, ‘‘ਮਨੋਜਵ’’ਨ੍ਤਿ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤਨਕਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਮਯਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਨਸੋ ਵਿਯ ਜਵੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਮਨੋਜਵਂ ਯਥਾ ਓਟ੍ਠਮੁਖੋਤਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਸੀਘਗਮਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਨੋ ਹਿ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਾਯ ਅਤਿਦੂਰੇਪਿ ਵਿਸਯੇ ਖਣੇਨੇਵ ਨਿਪਤਤਿ, ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ – ‘‘ਨਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਞ੍ਞੰ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤੰ, ਯਥਯਿਦੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੮) ‘‘ਦੂਰਙ੍ਗਮੰ ਏਕਚਰ’’ਨ੍ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੭) ਚ। **ਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਵਸਨਵਿਮਾਨਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਯੇਨਕਾਮਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਮ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਕਾਮਾ ਹਿ ਚਿਤ੍ਰਾ ਮਧੁਰਾ ਮਨੋਰਮਾ, ਵਿਰੂਪਰੂਪੇਨ ਮਥੇਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੦; ਥੇਰਗਾ॰ ੭੮੭) ਮਨਾਪਿਯੇ ਰੂਪਾਦਿਵਿਸਯੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਛਨ੍ਦੋ ਕਾਮੋ ਰਾਗੋ ਕਾਮੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿਭ॰ ੫੬੪; ਮਹਾਨਿ॰ ੧; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ੮ ਅਜਿਤਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ) ਛਨ੍ਦਰਾਗੇ। ‘‘ਕਿਲੇਸਕਾਮੋ ਕਾਮੁਪਾਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੨੧੯; ਮਹਾਨਿ॰ ੨) ਸਬ੍ਬਸ੍ਮਿਂ ਲੋਭੇ।

‘‘ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣੰ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੨੯੧) ਗਾਮਧਮ੍ਮੇ। ‘‘ਸਨ੍ਤੇਤ੍ਥ ਤਯੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਕਾਮਰੂਪਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੨੫; ਮਹਾਵ॰ ੪੬੬) ਹਿਤਚ੍ਛਨ੍ਦੇ। ‘‘ਅਤ੍ਤਾਧੀਨੋ ਅਪਰਾਧੀਨੋ ਭੁਜਿਸ੍ਸੋ ਯੇਨਕਾਮੰਗਮੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੨੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੨੬) ਸੇਰਿਭਾਵੇ। ਇਧਾਪਿ ਸੇਰਿਭਾਵੇ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਤਸ੍ਮਾ **ਯੇਨਕਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਰੁਚਿ, ਦੇਵਤਾਯ ਇਚ੍ਛਾਨੁਰੂਪਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਲਙ੍ਕਤੇਤਿ ਅਲਙ੍ਕਤਗਤ੍ਤੇ, ਨਾਨਾਵਿਧਰੰਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਵਿਵਿਧਰਤਨਵਿਜ੍ਜੋਤਿਤੇਹਿ ਹਤ੍ਥੂਪਗਪਾਦੂਪਗਾਦਿਭੇਦੇਹਿ ਸਟ੍ਠਿਸਕਟਭਾਰਪਰਿਮਾਣੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਵਿਭੂਸਿਤਸਰੀਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮ੍ਬੋਧਨੇ ਚੇਤੰ ਏਕਵਚਨੰ। **ਮਲਜਧਰੇ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਰੁਕ੍ਖਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਸਨ੍ਤਾਨਕਲਤਾਦਿਸਮ੍ਭਵੇਹਿ, ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਚਾਮੀਕਰਵਿਵਿਧਰਤਨਮਯਪਤ੍ਤਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਕੇਸਰੇਹਿ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਵਿਪ੍ਫੁਰਨ੍ਤਕਿਰਣਨਿਕਰਰੁਚਿਰੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਕੁਸੁਮੇਹਿ ਸੁਮਣ੍ਡਿਤਕੇਸਹਤ੍ਥਾਦਿਤਾਯ ਮਾਲਾਭਾਰਿਨੀ। **ਸੁਵਤ੍ਥੇ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਲਤਾਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੰ, ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਵਣ੍ਣਵਿਸੇਸਾਨੰ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਭਾਸੁਰਪ੍ਪਭਾਨੰ ਨਿਵਾਸਨੁਤ੍ਤਰਿਯਪਟਿਚ੍ਛਦਾਦੀਨੰ ਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥਾਨੰ ਵਸੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰਵਤ੍ਥੇ। **ਓਭਾਸਸੀ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਸਿ। **ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਾ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ। **ਅਬ੍ਭਕੂਟ**ਨ੍ਤਿ ਵਲਾਹਕਸਿਖਰੇ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਹਿ ਏਤੰ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ। **ਓਭਾਸਸੀ**ਤਿ ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਧਹੇਤੁਅਤ੍ਥਵਚਨੰ, ਓਭਾਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਕ੍ਖੇ ‘‘ਅਬ੍ਭਕੂਟ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਏਵ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਨਾਮ ਸਞ੍ਝਾਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤੰ ਰਤ੍ਤਵਲਾਹਕਸਿਖਰੰ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਓਭਾਸਮਾਨੰ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤੀ ਵਿਸੇਸਤੋ ਓਭਾਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵੰ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਪਨੀਯਮਯੰ ਨਾਨਾਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲੰ ਪਕਤਿਪਭਸ੍ਸਰੰ ਇਮੰ ਵਿਮਾਨੰ ਤ੍ਵੰ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਵਿਭੂਸਿਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਜ੍ਜੋਤਯਨ੍ਤੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਹਿ ਵਤ੍ਥਾਭਰਣੋਭਾਸੇਹਿ ਚ ਵਿਸੇਸਤੋ ਓਭਾਸੇਸੀਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਹਿ ‘‘ਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿ ਨਿਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਵਚਨਮੇਤੰ , ‘‘ਅਬ੍ਭਕੂਟ’’ਨ੍ਤਿ ਨਿਦਸ੍ਸਨਵਚਨੰ। ਤਥਾ ‘‘ਤੇ’’ਤਿ ਨਿਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਵਚਨੰ। ਤਞ੍ਹਿ ‘‘ਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਵਚਨੇਨ ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਲਜਧਰੇ ਸੁਵਤ੍ਥੇ ਓਭਾਸਸੀ’’ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਦਾਨਿ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਸੇਨ ਪਰਿਣਮਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ‘‘ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਾ’’ਤਿ ਨਿਦਸ੍ਸਨਵਚਨੰ। ‘‘ਓਭਾਸਸੀ’’ਤਿ ਇਦੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਉਪਮੇਯ੍ਯੁਪਮਾਨਾਨੰ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਦਸ੍ਸਨੰ। ‘‘ਓਭਾਸਸੀ’’ਤਿ ਹਿ ਇਦੰ ‘‘ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ ਪਦੰ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਪੁਰਿਸਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ, ‘‘ਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਪੁਰਿਸਵਸੇਨ ਪਰਿਣਮਤਿ। ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਚੇਤ੍ਥ ਲੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ‘‘ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮੰ ਓਭਾਸਸੀ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਵਿਜ੍ਜੁਲਤੋਭਾਸਿਤੰ ਅਬ੍ਭਕੂਟੰ ਵਿਯਾ’’ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਸੇਨ ਚੇਤੰ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ ਪਰਿਣਮਤਿ। ਤਥਾ ‘‘ਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਿਤਬ੍ਬਵਚਨਮੇਤੰ, ‘‘ਤੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੰ ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸਨੰ।

ਨਨੁ ਚ ‘‘ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਲੋਹਤਾਯ ਸੇਟ੍ਠਭਾਵਤੋ ਦਿਬ੍ਬਸ੍ਸ ਚ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ? ਨ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਸੇਸਸਬ੍ਭਾਵਤੋ। ਯਥੇਵ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਭੋਗਸੁਵਣ੍ਣਵਿਕਤਿਤੋ ਰਸਵਿਦ੍ਧੰ ਸੇਟ੍ਠੰ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧੰ, ਤਤੋ ਆਕਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਤਤੋ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਦਿਬ੍ਬੰ ਸੇਟ੍ਠੰ, ਏਵੰ ਦਿਬ੍ਬਸੁਵਣ੍ਣੇਪਿ ਚਾਮੀਕਰੰ, ਚਾਮੀਕਰਤੋ ਸਾਤਕੁਮ੍ਭੰ, ਸਾਤਕੁਮ੍ਭਤੋ ਜਮ੍ਬੁਨਦੰ, ਜਮ੍ਬੁਨਦਤੋ ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਸੇਟ੍ਠੰ। ਤੇਨਾਹ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ –

> ‘‘ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਹ ਪੁਰਾਣਜਟਿਲੇਹਿ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੇਹਿ।
> ਸਿਙ੍ਗੀਨਿਕ੍ਖਸਵਣ੍ਣੋ, ਰਾਜਗਹੰ ਪਾਵਿਸਿ ਭਗਵਾ’’ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੮)।

ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਪਿ ‘‘ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਥ ਵਾ ‘‘ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਨ ਤਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਪਣੀਤਭਾਵਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਅਥ ਖੋ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵਮ੍ਪੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਵਾਯਮਤ੍ਥੋ । ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਫਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸਰਿਕ੍ਖਤਾਦਸ੍ਸਨੰ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ

‘‘ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸਮ੍ਪਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੋਭਾਤਿਸਯਸਮ੍ਪਦਂ, ‘‘ਮਨੋਜਵ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਗਮਨਸਮ੍ਪਦਂ। ‘‘ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੀਘਜਵਤਾਯ ਪੀਠਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਭਾਵਸਮ੍ਪਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਅਥ ਵਾ ‘‘ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਪਣੀਤਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵੇਪੁਲ੍ਲਮਹਤ੍ਤਂ। ‘‘ਮਨੋਜਵ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਆਨੁਭਾਵਮਹਤ੍ਤਂ। ‘‘ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਿਹਾਰਸੁਖਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ‘‘ਸੋਵਣ੍ਣਮਯ’’ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਰੂਪਤਂ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਤਂ ਪਾਸਾਦਿਕਤਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਮਨੋਜਵ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੀਘਸਮ੍ਪਦਂ, ‘‘ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਚਾਰਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਅਥ ਵਾ ਤਂ ਵਿਮਾਨਂ ਯਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਫਲਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਲੋਭਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਤਾਯ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ, ਅਦੋਸਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਤਾਯ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਅਮੋਹਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਤਾਯ ਮਨੋਜਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਂ। ਤਥਾ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ, ਪਞ੍ਞਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਵੀਰਿਯਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਮਨੋਜਵਂ, ਸਮਾਧਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਂ। ਸਦ੍ਧਾਸਮਾਧਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਵਾ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ, ਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਸਮਾਧਿਵੀਰਿਯਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਮਨੋਜਵਂ, ਸਮਾਧਿਸਤਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਭਾਵੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ‘‘ਪੀਠ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵਿਮਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਪੁਞ੍ਞਫਲਵਿਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਂ, ਏਵਂ ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤੇ’’ਤਿਆਦਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਪੁਞ੍ਞਫਲਵਿਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਪ੍ਪਾਚਰਿਯਵਿਰਚਿਤੋਪਿ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਾਲਙ੍ਕਾਰੋ ਵਿਵਿਧਰਂਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਮਣਿਰਤਨਖਚਿਤੋ ਏਵ ਸੋਭਤਿ, ਨ ਕੇਵਲੋ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚਤੁਰਸ੍ਸਸੋਭਨੋਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਸੁਮਣ੍ਡਿਤਪਸਾਧਿਤੋਵ ਸੋਭਤਿ, ਨ ਕੇਵਲੋ। ਤੇਨਸ੍ਸਾ ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤੇ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਆਹਰਿਮਂ ਸੋਭਾਵਿਸੇਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਓਭਾਸਸੀ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਨਾਹਰਿਮਂ। ਤਥਾ ਪੁਰਿਮੇਨ ਵਤ੍ਤਮਾਨਪਚ੍ਚਯਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸੋਭਾਤਿਸਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮੇਨ ਅਤੀਤਪਚ੍ਚਯਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਪੁਰਿਮੇਨ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਭੋਗਵਤ੍ਥੁਸਮ੍ਪਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮੇਨ ਉਪਭੁਞ੍ਜਨਕਵਤ੍ਥੁਸਮ੍ਪਦਂ।

ਏਤ੍ਥਾਹ ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਤਂ ਵਿਮਾਨਂ ਯੁਤ੍ਤਵਾਹਂ, ਉਦਾਹੁ ਅਯੁਤ੍ਤਵਾਹ’’ਨ੍ਤਿ? ਯਦਿਪਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਰਥਵਿਮਾਨਾਨਿ ਯੁਤ੍ਤਵਾਹਾਨਿਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ‘‘ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਂ ਆਜਞ੍ਞਰਥ’’ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੬੪) ਆਦਿਵਚਨਤੋ, ਤੇ ਪਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਏਵ ਕਿਚ੍ਚਕਰਣਕਾਲੇ ਵਾਹਰੂਪੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਏਰਾਵਣੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਿਰੂਪੇਨ। ਇਦਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਏਦਿਸਂ ਅਯੁਤ੍ਤਵਾਹਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਯਦਿ ਏਵਂ ਕਿਂ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਗਮਨੇ ਵਿਸੇਸਪਚ੍ਚਯੋ, ਉਦਾਹੁ ਬਾਹਿਰਾਤਿ? ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਚਨ੍ਦਵਿਮਾਨਸੂਰਿਯਵਿਮਾਨਾਦੀਨਂ ਦੇਸਨ੍ਤਰਗਮਨੇ ਤਦੁਪਜੀਵੀਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਾਧਾਰਣਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਅਤਿਵਿਯ ਸੀਘਜਵਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਾਯੁਮਣ੍ਡਲਂ ਤਾਨਿ ਪੇਲ੍ਲੇਨ੍ਤਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਤਂ ਪੇਲ੍ਲੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀ ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਥਾ ਚ ਪਨ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਅਨ੍ਤੋਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਵਾਯੋਧਾਤੁਯਾ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਵਿਮਾਨਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਪੇਲ੍ਲੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ ਰਞ੍ਞੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ‘‘ਪਵਤ੍ਤਤੁ ਭਵਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਚਨਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਯ ਵਾਯੋਧਾਤੁਯਾ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਮਨੋਜਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮ’’ਨ੍ਤਿ।

੨. ਏਵਂ ਪਠਮਗਾਥਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਪੁਞ੍ਞਫਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਰਣਭੂਤਂ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਦਂ ਵਿਭਾਵੇਤੁਂ **‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ’’**ਤਿਆਦਿ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਕੇਨਾ**ਤਿ ਕਿਂ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਕਿਂ ਰਾਜਾ ਯੋ ਲੋਕਂ ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਥਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੪੨੪) ਗਰਹਣੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੪; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੫੯) ਅਨਿਯਮੇ। ‘‘ਕਿਂ ਸੂਧ ਵਿਤ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੮੩; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੭੩)

ਪੁਚ੍ਛਾਯਂ। ਇਧਾਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਯਮੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ‘‘ਕੇਨਾ’’ਤਿ ਚ ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਕੇਨ ਹੇਤੁਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਵ। **ਏਤਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਏਦਿਸੋ, ਏਤਰਹਿ ਯਥਾਦਿਸ੍ਸਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਵਣ੍ਣ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਕਦਾ ਸਞ੍ਞੂਲ੍ਹਾ ਪਨ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਇਮੇ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੭) ਗੁਣੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੪) ਥੁਤਿਯਂ। ‘‘ਅਥ ਕੇਨ ਨੁ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਗਨ੍ਧਥੇਨੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੪; ਜਾ॰ ੧.੬.੧੧੬) ਕਾਰਣੇ। ‘‘ਤਯੋ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੬੦੨) ਪਮਾਣੇ। ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੧੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੭੯-੩੮੦) ਜਾਤਿਯਂ। ‘‘ਮਹਨ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਰਾਜਵਣ੍ਣਂ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਸਣ੍ਠਾਨੇ। ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਸਿ ਭਗਵਾ, ਸੁਸੁਕ੍ਕਦਾਠੋਸਿ ਵੀਰਿਯਵਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੯੯; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੫੩) ਛਵਿਵਣ੍ਣੇ। ਇਧਾਪਿ ਛਵਿਵਣ੍ਣੇ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਕੇਨ ਕੀਦਿਸੇਨ ਪੁਞ੍ਞਵਿਸੇਸੇਨ ਹੇਤੁਭੂਤੇਨ ਦੇਵਤੇ, ਤਵ ਏਤਾਦਿਸੋ ਏਵਂਵਿਧੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਣਕਪ੍ਪਭੋ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੋ ਜਾਤੋਤਿ?

ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਕੇਨ ਪੁਞ੍ਞਾਤਿਸਯੇਨ ਤੇ ਇਧ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਇਦਾਨਿ ਤਯਿ ਲਬ੍ਭਮਾਨਂ ਉਲ੍ਹਾਰਂ ਸੁਚਰਿਤਫਲਂ ਇਜ੍ਝਤਿ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਤਿ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਅਵਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੋਗਾ**ਤਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ‘‘ਭੋਗਾ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਾ ਵਤ੍ਥਾਭਰਣਾਦਿਵਿਤ੍ਤੂਪਕਰਣਵਿਸੇਸਾ। **ਯੇ**ਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞੇਨ ਅਨਿਯਮਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, **ਕੇਚੀ**ਤਿ ਪਕਾਰਭੇਦਂ ਆਮਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨਿਯਮਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਉਭਯੇਨਾਪਿ ਪਣੀਤਪਣੀਤਤਰਾਦਿਭੇਦੇ ਤਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਮਾਨੇ ਤਾਦਿਸੇ ਭੋਗੇ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਬ੍ਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਨਵਸੇਸਬ੍ਯਾਪਕੋ ਹਿ ਅਯਂ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਯਥਾ ‘‘ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ। **ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ**ਤਿ ਮਨਸਾ ਪਿਯਾਯਿਤਬ੍ਬਾ, ਮਨਾਪਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਏਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਵਿਸੇਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਦਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ‘‘ਭੋਗਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਭੇਦਾ ਕਾਮਗੁਣਸਮ੍ਪਦਾ। ‘‘ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤੇਸਂ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਇਟ੍ਠਕਨ੍ਤਮਨਾਪਤਾ। ‘‘ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤੀ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਦਿਬ੍ਬਆਯੁਵਣ੍ਣਯਸਸੁਖਆਧਿਪਤੇਯ੍ਯਸਮ੍ਪਦਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ‘‘ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਯਾਨਿ ‘‘ਸੋ ਅਞ੍ਞੇ ਦੇਵੇ ਦਸਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਅਧਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਆਯੁਨਾ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਸੁਖੇਨ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਯਸੇਨ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਆਧਿਪਤੇਯ੍ਯੇਨ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਰੂਪੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਰਸੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਹੀ’’ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪੧) ਸੁਤ੍ਤੇ ਆਗਤਾਨਿ ਦਸ ਠਾਨਾਨਿ। ਤੇਸਂ ਇਧ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਸਙ੍ਗਹੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੩. ਪੁਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਪਞ੍ਹਂ ਕਰੋਮਿ, ਞਾਤੁਮਿਚ੍ਛਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਮਞ੍ਚੇਤਂ ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ’’ਤਿ ਚ ਕਿਂ-ਸਦ੍ਦਗ੍ਗਹਣੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸੇਸਭਾਵਞਾਪਨਤ੍ਥਂ ਪਨ ‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪੁਚ੍ਛਾ ਅਦਿਟ੍ਠਜੋਤਨਾ ਤਾਵ ਨ ਹੋਤਿ ਏਦਿਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਹਾਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਭਾਵਾਭਾਵਤੋ, ਵਿਮਤਿਚ੍ਛੇਦਨਾਪਿ ਨ ਹੋਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤਿਤਸਂਸਯਤ੍ਤਾ, ਅਨੁਮਤਿਪੁਚ੍ਛਾਪਿ ਨ ਹੋਤਿ ‘‘ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਸਿ ਰਾਜਞ੍ਞਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੧੩) ਵਿਯ ਅਨੁਮਤਿਗਹਣਾਕਾਰੇਨ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ, ਕਥੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾਪੁਚ੍ਛਾਪਿ ਨ ਹੋਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਕਥੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾਵਸੇਨ ਥੇਰੇਨ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ। ਵਿਸੇਸੇਨ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਸਂਸਨ੍ਦਨਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸ੍ਵਾਯਮਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਥਾਯਂ ‘‘ਥੇਰੋ ਕਿਞ੍ਚਾਪੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਿਭਾਵਿਤੋ ਏਵ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤ੍ਵਂ। ਤਯਿਦਂ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਾਪੇਕ੍ਖਂ, ਪੁਬ੍ਬਾਪੇਕ੍ਖਤਾਯ ਉਪਯੋਗੇਕਵਚਨਂ, ਪਰਾਪੇਕ੍ਖਤਾਯ ਪਨ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੇਕਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਦੇਵੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੇਵ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਇਮਾਨਿ ਤੇ ਦੇਵ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਨਗਰਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਸਵਤੀਰਾਜਧਾਨਿਪਮੁਖਾਨਿ, ਏਤ੍ਥ, ਦੇਵ, ਛਨ੍ਦਂ ਕਰੋਹਿ ਜੀਵਿਤੇ ਅਪੇਕ੍ਖ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੬੬) ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਵਸੇਨ ਆਗਤੋ, ‘‘ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਾਤਿਦੇਵਸ੍ਸ, ਸਾਸਨਂ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸਿਨੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਵਸੇਨ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਨਞ੍ਹਿ ਭਗਵਤੋ ਅਤਿਦੇਵਭਾਵੇ ਵੁਤ੍ਤੇ ਇਤਰੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤੋ ਏਵ

ਹੋਤੀਤਿ। ‘‘ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾ ਦੇਵਾ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤੋ ਸੁਖਬਹੁਲਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੩੭) ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਵਸੇਨ। ਇਧਾਪਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਵਸੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਦਤ੍ਥਤੋ ਪਨ – ਦਿਬ੍ਬਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਿਦ੍ਧਿਯਾ ਕੀਲ਼ਤਿ ਲਲ਼ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਰਮਤਿ, ਅਥ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਜੋਤਤਿ ਓਭਾਸਤਿ, ਆਕਾਸੇਨ ਵਿਮਾਨੇਨ ਚ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਦੇਵੀ। ‘‘ਤ੍ਵੰ ਦੇਵੀ’’ਤਿ ਸਮ੍ਬੋਧਨੇ ਚੇਤੰ ਏਕਵਚਨੰ। **ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ**ਤਿ ਉਲ਼ਾਰਪ੍ਪਭਾਵੇ, ਸੋ ਪਨਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਦਸ੍ਸਿਤੋਯੇਵ।

ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਮਨਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਸਤਿਸੂਰਭਾਵਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਯੋਗ੍ਯਤਾਦਿਗੁਣਵਸੇਨ ਉਪਚਿਤਮਾਨਸਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਗੁਣਚਿਤ੍ਤਾ। ਕੇ ਪਨ ਤੇ? ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਸਤ੍ਤਵਿਸੇਸਾ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ –

> ‘‘ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਾਨੇਹਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਧਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਦੇਵੇ ਚ ਤਾਵਤਿੰਸੇ। ਕਤਮੇਹਿ ਤੀਹਿ? ਸੂਰਾ, ਸਤਿਮਨ੍ਤੋ, ਇਧ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੯.੨੧)।

ਤਥਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਗਵਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਮਹਾਸਾਵਕਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨੋ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਸਮਾਨਰੂਪਾਦਿਤਾਯ ਪਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਵਾਸੀਹਿ ਇਤਰਮਹਾਦੀਪਵਾਸਿਨੋਪਿ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਾ’’ਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿੰਸੂਤਿ ਏਕੇ।

ਅਪਰੇ ਪਨ ਭਣਨ੍ਤਿ – ਲੋਭਾਦੀਹਿ ਅਲੋਭਾਦੀਹਿ ਚ ਸਹਿਤਸ੍ਸ ਮਨਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾ। ਯੇ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਾ, ਤੇਸੁ ਵਿਸੇਸਤੋ ਲੋਭਾਦਯੋ ਅਲੋਭਾਦਯੋ ਚ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਾ, ਤੇ ਲੋਭਾਦਿਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤਾਯ ਅਪਾਯਮਗ੍ਗੰ, ਅਲੋਭਾਦਿਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤਾਯ ਸੁਗਤਿਮਗ੍ਗੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਮਗ੍ਗਞ੍ਚ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਭਾਦੀਹਿ ਅਲੋਭਾਦੀਹਿ ਚ ਸਹਿਤਸ੍ਸ ਮਨਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤਾਯ ਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਵਾਸੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚਤੁਮਹਾਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਸਤ੍ਤਵਿਸੇਸਾ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ।

ਲੋਕਿਯਾ ਪਨ ‘‘ਮਨੁਨੋ ਅਪਚ੍ਚਭਾਵੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਮਨੁ ਨਾਮ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕੋ ਲੋਕਮਰਿਯਾਦਾਯ ਆਦਿਭੂਤੋ ਹਿਤਾਹਿਤਵਿਧਾਯਕੋ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਿਤੁਟ੍ਠਾਨਿਯੋ, ਯੋ ਸਾਸਨੇ ‘‘ਮਹਾਸਮ੍ਮਤੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਚ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨਿਯੰ ਠਿਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪੁਤ੍ਤਸਦਿਸਤਾਯ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਏਵ ਹਿ ਤੇ ਮਾਣਵਾ ‘‘ਮਨੁਜਾ’’ਤਿ ਚ ਵੋਹਰੀਯਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਭੂਤਾ ਜਾਤਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਵੰ ਵਾ ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ।

ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਕਿੰ ਦਾਨਸੀਲਾਦਿਪ੍ਪਭੇਦੇਸੁ ਕੀਦਿਸੰ ਪੁਜ੍ਜਭਾਵਫਲਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਤੋ, ਯਤ੍ਥ ਸਯੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਤੰ ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਪੁਨਾਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤੀਤਿ ਚ ‘‘ਪੁਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੰ ਸੁਚਰਿਤੰ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ, ਉਪਚਿਨਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਪੁਞ੍ਞਿਦ੍ਧਿਕਾ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਕਿੰ ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਗਤੀਸੁ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ? ਨੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਨਿਰਯੇਪਿ ਨਾਮ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਪਵਤ੍ਤਿ ਕਦਾਚਿ ਲਬ੍ਭਤੇਵ, ਕਿਮਙ੍ਗੰ ਪਨਞ੍ਞਤ੍ਥ, ਨਨੁ ਅਵੋਚੁਮ੍ਹਾ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਸੰਸਨ੍ਦਨਾ ਪੁਚ੍ਛਾ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਾਥੇਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੂਤਤ੍ਥਵਸੇਨ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਅਵੋਚ।

ਅਥ ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਗਤੀਸੁ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਤਾਯ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਬਹੁਲਤਾਯ ਚ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਓਕਾਸੋ ਨ ਸੁਲਭਰੂਪੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੂਪਨਿਸ੍ਸਯਾਦਿਪਚ੍ਚਯਸਮਵਾਯਸ੍ਸ ਸੁਦੁਲ੍ਲਭਭਾਵਤੋ। ਕਦਾਚਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋਪਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣੇਨ ਉਲ਼ਾਰੋ ਵਿਪੁਲੋ ਨ ਚ ਹੋਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਗਤਿਯੰ ਪਨ ਸੁਖਬਹੁਲਤਾਯ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਓਕਾਸੋ ਸੁਲਭਰੂਪੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੂਪਨਿਸ੍ਸਯਾਦਿਪਚ੍ਚਯਸਮਵਾਯਸ੍ਸ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸੁਲਭਭਾਵਤੋ। ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਹੋਤਿ। ਦੁਕ੍ਖੂਪਨਿਸ੍ਸਯਾ

ਹਿ ਸਦ੍ਧਾਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਯੋਘਨੇਨ ਸਤ੍ਥਕੇ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਯਮਾਨੇ ਤਸ੍ਸ ਏਕਨ੍ਤਤੋ ਨ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਤਾਪਨਂ ਉਦਕੇਨ ਵਾ ਤੇਮਨਂ ਛੇਦਨਕਿਰਿਯਾਸਮਤ੍ਥਤਾਯ ਵਿਸੇਸਪਚ੍ਚਯੋ, ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਪਮਾਣਯੋਗਤੋ ਉਦਕਤੇਮਨਂ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਸੇਸਪਚ੍ਚਯੋ, ਏਵਮੇਵ ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਸਮਙ੍ਗਿਤਾ ਦੁਕ੍ਖਬਹੁਲਤਾ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਸਮਙ੍ਗਿਤਾ ਚ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਨ ਵਿਸੇਸਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਸਤਿ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਪਨੇ ਪਮਾਣਯੋਗਤੋ ਸੁਖੂਪਬ੍ਰੂਹਨੇ ਚ ਲਦ੍ਧੂਪਨਿਸ੍ਸਯਾ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਚ ਮਹਾਜੁਤਿਕਾ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਪਟਿਪਕ੍ਖਛੇਦਨਸਮਤ੍ਥਾ ਚ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਵੋ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਵਿਸੇਸਪਚ੍ਚਯੋ । ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵ।

੪. ਏਵਂ ਪਨ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਪਞ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ"**ਤਿ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਕੇਨ ਪਨਾਯਂ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ? ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕੇਹਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਾ**ਤਿ ਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਸਾ। **ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਪਿ ਦੇਵਧੀਤਾਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ''ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਦੇਵਤਾ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵਣ੍ਣਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧; ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੫.੧) ਹਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ''ਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਦੇਵੋਯੇਵ ਦੇਵਤਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਤਥਾ ''ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਮਾਨਾ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ।

> ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
> ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ''ਤਿ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੭੫) –

ਆਦੀਸੁ ਦੇਵਧੀਤਾ। ਇਧਾਪਿ ਦੇਵਧੀਤਾ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। **ਅਤ੍ਤਮਨਾ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਨਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸੇਹਿ ਗਹਿਤਮਨਾ। ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਞ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਨੋਕਾਸਤੋ ਤੇਹਿ ਤਂ ਸਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। **ਅਤ੍ਤਮਨਾ**ਤਿ ਵਾ ਸਕਮਨਾ। ਅਨਵਜ੍ਜਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਤਿ ਆਯਤਿਞ੍ਚ ਤਂਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਹਿਤਸੁਖਾਵਹਤੋ ''ਸਕ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤਂ ਲਭਤਿ, ਨ ਇਤਰਂ।

ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨਾਤਿ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਗੋਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਸੋ ਮਹਾਥੇਰੋ ਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ''ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ''ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਤੋ, ਤੇਨ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ । **ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਸਂਸਨ੍ਦਨਵਸੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ, ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਪਞ੍ਹਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਅਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਸ੍ਸਾ ''ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਪਰਿਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਏਵਂ ਮਹਤਿਯਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਰਣਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ''ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਤੋਪਿ ਨਾਮ ਕਾਰੋ ਏਵਂ ਉਲ਼ਾਰਫਲੋ, ਅਯਂ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੋ ਉਲ਼ਾਰਗੁਣੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ , ਇਮਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨਿਪਚ੍ਚਕਾਰਞ੍ਚ ਕਾਤੁਂ ਲਭਾਮਿ, ਮਮ ਪੁਞ੍ਞਫਲਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਮੇਵ ਚ ਪੁਚ੍ਛਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਏਵਂ ਸਞ੍ਜਾਤਬਲਵਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਸਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਿਰਸਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

ਪਞ੍ਹਨ੍ਤਿ ਞਾਤੁਂ ਇਚ੍ਛਿਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਂ **ਵਿਯਾਕਾਸਿ** ਕਥੇਸਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਕਥਂ ਪਨ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ? **ਪੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪੁਟ੍ਠਾਕਾਰਤੋ, ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਕਾਰੇਨੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ''ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਪੁਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਵਚਨਂ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥਨਿਯਮਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸਿਦ੍ਧੇ ਹਿ ਸਤਿ ਆਰਮ੍ਭੋ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥਞਾਪਕੋਵ ਹੋਤਿ। ਕੋ ਪਨੇਸੋ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥੋ? ਬ੍ਯਾਕਰਣਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਰੂਪਤਾ। ਯਞ੍ਹਿ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਭੂਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ, ਤਦੁਭਯਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਾਨੁਰੂਪਭਾਵਵਿਭਾਵਨਾ। ਯੇਨ ਚ ਆਕਾਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਤੋ ਚ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਤੋ ਚ, ਤਦਾਕਾਰਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਰੂਪਤਾ, ਤਥਾ ਚੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਪਵਤ੍ਤਂ। ਇਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਞਾਪਨਤ੍ਥਂ ''ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਪੁਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

''ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ''ਤਿ ਵਾ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਵਿਸੇਸਨਮੁਖੇਨ ਪੁਟ੍ਠਭਾਵਸ੍ਸ ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣਸ੍ਸ ਚ ਕਾਰਣਕਿਤ੍ਤਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛੀਯਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾ, ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮਂ, ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਕਾਰਿਤਾ

ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਾ ਵਾਤਿ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਾਰਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਨਸਭਾਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਹੰ ਬ੍ਯਾਕਾਸੀਤਿ। **ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ‘‘ਪਞ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸਰੂਪਦਸ੍ਸਨੰ। ਅਯਂ ਚੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਇਦੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨਾਯ ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਭੂਤੰ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਤੰ ਞਾਤੁੰ ਇਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਹਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੰ ਬ੍ਯਾਕਾਸੀਤਿ।

੫. **ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੂ**ਤਿਆਦਿ ਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣਾਕਾਰੋ। ਤਤ੍ਥ **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ’’ਤਿ ਵਚਨੰ ਤਦਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਗੁਣਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤਾਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ। ਯੋ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋਵ ਸਮਾਨੋ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿੰ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਾਰਹੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਰਾਜਾਦਿਤੋ ਹਤ੍ਥਚ੍ਛੇਦਾਦਿਕਮ੍ਮਕਾਰਣੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੋ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭਵਤਿ, ਅਯਂ **ਮਨੁਸ੍ਸਨੇਰਯਿਕੋ** ਨਾਮ। ਅਪਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋਵ ਸਮਾਨੋ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਕਮ੍ਮੁਨਾ ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਤਿ, ਖੁਪ੍ਪਿਪਾਸਾਭਿਭੂਤੋ ਦੁਕ੍ਖਬਹੁਲੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਅਲਭਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਅਯਂ **ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ** ਨਾਮ। ਅਪਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋਵ ਸਮਾਨੋ ਪਰਾਧੀਨਵੁਤ੍ਤਿ ਪਰੇਸੰ ਭਾਰੰ ਵਹਨ੍ਤੋ ਭਿਨ੍ਨਮਰਿਯਾਦੋ ਵਾ ਅਨਾਚਾਰੰ ਆਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰੇਹਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਿਤੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਦੁਕ੍ਖਬਹੁਲੋ ਵਿਚਰਤਿ ਹਿਤਾਹਿਤੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਾਜਿਘਚ੍ਛਾਦੁਕ੍ਖਵਿਨੋਦਨਾਦਿਪਰੋ, ਅਯਂ **ਮਨੁਸ੍ਸਤਿਰਚ੍ਛਾਨੋ** ਨਾਮ। ਯੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਾਹਿਤੰ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਫਲੰ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੋ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਦਯਾਪਨ੍ਨੋ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਸੰਵੇਗਬਹੁਲੋ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇ ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇ ਸਮਾਚਰਨ੍ਤੋ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਰਿਪੂਰੇਤਿ, ਅਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ **ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ** ਨਾਮ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਤਾਦਿਸਾ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ’’ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਠਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਬ੍ਭਾਗਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਭਿਆਗਤਾਨੰ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਵਿਧਾ ਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾ ਅਤਿਥਿ ਅਬ੍ਭਾਗਤੋਤਿ। ਤੇਸੁ ਕਤਪਰਿਚਯੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋ ਅਤਿਥਿ, ਅਕਤਪਰਿਚਯੋ ਅਬ੍ਭਾਗਤੋ। ਕਤਪਰਿਚਯੋ ਅਕਤਪਰਿਚਯੋਪਿ ਵਾ ਪੁਰੇਤਰੰ ਆਗਤੋ ਅਤਿਥਿ, ਭੋਜਨਵੇਲਾਯਂ ਉਪਟ੍ਠਿਤੋ ਸਮ੍ਪਤਿ ਆਗਤੋ ਅਬ੍ਭਾਗਤੋ। ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਵਾ ਭਤ੍ਤੇਨ ਅਤਿਥਿ, ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਅਬ੍ਭਾਗਤੋ। ਅਯਂ ਪਨ ਅਕਤਪਰਿਚਯੋ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਮ੍ਪਤਿ ਆਗਤੋ ਚ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ ‘‘ਅਬ੍ਭਾਗਤਾਨ’’ਨ੍ਤਿ, ਗਰੁਕਾਰੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਬਹੁਵਚਨੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਆਸਤਿ ਨਿਸੀਦਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਆਸਨੰ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਨਿਸੀਦਨਯੋਗ੍ਗੰ, ਇਧ ਪਨ ਪੀਠੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ, ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਪ੍ਪਕਤ੍ਤਾ ਅਨੁਲ਼ਾਰਤ੍ਤਾ ਚ **‘‘ਆਸਨਕ’’**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। **ਅਦਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਇਦਮਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਯ੍ਹੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਨਿਸੰਸ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਮ੍ਮਫਲਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਅਦਾਸਿੰ, ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਪਰਿਚ੍ਚਾਗਵਸੇਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਭਿਵਾਦਯਿਨ੍ਤਿ ਅਭਿਵਾਦਨਮਕਾਸਿੰ, ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲੇ ਵਨ੍ਦਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਨ੍ਦਮਾਨਾ ਹਿ ਤੰ ਤਾਯੇਵ ਵਨ੍ਦਨਕਿਰਿਯਾਯ ਵਨ੍ਦਿਯਮਾਨੰ ‘‘ਸੁਖਿਨੀ ਹੋਹਿ, ਅਰੋਗਾ ਹੋਹੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਆਸਿਵਾਦੰ ਅਤ੍ਥਤੋ ਵਦਾਪੇਸਿ ਨਾਮ। **ਅਞ੍ਜਲਿਕੰ ਅਕਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲੰ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਸਿਰਸਿ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਗੁਣਵਿਸਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਪਚਾਯਨੰ ਅਕਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾਨੁਭਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਬਲੰ, ਤਦਾ ਮਮ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਦਾਸਿ ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਨਪਾਨਾਦਿਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੰ ਭੋਜੇਨ੍ਤੀ ਦਾਨਮਯਂ ਪੁਞ੍ਞੰ ਪਸਵਿਂ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਅਹ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲਸ੍ਸ ਚ ਏਕਸਨ੍ਤਤਿਪਤਿਤਤਾਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਭਾਵਦਸ੍ਸਨੰ, ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ’’ਤਿ ਇਦੰ ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭੂਤਸਨ੍ਤਾਨਵਿਸੇਸਦਸ੍ਸਨੰ, ‘‘ਅਬ੍ਭਾਗਤਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਞ੍ਚੇਵ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਞ੍ਚ ਦਾਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸ੍ਸ ਚ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਭਾਵਦੀਪਨਤੋ। ‘‘ਆਸਨਕੰ ਅਦਾਸਿੰ ਯਥਾਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ ਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਭੋਗਸਾਰਦਾਨਦਸ੍ਸਨੰ, ‘‘ਅਭਿਵਾਦਯਿੰ ਅਞ੍ਜਲਿਕੰ ਅਕਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਕਾਯਸਾਰਦਾਨਦਸ੍ਸਨੰ।

੬. **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਨ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਹੇਤੁਭੂਤੇਨ। **ਮੇ**ਤਿ ਅਯਂ ਮੇ-ਸਦ੍ਦੋ ''ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਮੇ ਅਧਿਗਤਂ, ਹਲਂ ਦਾਨਿ ਪਕਾਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੬੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੧; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨) ਕਰਣੇ ਆਗਤੋ, ਮਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੂ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੮੨; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੫੭) ਸਮ੍ਪਦਾਨੇ, ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਮੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮ੍ਬੋਧਾ ਅਨਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੦੬; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੪; ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੦੪) ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਆਗਤੋ, ਇਧਾਪਿ ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਏਵ, ਮਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸ੍ਵਾਯਂ ਮੇ-ਸਦ੍ਦੋ ਤੇਨ ਮੇ ਪੁਞ੍ਞੇਨਾਤਿ ਚ ਮੇ ਏਤਾਦਿਸੋਤਿ ਚ ਉਭਯਤ੍ਥ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਪਞ੍ਹੇ ਬ੍ਯਾਕਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਥੇਰੋ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਗਾਥਾ ਏਵ ਪਨ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੁਲ੍ਹਾਤਿ।

ਪਠਮਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਦੁਤਿਯਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੀਠਂ ਤੇ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਪੀਠਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਚ ਪਠਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੀ ਕਿਰ ਏਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਏਕਂ ਥੇਰਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਆਸਨਂ ਦੇਨ੍ਤੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੀਠਂ ਉਪਰਿ ਨੀਲਵਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਯ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਿਮਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੮. ''ਪੀਠਂ ਤੇ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਮਨੋਜਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਲ੍ਯਧਰੇ ਸੁਵਤ੍ਥੇ, ਓਭਾਸਸਿ ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਬ੍ਭ ਕੂਟਂ॥

੯. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੦. ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੧. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੨. ''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਅਬ੍ਭਾਗਤਾਨਾਸਨਕਂ ਅਦਾਸਿਂ।
ਅਭਿਵਾਦਯਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਯਥਾਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ ਦਾਨਂ॥

੧੩. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੪. ''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।

ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੮. ਤਤ੍ਥ **ਵੇਲੁਰਿਯਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿਮਯਂ। ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿ ਨਾਮ ਵਿਲੂਰਪਬ੍ਬਤਸ੍ਸ ਵਿਲੂਰਗਾਮਸ੍ਸ ਚ ਅਵਿਦੂਰੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਮਣਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਵਿਲੂਰਗਾਮਟ੍ਠਾਨੇ ਆਕਰੋ, ਵਿਲੂਰਸ੍ਸ ਪਨ ਅਵਿਦੂਰੇ ਭਵਤ੍ਤਾ ਵੇਲੁਰਿਯਨ੍ਤੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਤਂਸਦਿਸਵਣ੍ਣਨਿਭਤਾਯ ਦੇਵਲੋਕੇਪਿਸ੍ਸ ਤਥੇਵ ਨਾਮਂ ਜਾਤਂ ਯਥਾ ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਲਦ੍ਧਨਾਮਵਸੇਨੇਵ ਦੇਵਲੋਕੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨਂ। ਤਂ ਪਨ ਮਯੂਰਗੀਵਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਵਾਯਸਪਤ੍ਤਵਣ੍ਣਂ ਵਾ, ਸਿਨਿਦ੍ਧਵੇਣੁਪਤ੍ਤਵਣ੍ਣਂ ਵਾ। ਇਧ ਪਨ ਮਯੂਰਗੀਵਵਣ੍ਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਠਮਪੀਠਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਤਤਿਯਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੀਠਂ ਤੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਨ੍ਤਿ ਤਤਿਯਪੀਠਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਰਾਜਗਹੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਕਿਰ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਕਾਲੇ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਏਕਂ ਵਿਵਟਦ੍ਵਾਰਗੇਹਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਗੇਹੇ ਗੇਹਸਾਮਿਨੀ ਇਤ੍ਥੀ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਕਾਰਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਏਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਧ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਦ੍ਦਪੀਠਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਪੀਤਵਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਪਰਿਚ੍ਚਾਗਵਸੇਨ ਅਦਾਸਿ, ''ਇਦਂ ਮੇ ਪੁਞ੍ਞਂ ਆਯਤਿਂ ਸੋਵਣ੍ਣਪੀਠਪਟਿਲਾਭਾਯ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਞ੍ਚ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਥੇਰੇ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਮਾਸਨਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਨੁਗ੍ਗਹਤ੍ਥਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਤਂ ਪੀਠਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੀਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਠਮਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫. ''ਪੀਠਂ ਤੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਮਨੋਜਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਲ੍ਯਧਰੇ ਸੁਵਤ੍ਥੇ,ਓਭਾਸਸਿ ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਬ੍ਭਕੂਟਂ॥

੧੬. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੭. ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੮. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੯. ''ਅਪ੍ਪਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਮਮੇਦਂ, ਯੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ।
ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ॥

੨੦. ''ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।
ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਪੀਠਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੨੧. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੨੨. ‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੯. ਯਞ੍ਚ ਪਨ ਪਞ੍ਚਮਗਾਥਾਯਂ **ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ**ਤਿਆਦਿ, ਏਤ੍ਥ ਜਾਤਿ-ਸਦ੍ਦੋ ਅਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣੇ ‘‘ਜਾਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਖਨ੍ਧੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧਾਤੁ॰ ੭੧)। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਕਾਯੇ ‘‘ਨਿਗਣ੍ਠਾ ਨਾਮ ਸਮਣਜਾਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੭੧)। ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ‘‘ਯਂ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਠਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਪਠਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਪਾਤੁਭੂਤਂ, ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਸਾਵਸ੍ਸ ਜਾਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮਹਾਵ॰ ੧੨੪)। ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਲੇ ‘‘ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪਕੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤਿਵਾਦੇਨਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੦੩)। ਅਤ੍ਥਿ ਪਸੁਤਿਯਂ ‘‘ਸਮ੍ਪਤਿਜਾਤੋ, ਆਨਨ੍ਦ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੦੭)। ਅਤ੍ਥਿ ਭਵੇ ‘‘ਏਕਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਂ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਾਤਿਯੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੪; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੫੩)। ਇਧਾਪਿ ਭਵੇ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਅਨਨ੍ਤਰਾਤੀਤੇ ਪੁਰਿਮੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਹਿਦਂ ਕਰਣਵਚਨਂ। **ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਭਵੇ, ਰਾਜਗਹਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਓਕਾਸਲੋਕੋ ਹਿ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ, ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਪਨ ‘‘ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੂ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ।

੨੦. **ਅਦ੍ਦਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਦ੍ਦਕ੍ਖਿਂ। **ਵਿਰਜ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਗਤਰਾਗਾਦਿਰਜਤ੍ਤਾ ਵਿਰਜਂ। **ਭਿਕ੍ਖੁ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਸਬ੍ਬਸੋ ਕਿਲੇਸਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਾਭਾਵੇਨ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਤਾਯ **ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ,** ਅਨਾਵਿਲਸਙ੍ਕਪ੍ਪਤਾਯ **ਅਨਾਵਿਲਂ**। ਪੁਰਿਮਂ ਪੁਰਿਮਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਪਦਂ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਕਾਰਣਵਚਨਂ, ਵਿਗਤਰਾਗਾਦਿਰਜਤ੍ਤਾ ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਾਭਾਵੇਨ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਤ੍ਤਾ ਅਨਾਵਿਲਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਪਦਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਕਾਰਣਵਚਨਂ, ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਗੁਣਯੋਗਤੋ। ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਭਾਵਤੋ। ਕਿਲੇਸਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਾਭਾਵੇਨ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ ਅਨਾਵਿਲਸਙ੍ਕਪ੍ਪਭਾਵਤੋਤਿ । ਰਾਗਰਜਾਭਾਵੇਨ ਵਾ ‘‘ਵਿਰਜ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਦੋਸਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਾਭਾਵੇਨ ‘‘ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ, ਮੋਹਬਜਾਕੁਲਾਭਾਵੇਨ ‘‘ਅਨਾਵਿਲ’’ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂਭੂਤੋ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਦਾਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਾਸਿਂ ਅਹਂ। **ਪੀਠ**ਨ੍ਤਿ ਤਦਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਭਦ੍ਦਪੀਠਂ। **ਪਸਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਫਲਸਦ੍ਧਾਯ ਰਤਨਤ੍ਤਯਸਦ੍ਧਾਯ ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ। **ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਅਨਾਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਉਪਨੀਯ ਪੀਠਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਪਸਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ‘‘ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭੀ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਯੋਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ। ਤਥਾ ‘‘ਪਸਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਦਾਨਂ ਅਨੁਪਹਚ੍ਚਦਾਨਨ੍ਤਿ ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਦਾਨਗੁਣਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ‘‘ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭੀ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਹਤ੍ਥੇਨ ਦਾਨਂ ਅਨੁਪਵਿਦ੍ਧਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਦਾਨਗੁਣਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ਪੀਤਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਰਣੇਨ ਨਿਸੀਦਨਕਾਲਞ੍ਞੁਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਕਾਲੇਨ ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਦਾਨਗੁਣਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਤਤਿਯਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੀਠਂ ਤੇ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਮਯਨ੍ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਪੀਠਵਿਮਾਨਂ। ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਵਤ੍ਥੁ ਰਾਜਗਹੇ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ, ਤਂ ਦੁਤਿਯਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨੀਲਵਤ੍ਥੇਨ ਹਿ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪੀਠਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਮਾਨਂ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਮਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ। ਸੇਸਂ ਪਠਮਵਿਮਾਨੇ

ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੩. ‘‘ਪੀਠਂ ਤੇ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਂ ਉਲ਼ਾਰਂ, ਮਨੋਜਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਯੇਨਕਾਮਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਲ੍ਯਧਰੇ ਸੁਵਤ੍ਥੇ, ਓਭਾਸਸਿ ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਬ੍ਭਕੂਟਂ॥

੨੪. ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੨੫. ‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੨੬. ‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੨੭. ‘‘ਅਪ੍ਪਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਮਮੇਦਂ, ਯੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ।
ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ॥

੨੮. ‘‘ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।
ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਪੀਠਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੨੯. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੩੦. ‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਹਿ ਨੀਲਵਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪੀਠਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਮਾਨਂ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ। ਤੇਨੇਵੇਤ੍ਥ ‘‘ਪੀਠਂ ਤੇ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯ’’ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਤੋ ਆਗਤਂ। ਸੇਸਂ ਤਤਿਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਚਤੁਤ੍ਥਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਕੁਞ੍ਜਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੁਞ੍ਜਰੋ ਤੇ ਵਰਾਰੋਹੋਤਿ ਕੁਞ੍ਜਰਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਘੋਸਿਤਂ। ਨਾਗਰਾ ਵੀਥਿਯੋ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਵਾਲੁਕਂ ਓਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਲਾਜਪਞ੍ਚਮਕਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਂਸੁ, ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਕਦਲਿਯੋ ਚ ਪੁਣ੍ਣਘਟੇ ਚ ਠਪੇਸੁਂ, ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਵਣ੍ਣਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਧਜਪਟਾਕਾਦਯੋ ਉਸ੍ਸਾਪੇਸੁਂ, ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪਂ ਸੁਮਣ੍ਡਿਤਪਸਾਧਿਤੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿ, ਸਕਲਨਗਰਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਮਹਾਰਾਜਾ ਪੁਬ੍ਬਚਾਰਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਾਜਭਵਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਤਾ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਲ਼ਾਰੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਤਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਨੀ ਏਕਾ ਕੁਲਧੀਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਂ ਵਿਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗਂ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤਾ ‘‘ਅਯਂ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਸਦਿਸਾ ਵਿਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਕੀਦਿਸੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਲਬ੍ਭਤੀ’’ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਸਮ੍ਮਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸਾ ਕਥੇਸੁਂ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਚਿਨ੍ਤਾਮਣਿਸਦਿਸਂ ਕਪ੍ਪਰੁਕ੍ਖਸਦਿਸਂ, ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸਤਿ ਯਂ ਯਂ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਿਯੇਵ। ਅਪਿਚ ਆਸਨਦਾਨੇਨ ਉਚ੍ਚਾਕੁਲੀਨਤਾ ਹੋਤਿ, ਅਨ੍ਨਦਾਨੇਨ ਬਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭੋ, ਵਤ੍ਥਦਾਨੇਨ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭੋ, ਯਾਨਦਾਨੇਨ ਸੁਖਵਿਸੇਸਪਟਿਲਾਭੋ, ਦੀਪਦਾਨੇਨ ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭੋ, ਆਵਾਸਦਾਨੇਨ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਇਤੋ ਉਲ਼ਾਰਾ ਹੋਤਿ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਉਸ੍ਸਾਹਜਾਤਾ ਅਹੋਸਿ।

ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚਸ੍ਸਾ ਅਹਤਂ ਵਤ੍ਥਯੁਗਂ ਨਵਪੀਠਂ ਏਕਂ ਪਦੁਮਕਲਾਪਂ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾ ਤਣ੍ਡੁਲਖੀਰਾਨਿ ਚ ਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਸਾ ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਞ੍ਚ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ, ਅਯਞ੍ਚ ਮੇ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੀ ਅਪ੍ਪੋਦਕਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭਾਵੇਨ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਬਹੁਂ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਗ੍ਗੇ ਗਨ੍ਧਪਰਿਭਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਕਸਿਤਪਦੁਮਪਤ੍ਤਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਕੇਸਰੋਪਸੋਭਿਤੇਸੁ ਪਦੁਮੇਸੁ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਹਤੇਨ ਸੇਤਵਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨਸ੍ਸ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਦਾਨਂ ਉਪਰਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਦੁਮਾਨਿ ਮਾਲਾਗੁਲ਼ਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਆਸਨਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਵਿਤਾਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਦਾਮਓਲਮ੍ਬਕਦਾਮਾਨਿ ਓਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ, ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਭੂਮਿਂ ਸਕੇਸਰੇਹਿ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ ਆਗਤੇ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਪੂਰਿਤਂ ਚਙ੍ਕੋਟਕਂ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਸਿ।

ਅਥੇਵਂ ਕਤਦਾਨੂਪਕਰਣਸਂਵਿਧਾਨਾ ਸੀਸਂਨ੍ਹਾਤਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਾ ਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਦਾਸਿਂ ਆਣਾਪੇਸਿ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਜੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤਾਦਿਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਯੇਸਾਹੀ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸਹਸ੍ਸਥਵਿਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਸਾ ਦਾਸੀ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਮੇ ਦੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਅਨੁਗ੍ਗਹਤ੍ਥਂ ਇਤੋ ਏਥਾ’’ਤਿ ਚ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਥੇਰਂ ਗੇਹਂ ਪਵੇਸੇਸਿ। ਅਥ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਸਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਿਸੀਦਥ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਮਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸਕੇਸਰੇਹਿ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤੇਹਿ ਥੇਰਂ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਓਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸੇਨ ਅਪ੍ਪੋਦਕਮਧੁਪਾਯਾਸੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿ। ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤੀ ਚ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਮੇ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਦਿਬ੍ਬਗਜਕੂਟਾਗਾਰਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸੋਭਿਤਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਸਬ੍ਬਾਸੁ ਪਵਤ੍ਤੀਸੁ ਪਦੁਮਾ ਨਾਮ ਮਾ ਵਿਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਪੁਨ ਥੇਰੇ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੇ ਪਤ੍ਤਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਅਤ੍ਥਤਂ ਸਾਟਕਂ ਚੁਮ੍ਬਟਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਚ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਪੁਰਿਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ‘‘ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪਤ੍ਤਂ ਇਮਞ੍ਚ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਵਿਹਾਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ।

ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਯੋਜਨਸਤ੍ਤੁਬ੍ਬੇਧੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ। ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧੋ ਪਦੁਮਮਾਲਾਲਙ੍ਕਤੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਕੇਸਰੋਪਸੋਭਿਤੋ ਮਨੁਞ੍ਞਦਸ੍ਸਨੋ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਵਿਵਿਧਰਤਨਰਂਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਹੇਮਾਭਰਣਵਿਭੂਸਿਤੋ ਗਜਵਰੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸੂਪਰਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਸੋਭਾਤਿਸਯਯੁਤ੍ਤੋ ਯੋਜਨਿਕੋ ਕਨਕਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਤਂ ਕੁਞ੍ਜਰਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਤਾ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਦੇਵਤਾਸੁ ਯਥਾਸਕਂ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਨਤ੍ਥਂ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਸੂਤਿਆਦਿਨਾ ਸਬ੍ਬਂ ਪਠਮਪੀਠਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਆਗਤਸਦਿਸਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਧ ਪਨ ਥੇਰੋ –

੩੧. ‘‘ਕੁਞ੍ਜਰੋ ਤੇ ਵਰਾਰੋਹੋ, ਨਾਨਾਰਤਨਕਪ੍ਪਨੋ।

ਰੁਚਿਰੋ ਥਾਮਵਾ ਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਆਕਾਸਮ੍ਹਿ ਸਮੀਹਤਿ॥

੩੨. ‘‘ਪਦੁਮਿ ਪਦ੍ਮਪਤ੍ਤਕ੍ਖਿ, ਪਦ੍ਮੁਪ੍ਪਲਜੁਤਿਨ੍ਧਰੋ।
ਪਦ੍ਮਚੁਣ੍ਣਾਭਿਕਿਣ੍ਣਙ੍ਗੋ, ਸੋਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਮਾਲਧਾ॥

੩੩. ‘‘ਪਦੁਮਾਨੁਸਟਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਪਦ੍ਮਪਤ੍ਤਵਿਭੂਸਿਤਂ।
ਠਿਤਂ ਵਗ੍ਗੁ ਮਨੁਗ੍ਘਾਤੀ, ਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਵਾਰਣੋ॥

੩੪. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਪਕ੍ਕਮਮਾਨਸ੍ਸ, ਸੋਣ੍ਣਕਂਸਾ ਰਤਿਸ੍ਸਰਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯਜਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੩੫. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਮ੍ਹਿ, ਸੁਚਿਵਤ੍ਥਾ ਅਲਙ੍ਕਤਾ।
ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਂ, ਵਣ੍ਣੇਨ ਅਤਿਰੋਚਸਿ॥

੩੬. ‘‘ਦਾਨਸ੍ਸ ਤੇ ਇਦਂ ਫਲਂ, ਅਥੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਨ।
ਅਥੋ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ’’ਤਿ॥ – ਆਹ।

੩੧. ਤਤ੍ਥ **ਕੁਞ੍ਜਰੋ ਤੇ ਵਰਾਰੋਹੋ**ਤਿ ਕੁਞ੍ਜੇ ਗਿਰਿਤਟੇ ਰਮਤਿ ਅਭਿਰਮਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਰਵਤਿ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਨਦਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਕੁਂ ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਤਦਭਿਘਾਤੇਨ ਜਰਯਤੀਤਿ ਕੁਞ੍ਜਰੋ, ਗਿਰਿਚਰਾਦਿਭੇਦੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਹਤ੍ਥੀ, ਅਯਂ ਪਨ ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਕੁਞ੍ਜਰਸਦਿਸਤਾਯ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਆਰੁਯ੍ਹਤੀਤਿ ਆਰੋਹੋ, ਆਰੋਹਨੀਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਰੋ ਅਗ੍ਗੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਆਰੋਹੋਤਿ ਵਰਾਰੋਹੋ, ਉਤ੍ਤਮਯਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਨਾਨਾਰਤਨਕਪ੍ਪਨੋ**ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਰਤਨਾ, ਕੁਮ੍ਭਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦਿਹਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਾ। ਤੇਹਿ ਵਿਹਿਤੋ ਕਪ੍ਪਨੋ ਸਨ੍ਨਾਹੋ ਯਸ੍ਸ ਸੋ ਨਾਨਾਰਤਨਕਪ੍ਪਨੋ। ਰੁਚਿਂ ਅਭਿਰਤਿਂ ਦੇਤੀਤਿ **ਰੁਚਿਰੋ,** ਮਨੁਞ੍ਞੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਥਾਮ**ਵਾਤਿ ਥਿਰੋ, ਬਲਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਜਵੋ, ਸੀਘਜਵੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਆਕਾਸਮ੍ਹਿ ਸਮੀਹਤੀ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਅਨੁਲਿਕ੍ਖੇ ਸਮ੍ਮਾ ਈਹਤਿ, ਆਰੁਲ਼੍ਹਾਨਂ ਖੋਭਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੨. **ਪਦੁਮੀ**ਤਿ ਪਦੁਮਸਮਾਨਵਣ੍ਣਤਾਯ ‘‘ਪਦੁਮ’’ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇਨ ਕੁਮ੍ਭਵਣ੍ਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਪਦੁਮੀ। **ਪਦ੍ਮਪਤ੍ਤਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਕਮਲਦਲਸਦਿਸਨਯਨੇ, ਆਲਪਨਮੇਤਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ। **ਪਦ੍ਮੁਪ੍ਪਲਜੁਤਿਨ੍ਧਰੋ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਪਦੁਮੁਪ੍ਪਲਮਾਲਾਲਙ੍ਕਤਸਰੀਰਤਾਯ ਤਹਂ ਤਹਂ ਵਿਪ੍ਫੁਰਨ੍ਤਂ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਂ ਪਦੁਮੁਪ੍ਪਲਜੁਤਿਂ ਧਾਰੇਤੀਤਿ ਪਦੁਮੁਪ੍ਪਲਜੁਤਿਨ੍ਧਰੋ। **ਪਦ੍ਮਚੁਣ੍ਣਾਭਿਕਿਣ੍ਣਙ੍ਗੋ**ਤਿ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਕੇਸਰੇਹਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਓਕਿਣ੍ਣਗਤ੍ਤੋ। **ਸੋਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਮਾਲਧਾ**ਤਿ ਹੇਮਮਯਕਮਲਮਾਲਾਭਾਰੀ।

੩੩. **ਪਦੁਮਾਨੁਸਟਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਦ੍ਮਪਤ੍ਤਵਿਭੂਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਪਦਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਪਦਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਨ੍ਤੇਹਿ ਮਹਨ੍ਤੇਹਿ ਪਦੁਮੇਹਿ ਅਨੁਸਟਂ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਂ, ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਵਣ੍ਣੇਹਿ ਤੇਸਂਯੇਵ ਚ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਰਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤੇਹਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਮਣ੍ਡਿਤਤਾਯ ਵਿਭੂਸਿਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਮਗ੍ਗਵਿਸੇਸਨਂ, ਪਦੁਮਪਤ੍ਤਵਿਭੂਸਿਤਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਮਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵ**ਗ੍ਗੂ**ਤਿ ਚਾਰੁ, ਕਿਰਿਯਾਵਿਸੇਸਨਞ੍ਚੇਤਂ, ਮ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। **ਅਨੁਗ੍ਘਾਤੀ**ਤਿ ਨ ਉਗ੍ਘਾਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਰਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਈਸਕਮ੍ਪਿ ਖੋਭਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤਂ, ਨਿਕ੍ਖੇਪਪਦਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ‘‘ਵਗ੍ਗੁ ਚਾਰੁ ਪਦਨਿਕ੍ਖੇਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। **ਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਪਰਿਮਿਤਂ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਂ, ਨਾਤਿਸੀਘਂ, ਨਾਤਿਸਣਿਕਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਵ**ਾਰਣੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੀ। ਸੋ ਹਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਵਾਰਣਤੋ ਗਮਨਪਰਿਕ੍ਕਿਲੇਸਵਾਰਣਤੋ ਚ ‘‘ਵਾਰਣੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

੩੪. ਤਸ੍ਸ ਪਕ੍ਕਮਮਾਨਸ੍ਸ, ਸੋਣ੍ਣਸੰਕਾ ਰਤਿਸ੍ਸਰਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਞ੍ਜਰਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੋਣ੍ਣਕੰਸਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ ਘਣ੍ਟਾ ਰਤਿਸ੍ਸਰਾ ਰਮਣੀਯਸਦ੍ਦਾ ਮਨੁਞ੍ਞਨਿਗ੍ਘੋਸਾ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਕੁਞ੍ਜਰਸ੍ਸ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਮਹਾਕੋਲਮ੍ਬਪ੍ਪਮਾਣਾ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦਿਖਚਿਤਾ ਹੇਮਮਯਾ ਅਨੇਕਸਤਾ ਮਹਨ੍ਤਿਯੋ ਘਣ੍ਟਾ ਤਹੰ ਤਹੰ ਓਲਮ੍ਬਮਾਨਾ ਪਚਲਨ੍ਤਿ, ਯਤੋ ਛੇਕੇਨ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਕੇਨ ਪਯੁਤ੍ਤਵਾਦਿਤਤੋ ਅਤਿਵਿਯ ਮਨੋਹਰਸਦ੍ਦੋ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ । ਤੇਨਾਹ **"ਤੇਸੰ ਸੁਯਜਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ"**ਤਿ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਥਾ ਨਾਮ ਆਤਤੰ ਵਿਤਤੰ ਆਤਤਵਿਤਤੰ ਘਨੰ ਸੁਸਿਰਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਤੂਰਿਯੇ ਕੁਸਲੇਹਿ ਵਾਦਿਯਮਾਨੇ ਠਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਨ੍ਦਤਾਰਵਿਭਾਗੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਨ ਗਾਯਨ੍ਤੇਨ ਸਮੀਰਿਤੋ ਵਾਦਿਤਸਦ੍ਦੋ ਵਗ੍ਗੁ ਰਜਨੀਯੋ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ ਸੁਯਜਤਿ, ਏਵੰ ਤੇਸੰ ਸੋਵਣ੍ਣਕੰਸਾਨੰ ਤਪਨੀਯਘਣ੍ਟਾਨੰ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ ਸੁਯਜਤੀਤਿ।

੩੫. ਨਾਗਸ੍ਸਾਤਿ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਸ੍ਸ। **ਮਹਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮਹਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਸਙ੍ਖ੍ਯਾਮਹਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਮਹਨ੍ਤੰ। **ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਕਞ੍ਞਾਸਮੂਹੰ। ਵ**ਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਰੂਪੇਨ।

੩੬. ਦਾਨਸ੍ਸਾਤਿ ਦਾਨਮਯਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ। **ਸੀਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਾਯਿਕਸੰਵਰਾਦਿਸੰਵਰਸੀਲਸ੍ਸ। ਵਾ-ਸਦ੍ਦੋ ਅਵੁਤ੍ਤਵਿਕਪ੍ਪਨਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦਿੰ ਅਵੁਤ੍ਤੰ ਚਾਰਿਤ੍ਤਸੀਲੰ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ।

ਏਵੰ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਤਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ –

੩੭. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਅਯੰ ਗਾਥਾ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ਏਵ।

੩੮. ''ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਝਾਯਿੰ ਝਾਨਰਤੰ ਸਤੰ।
ਅਦਾਸਿੰ ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣੰ, ਆਸਨੰ ਦੁਸ੍ਸਸਨ੍ਥਤੰ॥

੩੯. ''ਉਪਡ੍ਢੰ ਪਦੁਮਮਾਲਾਹੰ, ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ।
ਅਬ੍ਭੋਕਿਰਿਸ੍ਸੰ ਪਤ੍ਤੇਹਿ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੪੦. ''ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕੁਸਲਸ੍ਸ, ਇਦੰ ਮੇ ਈਦਿਸੰ ਫਲੰ।
ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਗਰੁਕਾਰੋ ਚ, ਦੇਵਾਨੰ ਅਪਚਿਤਾ ਅਹੰ॥

੪੧. ''ਯੋ ਵੇ ਸਮ੍ਮਾਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੰ।
ਪਸਨ੍ਨੋ ਆਸਨੰ ਦਜ੍ਜਾ, ਏਵੰ ਨਨ੍ਦੇ ਯਥਾ ਅਹੰ॥

੪੨. ''ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਅਤ੍ਤਕਾਮੇਨ, ਮਹਤ੍ਤਮਭਿਕਙ੍ਖਤਾ।
ਆਸਨੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ, ਸਰੀਰਨ੍ਤਿਮਧਾਰਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਦੇਵਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਗਾਥਾ।

੩੮. ਤਤ੍ਥ **ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਸਾਵਕਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ, ਤੇਹਿ ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ। ਏਤੇਨ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਞਾਣਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਪ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਝਾਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੰ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧੇਨਾਪਿ ਝਾਨੇਨ ਝਾਯਨਸੀਲੰ, ਤੇਨ ਵਾ

ਝਾਪੇਤਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਸਂਕਿਲੇਸਪਕ੍ਖਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। ਤਤੋ ਏਵ ਝਾਨੇ ਰਤਨ੍ਤਿ **ਝਾਨਰਤਂ। ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਂ ਵਾ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਅਭਿਕਿਣ੍ਣਂ, ਕਮਲਦਲੇਹਿ ਅਭਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਸ੍ਸਸਨ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੇਨ ਉਪਰਿ ਅਤ੍ਥਤਂ।

੩੯. ਉਪਡ੍ਢਂ ਪਦ੍ਮਮਾਲਾਹਨ੍ਤਿ ਉਪਡ੍ਢਂ ਪਦੁਮਪੁਪ੍ਫਂ ਅਹਂ। **ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ**ਤਿ ਥੇਰੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਭੂਮਿਯਂ। **ਅਬ੍ਭੋਕਿਰਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਓਕਿਰਿਂ ਅਭਿਪ੍ਪਕਿਰਿਂ। ਕਥਂ? **ਪਤ੍ਤੇਹੀ**ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਡ੍ਢਪਦੁਮਸ੍ਸ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਕਤੇਹਿ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਵਸ੍ਸਾਭਿਵਸ੍ਸਨਕਨਿਯਾਮੇਨ ਓਕਿਰਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੦. ਇਦਂ ਮੇ ਈਦਿਸਂ ਫਲਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ''ਕੁਞ੍ਜਰੋ ਤੇ ਵਰਾਰੋਹੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਥੇਰੇਨ ਗਹਿਤਂ ਅਗ੍ਗਹਿਤਞ੍ਚ ਆਯੁਯਸਸੁਖਰੂਪਾਦਿਭੇਦਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਏਕਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਥੇਰੇਨ ਅਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ "**ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਗਰੁਕਾਰੋ**"ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤੇਨ ''ਨ ਕੇਵਲਂ ਭਨ੍ਤੇ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਮੇਵ ਇਧ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਇਦਂ ਦਿਬ੍ਬਂ ਆਧਿਪਤੇਯ੍ਯਮ੍ਪੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਕ੍ਕਾਰੋ**ਤਿ ਆਦਰਕਿਰਿਯਾ, ਦੇਵੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਕ੍ਕਾਤਬ੍ਬਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ **ਗਰੁਕਾਰੋ**ਤਿ ਗਰੁਕਾਤਬ੍ਬਤਾ। **ਦੇਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵੇਹਿ। **ਅਪਚਿਤਾ**ਤਿ ਪੂਜਿਤਾ।

੪੧. ਸਮ੍ਮਾਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸਂਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਯੀਨਂ। **ਸਨ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਕਾਯਵਚੀਮਨੋਕਮ੍ਮਾਨਂ ਸਾਧੂਨਂ। ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਸਾਸਨਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਚਿਣ੍ਣਤ੍ਤਾ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨਂ। ਪਸਨ੍ਨੋ ਆਸਨਂ ਦਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਫਲਸਦ੍ਧਾਯ ਰਤਨਤ੍ਤਯਸਦ੍ਧਾਯ ਚ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਦਿ ਆਸਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦਦੇਯ੍ਯ। **ਏਵਂ ਨਨ੍ਦੇ ਯਥਾ ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਅਹਂ ਤੇਨ ਆਸਨਦਾਨੇਨ ਏਤਰਹਿ ਨਨ੍ਦਾਮਿ ਮੋਦਾਮਿ, ਏਵਮੇਵ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਨਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਮੋਦੇਯ੍ਯ।

੪੨. ਤਸ੍ਮਾਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। **ਹਿ**-ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਅਤ੍ਤਕਾਮੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਕਾਮੇਨ। ਯੋ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਾਵਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਅਹਿਤਾਵਹਂ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਕਾਮੋ। **ਮਹਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਕਮਹਤ੍ਤਂ। **ਸਰੀਰਨ੍ਤਿਮਧਾਰਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਿਮਂ ਦੇਹਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤਾਨਂ, ਖੀਣਾਸਵਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਯਸ੍ਮਾ ਅਰਹਤਂ ਆਸਨਦਾਨੇਨ ਅਹਂ ਏਵਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮੋਦਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੇਨਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਵੁਦ੍ਧਿਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੇਨ ਅਨ੍ਤਿਮਸਮੁਸ੍ਸਯੇ ਠਿਤਾਨਂ ਆਸਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਾਦਿਸਂ ਪੁਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਕੁਞ੍ਜਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਪਠਮਨਾਵਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨਂ ਨਾਵਨ੍ਤਿ ਨਾਵਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਸੋਲ਼ਸਮਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸਾ ''ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਿਮ੍ਹਸਮਯੇ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚ ਨਿਰੁਦਕੋ ਕਨ੍ਤਾਰੋ, ਤੇ ਚ ਤਤ੍ਥ ਘਮ੍ਮਾਭਿਤਤ੍ਤਾ ਕਿਲਨ੍ਤਾ ਤਸਿਤਾ ਪਾਨੀਯਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਉਦਕਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਤ੍ਥਾਯ ਉਦਪਾਨਾਭਿਮੁਖੀ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਯਤ੍ਥਾਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਤੇ ਪਾਨੀਯਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਪਿਪਾਸਾਪਰੇਤਾ ਤਂਦਿਸਾਭਿਮੁਖਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦਪਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਤੋ ਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁਕਾਮਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਅਯ੍ਯਾ ਉਦਕੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਪਿਪਾਸਿਤਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਗਰੁਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਤੇ ਪਤ੍ਤਥਵਿਕਤੋ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਸੀਤਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪਾਨੀਯਦਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ।

ਸਾ ਤੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਹਦਯੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਰਨੁਰਾ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੀ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਕਪ੍ਪਰੁਕ੍ਖੋਪਸੋਭਿਤੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਵਿਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤੰ ਵਿਮਾਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਜਾਲਰਜਤਵਿਭੂਸਿਤਾ ਵਿਯ ਸਿਕਤਾਵਕਿਣ੍ਣਪਣ੍ਡਰਪੁਲਿਨਤਟਾ ਮਣਿਕ੍ਖਨ੍ਧਨਿਮ੍ਮਲਸਲਿਲਵਾਹਿਨੀ ਸਰਿਤਾ। ਤਸ੍ਸਾ ਉਭੋਸੁ ਤੀਰੇਸੁ ਉਯ੍ਯਾਨਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਚ ਮਹਤੀ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪਦੁਮਸਣ੍ਡਮਣ੍ਡਿਤਾ ਸਹ ਸੁਵਣ੍ਣਨਾਵਾਯ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀ ਨਾਵਾਯ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੀ ਲ਼ਲ਼ਨ੍ਤੀ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦੇਵਧੀਤਰੰ ਨਾਵਾਯ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਤਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੪੩. ''ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨੰ ਨਾਵੰ, ਨਾਰਿ ਆਰੁਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠਸਿ।
ਓਗਾਹਸਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ, ਪਦ੍ਮੰ ਛਿਨ੍ਦਸਿ ਪਾਣਿਨਾ॥

੪੪. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੪੫. ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਤਤੋ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ –

੪੬. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਅਯੰ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ।

੪੭. ''ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸਿਤੇ ਕਿਲਨ੍ਤੇ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਾਤੁੰ ਉਦਕੰ ਅਦਾਸਿੰ॥

੪੮. ''ਯੋ ਵੇ ਕਿਲਨ੍ਤਾਨ ਪਿਪਾਸਿਤਾਨੰ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਾਤੁੰ ਉਦਕੰ ਦਦਾਤਿ।
ਸੀਤੋਦਕਾ ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਨਜ੍ਜੋ, ਪਹੂਤਮਲ੍ਯਾ ਬਹੁਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾ॥

੪੯. ''ਤੰ ਆਪਗਾ ਅਨੁਪਰਿਯਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ, ਸੀਤੋਦਕਾ ਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤਾ ਨਦੀ।
ਅਮ੍ਬਾ ਚ ਸਾਲਾ ਤਿਲਕਾ ਚ ਜਮ੍ਬੁਯੋ, ਉਦ੍ਦਾਲਕਾ ਪਾਟਲਿਯੋ ਚ ਫੁਲ੍ਲਾ॥

੫੦. ''ਤੰਭੂਮਿਭਾਗੇਹਿ ਉਪੇਤਰੂਪੰ, ਵਿਮਾਨਸੇਟ੍ਠੰ ਭੁਸ ਸੋਭਮਾਨੰ।
ਤਸ੍ਸੀਧ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਯੰ ਵਿਪਾਕੋ, ਏਤਾਦਿਸੰ ਪੁਞ੍ਞਕਤਾ ਲਭਨ੍ਤਿ॥

੫੧. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੫੨. ‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਅਯਂ ਦੇਵਤਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਕਾਰੋ।

੪੩. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਭਿਤ੍ਤਿਵਿਰਚਨੇਹਿ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਮਯੇਹਿ ਉਭੋਹਿ ਪਸ੍ਸੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਤਾਯ ਚੇਵ ਨਾਨਾਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲਿਤੇਨ ਕਨਕਮਯਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਉਪਰਿ ਛਾਦਿਤਤਾਯ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨਂ। **ਨਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਪੋਤਂ। ਸੋ ਹਿ ਓਰਤੋ ਪਾਰਂ ਪਵਤਿ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਪੋਤੋ, ਸਤ੍ਤੇ ਨੇਤੀਤਿ ਨਾਵਾਤਿ ਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਾਰੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਧੀਤਾਯ ਆਲਪਨਂ। ਨਰਤਿ ਨੇਤੀਤਿ ਨਰੋ, ਪੁਰਿਸੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਠਮਪਕਤਿਭੂਤੋ ਸਤ੍ਤੋ ਇਤਰਾਯ ਪਕਤਿਯਾ ਸੇਟ੍ਠਟ੍ਠੇਨ ਪੁਰਿ ਸੇਤੀਤਿ ‘‘ਪੁਰਿਸੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਂ ਨਯਨਟ੍ਠੇਨ ‘‘ਨਰੋ’’ਤਿ। ਪੁਤ੍ਤਭਾਤੁਭੂਤੋਪਿ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਾਤੁਜੇਟ੍ਠਭਗਿਨੀਨਂ ਪਿਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਪਗੇਵ ਭਤ੍ਤੁਭੂਤੋ। ਨਰਸ੍ਸ ਏਸਾਤਿ ਨਾਰੀ, ਅਯਞ੍ਚ ਸਮਞ੍ਞਾ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀਸੁ ਪਵਤ੍ਤਾ ਰੁਲ੍ਹਿਵਸੇਨ ਇਤਰਾਸੁਪਿ ਤਥਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਓਗਾਹਸਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਿਪਿ ਰਤ੍ਤੁਪ੍ਪਲਨੀਲੁਪ੍ਪਲਾਦਿਕੇ ਬਹੁਵਿਧੇ ਰਤਨਮਯੇ ਜਲਜਕੁਸੁਮੇ ਪੋਕ੍ਖਰਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਦਿਬ੍ਬਪਦੁਮਾਨਂ ਤਤ੍ਥ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ‘‘ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਦਿਬ੍ਬਸਰਂ ਜਲਵਿਹਾਰਰਤਿਯਾ ਅਨੁਪਵਿਸਸਿ । **ਪਦ੍ਮਂ ਛਿਨ੍ਦਸਿ ਪਾਣਿਨਾ**ਤਿ ਰਜਤਮਯਨਾਲ਼ਂ ਪਦੁਮਰਾਗਰਤਨਮਯਪਤ੍ਤਸਙ੍ਘਾਤਂ ਕਨਕਮਯਕਣ੍ਣਿਕਾਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਕੇਸਰਂ ਦਿਬ੍ਬਕਮਲਂ ਲੀਲਾਰਵਿਨ੍ਦਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮਤਾਯ ਤਵ ਹਤ੍ਥੇਨ ਭਞ੍ਜਸਿ।

੪੭. **ਤਸਿਤੇ**ਤਿ ਪਿਪਾਸਿਤੇ। **ਕਿਲਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਤਾਯ ਪਿਪਾਸਾਯ ਅਦ੍ਧਾਨਪਰਿਸ੍ਸਮੇਨ ਚ ਕਿਲਨ੍ਤਕਾਯੇ। **ਉਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਨਵੀਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਆਲਸਿਯਂ ਅਨਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੪੮. **ਯੋ** ਵੇਤਿਆਦਿਨਾ ਯਥਾ ਅਹਂ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਆਯਤਨਗਤੇਨ ਉਦਕਦਾਨਪੁਞ੍ਞੇਨ ਏਤਾਦਿਸਂ ਫਲਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ତੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਅਦਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਨੁਮਾਨਵਿਧਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠਮਤ੍ਥਂ ਸਾਧਾਰਣਤੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਚ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਪੁਞ੍ਞਕਾਰਿਨਂ ਪਚ੍ਚਾਮਸਤਿ।

੪੯. **ਅਨੁਪਰਿਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਨੁਰੂਪਵਸੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨੇਨ ਸੋਪਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਤਿਲਕਾ**ਤਿ ਬਨ੍ਧੁਜੀਵਕਪੁਪ੍ਫਸਦਿਸਪੁਪ੍ਫਾ ਏਕਾ ਰੁਕ੍ਖਜਾਤਿ। **ਉਦ੍ਦਾਲਕਾ**ਤਿ ਵਾਤਘਾਤਕਾ, ਯੇ ‘‘ਰਾਜਰੁਕ੍ਖਾ’’ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

੫੦. **ਤਂਭੂਮਿਭਾਗੇਹੀ**ਤਿ ਤਾਦਿਸੇਹਿ ਭੂਮਿਭਾਗੇਹਿ, ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਪੋਕ੍ਖਰਣੀਨਦੀਉਯ੍ਯਾਨਵਨ੍ਤੇਹਿ ਭੂਮਿਪਦੇਸੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪੇਤਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਸਂਸਿਯਭਾਵੇਨ ਉਪੇਤਂ, ਤੇਸਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਆਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਰਮਣੀਯਸਨ੍ਨਿਵੇਸਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਭੁਸ ਸੋਭਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਭੁਸਂ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਵਿਮਾਨਸੇਟ੍ਠਂ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਨਾਵਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਦੁਤਿਯਨਾਵਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨਂ ਨਾਵਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਨਾਵਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋ ਉਪਕਟ੍ਠਾਯ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਾਯ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਤਂ ਗਾਮਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨੋ, ਮਗ੍ਗਪਰਿਸ੍ਸਮੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਤਸਿਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਬਹਿਗਾਮੇ ਤਾਦਿਸਂ ਛਾਯੂਦਕਸਮ੍ਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਰਿਸ੍ਸਮੇਨ ਚ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯਮਾਨੋ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਧੁਰਗੇਹਸ੍ਸੇਵ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਥੇਰਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਪਰਿਸ੍ਸਮਂ

ਪਿਪਾਸਿਤਭਾਵਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵਾ “ਏਥ, ਭਨ੍ਤੇ”ਤਿ ਗੇਹੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ “ਇਧ ਨਿਸੀਦਥਾ”ਤਿ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਪਾਦੋਦਕੰ ਪਾਦਬ੍ਭਞ੍ਜਨਤੇਲਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਤਾਲਵਣ੍ਟੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੀਜਿ। ਪਰਿਲ਼ਾਹੇ ਵੂਪਸਨ੍ਤੇ ਮਧੁਰੰ ਸੀਤਲੰ ਸੁਗਨ੍ਧੰ ਪਾਨਕੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਤੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਕਿਲਮਥੋ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਸਦਿਸਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੫੩. “ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨੰ ਨਾਵੰ, ਨਾਰਿ ਆਰੁਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠਸਿ।
ਓਗਾਹਸਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ, ਪਦ੍ਮੰ ਛਿਨ੍ਦਸਿ ਪਾਣਿਨਾ॥

੫੪. “ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੫੫. “ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ”ਤਿ॥

੫੬. “ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ”॥

੫੭. “ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਤਸਿਤੰ ਕਿਲਨ੍ਤੰ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਾਤੁੰ ਉਦਕੰ ਅਦਾਸਿੰ॥

੫੮. “ਯੋ ਵੇ ਕਿਲਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਪਾਸਿਤਸ੍ਸ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਾਤੁੰ ਉਦਕੰ ਦਦਾਤਿ।
ਸੀਤੋਦਕਾ ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਨਜ੍ਜੋ, ਪਹੂਤਮਲ੍ਯਾ ਬਹੁਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾ॥

੫੯. “ਤੰ ਆਪਗਾ ਅਨੁਪਰਿਯਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ, ਸੀਤੋਦਕਾ ਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤਾ ਨਦੀ।
ਅਮ੍ਬਾ ਚ ਸਾਲਾ ਤਿਲਕਾ ਚ ਜਮ੍ਬੁਯੋ, ਉਦ੍ਦਾਲਕਾ ਪਾਟਲਿਯੋ ਚ ਫੁਲ੍ਲਾ॥

੬੦. “ਤੰਭੂਮਿਭਾਗੇਹਿ ਉਪੇਤਰੂਪੰ, ਵਿਮਾਨਸੇਟ੍ਠੰ ਭੁਸ ਸੋਭਮਾਨੰ।
ਤਸ੍ਸੀਧ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਯੰ ਵਿਪਾਕੋ, ਏਤਾਦਿਸੰ ਪੁਞ੍ਞਕਤਾ ਲਭਨ੍ਤਿ॥

੬੧. “ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੬੨. “ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ”ਤਿ॥

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਸੁਪਿ ਇਧ ਏਕੋਵ ਥੇਰੋਤਿ ਅਪੁਬ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ।

ਦੁਤਿਯਨਾਵਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਤਤਿਯਨਾਵਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨੰ ਨਾਵਨ੍ਤਿ ਤਤਿਯਨਾਵਾਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕੋਸਲਜਨਪਦੇ ਯੇਨ ਥੂਣੰ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੋ ਤਦਵਸਰਿ। ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਖੋ ਥੂਣੇਯਜਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾ ''ਸਮਣੋ ਕਿਰ ਗੋਤਮੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗਾਮਖੇਤ੍ਤੰ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ । ਅਥ ਥੂਣੇਯਜਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਮਚ੍ਛੇਰਪਕਤਾ ''ਸਚੇ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਇਮੰ ਗਾਮੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹੰ ਵਸੇਯਜ, ਸਬ੍ਬੰ ਇਮੰ ਜਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਯਜ, ਤਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਧਮ੍ਮੋ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਨ ਲਭੇਯਜਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਤੋ ਅਵਾਸਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਨਦੀਤਿਤ੍ਥੇਸੁ ਠਪਿਤਨਾਵਾਯੋ ਅਪਨੇਸੁੰ, ਸੇਤੁਸਙ੍ਕਮਨਾਨਿ ਚ ਅਵਲਞ੍ਜੇ ਅਕੰਸੁ, ਤਥਾ ਪਪਾਮਣ੍ਡਪਾਦੀਨਿ, ਏਕੰ ਉਦਪਾਨੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾਨਿ ਉਦਪਾਨਾਨਿ ਤਿਣਾਦੀਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਿਦਹਿੰਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਉਦਾਨੇ (ਉਦਾ॰ ੬੯) ''ਅਥ ਖੋ ਥੂਣੇਯਜਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾ ਉਦਪਾਨੰ ਤਿਣਸ੍ਸ ਚ ਭੁਸਸ੍ਸ ਚ ਯਾਵ ਮੁਖਤੋ ਪੂਰੇਸੁੰ 'ਮਾ ਤੇ ਮੁਣ੍ਡਕਾ ਸਮਣਕਾ ਪਾਨੀਯੰ ਅਪੰਸੂ'''ਤਿ।

ਭਗਵਾ ਤੇਸੰ ਤੰ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਨ੍ਤੋ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਨਦਿੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਥੂਣੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੰ ਪਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਉਦਕਹਾਰਿਨਿਯੋ ਭਗਵਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਗਾਮੇ ''ਸਚੇ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਇਧਾਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾਦਿਕੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ, ਗੇਹੰ ਆਗਤਸ੍ਸ ਚਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖਾਪਿ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਕਤਿਕਾ ਕਤਾ ਹੋਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦਾਸੀ ਘਟੇਨ ਪਾਨੀਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਮਗ੍ਗਪਰਿਸ੍ਸਮੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤੇ ਤਸਿਤੇ ਞਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪਾਨੀਯੰ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਯਦਿਪਿ ਮੇ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ 'ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਾਤਬ੍ਬੰ, ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ ਕਤਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਯਦਿ ਅਹੰ ਈਦਿਸੇ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯਜੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਦਾਨਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਨ ਕਰੇਯਜੰ, ਕਦਾਹੰ ਇਤੋ ਦੁਕ੍ਖਜੀਵਿਤਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਾਮੰ ਮੇ ਅਯਜਕੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮੰ ਹਨਨ੍ਤੁ ਵਾ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੁ ਵਾ, ਈਦਿਸੇ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਪਾਨੀਯਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਏਵਾ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਉਦਕਹਾਰਿਨੀਹਿ ਵਾਰਿਯਮਾਨਾਪਿ ਜੀਵਿਤੇ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਾ ਸੀਸਤੋ ਪਾਨੀਯਘਟੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸਾਦੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਪਾਨੀਯੰ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿ, ਘਟੇ ਉਦਕੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਏਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਤਥਾ ਅਪਰਸ੍ਸ ਅਪਰਸ੍ਸਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਅਦਾਸਿ, ਉਦਕੰ ਨ ਖੀਯਤੇਵ। ਸਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਯਥਾਪੁਣ੍ਣੇਨ ਘਟੇਨ ਗੇਹਾਭਿਮੁਖੀ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਾਨੀਯਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਗਾਮਵਤ੍ਤੰ ਭਿਨ੍ਨੰ, ਅਹਞ੍ਚ ਗਾਰਯ੍ਹੋ ਕਤੋ''ਤਿ ਕੋਧੇਨ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤੋ ਤਟਤਟਾਯਮਾਨੋ ਤੰ ਭੂਮਿਯੰ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਪਾਦੇਹਿ ਚ ਪਹਰਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤਿ, ਵਿਮਾਨੰ ਚਸ੍ਸਾ ਪਠਮਨਾਵਾਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਙ੍ਘ ਮੇ ਤ੍ਵੰ, ਆਨਨ੍ਦ, ਉਦਪਾਨਤੋ ਪਾਨੀਯੰ ਆਹਰਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ''ਇਦਾਨਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਦਪਾਨੋ ਥੂਣੇਯਜਕੇਹਿ ਦੂਸਿਤੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਾਨੀਯੰ ਆਹਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਭਗਵਾ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਥੇਰੋ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤੰ ਆਦਾਯ ਉਦਪਾਨਾਭਿਮੁਖੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਥੇਰੇ ਉਦਪਾਨੇ ਉਦਕੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਨ੍ਦਤਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਤਿਣਭੁਸੰ ਉਪਲਵਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਅਪਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੇਨ ਸਨ੍ਦਮਾਨੇਨ ਸਲਿਲੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੇਨ ਅਞ੍ਞੇ ਜਲਾਸਯੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਾਮੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੇਨ ਗਾਮਪ੍ਪਦੇਸੋ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰੀਯਤਿ। ਤੰ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਖਮਾਪੇਸੁੰ, ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਉਦਕੋਘੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਤੇ ਭਗਵਤੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੰ ਸੰਵਿਧਾਯ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਮਹਾਦਾਨੰ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਥੂਣੇਯਜਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿੰ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿੰ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਰਣੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੀ ਤੰ ''ਪਾਨੀਯਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ''ਹਨ੍ਦਾਹੰ ਇਦਾਨੇਵ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਨ੍ਨੇਸੁ ਕਤਾਨੰ ਅਪ੍ਪਕਾਨਮ੍ਪਿ ਕਾਰਾਨੰ ਉਲ਼ਾਰਫਲਤਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਪਾਕਟੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਜਾਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਉਯਜਾਨਾਦਿਸਹਿਤੇਨ ਵਿਮਾਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਮਹਾਜਨਕਾਯਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਸਾਯ ਕਮ੍ਮਫਲੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਵਿਭਾਵੇਤੁਕਾਮੋ –

੬੩. ''ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨੰ ਨਾਵੰ, ਨਾਰਿ ਆਰੁਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠਸਿ।
ਓਗਾਹਸਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ, ਪਦ੍ਮੰ ਛਿਨ੍ਦਸਿ ਪਾਣਿਨਾ॥

੬੪. ''ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਨਿਵੇਸਾ ਤੇ, ਵਿਭਤ੍ਤਾ ਭਾਗਸੋ ਮਿਤਾ।
ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਆਭਨ੍ਤਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸਾ॥

੬੫. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੬੬. ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ,
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੬੭. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਾ ਆਹੰਸੁ।

੬੮. ''ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸਿਤੇ ਕਿਲਨ੍ਤੇ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਾਤੁੰ ਉਦਕੰ ਅਦਾਸਿੰ॥

੬੯. ''ਯੋ ਵੇ ਕਿਲਨ੍ਤਾਨ ਪਿਪਾਸਿਤਾਨੰ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਾਤੁੰ ਉਦਕੰ ਦਦਾਤਿ।
ਸੀਤੋਦਕਾ ਤਸ੍ਸ ਭਵਨ੍ਤਿ ਨਜ੍ਜੋ, ਪਹੂਤਮਲਜਾ ਬਹੁਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾ॥

੭੦. ''ਤੰ ਆਪਗਾ ਅਨੁਪਰਿਯਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ, ਸੀਤੋਦਕਾ ਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤਾ ਨਦੀ।
ਅਮ੍ਬਾ ਚ ਸਾਲਾ ਤਿਲਕਾ ਚ ਜਮ੍ਬੁਯੋ, ਉਦ੍ਦਾਲਕਾ ਪਾਟਲਿਯੋ ਚ ਫੁਲ੍ਲਾ॥

੭੧. ''ਤੰਭੂਮਿਭਾਗੇਹਿ ਉਪੇਤਰੂਪੰ, ਵਿਮਾਨਸੇਟ੍ਠੰ ਭੁਸ ਸੋਭਮਾਨੰ।
ਤਸ੍ਸੀਧ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਯੰ ਵਿਪਾਕੋ, ਏਤਾਦਿਸੰ ਪੁਞ੍ਞਕਤਾ ਲਭਨ੍ਤਿ॥

੭੨. ''ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਨਿਵੇਸਾ ਮੇ, ਵਿਭਤ੍ਤਾ ਭਾਗਸੋ ਮਿਤਾ।
ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਆਭਨ੍ਤਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸਾ॥

੧੩. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਤਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੪. ''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਬੁਦ੍ਧ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤਿ।
ਏਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲੰ ਮਮੇਦੰ, ਅਤ੍ਥਾਯ ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਦਕੰ ਅਪਾਯੀ''ਤਿ॥ –

ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਗਾਥਾਯੋ।

੬੩. ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਯਦਾ ਭਗਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤਦਾ ਤੰ ਨਾਵੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਨ ਠਿਤਾ, ਨ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਓਗਾਹਤਿ, ਨਾਪਿ ਪਦੁਮੰ ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵਚੋਦਿਤਾ ਪਨ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਜਲਵਿਹਾਰਪਸੁਤਾ ਤਥਾ ਕਰੋਤੀਤਿ ਤੰ ਕਿਰਿਯਾਵਿਚ੍ਛੇਦੰ ਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨੇਵੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਕੇਵਲਮਿਧੇਵ, ਅਥ ਖੋ ਹੇਟ੍ਠਿਮੇਸੁਪਿ ਏਵਮੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੧੨. **ਕੂਟਾਗਾਰਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਕਣ੍ਣਿਕਾਬਦ੍ਧਗੇਹਵਨ੍ਤੋ। **ਨਿਵੇਸਾ**ਤਿ ਨਿਵੇਸਨਾਨਿ, ਕਚ੍ਛਰਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ ''ਵਿਭਤ੍ਤਾ ਭਾਗਸੋ ਮਿਤਾ''ਤਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਚਤੁਸਾਲਭੂਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪਟਿਬਿਮ੍ਬਭੂਤਾਨਿ ਵਿਯ ਪਟਿਵਿਭਤ੍ਤਰੂਪਾਨਿ ਸਮਪ੍ਪਮਾਣਤਾਯ ਭਾਗਸੋ ਮਿਤਾਨਿ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਾ। **ਆਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਣਿਰਤਨਕਨਕਰੰਸਿਜਾਲੇਹਿ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤਿ।

੧੪. **ਮਮਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਾਪੇਕ੍ਖੰ, ਮਮ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਮਮ ਅਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਯੋਜਨਾ। **ਉਦਕੰ ਅਪਾਯੀ**ਤਿ ਯਦੇਤੰ ਉਦਕਦਾਨੰ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਏਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਇਦੰ ਫਲੰ ਯਾਯੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਮਮਤ੍ਥਾਯ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨੰ ਉਦਕੰ ਅਪਾਯੀਤਿ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵੰ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਭਗਵਾ ਸਾਮੁਕ੍ਕੰਸਿਕੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯਪਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸਿ।

ਤਤਿਯਨਾਵਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੀਪਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਦੀਪਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਉਪਾਸਕਾ ਉਪੋਸਥਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਯਥਾਵਿਭਵੰ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਵਿਹਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੋਭਾਵਨੀਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹੇ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤਿ। ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਵਸਿਤੁਕਾਮਾਨੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤਾਨੰਯੇਵ ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਜਾਤੋ। ਤਤ੍ਥੇਕਾ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ''ਇਦਾਨਿ ਦੀਪਾਲੋਕੰ ਕਾਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਤੋ ਪਦੀਪੇਯ੍ਯੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਦੀਪੰ ਉਜ੍ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਸਨਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਪਦੀਪਦਾਨੇਨ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੰ ਗਤਾ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਜੋਤਿਰਸਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸਰੀਰਸੋਭਾ ਪਨਸ੍ਸਾ ਅਤਿਵਿਯ ਪਭਸ੍ਸਰਾ ਅਞ੍ਞੇ ਦੇਵੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਦਸ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸਯਮਾਨਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਇਧ ਪਨ –

੧੫. ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵੰ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।

ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੭੬. ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੭੭. ‘‘ਕੇਨ ਤ੍ਵੰ ਵਿਮਲੋਭਾਸਾ, ਅਤਿਰੋਚਸਿ ਦੇਵਤਾ।
ਕੇਨ ਤੇ ਸਬ੍ਬਗਤ੍ਤੇਹਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਤੇ ਦਿਸਾ॥

੭੮. ‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੭੯. ‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ’’॥

੮੦. ‘‘ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਤਮਨ੍ਧਕਾਰਮ੍ਹਿ ਤਿਮੀਸਿਕਾਯੰ, ਪਦੀਪਕਾਲਮ੍ਹਿ ਅਦਾਸਿ ਦੀਪੰ॥

੮੧. ‘‘ਯੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰਮ੍ਹਿ ਤਿਮੀਸਿਕਾਯੰ, ਪਦੀਪਕਾਲਮ੍ਹਿ ਦਦਾਤਿ ਦੀਪੰ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਜੋਤਿਰਸੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਪਹੂਤਮਲ੍ਯੰ ਬਹੁਪੁਣ੍ਡਰੀਕੰ॥

੮੨. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੮੩. ‘‘ਤੇਨਾਹੰ ਵਿਮਲੋਭਾਸਾ, ਅਤਿਰੋਚਾਮਿ ਦੇਵਤਾ।
ਤੇਨ ਮੇ ਸਬ੍ਬਗਤ੍ਤੇਹਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਤੇ ਦਿਸਾ॥

੮੪. ‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੭੫. ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤ-ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਤ੍ਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਠਮੋ ਯਾਮੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੨੦; ਉਦਾ॰ ੪੫; ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੮੩) ਖਯੇ ਆਗਤੋ। ‘‘ਅਯੰ ਇਮੇਸੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤਰੋ ਚ ਪਣੀਤਤਰੋ ਚਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੦੦) ਸੁਨ੍ਦਰੇ। ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫੦; ਪਾਰਾ॰ ੧੫) ਅਬ੍ਭਨੁਮੋਦਨੇ। ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਯੰ ਦਿਸਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੮੫੭) ਅਭਿਰੂਪੇ। ਇਧਾਪਿ ਅਭਿਰੂਪੇ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ **ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਤਿਕਨ੍ਤੇਨ ਅਤਿਮਨਾਪੇਨ, ਅਭਿਰੂਪੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਛਵਿਵਣ੍ਣੇਨ। **ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦਸ ਦਿਸਾ ਜੋਤੇਨ੍ਤੀ ਏਕਾਲੋਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੀ। ਕਿੰ ਵਿਯਾਤਿ ਆਹ **“ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ”**ਤਿ। ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਾ ਪਭਾ ਏਤਾਯ ਧੀਯਤਿ,

ਓਸਧੀਨਂ ਵਾ ਅਨੁਬਲਪ੍ਪਦਾਯਿਕਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਓਸਧੀ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਾ ਤਾਰਕਾ ਯਥਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਆਲੋਕਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀ ਤਿਟ੍ਠਸੀਤਿ।

੭੭. **ਸਬ੍ਬਗਤ੍ਤੇਹੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਸਰੀਰਾਵਯਵੇਹਿ, ਸਕਲੇਹਿ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗੇਹਿ ਓਭਾਸਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਹੇਤੁਮ੍ਹਿ ਚੇਤਂ ਕਰਣਵਚਨਂ। **ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਤੇ ਦਿਸਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦਸਦਿਸਾ ਵਿਜ੍ਜੋਤਤਿ। ‘‘ਓਭਾਸਰੇ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾਤਿ ਬਹੁਵਚਨਮੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੮੧. **ਪਦੀਪਕਾਲਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਪਦੀਪਕਰਣਕਾਲੇ, ਪਦੀਪੁਜ੍ਜਲਨਯੋਗ੍ਗੇ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਯੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰਮ੍ਹਿ ਤਿਮੀਸਿਕਾਯ’’ਨ੍ਤਿ, ਬਹਲੇ ਮਹਨ੍ਧਕਾਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਦਾਤਿ ਦੀਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਦੀਪਂ ਉਜ੍ਜਾਲੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਅਨੁਜ੍ਜਾਲੇਨ੍ਤੋ ਵਾ ਪਦੀਪਦਾਨਂ ਦਦਾਤਿ, ਪਦੀਪੋਪਕਰਣਾਨਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਜਤਿ। **ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ ਜੋਤਿਰਸਂ ਵਿਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਵਸੇਨ ਜੋਤਿਰਸਂ ਵਿਮਾਨਂ ਉਪਗਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਥ ਯਥਾਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਤ੍ਥੇ ਦੇਵਤਾਯ ਕਥਿਤੇ ਥੇਰੋ ਤਮੇਵ ਕਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦਿਕਥਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਾਦਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਥੇਰੋ ਤਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ । ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਜਾਤਾ, ਮਹਾਜਨੋ ਵਿਸੇਸਤੋ ਦੀਪਦਾਨੇ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਾਰੀ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਦੀਪਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਤਿਲਦਕ੍ਖਿਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਤਿਲਦਕ੍ਖਿਣਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਤਿਲੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਆਤਪੇ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤਿ ਤੇਲਂ ਕਾਤੁਕਾਮਾ। ਸਾ ਚ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾਯੁਕਾ ਤਂ ਦਿਵਸਮੇਵ ਚਵਨਧਮ੍ਮਾ, ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਚਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮਂ ਓਕਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯਂ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਅਜ੍ਜ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਤਿਲਭਿਕ੍ਖਾਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਤਂ ਸਗ੍ਗੂਪਗਂ ਕਰੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਤਙ੍ਖਣੇਨੇਵ ਰਾਜਗਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਸਹਸਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਅਞ੍ਞਂ ਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤਿਲੇ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਪੂਰਂ ਤਿਲਂ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤੇ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿ। ਤਂ ਭਗਵਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ‘‘ਸੁਖਿਨੀ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ତਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧਾ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤਂ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨਮੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ –

੮੫. ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੮੬. ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੮੭. ''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੮੮. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੮੯. ''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ॥

੯੦. ''ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਬੁਦ੍ਧਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।
ਆਸਜ੍ਜ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਅਕਾਮਾ ਤਿਲਦਕ੍ਖਿਣਂ।
ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੯੧. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੯੨. ''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਸਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੯੦. ਤਤ੍ਥ **ਆਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਆਸਜ੍ਜ-ਸਦ੍ਦੋ ''ਆਸਜ੍ਜ ਨਂ ਤਥਾਗਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੫੦) ਘਟ੍ਟੇਨ ਆਗਤੋ। ''ਆਸਜ੍ਜ ਦਾਨਂ ਦੇਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੩੬; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੩੧) ਸਮਾਗਮੇ। ਇਧਾਪਿ ਸਮਾਗਮੇਯੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ **ਆਸਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮਵਾਯੇਨ ਸਮ੍ਪਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ **''ਅਕਾਮਾ''**ਤਿ। ਸਾ ਹਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸਂਵਿਧਾਨਪੁਬ੍ਬਕਂ ਪੁਰਿਮਸਿਦ੍ਧਂ ਦਾਨਸਙ੍ਕਪ੍ਪਂ ਵਿਨਾ ਸਹਸਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਤਿਲਦਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ ''ਆਸਜ੍ਜ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਅਕਾਮਾ ਤਿਲਦਕ੍ਖਿਣ''ਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਤਿਲਦਕ੍ਖਿਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਪਠਮਪਤਿਬ੍ਬਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾ ਦਿਵਿਯਾ ਚ ਹਂਸਾਤਿ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ ਅਹੋਸਿ ਭਤ੍ਤੁ ਅਨੁਕੂਲਵਤ੍ਤਿਨੀ ਖਮਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਗ੍ਗਾਹਿਨੀ, ਨ ਕੁਦ੍ਧਾਪਿ ਪਟਿਪ੍ਫਰਤਿ, ਅਫਰੁਸਵਾਚਾ ਸਚ੍ਚਵਾਦਿਨੀ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਦਾਨਾਨਿ ਚ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦੇਵਧੀਤਰਂ ਮਹਤਿਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮੀਪਮੁਪਗਤੋ। ਸਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤਾ

ਸਟ੍ਠਿਸਕਟਭਾਰਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਤਾਯ ਕਤਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੯੩. ''ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾ ਦਿਵਿਯਾ ਚ ਹੰਸਾ, ਵਗ੍ਗੁਸ੍ਸਰਾ ਕੋਕਿਲਾ ਸਮ੍ਪਤਨ੍ਤਿ।
ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣੰ ਰਮ੍ਮਮਿਦੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤੰ ਨਰਨਾਰਿਸੇਵਿਤੰ॥

੯੪. ''ਤਤ੍ਥੱਚ੍ਛਸਿ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਇਦ੍ਧੀ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਰੂਪਾ।
ਇਮਾ ਚ ਤੇ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ ਚ॥

੯੫. ''ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

੯੬. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੯੭. ''ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪਤਿਬ੍ਬਤਾਨਞ੍ਞਮਨਾ ਅਹੋਸਿੰ।
ਮਾਤਾਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਅਨੁਰਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਕੁਦ੍ਧਾਪਿਹੰ ਨਪ੍ਫਰੁਸੰ ਅਵੋਚੰ॥

੯੮. ''ਸੱਚੇ ਠਿਤਾ ਮੋਸਵਜ੍ਜੰ ਪਹਾਯ, ਦਾਨੇ ਰਤਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ, ਸੱਕਚ੍ਚ ਦਾਨੰ ਵਿਪੁਲੰ ਅਦਾਸਿੰ॥

੯੯. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੦੦.''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੯੩. ਤਤ੍ਥ **ਕੋਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਕੋਞ੍ਚਸਕੁਣਾ, ਯੇ ''ਸਾਰਸਾ''ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਮਯੂਰਾ**ਤਿ ਮੋਰਾ। **ਦਿਵਿਯਾ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵਾ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਪਦੰ ''ਦਿਵਿਯਾ ਕੋਞ੍ਚਾ, ਦਿਵਿਯਾ ਮਯੂਰਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਚਤੂਹਿਪਿ ਪਦੇਹਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। **ਹੰਸਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸਾਦਿਹੰਸਾ। **ਵਗ੍ਗੁਸ੍ਸਰਾ**ਤਿ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਾ। **ਕੋਕਿਲਾ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਕੋਕਿਲਾ ਚੇਵ ਸੁਕ੍ਕਕੋਕਿਲਾ ਚ। **ਸਮ੍ਪਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦੇਵਤਾਯ ਅਭਿਰਮਣਤ੍ਥੰ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਲਲ਼ਨ੍ਤਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਤਨ੍ਤਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਕੋਞ੍ਚਾਦਿਰੂਪੇਨ ਹਿ ਦੇਵਤਾਯ ਰਤਿਜਨਨਤ੍ਥੰ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾ ਦੇਵਤਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਲਲ਼ਨ੍ਤਾ ''ਕੋਞ੍ਚਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਥਿਤਾਗਨ੍ਥਿਤੇਹਿ ਨਾਨਾਵਿਧਰਤਨਕੁਸੁਮੇਹਿ ਓਕਿਣ੍ਣੰ। **ਰਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਰਮਣੀਯੰ, ਮਨੋਰਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕੇਹਿ ਉਯ੍ਯਾਨਕਪ੍ਪਰੁਕ੍ਖਪੋਕ੍ਖਰਣਿਆਦੀਹਿ ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਚ ਅਨੇਕੇਹਿ ਭਿਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਾਦੀਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰ। **ਨਰਨਾਰਿਸੇਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤੇਹਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਦੇਵਧੀਤਾਹਿ ਚ ਉਪਸੇਵਿਤੰ।

੯੪. **ਇਦ੍ਧੀ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਰੂਪਾ**ਤਿ ਨਾਨਾਰੂਪਾਨਂ ਵਿਦਂਸਨੇਨ ਅਨੇਕਰੂਪਾ ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵਸਿਦ੍ਧਾ ਇਦ੍ਧੀ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤੀ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਿਦ੍ਧਿਯੋ ਵਲਞ੍ਜੇਨ੍ਤੀ ਅਚ੍ਛਸੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੯੭. **ਅਨਞ੍ਞਮਨਾ**ਤਿ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ, ਪਤਿਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਮਨੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾਤਿ ਅਞ੍ਞਮਨਾ, ਨ ਅਞ੍ਞਮਨਾਤਿ ਅਨਞ੍ਞਮਨਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਮਿਕਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰਿਸੇ ਪਾਪਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਤਾਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਨੁਰਕ੍ਖਮਾਨਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਮਿਕਂ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਵਾ ਸਤ੍ਤੇ ਹਿਤੇਸਿਤਾਯ ਅਹਿਤਾਪਨਯਨਕਾਮਤਾਯ ਚ ਅਨੁਦ੍ਦਯਮਾਨਾ। **ਕੁਦ੍ਧਾਪਿਹਂ ਨਪ੍ਫਰੁਸਂ ਅਵੋਚ**ਨ੍ਤਿ ਪਰੇਨ ਕਤਂ ਅਫਾਸੁਕਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕੁਦ੍ਧਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਅਹਂ ਫਰੁਸਵਚਨਂ ਨ ਕਥੇਸਿਂ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਪਿਯਵਚਨਮੇਵ ਅਭਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੯੮. **ਸਚ੍ਚੇ ਠਿਤਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਚ੍ਚੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨ ਕਦਾਚਿ ਸਚ੍ਚਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਆਹ – **ਮੋਸਵਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯਾ**ਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਪਹਾਯ। **ਦਾਨੇ ਰਤਾ**ਤਿ ਦਾਨੇ ਅਭਿਰਤਾ, ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਙ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਯ ਸਭਾਵੇਨੇਵ ਪਰੇਸਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨਸੀਲਾ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਫਲਸਦ੍ਧਾਯ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰੇਨ ਅਦਾਸਿਂ, ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥਾਦਿਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਉਲ਼ਾਰਂ ਅਦਾਸਿਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਪਤਿਬ੍ਬਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਦੁਤਿਯਪਤਿਬ੍ਬਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਪਤਿਬ੍ਬਤਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਿ, ਯਥਾਵਿਭਵਞ੍ਚ ਦਾਨਾਨਿ ਅਦਾਸਿ, ਸਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

੧੦੧.‘‘ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਂ ਰੁਚਿਰਂ ਪਭਸ੍ਸਰਂ, ਵਿਮਾਨਮਾਰੁਯ੍ਹ ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਂ।
ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਇਦ੍ਧਿ ਵਿਕੁਬ੍ਬਮਾਨਾ।
ਇਮਾ ਚ ਤੇ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ ਚ॥

੧੦੨.‘‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੦੩.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੦੪.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ ਅਹੋਸਿਂ।
ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ ਅਹੋਸਿਂ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਿਸ੍ਸਂ॥

੧੦੫.‘‘ਅਮਜ੍ਜਪਾ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਅਭਾਣਿਂ, ਸਕੇਨ ਸਾਮਿਨਾ ਅਹੋਸਿਂ ਤੁਟ੍ਠਾ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੦੬.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੦੭.''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੧੦੧. ਤਤ੍ਥ **ਵੇਲੁਰਿਯਥਮ੍ਭ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿਮਯਥਮ੍ਭਂ। **ਰੁਚਿਰ**ਨ੍ਤਿ ਰਮਣੀਯਂ। **ਪਭਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਭਾਸੁਰਂ। **ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ**ਤਿ ਉਚ੍ਚਾ ਚ ਅਵਚਾ ਚ, ਵਿਵਿਧਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੪-੫. **ਉਪਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਸਰਣਗਮਨੇਨ ਉਪਾਸਿਕਾਲਕ੍ਖਣੇ ਠਿਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ –

''ਯਤੋ ਖੋ, ਮਹਾਨਾਮ, ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਮਹਾਨਾਮ, ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੩੩)।

ਚਕ੍ਖੁਮਤੋਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ। ਏਵਂ ਉਪਾਸਿਕਾਭਾਵਕਿਤ੍ਤਨੇਨ ਆਸਯਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਯੋਗਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਕੇਨ ਸਾਮਿਨਾ ਅਹੋਸਿਂ ਤੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾਵੇਰਮਣਿਮਾਹ। ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ।

ਦੁਤਿਯਪਤਿਬ੍ਬਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੩. ਪਠਮਸੁਣਿਸਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਸੁਣਿਸਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਏਕਾ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾ ਗੇਹਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ''ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਂ ਪੂਵਭਾਗਂ ਆਦਾਯ ਆਦਰੇਨ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਨੇਸਿ, ਥੇਰੋ ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦੮.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੧੦੯.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੧੦.''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੧੧.''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੧੨.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਸੁਣ੍ਹਿਸਾ ਅਹੋਸਿਂ ਸਸੁਰਸ੍ਸ ਗੇਹੇ॥

੧੧੩.‘‘ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।

ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਪੂਵਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ।

ਭਾਗਡ੍ਢਭਾਗਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਮੋਦਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ॥

੧੧੪.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੧੫.‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।

ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੧੨. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਣ੍ਹਿਸਾ**ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ। ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਹਿ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ‘‘ਸਸੁਰੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਚ ਸਾ ‘‘ਸੁਣ੍ਹਿਸਾ’’ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਸੁਣ੍ਹਿਸਾ ਅਹੋਸਿਂ ਸਸੁਰਸ੍ਸ ਗੇਹੇ’’ਤਿ।

੧੧੩. **ਭਾਗਡ੍ਢਭਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਪਟਿਵੀਸਤੋ ਉਪਡ੍ਢਭਾਗਂ। **ਮੋਦਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ**ਤਿ ਥੇਰੇਨ ਨਨ੍ਦਨਵਨੇ ਦਿਟ੍ਠਤਾਯ ਆਹ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਸੁਣ੍ਹਿਸਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੪. ਦੁਤਿਯਸੁਣ੍ਹਿਸਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਦੁਤਿਯਸੁਣ੍ਹਿਸਾਵਿਮਾਨਂ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਦਾਨਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੧੬.‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।

ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੧੧੭.‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੧੮.‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।

ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੧੯.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।

ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੨੦.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਸੁਣ੍ਹਿਸਾ ਅਹੋਸਿਂ ਸਸੁਰਸ੍ਸ ਗੇਹੇ॥

੧੨੧.‘‘ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।

ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਭਾਗਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ।

ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਮੋਦਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ॥

੧੨੨.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ৱਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੨੩.‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾৱ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏৱਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾৱਾ, ৱਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੨੧. ਤਤ੍ਥ **ਭਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਮ੍ਮਾਸਕੋਟ੍ਠਾਸਂ। ਤੇਨਾਹ “**ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ৱਾਨਾ**”ਤਿ। ਕੁਮ੍ਮਾਸੋਤਿ ਚ ਯৱਕੁਮ੍ਮਾਸੋ ৱੁਤ੍ਤੋ। ਸੇਸਂ ৱੁਤ੍ਤਨਯਮੇৱ।

ਦੁਤਿਯਸੁਣਿਸਾৱਿਮਾਨৱਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੫. ਉਤ੍ਤਰਾৱਿਮਾਨৱਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ৱਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਉਤ੍ਤਰਾৱਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗৱਾ ਰਾਜਗਹੇ ৱਿਹਰਤਿ ৱੇਲੁৱਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿৱਾਪੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਪੁਣ੍ਣੋ ਨਾਮ ਦੁਗ੍ਗਤਪੁਰਿਸੋ ਰਾਜਗਹਸੇਟ੍ਠਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀৱਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਉਤ੍ਤਰਾ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਚ ਨਾਮ ਧੀਤਾਤਿ ਦ੍ৱੇ ਏৱ ਗੇਹਮਾਨੁਸਕਾ। ਅਥੇਕਦਿৱਸਂ ਰਾਜਗਹੇ ‘‘ਮਹਾਜਨੇਨ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਘੋਸਨਂ ਕਰਿਂਸੁ। ਤਂ ਸੁਤ੍ৱਾ ਸੇਟ੍ਠਿ ਪਾਤੋৱ ਆਗਤਂ ਪੁਣ੍ਣਂ ‘‘ਤਾਤ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰਿਜਨੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮੋ, ਤ੍ৱਂ ਕਿਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਭਤਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਸਧਨਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਮਮ ਪਨ ਗੇਹੇ ਸ੍ৱਾਤਨਾਯ ਯਾਗੁਤਣ੍ਡੁਲਾਨਿਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ? ਗੋਣੇ ਲਭਨ੍ਤੋ ਕਸਿਤੁਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਗੋਣੇ ਗਣ੍ਹਸ੍ਸੂ’’ਤਿ। ਸੋ ਬਲৱਗੋਣੇ ਚ ਭਦ੍ਦਨਙ੍ਗਲਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ৱਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਨਾਗਰਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਦਲਿਦ੍ਦਤਾਯ ਭਤਿਂ ਕਾਤੁਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਤਾৱ ਅਜ੍ਜ ਦਿਗੁਣਂ ਨਿৱਾਪਂ ਪਚਿਤ੍ৱਾ ਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਭਰਿਯਂ ৱਤ੍ৱਾ ਖੇਤ੍ਤਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਨ੍ਨੋ ਤਤੋ ৱੁਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਾਤੁਂ ৱਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪੁਣ੍ਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣਜਾਲਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪৱਿਟ੍ਠਂ ਦਿਸ੍ৱਾ ‘‘ਸਦ੍ਧੋ ਨੁ ਖੋ ਏਸ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ৱਾ ਮੇ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਭਾৱਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਭਾৱਞ੍ਚ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਚ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭਂ ਞਤ੍ৱਾ ਪਤ੍ਤਚੀৱਰਂ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਕਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ৱਾ ਆৱਾਟਤੀਰੇ ਏਕਂ ਗੁਮ੍ਬਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪੁਣ੍ਣੋ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ৱਾৱ ਕਸਿਂ ਠਪੇਤ੍ৱਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਥੇਰਂ ৱਨ੍ਦਿਤ੍ৱਾ ‘‘ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਭৱਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਤ੍ৱਾ ਅਦਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਥੇਰੋ ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਰਿਸ੍ਸਾৱਨਞ੍ਚ ਨੀਹਰਿਤ੍ৱਾ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ‘‘ਪਾਨੀਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਭৱਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਂ ਆਦਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਸ੍ਸਾৱੇਤ੍ৱਾ ਅਦਾਸਿ।

ਥੇਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਪਰੇਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਗੇਹੇ ৱਸਤਿ, ਸਚਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ৱਾਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਮਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਾৱਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਭਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਾৱ ਇਧੇৱ ਭৱਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇৱ ਥੋਕਂ ৱੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ৱਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਗ੍ਗਾਰੁਲ਼੍ਹਭਾৱਂ ਞਤ੍ৱਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਸਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ৱਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਪ੍ਪੇਕਦਾਹਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੇ ਸਤਿ ਅਯ੍ਯਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਦਾ ਮੇ ਅਯ੍ਯਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਮੇ ਅਯ੍ਯੋ ਚ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਚਾਯਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਸਙ੍ਗਹ’’ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਭਤ੍ਤਭਾਜਨਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ৱਾ ਥੇਰਂ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ৱਨ੍ਦਿਤ੍ৱਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਂ ਲੂਖਂ ৱਾ ਪਣੀਤਂ ৱਾਤਿ ਅਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ৱਾ ਦਾਸਸ੍ਸ ৱੋ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਪਤ੍ਤਂ ਉਪਨਾਮੇਤ੍ৱਾ ਤਾਯ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਭਾਜਨਂ ਧਾਰੇਤ੍ৱਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਤਤੋ ਭਤ੍ਤਂ ਦਦਮਾਨਾਯ ਉਪਡ੍ਢਭਤ੍ਤੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ‘‘ਅਲ’’ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤਂ ਪਿਦਹਿ। ਸਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੋৱ ਪਟਿৱੀਸੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦ੍ৱਿਧਾ ਕਾਤੁਂ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਾਸਸ੍ਸ ਇਧਲੋਕਸਙ੍ਗਹਂ ਅਕਤ੍ৱਾ ਪਰਲੋਕਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਥ, ਨਿਰৱਸੇਸਮੇৱ ਦਾਤੁਕਾਮਾਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ৱਤ੍ৱਾ ਸਬ੍ਬਮੇৱਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ৱਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਾਗਿਨੀ ਅਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਥੇਰੋ ‘‘ਏৱਂ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ৱਤ੍ৱਾ

ਠਿਤਕੋਵ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਅਕਾਸਿ। ਸਾਪਿ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿ।

ਪੁਣ੍ਣੋਪਿ ਅਡ੍ਢਕਰੀਸਮਤ੍ਤਂ ਠਾਨਂ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਜਿਘਚ੍ਛਂ ਸਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਗੋਣੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਰੁਕ੍ਖਛਾਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਭਤ੍ਤਮਾਦਾਯ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਏਸ ਜਿਘਚ੍ਛਾਪੀਲ਼ਿਤੋ ਮਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਸਚੇ ਮਂ 'ਅਤਿਵਿਯ ਚਿਰਾਯੀ'ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਤੋਦਲਟ੍ਠਿਯਾ ਪਹਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਟਿਕਚ੍ਚੇਵਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਸਾਮਿ, ਅਜ੍ਜੇਕਦਿਵਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਹਿ, ਮਾ ਮਯਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਕਰਿ, ਅਹਂ ਪਾਤੋਵ ਤੇ ਭਤ੍ਤਂ ਆਹਰਨ੍ਤੀ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਵ ਭਤ੍ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ, ਪਸਾਦੇਹਿ, ਸਾਮਿ, ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਕਿਂ ਵਦੇਸਿ, ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ , ਸਾਧੁ ਵਤ ਤੇ ਕਤਂ ਮਮ ਭਤ੍ਤਂ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਦਦਮਾਨਾਯ, ਮਯਾਪਿਸ੍ਸ ਅਜ੍ਜ ਪਾਤੋਵ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੁਖੋਦਕਞ੍ਚ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਤਂ ਵਚਨਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸੂਰੇ ਲਦ੍ਧਭਤ੍ਤਤਾਯ ਕਿਲਨ੍ਤਕਾਯੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਙ੍ਕੇ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪਾਤੋਵ ਕਸਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਂਸੁਚੁਣ੍ਣਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਣਿਕਾਰਪੁਪ੍ਫਰਾਸਿ ਵਿਯ ਸੋਭਮਾਨਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਆਹ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਏਤਂ ਮਯਾ ਕਸਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਮਮ ਸੁਵਣ੍ਣਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਅਤਿਉਸ੍ਸੂਰੇ ਲਦ੍ਧਭਤ੍ਤਤਾਯ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਭਮਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਸਾਮਿ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਵਮੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗਲਸੀਸੇ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਹੋ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨੇ ਅਜ੍ਜੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਭਰਿਯਾਯ ਆਭਤਂ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਂ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਕਤੋਕਾਸੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਦੇਵ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਕਸਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਸਿਮੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ, ਸੁਵਣ੍ਣਂ ਆਹਰਾਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ? ''ਪੁਣ੍ਣੋ ਨਾਮਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਅਜ੍ਜ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਮੇ ਪਾਤੋਵ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੁਖੋਦਕਞ੍ਚ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਭਰਿਯਾਯਪਿ ਮੇ ਮਯ੍ਹਂ ਆਹਟਭਤ੍ਤਂ ਤਸ੍ਸੇਵ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ''ਅਜ੍ਜੇਵ ਕਿਰ ਭੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨੇ ਵਿਪਾਕੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਕਿਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਬਹੂਨਿ ਸਕਟਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਹਿਣਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਂ ਆਹਰਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਸਕਟਾਨਿ ਪਹਿਣਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਸੁ ''ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਸੁ ਗਹਿਤਂ ਗਹਿਤਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਵ ਹੋਤਿ। ਤੇਹਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਿਤੇ ''ਤਾਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਿਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਆ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇਨ ਹਿ, ਤਾਤਾ, ਪੁਨ ਗਚ੍ਛਥ, ''ਪੁਣ੍ਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥਾਤਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਕਰਿਂਸੁ ਗਹਿਤਂ ਗਹਿਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਮੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਰਾਸਿਂ ਅਕਂਸੁ, ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਰਾਸਿ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਾਗਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨਸ੍ਸ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਸੇਟ੍ਠਿਚ੍ਛਤ੍ਤਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਬਹੁਧਨਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਭੋਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਆਹ ''ਮਯਂ, ਦੇਵ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਪਰਕੁਲੇ ਵਸਿਮ੍ਹਾ, ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨੋ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਪਸ੍ਸ, ਏਸ ਗੁਮ੍ਬੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਏਤਂ ਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਕਾਰੇਹੀਤਿ ਪੁਰਾਣਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਗੇਹਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਗੇਹਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਪਵੇਸਨਮਙ੍ਗਲਞ੍ਚ ਛਤ੍ਤਮਙ੍ਗਲਞ੍ਚ ਏਕਤੋਵ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਕਥਾਵਸਾਨੇ ਪੁਣ੍ਣਸੇਟ੍ਠਿ ਚ ਭਰਿਯਾ ਚਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਤਿ ਤਯੋਪਿ ਜਨਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਾਜਗਹਸੇਟ੍ਠਿ ਪੁਣ੍ਣਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਰਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਰੇਸਿ। ਸੋ ‘‘ਨਾਹਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਾ ਏਵਂ ਕਰੋਤੁ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਅਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੇਨੇਵ ਤੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਾ, ਦੇਤੁ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਧੀਤਰ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮਮ ਧੀਤਾ ਤੀਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਵਿਨਾ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਨੇਵਸ੍ਸ ਧੀਤਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬਹੂ ਸੇਟ੍ਠਿਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ‘‘ਮਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਦੇਹਿਸ੍ਸ ਧੀਤਰ’’ਨ੍ਤਿ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਆਸਾਲ੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਧੀਤਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਦਾਨਂ ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਸੋਤੁਂ ਨਾਲਤ੍ਥ, ਏਵਂ ਅਡ੍ਢਤਿਯੇਸੁ ਮਾਸੇਸੁ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੇ ਪਰਿਚਾਰਿਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਅਵਸਿਟ੍ਠ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਅਡ੍ਢਮਾਸੋ, ਅਯ੍ਯੇ’’ਤਿ। ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਾਸਨਂ ਪਹਿਣਿ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਏਵਰੂਪੇ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ, ਵਰਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਂ ਲਕ੍ਖਣਾਹਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰੇਸਂ ਦਾਸਿਂ ਸਾਵੇਤੁਂ, ਨ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਦਾਤੁਂ, ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਪੁਞ੍ਞਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਲਭਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਪਿਤਾ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਿਤਾ ਵਤ ਮੇ ਧੀਤਾ’’ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਂ ਪਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਦਸ ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪੇਸੇਸਿ, ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਗਣਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਦੇਵਸਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਇਮੇਹਿ ਕਹਾਪਣੇਹਿ ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਯਥਾਰੁਚਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਤੂ’’ਤਿ ਸਾਸਨਞ੍ਚ ਪਹਿਣਿ। ਉਤ੍ਤਰਾ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਿਰਿਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਮਿਦ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਸਾਮਿ, ਇਮਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਮਮ ਸਹਾਯਿਕਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਰਿਚਰਤੁ, ਅਹਂ ਪਨ ਇਮਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਤੁਕਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤਂ ਅਭਿਰੂਪਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਿਨੇਹੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਉਤ੍ਤਰਾਪਿ ਖੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਧੇਵ ਭਿਕ੍ਖਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ’’ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਮਹਾਪਵਾਰਣਾ, ਤਾਵ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ‘‘ਏਵਂ ਯਾਗੁਂ ਪਚਥ, ਏਵਂ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਥ, ਏਵਂ ਪੂਵਂ ਪਚਥਾ’’ਤਿ ਮਹਾਨਸੇ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤੀ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਮਹਾਪਵਾਰਣਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਮਹਾਨਸਾਭਿਮੁਖੋ ਵਾਤਪਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਸਾ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾ ਵਿਚਰਤੀ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੇਦਕਿਲਿਨ੍ਨਂ ਛਾਰਿਕਾਯ ਓਕਿਣ੍ਣਂ ਅਙ੍ਗਾਰਮਸਿਮਕ੍ਖਿਤਂ ਤਥਾ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਹੋ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾ ਏਵਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਇਮਂ ਸਿਰਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਾਨੁਭਵਤਿ, ‘‘ਮੁਣ੍ਡਕਸਮਣੇ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਚਰਤੀ’’ਤਿ ਹਸਿਤ੍ਵਾ ਅਪਗਚ੍ਛਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਪਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤਾ ਸਿਰਿਮਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਏਸ ਹਸਤੀ’’ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਵਾਤਪਾਨੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਉਤ੍ਤਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਹਸਿਤਂ, ਅਦ੍ਧਾ ਇਮਸ੍ਸ ਏਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਅਡ੍ਢਮਾਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਬਾਹਿਰਕਇਤ੍ਥੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਮਾਨਾਪਿ ਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਹਿਰਕਇਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਘਰਸਾਮਿਨੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਮਕਾਸਿ। ਸਾ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਮਸ੍ਸਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਮਹਾਨਸਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪੂਵਪਚਨਟ੍ਠਾਨੇ ਪਕ੍ਕੁਥਿਤਂ ਸਪ੍ਪਿਂ ਕਟਚ੍ਛੁਨਾ ਆਦਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖਂ ਪਾਯਾਸਿ। ਉਤ੍ਤਰਾ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਮ ਸਹਾਯਿਕਾਯ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਕਾਰੋ ਕਤੋ, ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਅਤਿਨੀਚਕੋ, ਮਮ ਪਨ ਸਹਾਯਿਕਾਯ ਗੁਣੋਵ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦਾਨਞ੍ਚ ਦਾਤੁਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਤੁਂ ਲਭਿਂ, ਸਚੇ ਮਮ ਏਤਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪਰਿ ਕੋਧੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਦਂ ਸਪ੍ਪਿ ਮਂ ਦਹਤੁ, ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਮਂ ਦਹਤੂ’’ਤਿ ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਫਰਿ। ਤਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਕੁਥਿਤਸਪ੍ਪਿ ਸੀਤੋਦਕਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ‘‘ਇਦਂ ਸੀਤਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪੁਨ ਕਟਚ੍ਛੁਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਦਾਸਿਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਰੇ ਦੁਬ੍ਬਿਨੀਤੇ ਨ ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਯ੍ਯਾਯ ਉਪਰਿ ਪਕ੍ਕਸਪ੍ਪਿਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤੁਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ’’ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿਯੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਉਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਪਾਦੇਹਿ ਚ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਾਤੇਸੁਂ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਵਾਰੇਨ੍ਤੀਪਿ ਵਾਰੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਸਾ ਉਪਰਿ ਠਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾ ਦਾਸਿਯੋ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਭਾਰਿਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸਿਰਿਮਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤਪਾਕਤੇਲੇਨ ਅਬ੍ਭਞ੍ਜਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਹਿਰਕਿਚ੍ਚਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯਾ ਭਾਰਿਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਹਸਿਤਮਤ੍ਤਕਾਰਣਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਪਕ੍ਕਸਪ੍ਪਿਂ ਆਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਯਂ 'ਗਣ੍ਹਥ ਨ'ਨ੍ਤਿ ਦਾਸਿਯੋ ਨ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਵਿਹੇਠਨਕਾਲੇਪਿ ਸਬ੍ਬਾ ਦਾਸਿਯੋ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਅਕਾਸਿ। ਸਚਾਹਂ ਇਮਂ ਨ ਖਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਮੁਦ੍ਧਾ ਮੇ ਸਤ੍ਤਧਾ ਫਲੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯੇ, ਖਮਾਹਿ ਮੇ ਦੋਸ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਅਹਂ ਸਪ੍ਪਿਤਿਕਾ ਧੀਤਾ, ਪਿਤਰਿ ਮੇ ਖਮਾਪਿਤੇ ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਹੋਤੁ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਿਤਰਮ੍ਪਿ ਤੇ ਪੁਣ੍ਣਸੇਟ੍ਠਿਂ ਖਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਪੁਣ੍ਣੋ ਮਮ ਵਟ੍ਟੇ ਜਨਕਪਿਤਾ, ਵਿਵਟ੍ਟੇ ਜਨਕਪਿਤਰਿ ਖਮਾਪਿਤੇ ਪਨ ਅਹਂ ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕੋ ਪਨ ਤੇ ਵਿਵਟ੍ਟੇ ਜਨਕਪਿਤਾ''ਤਿ? ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ। ''ਮਯ੍ਹਂ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ''ਸਤ੍ਥਾ ਸ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਆਦਾਯ ਇਧਾਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਯਥਾਲਦ੍ਧਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਧੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਖਮਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਪਰਿਚਾਰਿਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨਿ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਾਨਿ ਚੇਵ ਸੂਪੇਯ੍ਯਾਨਿ ਚ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਂ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਆਦਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਗੇਹਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਅਵਿਸਹਨ੍ਤੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਵ ਸਂਵਿਦਹਿ।

ਸਿਰਿਮਾਪਿ ਸਤ੍ਥੁ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਤ੍ਥੁ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕੋ ਤੇ ਅਪਰਾਧੋ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ ਮਯਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਤਂ, ਅਥ ਮੇ ਸਹਾਯਿਕਾ ਮਂ ਵਿਹੇਠਯਮਾਨਾ ਦਾਸਿਯੋ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਕਾਰਮੇਵ ਅਕਾਸਿ। ਸਾਹਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਗੁਣਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਖਮਾਪੇਸਿਂ, ਅਥ ਮਂ ਏਸਾ 'ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਖਮਾਪਿਤੇਸੁ ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਆਹਾ''ਤਿ। ''ਏਵਂ ਕਿਰ ਉਤ੍ਤਰੇ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੀਸੇ ਮੇ ਸਹਾਯਿਕਾਯ ਪਕ੍ਕਸਪ੍ਪਿ ਆਸਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਥ ਤਯਾ ਕਿਂ ਚਿਨ੍ਤਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਚਕ੍ਕਵਾਲਂ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ ਅਤਿਨੀਚਕੋ, ਮਮ ਸਹਾਯਿਕਾਯ ਗੁਣੋਵ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦਾਨਞ੍ਚ ਦਾਤੁਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਤੁਂ ਅਲਤ੍ਥਂ, ਸਚੇ ਮੇ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਕੋਧੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਦਂ ਮਂ ਦਹਤੁ, ਨੋ ਚੇ, ਮਾ ਦਹਤੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਫਰਿਂ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਉਤ੍ਤਰੇ, ਏਵਂ ਕੋਧਂ ਜਿਨਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਕੋਧਨੋ ਹਿ ਨਾਮ ਅਕ੍ਕੋਧੇਨ, ਅਕ੍ਕੋਸਕੋ ਅਨਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੇਨ, ਪਰਿਭਾਸਕੋ ਅਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤੇਨ , ਥਦ੍ਧਮਚ੍ਛਰੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸ ਦਾਨੇਨ, ਮੁਸਾਵਾਦੀ ਸਚ੍ਚਵਚਨੇਨ ਜਿਨਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

''ਅਕ੍ਕੋਧੇਨ ਜਿਨੇ ਕੋਧਂ, ਅਸਾਧੁਂ ਸਾਧੁਨਾ ਜਿਨੇ।
ਜਿਨੇ ਕਦਰਿਯਂ ਦਾਨੇਨ, ਸਚ੍ਚੇਨਾਲਿਕਵਾਦਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੨੨੩) –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥਂ ਅਭਾਸਿ। ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਤ੍ਤਰਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਸਾਮਿਕੋ ਚ ਸਸੁਰੋ ਚ ਸਸ੍ਸੁ ਚ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰਿਂਸੁ, ਸਿਰਿਮਾਪਿ ਪਞ੍ਚਸਤਪਰਿਵਾਰਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਉਤ੍ਤਰਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰਂ ਦੇਵਧੀਤਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ –

੧੨੪.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੧੨੫.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੨੬.''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੨੭. ‘‘ਸਾ ਦੇᩅਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ᩅਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੨੮. ‘‘ਇਸ੍ਸਾ ਚ ਮਚ੍ਛੇਰਮਥੋ ਪਲਾਸੋ, ਨਾਹੋਸਿ ਮਯ੍ਹਂ ਘਰਮਾᩅਸਨ੍ਤਿਯਾ।
ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਭਤ੍ਤੁ ᩅਸਾਨੁᩅਤ੍ਤਿਨੀ, ਉਪੋਸਥੇ ਨਿਚ੍ਚਹਮਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ॥

੧੨੯. ‘‘ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ, ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ।
ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤਂ॥

੧੩੦. ‘‘ਉਪੋਸਥਂ ਉਪᩅਸਿਸ੍ਸਂ, ਸਦਾ ਸੀਲੇਸੁ ਸਂᩅੁਤਾ।
ਸਞ੍ਞਮਾ ਸਂᩅਿਭਾਗਾ ਚ, ᩅਿਮਾਨਂ ਆᩅਸਾਮਹਂ॥

੧੩੧. ‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ᩅਿਰਤਾ, ਮੁਸਾᩅਾਦਾ ਚ ਸਞ੍ਞਤਾ।
ਥੇਯ੍ਯਾ ਚ ਅਤਿਚਾਰਾ ਚ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਾ ਚ ਆਰਕਾ॥

੧੩੨. ‘‘ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ, ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨ ਕੋᩅਿਦਾ।
ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੧੩੩. ‘‘ਸਾਹਂ ਸਕੇਨ ਸੀਲੇਨ, ਯਸਸਾ ਚ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ।
ਅਨੁਭੋਮਿ ਸਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਸੁਖਿਤਾ ਚਮ੍ਹਿਨਾਮਯਾ॥

੧੩੪. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ᩅਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੩੫. ‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾᩅ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਹਂ ਅਕਾਸਿਂ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏᩅਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾᩅਾ, ᩅਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਦੇᩅਤਾਪਿਸ੍ਸ ᩅਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੧੨੬. ਮਮ ਚ, ਭਨ੍ਤੇ, ᩅਚਨੇਨ ਭਗᩅਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ᩅਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ‘‘ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਾਸਿਕਾ ਭਗᩅਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ᩅਨ੍ਦਤੀ’’ਤਿ। ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਂ ਮਂ ਭਗᩅਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲੇ ਬ੍ਯਾਕਰੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਭਗᩅਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਬ੍ਯਾਕਾਸੀਤਿ।

੧੨੮. ਤਤ੍ਥ **ਇਸ੍ਸਾ ਚ ਮਚ੍ਛੇਰਮਥੋ ਪਲ਼ਾਸੋ, ਨਾਹੋਸਿ ਮਯ੍ਹਂ ਘਰਮਾᩅਸਨ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਯਾ ਚ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ᩅਸਨ੍ਤੀਨਂ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਆਦਿᩅਿਸਯਾ ਪਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਉਸੂਯਨਲਕ੍ਖਣਾ ਇਸ੍ਸਾ, ਯਞ੍ਚ ਤਾᩅਕਾਲਿਕਾਦਿᩅਸੇਨਾਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਚਨ੍ਤਾਨਂ ਅਦਾਤੁਕਾਮਤਾਯ ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਗੂਹਨਲਕ੍ਖਣਂ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ , ਯੋ ਚ ਕੁਲਪਦੇਸਾਦਿਨਾ ਪਰੇਹਿ ਯੁਗਗ੍ਗਾਹਲਕ੍ਖਣੋ ਪਲ਼ਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੋ ਤਿᩅਿਧੋਪਿ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ ਗੇਹੇ ਠਿਤਾਯ ਮਯ੍ਹਂ ਸਤਿਪਿ ਪਚ੍ਚਯਸਮᩅਾਯੇ ਨਾਹੋਸਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। **ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ**ਤਿ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਅਕੁਜ੍ਝਨਸਭਾᩅਾ। **ਭਤ੍ਤੁ ᩅਸਾਨੁᩅਤ੍ਤਿਨੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਾਨਪਚ੍ਛਾਨਿਪਾਤਨਾਦਿਨਾ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ

ਅਨੁਕੂਲਭਾਵੇਨ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਨਸੀਲਾ, ਮਨਾਪਚਾਰਿਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪੋਸਥੇ ਨਿਚ੍ਚਹਮਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਹਂ ਉਪੋਸਥਸੀਲਰਕ੍ਖਣੇ ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਿਹਾਰਿਨੀ।

੧੨੯. ਤਮੇਵ ਉਪੋਸਥੇ ਅਪ੍ਪਮਾਦਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਯੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਯਾਦਿਸਂ ਯਥਾ ਚ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ “**ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿ**”ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸਂਯੋਗੇ ਚੇਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। **ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਚਾ**ਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ। **ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਪਟਿਹਰਣਕਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੀਪਞ੍ਚਦਸੀਅਟ੍ਠਮੀਨਂ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਆਦਿਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਚਾਤਿ ਪਵੇਸਨਨਿਕ੍ਖਮਨਵਸੇਨ ਉਪੋਸਥਸੀਲਸ੍ਸ ਪਟਿਹਰਿਤਬ੍ਬਂ ਪਕ੍ਖਞ੍ਚ , ਤੇਰਸੀ ਪਾਟਿਪਦਾ ਸਤ੍ਤਮੀ ਨਵਮੀ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਵੇਰਮਣੀਆਦੀਹਿ ਅਟ੍ਠਹਙ੍ਗੇਹਿ ਏਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਗਤਂ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ।

੧੩੦. **ਉਪਵਸਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਵਸਿਂ। ਅਤੀਤਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦਂ ਅਨਾਗਤਵਚਨਂ। ਕੇਚਿ ਪਨ ‘‘ਉਪਵਸਿਂ’’ਇਚ੍ਚੇਵ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਸਦਾ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਟਿਹਾਰਿਕੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇਸੁ। **ਸੀਲੇਸੂ**ਤਿ ਉਪੋਸਥਸੀਲੇਸੁ ਸਾਧੇਤਬ੍ਬੇਸੁ। ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਬ੍ਬੇ ਹਿ ਇਦਂ ਭੁਮ੍ਮਂ। **ਸਂਵੁਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਂਵੁਤਾ। **ਸਦਾ**ਤਿ ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ। **ਸੀਲੇਸੂ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲੇਸੁ। **ਸਂਵੁਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਵਾਚਾਹਿ ਸਂਵੁਤਾ।

੧੩੧. ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ “**ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ**”ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਪਾਣੋ**ਤਿ ਵੋਹਾਰਤੋ ਸਤ੍ਤੋ, ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਪਾਣਸ੍ਸ ਅਤਿਪਾਤੋ ਪਾਣਵਧੋ ਪਾਣਘਾਤੋ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਾਣੇ ਪਾਣਸਞ੍ਞਿਨੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੁਪਚ੍ਛੇਦਕਉਪਕ੍ਕਮਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਦ੍ਵਾਰਪਵਤ੍ਤਾ ਵਧਕਚੇਤਨਾ। ਤਤੋ **ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ। ਵਿਰਤਾ**ਤਿ ਓਰਤਾ, ਨਿਵਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮੁਸਾਵਾਦਾਤਿ **ਮੁਸਾ** ਨਾਮ ਵਿਸਂਵਾਦਨਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਭਞ੍ਜਨਕੋ ਵਚੀਪਯੋਗੋ ਵਾ ਕਾਯਪਯੋਗੋ ਵਾ, ਵਿਸਂਵਾਦਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਪਰਸ੍ਸ ਵਿਸਂਵਾਦਕਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਚੇਤਨਾ ਮੁਸਾਵਾਦੋ। ਅਥ ਵਾ **ਮੁਸਾ**ਤਿ ਅਭੂਤਂ ਅਤਚ੍ਛਂ ਵਤ੍ਥੁ, **ਵਾਦੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਭੂਤਤੋ ਤਚ੍ਛਤੋ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਚੇਤਨਾ। ਤਤੋ **ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਸਞ੍ਞਤਾ** ਓਰਤਾ, ਵਿਰਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ।

ਥੇਯਜਾਤਿ ਥੇਯਜਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਥੇਨਭਾਵੋ, ਚੋਰਿਕਾਯ ਪਰਸ੍ਸਹਰਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇ ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਤਦਾਦਾਯਕਉਪਕ੍ਕਮਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਥੇਯਜਚੇਤਨਾ ਥੇਯਜਂ। ਤਤੋ **ਥੇਯਜਾ** ਸਞ੍ਞਤਾ, ਆਰਕਾਤਿ ਵਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

ਅਤਿਚਾਰਾਤਿ ਅਤਿਚ੍ਚ ਚਾਰੋ ਅਤਿਚਾਰੋ, ਲੋਕਮਰਿਯਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਨੀਯਟ੍ਠਾਨੇ ਕਾਮਵਸੇਨ ਚਾਰੋ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਗਮਨੀਯਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ – ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਮਾਤੁਰਕ੍ਖਿਤਾ ਪਿਤੁਰਕ੍ਖਿਤਾ ਮਾਤਾਪਿਤੁਰਕ੍ਖਿਤਾ ਭਾਤੁਰਕ੍ਖਿਤਾ ਭਗਿਨਿਰਕ੍ਖਿਤਾ ਞਾਤਿਰਕ੍ਖਿਤਾ ਗੋਤ੍ਤਰਕ੍ਖਿਤਾ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਾ ਸਾਰਕ੍ਖਾ ਸਪਰਿਦਣ੍ਡਾਤਿ ਦਸ, ਧਨਕ੍ਕੀਤਾ ਛਨ੍ਦਵਾਸਿਨੀ ਭੋਗਵਾਸਿਨੀ ਪਟਵਾਸਿਨੀ ਓਦਪਤ੍ਤਕਿਨੀ ਓਭਟਚੁਮ੍ਬਟਾ ਦਾਸੀ ਚ ਭਰਿਯਾ ਕਮ੍ਮਕਾਰੀ ਚ ਭਰਿਯਾ ਧਜਾਹਟਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਿਕਾਤਿ ਦਸਾਤਿ ਵੀਸਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ। ਇਤ੍ਥੀਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸਾਰਕ੍ਖਸਪਰਿਦਣ੍ਡਾਨਂ ਦਸਨ੍ਨਞ੍ਚ ਧਨਕ੍ਕੀਤਾਦੀਨਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਪੁਰਿਸਾ ਅਗਮਨੀਯਟ੍ਠਾਨਂ, ਇਦਮੇਵ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਲਕ੍ਖਣਤੋ ਪਨ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਪਵਤ੍ਤਾ ਅਗਮਨੀਯਟ੍ਠਾਨਵੀਤਿਕ੍ਕਮਚੇਤਨਾ ਅਤਿਚਾਰੋ। ਤਸ੍ਮਾ **ਅਤਿਚਾਰਾ**।

ਮਜ੍ਜਪਾਨਾਤਿ ਮਜ੍ਜਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿਮਦਨੀਯਟ੍ਠੇਨ ਸੁਰਾ ਚ ਮੇਰਯਞ੍ਚ, ਪਿਵਨ੍ਤਿ ਤੇਨਾਤਿ ਪਾਨਂ, ਮਜ੍ਜਸ੍ਸ ਪਾਨਂ ਮਜ੍ਜਪਾਨਂ। ਯਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਜਚੇਤਨਾਯ ਮਜ੍ਜਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਿਟ੍ਠਸੁਰਾ, ਪੂਵਸੁਰਾ, ਓਦਨਿਯਸੁਰਾ, ਕਿਣ੍ਣਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ, ਸਮ੍ਭਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਪਞ੍ਚਭੇਦਂ ਸੁਰਂ ਵਾ, ਪੁਪ੍ਫਾਸਵੋ, ਫਲਾਸਵੋ, ਮਧ੍ਵਾਸਵੋ, ਗੁਲ਼ਾਸਵੋ, ਸਮ੍ਭਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਪਞ੍ਚਭੇਦਂ ਮੇਰਯਂ ਵਾ ਬੀਜਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਪਿਵਤਿ, ਸਾ ਚੇਤਨਾ ਮਜ੍ਜਪਾਨਂ। ਤਸ੍ਮਾ **ਮਜ੍ਜਪਾਨਾ ਆਰਕਾ** ਵਿਰਤਾ।

੧੩੨. ਏਵਂ ‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂ ਪੁਨ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਤਾਵਸੇਨ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ **‘‘ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ’’**ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਿਕ੍ਖਾਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਪਦਂ, ਸਿਕ੍ਖਾਕੋਟ੍ਠਾਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਞਾਣਾਦਯੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਤੋ ਸਿਕ੍ਖਾ, ਪਞ੍ਚਸੁ ਪਨ ਸੀਲਙ੍ਗੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਙ੍ਗਂ ਤਾਸਂ ਸਿਕ੍ਖਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਪਦਨ੍ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਨਂ ਪਦਤ੍ਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਙ੍ਗਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ ਅਭਿਰਤਾਤਿ **ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ। ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨ ਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਪਹਾਨਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਭਾਵਨਾਭਿਸਮਯਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਨਿਰੋਧਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਸੁ ਕੁਸਲਾ ਨਿਪੁਣਾ, ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਚਤੁਸਚ੍ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗੋਤਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਕਿਤ੍ਤੇਤਿ। **ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ**ਤਿ ਕਿਤ੍ਤਿਮਤੋ, ਪਰਿਵਾਰਵਤੋ ਵਾ।

੧੩੩. ਸਾਹਨ੍ਤਿ ਸਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਗੁਣਾ ਅਹਂ। **ਸਕੇਨ ਸੀਲੇਨਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕਿਤਾਦਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵਸੀਲੇਨ ਚ ਉਪੋਸਥਸੀਲਾਦਿਸਮਾਦਾਨਸੀਲੇਨ ਚ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਾਯ ਹਿਤਸੁਖਾਵਹਤਾਯ ਚ ਵਿਸੇਸਤੋ ‘‘ਸਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ‘‘ਤਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਸਕਂ ਹੋਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ।
> ਤਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਨੁਗਂ ਹੋਤਿ, ਛਾਯਾਵ ਅਨਪਾਯਿਨੀ’’ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੧੫)।

ਯਸਸਾ ਚ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀਤਿ ‘‘ਉਤ੍ਤਰਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਨੁਸ੍ਸੁਕੀ ਅਮਚ੍ਛਰੀ ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ‘‘ਆਗਤਫਲਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤਸਾਸਨਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਚ ਯਥਾਭੂਤਗੁਣਾਧਿਗਤੇਨ ਜਲਤਲੇ ਤੇਲੇਨ ਵਿਯ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਤ੍ਥਟੇਨ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੇਨ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ ਕਿਤ੍ਤਿਮਤੀ, ਤੇਨ ਵਾ ਸੀਲਗੁਣੇਨ ਇਧ ਅਧਿਗਤੇਨ ਯਸਪਰਿਵਾਰੇਨ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪਰਿਵਾਰਾ। **ਅਨੁਭੋਮਿ ਸਕਂ ਪੁਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਯਥੂਪਚਿਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਮਿ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਅਨੁਭੂਯਤਿ, ਫਲੂਪਚਾਰੇਨ ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਨੁਭੂਯਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਾਵਤੋ ਸੁਚਰਿਤਫਲਮ੍ਪਿ ‘‘ਪੁਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ ‘‘ਕੁਸਲਾਨਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਦਾਨਹੇਤੁ ਏਵਮਿਦਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਵਡ੍ਢਤੀ’’ਤਿ। **ਸੁਖਿਤਾ ਚਮ੍ਹਿਨਾਮਯਾ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖੇਨ ਚ ਫਲਸੁਖੇਨ ਚ ਸੁਖਿਤਾ ਚਮ੍ਹਿ ਭਵਾਮਿ, ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਾਭਾਵਤੋ ਅਨਾਮਯਾ ਅਰੋਗਾ।

੧੩੬. ਮਮ ਚਾਤਿ ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਸਮੁਚ੍ਚਯਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ‘‘ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਚ ਵਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਨ ਤਵ ਸਭਾਵੇਨੇਵਾ’’ਤਿ ਵਨ੍ਦਨਂ ਸਮੁਚ੍ਚਿਨੋਤਿ। **ਅਨਚ੍ਛਰਿਯ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾਭਾਵਸ੍ਸ ਪਾਕਟਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤਂ ਭਗਵਾ**ਤਿਆਦਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਵਚਨਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਉਤ੍ਤਰਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੬. ਸਿਰਿਮਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੁਤ੍ਤਾ ਚ ਤੇ ਪਰਮਅਲਙ੍ਕਤਾ ਹਯਾਤਿ ਸਿਰਿਮਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਨਨ੍ਤਰਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਿਰਿਮਾ ਗਣਿਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸ੍ਸ ਅਧਿਗਤਤ੍ਤਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਕਿਲਿਟ੍ਠਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਅਟ੍ਠ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗੇਹਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸਾ ‘‘ਸਪ੍ਪਿਂ ਗਣ੍ਹਥ ਖੀਰਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪਤ੍ਤੇ ਪੂਰੇਤਿ, ਏਕੇਨ ਲਦ੍ਧਂ ਤਿਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਹੋਤਿ, ਦੇਵਸਿਕਂ ਸੋਲ਼ਸਕਹਾਪਣਪਰਿਬ੍ਬਯੇਨ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤੋ ਦੀਯਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸਾ ਗੇਹੇ ਅਟ੍ਠਕਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਂ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾਯਂ ਥੇਰੁਪਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ, ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਕਹਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਧਾਗਤੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਿਰਿਮਾਯ ਅਟ੍ਠਕਭਤ੍ਤਂ ਮੇ ਭੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਤਂ ਮਨਾਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਆਵੁਸੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਸ੍ਸਾ ਭਤ੍ਤਂ

ਵਣ੍ਣੇਤੁਂ, ਅਤਿਪਣੀਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਏਕੇਨ ਲਦ੍ਧਂ ਤਿਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਤੋਪਿ ਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ''। ਸਾ ਹਿ ਇਤ੍ਥੀ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਏਵਰੂਪਾ ਚਾਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਣੇ ਕਥੇਸਿ।

ਅਥੇਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਣਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਸਵਨੇਨੇਵ ਸਿਨੇਹਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸ੍ਸਗ੍ਗਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਠਿਤਿਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵੇ, ਆਵੁਸੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਤ੍ਵਂ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਕਭਤ੍ਤਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਪਾਤੋਵ ਅਰੁਣੇ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਸਲਾਕਗ੍ਗਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਗੇਹੇ ਅਟ੍ਠਕਭਤ੍ਤਂ ਲਭਿ। ਯੋ ਪਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹਿਯ੍ਯੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ, ਤਸ੍ਸ ਗਤਵੇਲਾਯਮੇਵਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰੇ ਰੋਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਦਾਸਿਯੋ ਅਟ੍ਠਕਭਤ੍ਤਂ ਲਭਿਤੁਂ ਆਗਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਤ੍ਤੇ ਗਹੇਤੁਂ ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤੁਂ ਵਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਦਾਸਿਯੋ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਅਮ੍ਮਾ ਪਤ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਯ੍ਯੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਖਜ੍ਜਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਵੇਲਾਯ ਪਤ੍ਤੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਤਾ ''ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਖਜ੍ਜਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਵੇਲਾਯ ਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਸਾ ''ਮਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੇਥ , ਅਯ੍ਯੇ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਹਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੀਤਾ ਵੇਧਮਾਨੇਨ ਸਰੀਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਨ੍ਦਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਗਿਲਾਨਾਯ ਤਾਵ ਅਯਂ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਰੂਪਸੋਭਾ, ਅਰੋਗਕਾਲੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾਯ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕੀਦਿਸੀ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨੇਕਵਸ੍ਸਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਿਤੋ ਕਿਲੇਸੋ ਸਮੁਦਾਚਰਿ। ਸੋ ਅਞ੍ਞਾਣੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਪਿਧਾਯ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕੋ ਸਹਾਯਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਚਨ੍ਤੋਪਿ ਭੋਜੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸੋ ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤਂ ਦਿਵਸਮੇਵ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸਿਰਿਮਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਜੀਵਕਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠਭਗਿਨੀ ਸਿਰਿਮਾ ਕਾਲਮਕਾਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨਂ ਪਹਿਣਿ ''ਸਿਰਿਮਾਯ ਸਰੀਰਝਾਪਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਤਂ ਯਥਾ ਕਾਕਾਦਯੋ ਨ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਤਯੋ ਦਿਵਸਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ ਸਰੀਰਂ ਉਦ੍ਧੁਮਾਯਿ, ਨਵਹਿ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਪੁਲਵਕਾ ਪਗ੍ਘਰਿਂਸੁ, ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਭਿਨ੍ਨਸਾਲਿਭਤ੍ਤਚਾਟਿ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸਿ ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਰਕ੍ਖਣਕਦਾਰਕੇ ਸਿਰਿਮਾਯ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਅਟ੍ਠ ਕਹਾਪਣਾ ਦਣ੍ਡੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਞ੍ਚ ਪੇਸੇਸਿ ''ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਕਿਰ ਸਙ੍ਘੋ ਸਿਰਿਮਾਯ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ ''ਸਿਰਿਮਾਯ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਸੋਪਿ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਿਵਸੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਪਤ੍ਤੇ ਭਤ੍ਤਂ ਪੂਤਿਕਂ ਜਾਤਂ, ਪਤ੍ਤੇ ਮਲਮ੍ਪਿ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਅਥ ਸੋ ਸਹਾਯਕਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ ਸਤ੍ਥਾ ਸਿਰਿਮਾਯ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥਾ ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤੋਪਿ ''ਸਿਰਿਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪਦੇਯੇਵ ਸਹਸਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥਾ ਸਿਰਿਮਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਤ੍ਤਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਥਵਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਏਕਪਸ੍ਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋਪਿ ਰਾਜਪਰਿਸਾਪਿ ਉਪਾਸਕਪਰਿਸਾਪਿ ਉਪਾਸਿਕਾਪਰਿਸਾਪਿ ਏਕੇਕਪਸ੍ਸੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਾ ਏਸਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਜੀਵਕਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠਭਗਿਨੀ ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ''ਸਿਰਿਮਾ ਏਸਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਹਿ ''ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਮਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ, ਏਕੋਪਿ ''ਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਹੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸਿ ''ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ, ਤੇਨ ਹਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਗ੍ਘਂ ਓਹਾਪੇਹੀਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਗਣ੍ਹਨਕਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤਾਨਿ, ਦ੍ਵੇਸਤਾਨਿ, ਸਤਂ, ਪਞ੍ਞਾਸਂ, ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿ, ਵੀਸਤਿ ਕਹਾਪਣੇ, ਦਸ ਕਹਾਪਣੇ, ਪਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣੇ, ਏਕਂ ਕਹਾਪਣਂ, ਅਡ੍ਢਂ, ਪਾਦਂ,

ਮਾਸਕੰ, ਕਾਕਣਿਕੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਮੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮੁਧਾਪਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਸਿ, ਤਥਾਪਿ ‘‘ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਵਾ ‘‘ਹੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਮੁਧਾਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਪਸ੍ਸਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਿਯਮਾਤੁਗਾਮੰ, ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਨਗਰੇ ਸਹਸ੍ਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਕਦਿਵਸੰ ਲਭਿੰਸੁ, ਇਦਾਨਿ ਮੁਧਾਪਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ ਏਵਰੂਪੰ ਨਾਮ ਰੂਪੰ ਖਯਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਆਹਰਿਮੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਕਤੰ ਨਵਨ੍ਨੰ ਵਣ੍ਣਮੁਖਾਨੰ ਵਸੇਨ ਅਰੁਭੂਤੰ ਤੀਹਿ ਅਟ੍ਠਿਸਤੇਹਿ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤੰ ਨਿਚ੍ਚਾਤੁਰੰ ਕੇਵਲੰ ਬਾਲਮਹਾਜਨੇਨ ਬਹੁਧਾ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਿਤਤਾਯ ਬਹੁਸਙ੍ਕਪ੍ਪੰ ਅਦ੍ਧੁਵੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵ’’ਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

‘‘ਪਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਕਤੰ ਬਿਮ੍ਬੰ, ਅਰੁਕਾਯੰ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤੰ।
ਆਤੁਰੰ ਬਹੁਸਙ੍ਕਪ੍ਪੰ, ਯਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿ ਧੁਵੰ ਠਿਤੀ’’ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੧੧੬੦) –

ਗਾਥਮਾਹ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਿਰਿਮਾਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਗਤਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿ, ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾ ਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਸਿਰਿਮਾ ਦੇਵਕਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਸਮਿਦ੍ਧਿੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਸਮੀਪੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਠਿਤੰ ਮਹਾਜਨਕਾਯਞ੍ਚ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਦੇਵਕਞ੍ਞਾਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਰਥਸਤੇਹਿ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਕਾਯਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਥਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਭਗਵਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ ‘‘ਪਟਿਭਾਤਿ ਮੰ ਭਗਵਾ ਏਕੰ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਪਟਿਭਾਤੁ ਤੰ ਵਙ੍ਗੀਸਾ’’ਤਿ ਭਗਵਾ ਅਵੋਚ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਤੰ ਸਿਰਿਮੰ ਦੇਵਧੀਤਰੰ –

੧੩੭.‘‘ਯੁਤ੍ਤਾ ਚ ਤੇ ਪਰਮਅਲਙ੍ਕਤਾ ਹਯਾ, ਅਧੋਮੁਖਾ ਅਘਸਿਗਮਾ ਬਲੀ ਜਵਾ।
ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਪਞ੍ਚਰਥਾਸਤਾ ਚ ਤੇ, ਅਨ੍ਵੇਨ੍ਤਿ ਤੰ ਸਾਰਥਿਚੋਦਿਤਾ ਹਯਾ॥

੧੩੮.‘‘ਸਾ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਰਥਵਰੇ ਅਲਙ੍ਕਤਾ,
ਓਭਾਸਯੰ ਜਲਮਿਵ ਜੋਤਿ ਪੋਵਕੋ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਵਰਤਨੁ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਨੇ,
ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਕਾਯਾ ਅਨਧਿਵਰੰ ਉਪਾਗਮੀ’’ਤਿ॥ – ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੩੭. ਤਤ੍ਥ **ਯੁਤ੍ਤਾ ਚ ਤੇ ਪਰਮਅਲਙ੍ਕਤਾ ਹਯਾ**ਤਿ ਪਰਮੰ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਸੇਸਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤਾ, ਪਰਮੇਹਿ ਵਾ ਉਤ੍ਤਮੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਅਸ੍ਸਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਾ, ਪਰਮਾ ਵਾ ਅਗ੍ਗਾ ਸੇਟ੍ਠਾ ਆਜਾਨੀਯਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਹਯਾ ਅਸ੍ਸਾ ਤੇ ਤਵ ਰਥੇ ਯੋਜਿਤਾ, ਯੁਤ੍ਤਾ ਵਾ ਤੇ ਰਥਸ੍ਸ ਚ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਾ ਸਦਿਸਤਾਯ ਯੁਤ੍ਤਾ ਸੰਸਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਪਰਮਅਲਙ੍ਕਤਾ’’ਤਿ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿੰ ਪਕ੍ਖੇ ਸਨ੍ਧਿੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਸ੍ਮਿੰ ਪਕ੍ਖੇ ਅਵਿਭਤ੍ਤਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ । **ਅਧੋਮੁਖਾ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਮੁਖਾ। ਯਦਿਪਿ ਤੇ ਤਦਾ ਪਕਤਿਯਾਵ ਠਿਤਾ, ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਓਰੋਹਣਵਸੇਨ ‘‘ਅਧੋਮੁਖਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਘਸਿਗਮਾ**ਤਿ ਵੇਹਾਸੰਗਮਾ। **ਬਲੀ**ਤਿ ਬਲਵਨ੍ਤੋ। **ਜਵਾ**ਤਿ ਜਵਨਕਾ , ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਚੇਵ ਵੇਗਵਨ੍ਤੋ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ਤਵ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਸਯੰ ਨਿਮ੍ਮਿਤਮੇਵ ਵਾ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਭਾਵਤੋ ਸਿਰਿਮਾਯ ਦੇਵਧੀਤਾਯ। **ਪਞ੍ਚਰਥਾਸਤਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥੰ ਥਕਾਰਸ੍ਸ ਦੀਘੰ ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਵਿਭਤ੍ਤਿਅਲੋਪੋ ਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਪਞ੍ਚ ਰਥਸਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨ੍ਵੇਨ੍ਤਿ ਤੰ ਸਾਰਥਿਚੋਦਿਤਾ ਹਯਾ**ਤਿ ਸਾਰਥੀਹਿ ਚੋਦਿਤਾ ਵਿਯ ਰਥੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤਾ ਇਮੇ ਹਯਾ ਭਦ੍ਦੇ, ਦੇਵਤੇ, ਤੰ ਅਨੁਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ‘‘ਸਾਰਥਿਅਚੋਦਿਤਾ’’ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸਾਰਥੀਹਿ ਅਚੋਦਿਤਾ ਏਵ ਅਨੁਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਸਾਰਥਿਚੋਦਿਤਾ ਹਯਾ’’ਤਿ ਏਕੰਯੇਵ ਵਾ ਪਦੰ ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥੰ ਦੀਘੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਸਾਰਥਿਚੋਦਿਤਹਯਾ ਪਞ੍ਚ ਰਥਸਤਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੩੮. **ਸਾ ਤਿਟ੍ਠਸੀ**ਤਿ ਸਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ। **ਰਥਵਰੇ**ਤਿ ਰਥੁਤ੍ਤਮੇ। **ਅਲਙ੍ਕਤਾ**ਤਿ ਸਟ੍ਠਿਸਕਟਭਾਰੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਸਰੀਰਾ। **ਓਭਾਸਯਂ ਜਲਮਿਵ ਜੋਤਿ ਪਾਵਕੋ**ਤਿ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਜੋਤਿਰਿਵ ਜਲਨ੍ਤੀ ਪਾਵਕੋ ਵਿਯ ਚ ਤਿਟ੍ਠਸਿ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਜਲਨ੍ਤੀ ਤਿਟ੍ਠਸੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ''ਜੋਤੀ''ਤਿ ਚ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਨਕ੍ਖਤ੍ਤਤਾਰਕਰੂਪਾਨਂ ਸਾਧਾਰਣਨਾਮਂ। **ਵਰਤਨੂ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਧਰੇ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸੋਭਨੇ। ਤਤੋ ਏਵ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਨੇ** ਅਲਾਮਕਦਸ੍ਸਨੇ, ਦਸ੍ਸਨੀਯੇ ਪਾਸਾਦਿਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਕਾਯਾ ਅਨਧਿਵਰਂ ਉਪਾਗਮੀ**ਤਿ ਕੁਤੋ ਨਾਮ ਦੇਵਕਾਯਤੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨਾਯ ਉਪਗਚ੍ਛਿ ਉਪਗਤਾਸਿ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੀ –

੧੩੯.''ਕਾਮਗ੍ਗਪਤ੍ਤਾਨਂ ਯਮਾਹੁਨੁਤ੍ਤਰਂ, ਨਿਮ੍ਮਾਯ ਨਿਮ੍ਮਾਯ ਰਮਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ।
ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਯਾ ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨੀ, ਇਧਾਗਤਾ ਅਨਧਿਵਰਂ ਨਮਸ੍ਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ।

੧੩੯. ਤਤ੍ਥ **ਕਾਮਗ੍ਗਪਤ੍ਤਾਨਂ ਯਮਾਹੁਨੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮੂਪਭੋਗੇਹਿ ਅਗ੍ਗਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਯਂ ਦੇਵਕਾਯਂ ਯਸੇਨ ਭੋਗਾਦਿਵਸੇਨ ਚ ਅਨੁਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਕਾਯਾ। **ਨਿਮ੍ਮਾਯ ਨਿਮ੍ਮਾਯ ਰਮਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਯਥਾਰੁਚਿਤੇ ਕਾਮੇ ਸਯਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਰਮਨ੍ਤਿ ਕੀਲਨ੍ਤਿ ਲਲਨ੍ਤਾ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਦੇਵਨਿਕਾਯਾ । **ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨੀ**ਤਿ ਕਾਮਰੂਪਧਰਾ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਰੂਪਧਾਰਿਨੀ। **ਇਧਾਗਤਾ**ਤਿ ਇਧ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ, ਇਮਂ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਤਾ।

ਏਵਂ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਦੇਵਤਾਭਾਵੇ ਕਥਿਤੇ ਪੁਨ ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਰਿਮਭਵਂ ਤਤ੍ਥ ਕਤਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਲਦ੍ਧਿਞ੍ਚ ਕਥਾਪੇਤੁਕਾਮੋ –

੧੪੦.''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪੁਰੇ ਸੁਚਰਿਤਮਾਚਰੀਧ, ਕੇਨਚ੍ਛਸਿ ਤ੍ਵਂ ਅਮਿਤਯਸਾ ਸੁਖੇਧਿਤਾ।
ਇਦ੍ਧੀ ਚ ਤੇ ਅਨਧਿਵਰਾ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਦਸ ਦਿਸਾ ਵਿਰੋਚਤਿ॥

੧੪੧.''ਦੇਵੇਹਿ ਤ੍ਵਂ ਪਰਿਵੁਤਾ ਸਕ੍ਕਤਾ ਚਸਿ,
ਕੁਤੋ ਚੁਤਾ ਸੁਗਤਿਗਤਾਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਵਚਨਕਰਾਨੁਸਾਸਨਿਂ,
ਆਚਿਕ੍ਖ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਯਦਿ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਿਕਾ''ਤਿ॥ – ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

੧੪੦. ਤਤ੍ਥ **ਆਚਰੀ**ਤਿ ਦੀਘਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਉਪਚਿਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਇਧ ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਕੇਨਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਕੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਅਚ੍ਛਸਿ। ''ਕੇਨਾਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਅਮਿਤਯਸਾ**ਤਿ ਨ ਮਿਤਯਸਾ ਅਨਪ੍ਪਕਪਰਿਵਾਰਾ। **ਸੁਖੇਧਿਤਾ**ਤਿ ਸੁਖੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤਾ, ਸੁਪਰਿਬ੍ਰੂਹਿਤਦਿਬ੍ਬਸੁਖਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੋ। **ਅਨਧਿਵਰਾ**ਤਿ ਅਧਿਕਾ ਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਅਞ੍ਞਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਨਧਿਵਰਾ, ਅਤਿਉਤ੍ਤਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ**ਤਿ ਵੇਹਾਸਗਾਮਿਨੀ। **ਦਸ ਦਿਸਾ**ਤਿ ਦਸਪਿ ਦਿਸਾ। **ਵਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਓਭਾਸੇਤਿ।

੧੪੧. **ਪਰਿਵੁਤਾ ਸਕ੍ਕਤਾ ਚਸੀ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਸਮ੍ਭਾਵਿਤਾ ਚ ਅਸਿ। **ਕੁਤੋ ਚੁਤਾ ਸੁਗਤਿਗਤਾਸੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਗਤੀਸੁ ਕਤਰਗਤਿਤੋ ਚੁਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਿਂ ਇਮਂ ਦੇਵਗਤਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਉਪਗਤਾ ਅਸਿ। **ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਵਚਨਕਰਾਨੁਸਾਸਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੇ ਪਾਵਚਨੇ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨਿਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨੇਨ ਤ੍ਵਂ ਵਚਨਕਰਾ ਅਸੀਤਿ

ਯੋਜਨਾ। ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਕਰਾ ਅਨੁਸਾਸਕਸ੍ਸ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਅਨੁਦ੍ਦੇਸਿਕਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਲਦ੍ਧਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਦ੍ਦੇਸਿਕਵਸੇਨ "**ਆਚਿਕ੍ਖ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਯਦਿ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਿਕਾ**"ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਿਕਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਞੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਸਯਮ੍ਭੁਞਾਣੇਨ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਆਮਲਕਂ ਵਿਯ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਨ੍ਤੇ ਜਾਤਾਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਿਕਾ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਮਤ੍ਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੪੨.''ਨਗਨ੍ਤਰੇ ਨਗਰਵਰੇ ਸੁਮਾਪਿਤੇ, ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਰਾਜਵਰਸ੍ਸ ਸਿਰਿਮਤੋ।
ਨਚ੍ਚੇ ਗੀਤੇ ਪਰਮਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਅਹੁਂ, ਸਿਰਿਮਾਤਿ ਮਂ ਰਾਜਗਹੇ ਅਵੇਦਿਂਸੁ॥

੧੪੩.''ਬੁਦ੍ਧੋ ਚ ਮੇ ਇਸਿਨਿਸਭੋ ਵਿਨਾਯਕੋ, ਅਦੇਸਯੀ ਸਮੁਦਯਦੁਕ੍ਖਨਿਚ੍ਚਤਂ।
ਅਸਙ੍ਖਤਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧ ਸਸ੍ਸਤਂ, ਮਗ੍ਗਞ੍ਚਿਮਂ ਅਕੁਟਿਲਮਞ੍ਜਸਂ ਸਿਵਂ॥

੧੪੪.''ਸੁਤ੍ਵਾਨਹਂ ਅਮਤਪਦਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਨਧਿਵਰਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ।
ਸੀਲੇਸ੍ਵਹਂ ਪਰਮਸੁਸਂਵੁਤਾ ਅਹੁਂ, ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤਾ ਨਰਵਰਬੁਦ੍ਧਦੇਸਿਤੇ॥

੧੪੫.''ਞਤ੍ਵਾਨਹਂ ਵਿਰਜਪਦਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ, ਤਥਾਗਤੇਨਨਧਿਵਰੇਨ ਦੇਸਿਤਂ।
ਤਤ੍ਥੇਵਹਂ ਸਮਥਸਮਾਧਿਮਾਫੁਸਿਂ, ਸਾਯੇਵ ਮੇ ਪਰਮਨਿਯਾਮਤਾ ਅਹੁ॥

੧੪੬.''ਲਦ੍ਧਾਨਹਂ ਅਮਤਵਰਂ ਵਿਸੇਸਨਂ, ਏਕਂਸਿਕਾ ਅਭਿਸਮਯੇ ਵਿਸੇਸਿਯ।
ਅਸਂਸਯਾ ਬਹੁਜਨਪੂਜਿਤਾ ਅਹਂ, ਖਿਡ੍ਡਾਰਤਿਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਮਨਪ੍ਪਕਂ॥

੧੪੭.''ਏਵਂ ਅਹਂ ਅਮਤਦਸਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਨਧਿਵਰਸ੍ਸ ਸਾਵਿਕਾ।
ਧਮ੍ਮਦ੍ਦਸਾ ਪਠਮਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਨ ਚ ਪਨ ਮਤ੍ਥਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿ॥

੧੪੮.''ਸਾ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਨਧਿਵਰਂ ਉਪਾਗਮਿਂ, ਪਾਸਾਦਿਕੇ ਕੁਸਲਰਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖਵੋ।
ਨਮਸ੍ਸਿਤੁਂ ਸਮਣਸਮਾਗਮਂ ਸਿਵਂ, ਸਗਾਰਵਾ ਸਿਰਿਮਤੋ ਧਮ੍ਮਰਾਜਿਨੋ॥

੧੪੯.''ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੁਨਿਂ ਮੁਦਿਤਮਨਮ੍ਹਿ ਪੀਣਿਤਾ, ਤਥਾਗਤਂ ਨਰਵਰਦਮ੍ਮਸਾਰਥਿਂ।
ਤਣ੍ਹਚ੍ਛਿਦਂ ਕੁਸਲਰਤਂ ਵਿਨਾਯਕਂ, ਵਨ੍ਦਾਮਹਂ ਪਰਮਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕ''ਨ੍ਤਿ॥

੧੪੨. ਤਤ੍ਥ **ਨਗਨ੍ਤਰੇ**ਤਿ ਇਸਿਗਿਲਿਵੇਪੁਲ੍ਲਵੇਭਾਰਪਣ੍ਡਵਗਿਜ੍ਝਕੂਟਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਪਬ੍ਬਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵੇਮਜ੍ਝੇ, ਯਤੋ ਤਂ ਨਗਰਂ ''ਗਿਰਿਬ੍ਬਜ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ । **ਨਗਰਵਰੇ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਨਗਰੇ, ਰਾਜਗਹਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਸੁਮਾਪਿਤੇ**ਤਿ ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਵਤ੍ਥੁਵਿਜ੍ਜਾਵਿਧਿਨਾ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਨਿਵੇਸਿਤੇ। **ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ**ਤਿ ਸਂਗੀਤਪਰਿਚਰਿਯਾਯ ਉਪਟ੍ਠਾਯਿਕਾ। **ਰਾਜਵਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ। **ਸਿਰਿਮਤੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ''ਸਿਰੀਤਿ ਬੁਦ੍ਧਿਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਅਧਿਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਰੀਰਸੋਭਗ੍ਗਾਦਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਕਤਪੁਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਯਤਿ, ਕਤਪੁਞ੍ਞੇਹਿ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸੀਯਤੀਤਿ ''ਸਿਰੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸਾ ਏਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਿਰਿਮਾ, ਤਸ੍ਸ ਸਿਰਿਮਤੋ। **ਪਰਮਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਚ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ। **ਅਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿਂ। **ਅਵੇਦਿਂਸੂ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸੁਂ।

੧੪੩. ਇਸਿਨਿਸਭੋਤਿ ਗਵਸਤਜੇਟ੍ਠਕੋ ਉਸਭੋ, ਗਵਸਹਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕੋ ਵਸਭੋ, ਵਜਸਤਜੇਟ੍ਠਕੋ ਵਾ ਉਸਭੋ, ਵਜਸਹਸ੍ਸਜੇਟ੍ਠਕੋ ਵਸਭੋ, ਸਬ੍ਬਗਵਸੇਟ੍ਠੋ ਸਬ੍ਬਪਰਿਸ੍ਸਯਸਹੋ ਸੇਤੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਮਹਾਭਾਰਵਹੋ ਅਸਨਿਸਤਸਦ੍ਦੇਹਿਪਿ ਅਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਯੋ ਨਿਸਭੋ। ਰਥਾ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸਭਬਲੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਚਤੂਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਪਥਵਿਂ ਉਪ੍ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਪਰਿਸ੍ਸਯੇਨ ਅਕਮ੍ਪਿਯੋ ਅਚਲਟ੍ਠਾਨੇਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਦਸਹਿ ਤਥਾਗਤਬਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਚਤੂਹਿ ਵੇਸਾਰਜ੍ਜਪਾਦੇਹਿ ਅਟ੍ਠਪਰਿਸਪਥਵਿਂ ਉਪ੍ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਕੇਨਚਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇਨ ਅਕਮ੍ਪਿਯੋ ਅਚਲਟ੍ਠਾਨੇਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਸਭੋ ਵਿਯਾਤਿ ਨਿਸਭੋ। ਸੀਲਾਦੀਨਂ ਧਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਏਸਨਟ੍ਠੇਨ ''ਇਸੀ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਵੋਹਾਰੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਾਸੇਕ੍ਖਇਸੀਸੁ ਨਿਸਭੋ, ਇਸੀਨਂ ਵਾ ਨਿਸਭੋ, ਇਸਿ ਚ ਸੋ ਨਿਸਭੋ ਚਾਤਿ ਵਾ ਇਸਿਨਿਸਭੋ। ਵੇਨੇਯ੍ਯਸਤ੍ਤੇ ਵਿਨੇਤੀਤਿ **ਵਿਨਾਯਕੋ,** ਨਾਯਕਵਿਰਹਿਤੋਤਿ ਵਾ **ਵਿਨਾਯਕੋ,** ਸਯਮ੍ਭੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਦੇਸਯੀ ਸਮੁਦਯਦੁਕ੍ਖਨਿਚ੍ਚਤਨ੍ਤਿ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚ ਅਨਿਚ੍ਚਤਂ ਵਯਧਮ੍ਮਤਂ ਅਭਾਸਿ। ਤੇਨ ''ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਮੁਦਯਧਮ੍ਮਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਸਮਯਞਾਣਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਆਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਮੁਦਯਦੁਕ੍ਖਨਿਚ੍ਚਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਅਨਿਚ੍ਚਤਞ੍ਚ। ਤਤ੍ਥ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਗ੍ਗਹਣੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਭੂਮਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਗਹਣੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿਆਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਞ੍ਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਕਾਰੇ ਵਿਭਾਵਿਤੇ ਦੁਕ੍ਖਾਕਾਰੋ ਅਨਤ੍ਤਾਕਾਰੋਪਿ ਵਿਭਾਵਿਤੋਯੇਵ ਹੋਤਿ ਤਂਨਿਬਨ੍ਧਨਤ੍ਤਾ ਤੇਸਂ। ਤੇਨਾਹ ''ਯਦਨਿਚ੍ਚਂ, ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਯਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਤਦਨਤ੍ਤਾ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੫)। **ਅਸਙ੍ਖਤਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਸਸ੍ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਨ ਸਙ੍ਖਤਨ੍ਤਿ ਅਸਙ੍ਖਤਂ , ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਤਥਭਾਵੇਨ ਸਸ੍ਸਤਂ, ਸਕਲਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਭਾਵਤੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਮੇ ਅਦੇਸਯੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਮਗ੍ਗਞ੍ਚਿਮਂ ਅਕੁਟਿਲਮਞ੍ਜਸਂ ਸਿਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਦ੍ਵਯਪਰਿਵਜ੍ਜਨੇਨ ਕੁਟਿਲਭਾਵਕਰਾਨਂ ਮਾਯਾਦੀਨਂ ਕਾਯਵਙ੍ਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਪਹਾਨੇਨ ਅਕੁਟਿਲਂ, ਤਤੋ ਏਵ ਅਞ੍ਜਸਂ, ਅਸਿਵਭਾਵਕਰਾਨਂ ਕਾਮਰਾਗਾਦੀਨਂ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨੇਨ ਸਿਵਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਿਕੇਹਿ ਮਗ੍ਗੀਯਤਿ, ਕਿਲੇਸੇ ਵਾ ਮਾਰੇਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ''ਮਗ੍ਗੋ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਇਦਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਮਮਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਭੂਤਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਮੇ ਅਦੇਸਯੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੪੪. ਸੁਤ੍ਵਾਨਹਂ ਅਮਤਪਦਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਨਧਿਵਰਸ੍ਸ ਸਾਸਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਤਥਾ ਆਗਮਨਾਦਿਅਤ੍ਥੇਨ **ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ,** ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਭਾਵਤੋ **ਅਨਧਿਵਰਸ੍ਸ,** ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਮਤਪਦਂ **ਅਸਙ੍ਖਤਂ** ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਦੇਸਿਤਤ੍ਤਾ, ਅਮਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨੁਪਾਯਤ੍ਤਾ ਕੇਨਚਿਪਿ ਅਸਙ੍ਖਰਣੀਯਤ੍ਤਾ ਚ ਅਮਤਪਦਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ **ਸਾਸਨਂ** ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ **ਅਹਂ ਸੁਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ। **ਸੀਲੇਸ੍ਵਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਬ੍ਬੇਸੁ ਅਹਂ। **ਪਰਮਸੁਸਂਵੁਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਸਂਵੁਤਾ। **ਅਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿਂ। **ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤਾ**ਤਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੪੫. ਞਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਭਿਸਮਯਵਸੇਨ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਤਤ੍ਥੇਵਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ, ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਸਮਥਸਮਾਧਿਮਾਫੁਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਸਮਨਤੋ ਵੂਪਸਮਨਤੋ ਪਰਮਤ੍ਥਸਮਥਭੂਤਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸਮਾਧਿਂ ਆਫੁਸਿਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਿਂ। ਯਦਿਪਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਭਿਸਮਯੋ, ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਭਿਸਮਯੋ, ਆਰਮ੍ਮਣਪਟਿਵੇਧਂ ਪਨ ਭਾਵਨਾਪਟਿਵੇਧਸ੍ਸੇਵ ਪੁਰਿਮਸਿਦ੍ਧਿਕਾਰਣਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

''ਞਤ੍ਵਾਨਹਂ ਵਿਰਜਪਦਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ, ਤਥਾਗਤੇਨਨਧਿਵਰੇਨ ਦੇਸਿਤਂ''॥

ਤਤ੍ਥੇਵਹਂ 'ਸਮਥਸਮਾਧਿਮਾਫੁਸਿ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ''ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੦੦; ੩.੪੨੧; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੬੦)। **ਞਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਵਾ ਸਮਾਨਕਾਲਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ ਯਥਾ ''ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਤਮਂ ਸਬ੍ਬਂ, ਆਦਿਚ੍ਚੋ ਨਭਮੁਗ੍ਗਤੋ''ਤਿ। **ਸਾਯੇਵਾ**ਤਿ ਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸਮਾਧਿਫੁਸਨਾ ਲਦ੍ਧਾ, ਸਾਯੇਵ। **ਪਰਮਨਿਯਾਮਤਾ**ਤਿ ਪਰਮਾ ਉਤ੍ਤਮਾ ਮਗ੍ਗਨਿਯਾਮਤਾ।

੧੪੬. **ਵਿਸੇਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇਹਿ ਵਿਸੇਸਕਂ ਵਿਸਿਟ੍ਠਭਾਵਸਾਧਕਂ। **ਏਕਂਸਿਕਾ**ਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੋ’’ਤਿ ਏਕਂਸਗਾਹਵਤੀ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਨਿਬ੍ਬਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ। **ਅਭਿਸਮਯੇ ਵਿਸੇਸਿਯਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਚਪਟਿਵੇਧਵਸੇਨ ਵਿਸੇਸਂ ਪਤ੍ਵਾ। ‘‘ਵਿਸੇਸਿਨੀ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਅਭਿਸਮਯਹੇਤੁ ਵਿਸੇਸਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਂਸਯਾ**ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਵਤ੍ਥੁਕਾਯ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾਯ ਚ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਅਪਗਤਸਂਸਯਾ। ‘‘ਅਸਂਸਿਯਾ’’ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਬਹੁਜਨਪੂਜਿਤਾ**ਤਿ ਸੁਗਤੀਹਿ ਪਰੇਹਿ ਪਤ੍ਥਨੀਯਗੁਣਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਿਡ੍ਡਾਰਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਖਿਡ੍ਡਾਭੂਤਂ ਰਤਿਂ, ਅਥ ਵਾ ਖਿਡ੍ਡਞ੍ਚ ਰਤਿਞ੍ਚ ਖਿਡ੍ਡਾਵਿਹਾਰਞ੍ਚ ਰਤਿਸੁਖਞ੍ਚ।

੧੪੭. **ਅਮਤਦਸਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਅਮਤਦਸਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਦਸ੍ਸਾਵਿਨੀ ਅਮ੍ਹਿ। **ਧਮ੍ਮਦ੍ਦਸਾ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਦਿਟ੍ਠਵਤੀ। **ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸੋਤਂ ਆਦਿਤੋ ਪਤ੍ਤਾ। **ਨ ਚ ਪਨ ਮਤ੍ਥਿ ਦੁਗ੍ਗਤੀ**ਤਿ ਨ ਚ ਪਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਅਵਿਨਿਪਾਤਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ।

੧੪੮. **ਪਾਸਾਦਿਕੇ**ਤਿ ਪਸਾਦਾਵਹੇ। **ਕੁਸਲਰਤੇ**ਤਿ ਕੁਸਲੇ ਅਨਵਜ੍ਜਧਮ੍ਮੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਰਤੇ। **ਭਿਕ੍ਖਵੋ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਮਸ੍ਸਿਤੁਂ ਉਪਾਗਮਿਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਸਮਣਸਮਾਗਮਂ ਸਿਵ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਣਾਨਂ ਸਮਿਤਪਾਪਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਂ ਸਿਵਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਂ ਖੇਮਂ ਸਮਾਗਮਂ ਸਙ੍ਗਮਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤੁਂ ਉਪਾਗਮਿਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਸਿਰਿਮਤੋ ਧਮ੍ਮਰਾਜਿਨੋ**ਤਿ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ। ਸਿਰਿਮਤਿ ਧਮ੍ਮਰਾਜਿਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਮੇਵ ਚ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ।

੧੪੯. **ਮੁਦਿਤਮਨਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਮੋਦਿਤਮਨਾ ਅਮ੍ਹਿ। **ਪੀਣਿਤਾ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਾ, ਪੀਤਿਰਸਵਸੇਨ ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਾ। **ਨਰਵਰਦਮ੍ਮਸਾਰਥਿ**ਨ੍ਤਿ ਨਰਵਰੋ ਚ ਸੋ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਤ੍ਤਾ, ਦਮ੍ਮਾਨਂ ਦਮੇਤਬ੍ਬਾਨਂ ਵੇਨੇਯ੍ਯਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਭਿਮੁਖਂ ਸਾਰਣਤੋ ਦਮ੍ਮਸਾਰਥਿ ਚਾਤਿ ਨਰਵਰਦਮ੍ਮਸਾਰਥਿ, ਤਂ। **ਪਰਮਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮੇਨ ਉਤ੍ਤਮੇਨ ਹਿਤੇਨ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕਂ।

ਏਵਂ ਸਿਰਿਮਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਿਪਵੇਦਨਮੁਖੇਨ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਪਸਾਦਂ ਪਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤਾ। ਭਗਵਾ ਤਮੇਵ ਓਤਿਣ੍ਣਵਤ੍ਥੁਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯਪਿ ਸਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਜਾਤਾਤਿ।

ਸਿਰਿਮਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੭. ਕੇਸਕਾਰੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦਂ ਵਿਮਾਨਂ ਰੁਚਿਰਂ ਪਭਸ੍ਸਰਨ੍ਤਿ ਕੇਸਕਾਰੀਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਗੇਹੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਕੇਸਕਾਰੀ ਨਾਮ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪੇ ਮਾਤੁ ਸੀਸਤੋ ਊਕਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਆਹ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਇਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਪਠਮੇਨ ਯੋਬ੍ਬਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾਲਾ ਕੇਨਚਿ ਪਾਰਿਜੁਞ੍ਞੇਨ ਅਨਭਿਭੂਤਾ ਮਞ੍ਞੇ, ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਖੋ ਇਮੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਯੇ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ? ਤਂ ਮਾਤਾ ਆਹ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਮ, ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਯਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ ਆਦਿਕਲ੍ਯਾਣਂ ਮਜ੍ਝੇਕਲ੍ਯਾਣਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨਕਲ੍ਯਾਣਂ ਸਾਤ੍ਥਂ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਕੇਵਲਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਪਕਾਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਗਤਫਲੋ ਵਿਞ੍ਞਾਤਸਾਸਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਤਾਯ ਵੀਥਿਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਆਹ ‘‘ਏਤਰਹਿ ਖੋ ਉਪਾਸਕ ਬਹੂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਭੋਗਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਞਾਤਿਪਰਿਵਟ੍ਟਂ ਪਹਾਯ ਸਕ੍ਯਸਮਯੇ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਤ੍ਥਵਸਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਾਸਕੋ ‘‘ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ,

ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਚ ਆਨਿਸੰਸੰ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣਬਲਾਨੁਰੂਪੰ ਤਮਤ੍ਥੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਕਥੇਸਿ, ਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਰਤਨਾਨੰ ਗੁਣੇ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਸੀਲਾਨੰ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੰ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਞ੍ਚ ਗੁਣਾਨਿਸੰਸੰ ਪਵੇਦੇਸਿ। ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਧੀਤਾ ਤੰ ''ਕਿੰ ਅਮ੍ਹੇਹਿਪਿ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤਯਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗੁਣਾਨਿਸੰਸੇ ਅਧਿਗਨ੍ਤੁੰ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਾ ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਭਗਵਤਾ ਭਾਸਿਤਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਰਣਾਨਿ ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਚ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਗਹਿਤਸਰਣਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸੀਲਾ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਹ ''ਕਿੰ ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਕਰਣੀਯੰ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਞ੍ਞੁਭਾਵੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤੋ ''ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਸਭਾਵੰ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾਕਾਰਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯੇ ਵਿਰਾਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਾਯ ਧਮ੍ਮਿਯਾ ਕਥਾਯ ਸੰਵੇਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਮਗ੍ਗੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸਾ ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨਯੰ ਸਬ੍ਬੰ ਮਨਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਮਨਸਿਕਾਰੇ ਸਮਾਹਿਤਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਅਚ੍ਛਰਾਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੰ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤੋ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯੋ –

੧੫੦.''ਇਦੰ ਵਿਮਾਨੰ ਰੁਚਿਰੰ ਪਭਸ੍ਸਰੰ, ਵੇਲੁਰਿਯਥਮ੍ਭੰ ਸਤਤੰ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤੰ।
ਸੁਵਣ੍ਣਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਸਮਨ੍ਤਮੋਤ੍ਥਤੰ, ਠਾਨੰ ਮਮੰ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਸਮ੍ਭਵੰ॥

੧੫੧.''ਤਤ੍ਰੂਪਪਨ੍ਨਾ ਪੁਰਿਮਚ੍ਛਰਾ ਇਮਾ, ਸਤੰ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ।
ਤੁਵੰਸਿ ਅਜ੍ਝੁਪਗਤਾ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ, ਓਭਾਸਯੰ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਪੁਬ੍ਬਦੇਵਤਾ॥

੧੫੨.''ਸਸੀ ਅਧਿਗ੍ਗਯ੍ਹ ਯਥਾ ਵਿਰੋਚਤਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਰਾਜਾਰਿਵ ਤਾਰਕਾਗਣੰ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵੰ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਗਣੰ ਇਮੰ, ਦਦ੍ਦੱਲ੍ਲਮਾਨਾ ਯਸਸਾ ਵਿਰੋਚਸਿ॥

੧੫੩.''ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਮ੍ਮ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਨੇ, ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਤ੍ਵੰ ਭਵਨੰ ਮਮੰ ਇਦੰ।
ਬ੍ਰਹ੍ਮੰਵ ਦੇਵਾ ਤਿਦਸਾ ਸਹਿਨ੍ਦਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਨ ਤਪ੍ਪਾਮਸੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਚਤੂਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੫੦. ਤਤ੍ਥ **ਇਦੰ ਵਿਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਿਮਾਨੇ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਸਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਰੁਚਿਰੰ ਪਭਸ੍ਸਰਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਸਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਤਤੰ, ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਤ੍ਥਿਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਨ੍ਤਮੋਤ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਵਤ੍ਥਤੰ ਛਾਦਿਤੰ। **ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਮਾਨਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਤਿ ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਸਮ੍ਭਵ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਭਾਵੇਨ ਸਮ੍ਭੂਤੰ, ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੇਨ ਵਾ ਸਹ ਸਮ੍ਭੂਤੰ। **ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਮਮ ਠਾਨੰ ਮਮ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਪਦੇਹਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ।

੧੫੧. **ਤਤ੍ਰੂਪਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – **ਤਤ੍ਰ** ਤਸ੍ਮਿੰ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇ ਵਿਮਾਨੇ **ਉਪਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਗੇਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਪੁਬ੍ਬਦੇਵਤਾ **ਇਮਾ ਪੁਰਿਮਾ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ** ਪਰਿਮਾਣਤੋ ਸਤੰ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। **ਤੁਵੰਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵੰ ਅਸਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪਗਤਾ ਉਪਪਨ੍ਨਾ। **ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਤੇਨੇਵ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀ ਵਿਰੋਚਮਾਨਾ ਤਿਟ੍ਠਸੀਤਿ।

੧੫੨. ਇਦਾਨਿ ਤਮੇਵ ਓਭਾਸਨੰ ਉਪਮਾਯ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ **"ਸਸੀ"**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – **ਯਥਾ** ਸਸਲਞ੍ਛਨਯੋਗੇਨ **"ਸਸੀ"**ਤਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਹਿ ਅਧਿਕਗੁਣਤਾਯ ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਰਾਜਾ''ਤਿ ਚ ਲਦ੍ਧਨਾਮੋ ਚਨ੍ਦੋ ਸਬ੍ਬੰ **ਤਾਰਕਾਗਣੰ ਅਧਿਗ੍ਗਯ੍ਹ** ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ **ਵਿਰੋਚਤਿ**

ਵਿਰਾਜਤਿ, **ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਅਚ੍ਛਰਾਨਂ** ਦੇਵਕਞ੍ਞਾਨਂ **ਗਣਂ** ਸਮੂਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ **ਯਸਸਾ ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ** ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਾ **ਵਿਰੋਚਸੀ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਇਮਾ''ਤਿ ''ਇਮ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਕੇਚਿ ਪਨ ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਰਾਜਾਰਿਵ ਤਾਰਾਗਣਂ ਤਥੇਵ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ।

੧੫੩. ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਪੁਰਿਮਭਵਂ ਤਤ੍ਥ ਕਤਪੁਞ੍ਞਞ੍ਚ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ **"ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਮ੍ਮਾ"**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕੁਤੋ ਨੁ ਆਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਕੁਤੋ ਨੁ ਭਵਤੋ ਕੁਤੋ ਨੁ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਤੋ ਕਾਰਣਭੂਤਤੋ ਇਦਂ ਮਮ ਭਵਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਭਦ੍ਦੇ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਨੇ** ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸੋਭਨੇ **ਤ੍ਵਂ ਉਪਪਨ੍ਨਾ** ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਗਹਣਵਸੇਨ ਉਪਗਤਾ। ''ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਨੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਤ੍ਥਂ ਉਪਮਾਯ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ **"ਬ੍ਰਹ੍ਮਂਵ ਦੇਵਾ ਤਿਦਸਾ ਸਹਿਨ੍ਦਕਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਨ ਤਪ੍ਪਾਮਸੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਤ"**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਸਹਮ੍ਪਤਿਂ ਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰਂ ਵਾ ਉਪਗਤਂ ਸਹ ਇਨ੍ਦੇਨਾਤਿ ਸਹਿਨ੍ਦਕਾ ਤਾਵਤਿਂਸਾ ਦੇਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਤਪ੍ਪਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਤਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਮਯਂ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਾ ਨ ਤਪ੍ਪਾਮਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਪਨ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੀ –

੧੫੪.''ਯਮੇਤਂ ਸਕ੍ਕ ਅਨੁਪੁਚ੍ਛਸੇ ਮਮਂ, ਕੁਤੋ ਚੁਤਾ ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਆਗਤਾਤਿ।
ਬਾਰਾਣਸੀ ਨਾਮ ਪੁਰਤ੍ਥਿ ਕਾਸਿਨਂ, ਤਤ੍ਥ ਅਹੋਸਿਂ ਪੁਰੇ ਕੇਸਕਾਰਿਕਾ॥

੧੫੫.''ਬੁਦ੍ਧੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ, ਸਙ੍ਘੇ ਚ ਏਕਨ੍ਤਗਤਾ ਅਸਂਸਯਾ।
ਅਖਣ੍ਡਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾ ਆਗਤਪ੍ਫਲਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਧਮ੍ਮੇ ਨਿਯਤਾ ਅਨਾਮਯਾ''ਤਿ॥ –

ਗਾਥਦ੍ਵਯਮਾਹ।

੧੫੪-੫. ਤਤ੍ਥ **ਯਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਏਤਂ ਪਞ੍ਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਪੁਚ੍ਛਸੇ**ਤਿ ਅਨੁਕੂਲਭਾਵੇਨ ਪੁਚ੍ਛਸਿ। **ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਮਂ। **ਪੁਰਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਪੁਰਂ ਅਤ੍ਥਿ। **ਕਾਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਸ੍ਸ। **ਕੇਸਕਾਰਿਕਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਮਂ ਵਦਤਿ। **ਬੁਦ੍ਧੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚਾ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਂ ਵਿਭਾਵੇਤਿ।

ਪੁਨ ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਨੁਮੋਦਮਾਨੋ –

੧੫੬.''ਤਨ੍ਤ੍ਯਾਭਿਨਨ੍ਦਾਮਸੇ ਸ੍ਵਾਗਤਞ੍ਚ ਤੇ,
ਧਮ੍ਮੇਨ ਚ ਤ੍ਵਂ ਯਸਸਾ ਵਿਰੋਚਸਿ।
ਬੁਦ੍ਧੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੇ,
ਸਙ੍ਘੇ ਚ ਏਕਨ੍ਤਗਤੇ ਅਸਂਸਯੇ।
ਅਖਣ੍ਡਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਆਗਤਪ੍ਫਲੇ,
ਸਮ੍ਬੋਧਿਧਮ੍ਮੇ ਨਿਯਤੇ ਅਨਾਮਯੇ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

੧੫੬. ਤਤ੍ਥ **ਤਨ੍ਤ੍ਯਾਭਿਨਨ੍ਦਾਮਸੇ**ਤਿ ਤਂ ਤੇ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦਾਮ ਅਨੁਮੋਦਾਮ। **ਸ੍ਵਾਗਤਞ੍ਚ ਤੇ**ਤਿ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਇਧਾਗਮਨਂ ਸ੍ਵਾਗਤਂ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਸਂਵਦ੍ਧਨਮੇਵ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਤਂ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ, ਥੇਰੋ ਭਗਵਤੋ ਨਿਵੇਦੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਜਾਤਾਤਿ।

ਕੇਸਕਾਰੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਸਤ੍ਤਰਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਪਠਮਸ੍ਸ ਪੀਠਵਗ੍ਗਸ੍ਸ

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਗ੍ਗੋ

੧. ਦਾਸਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯਵਗ੍ਗੇ **ਅਪਿ ਸਕ੍ਕੋਵ ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਦਾਸਿਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇਹਿ ਉਪਾਸਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯਂ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾਯ ਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਾਨਿ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਭਗਵਾ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ''ਮਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ। ਸ੍ਵੇ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਯ੍ਯਾ ਮਮ ਗੇਹਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਯਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਤਤ੍ਥ ਤਯਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਪਕਤਿਯਾਵ ਸਾ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪੁਞ੍ਞਕਾਮਾ ਸੀਲਵਤੀ, ਤਸ੍ਮਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਣੀਤਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨਿਸੀਦਨਟ੍ਠਾਨਂ ਸੁਸਮ੍ਮਟ੍ਠਂ ਸੁਪਰਿਭਣ੍ਡਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਗਤੇ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਧੂਪਦੀਪੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਰਿਵਿਸਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤੋ ਜਾਤਿਆਦਿਦੁਕ੍ਖਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਾ ਸਰਣਾਨਿ ਚ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਯਸਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕੂਲਮਨਸਿਕਾਰੇ ਨਿਯੋਜੇਸੁਂ, ਅਪਰੇ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸੁਂ। ਸਾ ਸੋਲ਼ਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਅਨੁਰਨ੍ਰਾ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤੀ ਏਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਸਪ੍ਪਾਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਞਾਣਸ੍ਸ ਚ ਪਰਿਪਕ੍ਕਤ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਸਚ੍ਛਾਕਾਸਿ। ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਵਲ੍ਲਭਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸਾ ਸਟ੍ਠਿਤੂਰਿਯਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਚਰਿਯਮਾਨਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀ ਪਮੁਦਾ ਮੋਦਮਾਨਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਉਯ੍ਯਾਨਾਦੀਸੁ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ –

੧੫੭.''ਅਪਿ ਸਕ੍ਕੋਵ ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ, ਰਮ੍ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ।
ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਨੁਪਰਿਯਾਸਿ, ਨਾਰੀਗਣਪੁਰਕ੍ਖਤਾ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੧੫੮.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੫੯.''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।

ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੬੦.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ’’॥

੧੬੧.‘‘ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਦਾਸੀ ਅਹੋਸਿਂ ਪਰਪੇਸ੍ਸਿਯਾ ਕੁਲੇ॥

੧੬੨.‘‘ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ।
ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਨਿਕ੍ਕਮੋ ਆਸਿ, ਸਾਸਨੇ ਤਸ੍ਸ ਤਾਦਿਨੋ॥

੧੬੩.‘‘ਕਾਮੰ ਭਿਜ੍ਜਤੁਯੰ ਕਾਯੋ, ਨੇਵ ਅਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਸਣ੍ਠਨੰ।
ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ, ਮਗ੍ਗੋ ਸੋਵਤ੍ਥਿਕੋ ਸਿਵੋ॥

੧੬੪.‘‘ਅਕਣ੍ਟਕੋ ਅਗਹਨੋ, ਉਜੁ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਿਤੋ।
ਨਿਕ੍ਕਮਸ੍ਸ ਫਲੰ ਪਸ੍ਸ, ਯਥਿਦੰ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਥਿਕਾ॥

੧੬੫.‘‘ਆਮਨ੍ਤਨਿਕਾ ਰਞ੍ਞੋਮ੍ਹਿ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ।
ਸਟ੍ਠਿ ਤੂਰਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਟਿਬੋਧੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਮੇ॥

੧੬੬.‘‘ਆਲਮ੍ਬੋ ਗਗ੍ਗਰੋ ਭੀਮੋ, ਸਾਧੁਵਾਦੀ ਚ ਸੰਸਯੋ।
ਪੋਕ੍ਖਰੋ ਚ ਸੁਫਸ੍ਸੋ ਚ, ਵੀਣਾਮੋਕ੍ਖਾ ਚ ਨਾਰਿਯੋ॥

੧੬੭.‘‘ਨਨ੍ਦਾ ਚੇਵ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਚ, ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾ ਸੁਚਿਮ੍ਹਿਤਾ।
ਅਲਮ੍ਬੁਸਾ ਮਿਸ੍ਸਕੇਸੀ ਚ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾਤਿ ਦਾਰੁਣੀ॥

੧੬੮.‘‘ਏਣੀਫਸ੍ਸਾ ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਚ, ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਮੁਦੁਵਾਦਿਨੀ।
ਏਤਾ ਚਞ੍ਞਾ ਚ ਸੇਯ੍ਯਾਸੇ, ਅਚ੍ਛਰਾਨੰ ਪਬੋਧਿਕਾ॥

੧੬੯.‘‘ਤਾ ਮੰ ਕਾਲੇਨੁਪਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਅਭਿਭਾਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ।
ਹਨ੍ਦ ਨਚ੍ਚਾਮ ਗਾਯਾਮ, ਹਨ੍ਦ ਤੰ ਰਮਯਾਮਸੇ॥

੧੭੦.‘‘ਨਯਿਦੰ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨੰ, ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਮੇਵਿਦੰ।
ਅਸੋਕੰ ਨਨ੍ਦਨੰ ਰਮ੍ਮੰ, ਤਿਦਸਾਨੰ ਮਹਾਵਨੰ॥

੧੭੧.‘‘ਸੁਖੰ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨੰ, ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ ਪਰਤ੍ਥ ਚ।
ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨੰ, ਇਧ ਚੇਵ ਪਰਤ੍ਥ ਚ॥

੧੭੨.‘‘ਤੇਸੰ ਸਹਬ੍ਯਕਾਮਾਨੰ, ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਕੁਸਲੰ ਬਹੁੰ।
ਕਤਪੁਞ੍ਞਾ ਹਿ ਮੋਦਨ੍ਤਿ, ਸਗ੍ਗੇ ਭੋਗਸਮਙ੍ਗਿਨੋ’’ਤਿ॥ – ਦੇਵਤਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

੧੫੭. ਤਤ੍ਥ **ਅਪਿ ਸਕ੍ਕੋਵ ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਅਪਿਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਭਾਵਨਾਯਂ, ਇਵਸਦ੍ਦੋ ਇਕਾਰਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ਉਪਮਾਯਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਕ੍ਕਸਮਭਾਵੋ ਤਿਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਕੇਚਿ ''ਅਪੀਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਧੀਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇ, ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦਿਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਾਨਕਵਲ੍ਲਿਆਦੀਨਂ ਤਤ੍ਥ ਯੇਭੁਯ੍ਯਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇ ਦੇਵੁਯ੍ਯਾਨੇ।

੧੬੧. **ਪਰਪੇਸ੍ਸਿਯਾ**ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਕੁਲੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਚ੍ਚੇ ਪੇਸਨਿਯਾ, ਪਰੇਸਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਾਰੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੬੨. **ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਨਿਕ੍ਕਮੋ ਆਸਿ, ਸਾਸਨੇ ਤਸ੍ਸ ਤਾਦਿਨੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦਾਸਿਯਾਪਿ ਸਮਾਨਾਯ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਉਪਾਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੋਲ਼ਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਮਨਸਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਮਨਸਿਕਾਰਾਨੁਭਾਵੇਨ ਮੇ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੇ ਇਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤਾਦਿਨੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੇ ਤਪ੍ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋਯੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਪਕ੍ਖਤੋ ਨਿਕ੍ਕਮਨੇਨ ''ਨਿਕ੍ਕਮੋ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਆਸਿ ਅਹੋਸਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

੧੬੩-੪. ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਕ੍ਕਮਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਕਾਮਂ ਭਿਜ੍ਜਤੁਯਂ ਕਾਯੋ, ਨੇਵ ਅਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਸਣ੍ਠਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਯਦਿਪਿ ਮੇ **ਅਯਂ ਕਾਯੋ ਭਿਜ੍ਜਤੁ** ਵਿਨਸ੍ਸਤੁ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਪੇਕ੍ਖਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੀ **ਏਤ੍ਥ** ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨੁਯੋਗੇ **ਨੇਵ ਅਤ੍ਥਿ,** ਮੇ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ **ਸਣ੍ਠਨਂ** ਸਿਥਿਲੀਕਰਣਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਨ੍ਤੀ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾਪੇਸਿਨ੍ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤਥਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਗੁਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ –

> ''ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ, ਮਗ੍ਗੋ ਸੋਵਤ੍ਥਿਕੋ ਸਿਵੋ।
> ਅਕਣ੍ਟਕੋ ਅਗਹਨੋ, ਉਜੁ ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਿਤੋ।
> ਨਿਕ੍ਕਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸ, ਯਥਿਦਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਥਿਕਾ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਵਸੇਨ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਕੋਟ੍ਠਾਸਾਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੇਨ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤੇਸਂ ਪਰਿਪੂਰਿਤਤ੍ਤਾ ਚ **ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ** ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੀਭੂਤੋ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਸਮ੍ਪਾਦਨਤੋ ਸੁਨ੍ਦਰਤ੍ਥਭਾਵਤੋ ਚ **ਸੋਵਤ੍ਥਿਕੋ** ਸੋਤ੍ਥਿਕੋ, ਸਂਕਿਲੇਸਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਨੁਪਦ੍ਦੁਤਤ੍ਤਾ ਖੇਮਪ੍ਪਤ੍ਤਿਹੇਤੁਤਾਯ ਚ **ਸਿਵੋ,** ਰਾਗਕਣ੍ਟਕਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵੇਨ **ਅਕਣ੍ਟਕੋ,** ਕਿਲੇਸਦਿਟ੍ਠਿਦੁਚ੍ਚਰਿਤਗਹਨਸਮੁਚ੍ਛੇਦਨਤੋ **ਅਗਹਨੋ,** ਸਬ੍ਬਜਿਮ੍ਹਵਙ੍ਕਕੁਟਿਲਭਾਵਾਪਗਮਹੇਤੁਤਾਯ **ਉਜੁ,** ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਪਕਾਸਿਤਤ੍ਤਾ **ਸਬ੍ਭਿ ਪਵੇਦਿਤੋ** ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ, ਤਂ **ਯਥਾ** ਯੇਨ ਉਪਾਯਭੂਤੇਨ **ਇਤ੍ਥਿਕਾ** ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਬਹਲਬੁਦ੍ਧਿਕਾਪਿ ਸਮਾਨਾ **ਪਾਪੁਣਿਂ,** ਤਸ੍ਸ **ਨਿਕ੍ਕਮਸ੍ਸ** ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਇਦਂ **ਫਲਂ ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਂ ਆਲਪਤਿ।

੧੬੫. **ਆਮਨ੍ਤਨਿਕਾ ਰਞ੍ਞੋਮ੍ਹਿ, ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ**ਤਿ ਸਯਂਵਸੀਭਾਵੇਨ ਵਤ੍ਤਨਤੋ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਵਾ ਵਸਵਤ੍ਤੀ, ਤਸ੍ਸ ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਆਮਨ੍ਤਨਿਕਾ ਆਲਾਪਸਲ੍ਲਾਪਯੋਗ੍ਗਾ, ਕੀਲ਼ਨਕਾਲੇ ਵਾ ਤੇਨ ਆਮਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬਾ ਅਮ੍ਹਿ, ਨਿਕ੍ਕਮਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਆਤਤਵਿਤਤਾਦਿਭੇਦੇਨ ਪਞ੍ਚ ਤੂਰਿਯਙ੍ਗਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਪਾਣਿਭਾਗੇਹਿ ਏਕਤੋ ਪਵਜ੍ਜਮਾਨਾਨਿ ਸਟ੍ਠਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਪਨ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾਨਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨਵਸੇਨ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ **"ਸਟ੍ਠਿ ਤੂਰਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਟਿਬੋਧਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਮੇ**"ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਟਿਬੋਧ**ਨ੍ਤਿ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਪਬੋਧਨਂ।

੧੬੬-੮. **ਆਲਮ੍ਬੋ**ਤਿਆਦਿ ਤੂਰਿਯਵਾਦਕਾਨਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਏਕਦੇਸਤੋ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤੂਰਿਯਾਨਂ ਪਨੇਤਂ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਂ। **ਵੀਣਾਮੋਕ੍ਖਾ**ਦਿਕਾ ਦੇਵਧੀਤਾ। **ਸੁਚਿਮ੍ਹਿਤਾ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਮ੍ਹਿਤਾ, ਨਾਮਮੇਵ ਵਾ ਏਤਂ। **ਮੁਦੁਵਾਦਿਨੀ**ਤਿ ਮੁਦੁਨਾਵ ਵਦਤੀਤਿ

ਮੁਦੁਵਾਦਿਨੀ, ਮੁਦੁਕਂ ਅਤਿਵਿਯ ਵਾਦਨਸੀਲਾ, ਨਾਮਮੇਵ ਵਾ। **ਸੇਯਜਾਸੇ**ਤਿ ਸੇਯ੍ਯਤਰਾ। **ਅਚ੍ਛਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਸੁ ਸਙ੍ਗੀਤੇ ਪਾਸਂਸਤਰਾ। **ਪਬੋਧਿਕਾ**ਤਿ ਪਬੋਧਨਕਰਾ।

੧੬੯. **ਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤੁਕਾਲੇਨ। **ਅਭਿਭਾਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਮੁਖਾ, ਅਭਿਰਤਾ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਾਸਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਭਾਸਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਹਨ੍ਦ ਨਚ੍ਚਾਮ ਗਾਯਾਮ, ਹਨ੍ਦ ਤਂ ਰਮਯਾਮਸੇ"**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੧੭੦. **ਇਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਮਯਾ ਲਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨਂ। **ਅਸੋਕ**ਨ੍ਤਿ ਇਟ੍ਠਕਨ੍ਤਪਿਯਮਨਾਪਾਨਂਯੇਵ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਸਮ੍ਭਵਤੋ ਵਿਸੋਕਂ। ਤਤੋ ਏਵ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਪਮੋਦਸਂਵਦ੍ਧਨਤੋ **ਨਨ੍ਦਨਂ। ਤਿਦਸਾਨਂ ਮਹਾਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਹਨੀਯਞ੍ਚ ਉਯ੍ਯਾਨਂ।

੧੭੧. ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਵਸੇਨੇਵਾਤਿ ਓਦਿਸ੍ਸਕਨਯੇਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸਕਨਯੇਨ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ **"ਸੁਖਂ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨ"**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

੧੭੨. ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਪਰੇਹਿ ਸਾਧਾਰਣਕਾਮਤਾਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ **"ਤੇਸਂ ਸਹਬਜਕਾਮਾਨ"**ਨ੍ਤਿ ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ। **ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਾਨਂ। **ਸਹਬਜਕਾਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਭਾਵਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੇਹਿ, ਕਤ੍ਥਅਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦਂ ਸਾਮਿਵਚਨਂ। ਸਹ ਵਾਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸਹਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਸਹਬਜਂ ਯਥਾ ਵੀਰਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਵੀਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਥੇਰੋ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇ ਆਵਿਕਤੇ ਤਸ੍ਸਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਦਾਸਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਲਖੁਮਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਲਖੁਮਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਕੇਵਟ੍ਟਦ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਸ੍ਸ ਏਕਂ ਦ੍ਵਾਰਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠਗਾਮੋਪਿ ''ਕੇਵਟ੍ਟਦ੍ਵਾਰ''ਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਤਤ੍ਥ ਲਖੁਮਾ ਨਾਮ ਏਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਤੇਨ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਕਟਚ੍ਛੁਭਿਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਪਰਿਚਯੇਨ ਸਦ੍ਧਾਯ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾਯ ਆਸਨਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਸਨਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਓਦਨਕੁਮ੍ਮਾਸਡਾਕਾਦਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ ਵਿਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਤਿ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਮਾਹਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾਪੇਨ੍ਤੀ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਮਹਤਿ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀ ਪਮੋਦਮਾਨਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ **"ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ"**ਤਿਆਦਿਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਵਤ੍ਤੁਨਯਮੇਵ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੭੩.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੧੭੪.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੭੫.‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।

ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੭੬.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।

ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੭੭.‘‘ਕੇਵਟ੍ਟਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ, ਅਹੁ ਮਯ੍ਹਂ ਨਿਵੇਸਨਂ।

ਤਤ੍ਥ ਸਞ੍ਚਰਮਾਨਾਨਂ, ਸਾਵਕਾਨਂ ਮਹੇਸਿਨਂ॥

੧੭੮.‘‘ਓਦਨਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਡਾਕਂ, ਲੋਣਸੋਵੀਰਕਞ੍ਚਹਂ।

ਅਦਾਸਿਂ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

੧੭੯.‘‘ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ, ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ।

ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤਂ॥

੧੮੦.‘‘ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਿਸ੍ਸਂ, ਸਦਾ ਸੀਲੇਸੁ ਸਂਵੁਤਾ।

ਸਞ੍ਞਮਾ ਸਂਵਿਭਾਗਾ ਚ, ਵਿਮਾਨਂ ਆਵਸਾਮਹਂ॥

੧੮੧.‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ, ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਚ ਸਞ੍ਞਤਾ।

ਥੇਯ੍ਯਾ ਚ ਅਤਿਚਾਰਾ ਚ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਾ ਚ ਆਰਕਾ॥

੧੮੨.‘‘ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ, ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨ ਕੋਵਿਦਾ।

ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੧੮੩.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਮਮ ਚ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਚਨੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ‘‘ਲਖੁਮਾ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਾਸਿਕਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਤੀ’’ਤਿ। ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਯਂ ਮਂ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲੇ ਬ੍ਯਾਕਰੇਯ੍ਯ। ਤਂ ਭਗਵਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਬ੍ਯਾਕਾਸੀਤਿ।

੧੭੭. ਤਤ੍ਥ **ਕੇਵਟ੍ਟਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਕੇਵਟ੍ਟਦ੍ਵਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਟ੍ਠਾਨੇ।

੧੭੮. **ਡਾਕ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਡੁਲੇਯ੍ਯਕਾਦਿਸਾਕਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ। **ਲੋਣਸੋਵੀਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਧਞ੍ਞਰਸਾਦੀਹਿ ਬਹੂਹਿ ਸਮ੍ਭਾਰੇਹਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਂ ਏਕਂ ਪਾਨਕਂ। ‘‘ਆਚਾਮਕਞ੍ਜਿਕਲੋਣੂਦਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਵਸਾਨੇ ਸਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਵਿਧਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੁਸਾਰੇਨ ਏਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਲਖੁਮਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਆਚਾਮਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਤੇ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਆਚਾਮਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਕੁਲੰ ਅਹਿਵਾਤਰੋਗੇਨ ਉਪਦ੍ਦੁਤੰ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇ ਜਨਾ ਮਤਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਇਤ੍ਥਿੰ। ਸਾ ਗੇਹੰ ਗੇਹਗਤਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਧਨਧਞ੍ਞੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਭਿਤ੍ਤਿਛਿਦ੍ਦੇਨ ਪਲਾਤਾ ਅਨਾਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਪਸ੍ਸੇ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਗੇਹੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਰੁਣਾਯਨ੍ਤਾ ਉਕ੍ਖਲਿਆਦੀਸੁ ਅਵਸਿਟ੍ਠੰ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਆਚਾਮਾਦਿੰ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ‘‘ਕੰ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਅਜ੍ਜ ਆਹਾਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਤੋ ਚ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਚ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਤੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣੰ ਨਿਰਯਸੰਵਤ੍ਤਨਿਕਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤੋਕਾਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੰ ਮਯਿ ਗਤੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧੰ ਆਚਾਮੰ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵੰ ਨਿਰਯੂਪਪਤ੍ਤਿਤੋ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਹਨ੍ਦਾਹੰ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਗ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਵੇਸਨਟ੍ਠਾਨਾਭਿਮੁਖੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਅਨੇਕਰਸੰ ਅਨੇਕਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਦਿਬ੍ਬਾਹਾਰੰ ਉਪਨੇਸਿ। ਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਥੇਰੋ ‘‘ਕੋਸਿਯ, ਤ੍ਵੰ ਕਤਕੁਸਲੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਕਰੋਸਿ, ਮਾ ਦੁਗ੍ਗਤਾਨੰ ਕਪਣਾਨੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਿਲੁਮ੍ਪੀ’’ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਾ ਥੇਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੰ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਥੇਰੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਞ੍ਚ ਕਿਲਿਟ੍ਠਭਾਜਨਗਤੰ ਤਿਣਚੁਣ੍ਣਰਜਾਨੁਕਿਣ੍ਣੰ ਅਲੋਣੰ ਸੀਤਲੰ ਅਪ੍ਪਰਸੰ ਆਚਾਮਕਞ੍ਜਿਯਮਤ੍ਤੰ ਏਦਿਸਸ੍ਸ ਦਾਤੁੰ ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤਿਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਏਕਪਦਨਿਕ੍ਖੇਪਮਤ੍ਤੰ ਅਪਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਗੇਹਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੰ ਉਪਨੇਸੁੰ, ਥੇਰੋ ਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤ੍ਥੀ ‘‘ਮਮੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾਯ ਇਧਾਗਤੋ, ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਮੇਵ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ ਆਦਰਜਾਤਾ ਤੰ ਆਚਾਮੰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਆਕਿਰਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਸਾਦਸੰਵਦ੍ਧਨਤ੍ਥੰ ਭੁਞ੍ਜਨਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸੁੰ। ਥੇਰੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਚਾਮੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣੀ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤ੍ਥਿੰ ‘‘ਤ੍ਵੰ ਇਤੋ ਤਤਿਯੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਮ ਮਾਤਾ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸਾ ਤੇਨ ਥੇਰੇ ਅਤਿਪਸਾਦਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਯਾਮੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਲਕਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੧੮੫.‘‘ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਤੇ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੋ।
ਦਲਿਦ੍ਦਾ ਕਪਣਾ ਨਾਰੀ, ਪਰਾਗਾਰੰ ਅਪਸ੍ਸਿਤਾ॥

੧੮੬.‘‘ਯਾ ਤੇ ਅਦਾਸਿ ਆਚਾਮੰ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ।
ਸਾ ਹਿਤ੍ਵਾ ਮਾਨੁਸੰ ਦੇਹੰ, ਕੰ ਨੁ ਸਾ ਦਿਸਤੰ ਗਤਾ’’ਤਿ॥ –

ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

੧੮੫. ਤਤ੍ਥ **ਪਿਣ੍ਡਾਯਾ**ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਤ੍ਥਾਯ। **ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੋ**ਤਿ ਇਦੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਣਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨੰ, ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਲਿਦ੍ਦਾ**ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। **ਕਪਣਾ**ਤਿ ਵਰਾਕੀ। ‘‘ਦਲਿਦ੍ਦਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਭੋਗਪਾਰਿਜੁਞ੍ਞੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ‘‘ਕਪਣਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਞਾਤਿਪਾਰਿਜੁਞ੍ਞੰ। **ਪਰਾਗਾਰੰ ਅਪਸ੍ਸਿਤਾ**ਤਿ ਪਰਗੇਹੰ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ, ਪਰੇਸੰ ਘਰੇ ਬਹਿਪਿਟ੍ਠਿਛਦਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੀ।

੧੮੬. **ਕਂ ਨੁ ਸਾ ਦਿਸਤਂ ਗਤਾ**ਤਿ ਛਸੁ ਕਾਮਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਕਂ ਨਾਮ ਦਿਸਂ ਗਤਾ। ਇਤਿ ਸਕ੍ਕੋ ''ਥੇਰੇਨ ਤਥਾ ਕਤਾਨੁਗ੍ਗਹਾ ਉਲ਼ਾਰਾਯ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਭਾਗਿਨੀ, ਨ ਚ ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਸਂਸਯਾਪਨ੍ਨੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਥੇਰੋ –

੧੮੭.''ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਮੇ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਤੋ।
ਦਲਿਦ੍ਦਾ ਕਪਣਾ ਨਾਰੀ, ਪਰਾਗਾਰਂ ਅਪਸ੍ਸਿਤਾ॥

੧੮੮.''ਯਾ ਮੇ ਅਦਾਸਿ ਆਚਾਮਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ।
ਸਾ ਹਿਤ੍ਵਾ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ ਇਤੋ ਚੁਤਾ॥

੧੮੯.''ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਨੋ ਨਾਮ, ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ।
ਤਤ੍ਥ ਸਾ ਸੁਖਿਤਾ ਨਾਰੀ, ਮੋਦਤਾਚਾਮਦਾਯਿਕਾ''ਤਿ॥ –

ਪੁਚ੍ਛਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਪਟਿਵਚਨਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸਿ।

੧੮੮. ਤਤ੍ਥ **ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਦੋਭਗ੍ਗਿਯਤੋ ਪਰਮਕਾਰੁਞ੍ਞਵੁਤ੍ਤਿਤੋ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ ਅਪਗਤਾ।

੧੮੯. **ਮੋਦਤਾਚਾਮਦਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਆਚਾਮਮਤ੍ਤਦਾਯਿਕਾ, ਸਾਪਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਚਮੇ ਕਾਮਸਗ੍ਗੇ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮੋਦਤਿ, ਪਸ੍ਸ ਤਾਵ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਫਲਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਪੁਨ ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦਾਨਸ੍ਸ ਮਹਪ੍ਫਲਤਂ ਮਹਾਨਿਸਂਸਤਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਥੋਮੇਨ੍ਤੋ –

੧੯੦.''ਅਹੋ ਦਾਨਂ ਵਰਾਕਿਯਾ, ਕਸ੍ਸਪੇ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ।
ਪਰਾਭਤੇਨ ਦਾਨੇਨ, ਇਜ੍ਝਿਤ੍ਥ ਵਤ ਦਕ੍ਖਿਣਾ॥

੧੯੧.''ਯਾ ਮਹੇਸਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸ ਰਾਜਿਨੋ।
ਨਾਰੀ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਕਲ੍ਯਾਣੀ, ਭਤ੍ਤੁ ਚਾਨੋਮਦਸ੍ਸਿਕਾ।
ਏਤਸ੍ਸਾਚਾਮਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿਂ॥

੧੯੨.''ਸੁਤਂ ਨਿਕ੍ਖਾ ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਾ, ਸਤਂ ਅਸ੍ਸਤਰੀਰਥਾ।
ਸਤਂ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਮੁਤ੍ਤਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਾ।
ਏਤਸ੍ਸਾਚਾਮਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿਂ॥

੧੯੩.''ਸਤਂ ਹੇਮਵਤਾ ਨਾਗਾ, ਈਸਾਦਨ੍ਤਾ ਉਰੂਲ਼੍ਹਵਾ।
ਸੁਵਣ੍ਣਕਚ੍ਛਾ ਮਿਤਙ੍ਗਾ, ਹੇਮਕਪ੍ਪਨਵਾਸਸਾ।
ਏਤਸ੍ਸਾਚਾਮਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿਂ॥

੧੯੪.''ਚਤੁਨ੍ਨਮਪਿ ਦੀਪਾਨਂ, ਇਸ੍ਸਰਂ ਯੋਧ ਕਾਰਯੇ।
ਏਤਸ੍ਸਾਚਾਮਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਹ।

੧੯੦. ਤਤ੍ਥ **ਅਹੋਤਿ** ਅਚ੍ਛਰਿਯਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਵ**ਰਾਕਿਯਾ**ਤਿ ਕਪਣਿਯਾ। **ਪਰਾਭਤੇਨਾ**ਤਿ ਪਰਤੋ ਆਨੀਤੇਨ, ਪਰੇਸਂ ਘਰਤੋ ਉਚ੍ਛਾਚਰਿਯਾਯ ਲਦ੍ਧੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਦਾਤਬ੍ਬੇਨ ਆਚਾਮਮਤ੍ਤੇਨ ਦੇਯਜ਼ਧਮ੍ਮੇਨ। **ਇਜ੍ਝਿਤ੍ਥ** ਵ**ਤ ਦਕ੍ਖਿਣਾ**ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਦਾਨਂ ਅਹੋ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਿਤ੍ਥ, ਅਹੋ ਮਹਪ੍ਫਲਾ ਮਹਾਜੁਤਿਕਾ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਅਹੁਵਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੯੧. ਇਦਾਨਿ ''ਇਤ੍ਥਿਰਤਨਾਦੀਨਿਪਿ ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਸ੍ਸ ਸਤਭਾਗਮ੍ਪਿ ਸਹਸ੍ਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਯਾ ਮਹੇਸਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯਾ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਕਲ੍ਯਾਣੀ**ਤਿ ''ਨਾਤਿਦੀਘਾ ਨਾਤਿਰਸ੍ਸਾ ਨਾਤਿਕਿਸਾ ਨਾਤਿਥੂਲਾ ਨਾਤਿਕਾਲ਼ੀ ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਮਾਨੁਸਵਣ੍ਣਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਵਣ੍ਣ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਵਾ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗੇਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣੀ ਸੋਭਨਾ ਸੁਨ੍ਦਰਾ। **ਭਤ੍ਤੁ ਚਾਨੋਮਦਸ੍ਸਿਕਾ**ਤਿ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਲਾਮਕਦਸ੍ਸਨਾ ਸਾਤਿਸਯਂ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ। **ਏਤਸ੍ਸਾਚਾਮਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲਂ ਨਾਗ੍ਘਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਏਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਚਾਮਦਾਨਸ੍ਸ ਫਲਂ ਸੋਲ਼ਸਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਏਕਂ ਭਾਗਂ ਪੁਨ ਸੋਲ਼ਸਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਭਾਗਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸੋਲ਼ਸਿਂ ਕਲਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਇਤ੍ਥਿਰਤਨਭਾਵੋਪਿ ਨਾਗ੍ਘਤਿ ਨਾਨੁਭੋਤਿ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ''ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਦਸਧਰਣਂ ਨਿਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ''ਸਤਧਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਅਪਰੇ।

੧੯੩. **ਹੇਮਵਤਾ**ਤਿ ਹਿਮਵਤਿ ਜਾਤਾ, ਹੇਮਵਤਜਾਤਿਕਾ ਵਾ। ਤੇ ਹਿ ਮਹਨ੍ਤਾ ਥਾਮਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਈਸਾਦਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਰਥੀਸਾਸਦਿਸਦਨ੍ਤਾ, ਥੋਕਂਯੇਵ ਅਵਨਤਦਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਵਿਸਾਲਕਦਾਠੀਭਾਵਂ ਨਿਵਾਰੇਤਿ। **ਉਰੂਲ਼੍ਹਵਾ**ਤਿ ਥਾਮਜਵਪਰਕ੍ਕਮੇਹਿ ਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤੋ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਯੁਦ੍ਧਕਿਚ੍ਚਂ ਵਹਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਵਣ੍ਣਕਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਹੇਮਮਯਗੀਵੇਯ੍ਯਕਪਟਿਮੁਕ੍ਕਾ। ਕਚ੍ਛਸੀਸੇਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬਂ ਹਤ੍ਥਿਯੋਗ੍ਗਂ ਵਦਤਿ। **ਹੇਮਕਪ੍ਪਨਵਾਸਸਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਖਚਿਤਗਜਤ੍ਥਰਣਕਙ੍ਕਨਾਦਿਹਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ।

੧੯੪. **ਚਤੁਨ੍ਨਮਪਿ ਦੀਪਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਾਦੀਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਦੀਪਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ। ਤੇਨ ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਸਕਲਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਿਰਿਂ ਵਦਤਿ। ਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ, ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਇਧ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਰਾਜੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੋ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਆਚਾਮਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਚਣ੍ਡਾਲਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਣ੍ਡਾਲਿ ਵਨ੍ਦ ਪਾਦਾਨੀਤਿ ਚਣ੍ਡਾਲਿਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾਚਿਣ੍ਣਂ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾਵਸਥੇ ਵਸਨ੍ਤਿਂ ਏਕਂ ਮਹਲ੍ਲਿਕਂ ਚਣ੍ਡਾਲਿਂ ਖੀਣਾਯੁਕਂ, ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਿਤਂ। ਸੋ ਮਹਾਕਰੁਣਾਯ ਸਮੁਸ੍ਸਾਹਿਤਮਾਨਸੋ ''ਸਗ੍ਗਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨਸ੍ਸਾ ਨਿਰਯੂਪਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸੇਧੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਜਗਹਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਸਾ ਚਣ੍ਡਾਲੀ ਦਣ੍ਡਂ ਓਲੁਬ੍ਭ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਭਿਮੁਖੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਭਗਵਾਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਗਮਨਂ ਨਿਵਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਸਤ੍ਥੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਆਯੁਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਭਗਵਤੋ ਵਨ੍ਦਨਾਯ ਤਂ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੋ –

੧੯੫.''ਚਣ੍ਡਾਲਿ ਵਨ੍ਦ ਪਾਦਾਨਿ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ।

ਤਮੇਵ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ, ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਇਸਿਸਤ੍ਤਮੋ॥

੧੯੬.''ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇਹਿ ਮਨਂ, ਅਰਹਨ੍ਤਮ੍ਹਿ ਤਾਦਿਨਿ।

ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਵਨ੍ਦ, ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਤਵ ਜੀਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ।

੧੯੫. ਤਤ੍ਥ **ਚਣ੍ਡਾਲੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਆਗਤੇਨ ਨਾਮੇਨ ਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਵਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਅਭਿਵਾਦਯ। **ਪਾਦਾਨੀ**ਤਿ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਰਣਾਨਿ ਚਰਣਾਨਿ। **ਤਮੇਵ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯਾ**ਤਿ ਤਮੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨਤ੍ਥਂ, ਅਪਾਯੁਪਪਤ੍ਤਿਤੋ ਨਿਸੇਧੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਟ੍ਠਾਸੀ**ਤਿ ਨਗਰਮ੍ਪਿ ਅਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। **ਇਸਿਸਤ੍ਤਮੋ**ਤਿ ਲੋਕਿਯਸੇਕ੍ਖਾਸੇਕ੍ਖਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਇਸੀਹਿ ਉਤ੍ਤਮੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਤਮੋ, ਅਥ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਇਸੀਨਂ ਵਿਪਸ੍ਸਿਆਦੀਨਂ ਸਤ੍ਤਮੋਤਿ ਇਸਿਸਤ੍ਤਮੋ।

੧੯੬. **ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੇਹਿ ਮਨ**ਨ੍ਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਤਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਹਿ। **ਅਰਹਨ੍ਤਮ੍ਹਿ ਤਾਦਿਨੀ**ਤਿ ਆਰਕਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਅਰੀਨਂ ਹਤਤ੍ਤਾ, ਸਂਸਾਰਚਕ੍ਕਸ੍ਸ ਅਰਾਨਂ ਹਤਤ੍ਤਾ, ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਅਰਹਤ੍ਤਾ, ਪਾਪਕਰਣੇ ਰਹਾਭਾਵਾ ਚ ਅਰਹਨ੍ਤੇ, ਇਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਤਾਦਿਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤਾਦਿਮ੍ਹਿ। **ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਵਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਸੀਘਂਯੇਵ ਪਗ੍ਗਹਿਤਅਞ੍ਜਲਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਸ੍ਸੁ। ਕਸ੍ਮਾਤਿ ਚੇ? **ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਤਵ ਜੀਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਭਿਜ੍ਜਨਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਅਤਿਇਤ੍ਤਰਂ।

ਇਤਿ ਥੇਰੋ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯੇਨ ਭਗਵਤੋ ਗੁਣੇ ਪਕਿਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਖੀਣਾਯੁਕਤਾਵਿਭਾਵਨੇਨ ਸਂਵੇਜੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਵਨ੍ਦਨਾਯ ਨਿਯੋਜੇਸਿ। ਸਾ ਚ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਂਵੇਗਜਾਤਾ ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਬੁਦ੍ਧਗਤਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਭਗਵਾ ''ਅਲਮੇਤ੍ਤਕਮੇਤਿਸ੍ਸਾ ਸਗ੍ਗੁਪਪਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਾ ਭਨ੍ਤਾ ਗਾਵੀ ਤਰੁਣਵਚ੍ਛਾ ਤਤੋ ਏਵ ਅਭਿਧਾਵਨ੍ਤੀ ਸਿਙ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਾ –

੧੯੭.''ਚੋਦਿਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤੇਨ, ਸਰੀਰਨ੍ਤਿਮਧਾਰਿਨਾ।
ਚਣ੍ਡਾਲੀ ਵਨ੍ਦਿ ਪਾਦਾਨਿ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੧੯੮.''ਤਮੇਨਂ ਅਵਧੀ ਗਾਵੀ, ਚਣ੍ਡਾਲਿਂ ਪਞ੍ਜਲਿਂ ਠਿਤਂ।
ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਂ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਪਭਙ੍ਕਰ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹਂਸੁ।

੧੯੮. ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਜਲਿਂ ਠਿਤਂ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਂ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਗਤੇਪਿ ਭਗਵਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਸਮਾਹਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਿਯ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਂ ਠਿਤਂ। **ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰੇਨ ਸਕਲੇਨ ਕਿਲੇਸਨ੍ਧਕਾਰੇਨ ਚ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਲੋਕੇ। **ਪਭਙ੍ਕਰ**ਨ੍ਤਿ ਞਾਣੋਭਾਸਕਰਂ।

ਸਾ ਚ ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਚਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਹੇਵ ਚ ਸਾ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿ। ਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੧੯੯.''ਖੀਣਾਸਵਂ ਵਿਗਤਰਜਂ ਅਨੇਜਂ, ਏਕਂ ਅਰਞ੍ਞਮ੍ਹਿ ਰਹੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ।
ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਤਂ ਵੀਰ ਮਹਾਨੁਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਦੇਵਤਾ ਆਹ। ਤਂ ਥੇਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੨੦੦.''ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਜਲਿਤਾ ਮਹਾਯਸਾ, ਵਿਮਾਨਮੋਰੁਯ੍ਹ ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਾ।
ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਗਣੇਨ, ਕਾ ਤ੍ਵਂ ਸੁਭੇ ਦੇਵਤੇ ਵਨ੍ਦਸੇ ਮਮ''ਨ੍ਤਿ॥

੨੦੦. ਤਤ੍ਥ **ਜਲਿਤਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਵਤ੍ਥਾਭਰਣਾਦੀਨਂ ਓਭਾਸੇਨ ਚ ਜਲਨ੍ਤੀ ਜੋਤੇਨ੍ਤੀ। **ਮਹਾਯਸਾ**ਤਿ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰਾ। **ਵਿਮਾਨਮੋਰੁਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ। **ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਨੇਕਵਿਧਚਿਤ੍ਤਤਾਯੁਤ੍ਤਾ। **ਸੁਭੇ**ਤਿ ਸੁਭਗੁਣੇ। **ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਮਂ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪੁਨ ਸਾ –

੨੦੧.‘‘ਅਹਂ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ ਚਣ੍ਡਾਲੀ, ਤਯਾ ਵੀਰੇਨ ਪੇਸਿਤਾ।
ਵਨ੍ਦਿਂ ਅਰਹਤੋ ਪਾਦੇ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੨੦੨.‘‘ਸਾਹਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਾਨਿ, ਚੁਤਾ ਚਣ੍ਡਾਲਯੋਨਿਯਾ।
ਵਿਮਾਨਂ ਸਬ੍ਬਤੋ ਭਦ੍ਦਂ, ਉਪਪਨ੍ਨਮ੍ਹਿ ਨਨ੍ਦਨੇ॥

੨੦੩.‘‘ਅਚ੍ਛਰਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ, ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।
ਤਾਸਾਹਂ ਪਵਰਾ ਸੇਟ੍ਠਾ, ਵਣ੍ਣੇਨ ਯਸਸਾਯੁਨਾ॥

੨੦੪.‘‘ਪਹੂਤਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ , ਸਮ੍ਪਜਾਨਾ ਪਟਿਸ੍ਸਤਾ।
ਮੁਨਿਂ ਕਾਰੁਣਿਕਂ ਲੋਕੇ, ਤਂ ਭਨ੍ਤੇ ਵਨ੍ਦਿਤੁਮਾਗਤਾ’’ਤਿ॥ –

ਚਤਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾਯੋ ਆਹ।

੨੦੧-੪. ਤਤ੍ਥ **ਪੇਸਿਤਾ**ਤਿ ‘‘ਚਣ੍ਡਾਲਿ, ਵਨ੍ਦ ਪਾਦਾਨੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਨ੍ਦਨਾਯ ਉਯ੍ਯੋਜਿਤਾ। ਯਦਿਪਿ ਤਂ ਵਨ੍ਦਨਾਮਯਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤਂ, ਖੇਤ੍ਤਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਪਨ ਫਲਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਅਤਿਵਿਯ ਮਹਨ੍ਤਮੇਵਾਤਿ ਆਹ “**ਪਹੂਤਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ**”ਤਿ। ਤਥਾ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਤਿਯਾ ਚ ਵਿਸਦਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ “**ਸਮ੍ਪਜਾਨਾ ਪਟਿਸ੍ਸਤਾ**”ਤਿ। ਪੁਨ –

੨੦੫.‘‘ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾਨ ਚਣ੍ਡਾਲੀ, ਕਤਞ੍ਞੂ ਕਤਵੇਦਿਨੀ।
ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤੋ ਪਾਦੇ, ਤਤ੍ਥੇਵਨ੍ਤਰਧਾਯਥਾ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਠਪਿਤਾ।

੨੦੫. ਤਤ੍ਥ **ਚਣ੍ਡਾਲੀ**ਤਿ ਚਣ੍ਡਾਲੀਭੂਤਪੁਬ੍ਬਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਦੇਵਲੋਕੇ ਚ ਇਦਮਾਚਿਣ੍ਣਂ, ਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਨਿਰੁਲ੍ਹਸਮਞ੍ਞਾਯ ਵੋਹਾਰੋ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਆਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਇਮਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਚਣ੍ਡਾਲਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਨੀਲਾ ਪੀਤਾ ਚ ਕਾਲ਼ਾ ਚਾਤਿ ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਕਿਮਿਲਨਗਰੇ ਰੋਹਕੋ ਨਾਮ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਚ ਨਗਰੇ ਤੇਨ ਸਮਾਨਮਹਾਭੋਗੇ ਕੁਲੇ ਏਕਾ ਦਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਭਦ੍ਦਤਾਯ ਭਦ੍ਦਾਤਿ ਨਾਮੇਨ। ਅਥ ਰੋਹਕਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਂ ਕੁਮਾਰਿਂ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਾਦਿਸੇ ਕਾਲੇ ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਂ ਅਕਂਸੁ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ''ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਪਾਕਟਾ ਪਞ੍ਞਾਤਾ ਅਹੋਸਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਪਞ੍ਚਸਤਪਞ੍ਚਸਤਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵਾਰਾ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਾ ਕਿਮਿਲਨਗਰਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਰੋਹਕੋ ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਥੇਰੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਪਰਿਵਾਰੇ ਤੇ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਤੇਹਿ ਦੇਸਿਤਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਓਵਾਦੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਸਰਣਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿ, ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਿ। ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀਚਾਤੁਦ੍ਦਸੀਪਨ੍ਨਰਸੀਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖੇਸੁ ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਿ, ਵਿਸੇਸਤੋ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਚ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤਾ। ਤਾਯ ਏਵ ਚ ਦੇਵਤਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਰਿ ਪਤਿਤਂ ਮਿਚ੍ਛਾਪਵਾਦਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਾਚਾਰਤਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਲੋਕੇ ਪਤ੍ਥਟਯਸਾ ਅਹੋਸਿ।

ਸਾ ਹਿ ਸਯਂ ਕਿਮਿਲਨਗਰੇ ਠਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਵਣਿਜ੍ਜਾਵਸੇਨ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਸਹਾਯੇਹਿ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਾਚਿਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਘਰਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਹ ਯੋਜਿਤਾ ਤੇਨੇਵ ਸਮਾਗਮੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਗਬ੍ਭਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਯ ਕਿਮਿਲਨਗਰਂ ਪਟਿਨੀਤਾ, ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਗਬ੍ਭਿਨਿਭਾਵੇ ਪਾਕਟੇ ਜਾਤੇ ਸਸ੍ਸੁਆਦੀਹਿ ''ਅਤਿਚਾਰਿਨੀ''ਤਿ ਆਸਙ੍ਕਿਤਾ, ਤਾਯ ਏਵ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਗਙ੍ਗਾਮਹੋਘੇ ਕਿਮਿਲਨਗਰਂ ਓਤ੍ਥਰਨ੍ਤੇ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾਭਾਵਸਂਸੂਚਕੇਨ ਸਚ੍ਚਾਧਿਟ੍ਠਾਨਪੁਬ੍ਬਕੇਨ ਸਪਥੇਨ ਵਾਤਵੇਗਸਮੁਟ੍ਠਿਤਵੀਚਿਜਾਲਂ ਗਙ੍ਗਾਮਹੋਘਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਰਿ ਆਪਤਿਤਂ ਆਯਸ੍ਸਞ੍ਚ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਮਾਗਤਾਪਿ ਤੇਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਸ੍ਸੁਆਦੀਹਿ ਵਿਯ ਆਸਙ੍ਕਿਤਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਮਮੁਦ੍ਦਿਤਂ ਸਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤੀ, ਤਂ ਆਸਙ੍ਕਂ ਨਿਰਂਕਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੁਨੋ ਞਾਤਿਜਨਸ੍ਸ ਚ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਚ ਸਮ੍ਭਾਵਨੀਯਾ ਜਾਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਾਚਾਰਤਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਲੋਕੇ ਪਤ੍ਥਟਯਸਾ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ।

ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਅਥ ਭਗਵਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਮੂਲੇ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ, ਦੇਵਪਰਿਸਾਯ ਚ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯ ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥੀਪਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੂਸੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਯ ਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਕਤਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੨੦੬.''ਨੀਲਾ ਪੀਤਾ ਚ ਕਾਲ਼ਾ ਚ, ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਾ ਅਥ ਲੋਹਿਤਾ।
ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਂ ਵਣ੍ਣਾਨਂ, ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਪਰਿਵਾਰਿਤਾ॥

੨੦੭.''ਮਨ੍ਦਾਰਵਾਨਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ, ਮਾਲਂ ਧਾਰੇਸਿ ਮੁਦ੍ਧਨਿ।
ਨਯਿਮੇ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕਾਯੇਸ, ਰੁਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਤਿ ਸੁਮੇਧਸੇ॥

੨੦੮.''ਕੇਨ ਕਾਯਂ ਉਪਪਨ੍ਨਾ, ਤਾਵਤਿਂਸਂ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਹ।

੨੦੬-੭. ਤਤ੍ਥ **ਨੀਲਾ ਪੀਤਾ ਚ ਕਾਲ਼ਾ ਚ, ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਾ ਅਥ ਲੋਹਿਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਸਮੁਚ੍ਚਯੋ, ਸੋ ਨੀਲਾ ਚ ਪੀਤਾ ਚਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ। **ਅਥਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਤੇਨ ਓਦਾਤਾਦਿਕੇ ਅਵੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣੇ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਇਤਿ**-ਸਦ੍ਦੋ ਲੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ

ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਚ**-ਸਦ੍ਦੋ ਵਾ ਅਵੁਤ੍ਤਸਮੁਚ੍ਚਯੋ। **ਅਥਾ**ਤਿ ਇਤਿ-ਸਦ੍ਦਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਂ ਵਣ੍ਣਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿਯਾ ਅਲੋਪੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਵਣ੍ਣਾਨਂ ਨਾਨਾਵਿਧਵਣ੍ਣਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਣ੍ਣਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤਾਨਂ। **ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਪਰਿਵਾਰਿਤਾ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾਨਂ। ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਹਿ ਏਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਨੀਲਾ ਚ ਪੀਤਾ ਚ ਕਾਲ਼ਾ ਚ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਾ ਚ ਲੋਹਿਤਾ ਚ ਅਥ ਅਞ੍ਞੇ ਓਦਾਤਾਦਯੋ ਚਾਤਿ ਇਮੇਸਂ ਵਸੇਨ ਉਚ੍ਚਾਵਚਵਣ੍ਣਾਨਂ ਤਥਾਭੂਤੇਹਿਯੇਵ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖੇਹਿ ਕੇਸਰੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾਨਂ ਵਿਚਿਤ੍ਤਸਣ੍ਠਾਨਾਦਿਤਾਯ ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਂ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਵਨ੍ਤਾਨਂ ਮਨ੍ਦਾਰਵਰੁਕ੍ਖਸਮ੍ਭੂਤਤਾਯ ਮਨ੍ਦਾਰਵਾਨਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਮਾਲਂ ਤੇਹਿ ਕਤਂ ਮਾਲਾਗੁਣਂ ਤ੍ਵਂ ਦੇਵਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸੇ ਧਾਰੇਸਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਸੀਤਿ।

ਯਤੋ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਵਿਸੇਸਵਣ੍ਣਤਾਯ ਅਨਞ੍ਞਸਾਧਾਰਣਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਨਯਿਮੇ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕਾਯੇਸੁ, ਰੁਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਤਿ ਸੁਮੇਧਸੇ**"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਇਮੇ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾਦਿਯੁਤ੍ਤਾ ਪੁਪ੍ਫਵਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਾ ਨ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਕਾਯੇਸੂ**ਤਿ ਦੇਵਨਿਕਾਯੇਸੁ। **ਸੁਮੇਧਸੇ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਪਞ੍ਞੇ।

ਤਤ੍ਥ **ਨੀਲਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਹਾਨੀਲਾਦਿਮਣਿਰਤਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਨੀਲੋਭਾਸਾ। **ਪੀਤਾ**ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਰਾਗਕਕ੍ਕੇਤਨਪੁਲਕਾਦਿਮਣਿਰਤਨਾਨਞ੍ਚੇਵ ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਵਸੇਨ ਪੀਤੋਭਾਸਾ। **ਕਾਲ਼ਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਮਕਉਪਲਕਾਦਿਮਣਿਰਤਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਕਣ੍ਹੋਭਾਸਾ। **ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਜੋਤਿਰਸਗੋਮੁਤ੍ਤਕਗੋਮੇਦਕਾਦਿਮਣਿਰਤਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠੋਭਾਸਾ। **ਲੋਹਿਤਾ**ਤਿ ਪਦੁਮਰਾਗਲੋਹਿਤਙ੍ਕਪਵਾਲ਼ਰਤਨਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਲੋਹਿਤੋਭਾਸਾ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਨੀਲਾਦਿਪਦਾਨਿ ''ਰੁਕ੍ਖਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ''ਨੀਲਾ ਰੁਕ੍ਖਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਰੁਕ੍ਖਾਪਿ ਹਿ ਨੀਲਾਦਿਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਨੀਲਾਦਿਯੋਗਤੋ ਨੀਲਾਦਿਵੋਹਾਰਂ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਹਿ ''ਨੀਲਾ...ਪੇ॰... ਲੋਹਿਤਾ...ਪੇ॰... ਨਯਿਮੇ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਕਾਯੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਤਿ ਸੁਮੇਧਸੇਤਿ, ਯਤੋ ਤ੍ਵਂ ਉਚ੍ਚਾਵਚਾਨਂ ਵਣ੍ਣਾਨਂ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਪਰਿਵਾਰਿਤਾਨਂ ਮਨ੍ਦਾਰਵਾਨਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਮਾਲਂ ਧਾਰੇਸੀ''ਤਿ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠੇ ਵਣ੍ਣਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤੇ ਪੁਪ੍ਫੇ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਅਸਾਧਾਰਣਭਾਵਦਸ੍ਸਨੇਨ ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਆਵੇਣਿਕਭਾਵਦਸ੍ਸਨਂ ਪਠਮਨਯੇ, ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਅਸਾਧਾਰਣਭਾਵਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਆਵੇਣਿਕਭਾਵਦਸ੍ਸਨਂ ਦੁਤਿਯਨਯੇ। ਪਠਮਨਯੇ ਵਣ੍ਣਾਦਯੋ ਸਰੂਪੇਨ ਗਹਿਤਾ, ਦੁਤਿਯਨਯੇ ਨਿਸ੍ਸਯਮੁਖੇਨਾਤਿ ਅਯਮੇਤੇਸਂ ਵਿਸੇਸੋ।

੨੦੮. ਕੇਨਾਤਿ ਕੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ, ਕਾਯਂ ਤਾਵਤਿਂਸਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਤ੍ਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖ ਕਥੇਹਿ।

ਏਵਂ ਭਗਵਤਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੨੦੯.''ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਕਾਤਿ ਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੁ, ਕਿਮਿਲਾਯਂ ਉਪਾਸਿਕਾ।
ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ ਸਦਾ॥

੨੧੦.''ਅਚ੍ਛਾਦਨਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਦੀਪਿਯਂ।
ਅਦਾਸਿਂ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

੨੧੧.''ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ, ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ।
ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤਂ॥

੨੧੨.''ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਿਸ੍ਸਂ, ਸਦਾ ਸੀਲੇਸੁ ਸਂਵੁਤਾ।
ਸਞ੍ਞਮਾ ਸਂਵਿਭਾਗਾ ਚ, ਵਿਮਾਨਂ ਆਵਸਾਮਹਂ॥

੨੧੩.''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ, ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਚ ਸਞ੍ਞਤਾ।

ਥੇਯ੍ਯਾ ਚ ਅਤਿਚਾਰਾ ਚ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਾ ਚ ਆਰਕਾ॥

੨੧੪.''ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ, ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨ ਕੋਵਿਦਾ।
ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਿਹਾਰਿਨੀ।
ਕਤਾਵਾਸਾ ਕਤਕੁਸਲਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ, ਸਯਂਪਭਾ ਅਨੁਵਿਚਰਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨਂ॥

੨੧੫.''ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਾਹਂ ਪਰਮਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕੇ, ਅਭੋਜਯਿਂ ਤਪਸ੍ਸਿਯੁਗਂ ਮਹਾਮੁਨਿਂ।
ਕਤਾਵਾਸਾ ਕਤਕੁਸਲਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ, ਸਯਂਪਭਾ ਅਨੁਵਿਚਰਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨਂ॥

੨੧੬.''ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਅਪਰਿਮਿਤਂ ਸੁਖਾਵਹਂ, ਉਪੋਸਥਂ ਸਤਤਮੁਪਾਵਸਿਂ ਅਹਂ।
ਕਤਾਵਾਸਾ ਕਤਕੁਸਲਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ, ਸਯਂਪਭਾ ਅਨੁਵਿਚਰਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨ''ਨ੍ਤਿ॥

੨੦੯-੨੧੪. ਤਤ੍ਥ **ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਕਾਤਿ ਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੁ, ਕਿਮਿਲਾਯਂ ਉਪਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾਯ ਉਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਨਮਹੋਘਨਿਵਤ੍ਤਨੇਨ ਅਖਣ੍ਡਸੀਲਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਨਿਚ੍ਛਯਾ ਭਦ੍ਦਾ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਅਯਂ ਇਤ੍ਥੀ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਕਾ ਉਪਾਸਿਕਾ''ਤਿ ਚ ਮਂ ਕਿਮਿਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਜਾਨਿਂਸੁ। **ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ।

ਅਪਿਚ ''ਸਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਾਧਨਂ, ''ਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ, ਅਚ੍ਛਾਦਨਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਦੀਪਿਯਂ। ਅਦਾਸਿਂ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚਾਗਧਨਂ , ''ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਚਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੀਲਧਨਂ ਹਿਰਿਧਨਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਧਨਞ੍ਚ, ''ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨ ਕੋਵਿਦਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸੁਤਧਨਂ ਪਞ੍ਞਾਧਨਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਿਤਨ੍ਤਿ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਤ੍ਤਵਿਧਅਰਿਯਧਨਪਟਿਲਾਭਂ। ''ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ...ਪੇ॰... ਅਨੁਵਿਚਰਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਞ੍ਚ ਆਨਿਸਂਸਂ ਵਿਭਾਵੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਕਤਾਵਾਸਾ**ਤਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਸੁਚਰਿਤਾਵਾਸਾ। ਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਤਦਤ੍ਤੇ ਆਯਤਿਞ੍ਚ ਸੁਖਾਵਾਸਹੇਤੁਤਾਯ ''ਸੁਖਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਆਵਾਸੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਕਤਕੁਸਲਾ''ਤਿ।

੨੧੫. ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਾਮਸਿਤਖੇਤ੍ਤਵਿਸੇਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਨਮਯਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਵਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਆਯਤਨਗਤਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਭਿਕ੍ਖੂ ਚਾ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਅਨਵਸੇਸਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂ। **ਪਰਮਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕੇ**ਤਿ ਪਰਮਂ ਅਤਿਵਿਯ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਦਿਨਾ ਹਿਤੇਨ ਅਨੁਗ੍ਗਾਹਕੇ। **ਅਭੋਜਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਣੀਤੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਭੋਜੇਸਿਂ। **ਤਪਸ੍ਸਿਯੁਗ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮੇਨ ਤਪਸਾ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਮਲਂ ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਤਪਸ੍ਸਿਭੂਤਂ ਯੁਗਂ। **ਮਹਾਮੁਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਏਵ ਮਹਾਇਸਿਭੂਤਂ, ਮਹਤੋ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੇਨੇਵ ਞਾਣੇਨ ਮੁਨਨਤੋ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿਂ। ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ।

੨੧੬. **ਅਪਰਿਮਿਤਂ ਸੁਖਾਵਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ''ਯਾਵਞ੍ਚਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨ ਸੁਕਰਂ ਅਕ੍ਖਾਨੇਨ ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਯਾਵ ਸੁਖਾ ਸਗ੍ਗਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੫) ਵਚਨਤੋ ਭਗਵਤੋਪਿ ਵਚਨਪਥਾਤੀਤਪਰਿਮਾਣਰਹਿਤਸੁਖਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਅਪਰਿਮਿਤਸੁਖਾਵਹਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਆਵਹਨਕਂ। **ਸਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ। ਤਂ ਤਂ ਉਪੋਸਥਰਕ੍ਖਣਦਿਵਸਂ ਅਹਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਉਪੋਸਥਰਕ੍ਖਣਦਿਵਸਂ ਅਖਣ੍ਡਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤਤਂ ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਸੁਖਾਵਹਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਮਾਤੁਦੇਵਪੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਵਾਸੀਨਂ ਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਸਙ੍ਘਾਨਂ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਭਦ੍ਦਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਨਾਲਨ੍ਦਾਯਂ ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾ ਨਾਮ ਏਕਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਨਿਚ੍ਚਸੀਲਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਉਪਵਸਤਿ। ਸਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਪਰਿਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤੀ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ –

੨੧੭.‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੨੧੮.‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੨੧੯.‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਾਹਿ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ।

੨੨੦.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੨੨੧-੨੨੬.ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾਤਿ ਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੁ…ਪੇ॰… ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥
੨੨੭.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –
ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭.ਉਪੋਸਥਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਉਪੋਸਥਾਵਿਮਾਨਂ। ਇਧ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਸਾਕੇਤੇ ਉਪੋਸਥਾ ਨਾਮ ਏਕਾ ਉਪਾਸਿਕਾਤਿ ਅਯਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ, ਸੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਸਦਿਸਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੨੮-੨੩੦.‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੨੩੨.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥
੨੩੩-੨੩੪.ਉਪੋਸਥਾਤਿ ਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੁ, ਸਾਕੇਤਾਯਂ ਉਪਾਸਿਕਾ…ਪੇ॰…
ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੨੩੯.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...

ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕਂ ਦੋਸਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ –

੨੪੧.‘‘ਅਭਿਕ੍ਖਣਂ ਨਨ੍ਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਛਨ੍ਦੋ ਮੇ ਉਦਪਜ੍ਜਥ।

ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਣਿਧਾਯ, ਉਪਪਨ੍ਨਾਮ੍ਹਿ ਨਨ੍ਦਨਂ॥

੨੪੨.‘‘ਨਾਕਾਸਿਂ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਂ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨੋ।

ਹੀਨੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਣਿਧਾਯ, ਸਾਮ੍ਹਿ ਪਚ੍ਛਾਨੁਤਾਪਿਨੀ’’ਤਿ॥ – ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

੨੩੩. ਤਤ੍ਥ **ਉਪੋਸਥਾਤਿ ਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੂ**ਤਿ ‘‘ਉਪੋਸਥਾ’’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਾਮੇਨ ਮਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਜਾਨਿਂਸੁ। **ਸਾਕੇਤਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਕੇਤਨਗਰੇ।

੨੪੧. **ਅਭਿਕ੍ਖਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਣ੍ਹਂ। **ਨਨ੍ਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ**ਤਿ ‘‘ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਨਾਮ ਏਦਿਸਞ੍ਚ ਏਦਿਸਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਨਾਨਾਵਿਧਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ। **ਛਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਤਨ੍ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਾਰਣਭੂਤੋ ਕੁਸਲਚ੍ਛਨ੍ਦੋ, ਤਤ੍ਤੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਤ੍ਥਨਾਭੂਤੋ ਤਣ੍ਹਾਛਨ੍ਦੋ ਵਾ। **ਉਦਪਜ੍ਜਥਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਥ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ, ਨਨ੍ਦਨਾਪਦੇਸੇਨਪਿ ਹਿ ਤਂ ਦੇਵਲੋਕਂ ਵਦਤਿ। **ਉਪਪਨ੍ਨਾਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਮ੍ਹਿ।

੨੪੨. **ਨਾਕਾਸਿਂ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਨਾਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਭਵਂ ਵਣ੍ਣੇਮੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੨੦-੩੨੧) ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤਵਚਨਂ ਨ ਕਰਿਂ, ਭਵੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਨ ਪਜਹਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਆਦਿਚ੍ਚੋ ਗੋਤਮਗੋਤ੍ਤੋ, ਭਗਵਾਪਿ ਗੋਤਮਗੋਤ੍ਤੋਤਿ ਸਗੋਤ੍ਤਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ **“ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨੋ”**ਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਆਦਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧੁ ਆਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁ, ਭਗਵਾ। ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਆਦਿਚ੍ਚੋ ਵਾ ਬਨ੍ਧੁ ਏਤਸ੍ਸ ਓਰਸਪੁਤ੍ਤਭਾਵਤੋਤਿ ਆਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁ, ਭਗਵਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਯੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਤਮਸੀ ਪਭਙ੍ਕਰੋ, ਵੇਰੋਚਨੋ ਮਣ੍ਡਲੀ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ।

ਮਾ ਰਾਹੁ ਗਿਲੀ ਚਰਮਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ, ਪਜਂ ਮਮਂ ਰਾਹੁ ਪਮੁਞ੍ਚ ਸੂਰਿਯ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੯੧)।

ਹੀਨੇਤਿ ਲਾਮਕੇ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਾਭਿਰਤਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਸਾਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਸਾ ਅਮ੍ਹਿ।

ਏਵਂ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਭਵਾਭਿਰਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੇ ਪਵੇਦਿਤੇ ਥੇਰੋ ਭਵਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਯੁਭਾਵਵਿਭਾਵਨਮੁਖੇਨ ਆਯਤਿਂ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੋ ਕਾਤੁਂ ਸੁਕਰੋ, ਸਬ੍ਬਸੋ ਖੀਣਾਸਵਭਾਵੋ ਨਾਮ ਮਹਾਨਿਸਂਸੋਤਿ ਚ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤੁਂ –

੨੪੩.‘‘ਕੀਵ ਚਿਰਂ ਵਿਮਾਨਮ੍ਹਿ, ਇਧ ਵਚ੍ਛਸੁਪੋਸਥੇ।

ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਯਦਿ ਜਾਨਾਸਿ ਆਯੁਨੋ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ। ਪੁਨ ਸਾ –

੨੪੪.‘‘ਸਟ੍ਠਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ , ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ।

ਇਧ ਠਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮੁਨਿ, ਇਤੋ ਚੁਤਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ।

ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਪੁਨ ਥੇਰੋ –

੨੪੫.‘‘ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਉਪੋਸਥੇ ਭਾਯਿ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨਾਸਿ ਬ੍ਯਾਕਤਾ।
ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਵਿਸੇਸਯਿ, ਪਹੀਨਾ ਤਵ ਦੁਗ੍ਗਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਸਿ।

੨੪੩-੪. ਤਤ੍ਥ **ਕੀਵ ਚਿਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ, ਇਧ ਵਾ ਵਿਮਾਨਸ੍ਮਿਂ। **ਆਯੁ ਨੋ**ਤਿ ਆਯੁ, **ਨੋ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਆਯੁਨੋ ਵਾ ਚਿਰਾਚਿਰਭਾਵਂ, ਅਥ ਵਾ ਯਦਿ ਜਾਨਾਸਿ ਆਯੁਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਮੁਨੀ**ਤਿ ਥੇਰਂ ਆਲਪਤਿ।

੨੪੫. **ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਉਪੋਸਥੇ ਭਾਯੀ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ ਉਪੋਸਥੇ ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਭਾਯਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨਾਸਿ ਬ੍ਯਾਕਤਾ**। ਕਿਨ੍ਤਿ? **ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਵਿਸੇਸਯੀ**ਤਿ। ਮਗ੍ਗਫਲਸਙ੍ਖਿਤਂ ਵਿਸੇਸਂ ਯਾਤਾ ਅਧਿਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ **ਪਹੀਨਾ ਤਵ** ਸਬ੍ਬਾਪਿ **ਦੁਗ੍ਗਤੀ**ਤਿ ਇਮਮ੍ਪਿ ਵਿਸੇਸਂ ਯਾਤਾਤਿ ਵਿਸੇਸਯਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਉਪੋਸਥਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮-੯. ਨਿਦ੍ਦਾ-ਸੁਨਿਦ੍ਦਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮਨਵਮਵਿਮਾਨਾਨਿ ਰਾਜਗਹਨਿਦਾਨਾਨਿ। ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ‘‘ਨਿਦ੍ਦਾ ਨਾਮ ਉਪਾਸਿਕਾ…ਪੇ॰… ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ। ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਸੁਨਿਦ੍ਦਾ ਨਾਮ ਉਪਾਸਿਕਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਏਕਚ੍ਚੇਸੁ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਪਾਲ਼ਿ ਪੇਯ੍ਯਾਲਵਸੇਨ ਠਪਿਤਾਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੪੬.‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੨੪੭.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥
੨੪੮.‘‘ਨਿਦ੍ਦਾਤਿ ਮਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੁ, ਰਾਜਗਹਸ੍ਮਿਂ ਉਪਾਸਿਕਾ…ਪੇ॰…
ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੨੫੬.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥
੨੫੮.‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ…ਪੇ॰… ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥
੨੬੧.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ…ਪੇ॰…॥
੨੬੨.‘‘ਸੁਨਿਦ੍ਦਾਤਿ ਮਂ ਅਞ੍ਞਂਸੁ, ਰਾਜਗਹਸ੍ਮਿਂ ਉਪਾਸਿਕਾ…ਪੇ॰…
ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੨੬੮.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਨਿਦ੍ਦਾ-ਸੁਨਿਦ੍ਦਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪਠਮਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਉਤ੍ਤਰਮਧੁਰਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਖੀਣਾਯੁਕਾ ਹੋਤਿ ਅਪਾਯੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾਰਹਾ। ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯਂ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਅਪਾਯੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾਰਹਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਕਰੁਣਾਯ ਸਞ੍ਚੋਦਿਤਮਾਨਸੋ ਤਂ ਸੁਗਤਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਏਕੋ ਅਦੁਤਿਯੋ ਮਧੁਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਆਦਾਯ ਬਹਿਨਗਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਗੇਹੇ ਆਹਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਘਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਤਿਤ੍ਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਘਟੇਨ ਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਿਣ੍ਡੋ ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਲਦ੍ਧਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਘਟਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਧਿਵਾਸੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਸਾ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਤ੍ਤਸਮ੍ਮਟ੍ਠੇ ਪਦੇਸੇ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਵੇਸਨਂ ਉਦਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਭਗਵਾ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੋਜੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣੀ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨਪ੍ਪਕਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੀ ਯਾਵ ਚਕ੍ਖੁਪਥਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਅਵਿਜਹਨ੍ਤੀ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਕਤਿਪਯਦਿਵਸਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ –

੨੭੦.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ...ਪੇ॰... ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੨੭੧.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...

ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੨੭੩.''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੨੭੪.''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ,

ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ॥

੨੭੫.''ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਬੁਦ੍ਧਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।

ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਭਿਕ੍ਖਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੨੭੬.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...

ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ।

ਪਠਮਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਦੁਤਿਯਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਦੁਤਿਯਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਸਦਿਸਮੇਵ।

੨੭੮.‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ...ਪੇ॰... ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੨੮੧.‘‘ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੨੮੨.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ...ਪੇ॰...

ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਦੁਤਿਯਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਏਕਾਦਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਗ੍ਗਸ੍ਸ

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਉਲ਼ਾਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਗ੍ਗੇ **ਉਲ਼ਾਰੋ ਤੇ ਯਸੋ ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਉਲ਼ਾਰਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਲੇ ਏਕਾ ਦਾਰਿਕਾ ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯਾ ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਪਟਿਵੀਸਤੋ ਉਪਡ੍ਢਂ ਦੇਤਿ, ਉਪਡ੍ਢਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਅਦਤ੍ਵਾ ਪਨ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਪਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਦੇਤਿ, ਯਾਚਕਾਨਮ੍ਪਿ ਦੇਤਿਯੇਵ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾ ‘‘ਮਮ ਧੀਤਾ ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯਾ ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ’’ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦਿਗੁਣਂ ਭਾਗਂ ਦੇਤਿ। ਦੇਨ੍ਤੀ ਚ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਾਗੇ ਤਾਯ ਸਂਵਿਭਾਗੇ ਕਤੇ ਪੁਨ ਅਪਰਂ ਦੇਤਿ, ਸਾ ਤਤੋਪਿ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਕਰੋਤਿਯੇਵ।

ਏਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਤਂ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਤਂ ਪਨ ਕੁਲਂ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਂ ਹੋਤਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਂ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ । ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਰਾਜਗਹੇ ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦਾਰਿਕਾਯ ਸਸੁਰਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾ ਦਾਰਿਕਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ‘‘ਪਵਿਸਥ ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਠਪਿਤਂ ਪੂਵਂ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਥੇਰੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਦਾਰਿਕਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਠਪਿਤਂ ਪੂਵਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਨ੍ਨਾਮਿਦਂ ਪਾਗਬ੍ਭਿਯਂ, ਅਯਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਸਮਣਸ੍ਸ ਅਦਾਸੀ’’ਤਿ ਤਂ ਕਟਤਟਾਯਮਾਨਾ ਕੋਧਾਭਿਭੂਤਾ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੀ ਪੁਰਤੋ ਠਿਤਂ ਮੁਸਲਖਣ੍ਡਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਂਸਕੂਟੇ ਪਹਰਿ। ਸਾ ਸੁਖੁਮਾਲਤਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਾਯੁਕਤਾਯ ਚ ਤੇਨੇਵ ਪਹਾਰੇਨ ਬਲਵਦੁਕ੍ਖਾਭਿਭੂਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਤਿਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਤਦਾਨਮੇਵ ਸਾਤਿਸਯਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ –

੨੮੬.‘‘ਉਲ਼ਾਰੋ ਤੇ ਯਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਤੇ ਦਿਸਾ।

ਨਾਰਿਯੋ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਅਲਙ੍ਕਤਾ॥

੨੮੭.‘‘ਮੋਦੇਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਤਵ ਪੂਜਾਯ ਦੇਵਤੇ।

ਸੋਵਣ੍ਣਾਨਿ ਵਿਮਾਨਾਨਿ, ਤਵਿਮਾਨਿ ਸੁਦਸ੍ਸਨੇ॥

੨੮੮.‘‘ਤੁਵਂਸਿ ਇਸ੍ਸਰਾ ਤੇਸਂ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਨੀ।
ਅਭਿਜਾਤਾ ਮਹਨ੍ਤਾਸਿ, ਦੇਵਕਾਯੇ ਪਮੋਦਸਿ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੨੮੬. ਤਤ੍ਥ **ਯਸੋ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੋ। **ਵਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਸਰੀਰੋਭਾਸੋ। ‘‘ਉਲ਼ਾਰੋ’’ਤਿ ਪਨ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਤਾਸੁ ‘‘ਉਲ਼ਾਰੋ ਤੇ ਵਣ੍ਣੋ’’ਤਿ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਵੁਤ੍ਤਂ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਵਿਸਯਵਸੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ‘‘ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਤੇ ਦਿਸਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਲ਼ਾਰੋ ਤੇ ਯਸੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ‘‘ਨਾਰਿਯੋ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਤੇ ਦਿਸਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਵਿਜ੍ਜੋਤਤੇ, ਸਬ੍ਬਾ ਵਾ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸਯਤੇ, ਵਿਜ੍ਜੋਤਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਓਭਾਸਤੇ’’ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ‘‘ਓਭਾਸਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਕੇਚਿ ਵਚਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਅਤ੍ਥਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ‘‘ਵਣ੍ਣੇਨਾ’’ਤਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿ ਵਿਪਰਿਣਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਚ ਹੇਤੁਮ੍ਹਿ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਵਣ੍ਣੇਨ ਹੇਤੁਭੂਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ’’ਤਿ ਚ ਜਾਤਿਵਸੇਨ ਦਿਸਾਸਾਮਞ੍ਞੇ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤੇ ਵਚਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨਪਿ ਪਯੋਜਨਂ ਨਤ੍ਥਿ। **ਨਾਰਿਯੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ‘‘ਅਲਙ੍ਕਤਾ’’ਤਿ ਪਦਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਂ। **ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਲੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ। ਤੇਨ ਨਾਰਿਯੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ ਸਮੁਚ੍ਚਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੨੮੭. **ਮੋਦੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ। **ਪੂਜਾਯਾ**ਤਿ ਪੂਜਨਤ੍ਥਂ ਪੂਜਾਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵਾ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਤਵਿਮਾਨੀ**ਤਿ ਤਵ ਇਮਾਨਿ।

੨੮੮. **ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਨੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਵਾ ਤਯਾ ਕਾਮਿਤੇਹਿ ਇਚ੍ਛਿਤੇਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਮਿਦ੍ਧਾ। **ਅਭਿਜਾਤਾ**ਤਿ ਸੁਜਾਤਾ। **ਮਹਨ੍ਤਾਸੀ**ਤਿ ਮਹਤੀ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਅਸਿ। **ਦੇਵਕਾਯੇ ਪਮੋਦਸੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯੇ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਹੇਤੁਕੇਨ ਪਰਮੇਨ ਪਮੋਦਨੇਨ ਪਮੋਦਸਿ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ –

੨੮੯.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਦੁਸ੍ਸੀਲਕੁਲੇ ਸੁਣਿਸਾ ਅਹੋਸਿਂ, ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੇਸੁ ਕਦਰਿਯੇਸੁ ਅਹਂ॥

੨੯੦.‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ ਸਦਾ।
ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨਸ੍ਸ, ਅਪੂਵਂ ਤੇ ਅਦਾਸਹਂ॥

੨੯੧.‘‘ਤਦਾਹਂ ਸਸ੍ਸੁਯਾਚਿਕ੍ਖਿਂ, ‘ਸਮਣੋ ਆਗਤੋ ਇਧ।
ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਪੂਵਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ’॥

੨੯੨.‘‘ਇਤਿਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸੁ ਪਰਿਭਾਸਿ, ਅਵਿਨੀਤਾਸਿ ਤ੍ਵਂ ਵਧੁ।
ਨ ਮਂ ਸਮ੍ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਿ, ‘ਸਮਣਸ੍ਸ ਦਦਾਮਹਂ’॥

੨੯੩.‘‘ਤਤੋ ਮੇ ਸਸ੍ਸੁ ਕੁਪਿਤਾ, ਪਹਾਸਿ ਮੁਸਲੇਨ ਮਂ।
ਕੂਟਙ੍ਗਚ੍ਛਿ ਅਵਧਿ ਮਂ, ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ ਜੀਵਿਤੁਂ ਚਿਰਂ॥

੨੯੪.''ਅਹਂ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ।
ਦੇਵਾਨਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ, ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਸਹਬ੍ਯਤਂ॥

੨੯੫.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੨੮੯. ਤਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੇਸੂ**ਤਿ ਰਤਨਤ੍ਤਯਸਦ੍ਧਾਯ ਕਮ੍ਮਫਲਸਦ੍ਧਾਯ ਚ ਅਭਾਵੇਨ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੇਸੁ, ਥਦ੍ਧਮਚ੍ਛਰਿਯਤਾਯ **ਕਦਰਿਯੇਸੁ** ਸਸ੍ਸੁਆਦੀਸੁ ਅਹਂ ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੨੯੦-੧. **ਅਪੂ**ਵਨ੍ਤਿ ਕਪਲ੍ਲਪੂਵਂ। **ਤੇ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਿਂ** ਗਹਿਤਭਾਵਞ੍ਞਾਪਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਅਨੁਮੋਦਨਤ੍ਥਞ੍ਚਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੨੯੨. **ਇਤਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਸਮਣਸ੍ਸ ਦਦਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਸਮਣਸ੍ਸ ਅਪੂਵਂ ਦਦਾਮੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਨ ਮਂ ਸਮ੍ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਵਧੁ ਅਵਿਨੀਤਾਸੀਤਿ ਸਸ੍ਸੁ ਪਰਿਭਾਸੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੨੯੩. **ਪਹਾਸੀ**ਤਿ ਪਹਰਿ। **ਕੂਟਙ੍ਗਚ੍ਛਿ ਅਵਧਿ ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਕੂਟ**ਨ੍ਤਿ ਅਂਸਕੂਟਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਪੁਰਿਮਪਦਲੋਪੇਨ, ਕੂਟਮੇਵ ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕੂਟਙ੍ਗਂ, ਤਂ ਛਿਨ੍ਦਤੀਤਿ ਕੂਟਙ੍ਗਚ੍ਛਿ। ਏਵਂ ਕੋਧਾਭਿਭੂਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਵਧਿ, ਮਮ ਅਂਸਕੂਟਂ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਤੇਨੇਵ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਮਤਤ੍ਥਾ ਮਂ ਮਾਰੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ "**ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ ਜੀਵਿਤੁਂ ਚਿਰ**"ਨ੍ਤਿ।

੨੯੪. **ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੁਤ੍ਤਾ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਉਲ੍ਲਾਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਉਚ੍ਛੁਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਓਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਸਦੇਵਕਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਛੁਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤੀਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਂ। ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – ਇਧ ਉਚ੍ਛੁ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਸ੍ਸੁਯਾ ਚ ਪੀਠਕੇਨ ਪਹਟਾ, ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਮਤਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਤਸ੍ਸਂਯੇਵ ਰਤ੍ਤਿਯਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਾ, ਕੇਵਲਕਪ੍ਪਂ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਂ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ –

੨੯੬.''ਓਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਸਦੇਵਕਂ, ਅਤਿਰੋਚਸਿ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਵਿਯ।
ਸਿਰਿਯਾ ਚ ਵਣ੍ਣੇਨ ਯਸੇਨ ਤੇਜਸਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਵ ਦੇਵੇ ਤਿਦਸੇ ਸਹਿਨ੍ਦਕੇ॥

੨੯੭.''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਉਪ੍ਪਲਮਾਲਧਾਰਿਨੀ, ਆਵੇਲ਼ਿਨੀ ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੇ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਉਤ੍ਤਮਵਤ੍ਥਧਾਰਿਨੀ, ਕਾ ਤ੍ਵਂ ਸੁਭੇ ਦੇਵਤੇ ਵਨ੍ਦਸੇ ਮਮਂ॥

੨੯੮.''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪੁਰੇ ਕਮ੍ਮਮਕਾਸਿ ਅਤ੍ਤਨਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ।
ਦਾਨਂ ਸੁਚਿਣ੍ਣਂ ਅਥ ਸੀਲਸਂਯਮਂ, ਕੇਨੂਪਪਨ੍ਨਾ ਸੁਗਤਿਂ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੨੯੬-੭. ਤਤ੍ਥ **ਓਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿੰ ਸਦੇਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸੇਹਿ ਸਿਨੇਰੁਪਸ੍ਸਵਿਨਿਗ੍ਗਤੇਹਿ ਪਭਾਵਿਸਰੇਹਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਯਮਾਨਤਾਯ ਦੇਵੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਸਹਾਤਿ ਸਦੇਵਕੰ ਉਪਗਤਭੂਮਿਭਾਗਭੂਤੰ ਇਮੰ ਪਥਵਿੰ ਵਿਜ੍ਜੋਤੇਤ੍ਵਾ, ਏਕੋਭਾਸੰ ਏਕਪਜ੍ਜੋਤੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਓਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿੰ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਵਿਯਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਅਤਿਰੋਚਸੀ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰੋਚਸਿ। ਤੰ ਪਨ ਅਤਿਰੋਚਨੰ ਕੇਨ ਕਿੰ ਵਿਯ ਕੇਨ ਵਾਤਿ ਆਹ "**ਸਿਰਿਯਾ**"ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਸੋਭਗ੍ਗਾਦਿਸੋਭਾਵਿਸੇਸੇਨ। **ਤੇਜਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ। **ਆਵੇਲ਼ਿਨੀ**ਤਿ ਰਤਨਮਯਪੁਪ੍ਫਾਵੇਲ਼ਵਤੀ।

ਏਵੰ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ –

੨੯੯.``ਇਦਾਨਿ ਭਨ੍ਤੇ ਇਮਮੇਵ ਗਾਮੰ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਘਰੰ ਉਪਾਗਮਿ।
ਤਤੋ ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ ਖਣ੍ਡਿਕੰ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਤੁਲਾਯ ਪੀਤਿਯਾ॥

੩੦੦.``ਸਸ੍ਸੁ ਚ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਤੇ ਮਮੰ, ਕਹੰ ਨੁ ਉਚ੍ਛੁੰ ਵਧੁਕੇ ਅਵਾਕਿਰਿ।
ਨ ਛਡ੍ਡਿਤੰ ਨੋ ਪਨ ਖਾਦਿਤੰ ਮਯਾ, ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਯੰ ਅਦਾਸਹੰ॥

੩੦੧.``ਤੁਯ੍ਹੰ ਨ੍ਵਿਦੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਅਥੋ ਮਮ, ਇਤਿਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸੁ ਪਰਿਭਾਸਤੇ ਮਮੰ।
ਪੀਠੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਹਾਰੰ ਅਦਾਸਿ ਮੇ, ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਕਾਲਕਤਾਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ॥

੩੦੨.``ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮੰ ਕੁਸਲੰ ਕਤੰ ਮਯਾ, ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮੰ ਅਨੁਭੋਮਿ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਦੇਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਚਾਰਯਾਮਹੰ, ਮੋਦਾਮਹੰ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ॥

੩੦੩.``ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮੰ ਕੁਸਲੰ ਕਤੰ ਮਯਾ, ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮੰ ਅਨੁਭੋਮਿ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਦੇਵਿਨ੍ਦਗੁਤ੍ਤਾ ਤਿਦਸੇਹਿ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ॥

੩੦੪.``ਏਤਾਦਿਸੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਅਨਪ੍ਪਕੰ, ਮਹਾਵਿਪਾਕਾ ਮਮ ਉਚ੍ਛੁਦਕ੍ਖਿਣਾ।
ਦੇਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਚਾਰਯਾਮਹੰ, ਮੋਦਾਮਹੰ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ॥

੩੦੫.``ਏਤਾਦਿਸੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਅਨਪ੍ਪਕੰ, ਮਹਾਜੁਤਿਕਾ ਮਮ ਉਚ੍ਛੁਦਕ੍ਖਿਣਾ।
ਦੇਵਿਨ੍ਦਗੁਤ੍ਤਾ ਤਿਦਸੇਹਿ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤੋਰਿਵ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ॥

੩੦੬.``ਤੁਵਞ੍ਚ ਭਨ੍ਤੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੰ ਵਿਦੁੰ, ਉਪੇਚ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿੰ ਕੁਸਲਞ੍ਚ ਪੁਚ੍ਛਿਸੰ।
ਤਤੋ ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ ਖਣ੍ਡਿਕੰ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਤੁਲਾਯ ਪੀਤਿਯਾ''ਤਿ॥

੨੯੯. ਤਤ੍ਥ **ਇਦਾਨੀ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਾਤੀਤਦਿਵਸਤ੍ਤਾ ਆਹ, ਅਧੁਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਮਮੇਵ ਗਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਗਾਮੇ, ਰਾਜਗਹੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ``ਗਾਮੋਪਿ ਨਿਗਮੋਪਿ ਨਗਰਮ੍ਪਿ 'ਗਾਮੋ' ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਚੇਤੰ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ। **ਉਪਾਗਮੀ**ਤਿ ਉਪਗਤੋ ਅਹੋਸਿ। **ਅਤੁਲਾਯਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਮਾਯ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਯ ਵਾ।

੩੦੦. **ਅਵਾਕਿਰੀ**ਤਿ ਅਪਨੇਸਿ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਵਿਨਾਸੇਸਿ ਵਾ। **ਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਾਧੁਰੂਪਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਿਲੇਸਸ੍ਸ ਪਰਿਸ੍ਸਮਮਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ।

੩੦੧. ਤੁਯ੍ਹੰ ਨੂਤਿ ਨੁ-ਸਦ੍ਦੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾਸੂਚਨੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਸੋ ''ਮਮਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ ''ਮਮ ਨੂ''ਤਿ। **ਇਦੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਗੇਹੇ ਆਧਿਪਚ੍ਚੰ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਤਤੋ ਚੁਤਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਤੋ ਚੁਤਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਪਗਤਾਪਿ ''ਚੁਤਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਚੁਤਿੰ ਵਿਸੇਸੇਤੁੰ "**ਕਾਲਕਤਾ**"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਾਲਕਤਾਪਿ ਚ ਨ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਦੇਵਤ੍ਤੰ ਉਪਗਤਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਆਹ "**ਅਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ**"ਤਿ।

੩੦੨. ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮੰ ਕੁਸਲੰ ਕਤੰ ਮਯਾਤਿ ਤਦੇਵ ਉਚ੍ਛੁਖਣ੍ਡਦਾਨਮਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤੰ ਮਯਾ, ਅਞ੍ਞੰ ਨ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਫਲੰ। ਕਮ੍ਮਫਲਞ੍ਹਿ ਇਧ ''ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਉਤ੍ਤਰਪਦਲੋਪੇਨ, ਕਾਰਣੋਪਚਾਰੇਨ ਵਾ ''ਕੁਸਲਾਨੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮਾਦਾਨਹੇਤੁ ਏਵਮਿਦੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਪਵਡ੍ਢਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੮੦)। ਅਨੁਭੋਮਿ ਸਕੰ ਪੁਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੧੩੩) ਚ ਆਦੀਸੁ ਵਿਯ। ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਾ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ, ਕਮ੍ਮੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਮ੍ਮੇ ਵਾ ਭਵੰ ਕਮ੍ਮੰ ਯਥਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਕਾਮੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਕਮ੍ਮੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਸੁਖਰਜਨੀਯਭਾਵਤੋ ਕਾਮੂਪਸੰਹਿਤੰ ਕਾਮੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਕਮਨੀਯੰ। **ਅਤ੍ਤਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਏਵ, ਸਯੰਵਸਿਤਾਯ ਸੇਰਿਭਾਵੇਨ ਸਯਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਚਾਰਯਾਮਹੰ ਅਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਗਾਥਾਯ ''ਅਤ੍ਤਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਪਦੰ ਵਿਭਤ੍ਤਿਵਿਪਰਿਣਾਮੇਨ ''ਅਤ੍ਤਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ।

੩੦੩-੫. ਦੇਵਿਨ੍ਦਗੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦੇਵਿਨ੍ਦੇਨ ਸਕ੍ਕੇਨ ਗੁਤ੍ਤਾ, ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਵਾ ਗੁਤ੍ਤਾ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰਤਾਯ। **ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਮਹਾਵਿਪਾਕਾ**ਤਿ ਵਿਪੁਲਫਲਾ। **ਮਹਾਜੁਤਿਕਾ**ਤਿ ਮਹਾਤੇਜਾ, ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੦੬. ਤੁਵਨ੍ਤਿ ਤੰ। **ਅਨੁਕਮ੍ਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰੁਣਿਕੰ। **ਵਿਦੂ**ਨ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੰ, ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਯਾ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਵਨ੍ਦਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਅਭਿਵਾਦਯਿੰ। **ਕੁਸਲਞ੍ਚ** ਆਰੋਗਜ **ਪੁਚ੍ਛਿਸੰ** ਅਪੁਚ੍ਛਿੰ, **ਅਤੁਲਾਯ ਪੀਤਿਯਾ** ਇਦਞ੍ਚ ਕੁਸਲੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਸੇਸੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਉਚ੍ਛੁਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸੇਟ੍ਠੇ ਮਣਿਸੋਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤੇਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਕੁਲਪਦੇਸਾਦਿਨਾ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਾ ਚ ਹੋਤਿ ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਤਿਦੇਵਤਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਪਞ੍ਚਸੀਲਾ, ਉਪੋਸਥੇ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਉਪੋਸਥਸੀਲਾਨਿ ਚ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ –

੩੦੭.''ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸੇਟ੍ਠੇ ਮਣਿਸੋਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤੇ, ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣੇ ਸਯਨੇ ਉਲ਼ਾਰੇ।
ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਇਦ੍ਧਿ ਵਿਕੁਬ੍ਬਮਾਨਾ॥

੩੦੮.''ਇਮਾ ਚ ਤੇ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ।
ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੩੦੯.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਅਡ੍ਢੇ ਕੁਲੇ ਸੁਣਿਸਾ ਅਹੋਸਿਂ।
ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਭਤ੍ਤੁ ਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨੀ, ਉਪੋਸਥੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿਂ॥

੩੧੦.‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਦਹਰਾ ਅਪਾਪਿਕਾ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪਤਿਮਾਭਿਰਾਧਯਿਂ।
ਦਿਵਾ ਚ ਰਤ੍ਤੋ ਚ ਮਨਾਪਚਾਰਿਨੀ, ਅਹਂ ਪੁਰੇ ਸੀਲਵਤੀ ਅਹੋਸਿਂ॥

੩੧੧.‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ ਅਚੋਰਿਕਾ, ਸਂਸੁਦ੍ਧਕਾਯਾ ਸੁਚਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੀ।
ਅਮਜ੍ਜਪਾ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਅਭਾਣਿਂ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰਿਨੀ॥

੩੧੨.‘‘ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ, ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ।
ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ ਅਹਂ॥

੩੧੩.‘‘ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਪੇਤਂ ਅਨੁਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨੀ, ਉਪੋਸਥਂ ਪੀਤਿਮਨਾ ਉਪਾਵਸਿਂ।
ਇਮਞ੍ਚ ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਵਰੇਹੁਪੇਤਂ, ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਂ ਸੁਖੁਦ੍ਰਯਂ।
ਪਤਿਮ੍ਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣੀ ਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨੀ, ਅਹੋਸਿਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸਾਵਿਕਾ॥

੩੧੪.‘‘ਏਤਾਦਿਸਂ ਕੁਸਲਂ ਜੀਵਲੋਕੇ, ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ।
ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਅਭਿਸਮ੍ਪਰਾਯਂ, ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾ ਸੁਗਤਿਮ੍ਹਿ ਆਗਤਾ॥

੩੧੫.‘‘ਵਿਮਾਨਪਾਸਾਦਵਰੇ ਮਨੋਰਮੇ, ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਗਣੇਨ।
ਸਯਂਪਭਾ ਦੇਵਗਣਾ ਰਮੇਨ੍ਤਿ ਮਂ, ਦੀਘਾਯੁਕਿਂ ਦੇਵਵਿਮਾਨਮਾਗਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

੩੦੭. ਤਤ੍ਥ **ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸੇਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰੇ ਉਤ੍ਤਮਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ। ਤਂਯੇਵਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **“ਮਣਿਸੋਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤੇ”**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਵਿਵਿਧਰਤਨਰਂਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲੇਹਿ ਮਣੀਹਿ ਚੇਵ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਚ ਵਿਚਿਤ੍ਤੇ ‘‘ਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ‘‘ਸਯਨੇ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਯਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਭੂਤੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸੇਟ੍ਠੇ।

੩੦੮. **ਤੇ**ਤਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਸਮਨ੍ਤਤੋ। ‘‘ਪਮੋਦਯਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਪਦਂ ਪਨ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿ ਵਿਪਰਿਣਾਮੇਤਬ੍ਬਾ। **ਪਮੋਦਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਾ ਪਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਪਮੋਦਨਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੧੦. **ਦਹਰਾ ਅਪਾਪਿਕਾ**ਤਿ ਦਹਰਾਪਿ ਅਪਾਪਿਕਾ। ‘‘ਦਹਰਾਸੁ ਪਾਪਿਕਾ’’ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। ‘‘ਦਹਰਸ੍ਸਾਪਾਪਿਕਾ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਦਹਰਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਅਪਾਪਿਕਾ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨੇਨ ਅਨਤਿਚਰਿਯਾਯ ਚ ਭਦ੍ਦਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **“ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ”**ਤਿਆਦਿ। **ਅਭਿਰਾਧਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਆਰਾਧੇਸਿਂ। **ਰਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯਂ।

੩੧੧. **ਅਚੋਰਿਕਾ**ਤਿ ਚੋਰਿਯਰਹਿਤਾ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਪਟਿਵਿਰਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਵਿਰਤਾ ਚ ਚੋਰਿਯਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਥੇਯ੍ਯਤੋ ਚ ਵਿਰਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਸਂਸੁਦ੍ਧਕਾਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਕਾਯਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਸੁਦ੍ਧਕਾਯਾ, ਤਤੋ ਏਵ **ਸੁਚਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੀ** ਸਾਮਿਕਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਮਯਞ੍ਚ ਭਰਿਯਾ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਾਮ,
ਅਮ੍ਹੇਪਿ ਭਰਿਯਾ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਾਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਾਮ,

ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਅਮ੍ਹਂ ਦਹਰਾ ਨ ਮਿਯ੍ਯਰੇ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੦.੯੭)।

ਅਥ ਵਾ **ਸੁਚਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੀ**ਤਿ ਸੁਚਿਨੋ ਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਸੀਲਸ੍ਸ, ਮਗ੍ਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨੁਰੂਪਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਸੁਚਿਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੀ।

੩੧੩. **ਅਨੁਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨੀ**ਤਿ ਅਰਿਯਾਨਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਧਮ੍ਮਂ ਚਰਣਸੀਲਾ। ਇਮਞ੍ਚ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦੋਸਤਾਯ **ਅਰਿਯਂ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਵਰੇਹਿ** ਅਟ੍ਠਹਿ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗੇਹਿ ਅਰਿਯਤ੍ਤਾ ਏਵ ਵਾ **ਅਰਿਯਟ੍ਠਙ੍ਗਵਰੇਹਿ ਉਪੇਤਂ** ਆਰੋਗ੍ਯਟ੍ਠੇਨ ਅਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ ਚ **ਕੁਸਲਂ** ਸੁਖਵਿਪਾਕਤਾਯ ਸੁਖਾਨਿਸਂਸਤਾਯ ਚ **ਸੁਖੁਦ੍ਰਯਂ ਉਪਾਵਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੩੧੪. **ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ**ਤਿ ਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਭਵਸ੍ਸ ਭਾਗਿਨੀ। **ਸੁਗਤਿਮ੍ਹਿ ਆਗਤਾ**ਤਿ ਸੁਗਤਿਂ ਆਗਤਾ ਉਪਗਤਾ, ਸੁਗਤਿਮ੍ਹਿ ਵਾ ਸੁਗਤਿਯਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਆਗਤਾ। ‘‘ਸੁਗਤਿਞ੍ਹਿ ਆਗਤਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਤ੍ਥ **ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੋ ਵਾ, ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਗਤਿਂ ਆਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੩੧੫. **ਵਿਮਾਨਪਾਸਾਦਵਰੇ**ਤਿ ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮਪਾਸਾਦੇ, ਵਿਮਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਵਾ ਅਗ੍ਗਪਾਸਾਦੇ, ਵਿਮਾਨੇ ਵਾ ਵਿਗਤਮਾਨੇ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਵਰਪਾਸਾਦੇ **ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਗਣੇਨ ਸਯਂਪਭਾ** ਪਮੋਦਾਮਿ, ‘‘ਅਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਵਾ ਪਦਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। **ਦੀਘਾਯੁਕਿ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮੇਹਿ ਦੇਵੇਹਿ ਦੀਘਤਰਾਯੁਕਤਾਯ ਤਤ੍ਥੂਪਪਨ੍ਨੇਹਿ ਅਨਪ੍ਪਾਯੁਕਤਾਯ ਚ ਦੀਘਾਯੁਕਿਂ **ਮਂ** ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਂ **ਦੇਵਵਿਮਾਨਮਾਗਤਂ** ਉਪਗਤਂ **ਦੇਵਗਣਾ ਰਮੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਲਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਲਤਾ ਚ ਸਜ੍ਜਾ ਪਵਰਾ ਚ ਦੇਵਤਾਤਿ ਲਤਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਲਤਾ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਮੇਧਾਵਿਨੀ ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਤਾ ਭਤ੍ਤੁ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਾਨਞ੍ਚ ਮਨਾਪਚਾਰਿਨੀ ਪਿਯਵਾਦਿਨੀ ਪਰਿਜਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਕੁਸਲਾ ਗੇਹੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਭਾਰਸ੍ਸ ਨਿਤ੍ਥਰਣਸਮਤ੍ਥਾ ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ ਅਖਣ੍ਡਪਞ੍ਚਸੀਲਾ ਉਪੋਸਥਰਕ੍ਖਣੇ ਚ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਲਤਾਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮੇਨ। ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸਜ੍ਜਾ, ਪਵਰਾ, ਅਚ੍ਚਿਮਤੀ, ਸੁਤਾਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਭਗਿਨਿਯੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਾ ਪਞ੍ਚਪਿ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਰਾਜੇਨ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਭਾਵੇਨ ਪਰਿਚਾਰਿਕਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪਿਤਾ। ਲਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਨਚ੍ਚਗੀਤਾਦੀਸੁ ਛੇਕਤਾਯ ਇਟ੍ਠਤਰਾ ਅਹੋਸਿ।

ਤਾਸਂ ਏਕਤੋ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਖਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਸਙ੍ਗੀਤਨੇਪੁਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵਿਵਾਦੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ‘‘ਤਾਤ, ਕਤਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਚ੍ਚਾਦੀਸੁ ਕੁਸਲਾ’’ਤਿ? ਸੋ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ ਧੀਤਰੋ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹਤੀਰੇ ਦੇਵਸਮਾਗਮੇ ਸਙ੍ਗੀਤਂ ਪਵਤ੍ਤੇਥ, ਤਤ੍ਥ ਵੋ ਵਿਸੇਸੋ ਪਾਕਟੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਤਾ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਲਤਾਯ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵੇਨ ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਸਞ੍ਜਾਤਪਹਾਸਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦੇ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪੇ ਚ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਕਮ੍ਪਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕੋਲਾਹਲਮਕਂਸੁ। ਇਤਰਾਸੁ ਪਨ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤੀਸੁ ਸਿਸਿਰਕਾਲੇ ਕੋਕਿਲਾ ਵਿਯ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗੀਤੇ ਲਤਾਯ ਵਿਸੇਸੋ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਤਾਸਂ ਦੇਵਧੀਤਾਨਂ ਸੁਤਾਯ ਦੇਵਧੀਤਾਯ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਯਂ ਲਤਾ ਅਮ੍ਹੇ ਅਭਿਭੁਯਜ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨ ਚੇਵ ਯਸਸਾ ਚ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਲਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਇਤਰਾਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਯਿਦਂ ਸਬ੍ਬਂ ਵੇਸ੍ਸਵਣਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇਵਚਾਰਿਕਵਸੇਨ ਉਪਗਤਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਥੇਰੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਾਯ ਮੂਲਕਾਰਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ –

੩੧੬.‘‘ਲਤਾ ਚ ਸਜ੍ਜਾ ਪਵਰਾ ਚ ਦੇਵਤਾ, ਅਚ੍ਚਿਮਤੀ ਰਾਜਵਰਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ।
ਸੁਤਾ ਚ ਰਞ੍ਞੋ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾ, ਰਾਜੀਮਤੀ ਧਮ੍ਮਗੁਣੇਹਿ ਸੋਭਥ॥

੩੧੭.‘‘ਪਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਨਾਰਿਯੋ ਆਗਮਂਸੁ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ, ਸੀਤੋਦਕਂ ਉਪ੍ਪਲਿਨਿਂ ਸਿਵਂ ਨਦਿਂ।
ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਰਮੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾ, ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਤਾ ਲਤਂ ਬ੍ਰਵਿ॥

੩੧੮.‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਉਪ੍ਪਲਮਾਲਧਾਰਿਨਿ, ਆਵੇਲ਼ਿਨਿ ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੇ।
ਤਿਮਿਰਤਮ੍ਬਕ੍ਖਿ ਨਭੇਵ ਸੋਭਨੇ, ਦੀਘਾਯੁਕੀ ਕੇਨ ਕਤੋ ਯਸੋ ਤਵ॥

੩੧੯.‘‘ਕੇਨਾਸਿ ਭਦ੍ਦੇ ਪਤਿਨੋ ਪਿਯਤਰਾ, ਵਿਸਿਟ੍ਠਕਲ੍ਯਾਣਿਤਰਸ੍ਸੁ ਰੂਪਤੋ।
ਪਦਕ੍ਖਿਣਾ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤੇ, ਆਚਿਕ੍ਖ ਨੋ ਤ੍ਵਂ ਨਰਨਾਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਾ’’ਤਿ॥ –

ਸੁਤਾਯ ਪੁਚ੍ਛਾ।

੩੨੦.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਉਲ਼ਾਰਭੋਗੇ ਕੁਲੇ ਸੁਣਿਸਾ ਅਹੋਸਿਂ।
ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਭਤ੍ਤੁ ਵਸਾਨੁਵਤ੍ਤਿਨੀ, ਉਪੋਸਥੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿਂ॥

੩੨੧.‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਦਹਰਾ ਅਪਾਪਿਕਾ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪਤਿਮਾਭਿਰਾਧਯਿਂ।
ਸਦੇਵਰਂ ਸਸ੍ਸਸੁਰਂ ਸਦਾਸਕਂ, ਅਭਿਰਾਧਯਿਂ ਤਮ੍ਹਿ ਕਤੋ ਯਸੋ ਮਮ॥

੩੨੨.‘‘ਸਾਹਂ ਤੇਨ ਕੁਸਲੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ, ਚਤੁਬ੍ਭਿ ਠਾਨੇਹਿ ਵਿਸੇਸਮਜ੍ਝਗਾ।
ਆਯੁਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸੁਖਂ ਬਲਞ੍ਚ, ਖਿਡ੍ਡਾਰਤਿਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਮਨਪ੍ਪਕਂ॥

੩੨੩.‘‘ਸੁਤਂ ਨੁ ਤਂ ਭਾਸਤਿ ਯਂ ਅਯਂ ਲਤਾ, ਯਂ ਨੋ ਅਪੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹ ਅਕਿਤ੍ਤਯੀ ਨੋ।
ਪਤਿਨੋ ਕਿਰਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਸਿਟ੍ਠ ਨਾਰੀਨਂ, ਗਤੀ ਚ ਤਾਸਂ ਪਵਰਾ ਚ ਦੇਵਤਾ॥

੩੨੪.‘‘ਪਤੀਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਪਚਰਾਮ ਸਬ੍ਬਾ, ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ ਯਤ੍ਥ ਭਵਨ੍ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ।
ਪਤੀਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਪਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਲਚ੍ਛਾਮਸੇ ਭਾਸਤਿ ਯਂ ਅਯਂ ਲਤਾ॥

੩੨੫.‘‘ਸੀਹੋ ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਤਸਾਨੁਗੋਚਰੋ, ਮਹਿਨ੍ਧਰਂ ਪਬ੍ਬਤਮਾਵਸਿਤ੍ਵਾ।
ਪਸਯ੍ਹ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਤਰੇ ਚਤੁਪ੍ਪਦੇ, ਖੁਦ੍ਦੇ ਮਿਗੇ ਖਾਦਤਿ ਮਂਸਭੋਜਨੋ॥

੩੨੬.‘‘ਤਥੇਵ ਸਦ੍ਧਾ ਇਧ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ, ਭਤ੍ਤਾਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਤਿਂ ਅਨੁਬ੍ਬਤਾ।
ਕੋਧਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਭੁਯਜ ਮਚ੍ਛਰਂ, ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਸਾ ਮੋਦਤਿ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨੀ’’ਤਿ॥ –

ਲਤਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਨ੍ਤਿ ਆਹ।

੩੧੬. ਤਤ੍ਥ **ਲਤਾ ਚ ਸਜ੍ਜਾ ਪਵਰਾ ਅਚ੍ਚਿਮਤੀ ਸੁਤਾ**ਤਿ ਤਾਸਂ ਨਾਮਂ। **ਚ**-ਸਦ੍ਦੋ ਸਮੁਚ੍ਚਯਤ੍ਥੋ। **ਰਾਜਵਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਵਰਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਸ੍ਸ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ। ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਰਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ। ਤੇਨਾਹ "**ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾ**"ਤਿ, ਇਦਂ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ, ਵਚਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਵਾ, ਧੀਤਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਰਾਜਤਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਤੀਤਿ ਰਾਜੀ, ਰਾਜੀਤਿ ਮਤਾ ਪਞ੍ਞਾਤਾ **ਰਾਜੀਮਤੀ,** ਇਦਂ ਤਾਸਂ ਸਬ੍ਬਾਸਂ ਵਿਸੇਸਨਂ। ਨਾਮਮੇਵ ਏਤਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯਾਤਿ ਕੇਚਿ, ਤੇਸਂ ਮਤੇਨ ''ਪਵਰਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸਂ ਵਿਸੇਸਨਮੇਵ। **ਧਮ੍ਮਗੁਣੇਹੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਿਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਨਪੇਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ, ਯਥਾਭੁਚ੍ਚਗੁਣੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋਭਥਾ**ਤਿ ਵਿਰੋਚਥ।

੩੧੭. **ਪਞ੍ਞੇਤ੍ਥ ਨਾਰਿਯੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਨਾਮਾ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਏਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਦੇਸੇ। **ਸੀਤੋਦਕਂ ਉਪ੍ਪਲਿਨਿਂ ਸਿਵਂ ਨਦਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨਦਿਮੁਖਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਿਤੁ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਆਣਾਯ ਦੇਵਸਮਾਗਮੇ ਤਾਹਿ ਕਤਸ੍ਸ ਨਚ੍ਚਗੀਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸੁਤਾ ਲਤਂ ਬ੍ਰਵੀ**ਤਿ ਸੁਤਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਲਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਗਿਨਿਂ ਕਥੇਸਿ। ''ਸੁਤਾ ਲਤਂ ਬ੍ਰਵੁ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੁਤਾ ਧੀਤਰੋ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਲਤਂ ਕਥੇਸੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੧੮. **ਤਿਮਿਰਤਮ੍ਬਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਨਿਚੁਲਕੇਸਰਭਾਸਸਦਿਸੇਹਿ ਤਮ੍ਬਰਾਜੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਕ੍ਖਿ। **ਨਭੇਵ ਸੋਭਨੇ**ਤਿ ਨਭਂ ਵਿਯ ਸੋਭਮਾਨੇ, ਸਰਦਸਮਯੇ ਅਬ੍ਭਮਹਿਕਾਦਿਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਨਭਂ ਵਿਯ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਤਾਯ ਵਿਰਾਜਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਨਭੇਵਾ**ਤਿ ਨਭੇ ਏਵ, ਸਮੁਚ੍ਚਯਤ੍ਥੋ ਏਵ-ਸਦ੍ਦੋ, ਆਕਾਸਟ੍ਠਵਿਮਾਨੇਸੁ ਹਿਮਵਨ੍ਤਯੁਗਨ੍ਧਰਾਦਿਭੂਮਿਪਟਿਬਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਚਾਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥੇਵ ਸੋਭਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੇਨ ਕਤੋ**ਤਿ ਕੇਨ ਕੀਦਿਸੇਨ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੋ। **ਯਸੋ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਚ। ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦਗ੍ਗਹਣੇਨ ਚ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦਹੇਤੁਭੂਤਾ ਗੁਣਾ ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ।

੩੧੯. **ਪਤਿਨੋ ਪਿਯਤਰਾ**ਤਿ ਸਾਮਿਨੋ ਪਿਯਤਰਾ ਸਾਮਿਵਲ੍ਲਭਾ। ਤੇਨਸ੍ਸਾ ਸੁਭਗਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਵਿਸਿਟ੍ਠਕਲ੍ਯਾਣਿਤਰਸ੍ਸੁ ਰੂਪਤੋ**ਤਿ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਉਤ੍ਤਮਾ ਕਲ੍ਯਾਣਿਤਰਾ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਾ, **ਅਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ''ਵਿਸਿਟ੍ਠਕਲ੍ਯਾਣਿਤਰਾਸਿ ਰੂਪਤੋ''ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਪਦਕ੍ਖਿਣਾ**ਤਿ ਪਕਾਰੇਹਿ, ਵਿਸੇਸੇਨ ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਕੁਸਲਾ। **ਨਚ੍ਚਨਗੀਤਵਾਦਿਤੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨਚ੍ਚਨਾਤਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿਲੋਪੋ ਕਤੋ, ਨਚ੍ਚੇ ਚ ਗੀਤੇ ਚ ਵਾਦਿਤੇ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਰਨਾਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਾ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਦੇਵਧੀਤਾਹਿ ਚ ''ਕਹਂ ਲਤਾ, ਕਿਂ ਕਰੋਤਿ ਲਤਾ''ਤਿ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਞ੍ਚੇਵ ਸਿਪ੍ਪਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।

੩੨੧. ਨਿਚ੍ਚਂ ਕਾਯੇਨ ਅਸਂਸਟ੍ਠਤਾਯ ਦੇਵੋ ਵਿਯ ਰਮੇਤਿ, ਦੁਤਿਯੋ ਵਰੋਤਿ ਵਾ ਦੇਵਰੋ, ਭਤ੍ਤੁ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ, ਸਹ ਦੇਵਰੇਨਾਤਿ **ਸਦੇਵਰਂ**। ਸਸ੍ਸੁ ਚ ਸਸੁਰੋ ਚ ਸਸੁਰਾ, ਸਹ ਸਸੁਰੇਹੀਤਿ **ਸਸ੍ਸਸੁਰਂ**। ਸਹ ਦਾਸੇਹਿ ਦਾਸੀਹਿ ਚਾਤਿ **ਸਦਾਸਕਂ** ਪਤਿਮਾਭਿਰਾਧਯਿਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਤਮ੍ਹਿ ਕਤੋ**ਤਿ ਤਮ੍ਹਿ ਕੁਲੇ, ਕਾਲੇ ਵਾ ਸੁਣਿਸਾਕਾਲੇ ਕਤੋ ਯਸੋ ਤਨ੍ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨੇਨਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਮਮਾ**ਤਿ ਇਦਂ ''ਕਤੋ''ਤਿ ਪਦਂ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯਾ''ਤਿ ਪਰਿਣਾਮੇਤਬ੍ਬਂ।

੩੨੨. **ਚਤੁਬ੍ਭਿ ਠਾਨੇਹੀ**ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ, ਚਤੂਸੁ ਵਾ ਠਾਨੇਸੁ ਨਿਮਿਤ੍ਤਭੂਤੇਸੁ। **ਵਿਸੇਸਮਜ੍ਝਗਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਅਤਿਸਯਂ ਅਧਿਗਤਾ। **ਆਯੁਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸੁਖਂ ਬਲਞ੍ਚਾ**ਤਿ ''ਚਤੂਹਿ ਠਾਨੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਰੂਪਤੋ ਦਸ੍ਸਨਂ। ਆਯੁਆਦਯੋ ਏਵ ਹਿਸ੍ਸਾ ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਸਭਾਵਤਾਯ ਵਿਸੇਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਤਥਾ ਸਮ੍ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਹੇਤੁਭਾਵਤੋ ''ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਿਸੇਸਮਜ੍ਝਗਾ। ਕੀਦਿਸਂ? ਆਯੁਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸੁਖਞ੍ਚ ਬਲਞ੍ਚਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੩੨੩. **ਸੁਤਂ ਨੁ ਤਂ ਭਾਸਤਿ ਯਂ ਅਯਂ ਲਤਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਲਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੇਟ੍ਠਭਗਿਨੀ ਯਂ ਭਾਸਤਿ, ਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸੁਤਂ ਨੁ ਕਿਂ ਅਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਇਤਰਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਭਗਿਨਿਯੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਯਂ ਨੋ**ਤਿ ਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਂਸਯਿਤਂ। **ਨੋ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਪੁਨ **ਨੋ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਅਵਧਾਰਣੇ ਵਾ ''ਨ ਨੋ

ਸਮਂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੬.੩; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੨੨੬) ਵਿਯ, ਤੇਨ ਅਕਿਤ੍ਤੁਯਿਯੇਵ, ਅਵਿਪਰੀਤਂ ਬਜਾਕਾਸਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਤਿਨੋ ਕਿਰਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਸਿਟ੍ਠ ਨਾਰੀਨਂ, ਗਤੀ ਚ ਤਾਸਂ ਪਵਰਾ ਚ ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਤੋ ਪਾਲਨਤੋ ਪਤਿਨੋ ਸਾਮਿਕਾ ਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਾਰੀਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਗਤਿ ਚ ਤਾਸਂ ਪਟਿਸਰਣਞ੍ਚ, ਤਾਸਂ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨਂ ਸਰਣਤੋ ਪਵਰਾ ਉਤ੍ਤਮਾ ਦੇਵਤਾ ਚ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਆਰਾਧਿਤਾ ਸਮ੍ਪਤਿ ਆਯਤਿਞ੍ਚ ਹਿਤਸੁਖਾਵਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੨੪. ਪਤੀਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਪਚਰਾਮ ਸਬ੍ਬਾਤਿ ਸਬ੍ਬਾਵ ਮਯਂ ਪਤੀਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਾਨਾਦਿਕਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਂ ਪਚਰਾਮ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਪਤੀਸੁ ਚਰਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇ ਚਰਿਯਮਾਨੇ **ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾ** ਨਾਮ **ਭਵਨ੍ਤਿ। ਲਚ੍ਛਾਮਸੇ ਭਾਸਤਿ ਯਂ ਅਯਂ ਲਤਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਲਤਾ ਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਏਤਰਹਿ ਲਭਤੀਤਿ ਭਾਸਤਿ, ਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ **ਪਤੀਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਪਚਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ।

੩੨੫. ਪਬ੍ਬਤਸਾਨੁਗੋਚਰੋਤਿ ਪਬ੍ਬਤਵਨਸਣ੍ਡਚਾਰੀ। **ਮਹਿਨ੍ਧਰਂ ਪਬ੍ਬਤਮਾਵਸਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਮਹਿਂ ਧਾਰੇਤੀਤਿ ਮਹਿਨ੍ਧਰਨਾਮਕਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਅਚਲਂ ਆਵਸਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਵਸਿਤ੍ਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਆਵਸਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਹਿ ਪਦਂ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। **ਪਸਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ। **ਖੁਦ੍ਦੇ**ਤਿ ਬਲਵਸੇਨਨਿਹੀਨੇ ਪਮਾਣਤੋ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤੇ ਹਤ੍ਥਿਆਦਿਕੇਪਿ ਮਿਗੇ ਸੋ ਹਨ੍ਤਿਯੇਵ।

੩੨੬. ਤਥੇਵਾਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਂ ਉਪਮਾਸਂਸਨ੍ਦਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤ੍ਥਯੋਜਨਾ – ਯਥਾ ਸੀਹੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਗੋਚਰਟ੍ਠਾਨਭੂਤਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਮਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਸਾ **ਸਦ੍ਧਾ** ਪਸਨ੍ਨਾ **ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ** ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਾਦੀਹਿ ਭਰਣਤੋ ਪੋਸਨਤੋ **ਭਤ੍ਤਾਰਂ ਪਤਿਂ** ਸਾਮਿਕਂ **ਨਿਸ੍ਸਾਯ** ਵਸਨ੍ਤੀ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪਿ ਪਤਿਅਨੁਕੂਲਤਾਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਤੇਨ ਤਂ **ਅਨੁਬ੍ਬਤਾ** ਪਰਿਜਨਾਦੀਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਂ **ਕੋਧਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ** ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਂ **ਮਚ੍ਛੇਰਂ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ** ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਤਿਬ੍ਬਤਾਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਉਪਾਸਿਕਾਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਚਰਣਤੋ **ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨੀ ਸਾ ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ** ਦੇਵਲੋਕੇ **ਮੋਦਤਿ,** ਪਮੋਦਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਲਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਗੁਤ੍ਤਿਲਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿਂ ਸੁਮਧੁਰਨ੍ਤਿ ਗੁਤ੍ਤਿਲਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਿਤੇਸੁ ਛਤ੍ਤਿਂਸਾਯ ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਮਹਤਿਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਨਨ੍ਤਰਂ ''ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਬਜਾਕਰਿਂਸੁ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ''ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਨ ਕੇਵਲਂ ਤਯਾ ਏਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਏਵਂ ਬਜਾਕਰਿਂਸੁ, ਅਥ ਖੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਾਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਏਵਮੇਵ ਬਜਾਕਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯਂ ਕਥੇਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇ ਪਰਿਯੋਦਾਤਸਿਪ੍ਪਤਾਯ ਤਿਮ੍ਬਰੁਨਾਰਦਸਦਿਸੋ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਪਾਕਟੋ ਪਞ੍ਞਾਤਾ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ ਨਾਮੇਨ ਗੁਤ੍ਤਿਲੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਅਨ੍ਧੇ ਜਿਣ੍ਣੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਜੇਨਿਵਾਸੀ ਮੁਸਿਲੋ ਨਾਮ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ''ਕਸ੍ਮਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੋ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ

ਲਕ੍ਖਣਕੁਸਲਤਾਯ ‘‘ਅਯੰ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਸਮਜ੍ਝਾਸਯੋ ਕਕ੍ਖਲੋ ਫਰੁਸੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸਙ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥੰ ਓਕਾਸੰ ਨਾਕਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਾਪੇਸਿ। ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ ‘‘ਗਰੁਵਚਨੰ ਅਲਙ੍ਘਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਿਪ੍ਪੰ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਮਚ੍ਛਰਿਯਤਾਯ ਕਾਰੁਣਿਕਤਾਯ ਚ ਆਚਰਿਯਮੁਟ੍ਠਿੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ।

ਸੋਪਿ ਮੇਧਾਵਿਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਪਰਿਚਯਤਾਯ ਅਕੁਸੀਤਤਾਯ ਚ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਪਰਿਯੋਦਾਤਸਿਪ੍ਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯੰ ਬਾਰਾਣਸੀ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਗ੍ਗਨਗਰੰ, ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਇਧ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਸਿਪ੍ਪੰ ਦਸ੍ਸੇਯ੍ਯੰ, ਏਵਾਹੰ ਆਚਰਿਯਤੋਪਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਾਕਟੋ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ ‘‘ਅਹੰ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਤੋ ਸਿਪ੍ਪੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁਕਾਮੋ, ਰਾਜਾਨੰ ਮੰ ਦਸ੍ਸੇਥਾ’’ਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਯੰ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਲਭਤੂ’’ਤਿ ਕਰੁਣਾਯਮਾਨੋ ਤੰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ ਇਮਸ੍ਸ ਮੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵੀਣਾਯ ਪਗੁਣਤੰ ਪਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵੀਣਾਵਾਦਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤੁਟ੍ਠੋ ਤੰ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੰ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਮੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸ, ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਉਪਡ੍ਢੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਮੁਸਿਲੋ ‘‘ਨਾਹੰ ਆਚਰਿਯਤੋ ਹਾਯਾਮਿ, ਸਮਮੇਵ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ‘‘ਮਾ ਏਵੰ ਭਣਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਉਪਡ੍ਢਮੇਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਮਮ ਚ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਸਿਪ੍ਪੰ ਪਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗੇਹਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਮਮ ਚ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਿਪ੍ਪਦਸ੍ਸਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੰ ਤਰੁਣੋ ਥਾਮਵਾ, ਅਹੰ ਪਨ ਜਿਣ੍ਣੋ ਦੁਬ੍ਬਲੋ, ਯਦਿ ਪਨ ਮੇ ਪਰਾਜਯੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਮਤੰ ਮੇ ਜੀਵਿਤਾ ਸੇਯ੍ਯੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੰ ਗਤੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਮਰਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਮਰਣਭਯੇਨ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਗਮਨਾਗਮਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਗਤਤਿਣੰ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਦੇਵਰਾਜਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪੋ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਕਿੰ ਕਰੋਸੀ’’ਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ –

੩੨੭.‘‘ਸਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿੰ ਸੁਮਧੁਰੰ, ਰਾਮਣੇਯ੍ਯੰ ਅਵਾਚਯਿੰ।
ਸੋ ਮੰ ਰਙ੍ਗਮ੍ਹਿ ਅਵ੍ਹੇਤਿ, ਸਰਣੰ ਮੇ ਹੋਹਿ ਕੋਸਿਯਾ’’ਤਿ॥ –

ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਦੁਕ੍ਖੰ ਪਵੇਦੇਸਿ।

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹੰ ਦੇਵਰਾਜ ਮੁਸਿਲੰ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਤਨ੍ਤੀਨੰ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਛਜ੍ਜਾਦਿਸਤ੍ਤਵਿਧਸਰਦੀਪਨਤੋ ਚ **ਸਤ੍ਤਤਨ੍ਤਿੰ,** ਤੰ ਵਿਸਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰਹੰ ਦ੍ਵਾਵੀਸਤਿਯਾ ਸੁਤਿਭੇਦਾਨੰ ਅਹਾਪਨਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮਧੁਰਨ੍ਤਿ **ਸੁਮਧੁਰੰ,** ਯਥਾਧਿਗਤਾਨੰ ਸਮਪਞ੍ਞਾਸਾਯ ਮੁਚ੍ਛਨਾਨੰ ਪਰਿਬ੍ਯਤ੍ਤਤਾਯ ਸਰਸ੍ਸ ਚ ਵੀਣਾਯ ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸੰਸਨ੍ਦਨੇਨ ਸੁਣਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤਿਵਿਯ ਮਨੋਰਮਭਾਵਤੋ **ਰਾਮਣੇਯ੍ਯੰ,** ਸਰਗਤਾਦਿਵਿਭਾਗਤੋ ਛਜ੍ਜਾਦਿਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੰ ਅਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੰ **ਅਵਾਚਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਚੇਸਿੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿੰ। **ਸੋ** ਮੁਸਿਲੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸੀ ਸਮਾਨੋ **ਮੰ** ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਚਰਿਯੰ **ਰਙ੍ਗਮ੍ਹਿ** ਰਙ੍ਗਮਣ੍ਡਲੇ **ਅਵ੍ਹੇਤਿ** ਸਾਰਮ੍ਭਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸੇਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਯਤਿ, ‘‘ਏਹਿ ਸਿਪ੍ਪੰ ਦਸ੍ਸੇਹੀ’’ਤਿ ਮੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਤਸ੍ਸ **ਮੇ** ਤ੍ਵੰ **ਕੋਸਿਯ** ਦੇਵਰਾਜ **ਸਰਣੰ** ਅਵਸ੍ਸਯੋ **ਹੋਹੀ**ਤਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ ਆਚਰਿਯ, ਅਹੰ ਤੇ ਸਰਣੰ ਪਰਾਯਣ’’ਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੩੨੮.‘‘ਅਹੰ ਤੇ ਸਰਣੰ ਹੋਮਿ, ਅਹਮਾਚਰਿਯਪੂਜਕੋ।
ਨ ਤੰ ਜਯਿਸ੍ਸਤਿ ਸਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਸ੍ਸਮਾਚਰਿਯ ਜੇਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥ –

ਆਹ । ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨਾਹ “**ਅਹਮਾਚਰਿਯਪੂਜਕੋ**”ਤਿ। ਅਹੰ ਆਚਰਿਯਾਨੰ ਪੂਜਕੋ, ਨ ਮੁਸਿਲੋ ਵਿਯ ਯੁਗਗ੍ਗਾਹੀ, ਮਾਦਿਸੇਸੁ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਸੁ ਠਿਤੇਸੁ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਥੰ ਪਰਾਜਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਤੰ ਜਯਿਸ੍ਸਤਿ ਸਿਸ੍ਸੋ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਸਿਸ੍ਸੰ ਮੁਸਿਲੰ ਆਚਰਿਯ ਤ੍ਵਮੇਵ ਜਯਿਸ੍ਸਸਿ, ਸੋ ਪਨ ਪਰਾਜਿਤੋ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹੰ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਾਕਚ੍ਛਾਮਣ੍ਡਲੰ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਵਾਦੇਥਾ’’ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਤਮੇ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਰਾਜਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਰਾਜਸਭਾਯੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੋ ਚ ਮੁਸਿਲੋ ਚ ਸਿਪ੍ਪਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਸਜ੍ਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵੀਣਾ ਵਾਦਯਿੰਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋਵ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਇਤਰੇ ਪਨ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਸਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਾਦਨੇ ਸਮਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਗੁਤ੍ਤਿਲੰ ‘‘ਏਕੰ ਤਨ੍ਤਿੰ ਛਿਨ੍ਦਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਛਿਨ੍ਨਾਯਪਿ ਤਨ੍ਤਿਯਾ ਵੀਣਾ ਤਥੇਵ ਮਧੁਰਨਿਗ੍ਘੋਸਾ ਅਹੋਸਿ। ਏਵੰ ‘‘ਦੁਤਿਯੰ, ਤਤਿਯੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ, ਪਞ੍ਚਮੰ, ਛਟ੍ਠੰ, ਸਤ੍ਤਮੰ ਛਿਨ੍ਦਾ’’ਤਿ ਆਹ, ਤਾਸੁ ਛਿਨ੍ਨਾਸੁਪਿ ਵੀਣਾ ਮਧੁਰਨਿਗ੍ਘੋਸਾਵ ਅਹੋਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੁਸਿਲੋ ਪਰਾਜਿਤਭੂਤਰੂਪੋ ਪਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਰਿਸਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪੇ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਗੁਤ੍ਤਿਲਸ੍ਸ ਸਾਧੁਕਾਰਮਦਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਮੁਸਿਲੰ ਸਭਾਯ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਾਦੀਹਿ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਮੁਸਿਲੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਸਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਤੰ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਕੁਹਿੰ ਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯੰ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਸਾਧੁ ਨੋ ਤੰ ਇਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਾਤਲਿੰ ਆਣਾਪੇਸਿ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਵੇਜਯਨ੍ਤਰਥੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੰ ਆਨੇਹਿ, ਦੇਵਤਾ ਤੰ ਦਸ੍ਸਨਕਾਮਾ’’ਤਿ, ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਵੀਣੰ ਵਾਦਯ, ਦੇਵਤਾ ਸੋਤੁਕਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਮਯੰ ਸਿਪ੍ਪੂਪਜੀਵਿਨੋ, ਵੇਤਨੇਨ ਵਿਨਾ ਸਿਪ੍ਪੰ ਨ ਦਸ੍ਸੇਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੀਦਿਸੰ ਪਨ ਵੇਤਨੰ ਇਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨਾਞ੍ਞੇਨ ਮੇ ਵੇਤਨੇਨ ਕਿਚ੍ਚੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮਾਸੰ ਪਨ ਦੇਵਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਕੁਸਲਕਥਨਮੇਵ ਮੇ ਵੇਤਨੰ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਾਟੇਕ੍ਕੰ ਤਾਹਿ ਤਦਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਮੁਖੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਹੇਤੁਭੂਤੰ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਤੰ ਸੁਚਰਿਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਵਿਯ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ’’ਤਿਆਦਿਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾਪਿ ‘‘ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਯਥਾ ਏਤਰਹਿ ਥੇਰਸ੍ਸ, ਏਵਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਬਜਾਕਰਿੰਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਨ ਕੇਵਲੰ ਤਯਾ ਏਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਏਵੰ ਬਜਾਕਰਿੰਸੁ, ਅਥ ਖੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਯਾਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਏਵਮੇਵ ਬਜਾਕਰਿੰਸੂ’’ਤਿ।

ਤਾ ਕਿਰ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਿਤਾ ਤੰ ਤੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਅਕੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਵਤ੍ਥੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਸੁਮਨਮਾਲੰ, ਏਕਾ ਗਨ੍ਧੰ, ਏਕਾ ਉਲ਼ਾਰਾਨਿ ਫਲਾਨਿ, ਏਕਾ ਉਚ੍ਛੁਰਸੰ, ਏਕਾ ਭਗਵਤੋ ਚੇਤਿਯੇ ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਉਪੋਸਥੰ ਉਪਵਸਿ, ਏਕਾ ਉਪਕਟ੍ਠਾਯ ਵੇਲ਼ਾਯ ਨਾਵਾਯ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਦਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਕੋਧਨਾਨੰ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਾਨੰ ਅਕ੍ਕੋਧਨਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਅਕਾਸਿ, ਏਕਾ ਦਾਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤਨ੍ਦਿਤਾਚਾਰਾ ਅਹੋਸਿ, ਏਕੋ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਖੀਰਭਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਫਾਣਿਤੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਉਚ੍ਛੁਖਣ੍ਡੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਤਿਮ੍ਬਰੁਸਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਕਕ੍ਕਾਰਿਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਏਲ਼ਾਲੁਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਵਲ੍ਲਿਫਲੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਫਾਰੁਸਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਸਾਕਮੁਟ੍ਠਿੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਪੁਪ੍ਫਕਮੁਟ੍ਠਿੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਮੂਲਕਲਾਪੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਨਿਮ੍ਬਮੁਟ੍ਠਿੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਕਞ੍ਜਿਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਤਿਲਪਿਞ੍ਞਾਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਅੰਸਬਦ੍ਧਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਆਯੋਗਪਟ੍ਟੰ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਾ ਵਿਧੂਪਨੰ, ਏਕਾ ਤਾਲਵਣ੍ਟੰ, ਏਕਾ ਮੋਰਹਤ੍ਥੰ, ਏਕਾ ਛਤ੍ਤੰ, ਏਕਾ ਉਪਾਹਨੰ, ਏਕਾ ਪੂਵੰ, ਏਕਾ ਮੋਦਕੰ, ਏਕਾ ਸਕ੍ਖਲਿਕੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਾ ਏਕੇਕਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਪਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਵਿਰਾਜਮਾਨਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ‘‘ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕੁਸਲੰ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਬਜਾਕਰਿੰਸੁ।

੩੨੯.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵੰ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੩੩੦.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੩੩੧.''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਦੇਵਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੩੩੨.''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੩੩੩.''ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ, ਪਵਰਾ ਹੋਤਿ ਨਰੇਸੁ ਨਾਰੀਸੁ।
ਏਵੰ ਪਿਯਰੂਪਦਾਯਿਕਾ ਮਨਾਪੰ, ਦਿਬ੍ਬੰ ਸਾ ਲਭਤੇ ਉਪੇਚ੍ਚ ਠਾਨੰ॥

੩੩੪.''ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਪਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨੰ, ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨੀਹਮਸ੍ਮਿ।
ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸਾਹੰ, ਪਵਰਾ ਪਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨੰ ਵਿਪਾਕੰ॥

੩੩੫.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੩੩੬.''ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

(ਯਥਾ ਚ ਏਤ੍ਥ, ਏਵੰ ਉਪਰਿ ਸਬ੍ਬਵਿਮਾਨੇਸੁ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬੰ।)

੩੪੧.''ਪੁਪ੍ਫੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ, ਪਵਰਾ ਹੋਤਿ ਨਰੇਸੁ ਨਾਰੀਸੁ...ਪੇ॰...॥
੩੪੯.''ਗਨ੍ਧੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ, ਪਵਰਾ ਹੋਤਿ ਨਰੇਸੁ ਨਾਰੀਸੁ...ਪੇ॰...॥
੩੫੭.''ਫਲੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ...ਪੇ॰...॥
੩੬੫.''ਰਸੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ ਨਾਰੀ...ਪੇ॰...॥
੩੭੩.''ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕੰ ਅਹਮਦਾਸਿਂ,ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਥੂਪਮ੍ਹਿ...ਪੇ॰...॥
੩੮੧.''ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਅਹੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ, ਅਦ੍ਦਸਾਸਿਂ ਪਨ੍ਥਪਟਿਪਨ੍ਨੇ।
ਤੇਸਾਹੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ, ਏਕੂਪੋਸਥੰ ਉਪਵਸਿਸ੍ਸੰ॥

੩੮੨.''ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਪਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨੰ...ਪੇ॰...॥
੩੮੯.''ਉਦਕੇ ਠਿਤਾ ਉਦਕਮਦਾਸਿਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ...ਪੇ॰...॥
੩੯੭.''ਸਸ੍ਸੁਞ੍ਚਾਹੰ ਸਸੁਰਞ੍ਚ, ਚਣ੍ਡਿਕੇ ਕੋਧਨੇ ਚ ਫਰੁਸੇ ਚ।
ਅਨੁਸੂਯਿਕਾ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਸਕੇਨ ਸੀਲੇਨ...ਪੇ॰...॥

੪੦੫.‘‘ਪਰਕਮ੍ਮਕਰੀ ਆਸਿਂ, ਅਤ੍ਥੇਨਾਤਨ੍ਦਿਤਾ ਦਾਸੀ।
ਅਕ੍ਕੋਧਨਾਨਤਿਮਾਨਿਨੀ, ਸਂਵਿਭਾਗਿਨੀ ਕਕਸ੍ਸ ਭਾਗਸ੍ਸ...ਪੇ॰...॥

੪੧੩.‘‘ਖੀਰੋਦਨਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੁਸ੍ਸ।
ਏਵਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ, ਸੁਗਤਿਂ ਉਪਪਜ੍ਜ ਮੋਦਾਮਿ...ਪੇ॰...॥

੪੨੧.‘‘ਫਾਣਿਤਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੨੯.‘‘ਉਚ੍ਛੁਖਣ੍ਡਿਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੩੭.‘‘ਤਿਮ੍ਬਰੁਸਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੪੫.‘‘ਕਕ੍ਕਾਰਿਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੫੩.‘‘ਏਲ਼ਾਲੁਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੬੧.‘‘ਵਲ੍ਲਿਫਲਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੬੯.‘‘ਫਾਰੁਸਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੭੭.‘‘ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਤਾਪਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੮੫.‘‘ਸਾਕਮੁਟ੍ਠਿਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੪੯੩.‘‘ਪੁਪ੍ਫਕਮੁਟ੍ਠਿਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੦੧.‘‘ਮੂਲਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੦੯. ‘‘ਨਿਮ੍ਬਮੁਟ੍ਠਿਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੧੭. ‘‘ਅਮ੍ਬਕਞ੍ਜਿਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੨੫. ‘‘ਦੋਣਿਨਿਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੩੩. ‘‘ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੪੧. ‘‘ਅਂਸਬਦ੍ਧਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੪੯. ‘‘ਆਯੋਗਪਟ੍ਟਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੫੭. ‘‘ਵਿਧੂਪਨਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੬੫. ‘‘ਤਾਲਵਣ੍ਟਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੭੩. ‘‘ਮੋਰਹਤ੍ਥਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੮੧. ‘‘ਛਤ੍ਤਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੮੯. ‘‘ਉਪਾਹਨਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੫੯੭. ‘‘ਪੂਵਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੬੦੫. ''ਮੋਦਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ...ਪੇ॰...॥

੬੧੩. ''ਸਕ੍ਖਲਿਕਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰...॥

੬੧੪.''ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਪਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਂ, ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨੀਹਮਸ੍ਮਿ।
ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸਾਹਂ, ਪਵਰਾ ਪਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਵਿਪਾਕਂ॥

੬੧੫. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਸੁਚਰਿਤੇ ਬ੍ਯਾਕਤੇ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਸਮ੍ਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਸੁਚਰਿਤਚਰਣੇ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤਤਂ ਵਿਵਟ੍ਟਜ੍ਝਾਸਯਤਞ੍ਚ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਆਹ –

੬੧੭.''ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਵਤ ਮੇ ਅਜ੍ਜ, ਸੁਪ੍ਪਭਾਤਂ ਸੁਹੁਟ੍ਠਿਤਂ।
ਯਂ ਅਦ੍ਦਸਾਮਿ ਦੇਵਤਾਯੋ, ਅਚ੍ਛਰਾ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਨਿਯੋ॥

੬੧੮.''ਇਮਾਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਕਾਹਾਮਿ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁਂ।
ਦਾਨੇਨ ਸਮਚਰਿਯਾਯ, ਸਞ੍ਞਮੇਨ ਦਮੇਨ ਚ।
ਸ੍ਵਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਰੇ''ਤਿ॥

੩੩੩. ਤਤ੍ਥ **ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਵਤ੍ਥਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਸੇਟ੍ਠਂ, ਵਤ੍ਥੇਸੁ ਵਾ ਬਹੂਸੁ ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਂ ਉਕ੍ਕਂਸਗਤਂ ਪਵਰਂ ਕੋਟਿਭੂਤਂ ਵਤ੍ਥਂ ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਂ, ਤਸ੍ਸ ਦਾਯਿਕਾ। ''ਪੁਪ੍ਫੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ''ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਪਿਯਰੂਪਦਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਪਿਯਸਭਾਵਸ੍ਸ ਪਿਯਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਵਤ੍ਥੁਨੋ ਦਾਯਿਕਾ। **ਮਨਾਪ**ਨ੍ਤਿ ਮਨਵਡ੍ਢਨਕਂ। **ਦਿਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਵਿ ਭਵਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਂ। **ਉਪੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੇਤੇਤ੍ਵਾ, ''ਏਦਿਸਂ ਲਭੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਪਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਮਾਨਾਦਿਕਂ ਠਾਨਂ, ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਵਾ। ''ਮਨਾਪਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਮਨਵਡ੍ਢਨਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੩੪. **ਪਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਵਿਪਾਕ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਨਸ੍ਸ ਨਾਮ ਇਦਮੀਦਿਸਂ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤੀ ਵਦਤਿ।

੩੪੧. **ਪੁਪ੍ਫੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਰਤਨਤ੍ਤਯਪੂਜਾਵਸੇਨ ਪੁਪ੍ਫੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾ, ਤਥਾ ਗਨ੍ਧੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਪ੍ਫੁਤ੍ਤਮਂ ਸੁਮਨਪੁਪ੍ਫਾਦਿ, ਗਨ੍ਧੁਤ੍ਤਮਂ ਚਨ੍ਦਨਗਨ੍ਧਾਦਿ, ਫਲੁਤ੍ਤਮਂ ਪਨਸਫਲਾਦਿ, ਰਸੁਤ੍ਤਮਂ ਗੋਰਸਸਪ੍ਪਿਆਦਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੩੭੩. **ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਧੇਨ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਦਾਨਂ। **ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਥੂਪਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਥੂਪੇ।

੩੮੧. **ਪਨ੍ਥਪਟਿਪਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ। **ਏਕੂਪੋਸਥ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਪੋਸਥਵਾਸਂ।

੩੮੯. **ਉਦਕਮਦਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਖਵਿਕ੍ਖਾਲਨਤ੍ਥਂ ਪਿਵਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਉਦਕਂ ਪਾਨੀਯਂ ਅਦਾਸਿਂ।

੩੯੭. **ਚਣ੍ਡਿਕੇ**ਤਿ ਚਣ੍ਡੇ। **ਅਨੁਸੂਯਿਕਾ**ਤਿ ਉਸੂਯਾ ਰਹਿਤਾ।

੪੦੫. **ਪਰਕਮ੍ਮਕਰੀ**ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਾਰਿਨੀ। **ਅਤ੍ਥੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਕਿਚ੍ਚੇਨ। **ਸਂਵਿਭਾਗਿਨੀ ਸਕਸ੍ਸ ਭਾਗਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਭਾਗਸ੍ਸ ਸਂਵਿਭਜਨਸੀਲਾ।

੪੧੩. **ਖੀਰੋਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਰਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਂ ਓਦਨਂ, ਖੀਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਓਦਨਂ ਵਾ।

੪੩੭. **ਤਿਮ੍ਬਰੁਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਣ੍ਡੁਕਫਲਂ। ਤਿਪੁਸਸਦਿਸਾ ਏਕਾ ਵਲ੍ਲਿਜਾਤਿ ਤਿਮ੍ਬਰੁਸਂ, ਤਸ੍ਸ ਫਲਂ ਤਿਮ੍ਬਰੁਸਕਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

੪੪੫. **ਕਕ੍ਕਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕੇਲ਼ਾਲੁਕਂ, ਤਿਪੁਸਨ੍ਤਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤਿ।

੪੭੭. **ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਤਾਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਣ੍ਡਾਮੁਖਿਂ।

੫੧੭. **ਅਮ੍ਬਕਞ੍ਜਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਬਿਲਕਞ੍ਜਿਕਂ।

੫੨੫. **ਦੋਣਿਨਿਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਤੇਲਂ ਤਿਲਪਿਞ੍ਞਾਕਂ।

੫੫੭. **ਵਿਧੂਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਰਸ੍ਸਬੀਜਨਿਂ।

੫੬੫. **ਤਾਲਵਣ੍ਟ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਲਪਤ੍ਤੇਹਿ ਕਤਮਣ੍ਡਲਬੀਜਨਿਂ।

੫੭੩. **ਮੋਰਹਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਮਯੂਰਪਿਞ੍ਛੇ ਹਿ ਕਤਂ ਮਕਸਬੀਜਨਿਂ।

੬੧੭. **ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਵਤ ਮੇ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਇਧਾਗਮਨਂ ਸੋਭਨਂ ਵਤ ਅਹੋ ਸੁਣ੍ਡੁਰਂ। **ਅਜ੍ਜ ਸੁਪ੍ਪਭਾਤਂ ਸੁਹੁਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਭਾਤਂ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਵਿਭਾਯਨਂ ਜਾਤਂ, ਸਯਨਤੋ ਉਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਸੁਹੁਟ੍ਠਿਤਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਟ੍ਠਿਤਂ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾਤਿ ਆਹ “**ਯਂ ਅਦ੍ਦਸਾਮਿ ਦੇਵਤਾਯੋ**”ਤਿਆਦਿ।

੬੧੮. **ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਫਲਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਰਣਵਸੇਨ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਤਂ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ। **ਕਾਹਾਮੀ**ਤਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸਮਚਰਿਯਾਯਾ**ਤਿ ਕਾਯਸਮਾਚਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਚਰਣੇਨ। **ਸਞ੍ਞਮੇਨਾ**ਤਿ ਸੀਲਸਂਵਰੇਨ। **ਦਮੇਨਾ**ਤਿ ਮਨਚ੍ਛਟ੍ਠਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਦਮੇਨ। ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲੋਕਸ੍ਸ ਚ ਵਿਵਟ੍ਟੂਪਨਿਸ੍ਸਯਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ “**ਸ੍ਵਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਰੇ**”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਏਵਮਯਂ ਯਦਿਪਿ ਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਮਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਛਤ੍ਤਿਂਸਵਿਮਾਨਸਙ੍ਗਹਾ ਦੇਸਨਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਭਾਵਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਤਿ ‘‘ਗੁਤ੍ਤਿਲਵਿਮਾਨ’’ਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੁਲ਼੍ਹਾ, ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਪਨ ਇਤ੍ਥਿਪਟਿਬਦ੍ਧਾਨੀਤਿ ਇਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨੇਯੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ। ਤਾ ਪਨ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਕਾਲੇ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਚਰਣੇ ਅਪਰਾਪਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਚੇਤਨਾਵਸੇਨ ਦੁਤਿਯਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਂ ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਏਵ ਸਂਸਰਨ੍ਤਿਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਕਮ੍ਮਸਰਿਕ੍ਖਤਾਯ ਗੁਤ੍ਤਿਲਾਚਰਿਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਕਾਲੇ ਵਿਯ ਬ੍ਯਾਕਰਿਂਸੂਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

ਗੁਤ੍ਤਿਲਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਨਾਲਕਗਾਮਕੇ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਰੇਵਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਧੀਤਰੋ ਅਹੇਸੁਂ, ਏਕਾ ਭਦ੍ਦਾ ਨਾਮ, ਇਤਰਾ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਨਾਮ। ਤਾਸੁ ਭਦ੍ਦਾ ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਞ੍ਝਾ ਚ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਸਾਮਿਕਂ ਆਹ ''ਮਮ ਕਨਿਟ੍ਠਾ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਆਨੇਹਿ, ਸਚਸ੍ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਮਮਪਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾ, ਅਯਞ੍ਚ ਕੁਲਵਂਸੋ ਨ ਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ।

ਅਥ ਭਦ੍ਦਾ ਸੁਭਦ੍ਦਂ ਓਵਦਿ ''ਸੁਭਦ੍ਦੇ, ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗਰਤਾ ਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਹਿ, ਏਵਂ ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੋ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕੋ ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਹਤ੍ਥਗਤੋ ਏਵ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਤ੍ਥੇਰਂ ਅਤ੍ਤਟ੍ਠਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਸੁਭਦ੍ਦਾਯ ਪੁਞ੍ਞੂਪਚਯਂ ਆਕਙ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘੁਦ੍ਦੇਸਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰੇਵਤਤ੍ਥੇਰਂ ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ, ਥੇਰੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਿ। ਭਦ੍ਦਾ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਦਾਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਅਥ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਇਧੂਪਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੀ ''ਭਦ੍ਦਾਯ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਗਤਾਯ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਭਦ੍ਦਾ ਨੁ ਖੋ ਕਹਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਤਂ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਮਾਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਦ੍ਦਾ –

੬੧੯.''ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਸਸਾ ਚ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ।
ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵੇ ਤਾਵਤਿਂਸੇ, ਵਣ੍ਣੇਨ ਅਤਿਰੋਚਸਿ॥

੬੨੦.''ਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਭਿਜਾਨਾਮਿ, ਇਦਂ ਪਠਮਦਸ੍ਸਨਂ।
ਕਸ੍ਮਾ ਕਾਯਾ ਨੁ ਆਗਮ੍ਮ, ਨਾਮੇਨ ਭਾਸਸੇ ਮਮ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਸਾ –

੬੨੧.''ਅਹਂ ਭਦ੍ਦੇ ਸੁਭਦ੍ਦਾਸਿਂ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਾਨੁਸਕੇ ਭਵੇ।
ਸਹਭਰਿਯਾ ਚ ਤੇ ਆਸਿਂ, ਭਗਿਨੀ ਚ ਕਨਿਟ੍ਠਿਕਾ॥

੬੨੨.''ਸਾ ਅਹਂ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ।
ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ, ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਸਹਬ੍ਯਤ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੬੧੯-੨੦. ਤਤ੍ਥ ਵ**ਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਾਦਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। **ਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਭਿਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਵ ਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਭਿਜਾਨਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਮਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ **"ਇਦਂ ਪਠਮਦਸ੍ਸਨ"ਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਕਾਯਾ ਨੁ ਆਗਮ੍ਮ, ਨਾਮੇਨ ਭਾਸਸੇ ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਕਤਰਦੇਵਨਿਕਾਯਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ ਨਾਮੇਨ ਮਂ ਆਲਪਸਿ।

੬੨੧. **ਅਹਂ ਭਦ੍ਦੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਭਦ੍ਦੇ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ। **ਸੁਭਦ੍ਦਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਨਾਮ ਤਵ ਭਗਿਨੀ ਕਨਿਟ੍ਠਿਕਾ ਆਸਿਂ ਅਹੋਸਿਂ, ਤਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਾਨੁਸਕੇ ਭਵੇ ਸਹਭਰਿਯਾ ਸਮਾਨਭਰਿਯਾ ਤੇ ਤਯਾ ਏਕਸ੍ਸੇਵ ਭਰਿਯਾ, ਤਵ ਪਤਿਨੋ ਏਵ ਭਰਿਯਾ, ਆਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪੁਨ ਭਦ੍ਦਾ –

੬੨੩.''ਪਹੂਤਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ, ਤੇ ਦੇਵੇ ਯਨ੍ਤਿ ਪਾਣਿਨੋ।

ਯੇਸਂ ਤ੍ਵਂ ਕਿਤ੍ਤਯਿਸ੍ਸਸਿ, ਸੁਭਦ੍ਦੇ ਜਾਤਿਮਤ੍ਤਨੋ॥

੬੨੪.''ਅਥ ਤ੍ਵਂ ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਕੇਨ ਵਾ ਅਨੁਸਾਸਿਤਾ।
ਕੀਦਿਸੇਨੇਵ ਦਾਨੇਨ, ਸੁਬ੍ਬਤੇਨ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ॥

੬੨੫.''ਯਸਂ ਏਤਾਦਿਸਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਵਿਸੇਸਂ ਵਿਪੁਲਮਜ੍ਝਗਾ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪੁਨ ਸੁਭਦ੍ਦਾ –

੬੨੬.''ਅਟ੍ਠੇਵ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਾਨਿ, ਯਂ ਦਾਨਂ ਅਦਦਂ ਪੁਰੇ।
ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੬੨੭.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੬੨੩. ਤਤ੍ਥ **ਪਹੂਤਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ ਤੇ ਦੇਵੇ ਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਹੂਤਕਤਕਲ੍ਯਾਣਾ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ **ਤੇ** ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਨੋ ਦੇਵੇ **ਯਨ੍ਤਿ** ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ **ਪਾਣਿਨੋ** ਸਤ੍ਤਾ, **ਯੇਸਂ** ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ **ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਿਂ ਕਿਤ੍ਤਯਿਸ੍ਸਸਿ** ਕਥੇਸੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੬੨੪. **ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। **ਕੀਦਿਸੇਨੇ**ਵਾਤਿ ਏਵਸਦ੍ਦੋ ਸਮੁਚ੍ਚਯਤ੍ਥੋ, ਕੀਦਿਸੇਨ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸੁਬ੍ਬਤੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੇਨ ਵਤੇਨ, ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਸੀਲੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੨੬. **ਅਟ੍ਠੇਵ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਾਨੀ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਿਨ੍ਨਪਿਣ੍ਡਪਾਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਅਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਾਸਿਂ।

ਏਵਂ ਸੁਭਦ੍ਦਾਯ ਕਥਿਤੇ ਪੁਨ ਭਦ੍ਦਾ –

੬੨੯.''ਅਹਂ ਤਯਾ ਬਹੁਤਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਸਞ੍ਞਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਯੋ।
ਤਪ੍ਪੇਸਿਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੬੩੦.''ਤਯਾ ਬਹੁਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਹੀਨਕਾਯੂਪਗਾ ਅਹਂ।
ਕਥਂ ਤ੍ਵਂ ਅਪ੍ਪਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਵਿਸੇਸਂ ਵਿਪੁਲਮਜ੍ਝਗਾ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਯਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। ਪੁਨ ਸੁਭਦ੍ਦਾ –

੬੩੧.''ਮਨੋਭਾਵਨੀਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਮੇ ਪੁਰੇ ਅਹੁ।
ਤਾਹਂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿਂ, ਰੇਵਤਂ ਅਤ੍ਤਨਟ੍ਠਮਂ॥

੬੩੨.''ਸੋ ਮੇ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਰੇਵਤੋ।
ਸਙ੍ਘੇ ਦੇਹੀਤਿ ਮਂਵੋਚ, ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਵਚਨਂ ਕਰਿਂ॥

੬੩੩.''ਸਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਙ੍ਘਗਤਾ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ।
ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਤਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਨ ਤਂ ਤਵ ਮਹਪ੍ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ।

੬੩੧. ਤਤ੍ਥ **ਮਨੋਭਾਵਨੀਯੋ**ਤਿ ਮਨਵਡ੍ਢਨਕੋ ਉਲ਼ਾਰਗੁਣਤਾਯ ਸਮ੍ਭਾਵਨੀਯੋ। **ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਨਿਮਨ੍ਤਨਵਸੇਨ ਬੋਧਿਤੋ ਕਥਿਤੋ। ਤੇਨਾਹ **''ਤਾਹਂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿਂ, ਰੇਵਤਂ ਅਤ੍ਤਨਟ੍ਠਮ''**ਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਮਨੋਭਾਵਨੀਯਂ ਅਯ੍ਯਂ ਰੇਵਤਂ ਅਤ੍ਤਨਟ੍ਠਮਂ ਭਤ੍ਤੇਨ ਅਹਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿਂ।

੬੩੨-੩. **ਸੋ ਮੇ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ**ਤਿ ਸੋ ਅਯ੍ਯੋ ਰੇਵਤੋ ਦਾਨਸ੍ਸ ਮਹਪ੍ਫਲਭਾਵਕਰਣੇਨ ਮਮ ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ ਹਿਤੇਸੀ। **ਸਙ੍ਘੇ ਦੇਹੀਤਿ ਮਂਵੋਚਾ**ਤਿ ''ਯਦਿ ਤ੍ਵਂ ਸੁਭਦ੍ਦੇ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ, ਯਸ੍ਮਾ ਪੁਗ੍ਗਲਗਤਾਯ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਸਙ੍ਘਗਤਾ ਏਵ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਮਹਪ੍ਫਲਤਰਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਘੇ ਦੇਹਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਮਂ ਅਭਾਸਿ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਦਾਨਂ।

ਏਵਂ ਸੁਭਦ੍ਦਾਯ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਦ੍ਦਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚ ਤਥਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤੁਕਾਮਾ –

੬੩੪.''ਇਦਾਨੇਵਾਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ।
ਸਾਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਂ, ਵਦਞ੍ਞੂ ਵੀਤਮਚ੍ਛਰਾ।
ਸਙ੍ਘੇ ਦਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ। ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤਾ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵੇ ਤਾਵਤਿਂਸੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੋਭਾਸੇਨ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਸੁਭਦ੍ਦਂ ਦੇਵਧੀਤਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਞ੍ਚ ਤਾਸਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਵਦੇਵ ਚ ਸੁਭਦ੍ਦਾਯ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਾਯ ਤਂ ''ਅਯਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ –

੬੩੫.''ਕਾ ਏਸਾ ਦੇਵਤਾ ਭਦ੍ਦੇ, ਤਯਾ ਮਨ੍ਤਯਤੇ ਸਹ।
ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵੇ ਤਾਵਤਿਂਸੇ, ਵਣ੍ਣੇਨ ਅਤਿਰੋਚਤੀ''ਤਿ॥ –

ਭਦ੍ਦਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾਪਿਸ੍ਸ –

੬੩੬.''ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਾਨੁਸਕੇ ਭਵੇ।
ਸਹਭਰਿਯਾ ਚ ਮੇ ਆਸਿ, ਭਗਿਨੀ ਚ ਕਨਿਟ੍ਠਿਕਾ,
ਸਙ੍ਘੇ ਦਾਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਕਤਪੁਞ੍ਞਾ ਵਿਰੋਚਤੀ''ਤਿ॥ –

ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘਗਤਾਯ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਮਹਪ੍ਫਲਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬੩੭.''ਧਮ੍ਮੇਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਗਿਨੀ, ਤਯਾ ਭਦ੍ਦੇ ਵਿਰੋਚਤਿ।
ਯਂ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੇ, ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ ਦਕ੍ਖਿਣਂ॥

੬੩੮.''ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਹਿ ਮਯਾ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਗਿਜ੍ਝਕੂਟਮ੍ਹਿ ਪਬ੍ਬਤੇ।

ਵਿਪਾਕਂ ਸਂਵਿਭਾਗਸ੍ਸ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ॥

੬੩੯.‘‘ਯਜਮਾਨਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਾਨ ਪਾਣਿਨਂ।
ਕਰੋਤਂ ਓਪਧਿਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ॥

੬੪੦.‘‘ਤਂ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਜਾਨਂ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਸਕਂ।
ਵਿਪਾਕਂ ਸਂਵਿਭਾਗਸ੍ਸ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ॥

੬੪੧.‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਫਲੇ ਠਿਤਾ।
ਏਸ ਸਙ੍ਘੋ ਉਜੁਭੂਤੋ, ਪਞ੍ਞਾਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ॥

੬੪੨.‘‘ਯਜਮਾਨਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਾਨ ਪਾਣਿਨਂ।
ਕਰੋਤਂ ਓਪਧਿਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ॥

੬੪੩.‘‘ਏਸੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਿਪੁਲੋ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਏਸਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਉਦਧੀਵ ਸਾਗਰੋ।
ਏਤੇ ਹਿ ਸੇਟ੍ਠਾ ਨਰਵੀਰਸਾਵਕਾ, ਪਭਙ੍ਕਰਾ ਧਮ੍ਮਮੁਦੀਰਯਨ੍ਤਿ॥

੬੪੪.‘‘ਤੇਸਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ ਸੁਹੁਤਂ ਸੁਯਿਟ੍ਠਂ, ਯੇ ਸਙ੍ਘਮੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਦਦਨ੍ਤਿ ਦਾਨਂ।
ਸਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਙ੍ਘਗਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਮਹਪ੍ਫਲਾ ਲੋਕਵਿਦੂਨ ਵਣ੍ਣਿਤਾ॥

੬੪੫.‘‘ਏਤਾਦਿਸਂ ਯਞ੍ਞਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ, ਯੇ ਵੇਦਜਾਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ ਲੋਕੇ।
ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ ਸਮੂਲਂ, ਅਨਿਨ੍ਦਿਤਾ ਸਗ੍ਗਮੁਪੇਨ੍ਤਿ ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

੬੩੭. ਤਤ੍ਥ **ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਕਾਰਣੇਨ ਞਾਯੇਨ ਵਾ। **ਤਯਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। ਇਦਾਨਿ ਤਂ ‘‘ਧਮ੍ਮੇਨਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਯਂ ਸਙ੍ਘਮ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੇ, ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ ਦਕ੍ਖਿਣ**’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੇ**ਤਿ ਗੁਣਾਨੁਭਾਵਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਿ ਕਤਾਨਂ ਕਾਰਾਨਂ ਫਲਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਚ ਵਸੇਨ ਪਮਿਨਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇ।

੬੩੮-੯. ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਭਗਵਤੋ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਚ ਸੁਤੋ, ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **“ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ”**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯਜਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਦਨ੍ਤਾਨਂ। **ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਾਨ ਪਾਣਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਆਕਙ੍ਖਨ੍ਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ। **ਓਪਧਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਧਿ ਨਾਮ ਖਨ੍ਧਾ, ਉਪਧਿਸ੍ਸ ਕਰਣਸੀਲਂ, ਉਪਧਿਪਯੋਜਨਨ੍ਤਿ ਵਾ ਓਪਧਿਕਂ, ਅਤ੍ਤਭਾਵਜਨਕਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਵਤ੍ਤਿਵਿਪਾਕਦਾਯਕਂ।

੬੪੦. **ਜਾਨਂ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਕਂ ਸਕਂ ਯਥਾਸਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਆਮਲਕਂ ਵਿਯ ਜਾਨਨ੍ਤੋ। ਸਕਨ੍ਤਿ ਵਾ ਯਕਾਰਸ੍ਸ ਕਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਸਯਂ ਅਤ੍ਤਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੪੧. **ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨਾ, ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਜੁਭੂਤੋ**ਤਿ ਉਜੁਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਜੁਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੋ ਜਾਤੋ। **ਪਞ੍ਞਾਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸੀਲੇਨ ਚ ਸਮਾਹਿਤੋ, ਦਿਟ੍ਠਿਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਰਿਯੇਨ ਸੀਲੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨਾਪਿਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਸਙ੍ਘਭਾਵਮੇਵ ਵਿਭਾਵੇਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਿਸੀਲਸਾਮਞ੍ਞੇਨ ਸਙ੍ਘਟਿਤਤ੍ਤਾ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ । ਅਥ ਵਾ ਸਮਾਹਿਤਂ ਸਮਾਧਿ,

ਪਞ੍ਞਾ ਸੀਲਂ ਸਮਾਹਿਤਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਪਞ੍ਞਾਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ**। ਤੇਨਸ੍ਸ ਸੀਲਾਦਿਧਮ੍ਮਕ੍ਖਨ੍ਧਤ੍ਤਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਭਾਵਂ ਵਿਭਾਵੇਤਿ।

੬੪੩. **ਵਿਪੁਲੋ ਮਹਗ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਗੁਣੇਹਿ ਮਹਤ੍ਤਂ ਗਤੋਤਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਤਤੋ ਏਵ ਅਤ੍ਤਨਿ ਕਤਾਨਂ ਕਾਰਾਨਂ ਫਲਵੇਪੁਲ੍ਲਹੇਤੁਤਾਯ ਵਿਪੁਲੋ। **ਉਦਧੀ**ਵ **ਸਾਗਰੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਉਦਕਂ ਏਤ੍ਥ ਧੀਯਤੀਤਿ ''ਉਦਧੀ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੋ ਸਾਗਰੋ, ''ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਉਦਕਾਲ੍ਹਕਾਨੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਉਦਕਤੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ, ਏਵਮੇਸ ਗੁਣਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਤੇ ਹੀ**ਤਿ **ਹਿ**-ਸਦ੍ਦੋ ਅਵਧਾਰਣੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਏਤੇ ਏਵ ਸੇਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ –

> ''ਯਾਵਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਾ ਵਾ ਗਣਾ ਵਾ, ਤਥਾਗਤਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ ਤੇਸਂ ਅਗ੍ਗਮਕ੍ਖਾਯਤੀ''ਤਿ (ਇਤਿਵੁ॰ ੯੦; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪; ੫.੩੨)।

ਨਰਵੀਰਸਾਵਕਾਤਿ ਨਰੇਸੁ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਨਰਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾ। **ਪਭਙ੍ਕਰਾ**ਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਞਾਣਾਲੋਕਕਰਾ। **ਧਮ੍ਮਮੁਦੀਰਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਿ। ਕਥਂ? ਧਮ੍ਮਸਾਮਿਨਾ ਹਿ ਧਮ੍ਮਪਜ੍ਜੋਤੋ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘੇ ਠਪਿਤੋ।

੬੪੪. **ਯੇ ਸਙ੍ਘਮੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਦਦਨ੍ਤਿ ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੇ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗੋਤ੍ਰਭੁਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁਪਿ ਦਾਨਂ ਦਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਦਾਨਂ ਸਂਵਿਭਾਗਵਸੇਨ ਦਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ **ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ,** ਆਹੁਨਪਾਹੁਨਵਸੇਨ ਹੁਤਮ੍ਪਿ **ਸੁਹੁਤਂ,** ਮਹਾਯਾਗਵਸੇਨ ਯਿਟ੍ਠਮ੍ਪਿ **ਸੁਯਿਟ੍ਠ**ਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ **ਸਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਙ੍ਘਗਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਮਹਪ੍ਫਲਾ ਲੋਕਵਿਦੂਨ ਵਣ੍ਣਿਤਾ**ਤਿ, ਲੋਕਵਿਦੂਹਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ''ਨ ਤ੍ਵੇਵਾਹਂ, ਆਨਨ੍ਦ, ਕੇਨਚਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਙ੍ਘਗਤਾਯ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਮਹਪ੍ਫਲਤਰਂ ਵਦਾਮਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੮੦)। ਪੁਞ੍ਞਂ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾਨਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਵੇ ਯਜਤਂ ਮੁਖਂ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੦੦; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੭੪; ਮਹਾਵ॰ ੩੦੦)। ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਲੋਕਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੭੪; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੯੯੭) ਚ ਆਦਿਨਾ ਮਹਪ੍ਫਲਤਾ ਵਣ੍ਣਿਤਾ ਪਸਤ੍ਥਾ ਥੋਮਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੪੫. **ਈਦਿਸਂ ਯਞ੍ਞਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਏਤਾਦਿਸਂ ਸਙ੍ਘਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਂ ਦਾਨਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ। **ਵੇਦਜਾਤਾ**ਤਿ ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸਾ। **ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ ਸਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛੇਰਮੇਵ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਲਿਨਭਾਵਕਰਣਤੋ **ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ,** ਅਥ ਵਾ ਮਚ੍ਛੇਰਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਂ ਇਸ੍ਸਾਲੋਭਦੋਸਾਦਿਮਲਞ੍ਚਾਤਿ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ। ਤਞ੍ਚ ਅਵਿਜ੍ਜਾਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾਦੀਹਿ ਸਹ ਮੂਲੇਹੀਤਿ ਸਮੂਲਂ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਵਿਨਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਅਨਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਮੁਪੇਨ੍ਤਿ ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਇਮਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ''ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਵਣ੍ਣੇਨਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸਿ।

ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਪੇਸਵਤੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਫਲਿਕਰਜਤਹੇਮਜਾਲਛਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਪੇਸਵਤੀਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਮਗਧੇਸੁ ਨਾਲਕਗਾਮੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਹਪਤਿਮਹਾਸਾਰਕੁਲੇ ਪੇਸਵਤੀ ਨਾਮ ਕੁਲਸੁਣ੍ਹਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਥੂਪੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ ਦਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚੇਤਿਯਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਂ ਇਮੇ, ਅਮ੍ਮ, ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਚੇਤਿਯਂ ਕਾਤੁਂ ਸੁਵਣ੍ਣਿਟ੍ਠਕਾ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਾਰਿਕਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ ਮਾਤਰਂ ਆਹ – ''ਅਮ੍ਮ, ਮਮ ਗੀਵਾਯ ਇਦਂ

ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਖੁਦ੍ਦਕਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮਾਹਂ ਚੇਤਿਯਤ੍ਥਾਯ ਦੇਮੀ''ਤਿ। ਮਾਤਾ ''ਸਾਧੁ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗੀਵਤੋ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਅਦਾਸਿ ''ਇਦਂ ਇਮਾਯ ਦਾਰਿਕਾਯ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤਂ, ਇਮਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਇਟ੍ਠਕਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਦਾਰਿਕਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਿਯਂਯੇਵ ਅਪਰਾਪਰਂ ਸਂਸਰਨ੍ਤੀ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਨਾਲਕਗਾਮੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਿਕਾ ਜਾਤਾ।

ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਾਤਰਾ ਪੇਸਿਤਂ ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਲਤ੍ਥਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਆਪਣਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਆਪਣੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਯਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰਾ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਬਹੁਂ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਂ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਰਤਨਾਨਿ ਚ ਗਹੇਤੁਂ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ ਆਪਣਿਕੋ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਕਥਲਪਾਸਾਣਸਕ੍ਖਰਰੂਪੇਨ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤੋ ਏਕਦੇਸਂ ''ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂ ਵਸੇਨ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵੀਮਂਸਿਤੁਂ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਦਾਰਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਆਪਣੇ ਰਤਨਾਨਿ ਏਵਂ ਠਪਿਤਾਨਿ, ਨਨੁ ਨਾਮ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਾਨੀ''ਤਿ ਆਹ। ਆਪਣਿਕੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ ਅਯਂ ਦਾਰਿਕਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਮਿਦਂ ਹਿਰਞ੍ਞਾਦਿ ਏਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਨਿਯੋਗਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਦਾਰਿਕਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਆਨੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸੀਲਾਚਾਰਂ ਞਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਏਤ੍ਥ ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ''ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਮਣਿਮੇਵ ਰਾਸਿਕਤਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਤਾਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਨ੍ਤਾਨਿ ਤਵ ਪੁਞ੍ਞਵਿਸੇਸੇਨ ਪੁਨ ਵਿਸੇਸਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਸਬ੍ਬਂ ਤ੍ਵਂਯੇਵ ਵਿਚਾਰੇਹਿ , ਤਯਾ ਦਿਨ੍ਨਮੇਵ ਮਯਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਤਂ ''ਪੇਸਵਤੀ''ਤਿ ਵੋਹਰਿਂਸੁ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤੁਯਾ ਰੂਪਸਾਰਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪੋਸਾਵਨਿਕਮੂਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥ ਆਣਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕੇਹਿ ਥੁਤਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਦਸ੍ਸਨਵਿਸਯਾਤਿਕ੍ਕਮਾ ਅਭਿਮੁਖੋਵ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਪਰਿਸਾ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਨਾਲਕਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਜਾਤੋਵਰਕੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਸ੍ਸ ਚਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸਕ੍ਕਾਰਕਰਣਵਸੇਨ ਦੇਵਾ ਚੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸੁਂ, ਅਗਰੁਚਨ੍ਦਨਾਦੀਹਿ ਹਤ੍ਥਸਤੁਬ੍ਬੇਧਂ ਚਿਤਕਮਕਂਸੁ।

ਪੇਸਵਤੀਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਗਨ੍ਧਜਾਤੇਹਿ ਚ ਪੂਰਿਤਾਨਿ ਚਙ੍ਕੋਟਕਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਸਸੁਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ''ਤ੍ਵਂ ਗਰੁਭਾਰਾ, ਤਤ੍ਥ ਚ ਮਹਾਜਨਸਮ੍ਮਦ੍ਦੋ, ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧਾਨਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਇਧੇਵ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਪਿ ਸਦ੍ਧਾਜਾਤਾ ''ਯਦਿਪਿ ਮੇ ਤਤ੍ਥ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ ਸਿਯਾ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਪੂਜਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਥੇਰਂ ਪੂਜੇਤੁਂ ਆਗਤਾਨਂ ਰਾਜਪਰਿਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥੀ ਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਉਪਗਞ੍ਛਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਪਲਾਯਨ੍ਤੇਸੁ ਜਨਸਮ੍ਮਦ੍ਦੇਨ ਪਤਿਤਂ ਪੇਸਵਤਿਂ ਮਹਾਜਨੋ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸਿ। ਸਾ ਪੂਜਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰਗਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਏਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਾ ਤਾਵਦੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਕੀਦਿਸੇਨ ਨੁ ਖੋ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਮਯਾ ਏਸਾ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਹੇਤੁਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੀ ਥੇਰਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕਤਂ ਪੂਜਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤਾ ਸਟ੍ਠਿਸਕਟਭਾਰਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾ ਸੁਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਚ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਦਸ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸਯਮਾਨਾ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ

ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਭਗਵਤੋ ਸਮੀਪੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਪਟਿਭਾਤਿ ਮੰ ਭਗਵਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਪਟਿਭਾਤੁ ਤੰ, ਵਙ੍ਗੀਸਾ’’ਤਿ ਭਗਵਾ ਅਵੋਚ। ਅਥ ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ ਪਠਮੰ ਤਾਵਸ੍ਸਾ ਵਿਮਾਨੰ ਸੰਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਆਹ –

੬੪੬.‘‘ਫਲਿਕਰਜਤਹੇਮਜਾਲਛਨ੍ਨੰ, ਵਿਵਿਧਚਿਤ੍ਰਤਲਮਦ੍ਦਸੰ ਸੁਰਮ੍ਮੰ।
ਬ੍ਯਮ੍ਹੰ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤੰ ਤੋਰਣੂਪਪਨ੍ਨੰ, ਰੁਚਕੁਪਕਿਣ੍ਣਮਿਦੰ ਸੁਭੰ ਵਿਮਾਨੰ॥

੬੪੭.‘‘ਭਾਤਿ ਚ ਦਸ ਦਿਸਾ ਨਭੇਵ ਸੁਰਿਯੋ, ਸਰਦੇ ਤਮੋਨੁਦੋ ਸਹਸ੍ਸਰੰਸੀ।
ਤਥਾ ਤਪਤਿ ਮਿਦੰ ਤਵ ਵਿਮਾਨੰ, ਜਲਮਿਵ ਧੂਮਸਿਖੋ ਨਿਸੇ ਨਭਗ੍ਗੇ॥

੬੪੮.‘‘ਮੁਸਤੀਵ ਨਯਨੰ ਸਤੇਰਤਾਵ, ਆਕਾਸੇ ਠਪਿਤਮਿਦੰ ਮਨੁਞ੍ਞੰ।
ਵੀਣਾਮੁਰਜਸਮ੍ਮਤਾਲ਼ਘੁਟ੍ਠੰ, ਇਦ੍ਧੰ ਇਨ੍ਦਪੁਰੰ ਯਥਾ ਤਵੇਦੰ॥

੬੪੯.‘‘ਪਦੁਮਕੁਮੁਦੁਪ੍ਪਲਕੁਵਲਯੰ , ਯੋਧਿਕਬਨ੍ਧੁਕਨੋਜਕਾ ਚ ਸਨ੍ਤਿ।
ਸਾਲਕੁਸੁਮਿਤਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਅਸੋਕਾ, ਵਿਵਿਧਦੁਮਗ੍ਗਸੁਗਨ੍ਧਸੇਵਿਤਮਿਦੰ॥

੬੫੦.‘‘ਸਲ਼ਲਲਬੁਜਭੁਜਕਸੰਯੁਤ੍ਤਾ, ਕੁਸਕਸੁਫੁਲ੍ਲਿਤਲਤਾਵਲਮ੍ਬਿਨੀਹਿ।
ਮਣਿਜਾਲਸਦਿਸਾ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ, ਰਮ੍ਮਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਤੇ॥

੬੫੧.‘‘ਉਦਕਰੁਹਾ ਚ ਯੇਤ੍ਥਿ ਪੁਪ੍ਫਜਾਤਾ, ਥਲਜਾ ਯੇ ਚ ਸਨ੍ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਜਾਤਾ।
ਮਾਨੁਸਕਾਮਾਨੁਸ੍ਸਕਾ ਚ ਦਿਬ੍ਬਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੁਯ੍ਹੰ ਨਿਵੇਸਨਮ੍ਹਿ ਜਾਤਾ॥

੬੫੨.‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਸੰਯਮਦਮਸ੍ਸਯੰ ਵਿਪਾਕੋ, ਕੇਨਾਸਿ ਕਮ੍ਮਫਲੇਨਿਧੂਪਪਨ੍ਨਾ।
ਯਥਾ ਚ ਤੇ ਅਧਿਗਤਮਿਦੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਤਦਨੁਪਦੰ ਅਵਚਾਸਿਲ਼ਾਰਪਮ੍ਹੇ’’ਤਿ॥

੬੪੬. ਤਤ੍ਥ **ਫਲਿਕਰਜਤਹੇਮਜਾਲਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਿਕਮਣੀਹਿ ਰਜਤਹੇਮਜਾਲੇਹਿ ਚ ਛਾਦਿਤੰ, ਫਲਿਕਮਣਿਮਯਾਹਿ ਭਿਤ੍ਤੀਹਿ ਰਜਤਹੇਮਮਯੇਹਿ ਜਾਲੇਹਿ ਚ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਉਪਰਿ ਚ ਛਾਦਿਤੰ, ਵਿਵਿਧਵਣ੍ਣਾਨੰ ਵਿਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਵੇਸਾਨਞ੍ਚ ਤਲਾਨੰ ਭੂਮੀਨੰ ਵਸੇਨ **ਵਿਵਿਧਚਿਤ੍ਰਤਲੰ ਅਦ੍ਦਸੰ** ਪਸ੍ਸਿੰ। **ਸੁਰਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਮਣੀਯੰ। ਵਿਹਰਿਤੁਕਾਮਾ ਵਸਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਬ੍ਯਮ੍ਹੰ,** ਭਵਨੰ। **ਤੋਰਣੂਪਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਵਿਧਮਾਲਾਕਮ੍ਮਾਦਿਵਿਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੇਨ ਤੋਰਣੇਨ ਉਪੇਤੰ। ਤੋਰਣਨ੍ਤਿ ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਨਾਮੰ, ਤੇਨ ਚ ਅਨੇਕਭੂਮਕੇਨ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾਕਾਰੇਨ ਤੰ ਵਿਮਾਨੰ ਉਪੇਤੰ। **ਰੁਚਕੁਪਤਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਾਲਿਕਾਹਿ ਓਕਿਣ੍ਣਙ੍ਗਣੰ। ਵਾਲਿਕਸਦਿਸਾ ਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣਖਣ੍ਡਾ ਰੁਚਾ ਨਾਮ, ਰੁਚਮੇਵ ਰੁਚਕਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਸੁਭ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਭਤਿ, ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਾਤੀਤਿ ਵਾ ਸੁਭੰ। **ਵਿਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਮਾਨੰ, ਪਮਾਣਤੋ ਮਹਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੪੭. **ਭਾਤੀ**ਤਿ ਜੋਤਤਿ ਉਜ੍ਜਲਤਿ। **ਨਭੇਵ ਸੁਰਿਯੋ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਆਦਿਚ੍ਚੋ ਵਿਯ। **ਸਰਦੇ**ਤਿ ਸਰਦਸਮਯੇ। **ਤਮੋਨੁਦੋ**ਤਿ ਅਨ੍ਧਕਾਰਵਿਦ੍ਧੰਸਨੋ। **ਤਥਾ ਤਪਤਿ ਮਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਸਰਦਕਾਲੇ ਸਹਸ੍ਸਰੰਸੀ ਸੂਰਿਯੋ, ਤਥਾ ਤਪਤਿ ਦਿਬ੍ਬਤਿ ਇਦੰ ਤਵ ਵਿਮਾਨੰ, ਮ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। **ਜਲਮਿਵ ਧੂਮਸਿਖੋ**ਤਿ ਜਲਨ੍ਤੋ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ। ਅਗ੍ਗਿ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਤੋ ਧੂਮੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ‘‘ਧੂਮਸਿਖੋ ਧੂਮਕੇਤੂ’’ਤਿ ਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਿਸੇ**ਤਿ ਨਿਸਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਭਗ੍ਗੇ**ਤਿ ਨਭਕੋਟ੍ਠਾਸੇ, ਆਕਾਸਪਦੇਸੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ‘‘ਨਗਗ੍ਗੇ’’ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਪਬ੍ਬਤਸਿਖਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦੰ ਤਵ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੬੪੮. **ਮੁਸਤੀਵ ਨਯਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਸ੍ਸਰਤਾਯ ਪਟਿਹਨਨ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸਨਕਿਚ੍ਚੰ ਕਾਤੁੰ ਅਦੇਨ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਨੰ ਚਕ੍ਖੁੰ ਮੁਸਤਿ ਵਿਯ। ਤੇਨਾਹ "**ਸਤੇਰਤਾਵਾ**"ਤਿ, ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੀਣਾਮੁਰਜਸਮ੍ਮਤਾਲ਼ਘੁਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਤੀਆਦਿਵੀਣਾਨੰ ਭੇਰਿਆਦਿਪਟਹਾਨੰ ਹਤ੍ਥਤਾਲ਼ਕੰਸਤਾਲ਼ਾਨਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਘੋਸਿਤੰ ਏਕਨਿਨ੍ਨਾਦੰ। **ਇਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਦੇਵਧੀਤਾਹਿ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸਮਿਦ੍ਧੰ। **ਇਨ੍ਦਪੁਰੰ ਯਥਾ**ਤਿ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰੰ ਵਿਯ।

੬੪੯. ਪਦੁਮਾਨਿ ਚ ਕੁਮੁਦਾਨਿ ਚ ਉਪ੍ਪਲਾਨਿ ਚ ਕੁਵਲਯਾਨਿ ਚ **ਪਦੁਮਕੁਮੁਦੁਪ੍ਪਲਕੁਵਲਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਤ੍ਤਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਚਨੰ ਪਰਿਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਥ ਪਦੁਮਗ੍ਗਹਣੇਨ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਮ੍ਪਿ ਗਹਿਤੰ, ਕੁਮੁਦਗ੍ਗਹਣੇਨ ਸੇਤਰਤ੍ਤਭੇਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕੁਮੁਦਾਨਿ, ਉਪ੍ਪਲਗ੍ਗਹਣੇਨ ਰਤ੍ਤਉਪ੍ਪਲੰ ਸਬ੍ਬਾ ਵਾ ਉਪ੍ਪਲਜਾਤਿ, ਕੁਵਲਯਗ੍ਗਹਣੇਨ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਮੇਵ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਯੋਧਿਕਬਨ੍ਧੁਕਨੋਜਕਾ ਚ ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਚ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ, ਯੋਧਿਕਬਨ੍ਧੁਜੀਵਕਅਨੋਜਕਰੁਕ੍ਖਾ ਚ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੇਚਿ ''ਅਨੋਜਕਾਪਿ ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਾਠੰ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਨੋਜਕਾਪੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਸਾਲਕੁਸੁਮਿਤਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਅਸੋਕਾ**ਤਿ ਸਾਲਾ ਕੁਸੁਮਿਤਾ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਅਸੋਕਾਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ । **ਵਿਵਿਧਦੁਮਗ੍ਗਸੁਗਨ੍ਧਸੇਵਿਤਮਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮਰੁਕ੍ਖਾਨੰ ਸੋਭਨੇਹਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਸੇਵਿਤੰ ਪਰਿਭਾਵਿਤੰ ਇਦੰ ਤੇ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੫੦. **ਸਲ਼ਲਲਬੁਜਭੁਜਕਸੰਯੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤੀਰੇ ਠਿਤੇਹਿ ਸਲ਼ਲੇਹਿ ਲਬੁਜੇਹਿ ਭੁਜਕਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਚ ਸਹਿਤਾ। ਭੁਜਕੋ ਨਾਮ ਏਕੋ ਸੁਗਨ੍ਧਰੁਕ੍ਖੋ ਦੇਵਲੋਕੇ ਚ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨੇ ਚ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਕੁਸਕਸੁਫੁਲ੍ਲਿਤਲਤਾਵਲਮ੍ਬਿਨੀਹੀ**ਤਿ ਕੁਸਕੇਹਿ ਤਾਲਨਾਲ਼ਿਕੇਰਾਦੀਹਿ ਤਿਣਜਾਤੀਹਿ ਓਲਮ੍ਬਮਾਨਾਹਿ ਸਨ੍ਤਾਨਕਵਲ੍ਲਿਆਦੀਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕੁਸੁਮਿਤਲਤਾਹਿ ਚ ਸੰਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਮਣਿਜਾਲਸਦਿਸਾ**ਤਿ ਮਣਿਜਾਲਸਦਿਸਜਲਾ। ''ਮਣਿਜਲਸਦਿਸਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਲ਼ਿ, ਮਣਿਸਦਿਸਜਲਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ**ਤਿ ਦੇਵਤਾਯ ਆਲਪਨੰ। **ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਤੇ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਗੁਣਾ ਰਮਣੀਯਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਤਵ ਵਿਮਾਨਸਮੀਪੇ ਠਿਤਾ।

੬੫੧. **ਉਦਕਰੁਹਾ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇ ਪਦੁਮਾਦਿਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਯੇਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਯੇ ਅਤ੍ਥਿ। **ਥਲਜਾ**ਤਿ ਯੋਧਿਕਾਦਿਕਾ। **ਯੇ ਚ ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਰੁਕ੍ਖਜਾਤਾ ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਾ ਚ ਫਲੂਪਗਾ ਚ, ਤੇਪਿ ਤਵ ਵਿਮਾਨਸਮੀਪੇ ਸਨ੍ਤਿਯੇਵ।

੬੫੨. **ਕਿਸ੍ਸ ਸੰਯਮਦਮਸ੍ਸਯੰ ਵਿਪਾਕੋ**ਤਿ ਕਾਯਸੰਯਮਾਦੀਸੁ ਕੀਦਿਸਸ੍ਸ ਸੰਯਮਸ੍ਸ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦਮਨਾਦੀਸੁ ਕੀਦਿਸਸ੍ਸ ਦਮਸ੍ਸ ਅਯੰ ਵਿਪਾਕੋ। **ਕੇਨਾਸੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮੇਵ ਉਪਪਤ੍ਤਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕੰ, ਅਞ੍ਞੰ ਉਪਭੋਗਸੁਖਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕੰ ਹੋਤੀਤਿ ''ਕੇਨਾਸਿ ਕਮ੍ਮਫਲੇਨਿਧੂਪਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ "**ਯਥਾ ਚ ਤੇ ਅਧਿਗਤਮਿਦੰ ਵਿਮਾਨ**"ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਮ੍ਮਫਲੇਨਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਫਲੇਨ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧੇਨਾਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ, ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਲਕ੍ਖਣੇ ਚੇਤੰ ਕਰਣਵਚਨੰ। **ਤਦਨੁਪਦੰ ਅਵਚਾਸੀ**ਤਿ ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤਪਦਸ੍ਸ ਅਨੁਪਦੰ ਅਨੁਰੂਪਪਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸਿ। **ਅਲ਼ਾਰਪਮ੍ਹੇ**ਤਿ ਬਹਲਸੰਹਤਪਖੁਮੇ, ਗੋਪਖੁਮੇਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਅਥ ਦੇਵਤਾ ਆਹ –

੬੫੩.''ਯਥਾ ਚ ਮੇ ਅਧਿਗਤਮਿਦੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਕੋਞ੍ਚਮਯੂਰਚਕੋਰ ਸਙ੍ਘਚਰਿਤੰ।
ਦਿਬ੍ਬਪਿਲਵਹੰਸਰਾਜਚਿਣ੍ਣੰ, ਦਿਜਕਾਰਣ੍ਡਵਕੋਕਿਲਾਭਿਨਦਿਤੰ॥

੬੫੪.''ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਾਨਕਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਵਿਵਿਧਾ , ਪਾਟਲਿਜਮ੍ਬੁਅਸੋਕਰੁਕ੍ਖਵਨ੍ਤੰ।
ਯਥਾ ਚ ਮੇ ਅਧਿਗਤਮਿਦੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਤੰ ਤੇ ਪਵੇਦਯਾਮਿ ਸੁਣੋਹਿ ਭਨ੍ਤੇ॥

੬੫੫.''ਮਗਧਵਰਪੁਰਤ੍ਥਿਮੇਨ, ਨਾਲਕਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ ਭਨ੍ਤੇ।
ਤਤ੍ਥ ਅਹੋਸਿਂ ਪੁਰੇ ਸੁਣਿਸਾ, ਪੇਸਵਤੀਤਿ ਤਤ੍ਥ ਜਾਨਿਂਸੁ ਮਮੰ॥

੬੫੬.‘‘ਸਾਹਮਪਚਿਤਤ੍ਥਧਮ੍ਮਕੁਸਲਂ, ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਪੂਜਿਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ।
ਉਪਤਿਸ੍ਸਂ ਨਿਬ੍ਬੁਤਮਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਂ, ਮੁਦਿਤਮਨਾ ਕੁਸੁਮੇਹਿ ਅਬ੍ਭੁਕਿਰਿਂ॥

੬੫੭.‘‘ਪਰਮਗਤਿਗਤਞ੍ਚ ਪੂਜਯਿਤ੍ਵਾ, ਅਨ੍ਤਿਮਦੇਹਧਰਂ ਇਸਿਂ ਉਲਾਰਂ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਕਂ ਸਮੁਸ੍ਸਯਂ, ਤਿਦਸਗਤਾ ਇਧ ਮਾਵਸਾਮਿ ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

੬੫੩. ਤਤ੍ਥ **ਕੋਞ੍ਚਮਯੂਰਚਕੋਰਸਙ੍ਘਚਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਰਸਸਿਖਣ੍ਡਿਕੁਮ੍ਭਕਾਰਕੁਕ੍ਕੁਟਗਣੇਹਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਿਤਂ। **ਦਿਬਜਪਿਲਵਹਂਸਰਾਜਚਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਕੇ ਪਿਲਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਤੋ ‘‘ਪਿਲਵਾ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇਹਿ ਉਦਕਸਕੁਣੇਹਿ ਹਂਸਰਾਜੇਹਿ ਚ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ ਵਿਚਰਿਤਂ। **ਦਿਜਕਾਰਣ੍ਡਵਕੋਕਿਲਾਭਿਨਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣ੍ਡਵੇਹਿ ਕਾਦਮ੍ਬੇਹਿ ਕੋਕਿਲੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਚ ਦਿਜੇਹਿ ਅਭਿਨਾਦਿਤਂ।

੬੫੪. **ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਾਨਕਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਵਿਵਿਧਾ**ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਸਾਖਾਪਸਾਖਵਨ੍ਤਾ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਾ ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਾਨਕਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਾ , ਤੇਹਿ ਵਿਵਿਧਂ ਚਿਤ੍ਤਾਕਾਰਂ ਵਿਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਵੇਸਂ ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਾਨਕਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਵਿਵਿਧਾ । ‘‘ਵਿਵਿਧ’’ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ‘‘ਵਿਵਿਧਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਨ੍ਤਾਨਕਾਤਿ ਹਿ ਕਾਮਵਲ੍ਲਿਯੋ, ਨਾਨਾਵਿਧਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਾ ਚ ਵਿਵਿਧਾ ਏਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤਿ , ਤੇਹਿ ਵਾ ਵਿਵਿਧਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਾਨਕਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਵਿਵਿਧਾ। ‘‘ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਾਨਕਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਵਿਵਿਧਂ, ਪਾਟਲਿਜਮ੍ਬੁਅਸੋਕਰੁਕ੍ਖਵਨ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ‘‘ਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਪਦਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਂ। ‘‘ਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖਾ’’ਤਿ ਵਾ ਅਵਿਭਤ੍ਤਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਪੁਪ੍ਫਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

੬੫੫. **ਮਗਧਵਰਪੁਰਤ੍ਥਿਮੇਨਾ**ਤਿ ਮਗਧਵਰੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੇਨ, ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਟ੍ਠਾਨਤਾਯ ਉਤ੍ਤਮੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਯ। **ਤਤ੍ਥ ਅਹੋਸਿਂ ਪੁਰੇ ਸੁਣਿਸਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਾਲਕਗਾਮੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਹਪਤਿਕੁਲੇ ਸੁਣਿਸਾ ਸੁਣ੍ਹਾ ਅਹੋਸਿਂ।

੬੫੬. **ਸਾ**ਤਿ ਸਯਂ। ਅਤ੍ਥੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਕੁਸਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਕੁਸਲੋ, ਭਗਵਾ। ਅਪਚਿਤੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਕੁਸਲੋ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਅਪਚਿਤਤ੍ਥਧਮ੍ਮਕੁਸਲੋ,** ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ, ਤਂ। ਅਪਚਿਤਂ ਵਾ ਅਪਚਯੋ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਵਸਿਟ੍ਠਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮੇ ਚ ਕੁਸਲਂ, ਅਪਚਿਤੇ ਵਾ ਪੂਜਨੀਯੇ ਅਤ੍ਥੇ ਧਮ੍ਮੇ ਨਿਰੋਧੇ ਮਗ੍ਗੇ ਚ ਕੁਸਲਂ। ਮਹਨ੍ਤੇਹਿ ਉਲਾਰੇਹਿ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਮਹਨ੍ਤਂ। ਕੁਸੁਮੇਹੀ**ਤਿ ਰਤਨਮਯੇਹਿ ਇਤਰੇਹਿ ਚ ਕੁਸੁਮੇਹਿ।

੬੫੭. **ਪਰਮਗਤਿਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਤਂ। **ਸਮੁਸ੍ਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਂ। **ਤਿਦਸਗਤਾ**ਤਿ ਤਿਦਸਭਵਨਂ ਗਤਾ, ਤਾਵਤਿਂਸਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯਂ ਉਪਪਨ੍ਨਾ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ। **ਆਵਸਾਮਿ ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਵਿਮਾਨਂ ਅਧਿਵਸਾਮਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਵਙ੍ਗੀਸੇਨ ਦੇਵਤਾਯ ਚ ਕਥਿਤਕਥਾਮਗ੍ਗਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਪੇਸਵਤੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਮਲ੍ਲਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੀਤਵਤ੍ਥੇ ਪੀਤਧਜੇਤਿ ਮਲ੍ਲਿਕਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਮਾਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਸੁਭਦ੍ਦਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਵਿਨਯਨਾ ਕਤਬੁਦ੍ਧਕਿਚ੍ਚੇ ਕੁਸਿਨਾਰਾਯਂ ਉਪਵਤ੍ਤਨੇ ਮਲ੍ਲਰਾਜੂਨਂ ਸਾਲਵਨੇ ਯਮਕਸਾਲਾਨਮਨ੍ਤਰੇ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯਂ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਭਗਵਤਿ ਲੋਕਨਾਥੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਤਸ੍ਸ

ਸਰੀਰਪੂਜਾਯ ਕਯਿਰਮਾਨਾਯ ਤਦਾ ਕੁਸਿਨਾਰਾਯਂ ਵਸਮਾਨਾ ਬਨ੍ਧੁਲਮਲ੍ਲਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਮਲ੍ਲਰਾਜਪੁਤ੍ਤੀ ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਨਾਮ ਉਪਾਸਿਕਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਵਿਸਾਖਾਯ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾਯ ਪਸਾਧਨਸਦਿਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਾਲਤਾਪਸਾਧਨਂ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇਨ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਬਹੁਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਂ ਪੂਜੇਸਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨ ਮਲ੍ਲਿਕਾਵਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਪਦਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਆਗਤਮੇਵ।

ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਪੂਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਅਸ੍ਸਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾ ਉਲ਼ਾਰਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿ। ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਵਿਮਾਨਾਨਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲਾਨਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣੋਭਾਸਾਨਿ ਅਤਿਵਿਯ ਪਭਸ੍ਸਰਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਆਸਿਞ੍ਚਮਾਨਾਵ ਸੁਵਣ੍ਣਰਸਧਾਰਾਪਿਞ੍ਜਰਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਨਾਰਦੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਗਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਤਂ –

੬੫੮.''ਪੀਤਵਤ੍ਥੇ ਪੀਤਧਜੇ, ਪੀਤਾਲਙ੍ਕਾਰਭੂਸਿਤੇ।
ਪੀਤਨ੍ਤਰਾਹਿ ਵਗ੍ਗੂਹਿ, ਅਪਿਲ਼ਨ੍ਧਾਵ ਸੋਭਸਿ॥

੬੫੯.''ਕਾ ਕਮ੍ਬੁਕਾਯੂਰਧਰੇ, ਕਞ੍ਚਨਾਵੇਲਭੂਸਿਤੇ।
ਹੇਮਜਾਲਕਸਞ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਨਾਨਾਰਤਨਮਾਲਿਨੀ॥

੬੬੦.''ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਮਯਾ ਚ, ਮੁਤ੍ਤਾਮਯਾ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਾ ਚ।
ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਾ ਸਹਲੋਹਿਤਙ੍ਗਾ, ਪਾਰੇਵਤਕ੍ਖੀਹਿ ਮਣੀਹਿ ਚਿਤ੍ਤਤਾ॥

੬੬੧.''ਕੋਚਿ ਕੋਚਿ ਏਤ੍ਥ ਮਯੂਰਸੁਸ੍ਸਰੋ, ਹਂਸਸ੍ਸਰਞ੍ਞੋ ਕਰਵੀਕਸੁਸ੍ਸਰੋ।
ਤੇਸਂ ਸਰੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਵਗ੍ਗੁਰੂਪੋ, ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਤੂਰਿਯਮਿਵਪ੍ਪਵਾਦਿਤਂ॥

੬੬੨.''ਰਥੋ ਚ ਤੇ ਸੁਭੋ ਵਗ੍ਗੁ, ਨਾਨਾਰਤਨਚਿਤ੍ਤਿਤੋ।
ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਾਹਿ ਧਾਤੂਹਿ, ਸੁਵਿਭਤ੍ਤੋਵ ਸੋਭਤਿ॥

੬੬੩.''ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ ਕਞ੍ਚਨਬਿਮ੍ਬਵਣ੍ਣੇ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਠਿਤਾ ਭਾਸਸਿਮਂ ਪਦੇਸਂ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੬੫੮. ਤਤ੍ਥ **ਪੀਤਵਤ੍ਥੇ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਚਾਮੀਕਰਪਭਸ੍ਸਰਤਾਯ ਪੀਤੋਭਾਸਨਿਵਾਸਨੇ। **ਪੀਤਧਜੇ**ਤਿ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਰਥੇ ਚ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਹੇਮਮਯਵਿਪੁਲਕੇਤੁਭਾਵਤੋ ਪੀਤੋਭਾਸਧਜੇ। **ਪੀਤਾਲਙ੍ਕਾਰਭੂਸਿਤੇ**ਤਿ ਪੀਤੋਭਾਸੇਹਿ ਆਭਰਣੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤੇ। ਸਤਿਪਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਨਂ ਨਾਨਾਵਿਧਰਂਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਵਿਵਿਧਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਭਾਵੇ ਤਾਦਿਸਸੁਚਰਿਤਵਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਪਨ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਚਾਮੀਕਰਮਰੀਚਿਜਾਲਵਿਜ੍ਜੋਤਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਸੇਸਤੋ ਪੀਤਨਿਭਾਸਾਨਿ ਤਸ੍ਸਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। **ਪੀਤਨ੍ਤਰਾਹੀ**ਤਿ ਪੀਤਵਣ੍ਣੇਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਯੇਹਿ। ''ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਤੋ ਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੫੨੩-੫੨੪) ਨਿਵਾਸਨੇ ਅਨ੍ਤਰਸਦ੍ਦੋ ਆਗਤੋ, ਇਧ ਪਨ ''ਅਨ੍ਤਰਸਾਟਕਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯ ਉਤ੍ਤਰਿਯੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਨ੍ਤਰਾ ਉਤ੍ਤਰਿਯਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੋ ਉਪਸਂਬ੍ਯਾਨਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਾਯਸਦ੍ਦਾ ਏਤੇ। **ਵਗ੍ਗੂਹੀ**ਤਿ ਸੋਭਨੇਹਿ ਸਣ੍ਹਮਟ੍ਠੇਹਿ। **ਅਪਿਲ਼ਨ੍ਧਾਵ ਸੋਭਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਇਮੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਨਲਙ੍ਕਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਵ ਸੋਭਸਿ। ਤੇ ਪਨ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾ ਤਵ ਸਰੀਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੋਭਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਲਙ੍ਕਤਾਪਿ ਤ੍ਵਂ ਅਲਙ੍ਕਤਸਦਿਸੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੬੫੯. **ਕਾ ਕਮ੍ਬੁਕਾਯੂਰਧਰੇ**ਤਿ ਕਾ ਤ੍ਵਂ ਕਤਰਦੇਵਨਿਕਾਯਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਪਰਿਹਾਰਕਧਰੇ, ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਕੇਯੂਰਧਰੇ ਵਾ। ਕਮ੍ਬੁਪਰਿਹਾਰਕਨ੍ਤਿ ਚ ਹਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਵਿਸੇਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਕਾਯੂਰਨ੍ਤਿ ਭੁਜਾਲਙ੍ਕਾਰਵਿਸੇਸੋ। ਅਥ ਵਾ ਕਮ੍ਬੂਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਕਮ੍ਬੁਕਾਯੂਰਧਰੇ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਬਾਹਾਭਰਣਧਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਞ੍ਚਨਾਵੇਲ਼ਭੂਸਿਤੇ**ਤਿ ਕਞ੍ਚਨਮਯਾਵੇਲ਼ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਭੂਸਿਤੇ। **ਹੇਮਜਾਲਕਸਞ੍ਛਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਰਤਨਪਰਿਸਿਬ੍ਬਿਤੇਨ ਹੇਮਮਯੇਨ ਜਾਲਕੇਨ ਛਾਦਿਤਸਰੀਰੇ। **ਨਾਨਾਰਤਨਮਾਲਿਨੀ**ਤਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਮਾਲਾਯ ਵਿਯ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖਰਤ੍ਤਿਯਂ ਸੀਸੇ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਾਹਿ ਵਿਵਿਧਾਹਿ ਰਤਨਾਵਲੀਹਿ ਨਾਨਾਰਤਨਮਾਲਿਨੀ ਕਾ ਤ੍ਵਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

੬੬੦. **ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ**ਤਿਆਦਿ ਯਾਹਿ ਰਤਨਮਾਲਾਹਿ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਨਾਨਾਰਤਨਮਾਲਿਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਾਸਂ ਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ**ਤਿ ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ ਮਾਲਾ। **ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਮਯਾ**ਤਿ ਪਦੁਮਰਾਗਾਦਿਰਤ੍ਤਮਣਿਮਯਾ। **ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਾ**ਤਿ ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਮਣਿਮਯਾ। **ਸਹਲੋਹਿਤਙ੍ਗਾ**ਤਿ ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਮਣਿਮਯਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਬਰਮਣਿਮਯਾ ਚੇਵ ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਰਤ੍ਤਮਣਿਮਯਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਰੇਵਤਕ੍ਖੀਹਿ ਮਣੀਹਿ ਚਿਤ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਪਾਰੇਵਤਕ੍ਖਿਸਦਿਸੇਹਿ ਮਣੀਹਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਮਣੀਹਿ ਚ ਸਙ੍ਖਤਚਿਤ੍ਤਭਾਵਾ ਇਮਾ ਤਵ ਕੇਸਹਤ੍ਥੇ ਰਤਨਮਾਲਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੬੬੧. **ਕੋਚਿ ਕੋਚੀ**ਤਿ ਏਕਚ੍ਚੋ ਏਕਚ੍ਚੋ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਮਾਲਾਦਾਮੇਸੁ। **ਮਯੂਰਸੁਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਮਯੂਰੋ ਵਿਯ ਸੁਨ੍ਦਰਨਾਦੋ। **ਹਂਸਸ੍ਸਰਵ੍ਹਯੋ**ਤਿ ਹਂਸਸ੍ਸਰੋ ਅਵ੍ਹਯੋ, ਹਂਸਸਦਿਸਸ੍ਸਰੋ ਅਪਰੋ। **ਕਰਵੀਕਸੁਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਕਰਵੀਕੋ ਵਿਯ ਸੋਭਨਸ੍ਸਰੋ। ਤੇਸਂ ਮਾਲਾਦਾਮਾਨਂ ਯਥਾ ਮਯੂਰਸ੍ਸਰੋ, ਹਂਸਸ੍ਸਰੋ , ਕਰਵੀਕਸ੍ਸਰੋ, ਏਵਂ ਵਗ੍ਗੁਰੂਪੋ ਮਧੁਰਾਕਾਰੋ ਸਰੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ। ਕਿਮਿਵ ? **ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਤੂਰਿਯਮਿਵਪ੍ਪਵਾਦਿਤਂ**। ਯਥਾ ਕੁਸਲੇਨ ਵਾਦਿਤੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਤੂਰਿਯੇ, ਏਵਂ ਤੇਸਂ ਸਰੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਵਗ੍ਗੁਰੂਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ।

੬੬੨. **ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਾਹਿ ਧਾਤੂਹੀ**ਤਿ ਅਨੇਕਰੂਪਾਹਿ ਅਕ੍ਖਚਕ੍ਕਈਸਾਦਿਅਵਯਵਧਾਤੂਹਿ। **ਸੁਵਿਭਤ੍ਤੋਵ ਸੋਭਤੀ**ਤਿ ਅਵਯਵਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਤਾਯ ਵਿਭਤ੍ਤਿਵਿਭਾਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਰਾਜਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤੋਵਾਤਿ ਕੇਵਲਂ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੇਨ ਸਿਪ੍ਪਾਚਰਿਯੇਨ ਵਿਭਤ੍ਤੋਵ ਵਿਰਚਿਤੋ ਵਿਯ ਸੋਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੬੩. **ਕਞ੍ਚਨਬਿਮ੍ਬਵਣ੍ਣੇ**ਤਿ ਸਾਤਿਸਯਂ ਪੀਤੋਭਾਸਤਾਯ ਕਞ੍ਚਨਬਿਮ੍ਬਕਸਦਿਸੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ। ਕਞ੍ਚਨਬਿਮ੍ਬਵਣ੍ਣੇਤਿ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਆਲਪਨਂ , ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਕਰਸੇਨ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇਨ ਮਜ੍ਜਿਤਕਞ੍ਚਨਪਟਿਮਾਸਦਿਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਾਸਸਿਮਂ ਪਦੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਭੂਮਿਪਦੇਸਂ ਭਾਸਯਸਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਯਸਿ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾਪਿ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੬੬੪.''ਸੋਵਣ੍ਣਜਾਲਂ ਮਣਿਸੋਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤਿਤਂ, ਮੁਤ੍ਤਾਚਿਤਂ ਹੇਮਜਾਲੇਨ ਛਨ੍ਨਂ।
ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਗੋਤਮੇ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੇ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹਮਾਭਿਰੋਪਯਿਂ॥

੬੬੫.''ਤਾਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਕੁਸਲਂ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਿਤਂ।
ਅਪੇਤਸੋਕਾ ਸੁਖਿਤਾ, ਸਮ੍ਪਮੋਦਾਮਨਾਮਯਾ''ਤਿ॥

੬੬੪. ਤਤ੍ਥ **ਸੋਵਣ੍ਣਜਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਕਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਂ ਜਾਲਂ। **ਮਣਿਸੋਣ੍ਣਚਿਤ੍ਤਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਸਾਦਿਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸੀਸੂਪਗਗੀਵੂਪਗਾਦਿਆਭਰਣਵਸੇਨ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਮਣੀਹਿ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਚ ਚਿਤ੍ਤਿਤਂ। **ਮੁਤ੍ਤਾਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਆਬਦ੍ਧਾਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾਵਲੀਹਿ ਆਚਿਤਂ। **ਹੇਮਜਾਲੇਨ ਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਮਮਯੇਨ ਪਭਾਜਾਲੇਨ ਛਨ੍ਨਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਮਣੀਹਿ ਚੇਵ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਚ ਚਿਤ੍ਤਿਤਂ ਮੁਤ੍ਤਾਵਲੀਹਿ ਆਚਿਤਮ੍ਪਿ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸੇਵ ਯੇਭੁਯ੍ਯਤਾਯ ਦਿਵਾਕਰਕਿਰਣਸਮ੍ਫਸ੍ਸਤੋ ਅਤਿਵਿਯ ਪਭਸ੍ਸਰੇਨ

ਹੇਮਮਯੇਨ ਪਭਾਜਾਲੇਨ ਸਞ੍ਛਾਦਿਤੰ ਏਕੋਭਾਸੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਨਾਦਾਸੰ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ**ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ। **ਗੋਤਮੇ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਅਪ੍ਪਮੇਯਜੇ**ਤਿ ਗੁਣਾਨੁਭਾਵਤੋ ਪਮਿਨਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇ। **ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਫਲਵਿਸਯਾਯ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਚ ਸਦ੍ਧਾਯ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ। **ਅਭਿਰੋਪਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੂਜਾਵਸੇਨ ਸਰੀਰੇ ਰੋਪੇਸਿੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿੰ।

੬੬੫. **ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਹੰ। **ਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਚ੍ਛਿਤਸਲਨਾਦਿਅਤ੍ਥੇਨ ਕੁਸਲੰ। **ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਿਤ**ਨ੍ਤਿ ''ਯਾਵਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਾ ਅਪਦਾ ਵਾ ਦ੍ਵਿਪਦਾ ਵਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੩੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪) ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪਸਤ੍ਥੰ। **ਅਪੇਤਸੋਕਾ**ਤਿ ਸੋਕਹੇਤੂਨੰ ਭੋਗਬ੍ਯਸਨਾਦੀਨੰ ਅਭਾਵੇਨ ਅਪਗਤਸੋਕਾ। ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਦੁਕ੍ਖਾਭਾਵਮਾਹ। **ਸੁਖਿਤਾ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਸੁਖਾ ਸੁਖਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। ਏਤੇਨ ਸਰੀਰਦੁਕ੍ਖਾਭਾਵੰ ਵਦਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਦੁਕ੍ਖਾਭਾਵੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਪਮੋਦਾਪਤ੍ਤਿ, ਸਰੀਰਦੁਕ੍ਖਾਭਾਵੇਨ ਅਰੋਗਤਾ। ਤੇਨਾਹ "**ਸਮ੍ਪਮੋਦਾਮਨਾਮਯਾ**"ਤਿ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਤਦਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦੇਵਤਾਯ ਚ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਨਾਰਦੇਨ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕਾਨੰ ਆਰੋਚਿਤੋ, ਤੇ ਚ ਤੰ ਤਥੇਵ ਸਙ੍ਗਹੰ ਆਰੋਪਯਿੰਸੂਤਿ।

ਮਲ੍ਲਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਵਿਸਾਲਕ੍ਖਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ ਵਿਸਾਲਕ੍ਖੀਤਿ ਵਿਸਾਲਕ੍ਖਿਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਰਞ੍ਞਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾ ਭਗਵਤਾ ਸਰੀਰਧਾਤੁਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਥੂਪੇ ਚ ਮਹੇ ਚ ਕਤੇ ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਨੀ ਏਕਾ ਮਾਲਾਕਾਰਧੀਤਾ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਉਪਾਸਿਕਾ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਪਿਤੁੰ ਗੇਹਤੋ ਪੇਸਿਤੰ ਬਹੁੰ ਮਾਲਞ੍ਚ ਗਨ੍ਧਞ੍ਚ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕੰ ਚੇਤਿਯੇ ਪੂਜੰ ਕਾਰੇਸਿ, ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇਸੁ ਪਨ ਸਯਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੂਜੰ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸਾ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਸਹ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਅਞ੍ਞਾਸੰ ਦੇਵਤਾਨੰ ਪਭਾ ਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨੰ ਪਭਾਹਿ ਪਟਿਹਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾ ਹੋਤਿ, ਸੁਨਨ੍ਦਾਯ ਪਨ ਪਭਾ ਤਾਹਿ ਅਨਭਿਭੂਤਾ ਸਭਾਵੇਨੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਤਾਯ ਕਤਸੁਚਰਿਤੰ ਞਾਤੁਕਾਮੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੬੬੬.''ਕਾ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ ਵਿਸਾਲਕ੍ਖਿ, ਰਮ੍ਮੇ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ।
ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਨੁਪਰਿਯਾਸਿ, ਨਾਰੀਗਣਪੁਰਕ੍ਖਤਾ॥

੬੬੭.''ਯਦਾ ਦੇਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਾ, ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਵਨੰ।
ਸਯੋਗ੍ਗਾ ਸਰਥਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਚਿਤ੍ਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਇਧਾਗਤਾ॥

੬੬੮.''ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਇਧ ਪਤ੍ਤਾਯ, ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿਯਾ।
ਕਾਯੇ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤੀ ਚਿਤ੍ਤੰ, ਕੇਨ ਰੂਪੰ ਤਵੇਦਿਸੰ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

੬੬੬. ਤਤ੍ਥ **ਕਾ ਨਾਮ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸੀ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ, ਯਤ੍ਥ ਕਤੇਨ ਸੁਚਰਿਤੇਨ ਅਯੰ ਤੇ ਈਦਿਸੀ ਆਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਵਿਸਾਲਕ੍ਖੀ**ਤਿ ਵਿਪੁਲਲੋਚਨੇ।

੬੬੭. **ਯਦਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ। **ਇਮੰ ਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਨਾਮਕੰ ਉਪਵਨੰ। **ਚਿਤ੍ਰਾ ਹੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨੇ ਵਿਚਿਤ੍ਤਪਭਾਸੰਸਗ੍ਗੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦੀਨੰ ਪਕਤਿਓਭਾਸਤੋਪਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਚਿਤ੍ਰਾਕਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਇਧਾਗਤਾਤਿ ਇਧ ਆਗਤਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਇਧ ਵਾ ਆਗਮਨਹੇਤੁ।

੬੬੮. **ਇਧ ਪਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਇਮੰ ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਯ ਉਪਗਤਾਯ। **ਕੇਨ ਰੂਪੰ ਤਵੇਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤਵ ਰੂਪੰ ਸਰੀਰੰ ਏਦਿਸੰ ਏਵਰੂਪੰ, ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨਸ੍ਸ ਪਭੰ ਅਭਿਭਵਨ੍ਤੰ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਏਵੰ ਸਕ੍ਕੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬਜਾਕਾਸਿ –

੬੬੯.''ਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਰੂਪੰ ਮਯ੍ਹੰ ਗਤੀ ਚ ਮੇ।
ਇਦ੍ਧਿ ਚ ਆਨੁਭਾਵੋ ਚ, ਤੰ ਸੁਣੋਹਿ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦ॥

੬੭੦.''ਅਹੰ ਰਾਜਗਹੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮੁਪਾਸਿਕਾ।
ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸੰਵਿਭਾਗਰਤਾ ਸਦਾ॥

੬੭੧.''ਅਚ੍ਛਾਦਨਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸੇਨਾਸਨੰ ਪਦੀਪਿਯੰ।
ਅਦਾਸਿਂ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

੬੭੨.''ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ, ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ।
ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤੰ॥

੬੭੩.''ਉਪੋਸਥੰ ਉਪਵਸਿਸ੍ਸੰ, ਸਦਾ ਸੀਲੇਸੁ ਸੰਵੁਤਾ।
ਸਞ੍ਞਮਾ ਸੰਵਿਭਾਗਾ ਚ, ਵਿਮਾਨੰ ਆਵਸਾਮਹੰ॥

੬੭੪.''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ, ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਚ ਸਞ੍ਞਤਾ।
ਥੇਯਜਾ ਚ ਅਤਿਚਾਰਾ ਚ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਾ ਚ ਆਰਕਾ॥

੬੭੫.''ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਰਤਾ, ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨ ਕੋਵਿਦਾ।
ਉਪਾਸਿਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੬੭੬.''ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਞਾਤਿਕੁਲਾ ਦਾਸੀ, ਸਦਾ ਮਾਲਾਭਿਹਾਰਤਿ।
ਤਾਹੰ ਭਗਵਤੋ ਥੂਪੇ, ਸਬ੍ਬਮੇਵਾਭਿਰੋਪਯਿਂ॥

੬੭੭.''ਉਪੋਸਥੇ ਚਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨੰ।
ਥੂਪਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਰੋਪੇਸਿਂ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੬੭੮.''ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਰੂਪੰ ਮਯ੍ਹੰ ਗਤੀ ਚ ਮੇ।
ਇਦ੍ਧਿ ਚ ਆਨੁਭਾਵੋ ਚ, ਯੰ ਮਾਲੰ ਅਭਿਰੋਪਯਿਂ॥

੬੭੯.''ਯਞ੍ਚ ਸੀਲਵਤੀ ਆਸਿਂ, ਨ ਤੰ ਤਾਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ।
ਆਸਾ ਚ ਪਨ ਮੇ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੀ ਸਿਯ''ਨ੍ਤਿ॥

੬੬੯. ਤਤ੍ਥ **ਗਤੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਦੇਵਗਤਿ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਵਾ। **ਇਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿ, ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਸਮਿਜ੍ਝਨਂ ਵਾ। **ਆਨੁਭਾਵੋ**ਤਿ ਪਭਾਵੋ। **ਪੁਰਿਨ੍ਦਦਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਂ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਪੁਰੇ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸੀਤਿ ''ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

੬੭੬. **ਞਾਤਿਕੁਲਾ**ਤਿ ਪਿਤੁ ਗੇਹਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਸਦਾ ਮਾਲਾਭਿਹਾਰਤੀ**ਤਿ ਸਦਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਞਾਤਿਕੁਲਤੋ ਦਾਸਿਯਾ ਪੁਪ੍ਫਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਭਿਹਰੀਯਤਿ। **ਸਬ੍ਬਮੇਵਾਭਿਰੋਪਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਤ੍ਥਾਯ ਪਿਤੁਗੇਹਤੋ ਆਹਟਂ ਮਾਲਂ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਗਨ੍ਧਾਦਿਂ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਥੂਪੇ ਪੂਜਨਵਸੇਨ ਅਭਿਰੋਪਯਿਂ ਪੂਜਂ ਕਾਰੇਸਿਂ।

੬੭੭-੮. **ਉਪੋਸਥੇ ਚਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਅਹਮੇਵ ਥੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਯਂ ਮਾਲਂ ਅਭਿਰੋਪਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਤਦਾ ਭਗਵਤੋ ਥੂਪੇ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਭਿਰੋਪਨਂ ਕਤਂ, ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੬੭੯. **ਨ ਤਂ ਤਾਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਸੀਲਵਤੀ ਆਸਿਂ, ਤਂ ਸੀਲਰਕ੍ਖਣਂ ਤਂ ਰਕ੍ਖਿਤਂ ਸੀਲਂ ਪੂਜਾਮਯਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਬਲਵਭਾਵੇਨ ਅਲਦ੍ਧੋਕਾਸਂ ਨ ਤਾਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ , ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧਂ, ਅਪਰਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਸਾ ਚ ਪਨ ਮੇ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੀ ਸਿਯ**ਨ੍ਤਿ ''ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੀ ਭਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਾ ਚ ਮੇ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਵਿਸਯਾਵ, ਨ ਭਵਵਿਸੇਸਵਿਸਯਾ। ਸਾ ਪਨ ਸਪ੍ਪਿਮਣ੍ਡਂ ਇਚ੍ਛਤੋ ਦਧਿਤੋ ਪਚਿਤਂ ਵਿਯ ਅਨਿਪ੍ਫਾਦਿਨੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਇਮਂ ਪਨ ਅਤ੍ਥਂ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਤਾਯ ਦੇਵਧੀਤਾਯ ਚ ਵੁਤ੍ਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਵਙ੍ਗੀਸਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕਾਨਂ ਮਹਾਥੇਰਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਤੇ ਚ ਤਂ ਤਥੇਵ ਸਙ੍ਗੀਤਿਂ ਆਰੋਪਯਿਂਸੂਤਿ।

ਵਿਸਾਲਕ੍ਖਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੇ ਕੋਵਿਲ਼ਾਰੇਤਿ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਣ੍ਡਪਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਿਤਾਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਧਜਪਟਾਕਾਦਯੋ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਵਣ੍ਣਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਗਨ੍ਧਦਾਮਮਾਲਾਦਾਮਾਨਿ ਚ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਸਿਤ੍ਤਸਮ੍ਮਟ੍ਠੇ ਪਦੇਸੇ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਦੇਵਵਿਮਾਨਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਮਣ੍ਡਪਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਰਂਸੀ ਵਿਯ ਅਣ੍ਣਵਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਭਾਸਯਮਾਨੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਉਪਾਸਕੋ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਧੂਮਦੀਪੇਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੂਜੇਸਿ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਕਟ੍ਠਹਾਰਿਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਨ੍ਧਵਨੇ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਅਸੋਕਰੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਪਲ੍ਲਵਙ੍ਕੁਰਾਨਿ ਪਿਣ੍ਡੀਕਤਾਨਿ ਬਹੂਨਿ ਅਸੋਕਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਤੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤੀ, ਭਗਵਤੋ ਪੂਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਨਨ੍ਦਨਵਨੇ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤੀ ਗਾਯਨ੍ਤੀ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਮਾਲਾ ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤੀ ਪਮੋਦਮਾਨਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੀ ਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਤਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੬੮੦.''ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੇ ਕੋਵਿਲ਼ਾਰੇ, ਰਮਣੀਯੇ ਮਨੋਰਮੇ।

ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਂ ਗਨ੍ਥਮਾਨਾ, ਗਾਯਨ੍ਤੀ ਸਮ੍ਪਮੋਦਸਿ॥

੬੮੧.‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ, ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਸਦ੍ਦਾ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿ, ਸਵਨੀਯਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੬੮੨.‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ, ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਗਨ੍ਧਾ ਪਵ◌ਾਯਨ੍ਤਿ, ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੬੮੩.‘‘ਵ◌ਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਕਾਯੇਨ, ਯਾ ਵ◌ੇਣੀਸੁ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੬੮੪.‘‘ਵਟਂਸਕਾ ਵ◌ਾਤਧੁਤਾ, ਵ◌ਾਤੇਨ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਤਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੬੮੫.‘‘ਯਾਪਿ ਤੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਮਾਲਾ, ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਾ ਮਨੋਰਮਾ।
ਵ◌ਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਯਥਾ॥

੬੮੬.‘‘ਘਾਯਸੇ ਤਂ ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਂ, ਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਸਿ ਅਮਾਨੁਸਂ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

੬੮੦. ਤਤ੍ਥ **ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੇ ਕੋਵ◌ਿਲ਼ਾਰੇ**ਤਿ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਨਾਮਕੇ ਕੋਵ◌ਿਲ਼ਾਰਪੁਪ੍ਫੇ ਆਦਾਯ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਂ ਗਨ੍ਥਮਾਨਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਯਞ੍ਹਿ ਲੋਕਿਯਾ ‘‘ਪਾਰਿਜਾਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਮਾਗਧਭਾਸਾਯ ‘‘ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। ਕੋਵ◌ਿਲ਼ਾਰੋਤਿ ਚ ਕੋਵ◌ਿਲ਼ਾਰਜਾਤਿਕੋ, ਸੋ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇਪਿ ਦੇਵਲੋਕੇਪਿ ਕੋਵ◌ਿਲ਼ਾਰੋ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਜਾਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

੬੮੧. ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਦੇਵਤਾਯ ਨਚ੍ਚਨਕਾਲੇ ਅਙ੍ਗਭਾਰਵਸੇਨ ਸਰੀਰਤੋ ਚ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਤੋ ਚ ਅਤਿਵ◌ਿਯ ਮਧੁਰੋ ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਗਨ੍ਧੋ ਸਦਾ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾਪਿ ਫਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਤੇਨਾਹ **‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯਾ’’**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਵਨੀਯਾ**ਤਿ ਸੋਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਵਨਸ੍ਸ ਵ◌ਾ ਹਿਤਾ, ਕਣ੍ਣਸੁਖਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੮੩. **ਵ◌ਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਕਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਤਵ ਕਾਯੇਨ ਸਰੀਰੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨੇਨ, ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਲਕ੍ਖਣੇ ਚੇਤਂ ਕਰਣਵਚਨਂ। **ਯਾ ਵ◌ੇਣੀਸੁ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਤੇ ਕੇਸਵ◌ੇਣੀਸੁ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨਿ, ਵ◌ਿਭਤ੍ਤਿਲੋਪੋ ਚੇਤ੍ਥ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਲਿਙ੍ਗਵ◌ਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਵ◌ਾ।

੬੮੪. **ਵਟਂਸਕਾ**ਤਿ ਰਤਨਮਯਾ ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਵਟਂਸਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵ◌ਾਤਧੁਤਾ**ਤਿ ਮਨ੍ਦੇਨ ਮਾਲੁਤੇਨ ਧੂਪਯਮਾਨਾ। **ਵ◌ਾਤੇਨ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਵ◌ਾਤੇਨ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਵ◌ਿਸੇਸਤੋ ਕਮ੍ਪਿਤਾ ਚਲਿਤਾ। ਅਥ ਵ◌ਾ **ਵਟਂਸਕਾ ਵ◌ਾਤਧੁਤਾ, ਵ◌ਾਤੇਨ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਅਵ◌ਾਤੇਰਿਤਾਪਿ ਵ◌ਾਤੇਰਿਤਾਪਿ ਯੇ ਤੇ ਵਟਂਸਕਾ ਕਮ੍ਪਿਤਾ, ਤੇਸਂ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥਯੋਜਨਾ।

੬੮੫. **ਵ◌ਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਯ ਗਨ੍ਧੋ ਵ◌ਾਯਤਿ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ। ਯਥਾ ਕਿਂ? **ਰੁਕ੍ਖੋ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਯਥਾ**ਤਿ, ਯਥਾ ਨਾਮ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਰੁਕ੍ਖੋ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਨ੍ਧੇਨ ਬਹੂਨਿ ਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਵ◌ਾਯਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਤਵ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਮਾਲਾਯ ਗਨ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਰੁਕ੍ਖੋ ਗਨ੍ਧਮਾਦਨੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਉਪੋਸਥਕਰਣਮਣ੍ਡਲਮਾਲ਼ਕਮਜ੍ਝੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਚ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਸਾਖਗ੍ਗੇਸੁ

ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਸੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਗਨ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਪਿਲਨ੍ਧਨਮਾਲਾਯ ਗਨ੍ਧੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਰੁਕ੍ਖੋ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਯਥਾ''ਤਿ।

੬੮੬. ਯਦਿਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਗ੍ਗਸ੍ਸ ਛਫਸ੍ਸਾਯਤਨਿਕਭਾਵਤੋ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਤਤ੍ਥ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਪਿਯਰੂਪਾਨਿਯੇਵ, ਗਨ੍ਧਰੂਪਾਨਂ ਪਨ ਸਵਿਸੇਸਾਨਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਲਾਭਿਭਾਵਤੋ **"ਘਾਯਸੇ ਤਂ ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਂ, ਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਸਿ ਅਮਾਨੁਸ"**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਥ ਦੇਵਤਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬਜਾਕਾਸਿ –

੬੮੭.''ਪਭਸ੍ਸਰਂ ਅਚ੍ਚਿਮਨ੍ਤਂ, ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧੇਨ ਸਂਯੁਤਂ।
ਅਸੋਕਪੁਪ੍ਫਮਾਲਾਹਂ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਉਪਨਾਮਯਿਂ॥

੬੮੮.''ਤਾਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਕੁਸਲਂ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਿਤਂ।
ਅਪੇਤਸੋਕਾ ਸੁਖਿਤਾ, ਸਮ੍ਪਮੋਦਾਮਨਾਮਯਾ''ਤਿ॥

੬੮੯. ਤਤ੍ਥ ਸੁਧੋਤਪਵਾਲ਼ਸਙ੍ਘਾਤਸਨ੍ਨਿਭਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਕੇਸਰਸਮੁਦਾਯੇਨ ਭਾਣੁਰਂਸਿਜਾਲਸ੍ਸ ਵਿਯ ਅਸੋਕਪੁਪ੍ਫਤ੍ਤੁਮਸ੍ਸ ਤਦਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ **"ਪਭਸ੍ਸਰਂ ਅਚ੍ਚਿਮਨ੍ਤ"**ਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮੇ ਕਥਿਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਦਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਵਗ੍ਗਸ੍ਸ

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਗ੍ਗੇ **ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕੇ ਵਿਮਾਨਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਮਣ੍ਡਪਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਕੁਲਦਾਸੀ ਅਨ੍ਧਵਨੇ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਸਾਲਰੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹੀਰੇਹਿ ਆਵੁਣਿਤ੍ਵਾ ਵਟਂਸਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਬਹੂਨਿ ਮੁਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਗ੍ਗਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਣ੍ਡਪੇ ਯੁਗਨ੍ਧਰਪਬ੍ਬਤਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਭਾਸਯਮਾਨਂ ਬਾਲਸੂਰਿਯਂ ਵਿਯ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਂਸਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਤੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਨ੍ਤੀ ਵਟਂਸਕਾਨਿ ਆਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਾਨਿ ਚ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਓਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ

ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਫਲਿਕਮਯੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਤਸ੍ਸ ਚ ਪੁਰਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਾਲੁਕਾਸਨ੍ਥਤਭੂਮਿਭਾਗੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਸਾਲਵਨੰ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਸਾ ਯਦਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੰ ਪਵਿਸਤਿ, ਤਦਾ ਸਾਲਸਾਖਾ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਕੁਸੁਮਾਨਿ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੬੮੯.''ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕੇ ਵਿਮਾਨਸ੍ਮਿੰ, ਸੋਣ੍ਣਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤੇ।
ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨ ਤੂਰਿਯੇਨ, ਰਮਸਿ ਸੁਪ੍ਪਵਾਦਿਤੇ॥

੬੯੦.''ਤਮ੍ਹਾ ਵਿਮਾਨਾ ਓਰੁਯ੍ਹ, ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਰਤਨਾਮਯਾ।
ਓਗਾਹਸਿ ਸਾਲਵਨੰ, ਪੁਪ੍ਫਿਤੰ ਸਬ੍ਬਕਾਲਿਕੰ॥

੬੯੧.''ਯਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸੇਵ ਸਾਲਸ੍ਸ, ਮੂਲੇ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਸੋ ਸੋ ਮੁਞ੍ਚਤਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਦੁਮੁਤ੍ਤਮੋ॥

੬੯੨.''ਵਾਤੇਰਿਤੰ ਸਾਲਵਨੰ, ਆਧੁਤੰ ਦਿਜਸੇਵਿਤੰ।
ਵਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਯਥਾ॥

੬੯੩.''ਘਾਯਸੇ ਤੰ ਸੁਚਿਗਨ੍ਧੰ, ਰੂਪੰ ਪਸ੍ਸਸਿ ਅਮਾਨੁਸੰ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

੬੮੯. ਤਤ੍ਥ **ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕੇ ਵਿਮਾਨਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਫਲਿਕਮਯੇ ਵਿਮਾਨੇ। ਸਿਨ੍ਦੁਵਾਰਕਣਵੀਰਮਕੁਲਸਦਿਸਵਣ੍ਣਞ੍ਹਿ ''ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੋਣ੍ਣਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤੇ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਾਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਾਲੁਕਾਹਿ ਸਨ੍ਥਤਭੂਮਿਭਾਗੇ। **ਰਮਸਿ ਸੁਪ੍ਪਵਾਦਿਤੇ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਵਾਦਿਤੇਨ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨ ਤੂਰਿਯੇਨ ਅਭਿਰਮਸਿ।

੬੯੦. **ਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਰਤਨਾਮਯਾ**ਤਿ ਤਵ ਸੁਚਰਿਤਸਿਪ੍ਪਿਨਾ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਰਤਨਮਯਾ ਵਿਮਾਨਾ। **ਓਗਾਹਸੀ**ਤਿ ਪਵਿਸਸਿ। **ਸਬ੍ਬਕਾਲਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲੇ ਸੁਖੰ ਸਬ੍ਬਉਤੁਸਪ੍ਪਾਯੰ, ਸਬ੍ਬਕਾਲੇ ਪੁਪ੍ਫਨਕੰ ਵਾ।

੬੯੨. **ਵਾਤੇਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਵਾਤੇਨ ਈਰਿਤੰ ਚਲਿਤੰ। **ਆਧੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਦੇਨ ਮਾਲੁਤੇਨ ਸਣਿਕਸਣਿਕੰ ਵਿਧੂਪਯਮਾਨੰ। **ਦਿਜਸੇਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਯੂਰਕੋਕਿਲਾਦਿਸਕੁਣਸਙ੍ਘੇਹਿ ਉਪਸੇਵਿਤੰ।

ਏਵੰ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੬੯੪.''ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਦਾਸੀ ਅਯਿਰਕੁਲੇ ਅਹੁੰ।
ਬੁਦ੍ਧੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ, ਸਾਲਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਓਕਿਰਿੰ॥

੬੯੫.''ਵਟੰਸਕਞ੍ਚ ਸੁਕਤੰ, ਸਾਲਪੁਪ੍ਫਮਯੰ ਅਹੰ।
ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਉਪਨਾਮੇਸਿੰ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੬੯੬.''ਤਾਹੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਕੁਸਲੰ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਿਤੰ।
ਅਪੇਤਸੋਕਾ ਸੁਖਿਤਾ, ਸਮ੍ਪਮੋਦਾਮਨਾਮਯਾ''ਤਿ॥

੬੯੪-੫. ਤਤ੍ਥ **ਅਯਿਰਕੁਲੇ**ਤਿ ਅਯਜਕੁਲੇ, ਸਾਮਿਕਗੇਹੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿਂ। **ਓਕਿਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਂ। **ਉਪਨਾਮੇਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੂਜਾਵਸੇਨ ਉਪਨਾਮੇਸਿਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਸਪਰਿਵਾਰਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਨਿਵੇਦੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਪਭਸ੍ਸਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਭਸ੍ਸਰਵਰਵਣ੍ਣਨਿਭੇਤਿ ਪਭਸ੍ਸਰਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੇ ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਕਾ ਧੀਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ, ਸਾਪਿ ਥੇਰੇ ਗਰੁਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਬਹੁਲਾ ਹੋਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕੁਲਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਸਾ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਮਨਮਾਲਾਯ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਂ ਗੁਲ਼ਫਾਣਿਤਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਆਕਿਰਿ, ਥੇਰੋ ਅਨੁਮੋਦਿਤੁਕਾਮੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾ ਘਰਾਵਾਸਸ੍ਸ ਬਹੁਕਿਚ੍ਚਤਾਯ ਅਨੋਕਾਸਤਂ ਪਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਤਦਹੇਵ ਚ ਸਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੬੯੭.''ਪਭਸ੍ਸਰਵਰਵਣ੍ਣਨਿਭੇ, ਸੁਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਵਸਨੇ।
ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੇ ਚਨ੍ਦਨਰੁਚਿਰਗਤ੍ਤੇ,
ਕਾ ਤ੍ਵਂ ਸੁਭੇ ਦੇਵਤੇ ਵਨ੍ਦਸੇ ਮਮਂ॥

੬੯੮.''ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਚ ਤੇ ਮਹਗ੍ਘੋ, ਨਾਨਾਰਤਨਚਿਤ੍ਤਿਤੋ ਰੁਚਿਰੋ।
ਯਤ੍ਥ ਤ੍ਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਵਿਰੋਚਸਿ, ਦੇਵਰਾਜਾਰਿਵ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ॥

੬੯੯.''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪੁਰੇ ਸੁਚਰਿਤਮਾਚਰੀ ਭਦ੍ਦੇ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ।
ਅਨੁਭੋਸਿ ਦੇਵਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ।
ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

੬੯੭. ਤਤ੍ਥ **ਪਭਸ੍ਸਰਵਰਵਣ੍ਣਨਿਭੇ**ਤਿ ਨਿਭਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬਤੀਤਿ ਨਿਭਾ, ਵਣ੍ਣੋਵ ਨਿਭਾ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ, ਅਤਿਵਿਯ ਓਭਾਸਨਤੋ ਪਭਸ੍ਸਰਾ ਛਵਿਦੋਸਾਭਾਵੇਨ ਵਰਾ ਉਤ੍ਤਮਾ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾਤਿ ਪਭਸ੍ਸਰਵਰਵਣ੍ਣਨਿਭਾ। ਆਮਨ੍ਤਨਵਸੇਨ ''ਪਭਸ੍ਸਰਵਰਵਣ੍ਣਨਿਭੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸੁਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਵਸਨੇ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੇ। **ਚਨ੍ਦਨਰੁਚਿਰਗਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਚਨ੍ਦਨਾਨੁਲਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਰੁਚਿਰਗਤ੍ਤੇ, ਗੋਸੀਤਚਨ੍ਦਨੇਨ ਬਹਲਤਰਾਨੁਲਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਸੁਰਤ੍ਤਮਨੁਞ੍ਞਸਰੀਰਾਵਯਵੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਚਨ੍ਦਨਾਨੁਲੇਪੇਨ ਵਾ ਰੁਚਿਰਗਤ੍ਤੇ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੭੦੦.''ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਤੇ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਮਾਲਂ ਫਾਣਿਤਞ੍ਚ ਅਦਦਂ ਭਨ੍ਤੇ।
ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਵਿਪਾਕਂ, ਅਨੁਭੋਮਿ ਦੇਵਲੋਕਸ੍ਮਿਂ॥

੧੦੧.‘‘ਹੋਤਿ ਚ ਮੇ ਅਨੁਤਾਪੋ, ਅਪਰਦ੍ਧਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤਞ੍ਚ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ।
ਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਂ ਨਾਸ੍ਸੋਸਿਂ, ਸੁਦੇਸਿਤਂ ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨ॥

੧੦੨.‘‘ਤਂ ਤਂ ਵਦਾਮਿ ਭਦ੍ਦਨ੍ਤੇ, ਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਯੋ ਕੋਚਿ।
ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਤਂ ਸਮਾਦਪੇਥ, ਸੁਦੇਸਿਤਂ ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨ॥

੧੦੩.‘‘ਯੇਸਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸਦ੍ਧਾ ਬੁਦ੍ਧੇ, ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਸਙ੍ਘਰਤਨੇ।
ਤੇ ਮਂ ਅਤਿਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ, ਆਯੁਨਾ ਯਸਸਾ ਸਿਰਿਯਾ॥

੧੦੪.‘‘ਪਤਾਪੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਉਤ੍ਤੁਰਿਤਰਾ, ਅਞ੍ਞੇ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਤਰਾ ਮਯਾ ਦੇਵਾ’’ਤਿ॥
੧੦੦. ਤਤ੍ਥ **ਮਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਮਨਪੁਪ੍ਫਂ। **ਫਾਣਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਛੁਰਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਤਫਾਣਿਤਂ।

੧੦੧. **ਅਨੁਤਾਪੋ**ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਮਾਹ **“ਅਪਰਦ੍ਧਂ ਦੁਕ੍ਖਤਞ੍ਚ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ”**ਤਿ । ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਸਰੂਪਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤਿ **“ਸਾਹਂ ਧਮ੍ਮਂ ਨਾਸ੍ਸੋਸਿ”**ਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਅਹਂ ਤਦਾ ਤਵ ਦੇਸੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਨ ਸੁਣਿਂ। ਕੀਦਿਸਂ? **ਸੁਦੇਸਿਤਂ ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨਾ**ਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਆਦਿਕਲ੍ਯਾਣਾਦਿਤਾਯ ਏਕਨ੍ਤਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਤਾਯ ਚ ਸ੍ਵਾਖਾਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੨. **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨ ਸੁਦੇਸਿਤਤ੍ਤਾ ਅਸਵਨਸ੍ਸ ਚ ਮਾਦਿਸਾਨਂ ਅਨੁਤਾਪਹੇਤੁਭਾਵਤੋ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਵਂ, ਤੁਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯੋ ਅਸ੍ਸ। **ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਯੋ**ਤਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬੋ। **ਕੋਚੀ**ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ। **ਧਮ੍ਮੇਸੂ**ਤਿ ਸੀਲਾਦਿਧਮ੍ਮੇਸੁ। ‘‘ਧਮ੍ਮੇ ਹੀ’’ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਸਾਸਨਧਮ੍ਮੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਹੀਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਵਚਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਵਾ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲਂ। **ਸੁਦੇਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਦੇਸਿਤਂ।

੧੦੩-੪. **ਤੇ ਮਂ ਅਤਿਵਿਰੋਚਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਪਸਨ੍ਨਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ। **ਪਤਾਪੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਜਸਾ ਆਨੁਭਾਵੇਨ। **ਅਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਯੇ ਅਞ੍ਞੇ। **ਮਯਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। ਵਣ੍ਣੇਨ ਉਤ੍ਤੁਰਿਤਰਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਤਰਾ ਚ ਦੇਵਾ, ਤੇ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਅਭਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਯੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਪਭਸ੍ਸਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਮਣਿਕਞ੍ਚਨਾਚਿਤਨ੍ਤਿ ਨਾਗਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੀ ਏਕਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥਯੁਗਂ ਵਾਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਪਰਿਧੋਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ ਭਗਵਾ, ਇਮਂ ਵਤ੍ਥਯੁਗਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ ਯਂ ਮਮ ਅਸ੍ਸ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ’’ਤਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਸਾ ਦੇਸਨਾਵਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਵਲ੍ਲਭਾ ਯਸੁਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ। ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਹੇਮਜਾਲਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ ਕੁਞ੍ਜਰਵਰੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਚ ਖਨ੍ਧੇ ਮਣਿਮਯੋ ਮਣ੍ਡਪੋ, ਮਜ੍ਝੇ ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਰਤਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਚਸ੍ਸ ਕਮਲਕੁਵਲਯੁਜ੍ਜਲਾ ਰਮਣੀਯਾ ਦ੍ਵੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਦੁਮਕਣ੍ਣਿਕਾਸੁ ਠਿਤਾ ਦੇਵਧੀਤਾ ਪਗ੍ਗਹਿਤਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਤੂਰਿਯਾ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਚ।

ਸਤ੍ਥਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿ ਤੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਰ ਸੁਦਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਅਥ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਨੁਭੁਯ੍ਯਮਾਨਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਰਣਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੀ ''ਸਤ੍ਥੁ ਵਤ੍ਥਯੁਗਦਾਨਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸਾਦਬਹੁਮਾਨਾ ਵਨ੍ਦਿਤੁਕਾਮਾ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤਾ ਆਕਾਸੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਭਗਵਤੋ ਅਨੁਞ੍ਞਾਯ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੫.''ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਮਣਿਕਞ੍ਚਨਾਚਿਤਂ, ਸੋਵਣ੍ਣਜਾਲਚਿਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ।
ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਗਜਵਰਂ ਸੁਕਪ੍ਪਿਤਂ, ਇਧਾਗਮਾ ਵੇਹਾਯਸਂ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੦੬.''ਨਾਗਸ੍ਸ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਦੁਵੇਸੁ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ, ਅਚ੍ਛੋਦਕਾ ਪਦੁਮਿਨਿਯੋ ਸੁਫੁਲ੍ਲਾ।
ਪਦੁਮੇਸੁ ਚ ਤੂਰਿਯਗਣਾ ਪਭਿਜ੍ਜਰੇ, ਇਮਾ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਮਨੋਹਰਾਯੋ॥

੧੦੭.''ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਾਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵਾ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੦੫. ਤਤ੍ਥ **ਅਲਙ੍ਕਤਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਵਿਭੂਸਿਤਾ। **ਮਣਿਕਞ੍ਚਨਾਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਮਾਨੇਹਿ ਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣੇਹਿ ਆਚਿਤਂ। **ਸੋਵਣ੍ਣਜਾਲਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਹੇਮਜਾਲਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ। **ਮਹਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪੁਲਂ। **ਸੁਕਪ੍ਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਮਨਸਨ੍ਨਾਹਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਂ। **ਵੇਹਾਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਹਾਯਸਭੂਤੇ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ। **ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ, ''ਅਲਙ੍ਕਤਮਣਿਕਞ੍ਚਨਾਚਿਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਦੇਵਤੇ, ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਅਲਙ੍ਕਤਮਣਿਕਞ੍ਚਨਾਚਿਤਂ, ਅਤਿਵਿਯ ਦਿਬ੍ਬਮਾਨੇਹਿ ਮਣੀਹਿ ਕਞ੍ਚਨੇਹਿ ਚ ਅਲਙ੍ਕਰਣਵਸੇਨ ਖਚਿਤਂ, ਹੇਮਜਾਲੇਹਿ ਕੁਮ੍ਭਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦਿਭੇਦੇਹਿ ਹਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਚਿਤਂ ਆਮੁਤ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਤਿਵਿਯ ਬ੍ਰਹਨ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਗਜਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਇਧ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਾਤਿ।

੧੦੬. **ਨਾਗਸ੍ਸ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਦੁਵੇਸੁ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ਏਰਾਵਣਸ੍ਸ ਵਿਯ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਇਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਸੁਚਰਿਤਸਿਪ੍ਪਿਨਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਰਚਿਤਾ। **ਤੂਰਿਯਗਣਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਤੂਰਿਯਸਮੂਹਾ। **ਪਭਿਜ੍ਜਰੇ**ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨਂ ਲਯਭੇਦਾਨਂ ਵਸੇਨ ਪਭੇਦਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ''ਪਵਜ੍ਜਰੇ''ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਪਕਾਰੇਹਿ ਵਾਦੀਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ –

੧੦੮.''ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਹਂ ਵਤ੍ਥਯੁਗਂ ਅਦਾਸਿਂ।
ਪਾਦਾਨਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਮਾ ਨਿਸੀਦਿਂ, ਵਿਤ੍ਤਾ ਚਹਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਂ ਅਕਾਸਿਂ॥

੧੦੯.''ਬੁਦ੍ਧੋ ਚ ਮੇ ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੋ, ਅਦੇਸਯਿ ਸਮੁਦਯਦੁਕ੍ਖਨਿਚ੍ਚਤਂ।
ਅਸਙ੍ਖਤਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਸਸ੍ਸਤਂ, ਮਗ੍ਗਂ ਅਦੇਸਯਿ ਯਤੋ ਵਿਜਾਨਿਸਂ॥

੧੧੦.''ਅਪ੍ਪਾਯੁਕੀ ਕਾਲਕਤਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ, ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਤਿਦਸਗਣਂ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ।
ਸਕ੍ਕਸ੍ਸਹਂ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਪਜਾਪਤਿ, ਯਸੁਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਦਿਸਾਸੁ ਵਿਸ੍ਸੁਤਾ''ਤਿ॥

੧੦੮-੯. ਤਤ੍ਥ **ਛਮਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ। ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। **ਵਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਾ। **ਯਤੋ**ਤਿ ਯਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਮੁਕ੍ਕਂਸਿਕਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤੋ। **ਵਿਜਾਨਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਂ।

੧੧੦. **ਅਪ੍ਪਾਯੁਕੀ**ਤਿ ''ਈਦਿਸੰ ਨਾਮ ਉਲ਼ਾਰੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਤਯਾ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਦੁਕ੍ਖਬਹੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇ ਏਵੰ ਠਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਾਭਿਸਨ੍ਧਿਨਾ ਵਿਯ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਗਤੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਾ ਸਮਾਨਾ। **ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਪਜਾਪਤੀ**ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਹੇਸੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਾ। **ਦਿਸਾਸੁ ਵਿਸ੍ਸੁਤਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਪਾਕਟਾ ਪਞ੍ਞਾਤਾ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਅਲੋਮਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਅਲੋਮਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ । ਤਤ੍ਥੇਕਾ ਅਲੋਮਾ ਨਾਮ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤ੍ਥੀ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞੰ ਦਾਤਬ੍ਬੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ''ਈਦਿਸਮ੍ਪਿ ਭਗਵਤੋ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਯ੍ਹੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨਵਣ੍ਣੇ ਅਲੋਣੇ ਸੁਕ੍ਖਕੁਮ੍ਮਾਸੰ ਉਪਨੇਸਿ, ਭਗਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸਾ ਤੰ ਦਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸੰ ਪਵੇਦੇਸਿ, ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲ਼ੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ –

੧੧੧.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –
ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ –

੧੧੪.''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤੰ।

੧੧੫.''ਅਹਞ੍ਚ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨੋ।
ਅਦਾਸਿੰ ਸੁਕ੍ਖਕੁਮ੍ਮਾਸੰ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੧੧੬.''ਸੁਕ੍ਖਾਯ ਅਲੋਣਿਕਾਯ ਚ, ਪਸ੍ਸ ਫਲੰ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯਾ।
ਅਲੋਮੰ ਸੁਖਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਕੋ ਪੁਞ੍ਞੰ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੧੭.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੧੬. ਤਤ੍ਥ **ਅਲੋਮੰ ਸੁਖਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਲੋਮਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਸੁਕ੍ਖਕੁਮ੍ਮਾਸਮਤ੍ਤੰ ਦਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖੇਨ ਸੁਖਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਕੋ ਪੁਞ੍ਞੰ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਕੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਸੁਖੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਞ੍ਞੰ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਲੋਮਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਭਗਵਤੋ ਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਵਾਤਰੋਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਭਗਵਾ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵੰ ਆਨਨ੍ਦ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹੰ ਭੇਸਜ੍ਜਤ੍ਥੰ ਕਞ੍ਜਿਕੰ ਆਹਰਾ''ਤਿ। ''ਏਵੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਾਜਦਤ੍ਤਿਯੰ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਵੇਜ੍ਜਸ੍ਸ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਜ੍ਜਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕੀਦਿਸੇਨ ਵੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ''ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਪਯੋਜਨੇ ਸਤਿ ਥੇਰੋ ਇਧਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ। ''ਕਞ੍ਜਿਕੇਨਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਯਿਦੰ ਭੇਸਜ੍ਜੰ

ਮਯ੍ਹੰ ਅਯਜਸ੍ਸ, ਤਥਾ ਹੇਸ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤੋ, ਹਨ੍ਦਾਹੰ ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਕਞ੍ਜਿਕੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਮੀ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਬਹੁਮਾਨਾ ਬਦਰਯੂਸੇਨ ਯਾਗੁੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭਾਵੇਨ ਅਞ੍ਞਞ੍ਞ ਭੋਜਨੰ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੰ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਗਵਤੋ ਸੋ ਆਬਾਧੋ ਵੂਪਸਮਿ। ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਤਿੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੀ ਮੋਦਤਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤੰ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੇਨ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੧੯.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –
ਸਾਪਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੧੨੧.''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੧੨੩.''ਅਹੰ ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦਮ੍ਹਿ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨੋ।
ਅਦਾਸਿੰ ਕੋਲਸਮ੍ਪਾਕੰ, ਕਞ੍ਜਿਕੰ ਤੇਲਧੂਪਿਤੰ॥

੧੨੪.''ਪਿਪ੍ਫਲ੍ਯਾ ਲਸੁਣੇਨ ਚ, ਮਿਸ੍ਸੰ ਲਾਮਞ੍ਜਕੇਨ ਚ।
ਅਦਾਸਿੰ ਉਜੁਭੂਤਸ੍ਮਿੰ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

੧੨੫.''ਯਾ ਮਹੇਸਿਤ੍ਤੰ ਕਾਰੇਯ੍ਯ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸ ਰਾਜਿਨੋ।
ਨਾਰੀ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਕਲ੍ਯਾਣੀ, ਭਤ੍ਤੁ ਚਾਨੋਮਦਸ੍ਸਿਕਾ।
ਏਕਸ੍ਸ ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲੰ ਨਾਗ੍ਘਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿੰ॥

੧੨੬.''ਸਤੰ ਨਿਕ੍ਖਾ ਸਤੰ ਅਸ੍ਸਾ, ਸਤੰ ਅਸ੍ਸਤਰੀਰਥਾ।
ਸਤੰ ਕਞ੍ਞਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਮੁਤ੍ਤਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲਾ।
ਏਕਸ੍ਸ ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲੰ ਨਾਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿੰ॥

੧੨੭.''ਸਤੰ ਹੇਮਵਤਾ ਨਾਗਾ, ਈਸਾਦਨ੍ਤਾ ਉਰੂਲ਼੍ਹਵਾ।
ਸੁਵਣ੍ਣਕਚ੍ਛਾ ਮਾਤਙ੍ਗਾ, ਹੇਮਕਪ੍ਪਨਵਾਸਸਾ,
ਏਕਸ੍ਸ ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲੰ ਨਾਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿੰ॥

੧੨੮.''ਚਤੁਨ੍ਨਮਪਿ ਦੀਪਾਨੰ, ਇਸ੍ਸਰੰ ਯੋਧ ਕਾਰਯੇ।
ਏਕਸ੍ਸ ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਨਸ੍ਸ, ਕਲੰ ਨਾਗ੍ਘਤਿ ਸੋਲ਼ਸਿ''ਨ੍ਤਿ॥

੧੨੩-੪. ਤਤ੍ਥ **ਅਦਾਸਿੰ ਕੋਲਸਮ੍ਪਾਪਕੰ, ਕਞ੍ਜਿਕੰ ਤੇਲਧੂਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਬਦਰਮੋਦਕਕਸਾਵੇ ਚਤੁਗੁਣੋਦਕਸਮੋਦਿਤੇ ਪਾਕੇਨ ਚਤੁਤ੍ਥਭਾਗਾਵਸਿਟ੍ਠੰ ਯਾਗੁੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਤਿਕਟੁਕਅਜਮੋਦਹਿਙ੍ਗੁਜੀਰਕਲਸੁਣਾਦੀਹਿ ਕਟੁਕਭਣ੍ਡੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਧੂਪਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਲਾਮਞ੍ਜਗਨ੍ਧੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤੇ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿੰ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ –

> **"ਪਿਪ੍ਫਲ੍ਯਾ ਲਸੁਣੇਨ ਚ, ਮਿਸ੍ਸੰ ਲਾਮਞ੍ਜਕੇਨ ਚ।**
> ਅਦਾਸਿੰ ਉਜੁਭੂਤਸ੍ਮਿੰ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ''ਤਿ॥

ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇ ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮੁਪਚਿਤਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮੇ ਆਵਿਕਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਕਞ੍ਜਿਕਦਾਯਿਕਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਵਿਹਾਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਵਿਹਾਰਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਸਾਖਾ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਣਤ੍ਥਂ ਸਹਾਯਿਕਾਹਿ ਪਰਿਜਨੇਨ ਚ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਾ ਸੁਨ੍ਹਾਤਾਨੁਲਿਤ੍ਤਾ ਸੁਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਲਤਾਪਸਾਧਨਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਸਹਾਯਿਕਾਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇਨ ਮਹਤਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਗੇਹਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਬਾਲਦਾਰਿਕਾਯ ਵਿਯ ਕਿਂ ਮੇ ਮੋਘਕੀਲ਼ਿਤੇਨ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਮਨੋਭਾਵਨੀਯੇ ਚ ਅਯ੍ਯੇ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਹਾਲਤਾਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਾਸਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ।

ਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੋਭਾਵਨੀਯੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਂ ਆਹ ''ਹਨ੍ਦ ਜੇ ਆਭਰਣਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਹਂ ਤਹਂ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਵਿਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਗਤਤ੍ਤਾ ''ਵਿਸ੍ਸਰਿਤਂ ਮਯਾ, ਤਿਟ੍ਠ ਅਯ੍ਯੇ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁਕਾਮਾ ਅਹੋਸਿ। ਵਿਸਾਖਾ ''ਸਚੇ ਜੇ ਵਿਹਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਰਿਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੀ ''ਵਿਹਾਰਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ ਭਗਵਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ।

ਸਾ ਤਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਨਵਕੋਟਿਅਗ੍ਘਨਕਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਨਵਕਮ੍ਮਾਧਿਟ੍ਠਾਯਕੇਨ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਭਿਤ੍ਤਿਥਮ੍ਭਤੁਲਾਗੋਪਾਨਸਿਕਣ੍ਣਿਕਦ੍ਵਾਰਬਾਹਵਾਤਪਾਨ ਸੋਪਾਨਾਦਿਗੇਹਾਵਯਵਂ ਮਨੋਹਰਂ ਸੁਵਿਕਪ੍ਪਿਤਕਟ੍ਠਕਮ੍ਮਰਮਣੀਯਂ ਸੁਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਸੁਧਾਕਮ੍ਮਂ ਮਨੁਞ੍ਞਂ ਸੁਵਿਰਚਿਤਮਾਲਾਕਮ੍ਮਲਤਾਕਮ੍ਮਾਦਿਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਸੁਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਮਣਿਕੁਟ੍ਟਿਮ ਸਦਿਸਭੂਮਿਤਲਂ ਦੇਵਵਿਮਾਨਸਦਿਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾਭੂਮਿਯਂ ਪਞ੍ਚ ਗਬ੍ਭਸਤਾਨਿ, ਉਪਰਿਭੂਮਿਯਂ ਪਞ੍ਚ ਗਬ੍ਭਸਤਾਨੀਤਿ ਗਬ੍ਭਸਹਸ੍ਸਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਵਸਨਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਾਸਾਦਂ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਪਾਸਾਦਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਤੇਸਂ ਪਰਿਵਾਰਭਾਵੇਨ ਕੁਟਿਮਣ੍ਡਪਚਙ੍ਕਮਨਾਦੀਨਿ ਚ ਕਾਰੇਨ੍ਤੀ ਨਵਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਵਿਹਾਰਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਚ ਵਿਹਾਰੇ ਨਵਹੇਵ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟੀਹਿ ਵਿਹਾਰਮਹਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੀ ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤੇਹਿ ਸਹਾਯਿਕਾਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਸਹਾਯਿਕਾ ਆਹ ''ਇਮਂ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਸਾਦਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਯਂ ਮਯਾ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸੁਤਂ, ਤਂ ਅਨੁਮੋਦਥ, ਪਤ੍ਤਿਦਾਨਂ ਵੋ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹੋ ਸਾਧੁ ਅਹੋ ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਅਨੁਮੋਦਿਂਸੁ।

ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਵਿਸੇਸਤੋ ਤਂ ਪਤ੍ਤਿਦਾਨਂ ਮਨਸਾਕਾਸਿ। ਸਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਅਨੇਕਕੂਟਾਗਾਰਪਾਕਾਰਉਯ੍ਯਾਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਆਦਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਸੋਲ਼ਸਯੋਜਨਾਯਾਮਵਿਤ੍ਥਾਰਬ੍ਬੇਧਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਾਯ ਯੋਜਨਸਤਂ ਫਰਨ੍ਤਂ ਆਕਾਸਚਾਰਿਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਿਮਾਨਂ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਸਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਪਿ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ

ਗਚ੍ਛਤਿ। ਵਿਸਾਖਾ ਪਨ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾ ਵਿਪੁਲਪਰਿਚ੍ਚਾਗਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਭਾਵਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਵਿਸਾਖਾਯ ਸਹਾਯਿਕਂ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ –

੧੨੯.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵਂ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੀ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੧੩੦.''ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ, ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਸਦ੍ਦਾ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿ, ਸਵਨੀਯਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੧੩੧.''ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ, ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਗਨ੍ਧਾ ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੧੩੨.''ਵਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਕਾਯੇਨ, ਯਾ ਵੇਣੀਸੁ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੧੩੩.''ਵਟਂਸਕਾ ਵਾਤਧੁਤਾ, ਵਾਤੇਨ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਤਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੧੩੪.''ਯਾਪਿ ਤੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਮਾਲਾ, ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਾ ਮਨੋਰਮਾ।
ਵਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਯਥਾ॥

੧੩੫.''ਘਾਯਸੇ ਤਂ ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਂ, ਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਸਿ ਅਮਾਨੁਸਂ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੩੬.''ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਸਖੀ ਭਦਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਾਰੇਸਿ ਮਹਾਵਿਹਾਰਂ।
ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਹਮਾਨੁਮੋਦਿਂ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਗਾਰਞ੍ਚ ਪਿਯਞ੍ਚ ਮੇਤਂ॥

੧੩੭.''ਤਾਯੇਵ ਮੇ ਸੁਦ੍ਧਨੁਮੋਦਨਾਯ, ਲਦ੍ਧਂ ਵਿਮਾਨਬ੍ਭੁਤਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯਂ।
ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸੋਲ਼ਸਯੋਜਨਾਨਿ, ਵੇਹਾਯਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਮਮ॥

੧੩੮.''ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਨਿਵੇਸਾ ਮੇ, ਵਿਭਤ੍ਤਾ ਭਾਗਸੋ ਮਿਤਾ।
ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਆਭਨ੍ਤਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਤਯੋਜਨਂ॥

੧੩੯.''ਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਞੋ ਚ ਮੇ ਏਤ੍ਥ, ਪੁਥੁਲੋਮਨਿਸੇਵਿਤਾ।
ਅਚ੍ਛੋਦਕਾ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ, ਸੋਣ੍ਣਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤਾ॥

੧੪੦.''ਨਾਨਾਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਸਮੋਤਤਾ।

ਸੁਰਭੀ ਸਮ੍ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਞ੍ਞਾ ਮਾਲੁਤੇਰਿਤਾ॥

੧੪੧.‘‘ਜਮ੍ਬੁਯੋ ਪਨਸਾ ਤਾਲਾ, ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਵਨਾਨਿ ਚ।
ਅਞ੍ਞੋਨਿਵੇਸਨੇ ਜਾਤਾ, ਨਾਨਾਰੁਕ੍ਖਾ ਅਰੋਪਿਮਾ॥

੧੪੨.‘‘ਨਾਨਾਤੂਰਿਯਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠੰ, ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਘੋਸਿਤੰ।
ਯੋਪਿ ਮੰ ਸੁਪਿਨੇ ਪਸ੍ਸੇ, ਸੋਪਿ ਵਿਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾ ਨਰੋ॥

੧੪੩.‘‘ਏਤਾਦਿਸੰ ਅਬ੍ਭੁਤਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯੰ, ਵਿਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਭੰ।
ਮਮ ਕਮ੍ਮੇ ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ, ਅਲੰ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਾਤਵੇ’’ਤਿ॥

੧੩੬. ਤਤ੍ਥ **ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਸਖੀ ਭਦਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਾਰੇਸਿ ਮਹਾਵਿਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਭਨ੍ਤੇ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧ , ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਸਮੀਪੇ ਪਾਚੀਨਪਸ੍ਸੇ ਮਯ੍ਹੰ ਮਮ ਸਕ੍ਖੀ ਸਹਾਯਿਕਾ ਵਿਸਾਖਾ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾ ਆਗਤਾਗਤੰ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਨਵਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮੰ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤੰ ਵਿਹਾਰੰ ਕਾਰੇਸਿ। **ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਹਮਾਨੁਮੋਦਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਾਰੇ ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦਿਯਮਾਨੇ ਤਾਯ ਕਤੇ ਪਤ੍ਤਿਦਾਨੇ ‘‘ਅਹੋ ਠਾਨੇ ਵਤ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ ਕਤੋ’’ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਾ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਕਮ੍ਮਫਲੇ ਚ ਸਞ੍ਜਾਤਪਸਾਦਾ ਅਹੰ ਅਨੁਮੋਦਿੰ। ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨੁਮੋਦਨਾਯ ਉਲ਼ਾਰਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **“ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਗਾਰਞ੍ਚ ਪਿਯਞ੍ਚ ਮੇਤ**”ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਹਸ੍ਸਗਬ੍ਭੰ ਅਤਿਵਿਯ ਰਮਣੀਯੰ ਦੇਵਵਿਮਾਨਸਦਿਸੰ ਤਞ੍ਚ ਅਗਾਰੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਾਸਾਦੰ ਪਿਯਞ੍ਚ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੰ ਸਙ੍ਘੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਧਨਪਰਿਚ੍ਚਾਗੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਿਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੩੭. **ਤਾਯੇਵ ਮੇ ਸੁਦ੍ਧਨੁਮੋਦਨਾਯਾ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾਯ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਪਰਿਚ੍ਚਾਗਾਭਾਵੇਨ ਸੁਦ੍ਧਾਯ ਕੇਵਲਾਯ ਅਨੁਮੋਦਨਾਯੇਵ। **ਲਦ੍ਧੰ ਵਿਮਾਨਬ੍ਭੁਤਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਈਦਿਸਸ੍ਸ ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬਤਾਯ ਅਬ੍ਭੁਤੰ ਸਮਨ੍ਤਭਦ੍ਦਕਭਾਵੇਨ ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਰੂਪਤਾਯ ਚ ਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯੰ ਇਮੰ ਵਿਮਾਨੰ ਲਦ੍ਧੰ ਅਧਿਗਤੰ। ਏਵੰ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਭਿਰੂਪਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਮਾਣਮਹਤ੍ਤੰ ਪਭਾਵਮਹਤ੍ਤੰ ਉਪਭੋਗਵਤ੍ਥੁਮਹਤ੍ਤਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **“ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸੋਲ਼ਸਯੋਜਨਾਨੀ”**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਮਮਾ**ਤਿ ਮਮ ਪੁਞ੍ਞਿਦ੍ਧਿਯਾ।

੧੩੯. **ਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ। **ਪੁਥੁਲੋਮਨਿਸੇਵਿਤਾ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਮਚ੍ਛੇਹਿ ਉਪਸੇਵਿਤਾ।

੧੪੦. **ਨਾਨਾਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਸਤਪਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਪਤ੍ਤਾਦਿਭੇਦੇਹਿ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਰਤ੍ਤਪਦੁਮੇਹਿ ਰਤ੍ਤਕਮਲੇਹਿ ਚ ਸਞ੍ਛਾਦਿਤਾ। **ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਸਮੋਤਤਾ**ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਸੇਤਕਮਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਵਤਤਾ, ਨਾਨਾਰੁਕ੍ਖਾ ਅਰੋਪਿਮਾ ਸੁਰਭੀ ਸਮ੍ਪਵਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੪੨. **ਸੋਪੀ**ਤਿ ਸੋ ਸੁਪਿਨਦਸ੍ਸਾਵੀਪਿ। **ਵਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਤੁਟ੍ਠੋ।

੧੪੩. **ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਭ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਓਭਾਸਮਾਨੰ। **ਕਮ੍ਮੇ ਹੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤੰ। **ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ। ਚੇਤਨਾਨੰ ਵਾ ਅਪਰਾਪਰੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬਹੁਭਾਵਤੋ ‘‘ਕਮ੍ਮੇਹੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਲ**ਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ। **ਕਾਤ**ਵੇਤਿ ਕਾਤੁੰ।

ਇਦਾਨਿ ਥੇਰੋ ਵਿਸਾਖਾਯ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਕਥਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੪.‘‘ਤਾਯੇਵ ਤੇ ਸੁਦ੍ਧਨੁਮੋਦਨਾਯ,
ਲਦ੍ਧੰ ਵਿਮਾਨਬ੍ਭੁਤਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯੰ।

ਯਾ ਚੇਵ ਸਾ ਦਾਨਮਦਾਸਿ ਨਾਰੀ,
ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਿਂ ਬ੍ਰੂਹਿ ਕੁਹਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਾ''ਤਿ॥

੧੪੪. ਤਤ੍ਥ **ਯਾ ਚੇਵ ਸਾ ਦਾਨਮਦਾਸਿ ਨਾਰੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਦਾਨਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਾਯ ਤ੍ਵਂ ਈਦਿਸਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿ, ਤਂ ਦਾਨਂ ਯਾ ਚੇਵ ਸਾ ਨਾਰੀ ਅਦਾਸੀਤਿ ਵਿਸਾਖਂ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤਾਯ ਏਵ ਦੇਵਤਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਥਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਆਹ ''ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਿਂ ਬ੍ਰੂਹਿ ਕੁਹਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਾ''ਤਿ। **ਤਸ੍ਸਾ ਗਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਯ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਗਤਿਂ।

ਇਦਾਨਿ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਆਹ –

੧੪੫.''ਯਾ ਸਾ ਅਹੁ ਮਯ੍ਹਂ ਸਖੀ ਭਦਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਾਰੇਸਿ ਮਹਾਵਿਹਾਰਂ।
ਵਿਞ੍ਞਾਤਧਮ੍ਮਾ ਸਾ ਅਦਾਸਿ ਦਾਨਂ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਸੁ ਦੇਵੇਸੁ॥

੧੪੬.''ਪਜਾਪਤੀ ਤਸ੍ਸ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਸ੍ਸ,
ਅਚਿਨ੍ਤਿਯੋ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕ ਤਸ੍ਸਾ।
ਯਮੇਤਂ ਪੁਚ੍ਛਸਿ 'ਕੁਹਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਾ'ਤਿ,
ਤਂ ਤੇ ਵਿਯਾਕਾਸਿਂ ਅਨਞ੍ਞਥਾ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ॥

੧੪੫. ਤਤ੍ਥ **ਵਿਞ੍ਞਾਤਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਸਾਸਨਧਮ੍ਮਾ, ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੪੬. **ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਸ੍ਸ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ। **ਅਚਿਨ੍ਤਿਯੋ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕ ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵਿਭਤ੍ਤਿਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਤਸ੍ਸਾ ਮਮ ਸਖਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਰਤੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਯ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕੋ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਭੂਤਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਚਿਨ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮੇਯਜਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਅਵਿਪਰੀਤਂ ਯਥਾਸਭਾਵਤੋ। ਕਥਂ ਪਨਾਯਂ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਞ੍ਞਾਸੀਤਿ? ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਵਿਯ ਭਦ੍ਦਾਯ, ਵਿਸਾਖਾਪਿ ਦੇਵਧੀਤਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਇਦਾਨਿ ਦੇਵਧੀਤਾ ਥੇਰਂ ਅਞ੍ਞੇਸਮ੍ਪਿ ਦਾਨਸਮਾਦਪਨੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੀ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ –

੧੪੭.''ਤੇਨਹਞ੍ਞੇਪਿ ਸਮਾਦਪੇਥ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ ਦਦਾਥ ਵਿਤ੍ਤਾ।
ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੁਣਾਥ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ, ਸੁਦੁਲ੍ਲਭੋ ਲਦ੍ਧੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲਾਭੋ॥

੧੪੮.''ਯਂ ਮਗ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ ਅਦੇਸਯਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੋ ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੋ।
ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ ਦਦਾਥ ਵਿਤ੍ਤਾ, ਮਹਪ੍ਫਲਾ ਯਤ੍ਥ ਭਵਨ੍ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਾ॥

੧੪੯.''ਯੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਟ੍ਠ ਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥਾ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਏਤਾਨਿ ਯੁਗਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ।
ਤੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾ, ਏਤੇਸੁ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਮਹਪ੍ਫਲਾਨਿ॥

੧੫੦.''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਫਲੇ ਠਿਤਾ।
ਏਸ ਸਙ੍ਘੋ ਉਜੁਭੂਤੋ, ਪਞ੍ਞਾਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ॥

੧੫੧.''ਯਜਮਾਨਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਪੁਞ੍ਞਪੇਕ੍ਖਾਨ ਪਾਣਿਨਂ।
ਕਰੋਤਂ ਓਪਧਿਕਂ ਪੁਞ੍ਞਂ, ਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ॥

੧੫੨.‘‘ਏਸੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਵਿਪੁਲੋ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਏਸਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਉਦਧੀਵ ਸਾਗਰੋ।
ਏਤੇ ਹਿ ਸੇਟ੍ਠਾ ਨਰਵੀਰਸਾਵਕਾ, ਪਭਙ੍ਕਰਾ ਧਮ੍ਮਮੁਦੀਰਯਨ੍ਤਿ॥

੧੫੩.‘‘ਤੇਸਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ ਸੁਹੁਤਂ ਸੁਯਿਟ੍ਠਂ, ਯੇ ਸਙ੍ਘਮੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਦਦਨ੍ਤਿ ਦਾਨਂ।
ਸਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਸਙ੍ਘਗਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਮਹਪ੍ਫਲਾ ਲੋਕਵਿਦੂਨ ਵਣ੍ਣਿਤਾ॥

੧੫੪.‘‘ਏਤਾਦਿਸਂ ਯਞ੍ਞਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾ, ਯੇ ਵੇਦਜਾਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ ਲੋਕੇ।
ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲਂ ਸਮੂਲਂ, ਅਨਿਨ੍ਦਿਤਾ ਸਗ੍ਗਮੁਪੇਨ੍ਤਿ ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

੧੪੭. ਤਤ੍ਥ **ਤੇਨਹਞ੍ਞੇਪੀ**ਤਿ ਤੇਨਹਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਚ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ, **ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ‘‘ਸਮਾਦਪੇਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਪਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **‘‘ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ ਦਦਾਥਾ’’**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਕ੍ਖਣੇਹਿ ਵਜ੍ਜਿਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ **‘‘ਸੁਦੁਲ੍ਲਭੋ ਲਦ੍ਧੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲਾਭੋ’’**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠ ਅਕ੍ਖਣਾ ਨਾਮ ਤਯੋ ਅਪਾਯਾ ਅਰੂਪਾ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਦੇਸੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵੇਕਲ੍ਲਂ ਨਿਯਤਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਤਾ ਅਪਾਤੁਭਾਵੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਤਿ।

੧੪੮. **ਯਂ ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਖੇਤ੍ਤਵਿਸੇਸੇ ਕਤਂ ਦਾਨਂ, ਤਂ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸੁਗਤਿਸਮ੍ਪਾਪਨਤੋ ਸੁਗਤਿਗਾਮਿਮਗ੍ਗਂ ਅਪਾਯਮਗ੍ਗਤੋ ਜਗ੍ਘਮਗ੍ਗਾਦਿਤੋ ਚ ਅਤਿਵਿਯ ਸੇਟ੍ਠਭਾਵੇਨ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਦਾਨਮ੍ਪਿ ਹਿ ਸਦ੍ਧਾਹਿਰਿਯੋ ਵਿਯ ‘‘ਦੇਵਲੋਕਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ –

‘‘ਸਦ੍ਧਾ ਹਿਰਿਯਂ ਕੁਸਲਞ੍ਚ ਦਾਨਂ, ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨੁਯਾਤਾ।
ਏਤਞ੍ਹਿ ਮਗ੍ਗਂ ਦਿਵਿਯਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਏਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਦੇਵਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ॥(ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੩੨; ਕਥਾ॰ ੪੮੦)।

‘‘ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ’’ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤੋ ਸਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਾਨਿ ਦਦਾਥਾ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਪੁਨਪਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇਸੁ ਦਾਨਸਂਵਿਭਾਗੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੋ ਆਹ।

੧੪੯. ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਂ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਂ ਸਰੂਪਤੋ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **‘‘ਯੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਟ੍ਠ ਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥਾ’’**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯੇ**ਤਿ ਅਨਿਯਮਿਤਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਪੁਗ੍ਗਲਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ। **ਅਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਤੇ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਫਲੇ ਠਿਤਾਤਿ ਅਟ੍ਠ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਚ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਸ੍ਸਤ੍ਥਾ। ਕਸ੍ਮਾ? ਸਹਜਾਤਸੀਲਾਦਿਗੁਣਯੋਗਤੋ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਚਮ੍ਪਕਬਕੁਲਕੁਸੁਮਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਸਹਜਾਤਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਾਦਯੋ ਸਹਜਾਤਸੀਲਸਮਾਧਿਆਦਯੋ ਗੁਣਾ, ਤੇਨ ਤੇ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਾਦਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਵਿਯ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਤਂ ਪਿਯਾ ਮਨਾਪਾ ਪਾਸਂਸਿਯਾ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਯੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਟ੍ਠ ਸਤਂ ਪਸਤ੍ਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਟ੍ਠੋ ਫਲਟ੍ਠੋਤਿ ਏਕਂ ਯੁਗਂ, ਏਵਂ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਟ੍ਠੋ ਫਲਟ੍ਠੋਤਿ ਏਕਂ ਯੁਗਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਯੁਗਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ **‘‘ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਏਤਾਨਿ ਯੁਗਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ’’**ਤਿ। **ਤੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਯਮਤੋ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਂ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਂ। ਤੇ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕਮ੍ਮਫਲਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਅਰਹਨ੍ਤੀਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ ਗੁਣਵਿਸੇਸਯੋਗੇਨ ਦਾਨਸ੍ਸ ਮਹਪ੍ਫਲਭਾਵਸਾਧਨਤੋ। **ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸਵਨਨ੍ਤੇ ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਜਾਤਤਾਯ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਸਾਵਕਾ। **ਏਤੇਸੁ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਮਹਪ੍ਫਲਾਨੀ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕੇਸੁ ਅਪ੍ਪਕਾਨਿਪਿ ਦਾਨਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਾਵਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਮਹਪ੍ਫਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ ‘‘ਯਾਵਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਙ੍ਘਾ ਵਾ ਗਣਾ ਵਾ, ਤਥਾਗਤਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ ਤੇਸਂ ਅਗ੍ਗਮਕ੍ਖਾਯਤੀ’’ਤਿਆਦਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪; ੫.੩੨; ਇਤਿਵੁ॰ ੯੦)।

੧੫੦. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾਤਿਆਦਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ।

ਇਧ ਪਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦੇਵਤਾਯ ਚ ਵੁਤ੍ਤਮਤ੍ਥੰ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਵਿਹਾਰਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਚਤੁਰਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਚਤੁਰਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੰ ਗਤੋ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਿਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੧੫੫. ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਨਨ੍ਤਰੰ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਬ੍ਯਾਕਰਿੰਸੁ। ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ –

੧੫੮. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰...ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਅਯੰ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਾ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਏਸਿਕਾਨਾਮਕੇ ਰਟ੍ਠੇ ਪਣ੍ਣਕਤੇ ਨਾਮ ਨਗਰੇ ਕੁਲਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਨਗਰੇ ਪਤਿਕੁਲੰ ਗਤਾ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸੰ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਾਸੁ ਏਕਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਇਨ੍ਦੀਵਰਕਲਾਪੰ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਹਤ੍ਥਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਪਦੁਮਹਤ੍ਥਕੰ ਅਦਾਸਿ, ਅਪਰਾ ਸੁਮਨਮਕੁਲਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਤਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ, ਤਾਸੰ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸੰ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੇਨ ਅਪਰਾਪਰੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸੰਸਰਨ੍ਤਿਯੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ। ਤਾਸੁ ਏਕਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤੰ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮੰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤੀ –

੧੫੯.''ਇਨ੍ਦੀਵਰਾਨੰ ਹਤ੍ਥਕੰ ਅਹਮਦਾਸਿੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ।
ਏਸਿਕਾਨੰ ਉਣ੍ਣਤਸ੍ਮਿੰ, ਨਗਰਵਰੇ ਪਣ੍ਣਕਤੇ ਰਮ੍ਮੇ॥

੧੬੦ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਅਪਰਾ –

੧੬੬.''ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਹਤ੍ਥਕੰ ਅਹਮਦਾਸਿੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ।
ਏਸਿਕਾਨੰ ਉਣ੍ਣਤਸ੍ਮਿੰ, ਨਗਰਵਰੇ ਪਣ੍ਣਕਤੇ ਰਮ੍ਮੇ॥

੧੬੭. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਅਪਰਾ –

੧੭੩.‘‘ਓਦਾਤਮੂਲਕਂ ਹਰਿਤਪਤ੍ਤੁਂ, ਉਦਕਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਜਾਤਂ ਅਹਮਦਾਸਿਂ।
ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਏਸਿਕਾਨਂ ਉਣ੍ਣਤਸ੍ਮਿਂ।
ਨਗਰਵਰੇ ਪਣ੍ਣਕਤੇ ਰਮ੍ਮੇ॥

੧੭੪. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਅਪਰਾ –

੧੮੦.‘‘ਅਹਂ ਸੁਮਨਾ ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਸੁਮਨਮਕੁਲ਼ਾਨਿ, ਦਨ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹਮਦਾਸਿਂ।
ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਏਸਿਕਾਨਂ ਉਣ੍ਣਤਸ੍ਮਿਂ।
ਨਗਰਵਰੇ ਪਣ੍ਣਕਤੇ ਰਮ੍ਮੇ॥

੧੮੧. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਆਹ।

੧੫੯. ਤਤ੍ਥ **ਇਨ੍ਦੀਵਰਾਨਂ ਹਤ੍ਥਕ**ਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਦਾਲਕਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਂ ਵਾਤਘਾਤਕਪੁਪ੍ਫਕਲਾਪਂ। **ਏਸਿਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਸਿਕਾਰਟ੍ਠਸ੍ਸ। **ਉਣ੍ਣਤਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰਵਰੇ**ਤਿ ਉਣ੍ਣਤੇ ਭੂਮਿਪਦੇਸੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠੇ ਮੇਘੋਦਰਂ ਲਿਹਨ੍ਤੇਹਿ ਵਿਯ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੇਹਿ ਪਾਸਾਦਕੂਟਾਗਾਰਾਦੀਹਿ ਉਣ੍ਣਤੇ ਉਤ੍ਤਮਨਗਰੇ। **ਪਣ੍ਣਕਤੇ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਨਗਰੇ।

੧੬੬. **ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਹਤ੍ਥਕ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਵਲਯਕਲਾਪਂ।

੧੭੩. **ਓਦਾਤਮੂਲਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਤਮੂਲਂ, ਭਿਸਮੂਲਾਨਂ ਧਵਲਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਪਦੁਮਕਲਾਪਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਹਰਿਤਪਤ੍ਤੁ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਹਰਿਤਪਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਨੀਲਪਤ੍ਤਂ। ਅਵਿਜਹਿਤਮਕੁਲ਼ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਬਾਹਿਰਪਤ੍ਤਾਨਿ ਹਰਿਤਵਣ੍ਣਾਨਿ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਉਦਕਸ੍ਮਿਂ ਸਰੇ ਜਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੇ ਉਦਕਮ੍ਹਿ ਜਾਤਂ, ਸਰੋਰੁਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੮੦. **ਸੁਮਨਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਾ। **ਸੁਮਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਸੁਮਨਮਕੁਲ਼ਾਨੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਸੁਮਨਪੁਪ੍ਫਮਕੁਲ਼ਾਨਿ। **ਦਨ੍ਤਵਣ੍ਣਾਨੀ**ਤਿ ਸਜ੍ਜੁਕਂ ਉਲ੍ਲਿਖਿਤਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤਸਦਿਸਵਣ੍ਣਾਨਿ।

ਏਵਂ ਤਾਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮੇ ਕਥਿਤੇ ਥੇਰੋ ਤਾਸਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਹਪਰਿਵਾਰਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਜਾਤਾਤਿ।

ਚਤੁਰਿਤ੍ਥਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਮ੍ਬਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਿਬ੍ਬਂ ਤੇ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਬਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਆਵਾਸਦਾਨਸ੍ਸ ਮਹਪ੍ਫਲਤਂ ਮਹਾਨਿਸਂਸਤਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਦਜਾਤਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਵਾਸਂ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮਾ, ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਤਾਦਿਸਂ ਓਕਾਸਂ, ਆਚਿਕ੍ਖਤੂ''ਤਿ। ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਾ ਓਕਾਸਂ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਰਮਣੀਯਂ ਆਵਾਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੇ ਰੋਪੇਸਿ। ਸੋ ਆਵਾਸੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਮ੍ਬਪਨ੍ਤੀਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਛਾਯੂਦਕਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮੁਤ੍ਤਾਜਾਲਸਦਿਸਵਾਲੁਕਾਕਿਣ੍ਣਪਣ੍ਡਰਭੂਮਿਭਾਗੋ ਅਤਿਵਿਯ ਮਨੋਹਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣੇਹਿ ਵਤ੍ਥੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਦਾਮਗਨ੍ਧਦਾਮਾਦੀਹਿ ਚ ਦੇਵਵਿਮਾਨਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਲਪਦੀਪਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੇ ਚ ਅਹਤੇਹਿ ਵਤ੍ਥੇਹਿ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ।

ਸਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਿਮਾਨਂ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ ਅਮ੍ਬਵਨਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੮੩.''ਦਿਬ੍ਬਂ ਤੇ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰਮ੍ਮਂ, ਪਾਸਾਦੇਤ੍ਥ ਮਹਲ੍ਲਕੋ।
ਨਾਨਾਤੂਰਿਯਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠੋ, ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਘੋਸਿਤੋ॥

੧੮੪.''ਪਦੀਪੋ ਚੇਤ੍ਥ ਜਲਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੋਵਣ੍ਣਯੋ ਮਹਾ।
ਦੁਸ੍ਸਫਲੇਹਿ ਰੁਕ੍ਖੇਹਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ॥

੧੮੫. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੮੭. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੮੮.''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ।
ਵਿਹਾਰਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਾਰੇਸਿਂ, ਅਮ੍ਬੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਂ॥

੧੮੯.''ਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਵਿਹਾਰੇ, ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਮਹੇ।
ਅਮ੍ਬੇਹਿ ਛਾਦਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਮਯੇ ਫਲੇ॥

੧੯੦.''ਪਦੀਪਂ ਤਤ੍ਥ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ, ਭੋਜਯਿਤ੍ਵਾ ਗਣੁਤ੍ਤਮਂ।
ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿਂ ਤਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੧੯੧.''ਤੇਨ ਮੇ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰਮ੍ਮਂ, ਪਾਸਾਦੇਤ੍ਥ ਮਹਲ੍ਲਕੋ।
ਨਾਨਾਤੂਰਿਯਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠੋ, ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਘੋਸਿਤੋ॥

੧੯੨.''ਪਦੀਪੋ ਚੇਤ੍ਥ ਜਲਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੋਵਣ੍ਣਯੋ ਮਹਾ।
ਦੁਸ੍ਸਫਲੇਹਿ ਰੁਕ੍ਖੇਹਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ॥

੧੯੩.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –
ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੧੮੩. ਤਤ੍ਥ **ਮਹਲ੍ਲਕੋ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੋ ਆਯਾਮਵਿਤ੍ਥਾਰੇਹਿ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਚ ਵਿਪੁਲੋ, ਉਲ਼ਾਰਤਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਘੋਸਿਤੋ**ਤਿ ਤੰ ਪਮੋਦਿਤੁੰ ਸਙ੍ਗੀਤਿਵਸੇਨ ਚੇਵ ਪਿਯਸਲ੍ਲਾਪਵਸੇਨ ਚ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮੁਗ੍ਘੋਸਿਤੋ।

੧੮੪. ਪਦੀਪੋ ਚੇਤ੍ਥ ਜਲਤੀਤਿ ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿਸਮੁਜ੍ਜਲਕਿਰਣਵਿਤਾਨੋ ਰਤਨਪ੍ਪਦੀਪੋ ਚ ਏਤ੍ਥ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਸਾਦੇ ਅਭਿਜਲਤਿ। **ਦੁਸ੍ਸਫਲੇਹੀ**ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਫਲਾ। ਤੇਹਿ ਸਮੁਗ੍ਗਿਰਿਯਮਾਨਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੮੯. ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਮਹੇਤਿ ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਮਹੇ ਪੂਜਾਯ ਕਰੀਯਮਾਨਾਯ ਚ। **ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਮਯੇ ਫਲੇ**ਤਿ ਦੁਸ੍ਸੇਯੇਵ ਤੇਸੰ ਅਮ੍ਬਾਨੰ ਫਲੰ ਕਤ੍ਵਾ।

੧੯੦. ਗਣੁਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਗਣਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮੰ ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘੰ। **ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿੰ, ਅਦਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਮ੍ਬਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਪੀਤਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੀਤਵਤ੍ਥੇ ਪੀਤਧਜੇਤਿ ਪੀਤਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਰਞ੍ਞਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਧਾਤੁਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੂਪੇ ਚ ਮਹੇ ਚ ਕਤੇ ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਪਾਤੋਵ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਾ ''ਸਤ੍ਥੁ ਥੂਪੰ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਯਥਾਲਦ੍ਧਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕੋਸਾਤਕੀਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਵੇਗੇਨ ਸਮੁਸ੍ਸਾਹਿਤਮਾਨਸਾ ਮਗ੍ਗਪਰਿਸ੍ਸਯੰ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਥੂਪਾਭਿਮੁਖੀ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਤਰੁਣਵਚ੍ਛਾ ਗਾਵੀ ਅਭਿਧਾਵਨ੍ਤੀ ਵੇਗੇਨ ਆਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਤਾਵਦੇਵ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾਨੰ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨੰ ਨਾਟਕਕੋਟੀਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪਭਾਯ ਤਾ ਸਬ੍ਬਾ ਅਭਿਭਵਨ੍ਤੀ ਸਹ ਰਥੇਨ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਮ੍ਹਿਤਚਿਤ੍ਤੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਜਾਤੋ ''ਕੀਦਿਸੇਨ ਨੁ ਖੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਅਯੰ ਏਦਿਸਿੰ ਸੁਮਹਤਿੰ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਮੁਪਾਗਤਾ''ਤਿ ਤੰ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੯੫.''ਪੀਤਵਤ੍ਥੇ ਪੀਤਧਜੇ, ਪੀਤਾਲਙ੍ਕਾਰਭੂਸਿਤੇ।
ਪੀਤਚਨ੍ਦਨਲਿਤ੍ਤਙ੍ਗੇ, ਪੀਤਉਪ੍ਪਲਮਾਲਿਨੀ॥

੧੯੬.''ਪੀਤਪਾਸਾਦਸਯਨੇ, ਪੀਤਾਸਨੇ ਪੀਤਭਾਜਨੇ।
ਪੀਤਛਤ੍ਤੇ ਪੀਤਰਥੇ, ਪੀਤਸ੍ਸੇ ਪੀਤਬੀਜਨੇ॥

੧੯੭.''ਕਿੰ ਕਮ੍ਮਮਕਰੀ ਭਦ੍ਦੇ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਾਨੁਸਕੇ ਭਵੇ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੯੮.''ਕੋਸਾਤਕੀ ਨਾਮ ਲਤਤ੍ਥਿ ਭਨ੍ਤੇ, ਤਿਤ੍ਤਿਕਾ ਅਨਭਿਚ੍ਛਿਤਾ।
ਤਸ੍ਸਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਥੂਪੰ ਅਭਿਹਰਿੰ ਅਹੰ॥

੧੯੯.''ਸਤ੍ਥੁ ਸਰੀਰਮੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ।

ਨਾਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਂ ਅਵੇਕ੍ਖਿਸ੍ਸਂ, ਨ ਤਗ੍ਗਮਨਸਾ ਸਤੀ॥

੮੦੦.‘‘ਤਤੋ ਮਂ ਅਵਧੀ ਗਾਵੀ, ਥੂਪਂ ਅਪਤ੍ਤਮਾਨਸਂ।
ਤਞ੍ਚਾਹਂ ਅਭਿਸਞ੍ਚੇਯ੍ਯਂ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਨੂਨ ਇਤੋ ਸਿਯਾ॥

੮੦੧.‘‘ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੇਵਿਨ੍ਦ, ਮਘਵਾ ਦੇਵਕੁਞ੍ਜਰ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਤਵ ਸਹਬ੍ਯਮਾਗਤਾ’’ਤਿ॥

੭੯੫-੬. ਤਤ੍ਥ **ਪੀਤਚਨ੍ਦਨਲਿਤ੍ਤਙ੍ਗੇ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇਨ ਚਨ੍ਦਨੇਨ ਅਨੁਲਿਤ੍ਤਸਰੀਰੇ। **ਪੀਤਪਾਸਾਦਸਯਨੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇਨ ਪਾਸਾਦੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਯਨੇਹਿ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ। ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਪਰਿ ਚ ਪੀਤਸਦ੍ਦੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਮੇਵ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੭੯੮. **ਲਤਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਲਤਾ ਅਤ੍ਥਿ। **ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਂ ਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਗਾਰਵੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਅਨਭਿਚ੍ਛਿਤਾ**ਤਿ ਨ ਅਭਿਕਙ੍ਖਿਤਾ।

੭੯੯. **ਸਰੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਭੂਤਂ ਧਾਤੁਂ। ਅਵਯਵੇ ਚਾਯਂ ਸਮੁਦਾਯਵੋਹਾਰੋ ਯਥਾ ‘‘ਪਟੋ ਡਡ੍ਢੋ, ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਦਿਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਚ। **ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗੋਰੂਪਸ੍ਸ। **ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ। **ਨ ਅਵੇਕ੍ਖਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਓਲੋਕਯਿਂ। ਕਸ੍ਮਾ? **ਨ ਤਗ੍ਗਮਨਸਾ ਸਤੀ**ਤਿ, ਤਸ੍ਸਂ ਗਾਵਿਯਂ ਗਤਮਨਾ ਠਪਿਤਮਨਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀ, ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਭਗਵਤੋ ਥੂਪਗਤਮਨਾ ਏਵ ਸਮਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਤਦਙ੍ਗਮਨਸਾ ਸਤੀ’’ਤਿ ਚ ਪਾਠੋ, ਤਦਙ੍ਗੇ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਧਾਤੁਯਾ ਅਙ੍ਗੇ ਮਨੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾਤਿ ਤਦਙ੍ਗਮਨਸਾ। ਏਵਂਭੂਤਾ ਅਹਂ ਤਦਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਗ੍ਗਂ ਨਾਵੇਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੮੦੦. **ਥੂਪਂ ਅਪਤ੍ਤਮਾਨਸ**ਨ੍ਤਿ ਥੂਪਂ ਚੇਤਿਯਂ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਅਜ੍ਝਾਸਯਂ, ਮਨਸਿ ਭਵੋਤਿ ਹਿ ਮਾਨਸੋ, ਅਜ੍ਝਾਸਯੋ ਮਨੋਰਥੋ। ‘‘ਥੂਪਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮਨੋਰਥਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣਤਾਯ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਥੂਪਂ ਚੇਤਿਯਂ ਪਨ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜਨਚਿਤ੍ਤਂ ਸਿਦ੍ਧਮੇਵ, ਯੇਨ ਸਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। **ਤਞ੍ਚਾਹਂ ਅਭਿਸਞ੍ਚੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਞ੍ਚੇ ਅਹਂ ਅਭਿਸਞ੍ਚਿਨੇਯ੍ਯਂ, ਪੁਪ੍ਫਪੂਜਨੇਨ ਹਿ ਪੁਞ੍ਞਂ ਅਹਂ ਥੂਪਂ ਅਭਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪੂਜਨੇਨ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਚਿਨੇਯ੍ਯਂ ਉਪਚਿਨੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਿਯ੍ਯੋ ਨੂਨ ਇਤੋ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਯਥਾਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋਪਿ ਭਿਯ੍ਯੋ ਉਪਰਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਸਿਯਾਤਿ ਮਞ੍ਞੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੦੧. **ਮਘਵਾ ਦੇਵਕੁਞ੍ਜਰਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਕੁਞ੍ਜਰਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਬਲਪਰਕ੍ਕਮਾਦਿਵਿਸੇਸੇਹਿ ਦੇਵੇਸੁ ਕੁਞ੍ਜਰਸਦਿਸੋ। **ਸਹਬ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਭਾਵਂ।

੮੦੨.‘‘ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਿਦਸਾਧਿਪਤਿ, ਮਘਵਾ ਦੇਵਕੁਞ੍ਜਰੋ।
ਤਾਵਤਿਂਸੇ ਪਸਾਦੇਨ੍ਤੋ, ਮਾਤਲਿਂ ਏਤਦਬ੍ਰਵੀ’’ਤਿ॥ –

ਇਦਂ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕਵਚਨਂ। ਤਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਮਾਤਲਿਪਮੁਖਸ੍ਸ ਦੇਵਗਣਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ –

੮੦੩.‘‘ਪਸ੍ਸ ਮਾਤਲਿ ਅਚ੍ਛੇਰਂ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਇਦਂ।
ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਕਤਂ ਦੇਯ੍ਯਂ, ਪੁਞ੍ਞਂ ਹੋਤਿ ਮਹਪ੍ਫਲਂ॥

੮੦੪.‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਨਾਮ ਦਕ੍ਖਿਣਾ।
ਤਥਾਗਤੇ ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਅਥ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕੇ॥

੮੦੫.‘‘ਏਹਿ ਮਾਤਲਿ ਅਮ੍ਹੇਪਿ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਭਿਯ੍ਯੋ ਮਹੇਮਸੇ।

ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਧਾਤੁਯੋ, ਸੁਖੋ ਪੁਞ੍ਞਾਨਮੁਚ੍ਚਯੋ॥

੮੦੬.‘‘ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਚਾਪਿ, ਸਮੇ ਚਿਤ੍ਤੇ ਸਮਂ ਫਲਂ।
ਚੇਤੋਪਣਿਧਿਹੇਤੁਹਿ, ਸਤ੍ਤਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸੁਗ੍ਗਤਿਂ॥

੮੦੭.‘‘ਬਹੂਨਂ ਵਤ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਾ।
ਯਤ੍ਥ ਕਾਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਦਾਯਕਾ’’ਤਿ॥

੮੦੨. ਤਤ੍ਥ **ਪਸਾਦੇਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਸਨ੍ਨੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ, ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਸਦ੍ਧਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੦੩. **ਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯਂ। **ਕਮ੍ਮਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਲ਼ਾਰਤ੍ਤੇਪਿ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਉਲ਼ਾਰਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਕਤਂ ਦੇਯ੍ਯਂ, ਪੁਞ੍ਞਂ ਹੋਤਿ ਮਹਪ੍ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਵਸੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰਵਸੇਨ ਆਯਤਨੇ ਵਿਨਿਯੁਤ੍ਤਂ। **ਦੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੁਂ। **ਪੁਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ।

੮੦੪. ਇਦਾਨਿ ਯਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਕਤਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਮਹਪ੍ਫਲਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪਾਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਮ੍ਹੀ’’**ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਂ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵ।

੮੦੫-੬. **ਅਮ੍ਹੇਪੀ**ਤਿ ਮਯਮ੍ਪਿ। **ਮਹੇਮਸੇ**ਤਿ ਮਹਾਮਸੇ ਪੂਜਾਮਸੇ। **ਚੇਤੋਪਣਿਧਿਹੇਤੁ ਹੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਠਪਨਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਮਾਪਣਿਧਾਨੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ –

‘‘ਨ ਤਂ ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਕਯਿਰਾ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾਪਿ ਚ ਞਾਤਕਾ।
ਸਮ੍ਮਾ ਪਣਿਹਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਸੇਯ੍ਯਸੋ ਨਂ ਤਤੋ ਕਰੇ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੪੩)।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਾਯ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਪੂਜਨੇਯ੍ਯਟ੍ਠਾਨਭੂਤੇ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਚੇਤਿਯੇ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪੂਜਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਗਤਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਨਾਰਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਗਾਥਾਹੇਵ ਕਥੇਸਿ, ਥੇਰੋ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਤੇ ਤਥਾ ਨਂ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੋਪੇਸੁਨ੍ਤਿ।

ਪੀਤਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਉਚ੍ਛੁਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਓਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਸਦੇਵਕਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਛੁਵਿਮਾਨਂ। ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਚ੍ਛੁਵਿਮਾਨੇਨ ਪਾਲ਼ਿਤੋ ਚ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਚ ਸਦਿਸਮੇਵ। ਕੇਵਲਂ ਤਤ੍ਥ ਸਸ੍ਸੁ ਸੁਣਿਸਂ ਪੀਠਕੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸਿ, ਇਧ ਪਨ ਲੇਡ੍ਡੁਨਾਤਿ ਅਯਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ। ਵਤ੍ਥੂਨੋ ਪਨ ਭਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਵਿਸੁਂਯੇਵ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੂਲ਼੍ਹਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੮੦੮.‘‘ਓਭਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਸਦੇਵਕਂ, ਅਤਿਰੋਚਸਿ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਵਿਯ।
ਸਿਰਿਯਾ ਚ ਵਣ੍ਣੇਨ ਯਸੇਨ ਤੇਜਸਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਵ ਦੇਵੇ ਤਿਦਸੇ ਸਹਿਨ੍ਦਕੇ॥

੮੦੯.‘‘ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਉਪ੍ਪਲਮਾਲਧਾਰਿਨੀ, ਆਵੇਲ਼ਿਨੀ ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚੇ।
ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਉਤ੍ਤਮਵਤ੍ਥਧਾਰਿਨੀ, ਕਾ ਤ੍ਵਂ ਸੁਭੇ ਦੇਵਤੇ ਵਨ੍ਦਸੇ ਮਮਂ॥

੮੧੦.''ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪੁਰੇ ਕਮ੍ਮਮਕਾਸਿ ਅਤ੍ਤਨਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ।
ਦਾਨਂ ਸੁਚਿਣ੍ਣਂ ਅਥ ਸੀਲਸਞ੍ਞਮਂ, ਕੇਨੁਪਪਨ੍ਨਾ ਸੁਗਤਿਂ ਯਸਸ੍ਸਿਨੀ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤੋ ਦੇਵਤਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੮੧੧.''ਇਦਾਨਿ ਭਨ੍ਤੇ ਇਮਮੇਵ ਗਾਮਂ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਂ ਉਪਾਗਮਿ।
ਤਤੋ ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿਂ ਖਣ੍ਡਿਕਂ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਤੁਲਾਯ ਪੀਤਿਯਾ॥

੮੧੨.''ਸਸ੍ਸੁ ਚ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਤੇ ਮਮਂ, ਕਹਂ ਨੁ ਉਚ੍ਛੁਂ ਵਧੁਕੇ ਅਵਾਕਿਰਿ।
ਨ ਛਡ੍ਡਿਤਂ ਨੋ ਪਨ ਖਾਦਿਤਂ ਮਯਾ, ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਯਂ ਅਦਾਸਹਂ॥

੮੧੩.'''ਤੁਯ੍ਹਂ ਨ੍ਵਿਦਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਅਥੋ ਮਮ', ਇਤਿਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸੁ ਪਰਿਭਾਸਤੇ ਮਮਂ।
ਲੇਡ੍ਡੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਹਾਰਂ ਅਦਾਸਿ ਮੇ, ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਕਾਲਕਤਾਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ॥

੮੧੪.''ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਸਲਂ ਕਤਂ ਮਯਾ, ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਭੋਮਿ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਦੇਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਚਾਰਯਾਮਹਂ, ਮੋਦਾਮਹਂ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ॥

੮੧੫.''ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਸਲਂ ਕਤਂ ਮਯਾ, ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਭੋਮਿ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਦੇਵਿਨ੍ਦਗੁਤ੍ਤਾ ਤਿਦਸੇਹਿ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ॥

੮੧੬.''ਏਤਾਦਿਸਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ, ਮਹਾਵਿਪਾਕਾ ਮਮ ਉਚ੍ਛੁਦਕ੍ਖਿਣਾ।
ਦੇਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਚਾਰਯਾਮਹਂ, ਮੋਦਾਮਹਂ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ॥

੮੧੭.''ਏਤਾਦਿਸਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ, ਮਹਾਜੁਤਿਕਾ ਮਮ ਉਚ੍ਛੁਦਕ੍ਖਿਣਾ।
ਦੇਵਿਨ੍ਦਗੁਤ੍ਤਾ ਤਿਦਸੇਹਿ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤੋਰਿਵ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ॥

੮੧੮.''ਤੁਵਞ੍ਚ ਭਨ੍ਤੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕਂ ਵਿਦੁਂ, ਉਪੇਚ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿਂ ਕੁਸਲਞ੍ਚ ਪੁਚ੍ਛਿਸਂ।
ਤਤੋ ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿਂ ਖਣ੍ਡਿਕਂ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਤੁਲਾਯ ਪੀਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਉਚ੍ਛੁਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਵਨ੍ਦਨਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਵਨ੍ਦਨਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ

ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਯਾਵ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਾ ਪਸਾਦਸੋਮ੍ਮਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੮੧੯. ''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੮੨੨. ''ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੮੨੩.''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਮਣੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ।
ਪਾਦਾਨਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨਂ ਪਸਾਦਯਿਂ, ਵਿਤ੍ਤਾ ਚਹਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਂ ਅਕਾਸਿਂ॥

੮੨੪. ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੮੨੩. ਤਤ੍ਥ **ਸਮਣੇ**ਤਿ ਸਮਿਤਪਾਪੇ। **ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਸੀਲਗੁਣਯੁਤ੍ਤੇ। **ਮਨਂ ਪਸਾਦਯਿ**ਨ੍ਤਿ ''ਸਾਧੁਰੂਪਾ ਵਤਿਮੇ ਅਯ੍ਯਾ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨੋ ਸਮਚਾਰਿਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੋ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਗੁਣੇ ਆਰਬ੍ਭ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਸਿਂ। **ਵਿਤ੍ਤਾ ਚਹਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਂ ਅਕਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਅਹਂ ਵਨ੍ਦਿਂ। ਪੇਸਲਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਸਾਦਵਿਕਸਿਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਬਹੂਪਕਾਰਂ, ਪਗੇਵ ਵਨ੍ਦਨਾਤਿ। ਤੇਨਾਹ **"ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ"**ਤਿਆਦਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਵਨ੍ਦਨਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾਤਿ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਗਯਾਗਾਮਕੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਗਾਮੇ ਏਕਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾ ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਦਾਸਿਯਾ ਧੀਤਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਸਹਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕੋਧੇਨ ਤਟਤਟਾਯਮਾਨਾ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਖਟਕਞ੍ਞਸ੍ਸਾ ਦੇਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਸਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਸਮਤ੍ਥਾ ਜਾਤਾ, ਤਦਾ ਨਂ ਜਣ੍ਣੁਕਪ੍ਪਰਮੁਟ੍ਠੀਹਿ ਪਹਰਤੇਵ ਯਥਾ ਤਂ ਪੁਰਿਮਜਾਤੀਸੁ ਬਦ੍ਧਾਘਾਤਾ।

ਸਾ ਕਿਰ ਦਾਸੀ ਕਸ੍ਸਪਦਸਬਲਸ੍ਸ ਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਨੀ ਅਹੋਸਿ, ਇਤਰਾ ਦਾਸੀ। ਸਾ ਤਂ ਲੇਡ੍ਡੁਦਣ੍ਡਾਦੀਹਿ ਮੁਟ੍ਠਿਆਦੀਹਿ ਚ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਅਭਿਹਨਤਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਨਾ ਯਥਾਬਲਂ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਨਾਗਤੇ ਅਹਂ ਸਾਮਿਨੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਂ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਸਾ ਦਾਸੀ ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਅਪਰਾਪਰਂ ਸਂਸਰਨ੍ਤੀ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਗਯਾਗਾਮਕੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਤਾ, ਇਤਰਾਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦਾਸੀ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਬਦ੍ਧਾਘਾਤਤਾਯ ਸਾ ਤਂ ਵਿਹੇਠੇਤਿ।

ਏਵਂ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੀ ਅਕਾਰਣੇਨੇਵ ਕੇਸੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਪਾਦੇਹਿ ਚ ਸੁਹਤਂ ਹਨਿ। ਸਾ ਨ੍ਹਾਪਿਤਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖੁਰਮੁਣ੍ਡਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾਮਿਨੀ ''ਕਿਂ ਜੇ ਦੁਟ੍ਠਦਾਸਿ ਮੁਣ੍ਡਨਮਤ੍ਤੇਨ ਤਵ ਵਿਪ੍ਪਮੋਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਰਜ੍ਜੁਂ ਸੀਸੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਣਮੇਤ੍ਵਾ ਘਾਤੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਤਞ੍ਞ ਰਜ੍ਜੁਂ ਅਪਨੇਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਾਸਿਯਾ ''ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕੰ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਯ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੂਪਨਿਸ੍ਸਯੰ, ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਸਰਣੇਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਾ ਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ। ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਪਿ ਖੋ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਤਾਯ ਤਥਾ ਵਿਹੇਠਿਯਮਾਨਾ ''ਕਿੰ ਮੇ ਇਮਿਨਾ ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤੇਨਾ''ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਨਰੂਪਾ ਜੀਵਿਤੇ ਮਰਿਤੁਕਾਮਾ ਘਟੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਤਿਤ੍ਥੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਗੇਹਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਾਯ ਰਜ੍ਜੁੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਨ੍ਧਿਤੁਕਾਮਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਅਦ੍ਦਸ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਪਾਸਾਦਿਕੰ ਪਸਾਦਨੀਯੰ ਉਤ੍ਤਮਦਮਥਸਮਥਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੰ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗਾਰਵੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਹਦਯਾ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਮਾਦਿਸਾਨਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਮਹੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤਤੋ ਮੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਰਜ੍ਜੁਮਾਲੇ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮਤੇਨ ਵਿਯ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤਾ ਪੀਤਿਯਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਫੁਟ੍ਠਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾਨੁਪੁਬ੍ਬਕੰ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥੰ ਕਥੇਸਿ, ਸਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਵਟ੍ਟਤਿ ਏਤ੍ਤਕੋ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਯ ਅਨੁਗ੍ਗਹੋ, ਇਦਾਨੇਸਾ ਕੇਨਚਿ ਅਪ੍ਪਧੰਸਿਯਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਪਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਨਿਪਾਤੇਤੁੰ ਅਭਬ੍ਬਤਾਯ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਚ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮੰ ਹਨਤੁ ਵਾ ਵਿਹੇਠੇਤੁ ਵਾ ਯੰ ਵਾ ਤੰ ਵਾ ਕਰੋਤੂ''ਤਿ ਘਟੇਨ ਉਦਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾਮਿਕੋ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵੰ ਅਜ੍ਜ ਉਦਕਤਿਤ੍ਥੰ ਗਤਾ ਚਿਰਾਯਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ, ਮੁਖਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ, ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ, ਕਿੰ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਯ ਉਪਰਿ ''ਤਯਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਣਿਸਾਯ ਵਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਸੀਘਤਰੰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਦਰੇਨ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿੰ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ, ਸੁਣਿਸਾਪਿਸ੍ਸ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਗਯਾਗਾਮਵਾਸਿਨੋਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪੁਰਿਮਜਾਤੀਸੁ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਅਨੁਰੂਪੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ । ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਮਹਾਜਨੋ ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਸਨਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲੰ ਧੀਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੁਣਿਸਾ ਰਜ੍ਜੁਮਾਲੰ ਪਿਯਚਕ੍ਖੂਹਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਯਾਵਜੀਵੰ ਮਨਾਪੇਨੇਵ ਸਿਨੇਹੇਨ ਪਰਿਹਰਿ। ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਸਟ੍ਠਿਸਕਟਭਾਰਪ੍ਪਮਾਣੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਾਭਰਣੇਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤ੍ਤਾ ਨਨ੍ਦਨਵਨਾਦੀਸੁ ਮਹਤਿੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਮਾਨਾ ਪਮੁਦਿਤਮਨਾ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਗਤੋ ਤੰ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੮੨੬.''ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਯਾ ਤ੍ਵੰ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਹਤ੍ਥੇ ਪਾਦੇ ਚ ਵਿਗ੍ਗਯ੍ਹ, ਨਚ੍ਚਸਿ ਸੁਪ੍ਪਵਾਦਿਤੇ॥

੮੨੭.''ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ, ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।

ਦਿਬ੍ਬਾ ਸਦ੍ਦਾ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿ, ਸਵਨੀਯਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੮੨੮.''ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ, ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਗਨ੍ਧਾ ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਾ ਮਨੋਰਮਾ॥

੮੨੯.''ਵਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਕਾਯੇਨ, ਯਾ ਵੇਣੀਸੁ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯਜਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੮੩੦.''ਵਟਂਸਕਾ ਵਾਤਧੁਤਾ, ਵਾਤੇਨ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਤਾ।
ਤੇਸਂ ਸੁਯਜਤਿ ਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਤੂਰਿਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਯਥਾ॥

੮੩੧.''ਯਾਪਿ ਤੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਮਾਲਾ, ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਾ ਮਨੋਰਮਾ।
ਵਾਤਿ ਗਨ੍ਧੋ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਰੁਕ੍ਖੋ ਮਞ੍ਜੂਸਕੋ ਯਥਾ॥

੮੩੨.''ਘਾਯਸੇ ਤਂ ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਂ, ਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਸਿ ਅਮਾਨੁਸਂ।
ਦੇਵਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਚਿਕ੍ਖ, ਕਿਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥

੮੨੬. ਤਤ੍ਥ **ਹਤ੍ਥੇ ਪਾਦੇ ਚ ਵਿਗ੍ਗਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੇ ਚ ਪਾਦੇ ਚ ਵਿਵਿਧੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਪੁਪ੍ਫਮੁਟ੍ਠਿਪੁਪ੍ਫਞ੍ਜਲਿਆਦਿਭੇਦਸ੍ਸ ਸਾਖਾਭਿਨਯਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਵਿਵਿਧੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਹਤ੍ਥੇ, ਚ, ਸਮਪਾਦਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਠਾਨਵਿਸੇਸਾਨਂ ਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਵਿਵਿਧੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਪਾਦੇ ਚ ਉਪਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚ-ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਾਖਾਭਿਨਯਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। **ਨਚ੍ਚਸੀ**ਤਿ ਨਟਸਿ। **ਯਾ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਵਸੇਨ ਨਚ੍ਚਂ ਕਰੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਪ੍ਪਵਾਦਿਤੇ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੇ ਪਵਜ੍ਜਨੇ ਸਤਿ ਤਵ ਨਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਵਸੇਨ ਵੀਣਾਵਂਸਮੁਦਿਙ੍ਗਤਾਲ਼ਾਦਿਕੇ ਵਾਦਿਯਮਾਨੇ, ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇ ਤੂਰਿਯੇ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਆਦਿਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੮੩੩.''ਦਾਸੀ ਅਹਂ ਪੁਰੇ ਆਸਿਂ, ਗਯਾਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸਹਂ।
ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞਾ ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ, ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਤਿ ਮਂ ਵਿਦੂ॥

੮੩੪.''ਅਕ੍ਕੋਸਾਨਂ ਵਧਾਨਞ੍ਚ, ਤਜ੍ਜਨਾਯ ਚ ਉਗ੍ਗਤਾ।
ਕੁਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ, ਅਗਞ੍ਛਿਂ ਉਦਹਾਰਿਯਾ॥

੮੩੫.''ਵਿਪਥੇ ਕੁਟਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ, ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਉਪਾਗਮਿਂ।
'ਇਧੇਵਾਹਂ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਜੀਵਿਤੇਨ ਮੇ'॥

੮੩੬.''ਦਲ਼੍ਹਂ ਪਾਸਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਆਸੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾਨ ਪਾਦਪੇ।
ਤਤੋ ਦਿਸਾ ਵਿਲੋਕੇਸਿਂ, 'ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਵਨਮਸ੍ਸਿਤੋ'॥

੮੩੭.''ਤਤ੍ਥਦ੍ਦਸਾਸਿਂ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਹਿਤਂ ਮੁਨਿਂ।
ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਝਾਯਨ੍ਤਂ ਅਕੁਤੋਭਯਂ॥

੮੩੮. ‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਅਹੁ ਸਂਵੇਗੋ, ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਲੋਮਹਂਸਨੋ।
‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਵਨਮਸ੍ਸਿਤੋ, ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਉਦਾਹੁ ਦੇਵਤਾ’॥

੮੩੯. ‘‘ਪਾਸਾਦਿਕਂ ਪਸਾਦਨੀਯਂ, ਵਨਾ ਨਿਬ੍ਬਨਮਾਗਤਂ।
ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੋ ਮੇ ਪਸੀਦਿ, ਨਾਯਂ ਯਾਦਿਸਕੀਦਿਸੋ॥

੮੪੦. ‘‘ਗੁਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਝਾਨਰਤੋ, ਅਬਹਿਗ੍ਗਤਮਾਨਸੋ।
ਹਿਤੋ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਯਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੮੪੧. ‘‘ਭਯਭੇਰਵੋ ਦੁਰਾਸਦੋ, ਸੀਹੋਵ ਗੁਹਮਸ੍ਸਿਤੋ।
ਦੁਲ੍ਲਭਾਯਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ, ਪੁਪ੍ਫਂ ਓਦੁਮ੍ਬਰਂ ਯਥਾ॥

੮੪੨. ‘‘ਸੋ ਮਂ ਮੁਦੂਹਿ ਵਾਚਾਹਿ, ਆਲਪਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਰਜ੍ਜੁਮਾਲੇਤਿ ਮਂਵੋਚ, ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛ ਤਥਾਗਤਂ॥

੮੪੩. ‘‘ਤਾਹਂ ਗਿਰਂ ਸੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਨੇਲਂ ਅਤ੍ਥਵਤਿਂ ਸੁਚਿਂ।
ਸਣ੍ਹਂ ਮੁਦੁਞ੍ਚ ਵਗ੍ਗੁਞ੍ਚ, ਸਬ੍ਬਸੋਕਾਪਨੂਦਨਂ॥

੮੪੪. ‘‘ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮਂ ਞਤ੍ਵਾ, ਪਸਨ੍ਨਂ ਸੁਦ੍ਧਮਾਨਸਂ।
ਹਿਤੋ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਅਨੁਸਾਸਿ ਤਥਾਗਤੋ॥

੮੪੫. ‘‘ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਮਂਵੋਚ, ਅਯਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਵੋ।
ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ ਮਗ੍ਗੋ ਚ, ਅਞ੍ਜਸੋ ਅਮਤੋਗਧੋ॥

੮੪੬. ‘‘ਅਨੁਕਮ੍ਪਕਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ, ਓਵਾਦਮ੍ਹਿ ਅਹਂ ਠਿਤਾ।
ਅਜ੍ਝਗਾ ਅਮਤਂ ਸਨ੍ਤਿਂ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਦਮਚ੍ਚੁਤਂ॥

੮੪੭. ‘‘ਸਾਹਂ ਅਵਟ੍ਠਿਤਾਪੇਮਾ, ਦਸ੍ਸਨੇ ਅਵਿਕਮ੍ਪਿਨੀ।
ਮੂਲਜਾਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ, ਧੀਤਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਓਰਸਾ॥

੮੪੮. ‘‘ਸਾਹਂ ਰਮਾਮਿ ਕੀਲ਼ਾਮਿ, ਮੋਦਾਮਿ ਅਕੁਤੋਭਯਾ।
ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਂ ਧਾਰਯਾਮਿ, ਪਿਵਾਮਿ ਮਧੁਮਦ੍ਦਵਂ॥

੮੪੯. ‘‘ਸਟ੍ਠਿਤੂਰਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਟਿਬੋਧਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਮੇ।
ਆਲ਼ਮ੍ਬੋ ਗਗ੍ਗਰੋ ਭੀਮੋ, ਸਾਧੁਵਾਦੀ ਚ ਸਂਸਯੋ॥

੮੫੦. ‘‘ਪੋਕ੍ਖਰੋ ਚ ਸੁਫਸ੍ਸੋ ਚ, ਵਿਣਾਮੋਕ੍ਖਾ ਚ ਨਾਰਿਯੋ।
ਨਨ੍ਦਾ ਚੇਵ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਚ, ਸੋਣਦਿਨ੍ਨਾ ਸੁਚਿਮ੍ਹਿਤਾ॥

੮੫੧. ‘‘ਅਲਮ੍ਬੁਸਾ ਮਿਸ੍ਸਕੇਸੀ ਚ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾਤਿਦਾਰੁਣੀ।

ਏਣੀਫਸ੍ਸਾ ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਚ, ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਮੁਦੁਵਾਦਿਨੀ॥

੮੫੨.‘‘ਏਤਾ ਚਞ੍ਞਾ ਚ ਸੇਯ੍ਯਾਸੇ, ਅਚ੍ਛਰਾਨਂ ਪਬੋਧਿਕਾ।
ਤਾ ਮਂ ਕਾਲੇਨੁਪਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਅਭਿਭਾਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ॥

੮੫੩.‘‘ਹਨ੍ਦ ਨਚ੍ਚਾਮ ਗਾਯਾਮ, ਹਨ੍ਦ ਤਂ ਰਮਯਾਮਸੇ।
ਨਯਿਦਂ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਂ, ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਮੇਵਿਦਂ॥

੮੫੪.‘‘ਅਸੋਕਂ ਨਨ੍ਦਨਂ ਰਮ੍ਮਂ, ਤਿਦਸਾਨਂ ਮਹਾਵਨਂ।
ਸੁਖਂ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਂ, ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ ਪਰਤ੍ਥ ਚ॥

੮੫੫.‘‘ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਂ, ਇਧ ਚੇਵ ਪਰਤ੍ਥ ਚ।
ਤੇਸਂ ਸਹਬ੍ਯਕਾਮਾਨਂ, ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁਂ।
ਕਤਪੁਞ੍ਞਾ ਹਿ ਮੋਦਨ੍ਤਿ, ਸਗ੍ਗੇ ਭੋਗਸਮਙ੍ਗਿਨੋ॥

੮੫੬.‘‘ਬਹੂਨਂ ਵਤ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਾ।
ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਾਨਮਾਕਰਾ।
ਯਤ੍ਥ ਕਾਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਗ੍ਗੇ ਮੋਦਨ੍ਤਿ ਦਾਯਕਾ’’ਤਿ॥

੮੩੩. ਤਤ੍ਥ **ਦਾਸੀ ਅਹਂ ਪੁਰੇ ਆਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰੇ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਯਂ ਅਹਂ ਅਨ੍ਤੋਜਾਤਾ ਦਾਸੀ ਅਹੋਸਿਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਸ੍ਸਾਤਿ ਆਹ **“ਗਯਾਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸਹ”**ਨ੍ਤਿ, ਗਯਾਨਾਮਕੇ ਗਾਮੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ। **ਹ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਮਨ੍ਦਭਾਗ੍ਯਾ ਅਪੁਞ੍ਞਾ। **ਅਲਕ੍ਖਿਕਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਿਰਿਕਾ ਕਾਲਕਣ੍ਣੀ। **ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਤਿ ਮਂ ਵਿਦੂ**ਨ੍ਤਿ, ਕੇਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਨਪਰਿਕਡ੍ਢਨਦੁਕ੍ਖੇਨ ਮੁਣ੍ਡਕੇ ਕਤੇ ਪੁਨਪਿ ਤਦਤ੍ਥਮੇਵ ਸੀਸੇ ਦਲ੍ਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਰਜ੍ਜੁਕੁਣ੍ਡਲਕਵਸੇਨ ‘‘ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾ’’ਤਿ ਮਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਜਾਨਿਂਸੁ।

੮੩੪. **ਵਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਲ਼ਨਾਨਂ। **ਤਜ੍ਜਨਾਯਾ**ਤਿ ਭਯਸਂਤਜ੍ਜਨੇਨ। **ਉਗ੍ਘਾਤਾ**ਤਿ ਉਗ੍ਘਾਤਾਯ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। **ਉਦਹਾਰਿਯਾ**ਤਿ ਉਦਕਹਾਰਿਕਾ, ਉਦਕਂ ਆਹਰਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੮੩੫. **ਵਿਪਥੇ**ਤਿ ਅਪਥੇ, ਮਗ੍ਗਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕ੍ਵਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋਯੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

੮੩੬. **ਦਲ੍ਹਂ ਪਾਸਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਪਾਸਂ ਥਿਰਂ ਅਚ੍ਛਿਜ੍ਜਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਆਸੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾਨ ਪਾਦਪੇ**ਤਿ ਵਿਟਪੇ ਲਗ੍ਗਨਵਸੇਨ ਪਾਦਪੇ ਰੁਕ੍ਖੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ। **ਤਤੋ ਦਿਸਾ ਵਿਲੋਕੇਸਿਂ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਵਨਮਸ੍ਸਿਤੋ**ਤਿ ਇਮਂ ਵਨਂ ਪਵਿਸਨਵਸੇਨ ਅਸ੍ਸਿਤੋ ਨੁ ਖੋ ਕੋਚਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਤੋ ਮੇ ਮਰਣਨ੍ਤਰਾਯੋ ਸਿਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੮੩੭. **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਤਦਾ ਤਸ੍ਸਾ ਤਾਦਿਸੇ ਨਿਚ੍ਛਯੇ ਅਸਤਿਪਿ ਸਭਾਵਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਸਯਮੇਵ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਚ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਾਪਿ ਬੁਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ,** ਮਹਾਕਰੁਣਾਯੋਗੇਨ ਹੀਨਾਦਿਭੇਦਭਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਾਪਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਏਕਨ੍ਤਹਿਤਤ੍ਤਾ **ਸਬ੍ਬਲੋਕਹਿਤਂ,** ਉਭਯਲੋਕਂ ਮੁਨਨਤੋ **ਮੁਨਿਂ,** ਨਿਸਜ੍ਜਾਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਠਾਨਾ ਚਾਵਨਾਭਾਵੇਨ ਚ **ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ,** ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੇਨ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨੇਨ ਚ **ਝਾਯਨ੍ਤਂ,** ਬੋਧਿਮੂਲੇਯੇਵ ਭਯਹੇਤੂਨਂ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਕੁਤੋਚਿਪਿ ਭਯਾਭਾਵਤੋ **ਅਕੁਤੋਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੮੩੮. **ਸੰਵੇਗੋ** ਨਾਮ ਸਹੋੱਤੁਪ੍ਪੰ ਞਾਣੰ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਗਵਤੋ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨਾਹ “**ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਅਹੁ ਸੰਵੇਗੋ**”ਤਿ।

੮੩੯. **ਪਾਸਾਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਸਾਦਾਵਹੰ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਅਸੀਤਿਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਕੇਤੁਮਾਲਾਲਙ੍ਕਤਾਯ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਸੋਭਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਰੂਪਕਾਯਦਸ੍ਸਨਬ੍ਯਾਵਟਸ੍ਸ ਜਨਸ੍ਸ ਸਾਧੁਭਾਵਤੋ ਪਸਾਦਸੰਵਡ੍ਢਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਸਾਦਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਬਲ-ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਛਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣ-ਅਟ੍ਠਾਰਸਾਵੇਣਿਕ-ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਪਭੁਤਿਅਪਰਿਮਾਣਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਯ ਧਮ੍ਮਕਾਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਰਿਕ੍ਖਕਜਨਸ੍ਸ ਪਸੀਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤੰ, ਪਾਸਾਦਿਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵ**ਨਾ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਵਨਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ। **ਨਿਬ੍ਬਨਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹਭਾਵੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਉਪਗਤੰ ਅਧਿਗਤੰ। **ਯਾਦਿਸਕੀਦਿਸੋ**ਤਿ ਯੋ ਵਾ ਸੋ ਵਾ, ਪਚੁਰਜਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੪੦-੪੧. ਮਨਚ੍ਛਟ੍ਠਾਨੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨੰ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਗੋਪਨਾਯ ਗੋਪਿਤਤ੍ਤਾ **ਗੁਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ**। ਅਗ੍ਗਫਲਜ੍ਝਾਨਾਭਿਰਤਿਯਾ **ਝਾਨਰਤੋ**। ਤਤੋ ਏਵ ਬਹਿਭੂਤੇਹਿ ਰੂਪਾਦਿਆਰਮ੍ਮਣੇਹਿ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਯਜ੍ਝਤ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਚ ਓਗਾਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਤਾਯ **ਅਬਹਿਗ੍ਗਤਮਾਨਸੋ**। ਮਿਚ੍ਛਾਗਾਹਮੋਚਨਭਯੇਨ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਵਨ੍ਤੇਹਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੇਹਿ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਤੋ ਤੇਸਞ੍ਚ ਭਯਜਨਨਤੋ **ਭਯਭੇਰਵੋ**। ਪਯੋਗਾਸਯਵਿਪਨ੍ਨੇਹਿ ਅਨੁਪਗਮਨੀਯਤੋ ਚ ਕੇਨਚਿਪਿ ਅਨਾਸਾਦਨੀਯਤੋ ਚ **ਦੁਰਾਸਦੋ। ਦੁਲ੍ਲਭਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਅਯੰ। **ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ**ਤਿ ਦਟ੍ਠੁਮ੍ਪਿ। **ਪੁਪ੍ਫੰ ਓਦੁਮ੍ਬਰੰ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਉਦੁਮ੍ਬਰੇ ਭਵੰ ਪੁਪ੍ਫੰ ਦੁਲ੍ਲਭਦਸ੍ਸਨੰ, ਕਦਾਚਿਦੇਵ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਵਾ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਈਦਿਸਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੪੨. **ਸੋ ਤਥਾਗਤੋ ਮੁਦੂਹਿ ਵਾਚਾਹਿ** ਸਣ੍ਹਾਯ ਵਾਚਾਯ “**ਰਜ੍ਜੁਮਾਲੇ**”**ਤਿ ਮੰ ਆਲਪਿਤ੍ਵਾ** ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਸਰਣੰ ਗਚ੍ਛ ਤਥਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਤਥਾ ਆਗਤੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ **ਤਥਾਗਤੰ** ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੰ **ਸਰਣੰ ਗਚ੍ਛਾ**ਤਿ **ਮੰ ਅਵੋਚ** ਅਭਾਸੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੮੪੩-੪. **ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਅਹੰ। **ਗਿਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਚੰ। **ਨੇਲ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸੰ। **ਅਤ੍ਥਵਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤੰ ਸਾਤ੍ਥੰ , ਏਕਨ੍ਤਹਿਤੰ ਵਾ। ਵਚੀਸੋਚੇਯ੍ਯਤਾਯ **ਸੁਚਿੰ**। ਅਕਕ੍ਖਲ਼ਤਾਯ **ਸਣ੍ਹੰ**। ਵੇਨੇਯ੍ਯਾਨੰ ਮੁਦੁਭਾਵਕਰਤ੍ਤਾ **ਮੁਦੁ**। ਸਵਨੀਯਭਾਵੇਨ **ਵਗ੍ਗੁੰ। ਸਬ੍ਬਸੋਕਾਪਨੂਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨਾਦਿਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਾਪਿ ਸੋਕਸ੍ਸ ਵਿਨੋਦਨੰ ਗਿਰੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਦਾਨਕਥੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਕ੍ਕਿਤ੍ਵਾ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਆਨਿਸੰਸੰ ਵਿਭਾਵਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਭਗਵਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ “**ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮੰ ਞਤ੍ਵਾ**”ਤਿਆਦਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਨਿਯਚਿਤ੍ਤੰ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਦੇਸਨਾਯ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਾਦੀਨੰ ਚਿਤ੍ਤਦੋਸਾਨੰ ਵਿਗਤਤ੍ਤਾ ਉਪਰਿਦੇਸਨਾਯ ਭਾਜਨਭਾਵੂਪਗਮਨੇਨ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਮਚਿਤ੍ਤੰ, ਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਯੋਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ “**ਪਸਨ੍ਨੰ ਸੁਦ੍ਧਮਾਨਸ**”ਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ “**ਪਸਨ੍ਨ**”ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਾਪਗਮਮਾਹ, “**ਸੁਦ੍ਧਮਾਨਸ**”ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਾਦਿਅਪਗਮਨੇਨ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤਤੰ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਤਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਨੁਸਾਸੀ**ਤਿ ਓਵਦਿ, ਸਾਮੁਕ੍ਕੰਸਿਕਾਯ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਸਹ ਉਪਾਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਵਤ੍ਤਿਯੋ ਉਪਦਿਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ “**ਇਦੰ ਦੁਕ੍ਖ**”ਨ੍ਤਿਆਦਿ। ਅਨੁਸਾਸਿਤਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਞ੍ਹੇਤੰ।

੮੪੫. ਤਤ੍ਥ **ਇਦੰ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਮੰਵੋਚਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਤਣ੍ਹਾਵਜ੍ਜੰ ਤੇਭੂਮਕੰ ਧਮ੍ਮਜਾਤੰ ਬਾਧਕਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਕੁਚ੍ਛਿਕੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਤਥਤ੍ਤਾ ਚ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਮਯ੍ਹੰ ਅਭਾਸਿ। **ਅਯੰ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਵੋ**ਤਿ ਅਯੰ ਆਮਤਣ੍ਹਾਦਿਭੇਦਾ ਤਣ੍ਹਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਵੋ ਪਭਵੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁ ਸਮੁਦਯੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਭਾਵੋ ਅਸਙ੍ਖਤਧਾਤੁ ਨਿਰੋਧੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਨੁਦ੍ਦਯਸ੍ਸ ਪਰਿਵਜ੍ਜਨਤੋ **ਅਞ੍ਜਸੋ** ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਾਭਾਵਤੋ **ਅਮਤੋਗਧੋ** ਮਗ੍ਗੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਮੰ ਅਵੋਚਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

੮੪੬. **ਕੁਸਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਓਵਾਦਦਾਨੇ ਵੇਨੇਯ੍ਯਦਮਨੇ ਛੇਕਸ੍ਸ, ਅਪ੍ਪਮਾਦਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਮਤ੍ਥਕਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨਵਜ੍ਜਸ੍ਸ। **ਓਵਾਦਮ੍ਹਿ ਅਹੰ ਠਿਤਾ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇ ਓਵਾਦੇ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਯੰ ਸਿਕ੍ਖਾਤ੍ਤਯਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਸਚ੍ਚਪਟਿਵੇਧੇਨ ਅਹੰ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਤੇਨਾਹ

“**ਅਜਜ਼ਗਾ ਅਮਤਂ ਸਨ੍ਤਿਂ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਦਮਚ੍ਚੁਤ**”ਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ ਓਵ਼ਾਦੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਵ਼ਚਨਂ। ਯਾ ਨਿਚ੍ਚਤਾਯ ਮਰਣਾਭਾਵਤੋ **ਅਮਤਂ**, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਵ਼ੂਪਸਮਤਾਯ **ਸਨ੍ਤਿਂ,** ਅਧਿਗਤਾਨਂ ਅਚਵ਼ਨਹੇਤੁਤਾਯ **ਅਚ੍ਚੁਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਦਂ ਅਜਜ਼ਗਾ** ਅਧਿਗਞ੍ਛਿ, ਸਾ ਏਕਂਸੇਨ ਸਤ੍ਥੁ ਓਵ਼ਾਦੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਨਾਮਾਤਿ।

੮੪੭. **ਅਵ਼ਟ੍ਠਿਤਾਪੇਮਾ**ਤਿ ਦਲ੍ਹਭਤ੍ਤੀ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਨਿਚ੍ਚਲਪਸਾਦਸਿਨੇਹਾ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ **ਦਸ੍ਸਨੇ ਅਵ਼ਿਕਮ੍ਪਿਨੀ,** ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵ਼ਾ, ਸ੍ਵ਼ਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੋ’’ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮਾਦਸ੍ਸਨੇ ਅਚਲਾ ਕੇਨਚਿ ਅਚਾਲਨੀਯਾ। ਕੇਨ ਪਨੇਤਂ ਅਵ਼ਿਕਮ੍ਪਨਨ੍ਤਿ ਆਹ “**ਮੂਲਜਾਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯਾ**”ਤਿ। ਅਯਂ ‘‘ਇਤਿਪਿ ਸੋ ਭਗਵ਼ਾ ਅਰਹ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੭੪; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੯੯੭; ਅ॰ ਨਿ॰ ੬.੨੭) ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ‘‘ਸ੍ਵ਼ਾਕ੍ਖਾਤੋ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਾ’ਤਿਆਦਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੇ, ‘‘ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇ ਚ ਸਚ੍ਚਾਭਿਸਮਯਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮੂਲੇਨ ਜਾਤਮੂਲਾ ਸਦ੍ਧਾ, ਤਾਯ ਅਹਂ ਅਵ਼ਿਕਮ੍ਪਿਨੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤੋ ਏਵ **ਧੀਤਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਓਰਸਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਉਰੇ ਵ਼ਾਯਾਮਜਨਿਤਾਭਿਜਾਤਿਤਾਯ ਓਰਸਪੁਤ੍ਤੀ।

੮੪੮. **ਸਾਹਂ ਰਮਾਮੀ**ਤਿ ਸਾ ਅਹਂ ਤਦਾ ਅਰਿਯਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਇਦਾਨਿ ਦੇਵ਼ੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਆਗਤਾ ਮਗ੍ਗਰਤਿਯਾ ਫਲਰਤਿਯਾ ਚ ਰਮਾਮਿ, ਕਾਮਗੁਣਰਤਿਯਾ **ਕੀਲ਼ਾਮਿ,** ਉਭਯੇਨਾਪਿ **ਮੋਦਾਮਿ**। ਅਤ੍ਤਾਨੁਵ਼ਾਦਭਯਾਦੀਨਂ ਅਪਗਤਤ੍ਤਾ **ਅਕੁਤੋਭਯਾ। ਮਧੁਮਦ੍ਦੁ**ਵਨ੍ਤਿ ਮਧੁਸਙ੍ਖਾਤਂ ਮਦ੍ਦਵਕਰਂ, ਨਚ੍ਚਨਗਾਯਨਕਾਲੇਸੁ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਸਰਸ੍ਸ ਚ ਮੁਦੁਭਾਵ਼ਾਵਹਂ ਗਨ੍ਧਪਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ।‘‘ਮਧੁਮਾਦਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਆਦਵ਼ਂ ਯਾਵਦਵ਼ਂ ਯਾਵਦੇਵ ਦਵਤ੍ਥਂ ਮਧੁਰਂ ਪਿਵ਼ਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੪੯. **ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਾਨਮਾਕਰਾ**ਤਿ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਭੂਤਾਨਂ ਅਰਿਯਾਨਂ ਮਗ੍ਗਫਲਟ੍ਠਾਨਂ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਕਰਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਤਥਾਗਤਾ। **ਯਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ। ਸੇਸਂ ਵ਼ੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਦੇਵਤਾਯ ਚ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਇਮਂ ਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵ਼ਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਰਜ੍ਜੁਮਾਲਾਵ਼ਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵ਼ਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਦ੍ਵ਼ਾਦਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਗ੍ਗਸ੍ਸ

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ ਚ ਇਤ੍ਥਿਵ਼ਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ।

੨. ਪੁਰਿਸਵਿਮਾਨੰ

੫. ਮਹਾਰਥਵਗ੍ਗੋ

੧. ਮਣ੍ਡੂਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਹਾਰਥਵਗ੍ਗੇ **ਕੋ ਮੇ ਵਨ੍ਦਤਿ ਪਾਦਾਨੀ**ਤਿ ਮਣ੍ਡੂਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਚਮ੍ਪਾਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਗਗ੍ਗਰਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਤੀਰੇ। ਸੋ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯੰ ਬੁਦ੍ਧਾਚਿਣ੍ਣੰ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਵੇਨੇਯਜਬਨ੍ਧਵੇ ਸਤ੍ਤੇ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯਿ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਮਣ੍ਡੂਕੋ ਮਮ ਸਰੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਦੇਵਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਬਹੂਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚਮ੍ਪਾਨਗਰੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸੁਲਭਪਿਣ੍ਡਪਾਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਵਿਹਾਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੰ ਗਤੇਸੁ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਦਿਵਸਭਾਗੰ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ, ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਚਤੂਸੁ ਪਰਿਸਾਸੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਸੁ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣਾਨੁਰੂਪੇਨ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਤੀਰੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਮਣ੍ਡਪੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਨ੍ਤੋ ਅਛਮ੍ਭੀਤਕੇਸਰਸੀਹੋ ਵਿਯ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਚਿਨ੍ਤੇਯਜੇਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਅਨੁਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤੁੰ ਆਰਭਿ।

ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਖਣੇ ਏਕੋ ਮਣ੍ਡੂਕੋ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਧਮ੍ਮੋ ਏਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾਯ ਸਰੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਪਰਿਸਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥੇਕੋ ਵਚ੍ਛਪਾਲੋ ਤੰ ਪਦੇਸੰ ਆਗਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੰ ਪਰਿਸਞ੍ਚ ਪਰਮੇਨ ਉਪਸਮੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਗ੍ਗਤਮਾਨਸੋ ਦਣ੍ਡਮੋਲੁਬ੍ਭ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਮਣ੍ਡੂਕੰ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੇ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾਯ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਤਾਵਦੇਵ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਵਿਯ ਤਤ੍ਥ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਤੋ ਨੁ ਖੋ ਇਧ ਅਹੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਇਧ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿੰ, ਈਦਿਸਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਲਭਿੰ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਕਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਨ ਅਦ੍ਦਸ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਗਵਤੋ ਸਰੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਾ। ਸੋ ਤਾਵਦੇਵ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਭਗਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤੋਵ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਫਲੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੰ ਕਾਤੁੰ –

੮੫੭.‘‘ਕੋ ਮੇ ਵਨ੍ਦਤਿ ਪਾਦਾਨਿ, ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਯਸਸਾ ਜਲੰ।
ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਸਬ੍ਬਾ ਓਭਾਸਯੰ ਦਿਸਾ’’ਤਿ॥ –

ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤ੍ਥ **ਕੋ**ਤਿ ਦੇਵਨਾਗਯਕ੍ਖਮਨੁਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਕੋ, ਕਤਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮੇ**ਤਿ ਮਮ। **ਪਾਦਾਨੀ**ਤਿ ਪਾਦੇ। **ਇਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਇਮਾਯ ਈਦਿਸਾਯ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ। **ਯਸਸਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਈਦਿਸੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਚ। **ਜਲ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨੋ। **ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਕਨ੍ਤੇਨ ਕਮਨੀਯੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰੇਨ। **ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਛਵਿਵਣ੍ਣੇਨ, ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਨਿਭਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਆਦਿੰ ਆਵਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬਜਾਕਾਸਿ –

੮੫੮.‘‘ਮਣ੍ਡੂਕੋਹੰ ਪੁਰੇ ਆਸਿੰ, ਉਦਕੇ ਵਾਰਿਗੋਚਰੋ।
ਤਵ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਵਧੀ ਵਚ੍ਛਪਾਲਕੋ॥

੮੫੯.‘‘ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਸ੍ਸ, ਇਦ੍ਧਿੰ ਪਸ੍ਸ ਯਸਞ੍ਚ ਮੇ।
ਆਨੁਭਾਵਞ੍ਚ ਮੇ ਪਸ੍ਸ, ਵਣ੍ਣੰ ਪਸ੍ਸ ਜੁਤਿਞ੍ਚ ਮੇ॥

੮੬੦.‘‘ਯੇ ਚ ਤੇ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨੰ, ਧਮ੍ਮੰ ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਗੋਤਮ।
ਪਤ੍ਤਾ ਤੇ ਅਚਲਟ੍ਠਾਨੰ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚਰੇ’’ਤਿ॥

੮੫੮. ਤਤ੍ਥ **ਪੁਰੇ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਯੰ। **ਉਦਕੇ**ਤਿ ਇਦੰ ਤਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਸ੍ਸਨੰ। **ਉਦਕੇ ਮਣ੍ਡੂਕੋ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਉਦ੍ਧੁਮਾਯਿਕਾਦਿਕਸ੍ਸ ਥਲੇ ਮਣ੍ਡੂਕਸ੍ਸ ਨਿਵਤ੍ਤਨੰ ਕਤੰ ਹੋਤਿ। ਗਾਵੋ ਚਰਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਗੋਚਰੋ, ਗੋਚਰੋ ਵਿਯਾਤਿ ਗੋਚਰੋ, ਘਾਸੇਸਨਟ੍ਠਾਨੰ। ਵਾਰਿ ਉਦਕੰ ਗੋਚਰੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਵਾਰਿਗੋਚਰੋ**। ਉਦਕਚਾਰੀਪਿ ਹਿ ਕੋਚਿ ਕਚ੍ਛਪਾਦਿ ਅਵਾਰਿਗੋਚਰੋਪਿ ਹੋਤੀਤਿ ‘‘ਵਾਰਿਗੋਚਰੋ’’ਤਿ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਤਵ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਕਰਵੀਕਰੁਤਮਞ੍ਜੁਨਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਵ ਧਮ੍ਮੰ ‘‘ਧਮ੍ਮੋ ਏਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਸਰੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਵਸੇਨ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਨਾਦਰੇ ਚੇਤੰ ਸਾਮਿਵਚਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਅਵਧੀ ਵਚ੍ਛਪਾਲਕੋ**ਤਿ ਵਚ੍ਛੇ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਗੋਪਾਲਦਾਰਕੋ ਮਮ ਸਮੀਪੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਮੋਲੁਬ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਮਮ ਸੀਸੇ ਦਣ੍ਡੰ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਮੰ ਮਾਰੇਸਿ।

੮੫੯. **ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਵ ਧਮ੍ਮੇ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦਸ੍ਸ ਹੇਤੁਭੂਤਸ੍ਸ **ਇਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿੰ, ਦਿਬ੍ਬਵਿਭੂਤਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੰ। **ਆਨੁਭਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਵਣ੍ਣਿਤਾਦਿਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੰ। **ਵਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ। **ਜੁਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਣਸਮਤ੍ਥੰ ਪਭਾਵਿਸੇਸੰ।

੮੬੦. **ਯੇ**ਤਿ ਯੇ ਸਤ੍ਤਾ। ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਬ੍ਯਤਿਰੇਕੇ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਵ। **ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਵੇਲੰ। **ਅਸ੍ਸੋਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਣਿੰਸੁ। **ਗੋਤਮਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਅਚਲਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਗੋਤਮ ਭਗਵਾ ਅਹੰ ਵਿਯ ਇਤ੍ਤਰਮੇਵ ਕਾਲੰ ਅਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਯੇ ਪਨ ਕਤਪੁਞ੍ਞਾ ਚਿਰੰ ਕਾਲੰ ਤਵ ਧਮ੍ਮੰ ਅਸ੍ਸੋਸੁੰ ਸੋਤੁੰ ਲਭਿੰਸੁ, ਤੇ ਦੀਘਰਤ੍ਤੰ ਸੰਸਾਰਬ੍ਯਸਨਾਭਿਭੂਤਾ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਸੋਚੇਯ੍ਯੁੰ, ਤੰ ਅਸੋਕੰ ਸਸ੍ਸਤਭਾਵੇਨ ਅਚਲੰ ਸਨ੍ਤਿਪਦੰ ਪਤ੍ਤਾ ਏਵ, ਨ ਤੇਸੰ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾ ਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋਤਿ।

ਮਣ੍ਡੂਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਰੇਵਤੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਰੇਵਤੇ ਸੁਪਾਪਧਮ੍ਮੇਤਿ ਰੇਵਤੀਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ ਉਪਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਦਾਯਕੋ ਦਾਨਪਤਿ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਕੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਸਮ੍ਮੁਖਗੇਹਤੋ ਮਾਤੁਲਧੀਤਰੰ ਰੇਵਤਿੰ ਨਾਮ ਕਞ੍ਞੰ ਆਨੇਤੁਕਾਮਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਸਾ ਪਨ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਦਾਨਸੀਲਾ, ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਤੰ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਰੇਵਤਿੰ ਆਹ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਗੇਹੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸੀਦਨਟ੍ਠਾਨੰ ਹਰਿਤੇਨ ਗੋਮਯੇਨ ਉਪਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਹਿ, ਆਧਾਰਕੇ ਠਪੇਹਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਗਤਕਾਲੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮਕਰਣੇਨ ਪਾਨੀਯੰ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਧੋਵਾਹਿ, ਏਵੰ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਧਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ‘‘ਓਵਾਦਕ੍ਖਮਾ ਜਾਤਾ’’ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੇ ਦਿਵਸੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਹੰ ਕਰਿੰਸੁ।

ਅਥ ਨં ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਆਹ ''ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਮੇ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਵਸਿਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲਂ ਸਦ੍ਧਾ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਾਰਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕਂਸੁ। ਗੇਹੇ ਸਬ੍ਬਿਸ੍ਸਰਿਯਂ ਤਸ੍ਸਾ ਏਵ ਅਹੋਸਿ। ਨਨ੍ਦਿਯੋਪਿ ਮਹਾਦਾਨਪਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ, ਕਪਣਦ੍ਧਿਕਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਕਵਤ੍ਤਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਇਸਿਪਤਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਚਤੂਹਿ ਗਬ੍ਭੇਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਚਤੁਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਿ ਅਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ, ਸਹ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਦਾਨੇਨ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਆਯਾਮਤੋ ਚ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਚ ਸਮਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੋ ਯੋਜਨਸਤੁਬ੍ਬੇਧੋ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੋ ਅਚ੍ਛਰਾਗਣਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠੋ ਦਿਬ੍ਬਪਾਸਾਦੋ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪਾਸਾਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਆਗਤੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਸ੍ਸਾਯਂ ਪਾਸਾਦੋ''ਤਿ? ''ਇਮਸ੍ਸ , ਭਨ੍ਤੇ, ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਇਸਿਪਤਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਚਤੁਸਾਲਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਸ੍ਸਾਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਪਾਸਾਦੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਪਾਸਾਦੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਚ੍ਛਰਾਯੋਪਿ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸ ਨਾਮ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਭਵਿਤੁਂ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਵਦੇਥ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਭਵਿਤੁਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਦੇਵਤਾਯੋ ਤਯਿ ਚਿਰਾਯਨ੍ਤੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ, ਦੇਵਲੋਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਾਜਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭਾਜਨਸ੍ਸ ਗਹਣਂ ਵਿਯ ਅਤਿਮਨਾਪ'ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਧਾਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਤਸ੍ਸ ਵਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਥੇਰੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਤਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਠਿਤਾਨਂਯੇਵ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਨਨੁ ਤੇ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਸਾਮਂ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ? ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ । ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ''ਯਥਾ ਚਿਰਂ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਮਿਤ੍ਤਬਨ੍ਧਵਾ ਅਭਿਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਕਤਪੁਞ੍ਞਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਇਤੋ ਪਰਲੋਕਂ ਗਤਂ ਸਕਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਹਤ੍ਥੇਹਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੨੬੧.''ਚਿਰਪ੍ਪਵਾਸਿਂ ਪੁਰਿਸਂ, ਦੂਰਤੋ ਸੋਤ੍ਥਿਮਾਗਤਂ।
ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾ ਸੁਹਜ੍ਜਾ ਚ, ਅਭਿਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਆਗਤਂ॥

੨੬੨.''ਤਥੇਵ ਕਤਪੁਞ੍ਞਮ੍ਪਿ, ਅਸ੍ਮਾ ਲੋਕਾ ਪਰਂ ਗਤਂ।
ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਪਿਯਂ ਞਾਤੀਵ ਆਗਤ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ।

ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਦਾਨਾਨਿ ਦੇਤਿ, ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਰੇਵਤਿਂ ਆਹ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯਾ ਪਟ੍ਠਪਿਤਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਅਨਾਥਾਨਂ ਪਾਕਵਤ੍ਤਞ੍ਚ ਤ੍ਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿ। ਸੋ ਪਵਾਸਗਤੋਪਿ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨਾਥਾਨਞ੍ਚ ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਖੀਣਾਸਵਾ ਦੂਰਤੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਰੇਵਤੀ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਤੇ ਕਤਿਪਾਹਮੇਵ ਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਾਨਂ ਭਤ੍ਤਂ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਮ੍ਪਿ ਭਤ੍ਤਂ ਕਣਾਜਕਂ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯਂ ਅਦਾਸਿ । ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸਾਨਿ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਮਚ੍ਛਮਂਸਖਣ੍ਡਮਿਸ੍ਸਕਾਨਿ ਚਲਕਟ੍ਠਿਕਾਨਿ ਚ ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ''ਪਸ੍ਸਥ ਸਮਣਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਸਦ੍ਧਾਦੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ ਏਵਂ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਅਥ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਵੋਹਾਰਕਸਿਦ੍ਧਿ ਯਥਾਲਾਭੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰੇਵਤਿਂ ਗੇਹਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਅਨਾਥਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯੇਹਿ ਉਪਨੀਤਂ ਰੇਵਤਿਂ ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਪਰਮਤਾਯ ਠਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ

ਵਿਮਾਨੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਰੇਵਤੀ ਪਨ ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਂ ਵਸੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਪਰਿਹਾਯੀ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤੀ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤੀ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥ ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਦ੍ਵੇ ਯਕ੍ਖੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਣੇ, ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਉਗ੍ਘੋਸਥ ''ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਰੇਵਤੀ ਜੀਵਨ੍ਤੀਯੇਵ ਨਿਰਯੇ ਪਕ੍ਖਿਪੀਯਤੀ'ਤਿ''। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ਸਂਵੇਗਜਾਤੋ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਰੇਵਤੀ ਪਨ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਥਕੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਸਞ੍ਚੋਦਿਤੇਨ ਵੇਸ੍ਸਵਣੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਆਣਤ੍ਤਾ ਜਲਿਤਕਪਿਲਕੇਸਮਸ੍ਸੁਕਾ ਚਿਪਿਟਵਿਰੂਪਨਾਸਿਕਾ ਪਰਿਣਤਦਾਠਾ ਲੋਹਿਤਕ੍ਖਾ ਸਜਲਧਰਸਮਾਨਵਣ੍ਣਾ ਅਤਿਵਿਯ ਭਯਾਨਕਰੂਪਾ ਦ੍ਵੇ ਯਕ੍ਖਾ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਰੇਵਤੇ, ਸੁਪਾਪਧਮ੍ਮੇ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਨਾਨਾਬਾਹਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਜਨੋ ਪਸ੍ਸਤੂ''ਤਿ ਸਕਲਨਗਰੇ ਵੀਥਿਤੋ ਵੀਥਿਂ ਪਰਿਬ੍ਭਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚਸ੍ਸਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਲਪਨ੍ਤਿਂਯੇਵ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯਸਮੀਪਂ ਪਾਪੇਸੁਂ। ਤਂ ਯਮਪੁਰਿਸਾ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇ ਖਿਪਿਂਸੁ। ਤੇਨਾਹ –

੮੬੩.''ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਰੇਵਤੇ ਸੁਪਾਪਧਮ੍ਮੇ, ਅਪਾਰੁਤਦ੍ਵਾਰੇ ਅਦਾਨਸੀਲੇ।
ਨੇਸ੍ਸਾਮ ਤਂ ਯਤ੍ਥ ਥੁਨਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ, ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਨੇਰਯਿਕਾ ਦੁਖੇਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਟ੍ਠੇਹੀ**ਤਿ ਉਟ੍ਠਹ, ਨ ਦਾਨੇਸ ਪਾਸਾਦੋ ਤਂ ਨਿਰਯਭਯਤੋ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੀਘਂ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰੇਵਤੇ**ਤਿ ਤਂ ਨਾਮੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਸੁਪਾਪਧਮ੍ਮੇ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਉਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਵਦਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨਪਰਿਭਾਸਨਾਦਿਨਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਲਾਮਕਪਾਪਧਮ੍ਮਾ, ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਅਪਾਰੁਤਂ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨਿਰਯਸ੍ਸ ਤਵ ਪਵੇਸਨਤ੍ਥਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਟ੍ਠੇਹੀਤਿ। **ਅਦਾਨਸੀਲੇ**ਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਦਾਨਸੀਲੇ ਕਦਰਿਯੇ ਮਚ੍ਛਰਿਨੀ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਉਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸੇਵ ਕਾਰਣਵਚਨਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਦਾਨਸੀਲਾਨਂ ਅਮਚ੍ਛਰੀਨਂ ਤਵ ਸਾਮਿਕਸਦਿਸਾਨਂ ਸੁਗਤਿਯਂ ਨਿਵਾਸੋ, ਤਾਦਿਸਾਨਂ ਪਨ ਅਦਾਨਸੀਲਾਨਂ ਮਚ੍ਛਰੀਨਂ ਨਿਰਯੇ ਨਿਵਾਸੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤਵ ਇਧ ਠਾਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਯਤ੍ਥ ਥੁਨਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਗਤਤ੍ਤਾ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। **ਨੇਰਯਿਕਾ**ਤਿ ਨਿਰਯਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸਮਪ੍ਪਿਤਾ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਨਿਰਯੇ ਥੁਨਨ੍ਤਿ, ਯਾਵ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਬਜਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤਾਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮ ਨਯਿਸ੍ਸਾਮ ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੮੬੪.''ਇਚ੍ਚੇਵ ਵਤ੍ਵਾਨ ਯਮਸ੍ਸ ਦੂਤਾ, ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਯਕ੍ਖਾ ਲੋਹਿਤਕ੍ਖਾ ਬ੍ਰਹਨ੍ਤਾ।
ਪਚ੍ਚੇਕਬਾਹਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰੇਵਤਂ, ਪਕ੍ਕਾਮਯੁਂ ਦੇਵਗਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ''ਤਿ॥ –

ਇਦਂ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਵਚਨਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਇਚ੍ਚੇਵ ਵਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਇਤਿ ਏਵ ''ਉਟ੍ਠੇਹੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਤ੍ਵਾ, ਵਚਨਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਮਸ੍ਸ ਦੂਤਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸੇਧਨਿਯਤਸ੍ਸ ਯਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਦੂਤਸਦਿਸਾ। ਵੇਸ੍ਸਵਣੇਨ ਹਿ ਤੇ ਪੇਸਿਤਾ । ਤਥਾ ਹਿ ਤੇ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਕੇਚਿ ''ਨ ਯਮਸ੍ਸ ਦੂਤਾ''ਤਿ ਨ-ਕਾਰਂ ''ਯਮਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਦੂਤਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਂ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਹਿ ਨ ਯਮਦੂਤਤਾਯ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਦੂਤਾਤਿ ਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਯਜਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਬਲਿਂ ਉਪਹਰਨ੍ਤੀਤਿ **ਯਕ੍ਖਾ। ਲੋਹਿਤਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਨਯਨਾ। ਯਕ੍ਖਾਨਞ੍ਹਿ ਨੇਤ੍ਤਾਨਿ ਅਤਿਲੋਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਬ੍ਰਹਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਾ। **ਪਚ੍ਚੇਕਬਾਹਾਸੂ**ਤਿ ਏਕੋ ਏਕਬਾਹਾਯਂ, ਇਤਰੋ ਇਤਰਬਾਹਾਯਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਬਾਹਾਸੁ। **ਰੇਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਰੇਵਤਿਂ। ਰੇਵਤਾਤਿਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਨਾਮਮੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ''ਰੇਵਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਕ੍ਕਾਮਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਕਾਮੇਸੁਂ, ਉਪਨੇਸੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੇਵਗਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਦੇਵਸਙ੍ਘਸ੍ਸ।

ਏਵਂ ਤੇਹਿ ਯਕ੍ਖੇਹਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਯਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਪਿਤਾ ਰੇਵਤੀ ਤਂ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲਸਦਿਸਂ ਅਤਿਵਿਯ ਪਭਸ੍ਸਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ –

੮੬੫.‘‘ਆਦਿਚ੍ਚਵਣ੍ਣੰ ਰੁਚਿਰੰ ਪਭਸ੍ਸਰੰ, ਬਜਮ੍ਹੰ ਸੁਭੰ ਕਞ੍ਚਨਜਾਲਛਨ੍ਨੰ।
ਕਸ੍ਸੇਤਮਾਕਿਣ੍ਣਜਨੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਸੁਰਿਯਸ੍ਸ ਰੰਸੀਰਿਵ ਜੋਤਮਾਨੰ॥

੮੬੬.‘‘ਨਾਰੀਗਣਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਲਿਤ੍ਤਾ, ਉਭਤੋ ਵਿਮਾਨੰ ਉਪਸੋਭਯਨ੍ਤਿ।
ਤੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਸੁਰਿਯਸਮਾਨਵਣ੍ਣੰ, ਕੋ ਮੋਦਤਿ ਸਗ੍ਗਪਤ੍ਤੋ ਵਿਮਾਨੇ’’ਤਿ॥ –

ਤੇ ਯਕ੍ਖੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇਪਿ ਤਸ੍ਸਾ –

੮੬੭.‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਨਨ੍ਦਿਯੋ ਨਾਮਾਸਿ, ਉਪਾਸਕੋ ਅਮਚ੍ਛਰੀ ਦਾਨਪਤਿ ਵਦਞ੍ਞੂ।
ਤਸ੍ਸੇਤਮਾਕਿਣ੍ਣਜਨੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਸੁਰਿਯਸ੍ਸ ਰੰਸੀਰਿਵ ਜੋਤਮਾਨੰ॥

੮੬੮.‘‘ਨਾਰੀਗਣਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਲਿਤ੍ਤਾ, ਉਭਤੋ ਵਿਮਾਨੰ ਉਪਸੋਭਯਨ੍ਤਿ।
ਤੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਸੁਰਿਯਸਮਾਨਵਣ੍ਣੰ, ਸੋ ਮੋਦਤਿ ਸਗ੍ਗਪਤ੍ਤੋ ਵਿਮਾਨੇ’’ਤਿ॥ –

ਆਚਿਕ੍ਖਿੰਸੁ।

੮੬੮. ਤਤ੍ਥ **ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਲਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸਾਰਭੂਤੇਨ ਚਨ੍ਦਨਗਨ੍ਧੇਨ ਅਨੁਲਿਤ੍ਤਸਰੀਰਾ। **ਉਭਤੋ ਵਿਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਮਾਨੰ ਉਭਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਚੇਵ ਬਹਿ ਚ ਸਙ੍ਗੀਤਾਦੀਹਿ ਉਪੇਚ੍ਚ ਸੋਭਯਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਰੇਵਤੀ –

੮੬੯.‘‘ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸਾਹੰ ਭਰਿਯਾ, ਅਗਾਰਿਨੀ ਸਬ੍ਬਕੁਲਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਾ।
ਭਤ੍ਤੁ ਵਿਮਾਨੇ ਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦਾਨਹੰ, ਨ ਪਤ੍ਥਯੇ ਨਿਰਯੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ’’ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਗਾਰਿਨੀ**ਤਿ ਗੇਹਸਾਮਿਨੀ। ‘‘ਭਰਿਯਾ ਸਗਾਮਿਨੀ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਭਰਿਯਾ ਸਹਗਾਮਿਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਕੁਲਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਾ ਭਤ੍ਤੁ**ਤਿ ਮਮ ਭਤ੍ਤੁ ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਾ ਸਾਮਿਨੀ ਅਹੋਸਿੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨਿਪਿ ਵਿਮਾਨੇ ਇਸ੍ਸਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਹ। **ਵਿਮਾਨੇ ਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦਾਨਹ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪਲੋਭੇਤੁਮੇਵ ਹਿ ਤੰ ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਨੇਸੁੰ। **ਨ ਪਤ੍ਥਯੇ ਨਿਰਯੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ**ਤਿ ਯੰ ਪਨ ਨਿਰਯੰ ਮੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨੇਤੁਕਾਮਾ, ਤੰ ਨਿਰਯੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯਪਿ ਨ ਪਤ੍ਥਯੇ, ਕੁਤੋ ਪਵਿਸਿਤੁਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ।

ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿਮੇਵ ‘‘ਤ੍ਵੰ ਤੰ ਪਤ੍ਥੇਹਿ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਕਿੰ ਤਵ ਪਤ੍ਥਨਾਯਾ’’ਤਿ ਨਿਰਯਸਮੀਪੰ ਨੇਤ੍ਵਾ –

੮੭੦.‘‘ਏਸੋ ਤੇ ਨਿਰਯੋ ਸੁਪਾਪਧਮ੍ਮੇ, ਪੁਞ੍ਞੰ ਤਯਾ ਅਕਤੰ ਜੀਵਲੋਕੇ।
ਨ ਹਿ ਮਚ੍ਛਰੀ ਰੋਸਕੋ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ, ਸਗ੍ਗੂਪਗਾਨੰ ਲਭਤਿ ਸਹਬ੍ਯਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹੰਸੁ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – **ਏਸੋ** ਤਵ **ਨਿਰਯੋ,** ਤਯਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤੰ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭਵਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਭੂਤੋ। ਕਸ੍ਮਾ? **ਪੁਞ੍ਞੰ ਤਯਾ ਅਕਤੰ ਜੀਵਲੋਕੇ,** ਯਸ੍ਮਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਤਯਾ ਪੁਞ੍ਞੰ ਨਾਮ ਨ ਕਤੰ, ਏਵੰ ਅਕਤਪੁਞ੍ਞੋ ਪਨ ਤਾਦਿਸੋ ਸਤ੍ਤੋ **ਮਚ੍ਛਰੀ** ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਗੂਹਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਮਚ੍ਛਰੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਪਰੇਸੰ ਰੋਸੁਪ੍ਪਾਦਨੇਨ **ਰੋਸਕੋ,** ਲੋਭਾਦੀਹਿ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਭਾਵਤੋ **ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ ਸਗ੍ਗੂਪਗਾਨੰ** ਦੇਵਾਨੰ **ਸਹਬ੍ਯਤੰ** ਸਹਭਾਵੰ **ਨ ਲਭਤੀ**ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਏৱਂ ਪਨ ৱਤ੍ৱਾ ਤੇ ਦ੍ৱੇ ਯਕ੍ਖਾ ਤਤ੍ਥੇৱਨ੍ਤਰਧਾਯਿੰਸੁ। ਤੰਸਦਿਸੇ ਪਨ ਦ੍ৱੇ ਨਿਰਯਪਾਲੇ ਸੰਸৱਕੇ ਨਾਮ ਗੂਥਨਿਰਯੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ৱਾ –

੮੭੧.‘‘ਕਿੰ ਨੁ ਗੂਥਞ੍ਚ ਮੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਅਸੁਚਿ ਪਟਿਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਂ ਕਿਮਿਦਂ ਮੀਲ੍ਹਂ, ਕਿਮੇਤਂ ਉਪৱਾਯਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਤਂ ਨਿਰਯਂ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੮੭੨.‘‘ਏਸ ਸੰਸৱਕੋ ਨਾਮ, ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਸਤਪੋਰਿਸੋ।
ਯਤ੍ਥ ৱਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤੁৱਂ ਪਚ੍ਚਸਿ ਰੇৱਤੇ’’ਤਿ॥ –

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਤੇ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਹੇਤੁਭੂਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀ –

੮੭੩.‘‘ਕਿੰ ਨੁ ਕਾਯੇਨ ৱਾਚਾਯ, ਮਨਸਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਕਤਂ।
ਕੇਨ ਸੰਸৱਕੋ ਲਦ੍ਧੋ, ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਸਤਪੋਰਿਸੋ’’ਤਿ॥ – ਆਹ।

੮੭੪.‘‘ਸਮਣੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਚਾਪਿ, ਅਞ੍ਞੇ ৱਾਪਿ ৱਨਿਬ੍ਬਕੇ।
ਮੁਸਾৱਾਦੇਨ ৱਞ੍ਚੇਸਿ, ਤਂ ਪਾਪਂ ਪਕਤਂ ਤਯਾ’’ਤਿ॥ –

ਤਸ੍ਸਾ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਤ੍ৱਾ ਪੁਨ ਤੇ –

੮੭੫.‘‘ਤੇਨ ਸੰਸৱਕੋ ਲਦ੍ਧੋ, ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਸਤਪੋਰਿਸੋ।
ਤਤ੍ਥ ৱਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤੁৱਂ ਪਚ੍ਚਸਿ ਰੇৱਤੇ’’ਤਿ॥ –

ਆਹਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਸੰਸৱਕੋ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਗੂਥਮੁਤ੍ਤਾਦਿਅਸੁਚਿਸ੍ਸ ਸੰਸৱਨਤੋ ਪਗ੍ਘਰਣਤੋ ਸੰਸৱਕੋ ਨਾਮ।

ਨ ਕੇৱਲਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਇਧ ਸੰਸৱਕਲਾਭੋ ਏৱ, ਅਥ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਅਨੇਕਾਨਿ ৱਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ৱਾ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਾਯ ਹਤ੍ਥਚ੍ਛੇਦਾਦਿਲਾਭੋਪੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੮੭੬.‘‘ਹਤ੍ਥੇਪਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਅਥੋਪਿ ਪਾਦੇ, ਕਣ੍ਣੇਪਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਅਥੋਪਿ ਨਾਸਂ।
ਅਥੋਪਿ ਕਾਕੋਲ਼ਗਣਾ ਸਮੇਚ੍ਚ, ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ৱਿਫਨ੍ਦਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਤਤ੍ਥ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਕਾਰਣਂ ਆਹਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਕਾਕੋਲ਼ਗਣਾ**ਤਿ ਕਾਕਸਙ੍ਘਾ। ਤੇ ਕਿਰਸ੍ਸਾ ਤਿਗਾৱੁਤਪ੍ਪਮਾਣੇ ਸਰੀਰੇ ਅਨੇਕਸਤਾਨਿ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਤਿਤ੍ৱਾ ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਪਰਿਮਾਣੇਹਿ ਸੁਨਿਸਿਤਗ੍ਗੇਹਿ ਅਯੋਮਯੇਹਿ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ৱਿਜ੍ਝਿਤ੍ৱਾ ৱਿਜ੍ਝਿਤ੍ৱਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਮਂਸਂ ਗਹਿਤਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਪੂਰਤੇৱ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਕਾਕੋਲ਼ਗਣਾ ਸਮੇਚ੍ਚ, ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ৱਿਫਨ੍ਦਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪੁਨ ਸਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਪਚ੍ਚਾਨਯਨਾਯ ਯਾਚਨਾਦਿৱਸੇਨ ਤਂ ਤਂ ৱਿਪ੍ਪਲਪਿ। ਤੇਨ ৱੁਤ੍ਤਂ –

੮੭੭.‘‘ਸਾਧੁ ਖੋ ਮਂ ਪਟਿਨੇਥ, ਕਾਹਾਮਿ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁਂ।
ਦਾਨੇਨ ਸਮਚਰਿਯਾਯ, ਸਂਯਮੇਨ ਦਮੇਨ ਚ।

ਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਖਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਚ ਪਚ੍ਛਾਨੁਤਪ੍ਪਰੇ''ਤਿ॥

ਪੁਨ ਨਿਰਯਪਾਲਾ –

੮੭੮.''ਪੁਰੇ ਤੁਵਂ ਪਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ, ਇਦਾਨਿ ਪਰਿਦੇਵਸਿ।
ਸਯਂ ਕਤਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ, ਵਿਪਾਕਂ ਅਨੁਭੋਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥ –

ਆਹਂਸੁ। ਪੁਨ ਸਾ ਆਹ –

੮੭੯.''ਕੋ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਪੁਟ੍ਠੋ ਮੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ।
ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਣ੍ਡੇਸੁ ਦਦਾਥ ਦਾਨਂ, ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਸੇਯ੍ਯਮਥਨ੍ਨਪਾਨਂ।
ਨ ਹਿ ਮਚ੍ਛਰੀ ਰੋਸਕੋ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ, ਸਗ੍ਗੂਪਗਾਨਂ ਲਭਤਿ ਸਹਬ੍ਯਤਂ॥

੮੮੦.''ਸਾਹਂ ਨੂਨ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਯੋਨਿਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਮਾਨੁਸਿਂ।
ਵਦਞ੍ਞੂ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਕਾਹਾਮਿ ਕੁਸਲਂ ਬਹੁਂ।
ਦਾਨੇਨ ਸਮਚਰਿਯਾਯ, ਸਂਯਮੇਨ ਦਮੇਨ ਚ॥

੮੮੧.''ਆਰਾਮਾਨਿ ਚ ਰੋਪਿਸ੍ਸਂ, ਦੁਗ੍ਗੇ ਸਙ੍ਕਮਾਨਿ ਚ।
ਪਪਞ੍ਚ ਉਦਪਾਨਞ੍ਚ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ॥

੮੮੨.''ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਂ ਪਞ੍ਚਦਸਿਂ, ਯਾ ਚ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਮੀ।
ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਕ੍ਖਞ੍ਚ, ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸੁਸਮਾਗਤਂ॥

੮੮੩.''ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਿਸ੍ਸਂ, ਸਦਾ ਸੀਲੇਸੁ ਸਂਵੁਤਾ।
ਨ ਚ ਦਾਨੇ ਪਮਜ੍ਜਿਸ੍ਸਂ, ਸਾਮਂ ਦਿਟ੍ਠਮਿਦਂ ਮਯਾ''ਤਿ॥

੮੮੪.''ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤਿਂ, ਫਨ੍ਦਮਾਨਂ ਤਤੋ ਤਤੋ।
ਖਿਪਿਂਸੁ ਨਿਰਯੇ ਘੋਰੇ, ਉਦ੍ਧਂਪਾਦਂ ਅਵਂਸਿਰ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਦਂ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਵਚਨਂ। ਪੁਨ ਸਾ –

੮੮੫.''ਅਹਂ ਪੁਰੇ ਮਚ੍ਛਰਿਨੀ ਅਹੋਸਿਂ, ਪਰਿਭਾਸਿਕਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ।
ਵਿਤਥੇਨ ਚ ਸਾਮਿਕਂ ਵਞ੍ਚਯਿਤ੍ਵਾ, ਪਚ੍ਚਾਮਹਂ ਨਿਰਯੇ ਘੋਰਰੂਪੇ''ਤਿ॥ –

ਓਸਾਨਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **"ਅਹਂ ਪੁਰੇ ਮਚ੍ਛਰਿਨੀ"**ਤਿ ਗਾਥਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਇਤਰਾ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਯ ਏਵਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਂ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵਾਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਰੇਵਤਿਯਾ ਯਕ੍ਖੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਤਭਾਵਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬਹੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦੀਨਿ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਕਾਮਞ੍ਚੇਤਂ ਰੇਵਤੀਪਟਿਬਦ੍ਧਾਯ

ਕਥਾਯ ਯੇਭੁਯ੍ਯਭਾਵਤੋ ‘‘ਰੇਵਤੀਵਿਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵੋਹਰੀਯਤਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਰੇਵਤੀ ਵਿਮਾਨਦੇਵਤਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਨਨ੍ਦਿਯਸ੍ਸ ਪਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਾਦਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤੇਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਰਿਸਵਿਮਾਨੇਸ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਗਹੰ ਆਰੋਪਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਰੇਵਤੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਵਦਤਂ ਪਵਰੋ ਮਨੁਜੇਸੂਤਿ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਕਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸੇਤਬ੍ਯਾਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਛਾਲਦ੍ਧੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਛਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤਰਾ ਪੇਸਿਤੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮੇਧਾਵਿਤਾਯ ਅਨਲਸਤਾਯ ਚ ਨ ਚਿਰੇਨੇਵ ਮਨ੍ਤੇ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਚ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਿਪ੍ਪੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਆਚਰਿਯੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਿਕ੍ਖਿਤੰ, ਕਿਂ ਵੋ ਗਰੁਦਕ੍ਖਿਣੰ ਦੇਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਆਚਰਿਯੋ ‘‘ਗਰੁਦਕ੍ਖਿਣਾ ਨਾਮ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪਾ, ਕਹਾਪਣਸਹਸ੍ਸਮਾਨੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਛਤ੍ਤਮਾਣਵੋ ਆਚਰਿਯੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਬ੍ਯੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਯਮਾਨੋ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਤਮਤ੍ਥੰ ਪਿਤੁ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਥ ਮੇ ਦਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਦਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ‘‘ਤਾਤ, ਅਜ੍ਜ ਵਿਕਾਲੋ, ਸ੍ਵੇ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਿਕੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸੁਂ। ਚੋਰਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਕਸ੍ਸ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵਨਗਹਨੇ ਨਿਲੀਨਾ ਅਚ੍ਛਿਂਸੁ ‘‘ਮਾਣਵੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਭਗਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕੰ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਕਸ੍ਸ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨੰ, ਚੋਰੇਹਿ ਮਾਰਿਤਸ੍ਸ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂ, ਤਤੋ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਆਗਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਪਰਿਸਾਯ ਚ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਠਮਤਰਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਕਸ੍ਸ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਮਾਣਵੋ ਆਚਰਿਯਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਬ੍ਯਤੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਾਭਿਮੁਖੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ‘‘ਕੁਹਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਮਯ੍ਹੰ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਸ੍ਸ ਗਰੁਦਕ੍ਖਿਣੰ ਦਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਭਗਵਾ ‘‘ਜਾਨਾਸਿ ਪਨ ਤ੍ਵੰ, ਮਾਣਵ, ਤੀਣਿ ਸਰਣਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ‘‘ਨਾਹੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਕਿਮਤ੍ਥਿਯਾਨਿ ਪਨੇਤਾਨਿ ਕੀਦਿਸਾਨਿ ਚਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਦਮੀਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਸਰਣਗਮਨਸ੍ਸ ਸੀਲਸਮਾਦਾਨਸ੍ਸ ਚ ਫਲਾਨਿਸੰਸੰ ਵਿਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਹਿ ਤਾਵ, ਮਾਣਵਕ, ਸਰਣਗਮਨਵਿਧਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਧੁ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਥੇਥ ਭਨ੍ਤੇ ਭਗਵਾ’’ਤਿ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰੁਚਿਯਾ ਅਨੁਰੂਪੰ ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਸਰਣਗਮਨਵਿਧਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੮੮੬.‘‘ਯੋ ਵਦਤਂ ਪਵਰੋ ਮਨੁਜੇਸੁ, ਸਕ੍ਯਮੁਨੀ ਭਗਵਾ ਕਤਕਿਚ੍ਚੋ।
ਪਾਰਗਤੋ ਬਲਵੀਰਿਯਸਮਙ੍ਗੀ, ਤੰ ਸੁਗਤੰ ਸਰਣਤ੍ਥਮੁਪੇਹਿ॥

੮੮੭.‘‘ਰਾਗਵਿਰਾਗਮਨੇਜਮਸੋਕੰ , ਧਮ੍ਮਮਸਙ੍ਖਤਮਪ੍ਪਟਿਕੂਲੰ।
ਮਧੁਰਮਿਮੰ ਪਗੁਣੰ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤੰ, ਧਮ੍ਮਮਿਮੰ ਸਰਣਤ੍ਥਮੁਪੇਹਿ॥

੮੮੮.‘‘ਯਤ੍ਥ ਚ ਦਿਨ੍ਨ ਮਹਪ੍ਫਲਮਾਹੁ, ਚਤੂਸੁ ਸੁਚੀਸੁ ਪੁਰਿਸਯੁਗੇਸੁ।
ਅਟ੍ਠ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲ ਧਮ੍ਮਦਸਾ ਤੇ, ਸਙ੍ਘਮਿਮੰ ਸਰਣਤ੍ਥਮੁਪੇਹੀ’’ਤਿ॥ –

ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾਯੋ ਅਭਾਸਿ।

੮੮੬. ਤਤ੍ਥ **ਯੋ**ਤਿ ਅਨਿਯਮਿਤਵਚਨਂ, ਤਸ੍ਸ ‘‘ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਮਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਵਦਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਨਂ। **ਪਵਰੋ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਕਥਿਕਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮੋ ਵਾਦੀਵਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਨੁਜੇਸੂ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਯਥਾ ‘‘ਸਤ੍ਥਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਮ੍ਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਵਰੋਯੇਵ, ਭਗਵਤੋ ਚ ਚਰਿਮਭਵੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਮਨੁਜੇਸੂ’’ਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ **“ਸਕਜਮੁਨੀ”**ਤਿ। ਸਕਜਕੁਲਪ੍ਪਸੁਤਤਾਯ ਸਕਜੋ, ਕਾਯਮੋਨੇਯਜਾਦੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤੋ ਅਨਵਸੇਸਸ੍ਸ ਚ ਞੇਯਜਸ੍ਸ ਮੁਨਨਤੋ ਮੁਨਿ ਚਾਤਿ **ਸਕਜਮੁਨਿ**। ਭਾਗਜਵਨ੍ਤਤਾਦੀਹਿ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ **ਭਗਵਾ**। ਚਤੂਹਿ ਮਗ੍ਗੇਹਿ ਕਾਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਪਰਿਞ੍ਞਾਦਿਪਭੇਦਸ੍ਸ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਤ੍ਤਾ **ਕਤਕਿਚ੍ਚੋ**। ਪਾਰਂ ਸਕ੍ਕਾਯਸ੍ਸ ਪਰਤੀਰਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਤੋ ਸਯਮ੍ਭੁਞਾਣੇਨ ਅਧਿਗਤੋਤਿ **ਪਾਰਗਤੋ**। ਅਸਦਿਸੇਨ ਕਾਯਬਲੇਨ, ਅਨਞ੍ਞਸਾਧਾਰਣੇਨ ਞਾਣਬਲੇਨ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਵੀਰਿਯੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ **ਬਲਵੀਰਿਯਸਮਙ੍ਗੀ**। ਸੋਭਨਗਮਨਤ੍ਤਾ, ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਠਾਨਂ ਗਤਤ੍ਤਾ, ਸਮ੍ਮਾ ਗਤਤ੍ਤਾ, ਸਮ੍ਮਾ ਚ ਗਦਿਤਤ੍ਤਾ **ਸੁਗਤੋ**। ਤਂ ਸੁਗਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ **ਸਰਣਤ੍ਥਂ** ਸਰਣਾਯ ਪਰਾਯਣਾਯ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਪਰਿਤ੍ਤਾਣਾਯ **ਉਪੇਹਿ** ਉਪਗਚ੍ਛ, ਅਜ੍ਜ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਹਿਤਨਿਵਤ੍ਤਨੇਨ ਹਿਤਸਂਵਡ੍ਢਨੇਨ ‘‘ਅਯਂ ਮੇ ਭਗਵਾ ਸਰਣਂ ਤਾਣਂ ਲੇਣਂ ਪਰਾਯਣਂ ਗਤਿ ਪਟਿਸਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਭਜ ਸੇਵ, ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ ਵਾ ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੮੭. **ਰਾਗਵਿਰਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਮਾਹ। ਤੇਨ ਹਿ ਅਰਿਯਾ ਅਨਾਦਿਕਾਲਭਾਵਿਤਮ੍ਪਿ ਰਾਗਂ ਵਿਰਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। **ਅਨੇਜਮਸੋਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਫਲਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਏਜਾਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਵਸਿਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਸੋਕਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਤੋ ‘‘ਅਨੇਜਂ ਅਸੋਕ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਂ। ਸਭਾਵਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮੋ ਹੇਸ ਯਦਿਦਂ ਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿ, ਨ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਵਸੇਨ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮਂ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮੇਚ੍ਚ ਸਮ੍ਭੁਯ੍ਯ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਕਤਂ ਸਙ੍ਖਤਂ, ਨ ਸਙ੍ਖਤਨ੍ਤਿ **ਅਸਙ੍ਖਤਂ**। ਤਦੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। ਨਤ੍ਥਿ ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿਪਿ ਪਟਿਕੂਲਨ੍ਤਿ **ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲਂ**। ਸਵਨਵੇਲਾਯਂ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਣਵੇਲਾਯਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਵੇਲਾਯਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾਪਿ ਇਟ੍ਠਮੇਵਾਤਿ **ਮਧੁਰਂ**। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਾਯ ਪਟਿਭਾਨਸਮ੍ਪਦਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤਤ੍ਤਾ ਸੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਭਾਵਤੋ ਨਿਪੁਣਭਾਵਤੋ ਚ **ਪਗੁਣਂ**। ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਾਦਿਵਸੇਨ ਕੁਸਲਾਦਿਵਸੇਨ ਉਦ੍ਦੇਸਾਦਿਵਸੇਨ ਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਭਜਨਤੋ **ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਂ**। ਤੀਹਿਪਿ ਪਦੇਹਿ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਮੇਵ ਵਦਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿਸ੍ਸ ਆਪਾਥਕਾਲੇ ਵਿਯ ਵਿਮਦ੍ਦਨਕਾਲੇਪਿ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵਤੋ ਉਭਤੋਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤਾਯ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **“ਇਮ”**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਵਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਪਾਤਤੋ ਧਾਰਣਤ੍ਥੇਨ ਧਮ੍ਮਂ, ਇਦਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਸ੍ਸਾਪਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਾਧਾਰਣਵਚਨਂ। ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋਪਿ ਹਿ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਮਤ੍ਤਾਯਪਿ ਯਥਾਵਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਪਾਤਤੋ ਧਾਰੇਤਿ ਏਵ। ਇਮਸ੍ਸ ਚ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਇਦਮੇਵ ਵਿਮਾਨਂ ਸਾਧਕਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸਾਧਾਰਣਭਾਵੇਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪੁਨ **“ਇਮ”**ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

੮੮੮. **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘੇ। **ਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਅਨ੍ਨਾਦਿਦੇਯਜਧਮ੍ਮਂ। **ਦਿਨ੍ਨ ਮਹਪ੍ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥਂ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪੋ ਕਤੋ। ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਮੇਵ ਕਿਲੇਸਾਸੁਚਿਤੋ ਵਿਸੁਜ੍ਝਨੇਨ **ਸੁਚੀਸੁ** ‘‘ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਅਂ॰ ਨਿ॰ ੮.੬੦) ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ **ਚਤੂਸੁ ਪੁਰਿਸਯੁਗੇਸੁ। ਅਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਫਲਟ੍ਠੇਸੁ ਯੁਗਲ਼ੇ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਗਹਣੇਨ ਅਟ੍ਠ ਪੁਗ੍ਗਲਾ। ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥਮੇਵ ਚੇਤ੍ਥ **“ਪੁਗ੍ਗਲ ਧਮ੍ਮਦਸਾ”**ਤਿ ਰਸ੍ਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ। **ਧਮ੍ਮਦਸਾ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਸ੍ਸਨਕਾ। ਦਿਟ੍ਠਿਸੀਲਸਾਮਞ੍ਞੇਨ ਸਂਹਤਭਾਵੇਨ **ਸਙ੍ਘਂ**।

ਏਵਂ ਭਗਵਤਾ ਤੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਸਰਣਗੁਣਸਨ੍ਨੁਸ੍ਸਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਰਣਗਮਨਵਿਧਿਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮਾਣਵੋ ਤਂਤਂਸਰਣਗੁਣਾਨੁਸ੍ਸਰਣਮੁਖੇਨ ਸਰਣਗਮਨਵਿਧਿਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਦਯੇ ਠਪਿਤਭਾਵਂ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਗਾਥਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ‘‘ਯੋ ਵਦਤਂ ਪਵਰੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਤਂ ਤਂ ਗਾਥਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭਾਸਿ। ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਰੂਪਤੋ ਫਲਾਨਿਸਂਸਤੋ ਚ ਵਿਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਮਾਦਾਨਵਿਧਿਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਤਮ੍ਪਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ‘‘ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਭਗਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਤਂਯੇਵ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਭਗਵਾਪਿ ‘‘ਅਲਂ ਇਮਸ੍ਸ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕੁਸਲਂ ਦੇਵਲੋਕੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ ਜੇਤਵਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਪਨ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ''ਸਰਣੰ ਉਪੇਮੀ''ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਤਾਯ ਸਰਣੇਸੁ ਚ, ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਸੀਲਾਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇਨ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚੋਰਾ ਮਗ੍ਗੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੇ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋਯੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਚੋਰੋ ਗੁਮ੍ਬਨ੍ਤਰੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤੋ ਵਿਸਪੀਤੇਨ ਸਰੇਨ ਸਹਸਾਵ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣਭਣ੍ਡਿਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਮਾਣਵੋ ਪਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਤਿੰਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਸੁਤ੍ਤਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਵਿਯ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤੋ ਸਟ੍ਠਿਸਕਟਭਾਰਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਤ੍ਤਭਾਵੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਆਭਾ ਸਾਤਿਰੇਕਾਨਿ ਵੀਸਤਿਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਅਥ ਮਾਣਵੰ ਕਾਲਕਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੇਤਬ੍ਯਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸੇਤਬ੍ਯੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਚ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿਸ੍ਸ ਕਥੇਸੁੰ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਾ ਰੋਦਮਾਨਾ ਤੰ ਪਦੇਸੰ ਅਗਮੰਸੁ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸੇਤਬ੍ਯਵਾਸਿਨੋ ਚ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਚ ਇਚ੍ਛਾਨਙ੍ਗਲਵਾਸਿਨੋ ਚ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿੰਸੁ, ਮਹਾਸਮਾਗਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਚਿਤਕੰ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚੰ ਕਾਤੁੰ ਆਰਭਿੰਸੁ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯਿ ਗਤੇ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵੋ ਮੰ ਵਨ੍ਦਿਤੁੰ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਗਤਞ੍ਚ ਤੰ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਕਥਾਪੇਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਫਲੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵੰ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਤੰ ਪਦੇਸੰ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਂਸਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ। ਅਥ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਰਣੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸਰਣਗਮਨਞ੍ਚ ਸੀਲਸਮਾਦਾਨਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਵਿਮ੍ਹਯਜਾਤੋ ਭਗਵਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਪਸਾਦਬਹੁਮਾਨੋ ''ਇਦਾਨੇਵਾਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣੇ ਚ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਾਕਟੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਤਞ੍ਞੁਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਕਲੰ ਤੰ ਅਰਞ੍ਞਪਦੇਸੰ ਏਕਾਲੋਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ, ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਨ੍ਤੋ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਅਯੰ ਦੇਵੋ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਵਾ''ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਜਾਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਕਤਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੰ ਪਾਕਟੰ ਕਾਤੁੰ –

੮੮੯.''ਨ ਤਥਾ ਤਪਤਿ ਨਭੇ ਸੂਰਿਯੋ, ਚਨ੍ਦੋ ਚ ਨ ਭਾਸਤਿ ਨ ਫੁਸ੍ਸੋ।
ਯਥਾ ਅਤੁਲਮਿਦੰ ਮਹਪ੍ਪਭਾਸੰ, ਕੋ ਨੁ ਤ੍ਵੰ ਤਿਦਿਵਾ ਮਹਿੰ ਉਪਾਗਾ॥

੮੯੦.''ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਰਂਸੀ ਪਭਙ੍ਕਰਸ੍ਸ, ਸਾਧਿਕਵੀਸਤਿਯੋਜਨਾਨਿ ਆਭਾ।
ਰਤ੍ਤਿਮਪਿ ਯਥਾ ਦਿਵੰ ਕਰੋਤਿ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਵਿਮਲੰ ਸੁਭੰ ਵਿਮਾਨੰ॥

੮੯੧.''ਬਹੁਪਦੁਮਵਿਚਿਤ੍ਰਪੁਣ੍ਡਰੀਕੰ, ਵੋਕਿਣ੍ਣੰ ਕੁਸੁਮੇਹਿ ਨੇਕਚਿਤ੍ਤੰ।
ਅਰਜਵਿਰਜਹੇਮਜਾਲਛਨ੍ਨੰ, ਆਕਾਸੇ ਤਪਤਿ ਯਥਾਪਿ ਸੂਰਿਯੋ॥

੮੯੨.''ਰਤ੍ਤਮ੍ਬਰਪੀਤਵਾਸਸਾਹਿ, ਅਗਰੁਪਿਯਙ੍ਗੁਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦਾਹਿ।
ਕਞ੍ਚਨਤਨੁਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚਾਹਿ, ਪਰਿਪੂਰੰ ਗਗਨੰਵ ਤਾਰਕਾਹਿ॥

੮੯੩.''ਨਰਨਾਰਿਯੋ ਬਹੁਕੇਤ੍ਥਨੇਕਵਣ੍ਣਾ, ਕੁਸੁਮਵਿਭੂਸਿਤਾਭਰਣੇਤ੍ਥ ਸੁਮਨਾ।
ਅਨਿਲਪਮੁਞ੍ਚਿਤਾ ਪਵਨ੍ਤਿ ਸੁਰਭਿੰ, ਤਪਨਿਯਵਿਤਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੮੯੪.‘‘ਕਿਸ੍ਸ ਸੰਯਮਸ੍ਸ ਅਯੰ ਵਿਪਾਕੋ, ਕੇਨਾਸਿ ਕਮ੍ਮਫਲੇਨਿਧੂਪਪਨ੍ਨੋ।
ਯਥਾ ਚ ਤੇ ਅਧਿਗਤਮਿਦੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਤਦਨੁਪਦੰ ਅਵਚਾਸਿ ਇਙ੍ਘ ਪੁਟ੍ਠੋ’’ਤਿ॥ –

ਤੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ।

੮੯੬. ਤਤ੍ਥ **ਤਪਤੀ**ਤਿ ਦਿਪ੍ਪਤਿ। **ਨਭੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ। **ਫੁਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਫੁਸ੍ਸਤਾਰਕਾ। **ਅਤੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪਮੰ, ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਵਾ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਇਦੰ ਤਵ ਵਿਮਾਨੰ ਅਨੁਪਮੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ ਪਭਸ੍ਸਰਭਾਵੇਨ ਤਤੋ ਏਵ ਮਹਪ੍ਪਭਾਸੰ ਆਕਾਸੇ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਨ ਤਥਾ ਤਾਰਕਰੂਪਾਨਿ ਦਿਪ੍ਪਨ੍ਤਿ, ਨ ਚਨ੍ਦੋ, ਤਾਨਿ ਤਾਵ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੁ, ਨਾਪਿ ਸੂਰਿਯੋ ਦਿਪ੍ਪਤਿ, ਏਵੰਭੂਤੋ ਕੋ ਨੁ ਤ੍ਵੰ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਇਮੰ ਭੂਮਿਪਦੇਸੰ ਉਪਗਤੋ, ਤੰ ਪਾਕਟੰ ਕਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਕਥੇਹੀਤਿ।

੮੯੦. **ਛਿਨ੍ਦਤੀ**ਤਿ ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਅਦੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਹਨਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰੰਸੀ**ਤਿ ਰਸ੍ਮਿਯੋ। **ਪਭਙ੍ਕਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਚ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਪਭਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿ ਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਤੇਨਾਹ **“ਸਾਧਿਕਵੀਸਤਿਯੋਜਨਾਨਿ ਆਭਾ”**ਤਿ। **ਰਤ੍ਤਿਮਪਿ ਯਥਾ ਦਿਵੰ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਾਯ ਅਨ੍ਧਕਾਰੰ ਵਿਧਮਨ੍ਤੰ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗਮ੍ਪਿ ਦਿਵਸਭਾਗੰ ਵਿਯ ਕਰੋਤਿ। ਪਰਿਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਚੇਵ ਬਹਿ ਚ ਸੁਦ੍ਧਤਾਯ **ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ**। ਸਬ੍ਬਸੋ ਮਲਾਭਾਵੇਨ **ਵਿਮਲੰ**। ਸੁਨ੍ਦਰਤਾਯ **ਸੁਭੰ**।

੮੯੧. **ਬਹੁਪਦੁਮਵਿਚਿਤ੍ਰਪੁਣ੍ਡਰੀਕ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਵਿਧਰਤ੍ਤਕਮਲਞ੍ਚੇਵ ਵਿਚਿਤ੍ਰਵਣ੍ਣਸੇਤਕਮਲਞ੍ਚ। ਸੇਤਕਮਲੰ ਪਦੁਮੰ, ਰਤ੍ਤਕਮਲੰ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਵੋਕਿਣ੍ਣੰ ਕੁਸੁਮੇਹੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਚ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਸਮੋਕਿਣ੍ਣੰ। **ਨੇਕਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਲਤਾਕਮ੍ਮਾਦਿਨਾਨਾਵਿਧਵਿਚਿਤ੍ਤੰ। **ਅਰਜਵਿਰਜਹੇਮਜਾਲਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਯੰ ਅਪਗਤਰਜੰ ਵਿਰਜੇਨ ਨਿਦ੍ਦੋਸੇਨ ਕਞ੍ਚਨਜਾਲੇਨ ਛਾਦਿਤੰ।

੮੯੨. **ਰਤ੍ਤਮ੍ਬਰਪੀਤਵਾਸਸਾਹੀ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਾਹਿ ਚੇਵ ਪੀਤਵਤ੍ਥਾਹਿ ਚ। ਏਕਾ ਹਿ ਰਤ੍ਤੰ ਦਿਬ੍ਬਵਤ੍ਥੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੀਤੰ ਉਤ੍ਤਰਿਯੰ ਕਰੋਤਿ, ਅਪਰਾ ਪੀਤੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤੰ ਉਤ੍ਤਰਿਯੰ ਕਰੋਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਰਤ੍ਤਮ੍ਬਰਪੀਤਵਾਸਸਾਹੀ’’ਤਿ । **ਅਗਰੁਪਿਯਙ੍ਗੁਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦਾਹੀ**ਤਿ ਅਗਰੁਗਨ੍ਧੇਨ ਪਿਯਙ੍ਗੁਮਾਲਾਹਿ ਚਨ੍ਦਨਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਉਸ੍ਸਦਾਹਿ, ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਦਿਬ੍ਬਾਗਰੁਗਨ੍ਧਾਦਿਕਾਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਞ੍ਚਨਤਨੁਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚਾਹੀ**ਤਿ ਕਨਕਸਦਿਸਸੁਖੁਮਚ੍ਛਵੀਹਿ। **ਪਰਿਪੂਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਹੰ ਤਹੰ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀਹਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਪਸੁਤਾਹਿ ਚ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ।

੮੯੩. **ਬਹੁਕੇਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਬਹੁਕਾ ਏਤ੍ਥ। **ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਨਾਨਾਰੂਪਾ। **ਕੁਸੁਮਵਿਭੂਸਿਤਾਭਰਣਾ**ਤਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਸੁਰਭਿਵਾਯਨਤ੍ਥੰ ਦਿਬ੍ਬਕੁਸੁਮੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਦਿਬ੍ਬਾਭਰਣਾ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਮਾਨੇ। **ਸੁਮਨਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਮਨਾ ਪਮੁਦਿਤਚਿਤ੍ਤਾ। **ਅਨਿਲਪਮੁਞ੍ਚਿਤਾ ਪਵਨ੍ਤਿ ਸੁਰਭਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਲੇਨ ਪਮੁਞ੍ਚਿਤਗਨ੍ਧਾਨੰ ਪੁਪ੍ਫਾਨੰ ਵਾਯੁਨਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਪਤ੍ਤਪੁਟੰ ਵਿਯ ਵਿਬਨ੍ਧਤਾਯ ਵਿਕਸਿਤਤਾਯ ਚ ਸੁਗਨ੍ਧੰ ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ। ‘‘ਅਨਿਲਪਧੂਪਿਤਾ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਵਾਤੇਨ ਮਨ੍ਦੰ ਆਵੁਯ੍ਹਮਾਨਾ ਹੇਮਮਯਪੁਪ੍ਫਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਨਕਚੀਰਕਾਦੀਹਿ ਵੇਣਿਆਦੀਸੁ ਓਤਤਤਾਯ **ਤਪਨਿਯਵਿਤਤਾ**। ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਕਞ੍ਚਨਾਭਰਣੇਹਿ ਅਚ੍ਛਾਦਿਤਸਰੀਰਤਾਯ **ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ। ਨਰਨਾਰਿਯੋ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਚ ਬਹੁਕਾ ਏਤ੍ਥ ਤਵ ਵਿਮਾਨੇਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੮੯੪. **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਚੋਦਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ **ਪੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਇਮਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਫਲਪਚ੍ਚਕ੍ਖਭਾਵਾਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਤਤੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੮੯੫.‘‘ਸਯਮਿਧ ਪਥੇ ਸਮੇਚ੍ਚ ਮਾਣਵੇਨ, ਸਤ੍ਥਾਨੁਸਾਸਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨੋ।
ਤਵ ਰਤਨਵਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚ ਬ੍ਰਵਿਤ੍ਥ ਛਤ੍ਤੋ॥

੮੯੬. ‘‘ਜਿਨਵਰਪਵਰਂ ਉਪੇਹਿ ਸਰਣਂ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚਾਪਿ ਤਥੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ।
ਨੋਤਿ ਪਠਮਂ ਅਵੋਚਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਤਥੇਵਕਾਸਿਂ॥

੮੯੭. ‘‘ਮਾ ਚ ਪਾਣਵਧਂ ਵਿਵਿਧਂ ਚਰਸ੍ਸੁ ਅਸੁਚਿਂ,
ਨ ਹਿ ਪਾਣੇਸੁ ਅਸਞ੍ਞਤਂ ਅਵਣ੍ਣਯਿਂਸੁ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ।
ਨੋਤਿ ਪਠਮਂ ਅਵੋਚਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਤਥੇਵਕਾਸਿਂ॥

੮੯੮. ‘‘ਮਾ ਚ ਪਰਜਨਸ੍ਸ ਰਕ੍ਖਿਤਮ੍ਪਿ, ਆਦਾਤਬ੍ਬਮਮਞ੍ਞਿਥੋ ਅਦਿਨ੍ਨਂ।
ਨੋਤਿ ਪਠਮਂ ਅਵੋਚਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਤਥੇਵਕਾਸਿਂ॥

੮੯੯. ‘‘ਮਾ ਚ ਪਰਜਨਸ੍ਸ ਰਕ੍ਖਿਤਾਯੋ, ਪਰਭਰਿਯਾ ਅਗਮਾ ਅਨਰਿਯਮੇਤਂ।
ਨੋਤਿ ਪਠਮਂ ਅਵੋਚਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਤਥੇਵਕਾਸਿਂ॥

੯੦੦. ‘‘ਮਾ ਚ ਵਿਤਥਂ ਅਞ੍ਞਥਾ ਅਭਾਣਿ, ਨ ਹਿ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਅਵਣ੍ਣਯਿਂਸੁ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞਾ।
ਨੋਤਿ ਪਠਮਂ ਅਵੋਚਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਤਥੇਵਕਾਸਿਂ॥

੯੦੧. ‘‘ਯੇਨ ਚ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਪੇਤਿ ਸਞ੍ਞਾ, ਤਂ ਮਜ੍ਜਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਸ੍ਸੁ ਸਬ੍ਬਂ।
ਨੋਤਿ ਪਠਮਂ ਅਵੋਚਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨਂ ਤਥੇਵਕਾਸਿਂ॥

੯੦੨. ‘‘ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਧ ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੇ।
ਦ੍ਵੇਪਥਮਗਮਾਸਿਂ ਚੋਰਮਜ੍ਝੇ, ਤੇ ਮਂ ਤਤ੍ਥ ਵਧਿਂਸੁ ਭੋਗਹੇਤੁ॥

੯੦੩. ‘‘ਏਤ੍ਤਕਮਿਦਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਮਿ ਕੁਸਲਂ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਨ ਮੇ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਅਞ੍ਞਂ।
ਤੇਨ ਸੁਚਰਿਤੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾਹਂ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਿਦਿਵੇਸੁ ਕਾਮਕਾਮੀ॥

੯੦੪. ‘‘ਪਸ੍ਸ ਖਣਮੁਹੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਮਸ੍ਸ, ਅਨੁਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਪਾਕਂ।
ਜਲਮਿਵ ਯਸਸਾ ਸਮੇਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਬਹੁਕਾਮਂ ਪਿਹਯਨ੍ਤਿ ਹੀਨਕਮ੍ਮਾ॥

੯੦੫. ‘‘ਪਸ੍ਸ ਕਤਿਪਯਾਯ ਦੇਸਨਾਯ, ਸੁਗਤਿਞ੍ਚਮ੍ਹਿ ਗਤੋ ਸੁਖਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੋ।
ਯੇ ਚ ਤੇ ਸਤਤਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਂ, ਮਞ੍ਞੇ ਤੇ ਅਮਤਂ ਫੁਸਨ੍ਤਿ ਖੇਮਂ॥

੯੦੬. ‘‘ਅਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਕਤਂ ਮਹਾਵਿਪਾਕਂ, ਵਿਪੁਲਂ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੇ।
ਪਸ੍ਸ ਕਤਪੁਞ੍ਞਤਾਯ ਛਤ੍ਤੋ, ਓਭਾਸੇਤਿ ਪਥਵਿਂ ਯਥਾਪਿ ਸੂਰਿਯੋ॥

੯੦੭. ‘‘ਕਿਮਿਦਂ ਕੁਸਲਂ ਕਿਮਾਚਰੇਮ, ਇਚ੍ਚੇਕੇ ਹਿ ਸਮੇਚ੍ਚ ਮਨ੍ਤਯਨ੍ਤਿ।
ਤੇ ਮਯਂ ਪੁਨਰੇਵ ਲਦ੍ਧ ਮਾਨੁਸਤ੍ਤਂ, ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਵਿਹਰੇਮੁ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ॥

੯੦੮. ‘‘ਬਹੁਕਾਰੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ ਚ ਸਤ੍ਥਾ, ਇਤਿ ਮੇ ਸਤਿ ਅਗਮਾ ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸ।
ਸ੍ਵਾਹਂ ਉਪਗਤੋਮ੍ਹਿ ਸਚ੍ਚਨਾਮਂ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਸ੍ਸੁ ਪੁਨਪਿ ਸੁਣੇਮੁ ਧਮ੍ਮਂ॥

੯੦੯.‘‘ਯੇ ਚਿਧ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਕਾਮਰਾਗੰ, ਭਵਰਾਗਾਨੁਸਯਞ੍ਚ ਪਹਾਯ ਮੋਹੰ।
ਨ ਚ ਤੇ ਪੁਨ ਮੁਪੇਨ੍ਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯੰ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਗਤਾ ਹਿ ਸੀਤਿਭੂਤਾ’’ਤਿ॥

੮੯੫. ਤਤ੍ਥ **ਸਯਮਿਧ ਪਥੇ ਸਮੇਚ੍ਚ ਮਾਣਵੇਨਾ**ਤਿ ਇਧ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਥੇ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਸਯਮੇਵ ਉਪਗਤੇਨ ਮਾਣਵੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੇਨ ਸਮੇਚ੍ਚ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਪਰਮਤ੍ਥੇਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਯਥਾਰਹਮਨੁਸਾਸਨਤੋ **ਸਤ੍ਥਾ** ਭਗਵਾ, ਤ੍ਵੰ ਯੰ ਮਾਣਵੰ ਯਥਾਧਮ੍ਮੰ **ਅਨੁਸਾਸਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨੋ** ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ, **ਤਵ ਰਤਨਵਰਸ੍ਸ** ਅਗ੍ਗਰਤਨਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ, ਤੰ **ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤਿ** ਏਵੰ **ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ** ਯਥਾਨੁਸਿਟ੍ਠੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ, ਸੋ **ਛਤ੍ਤੋ** ਛਤ੍ਤਨਾਮਕੋ ਮਾਣਵੋ **ਬ੍ਰਵਿਤ੍ਥ** ਕਥੇਸੀਤਿ ਪਦਯੋਜਨਾ।

੮੯੬. ਏਵੰ ਯਥਾਪੁਚ੍ਛਿਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਰਣਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਸਰੂਪਤੋ ਵਿਭਾਗਤੋ ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਮਾਦਪਿਤਭਾਵੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **“ਜਿਨਵਰਪਵਰਾ’**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨੋਤਿ ਪਠਮੰ ਅਵੋਚਹੰ ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਭਨ੍ਤੇ ਭਗਵਾ ‘‘ਸਰਣਗਮਨੰ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਤਯਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਨੋ’’ਤਿ ਨ ‘‘ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ ਪਠਮੰ ਅਵੋਚੰ ਅਹੰ। **ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਵਚਨੰ ਤਥੇਵਕਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ ਤਯਾ ਵੁਤ੍ਤੰ ਕਥੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਤਵ ਵਚਨੰ ਤਥੇਵ ਅਕਾਸਿੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿੰ, ਤੀਣਿਪਿ ਸਰਣਾਨਿ ਉਪਗਚ੍ਛਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੯੭. **ਵਿਵਿਧ**ਨ੍ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਵਚੰ, ਅਪ੍ਪਸਾਵਜ੍ਜੰ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਞ੍ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾ ਚਰਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਮਾ ਅਕਾਸਿ। **ਅਸੁਚਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਾਸੁਚਿਮਿਸ੍ਸਤਾਯ ਨ ਸੁਚਿੰ। **ਪਾਣੇਸੁ ਅਸਞ੍ਞਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਣਘਾਤਤੋ ਅਵਿਰਤੰ। **ਨ ਹਿ ਅਵਣ੍ਣਯਿੰਸੂ**ਤਿ ਨ ਹਿ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦੰ ਅਤੀਤਕਾਲਵਚਨੰ। ਅਥ ਵਾ ‘‘ਅਵਣ੍ਣਯਿੰਸੂ’’ਤਿ ਏਕਦੇਸੇਨ ਸਕਲਸ੍ਸ ਕਾਲਸ੍ਸ ਉਪਲਕ੍ਖਣੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਨ ਵਣ੍ਣਯਿੰਸੁ ਅਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨੰ, ਏਵੰ ਏਤਰਹਿਪਿ ਨ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਗਤੇਪਿ ਨ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

੮੯੮-੯੦੦. **ਪਰਜਨਸ੍ਸ ਰਕ੍ਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਵਤ੍ਥੁੰ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਅਦਿਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ। **ਮਾ ਅਗਮਾ**ਤਿ ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਚਰਿ। **ਵਿਤਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਥੰ, ਮੁਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਞ੍ਞਥਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਥਾਵ, ਵਿਤਥਸਞ੍ਞੀ ਏਵੰ ਵਿਤਥਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਏਵੰ ਮਾ ਭਣੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੯੦੧. **ਯੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਮਜ੍ਜੇਨ, ਪੀਤੇਨਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਪੇਤੀ**ਤਿ ਵਿਗਚ੍ਛਤਿ। **ਸਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ, ਲੋਕਸਞ੍ਞਾ ਏਵ ਵਾ। **ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਵਸੇਸੰ, ਬੀਜਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੯੦੨. **ਸ੍ਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਤਦਾ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਭੂਤੋ ਅਹੰ। **ਇਧ** ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਮਗ੍ਗਪਦੇਸੇ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਤਵ ਸਾਸਨੇ। ਤੇਨਾਹ **“ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੇ”**ਤਿ। **ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ। **ਕਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ, ਅਧਿਟ੍ਠਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦ੍ਵੇਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਗਾਮਸੀਮਾਨੰ ਵੇਮਜ੍ਝਭੂਤੰ ਪਥੰ, ਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਪਥਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ**ਤਿ ਤੇ ਚੋਰਾ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਮਗ੍ਗੇ। **ਭੋਗਹੇਤੂ**ਤਿ ਆਮਿਸਕਿਞ੍ਚਿਕ੍ਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ।

੯੦੩. **ਤਤੋ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਕੁਸਲਤੋ **ਪਰੰ** ਉਪਰਿ **ਅਞ੍ਞੰ ਕੁਸਲੰ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ** ਨ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ, ਯਮਹੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਮਕਾਮੀ**ਤਿ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਕਾਮਗੁਣਸਮਙ੍ਗੀ।

੯੦੪. **ਖਣਮੁਹੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਖਣਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਸੀਲਸ੍ਸ। **ਅਨੁਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਯਥਾਧਿਗਤਸ੍ਸ ਫਲਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਪਸ੍ਸ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਓਵਾਦਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨੁਰੂਪਾਯ ਧਮ੍ਮਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਸਰਣਗਮਨਸ੍ਸ ਸੀਲਸਮਾਦਾਨਸ੍ਸ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਲਮਿਵ ਯਸਸਾ**ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਜਲਨ੍ਤੰ ਵਿਯ। **ਸਮੇਕ੍ਖਮਾਨਾ**ਤਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ। **ਬਹੁਕਾ**ਤਿ ਬਹਵੋ। **ਪਿਹਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ‘‘ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਮਯੰ ਏਦਿਸਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। **ਹੀਨਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਮਮ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਨਿਹੀਨਭੋਗਾ।

੯੦੫. **ਕਤਿਪਯਾਯਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਿਕਾਯ। **ਯੇ**ਤਿ ਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੇਵ ਉਪਾਸਕਾਦਯੋ ਚ। ਚ-ਸਦ੍ਦੋ ਬ੍ਯਤਿਰੇਕੇ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਵ। **ਸਤਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ।

੯੦੬. **ਵਿਪੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਉਲ਼ਾਰਫਲੰ ਵਿਪੁਲਾਨੁਭਾਵੰ। **ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕਤਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਵੰ ਅਨੁਦ੍ਦੇਸਿਕਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਤ੍ਥੰ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਵਸੇਨ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ "**ਪਸ੍ਸਾ**"ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਦਤਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਯ ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਵਦਤਿ।

੯੦੭. **ਕਿਮਿਦੰ ਕੁਸਲੰ ਕਿਮਾਚਰੇਮਾ**ਤਿ ਕੁਸਲੰ ਨਾਮੇਤੰ ਕਿੰਸਭਾਵੰ ਕੀਦਿਸੰ, ਕਥੰ ਵਾ ਤੰ ਆਚਰੇਯ੍ਯਾਮ। **ਇਚ੍ਚੇਕੇ ਹਿ ਸਮੇਚ੍ਚ ਮਨੁਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਵਮੇਕੇ ਸਮੇਚ੍ਚ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਸਿਨੇਰੁੰ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਚ ਸੁਦੁਕ੍ਕਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੁਯਨ੍ਤਿ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਮਯੰ ਪਨ ਅਕਿਚ੍ਛੇਨੇਵ ਪੁਨਪਿ ਕੁਸਲੰ ਆਚਰੇਯ੍ਯਾਮਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ "**ਮਯ**"ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

੯੦੮. **ਬਹੁਕਾਰੋ**ਤਿ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਮਹਾਉਪਕਾਰੋ ਵਾ। **ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ**ਤਿ ਕਾਰੁਣਿਕੋ। **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। **ਇਤੀ**ਤਿ ਏਵੰ, ਭਗਵਤੋ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾਕਾਰੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਮੇ ਸਤੀ**ਤਿ ਮਯਿ ਸਤਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ, ਚੋਰੇਹਿ ਅਵਧਿਤੇ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਿਵਾ ਦਿਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦਿਵਸਸ੍ਸਪਿ ਦਿਵਾ, ਕਾਲਸ੍ਸੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸ੍ਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਭੂਤੋ ਅਹੰ। **ਸਚ੍ਚਨਾਮ**ਨ੍ਤਿ ''ਭਗਵਾ ਅਰਹੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿਆਦਿਨਾਮੇਹਿ ਅਵਿਤਥਨਾਮੰ ਭੂਤਤ੍ਥਨਾਮੰ। **ਅਨੁਕਮ੍ਪਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਹਿ। **ਪੁਨਪੀ**ਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋਪਿ **ਸੁਣੇਮੁ,** ਤਵ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣੇਯ੍ਯਾਮਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਕਤਞ੍ਞੁਤਾਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨੇ ਚ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨੇ ਚ ਅਤਿਤ੍ਤਿਮੇਵ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਵਦਤਿ। ਭਗਵਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਪਰਿਸਾਯ ਚ ਅਜ੍ਝਾਸਯੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥੰ ਕਥੇਸਿ। ਅਥ ਨੇਸੰ ਅਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਾਮੁਕ੍ਕੰਸਿਕੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿੰਸੁ, ਮਹਤੋ ਚ ਜਨਕਾਯਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

੯੦੯. ਪਠਮਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਰੁਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰੰ, ਤਦਧਿਗਮਸ੍ਸ ਚ ਮਹਾਨਿਸੰਸਤੰ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ "**ਯੇ ਚਿਧ ਪਜਹਨ੍ਤਿ ਕਾਮਰਾਗ**"ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨਗਾਥਮਾਹ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – **ਯੇ ਇਧ** ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਾਸਨੇ ਠਿਤਾ **ਪਜਹਨ੍ਤਿ** ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ **ਕਾਮਰਾਗੰ, ਨ ਚ ਤੇ ਪੁਨ ਉਪੇਨ੍ਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯੰ** ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨੰ ਸੰਯੋਜਨਾਨੰ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ। ਯੇ ਚ ਪਨ **ਪਹਾਯ ਮੋਹੰ** ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ **ਭਵਰਾਗਾਨੁਸਯਞ੍ਚ** ਪਜਹਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪੁਨ ਉਪੇਨ੍ਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਕਸ੍ਮਾ? **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਗਤਾ ਹਿ ਸੀਤਿਭੂਤਾ,** ਤੇ ਹਿ ਉਤ੍ਤਮਪੁਰਿਸਾ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਗਤਾ ਏਵੰ ਇਧੇਵ ਸਬ੍ਬਵੇਦਯਿਤਾਨੰ ਸਬ੍ਬਪਰਿਲ਼ਾਹਾਨੰ ਬ੍ਯਨ੍ਤਿਭਾਵੇਨ ਸੀਤਿਭੂਤਾ।

ਇਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਰਿਯਸੋਤਸਮਾਪਨ੍ਨਭਾਵੰ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਪਚਿਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ, ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਗਤੋ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪੋਕ੍ਖਰਸਾਤਿ ਸਬ੍ਬੋ ਚ ਮਹਾਜਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਭਗਵਾ ਜੇਤਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਇਮੰ ਵਿਮਾਨੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਛਤ੍ਤਮਾਣਵਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਦਾਯਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸਕੋ ਕਣ੍ਣਸੂਲੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਅਕਲ੍ਲਸਰੀਰਤਾਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਾਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਵੇਜ੍ਜੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਵਿਧਿਨਾ ਭੇਸਜ੍ਜੇ ਕਤੇਪਿ ਰੋਗੋ ਨ ਵੂਪਸਮਿ। ਸੋ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ''ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਭੋਜਨਂ ਸਪ੍ਪਾਯ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਗਧਖੇਤ੍ਤੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਾਹੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਦੀਘਦਸ੍ਸਿਨਾ ਅਦ੍ਧਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਿਟ੍ਠਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਮਗਧਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲਸ੍ਸ ਕੁਟਿਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਚ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੋ ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ''ਥੋਕਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੁਟਿਕਾਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਭਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਂ ਭਤ੍ਤਂ ਥੋਕਂ ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਸਯੇਵ ਕਣ੍ਣਸੂਲਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿ, ਘਟਸਤੇਨ ਨ੍ਹਾਤੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ । ਸੋ ਸਪ੍ਪਾਯਾਹਾਰਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਫਾਸੁਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਭਿਨਿਨ੍ਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਅਪਰਿਯੋਸਿਤੇਯੇਵ ਭੋਜਨੇ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਆਸਵੇ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲਂ ਆਹ ''ਉਪਾਸਕ, ਤਵ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਭੋਜਨੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਰੋਗੋ ਵੂਪਸਨ੍ਤੋ, ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਂ ਕਲ੍ਲਂ ਜਾਤਂ, ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਫਲੇਨ ਵਿਗਤਕਾਯਚਿਤ੍ਤਦੁਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਮਣਿਥਮ੍ਭੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਸਤ੍ਤਸਤਕੂਟਾਗਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਮਯਗਬ੍ਭੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਦ੍ਵਾਰੇ ਚਸ੍ਸ ਯਥੂਪਚਿਤਕਮ੍ਮਸਂਸੂਚਕੋ ਮੁਤ੍ਤਾਸਿਕ੍ਕਾਗਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਕਕ੍ਕਟਕੋ ਓਲਮ੍ਬਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੯੧੦.''ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੯੧੧.''ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ, ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੯੧੨.''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੯੧੩.''ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਦੇਵ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੯੧੪.''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

੯੧੫.''ਸਤਿਸਮੁਪ੍ਪਾਦਕਰੋ , ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਠਿਤੋ।
ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਜਾਤਰੂਪਸ੍ਸ, ਸੋਭਤਿ ਦਸਪਾਦਕੋ॥

੯੧੬.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੯੧੭.‘‘ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਯਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੯੧੦. ਤਤ੍ਥ **ਉਚ੍ਚਨ੍ਤਿ** ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੰ। **ਮਣਿਥੂਣਨ੍ਤਿ** ਪਦੁਮਰਾਗਾਦਿਮਣਿਮਯਥਮ੍ਭੰ। **ਸਮਨ੍ਤਤੋਤਿ** ਚਤੂਸੁਪਿ ਪਸ੍ਸੇਸੁ। **ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾਤਿ** ਤਸ੍ਸੰ ਤਸ੍ਸੰ ਭੂਮਿਯੰ ਸੁਵਣ੍ਣਫਲਕੇਹਿ ਅਤ੍ਥਤਾ।

੯੧੧. **ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚਾਤਿ** ਕਾਲੇਨ ਕਾਲੰ ਉਪਯੁਜ੍ਜਮਾਨੰ ਗਨ੍ਧਪਾਨੰ ਸੁਧਾਭੋਜਨਞ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਪਵਦਨ੍ਤੀਤਿ** ਪਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਾਤਿ** ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਅਨਪ੍ਪਕਾ ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਏਤ੍ਥ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਤਵ ਵਿਮਾਨੇ ਸੰਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾਤਿ** ਹੇਮਾਭਰਣਵਿਭੂਸਿਤਾ।

੯੧੫. **ਸਤਿਸਮੁਪ੍ਪਾਦਕਰੋਤਿ** ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਕਰੋ, ਯੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਅਯੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਮਯਾ ਲਦ੍ਧਾ, ਤਤ੍ਥ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਸ੍ਸ ਕਾਰਕੋ, ‘‘ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਦਾਨੇਨ ਅਯੰ ਤਯਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਜਾਤਰੂਪਸ੍ਸਾਤਿ** ਜਾਤਰੂਪੇਨ ਸਿਦ੍ਧੋ ਜਾਤਰੂਪਮਯੋ। ਏਕਮੇਕਸ੍ਮਿੰ ਪਸ੍ਸੇ ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ ਪਾਦਾ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਦਸਪਾਦਕੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਠਿਤੋ ਸੋਭਤਿ।** ਸੋ ਏਵ ਮਮ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੰ ਤਾਦਿਸਾਨੰ ਮਹੇਸੀਨੰ ਵਿਭਾਵੇਤਿ, ਨ ਏਤ੍ਥ ਮਯਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤੇਨਾਹ **“ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ”**ਤਿਆਦਿ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਕਕ੍ਕਟਕਰਸਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਕਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗੇਹੰ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੰ ਚੋਰਭਯੇਨ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਿਹਿਤਦ੍ਵਾਰਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਦਾਚਿ ਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਪਿਹਿਤਤ੍ਤਾ ਭਤ੍ਤੰ ਅਲਦ੍ਧਾਵ ਪਟਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਕੋ ਭਰਿਯੰ ਆਹ ‘‘ਕਿੰ, ਭਦ੍ਦੇ, ਅਯ੍ਯਾਨੰ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਭਿਕ੍ਖਾ ਦੀਯਤੀ’’ਤਿ? ਸਾ ਆਹ ‘‘ਏਕੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਅਯ੍ਯਾ ਨਾਗਮਿੰਸੂ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿੰ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਪਿਹਿਤਤ੍ਤਾ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਾਸਕੋ ਸੰਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਪੁਰਿਸੰ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਅਜ੍ਜਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਾਰੰ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦ, ਯਦਾ ਚ ਅਯ੍ਯਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਤੇ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨੰ ਨੇਸੰ ਪਤ੍ਤਪਟਿਗ੍ਗਹਣਆਸਨਪਞ੍ਞਾਪਨਾਦਿ ਸਬ੍ਬੰ ਯੁਤ੍ਤਪਯੁਤ੍ਤੰ ਜਾਨਾਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਦ੍ਧੋ ਕਮ੍ਮਫਲੰ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਦਾਯਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਮੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਾਰਪਾਲੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਣੇਨ ਅਨੁਮੋਦਨੇਨ ਚ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੰ ਕਨਕਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬੰ ਕਕ੍ਕਟਕਵਿਮਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਗਾਥਾ ਏਵਮਾਗਤਾ –

੯੧੮.‘‘ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੯੧੯.‘‘ਤਤ੍ਥੁਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ, ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੯੨੦. ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੯੨੨. ‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੯੨੩.‘‘ਦਿਬ੍ਬਂ ਮਮਂ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮਾਯੁ, ਵਾਚਾਭਿਗੀਤਂ ਮਨਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ।
ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਠਸ੍ਸਤਿ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੋ, ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਕਾਮੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗਿਭੂਤੋ॥

੯੨੪.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੯੨੩. ਤਤ੍ਥ **ਦਿਬ੍ਬਂ ਮਮਂ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮਾਯੂ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯੇ ਸਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤੇਸਂ ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਮੇਵ ਵਦਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵੋ, ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸਰਤ੍ਤਿਕੋ ਮਾਸੋ, ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਕੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ, ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਸਹਸ੍ਸਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਆਯੁ, ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਵਾਚਾਭਿਗੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਚਾਯ ਅਭਿਗੀਤਂ, ‘‘ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ ਅਯ੍ਯਾ, ਇਦਂ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਇਧ ਨਿਸੀਦਥਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ, ‘‘ਕਿਂ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਆਰੋਗ੍ਯਂ, ਕਿਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਫਾਸੁਕ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਵਸੇਨ ਚ ਵਾਚਾਯ ਕਥਿਤਮਤ੍ਤਂ । **ਮਨਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਇਮੇ ਅਯ੍ਯਾ ਪੇਸਲਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੋ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਪਸਾਦਮਤ੍ਤਂ, ਨ ਪਨ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਏਵਂ ਕਥਨਮਤ੍ਤੇਨ ਪਸਾਦਮਤ੍ਤੇਨਪਿ। **ਠਸ੍ਸਤਿ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਕਤਪੁਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਠਸ੍ਸਤਿ ਚਿਰਂ ਪਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਚ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਕਾਮੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯੇ ਦੇਵਾਨਂ ਵਲਞ੍ਜਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਰਿਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਪਠਮਕਰਣੀਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਨ੍ਤਿ ਕਰਣੀਯਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਏਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਨ੍ਹਾਨੋਪਕਰਣਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਚਿਰਵਤਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ ਕੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ’’ਤਿ। ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕੇਨਚਿ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਹ ‘‘ਅਧਿਵਾਸੇਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ’’ਤਿ। ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਭਗਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾਰਹਂ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤੇਨ ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਸਦਿਸਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੯੨੬. ‘‘ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ…ਪੇ॰… ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੯੨੮. ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੯੩੦. ''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੯੩੧. ''ਕਰਣੀਯਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਵਿਜਾਨਤਾ।
ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧੇਸੁ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ॥

੯੩੧. ''ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਤ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਰਞ੍ਞਾ ਗਾਮਮਾਗਤੋ।
ਕਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ, ਤਾਵਤਿੰਸੂਪਗੋ ਅਹੰ॥

੯੩੩. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੯੩੧. ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਡਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਞ੍ਞੇਨ। **ਵਿਜਾਨਤਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਾਹਿਤੰ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨ। **ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤੇਸੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਨ੍ਨੇਸੁ, **ਬੁਦ੍ਧੇਸੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਸੁ।

੯੩੨. **ਅਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਹਿਤਾਯ, ਵੁਡ੍ਢਿਯਾ ਵਾ। **ਅਰਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਵਿਹਾਰਤੋ, ਜੇਤਵਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ । **ਤਾਵਤਿੰਸੂਪਗੋ**ਤਿ ਤਾਵਤਿੰਸਦੇਵਕਾਯੰ, ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੰ ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਉਪਗਤੋ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਕਰਣੀਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਦੁਤਿਯਕਰਣੀਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮਵਿਮਾਨੰ ਛਟ੍ਠਵਿਮਾਨਸਦਿਸੰ। ਕੇਵਲੰ ਤਤ੍ਥ ਉਪਾਸਕੇਨ ਭਗਵਤੋ ਆਹਾਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਇਧ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ। ਏਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੯੩੫. ''ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੯੩੬. ''ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁੰ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ, ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੯੩੭. ''ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀਤਿ॥

੯੩੮. ''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੯੪੦. ''ਕਰਣੀਯਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਵਿਜਾਨਤਾ।
ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ॥

੯੪੧. ''ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਤ ਮੇ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਰਞ੍ਞਾ ਗਾਮਮਾਗਤੋ।
ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ, ਤਾਵਤਿੰਸੂਪਗੋ ਅਹੰ॥

੯੪੨. ''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਦੁਤਿਯਕਰਣੀਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਪਠਮਸੂਚਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਸੂਚਿਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ, ਅਤ੍ਥੋ ਚ ਹੋਤਿ ਸੂਚਿਯਾ। ਸੋ ਰਾਜਗਹੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਾਰਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਰੋ ਆਹ ''ਕੇਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ? ''ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੂਚਿਯਾ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਕਮ੍ਮਾਰੋ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਕਤਪਰਿਯੋਸਿਤਾ ਦ੍ਵੇ ਸੂਚਿਯੋ ਦਤ੍ਵਾ ''ਪੁਨਪਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੂਚਿਯਾ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਮਮ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੯੪੪.''ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੯੪੮. ''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੯੪੯.''ਯਂ ਦਦਾਤਿ ਨ ਤਂ ਹੋਤਿ, ਯਞ੍ਞੇਵ ਦਜ੍ਜਾ ਤਞ੍ਞੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ।
ਸੂਚਿ ਦਿਨ੍ਨਾ ਸੂਚਿਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ॥

੯੫੦.''ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੯੪੯. ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਦਦਾਤੀ**ਤਿ ਯਾਦਿਸਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਂ ਦਦਾਤਿ। **ਨ ਤਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸਮੇਵ ਫਲਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਤਤੋ ਵਿਪੁਲਤਰਂ ਉਲ਼ਾਰਤਰਮੇਵ ਫਲਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਯਞ੍ਞੇ**ਵ **ਦਜ੍ਜਾ ਤਞ੍ਞੇ**ਵ **ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਦਜ੍ਜਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਤਦੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਨਵਜ੍ਜਸ੍ਸ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦਾਨਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਕਸ੍ਮਾ? ਮਯਾ ਹਿ **ਸੂਚਿ ਦਿਨ੍ਨਾ ਸੂਚਿਮੇ**ਵ **ਸੇਯ੍ਯੋ,** ਸੂਚਿਦਾਨਮੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਸੇਯ੍ਯਂ ਜਾਤਂ, ਯਤੋ ਅਯਮੀਦਿਸੀ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਲ਼ਦ੍ਧਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਸੂਚਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੁਤਿਯਸੂਚਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਸੂਚਿਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਵਾਸੀ ਏਕੋ ਤੁਨ੍ਨਕਾਰਕੋ ਵਿਹਾਰਪੇਕ੍ਖਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਵਨਂ ਗਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਤਸੂਚਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੂਚਿਘਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੂਚਿਯੋ ਅਦਾਸਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

੯੫੨.''ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੯੫੬.''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥
੯੫੭.''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ॥

੯੫੮.‘‘ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ।
ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਸੂਚਿਂ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੯੫੯.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥
ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਦੁਤਿਯਸੂਚਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪਠਮਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਸੁਕ੍ਕਖਨ੍ਧਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਾਗਨ੍ਤਿ ਨਾਗਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਉਪਗਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਦ੍ਦਸ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਸੇਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦਿਬ੍ਬਨਾਗਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਤਾ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ, ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਚ ਓਭਾਸਯਮਾਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਯੇਨ ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਅਥ ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਥੇਰੋ –

੯੬੧.‘‘ਸੁਸੁਕ੍ਕਖਨ੍ਧਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਾਗਂ, ਅਕਾਚਿਨਂ ਦਨ੍ਤਿਂ ਬਲਿਂ ਮਹਾਜਵਂ।
ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਗਜਵਰਂ ਸੁਕਪ੍ਪਿਤਂ, ਇਧਾਗਮਾ ਵੇਹਾਯਸਂ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੯੬੨.‘‘ਨਾਗਸ੍ਸ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਦੁਵੇਸੁ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ, ਅਚ੍ਛੋਦਕਾ ਪਦੁਮਿਨਿਯੋ ਸੁਫੁਲ੍ਲਾ।
ਪਦੁਮੇਸੁ ਚ ਤੂਰਿਯਗਣਾ ਪਵਜ੍ਜਰੇ, ਇਮਾ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਮਨੋਹਰਾਯੋ॥

੯੬੩.‘‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਮੁਖੇਨ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੯੬੧. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਸੁਕ੍ਕਖਨ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੇਤਖਨ੍ਧਂ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦਾ, ਵਤ੍ਥਿਕੋਸਂ, ਮੁਖਪ੍ਪਦੇਸੋ, ਉਭੋ ਕਣ੍ਣਾ, ਵਾਲਧੀਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੋ ਕਾਯੋ ਸੇਤੋਵ, ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਦੇਸਸ੍ਸ ਪਨ ਸਾਤਿਸਯਂ ਧਵਲਤਰਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸੁਸੁਕ੍ਕਖਨ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ। **ਨਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਂ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਂ। **ਅਕਾਚਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸਂ , ਸਬਲਲਙ੍ਕਤਿਲਕਾਦਿਛਵਿਦੋਸਵਿਰਹਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਆਜਾਨੀਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਲ਼ਿ, ਆਜਾਨੀਯਲਕ੍ਖਣੂਪੇਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਨ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪੁਲਰੁਚਿਰਦਨ੍ਤਵਨ੍ਤਂ। **ਬਲਿ**ਨ੍ਤਿ ਬਲਵਨ੍ਤਂ ਮਹਾਬਲਂ। **ਮਹਾਜ**ਵਨ੍ਤਿ ਅਤਿਜਵਂ ਸੀਘਗਾਮਿਂ। ਪੁਨ **ਅਭਿਰੁਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਅਭਿਰੁਯ੍ਹਂ ਆਰੋਹਨੀਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਪਨ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ –

੯੬੫.‘‘ਅਟ੍ਠੇਵ ਮੁਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਥੂਪਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਰੋਪੇਸਿਂ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੯੬੬.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ – ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਥੂਪੇ ਵਤ੍ਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਮੂਲੇ ਪਤਿਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਮੁਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੂਜਨਵਸੇਨ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੋਪੇਸਿਂ ਪੂਜੇਸਿਂ।

ਅਤੀਤੇ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਥੂਪੇ ਚ ਕਾਰਿਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਕਿਕੀ ਕਾਸਿਰਾਜਾ ਚ ਨਾਗਰਾ ਚ ਨੇਗਮਾ ਚ ਜਾਨਪਦਾ ਚ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਪੁਪ੍ਫਪੂਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਮਹਗ੍ਘਾਨਿ ਦੁਲ੍ਲਭਾਨਿ ਚ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥੇਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਮਾਲਾਕਾਰਵੀਥਿਯਂ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮੇਕੇਨ ਕਹਾਪਣੇਨ ਏਕਮੇਕਮ੍ਪਿ ਪੁਪ੍ਫਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠ ਕਹਾਪਣਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਕਾਰਂ ਆਹ ''ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਹਾਪਣੇਹਿ ਅਟ੍ਠ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਨਤ੍ਥਯ੍ਯੋ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਓਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਾਨੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ। ''ਯਦਿ ਏਵਂ, ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗਵੇਸਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਪਤਿਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਕਾਰਂ ਆਹ ''ਗਣ੍ਹ, ਤਾਤ, ਕਹਾਪਣਾਨੀ''ਤਿ। ''ਤਵ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਲਦ੍ਧਾਨਿ, ਨਾਹਂ ਕਹਾਪਣਾਨਿ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ''ਨਾਹਂ ਮੁਧਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪੂਜਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਹਾਪਣਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਪੂਜਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਦੇਵਲੋਕੇ, ਪੁਨਪਿ ਦੇਵਲੋਕੇਤਿ ਏਵਂ ਅਪਰਾਪਰਂ ਦੇਵੇਸੁਯੇਵ ਸਂਸਰਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੇਨ ਇਮਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁਯੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਤਤ੍ਥ ਅਦ੍ਦਸ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਦੁਤਿਯਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਹਨ੍ਤਂ ਨਾਗਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹਾਤਿ ਦੁਤਿਯਨਾਗਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇਸੁ ਉਪੋਸਥਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਾਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੋ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੋ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਟ੍ਠ ਪਾਨਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਾਤਿ। ਏਵਂ ਸੋ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਦਾਨਮਯਂ ਸੀਲਮਯਞ੍ਚ ਬਹੁਂ ਸੁਚਰਿਤਂ ਉਪਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚੁਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬੋ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵੇਨ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਕਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਿਸਮਯੇ ਤਂ ਦਿਬ੍ਬਨਾਗਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ''ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਕਪ੍ਪਂ ਵੇਲੁਵਨਂ ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ । ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਵਙ੍ਗੀਸੋ ਭਗਵਤੋ ਅਨੁਞ੍ਞਾਯ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੯੬੮.''ਮਹਨ੍ਤਂ ਨਾਗਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ, ਸਬ੍ਬਸੇਤਂ ਗਜੁਤ੍ਤਮਂ।
ਵਨਾ ਵਨਂ ਅਨੁਪਰਿਯਾਸਿ, ਨਾਰੀਗਣਪੁਰਕ੍ਖਤੋ।
ਓਭਾਸੇਨ੍ਤੋ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਓਸਧੀ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾ॥

੯੬੯.‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਗਾਥਾਹਿ ਏਵ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੯੭੧.‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ, ਵਙ੍ਗੀਸੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲਂ’’॥

੯੭੨.‘‘ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਉਪਾਸਕੋ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ ਅਹੋਸਿਂ।
ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤੋ ਅਹੋਸਿਂ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਿਸ੍ਸਂ॥

੯੭੩.‘‘ਅਮਜ੍ਜਪੋ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਅਭਾਣਿਂ, ਸਕੇਨ ਦਾਰੇਨ ਚ ਤੁਟ੍ਠੋ ਅਹੋਸਿਂ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੯੭੪.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਦੁਤਿਯਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਤਤਿਯਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋ ਨੁ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਯਾਨੇਨਾਤਿ ਤਤਿਯਨਾਗਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਯੋ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰਾ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤੇ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਰਾਜਗਹਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਸਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੁਖੇਤ੍ਤਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛੁਪਾਲਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਸਕ੍ਕਾ ਅਜ੍ਜ ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਪੁਣਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤੋ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨੇ ਰਾਜਗਹਂ, ਇਧੇਵ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਵਸਨਯੋਗ੍ਗੋ ਆਵਾਸੋ’’ਤਿ? ‘‘ਨਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹਂ ਪਨ ਵੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਥੇਰਾ ਅਧਿਵਾਸੇਸੁਂ।

ਸੋ ਉਚ੍ਛੁਸੁਯੇਵ ਯਥਾਠਿਤੇਸੁ ਸਾਖਾਮਣ੍ਡਪਾਕਾਰੇਨ ਦਣ੍ਡਕਾਨਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛੁਪਣ੍ਣੇਹਿ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਲਾਲਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਤੀਹਿ ਉਚ੍ਛੂਹਿ ਦਣ੍ਡਕਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣੇਨ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਇਤਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਟਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਣ੍ਡਕੇ ਸਾਖਾਯੋ ਚ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਚੀਵਰਕੁਟਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਵਿਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ତਿਯਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੁਖੋਦਕਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਸਹ ਉਚ੍ਛੁਰਸੇਨ ਭਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਏਕੇਕਂ ਉਚ੍ਛੁਂ ਅਦਾਸਿ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਥੋਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਥੇਰੇ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਞ੍ਚ ਦਾਨਞ੍ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਉਲ਼ਾਰਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿ।

ਖੇਤ੍ਤਸਾਮਿਕੋ ਪਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਟਿਪਥੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕੁਤੋ ਵੋ ਉਚ੍ਛੁ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ? ''ਉਚ੍ਛੁਪਾਲਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਟਤਟਾਯਮਾਨੋ ਕੋਧਾਭਿਭੂਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਤਂ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਮੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾਦੇਵਸਭਾਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬਵਰਵਾਰਣੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਉਚ੍ਛੁਪਾਲਕਸ੍ਸ ਮਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚੇਵ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾ ਚ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਾ ਰੋਦਮਾਨਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ, ਸਬ੍ਬੇ ਚ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਰਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਬ੍ਬਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤਾਲ਼ਾਵਚਰਪਰਿਵੁਤੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨ ਤੂਰਿਯੇਨ ਪਵਜ੍ਜਮਾਨੇਨ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪੋ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਿਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਤੇਨ ਕਤਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੯੭੬.''ਕੋ ਨੁ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਯਾਨੇਨ, ਸਬ੍ਬਸੇਤੇਨ ਹਤ੍ਥਿਨਾ।
ਤੂਰਿਯਤਾਲ਼ਿਤਨਿਗ੍ਘੋਸੋ, ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਮਹੀਯਤਿ॥

੯੭੭.''ਦੇਵਤਾ ਨੁਸਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ, ਅਦੁ ਸਕ੍ਕੋ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ।
ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮ, ਕਥਂ ਜਾਨੇਮੁ ਤਂ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੯੭੮.''ਨਾਮ੍ਹਿ ਦੇਵੋ ਨ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ, ਨਾਪਿ ਸਕ੍ਕੋ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ।
ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਯੇ ਦੇਵਾ, ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ॥

੯੭੯.''ਪੁਚ੍ਛਾਮ ਦੇਵਂ ਸੁਧਮ੍ਮਂ, ਪੁਥੁਂ ਕਤ੍ਵਾਨ ਅਞ੍ਜਲਿਂ।
ਕਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਨੁਸੇ ਕਮ੍ਮਂ, ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ – ਪੁਨਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੯੮੦.''ਉਚ੍ਛਾਗਾਰਂ ਤਿਣਾਗਾਰਂ, ਵਤ੍ਥਾਗਾਰਞ੍ਚ ਯੋ ਦਦੇ।
ਤਿਣ੍ਣਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥ – ਪੁਨਪਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੯੭੬. ਤਤ੍ਥ **ਤੂਰਿਯਤਾਲ਼ਿਤਨਿਗ੍ਘੋਸੋ**ਤਿ ਤਾਲ਼ਿਤਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਦਿਬ੍ਬਤੂਰਿਯਨਿਗ੍ਘੋਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਵਜ੍ਜਮਾਨਦਿਬ੍ਬਤੂਰਿਯਸਦ੍ਦੋ । **ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਮਹੀਯਤੀ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਟ੍ਠੇਨੇਵ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪੂਜੀਯਤਿ।

੯੭੭. **ਦੇਵਤਾ ਨੁਸੀ**ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਨੁ ਅਸਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਤ੍ਵਂ ਦੇਵੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਕਾਯਿਕਦੇਵੋ ਅਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਦੁ ਸਕ੍ਕੋ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ**ਤਿ ਉਦਾਹੁ ਪੁਰੇ ਦਦਾਤੀਤਿ ''ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਨੁਸਿ, ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਤਿਪਿ ਸਕ੍ਕਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾਨਂ ਦੇਵਭਾਵੇ ਤੇਸਂ ਵਿਸੁਂ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਗੋਬਲਿਬਦ੍ਦਞਾਯੇਨ ਤਦਞ੍ਞਦੇਵਵਾਚਕੋ ਦੇਵਸਦ੍ਦੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੯੭੮. ਅਥ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ''ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਨਾਮ ਪੁਚ੍ਛਾਸਭਾਗੇਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਤੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਂ ਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸਕ੍ਕਭਾਵਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ''ਨਮ੍ਹਿ ਦੇਵੋ ਨ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ''ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਨਮ੍ਹਿ ਦੇਵੋ**ਤਿ ਤਯਾ ਆਸਙ੍ਕਿਤੋ ਯੋ ਕੋਚਿ ਦੇਵੋ ਨ ਹੋਮਿ ਨ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋ, ਅਪਿਚ ਖੋ **ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਯੇ ਦੇਵਾ, ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਅਹਂ,** ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਦੇਵਤਾ ਨਾਮ

ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਨਿਕਾਯਸ੍ਸੇਵ ਅਞ੍ਞਤਰਦੇਵਨਿਕਾਯੋ। ਸੋ ਕਿਰ ਉਚ੍ਛੁਪਾਲੋ ਤੇਸਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਗੇਵ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਣਿਧਾਯ ਠਿਤੋਤਿ ਕੇਚਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

੯੭੯. **ਪੁਥੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾਦੀਪਨਤ੍ਥਞ੍ਹੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੯੮੦. ਸੁਧਮ੍ਮਾਦੇਵਯਾਨਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਕਕਣ੍ਟਕਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਪੁਞ੍ਞਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ "**ਉਚ੍ਛਾਗਾਰ**"ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਤਿਣ੍ਣਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯਦਿਪਿ ਮਯਾ ਤੀਣਿ ਅਗਾਰਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਤੀਸੁ ਪਨ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨਾਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋਪਿ ਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਨਯਗ੍ਗਾਹੇਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਸੇਸਂ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਸੋ ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿ ਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਚ ਸਞ੍ਜਾਤਪਸਾਦਬਹੁਮਾਨਾ ਬਹੁਂ ਦਾਨੂਪਕਰਣਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਅਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸਦ੍ਧਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛੁਪਾਲਸ੍ਸ ਮਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਯਿਂਸੂਤਿ।

ਤਤਿਯਨਾਗਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੩. ਚੂਲ਼ਰਥਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਲ਼੍ਹਧਮ੍ਮਾ ਨਿਸਾਰਸ੍ਸਾਤਿ ਚੂਲ਼ਰਥਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਧਾਤੁਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਥੁ ਥੂਪੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਯਮਾਨੇਸੁ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਪ੍ਪਮੁਖੇਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁਂ ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੇਸੁ ਸਾਵਕੇਸੁ ਯਾਵ ਵਸ੍ਸੂਪਗਮਨਾ ਵੇਨੇਯ੍ਯਾਪੇਕ੍ਖਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਕਚ੍ਚਾਯਨੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਦੇਸੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਸ੍ਸਕਰਟ੍ਠੇ ਪੋਤਲਿਨਗਰੇ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਕੁਮਾਰੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਕਨਿਟ੍ਠਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਨਿਬਨ੍ਧਨੇਨ ਪਿਤਰਾ ਰਟ੍ਠਤੋ ਪਬ੍ਬਾਜਿਤੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਮਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਕਾਲਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਅਪਰਾਪਰਂ ਸੁਗਤਿਯਂਯੇਵ ਪਰਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਭਗਵਤੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਤੋ ਤਿਂਸਵਸ੍ਸੇ ਅਸ੍ਸਕਰਟ੍ਠੇ ਅਸ੍ਸਕਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ''ਸੁਜਾਤੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਵਡ੍ਢਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤਰਿ ਕਾਲਕਤਾਯ ਰਾਜਾ ਅਞ੍ਞਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਸਾਪਿ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਤਯਾ ਇਚ੍ਛਿਤਂ ਵਰਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਵਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਗਹਿਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਸੁਜਾਤਕੁਮਾਰੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਜਾਤੋ, ਤਦਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਵਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਤਂ ਇਦਾਨਿ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ''ਗਣ੍ਹ, ਦੇਵੀ''ਤਿ । ''ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ''ਨਸ੍ਸ, ਵਸਲਿ, ਮਮ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤੇ ਦੇਵਕੁਮਾਰਸਦਿਸੇ ਸੁਜਾਤਕੁਮਾਰੇ ਠਿਤੇ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਵਦਸੀ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਦੇਵੀ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਬਨ੍ਧਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਮਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਹ ''ਦੇਵ, ਯਦਿ ਸਚ੍ਚੇ ਤਿਟ੍ਠਸਿ, ਦੇਹਿ ਏਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਵਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਯਞ੍ਚ ਏਵਂ ਵਦਤੀ''ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਕੁਮਾਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਪਿਤਰਂ ਸੋਚਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਨੁਜਾਨਾਹਿ, ਦੇਵ, ਅਹਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ''ਅਞ੍ਞਂ ਤੇ ਨਗਰਂ

ਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਸੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕੁਮਾਰੋ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ''ਮਮ ਸਹਾਯਾਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਨੁਜਾਨਿ। ਕੇਵਲਂ ''ਦੇਵ, ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲਿਙ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਚੁਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ''ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਨਚਰਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਿਗਵਂ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਸਮਣਕਾਲੇ ਸਹਾਯਵਰੋ ਏਕੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਹਿਤੇਸਿਤਾਯ ਮਿਗਰੂਪੇਨ ਤਂ ਪਲੋਭੇਨ੍ਤੋ ਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਮਹਾਕਚ੍ਚਾਯਨਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਸਮੀਪਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਸੋ ''ਇਮਂ ਮਿਗਂ ਇਦਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਵਨ੍ਤੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਬਹਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਥੇਰਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਚਾਪਕੋਟਿਂ ਓਲੁਬ੍ਭ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ –

੯੮੧.''ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਾ ਨਿਸਾਰਸ੍ਸ, ਧਨੁਂ ਓਲੁਬ੍ਭ ਤਿਟ੍ਠਸਿ।
ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਨੁਸਿ ਰਾਜਞ੍ਞੋ, ਅਦੁ ਲੁਦ੍ਦੋ ਵਨੇਚਰੋ''ਤਿ॥ –

ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤ੍ਥ **ਦਲ੍ਹਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਦਲ੍ਹਧਨੁ। ਦਲ੍ਹਧਨੁ ਨਾਮ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਥਾਮਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਥਾਮਨ੍ਤਿ ਚ ਯਸ੍ਸ ਆਰੋਪਿਤਸ੍ਸ ਜਿਯਾਯ ਬਦ੍ਧੋ ਲੋਹਸੀਸਾਦੀਨਂ ਭਾਰੋ ਦਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਕਣ੍ਡਪ੍ਪਮਾਣਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਪਥਵਿਤੋ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਿਸਾਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਰਤਿਸਯਸਾਰਸ੍ਸ ਵਿਸਿਟ੍ਠਸਾਰਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਧਨੁਂ, ਸਾਰਤਰਰੁਕ੍ਖਮਯਂ ਧਨੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਲੁਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ। **ਰਾਜਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ। **ਵਨੇਚਰੋ**ਤਿ ਵਨਚਰੋ।

ਅਥ ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਵਿਕਰੋਨ੍ਤੋ –

੯੮੨.''ਅਸ੍ਸਕਾਧਿਪਤਿਸ੍ਸਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਵਨੇਚਰੋ।
ਨਾਮਂ ਮੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇ ਬ੍ਰੂਮਿ, ਸੁਜਾਤੋ ਇਤਿ ਮਂ ਵਿਦੂ॥

੯੮੩.''ਮਿਗੇ ਗਵੇਸਮਾਨੋਹਂ, ਓਗਾਹਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹਾਵਨਂ।
ਮਿਗਂ ਤਞ੍ਞੇਵ ਨਾਦ੍ਦਕ੍ਖਿਂ, ਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸਕਾਧਿਪਤਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਕਰਟ੍ਠਾਧਿਪਤਿਨੋ ਅਸ੍ਸਕਰਾਜਸ੍ਸ। **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਥੇਰਂ ਆਲਪਤਿ। **ਮਿਗੇ ਗਵੇਸਮਾਨੋ**ਤਿ ਮਿਗਸੂਕਰਾਦਿਕੇ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਮਿਗਵਂ ਚਰਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ –

੯੮੪.''ਸ੍ਵਾਗਤਂ ਤੇ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਅਥੋ ਤੇ ਅਦੁਰਾਗਤਂ।
ਏਤ੍ਤੋ ਉਦਕਮਾਦਾਯ, ਪਾਦੇ ਪਕ੍ਖਾਲਯਸ੍ਸੁ ਤੇ॥

੯੮੫.''ਇਦਮ੍ਪਿ ਪਾਨੀਯਂ ਸੀਤਂ, ਆਭਤਂ ਗਿਰਿਗਬ੍ਭਰਾ।
ਰਾਜਪੁਤ੍ਤ ਤਤੋ ਪਿਤ੍ਵਾ, ਸਨ੍ਥਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਾਵਿਸਾ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

੯੮੪. ਤਤ੍ਥ **ਅਦੁਰਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਰਾਗਮਨਵਜ੍ਜਿਤਂ, ਮਹਾਪੁਞ੍ਞ, ਤੇ ਇਧਾਗਮਨਂ ਸ੍ਵਾਗਤਂ, ਨ ਤੇ ਅਪ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਦੁਰਾਗਮਨਂ ਅਤ੍ਥਿ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਨਨਤੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ''ਅਧੁਨਾਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਇਦਾਨਿ ਆਗਮਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੯੮੫. **ਸਨ੍ਥਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਾਵਿਸਾ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤੁਰਹਿਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਅਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕੇ ਨਿਸੀਦਾਤਿ।

ਤਤੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਹ –

੯੮੬.''ਕਲ੍ਯਾਣੀ ਵਤ ਤੇ ਵਾਚਾ, ਸਵਨੀਯਾ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਨੇਲਾ ਅਤ੍ਥਵਤੀ ਵਗ੍ਗੁ, ਮਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਭਾਸਸਿ॥

੯੮੭.''ਕਾ ਤੇ ਰਤਿ ਵਨੇ ਵਿਹਰਤੋ, ਇਸਿਨਿਸਭ ਵਦੇਹਿ ਪੁਟ੍ਠੋ।
ਤਵ ਵਚਨਪਥਂ ਨਿਸਾਮਯਿਤ੍ਵਾ, ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਪਦਂ ਸਮਾਚਰੇਮਸੇ''ਤਿ॥

੯੮੬. ਤਤ੍ਥ **ਕਲ੍ਯਾਣੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਸੋਭਨਾ। **ਸਵਨੀਯਾ**ਤਿ ਸੋਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਾ। **ਨੇਲਾ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦੋਸਾ। **ਅਤ੍ਥਵਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾਦਿਨਾ ਹਿਤੇਨ ਉਪੇਤਾ। **ਵਗ੍ਗੂ**ਤਿ ਮਧੁਰਾ। **ਮਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ। **ਅਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਅਨਪੇਤਂ ਏਕਨ੍ਤਹਿਤਾਵਹਂ।

੯੮੭. **ਇਸਿਨਿਸਭਾ**ਤਿ ਇਸੀਸੁ ਨਿਸਭ ਆਜਾਨੀਯਸਦਿਸ। **ਵਚਨਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਵਚਨਂ। ਵਚਨਮੇਵ ਹਿ ਅਤ੍ਥਾਧਿਗਮਸ੍ਸ ਉਪਾਯਭਾਵਤੋ ''ਵਚਨਪਥ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਪਦਂ ਸਮਾਚਰੇਮਸੇ**ਤਿ ਇਧ ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਅਤ੍ਥਾਵਹਂ ਸੀਲਾਦਿਧਮ੍ਮਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮਸੇ।

ਇਦਾਨਿ ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਵਦਨ੍ਤੋ –

੯੮੮.''ਅਹਿਂਸਾ ਸਬ੍ਬਪਾਣੀਨਂ, ਕੁਮਾਰਮ੍ਹਾਕ ਰੁਚ੍ਚਤਿ।
ਥੇਯ੍ਯਾ ਚ ਅਤਿਚਾਰਾ ਚ, ਮਜ੍ਜਪਾਨਾ ਚ ਆਰਤਿ॥

੯੮੯.''ਆਰਤਿ ਸਮਚਰਿਯਾ ਚ, ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਕਤਞ੍ਞੁਤਾ।
ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਪਾਸਂਸਾ, ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇ ਪਸਂਸਿਯਾ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

੯੮੯. ਤਤ੍ਥ **ਆਰਤਿ ਸਮਚਰਿਯਾ ਚਾ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾ ਚ ਪਾਪਧਮ੍ਮਤੋ ਆਰਤਿ, ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਕਾਯਸਮਤਾਦਿਸਮਚਰਿਯਾ ਚ। **ਬਾਹੁਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ। **ਕਤਞ੍ਞੁਤਾ**ਤਿ ਪਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਸ੍ਸ ਜਾਨਨਾ। **ਪਾਸਂਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਕਾਮੇਹਿ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪਕਾਰਤੋ ਆਸਂਸਿਤਬ੍ਬਾ। **ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇ**ਤਿ ਏਤੇ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾ ਅਹਿਂਸਾਦਿਧਮ੍ਮਾ। **ਪਸਂਸਿਯਾ**ਤਿ ਵਿਞ੍ਞੂਹਿ ਪਸਂਸਿਤਬ੍ਬਾ।

ਏਵਂ ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਤਂਸਞਾਣੇਨ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਪਞ੍ਚਮਾਸਮਤ੍ਤਮੇਵਾ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਸਂਵੇਜੇਤ੍ਵਾ ਦਲ੍ਹਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੯੦.''ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮਰਣਂ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਓਰਂ ਮਾਸੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ।
ਰਾਜਪੁਤ੍ਤ ਵਿਜਾਨਾਹਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਮੋਚਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਮੋਚਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੋਚੇਹਿ।

ਤਤੋ ਕੁਮਾਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਾਯਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਹ –

੯੯੧.''ਕਤਮਂ ਸ੍ਵਾਹਂ ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਿਞ੍ਚ ਪੋਰਿਸਂ।

काय वा पन विज्जाय, भवेय्यं अजरामरो’’ति॥

तत्थ **कतमं स्वाहन्ति** कतमं सु अहं, कतमं नूति अत्थो। **किं कम्मं किञ्च पोरिसन्ति** कत्वाति वचनसेसो। **पोरिसन्ति** पुरिसकिच्चं।

ततो थेरो तस्स धम्मं देसेतुं इमा गाथायो अवोच –

९९२.‘‘न विज्जते सो पदेसो, कम्मं विज्जा च पोरिसं।
यत्थ गन्त्वा भवे मच्चो, राजपुत्ताजरामरो॥

९९३.‘‘महद्धना महाभोगा, रट्ठवन्तोपि खत्तिया।
पहूतधनधञ्ञासे, तेपि नो अजरामरा॥

९९४.‘‘यदि ते सुता अन्धकवेण्डुपुत्ता, सूरा वीरा विक्कन्तप्पहारिनो।
तेपि आयुक्खयं पत्ता, विद्धस्ता सस्सतीसमा॥

९९५.‘‘खत्तिया ब्राह्मणा वेस्सा, सुद्दा चण्डालपुक्कुसा।
एते चञ्ञे च जातिया, तेपि नो अजरामरा॥

९९६.‘‘ये मन्तं परिवत्तेन्ति, छळङ्गं ब्रह्मचिन्तितं।
एते चञ्ञे च विज्जाय, तेपि नो अजरामरा॥

९९७.‘‘इसयो चापि ये सन्ता, सञ्ञतत्ता तपस्सिनो।
सरीरं तेपि कालेन, विजहन्ति तपस्सिनो॥

९९८.‘‘भावितत्तापि अरहन्तो, कतकिच्चा अनासवा।
निक्खिपन्ति इमं देहं, पुञ्ञपापपरिक्खया’’ति॥

९९२. तत्थ **यत्थ गन्त्वाति** यं पदेसं गन्त्वा कम्मं विज्जं पोरिसञ्च कायपयोगेन इतरपयोगेन च उपगन्त्वा पापुणित्वा भवेय्य अजरामरोति अत्थो।

९९३. हेट्ठिमकोटिया कोटिसतादिपरिमाणं संहरित्वा ठपितं महन्तं धनं एतेसन्ति **महद्धना**। कुम्भत्थुयादिकहापणपरिब्बयो महन्तो भोगो एतेसन्ति **महाभोगा। रट्ठवन्तोति** रट्ठसामिका, अनेकयोजनपरिमाणं रट्ठं पसासन्ताति अधिप्पायो। **खत्तियाति** खत्तियजातिका। **पहूतधनधञ्ञासेति** महाधनधञ्ञसन्निचया, अत्तनो परिसाय च सत्तट्ठसंवच्छरपहोनकधनधञ्ञसन्निचया। **तेपि नो अजरामराति** जरामरणधम्मा एव, महद्धनतादीनिपि तेसं उपरि निपतन्तं जरामरणं निवत्तेतुं न सक्कोन्तीति अत्थो।

९९४. **अन्धकवेण्डुपुत्ताति** अन्धकवेण्डुस्स पुत्ताति पञ्ञाता। **सूराति** सत्तिमन्तो। **वीराति** वीरियवन्तो। **विक्कन्तप्पहारिनोति** सूरवीरभावेनेव पटिसत्तुबलं विक्कम्म पसय्ह पहरणसीला। **विद्धस्ताति** विनट्ठा। **सस्सतीसमाति** कुलपरम्पराय सस्सतीहि चन्दसूरियादीहि समाना, तेपि अचिरकालपवत्तकुलन्वयाति अत्थो।

๙๙๕. **ਜਾਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਿਯਾ, ਵਿਸਿਟ੍ਠਤਰਾ ਪਨ ਜਾਤਿਪਿ ਨੇਸਂ ਜਰਾਮਰਣਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੯੯੬. **ਮਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਂ। **ਛਲ਼ਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਬ੍ਯਾਕਰਣਨਿਰੁਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਛਨ੍ਦੋਵਿਚਿਤਿਜੋਤਿਸਤ੍ਥਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਛਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਛਲ਼ਙ੍ਗਂ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਿਨ੍ਤਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਕਾਦੀਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਂ ਪੁਬ੍ਬਾਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠਂ।

੯੯੭. **ਸਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਉਪਸਨ੍ਤਕਾਯਵਚੀਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ। **ਸਬ੍ਬਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਤਚਿਤ੍ਤਾ। **ਤਪਸ੍ਸਿਨੇ**ਤਿ ਤਪਨਿਸ੍ਸਿਤਾ।

ਇਦਾਨਿ ਕੁਮਾਰੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਵਦਨ੍ਤੋ –

੯੯੯.''ਸੁਭਾਸਿਤਾ ਅਤ੍ਥਵਤੀ, ਗਾਥਾਯੋ ਤੇ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਨਿਜ੍ਝਤ੍ਤੋਮ੍ਹਿ ਸੁਭਟ੍ਠੇਨ, ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਮੇ ਸਰਣਂ ਭਵਾ''ਤਿ॥ –

ਆਹ । ਤਤ੍ਥ **ਨਿਜ੍ਝਤ੍ਤੋਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਪਿਤੋ ਧਮ੍ਮੋਜਸਬ੍ਬਾਯ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਿਗਤੋ ਅਮ੍ਹਿ। **ਸੁਭਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠ ਭਾਸਿਤੇਨ।

ਤਤੋ ਥੇਰੋ ਤਂ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ –

੧੦੦੦'.ਮਾ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛ, ਤਮੇਵ ਸਰਣਂ ਵਜ।
ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਮਹਾਵੀਰਂ, ਯਮਹਂ ਸਰਣਂ ਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਆਹ –

੧੦੦੧'.ਕਤਰਸ੍ਮਿਂ ਸੋ ਜਨਪਦੇ, ਸਤ੍ਥਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕ ਮਾਰਿਸ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਦਟ੍ਠੁਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਜਿਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲ''ਨ੍ਤਿ॥

ਪੁਨ ਥੇਰੋ ਆਹ –

੧੦੦੨'.ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਸ੍ਮਿਂ ਜਨਪਦੇ, ਓਕ੍ਕਾਕਕੁਲਸਮ੍ਭਵੋ।
ਤਤ੍ਥਾਸਿ ਪੁਰਿਸਾਜਞ੍ਞੋ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਥੇਰੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪਦੇਸਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸਸ੍ਸ ਪਾਚੀਨਦਿਸਾਭਾਗਤ੍ਤਾ ਵੁਤ੍ਤਂ "**ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਸ੍ਮਿਂ ਜਨਪਦੇ**"ਤਿ।

ਏਵਂ ਸੋ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦੦੩'.ਸਚੇ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਸਤ੍ਥਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕ ਮਾਰਿਸ।
ਯੋਜਨਾਨਿ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤੁਂ॥

੧੦੦੪'.ਯਤੋ ਚ ਖੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕ ਮਾਰਿਸ।
ਨਿਬ੍ਬੁਤਮ੍ਪਿ ਮਹਾਵੀਰਂ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਸਰਣਂ ਅਹਂ॥

੧੦੦੫'.ਉਪੇਮਿ ਸਰਣਂ ਬੁਦ੍ਧਂ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚਾਪਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਸਰਣਂ ਅਹਂ॥

੧੦੦੬.‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਾਮਿ ਖਿਪ੍ਪਂ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਾਮਿ।
ਅਮਜ੍ਜਪੋ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਭਣਾਮਿ, ਸਕੇਨ ਦਾਰੇਨ ਚ ਹੋਮਿ ਤੁਟ੍ਠੋ’’ਤਿ॥

ਏਵਂ ਪਨ ਤਂ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ ਥੇਰੋ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਰਾਜਕੁਮਾਰ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਇਧ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਨ ਚਿਰਂ ਤਵ ਜੀਵਿਤਂ, ਪਞ੍ਚਮਾਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਏਵ ਕਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਵ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਾਤੁਯੋ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨੇਨ ਇਤੋ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਧਿਵਾਸਨਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਦੇਸਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਆਲਿਙ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਕੁਮਾਰੋ ‘‘ਦੇਵ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਪ੍ਪਕਂ ਆਯੁ, ਇਤੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਮਰਣਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਰਜ੍ਜੇਨ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਞ੍ਞਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਰਤਨਤ੍ਤਯਸ੍ਸ ਚ ਆਨੁਭਾਵਂ ਪਵੇਦੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਚ ਥੇਰੇ ਚ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਕਚ੍ਚਾਯਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਰਾਜਾਨਂ ਮਹਾਜਨਞ੍ਚ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਚ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਦੂਰਤੋਵ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੇਵ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਦਾਨਾਨਿ ਦਦਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਤ੍ਤਰਤਨਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਰਥੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਅਨੇਕਾਨਿ ਚਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਰਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਰਾਜਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਪੂਜਂ ਅਕਾਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ, ਥੇਰੋਪਿ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਉਪਗਞ੍ਛਿ। ਅਥ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ‘‘ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਾਸਨਗੁਣੇ ਚ ਪਾਕਟੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਥਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਪਯਿਰੁਪਾਸਮਾਨੋ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਥੇਰੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੦੭.‘ਸਹਸ੍ਸਰਂਸੀਵ ਯਥਾਮਹਪ੍ਪਭੋ, ਦਿਸਂ ਯਥਾ ਭਾਤਿ ਨਭੇ ਅਨੁਕ੍ਕਮਂ।
ਤਥਾਪਕਾਰੋ ਤਵਾਯਂ ਮਹਾਰਥੋ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਯੋਜਨਸਤ੍ਤਮਾਯਤੋ॥

੧੦੦੮.‘ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇਹਿ ਸਮਨ੍ਤਮੋਤ੍ਥਟੋ, ਉਰਸ੍ਸ ਮੁਤ੍ਤਾਹਿ ਮਣੀਹਿ ਚਿਤ੍ਤਿਤੋ।
ਲੇਖਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚ, ਸੋਭੇਨ੍ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਾ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਾ॥

੧੦੦੯.‘ਸੀਸਞ੍ਚਿਦਂ ਵੇਲੁਰਿਯਸ੍ਸ ਨਿਮ੍ਮਿਤਂ, ਯੁਗਞ੍ਚਿਦਂ ਲੋਹਿਤਕਾਯ ਚਿਤ੍ਤਿਤਂ।
ਯੁਤ੍ਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚ, ਸੋਭਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਾ ਚ ਇਮੇ ਮਨੋਜਵਾ॥

੧੦੧੦.‘ਸੋ ਤਿਟ੍ਠਸਿ ਹੇਮਰਥੇ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋਵ ਸਹਸ੍ਸਵਾਹਨੋ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਾਹਂ ਯਸਵਨ੍ਤ ਕੋਵਿਦਂ, ਕਥਂ ਤਯਾ ਲਦ੍ਧੋ ਅਯਂ ਉਲ਼ਾਰੋ’’ਤਿ॥

੧੦੦੭. ਤਤ੍ਥ **ਸਹਸ੍ਸਰਂਸੀ**ਤਿ ਸੂਰਿਯੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਰਂਸਿਮਨ੍ਤਤਾਯ ‘‘ਸਹਸ੍ਸਰਂਸੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਯਥਾਮਹਪ੍ਪਭੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਪ੍ਪਭੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਮਹਤ੍ਤੇਨ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲੇਨ ਸਦਿਸਂ ਜੋਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਪਭਾਯਪਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਤਂ

ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਤੀਸੁ ਮਹਾਦੀਪੇਸੁ ਆਲੋਕਂ ਫਰਨ੍ਤਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਦਿਸਂ ਯਥਾ ਭਾਤਿ ਨਭੇ ਅਨੁਕ੍ਕਮ**ਨ੍ਤਿ ਨਭੇ ਆਕਾਸੇ ਯਥੇਵ ਦਿਸਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯਥਾ ਯੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਭਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬਤਿ ਜੋਤਤਿ। **ਤਥਾਪਕਾਰੋ**ਤਿ ਤਾਦਿਸਾਕਾਰੋ। **ਤਵਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਅਯਂ।

੧੦੦੮. **ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇਹੀ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੇਹਿ ਪਟ੍ਟੇਹਿ। **ਸਮਨ੍ਤਮੋਤ੍ਥਟੋ** ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਛਾਦਿਤੋ। **ਉਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਰੋ ਅਸ੍ਸ, ਰਥਸ੍ਸ ਉਰੋਤਿ ਚ ਈਸਾਮੂਲਂ ਵਦਤਿ। **ਲੇਖਾ**ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯਮਯਾ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਲਤਾਕਮ੍ਮਾਦਿਲੇਖਾ। ਤਾਸਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇਸੁ ਚ ਰਜਤਪਟ੍ਟੇਸੁ ਚ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਤ੍ਤਾ ਵੁਤ੍ਤਂ "**ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚਾ**"ਤਿ। **ਸੋਭੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਰਥਂ ਸੋਭਯਨ੍ਤਿ।

੧੦੦੯. **ਸੀਸ**ਨ੍ਤਿ ਰਥਕੁਬ੍ਬਰਸੀਸਂ। **ਵੇਲੁਰਿਯਸ੍ਸ ਨਿਮ੍ਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯੇਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤਂ, ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿਮਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਲੋਹਿਤਕਾਯਾ**ਤਿ ਲੋਹਿਤਕਮਣਿਨਾ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਰਤ੍ਤਮਣਿਨਾ ਵਾ। **ਯੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯੋਜਿਤਾ, ਅਥ ਵਾ **ਯੋਤ੍ਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਚ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ ਚ ਰੂਪਿਯਮਯਾ ਚ ਯੋਤ੍ਤਾ, ਸਙ੍ਖਲਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੧੦. **ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਸਕਲਮਿਦਂ ਠਾਨਂ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। **ਸਹਸ੍ਸਵਾਹਨੋ**ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਵਾਹਨੋ, ਸਹਸ੍ਸਆਜਾਨੀਯਯੁਤ੍ਤਰਥੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਯਥਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਯਸਵਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ, ਯਸਸ੍ਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੋਵਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਸਲਞ੍ਞਾਣਵਨ੍ਤਂ, ਰਥਾਰੋਹਨੇ ਵਾ ਛੇਕਂ। **ਅਯਂ ਉਲ਼ਾਰੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਉਲ਼ਾਰੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਯਸੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਏਵਂ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੦੧੧. 'ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮਹਂ ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਰੇ ਅਹੁਂ।
ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਮਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ, ਸਞ੍ਞਮਸ੍ਮਿਂ ਨਿਵੇਸਯਿ॥

੧੦੧੨. 'ਖੀਣਾਯੁਕਞ੍ਚ ਮਂ ਞਤ੍ਵਾ, ਸਰੀਰਂ ਪਾਦਾਸਿ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
ਇਮਂ ਸੁਜਾਤ ਪੂਜੇਹਿ, ਤਂ ਤੇ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹੇਹਿਤਿ॥

੧੦੧੩. 'ਤਾਹਂ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਮਾਲੇਹਿ, ਪੂਜਯਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਯ੍ਯੁਤੋ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਉਪਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹਿ ਨਨ੍ਦਨਂ॥

੧੦੧੪. 'ਨਨ੍ਦਨੇ ਚ ਵਨੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਨਾਨਾਦਿਜਗਣਾਯੁਤੇ।
ਰਮਾਮਿ ਨਚ੍ਚਗੀਤੇਹਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਹਿ ਪੁਰਕ੍ਖਤੋ''ਤਿ॥

੧੦੧੨-੩. ਤਤ੍ਥ **ਸਰੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਧਾਤੁਂ। **ਹੇਹਿਤੀ**ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਸਮੁਯ੍ਯੁਤੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤੋ, ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਮਤ੍ਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਥੇਰੋਪਿ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਧਮ੍ਮਕਥਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਤੇਨ ਚ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਤੇ ਚ ਤਂ ਤਥਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੋਪੇਸੁਨ੍ਤਿ।

ਚੂਲ਼ਰਥਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੪. ਮਹਾਰਥਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤੰ ਹਯਵਾਹਨੰ ਸੁਭਨ੍ਤਿ ਮਹਾਰਥਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਗੋਪਾਲਸ੍ਸ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਦਿਬ੍ਬਰਥੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਨਤ੍ਥੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਞ੍ਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨੋ ਸਹਸਾ ਰਥਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਸਿਰਸਿ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਸ੍ਸਿਦੰ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮੰ – ਸੋ ਕਿਰ ਵਿਪਸ੍ਸਿੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸੁਵਣ੍ਣਮਾਲਾਯ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਮਯ੍ਹੰ ਭਵੇ ਭਵੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ ਉਰਚ੍ਛਦਮਾਲਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੂ’’ਤਿ ਕਤਪਣਿਧਾਨਾਯ ਅਨੇਕਕਪ੍ਪੇਸੁ ਸੁਗਤੀਸੁਯੇਵ ਸੰਸਰਨ੍ਤਿਯਾ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਕਿਕਿਸ੍ਸ ਕਾਸਿਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਯ ਯਥਾਪਣਿਧਾਨੰ ਸੁਵਣ੍ਣਮਾਲਾਲਾਭੇਨ ‘‘ਉਰਚ੍ਛਦਮਾਲਾ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਾਯ ਦੇਵਕਞ੍ਞਾਸਦਿਸਾਯ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਆਚਰਿਯੋ ਗੋਪਾਲੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਸਦਿਸਦਾਨਾਦੀਨਿ ਮਹਾਦਾਨਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨੰ ਅਪਰਿਪਕ੍ਕਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਰਾਜਧੀਤਰਞ੍ਚ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਦੇਸਿਤੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਵਿਸੇਸੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਕਾਲਕਿਰਿਯਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥੂਪਚਿਤਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਯੋਜਨਸਤਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਅਨੇਕਕੋਟਿਅਚ੍ਛਰਾਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੋ ਚਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤੋ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਭਿਤ੍ਤਿਵਿਚਿਤ੍ਤੋ ਸਿਨਿਦ੍ਧਮਧੁਰਨਿਗ੍ਘੋਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਾਸਮੁਦਯੇਨ ਅਵਹਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਦਿਵਙ੍ਕਰਮਣ੍ਡਲੰ ਦਿਬ੍ਬੋ ਆਜਞ੍ਞਰਥੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਾਪਰੰ ਦੇਵੇਸੁਯੇਵ ਸੰਸਰਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੇਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਭਵੋ ਗੋਪਾਲੋ ਏਵ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ…ਪੇ॰… ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਸਿਰਸਿ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸੀ’’ਤਿ।

ਏਵੰ ਪਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੰ ਤੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੧੫.ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤੰ ਹਯਵਾਹਨੰ ਸੁਭੰ, ਆਰੁਯ੍ਹਿਮੰ ਸਨ੍ਦਨੰ ਨੇਕਚਿਤ੍ਤੰ।
ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿੰ ਅਭਿਤੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੰ, ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ ਭੂਤਪਤੀਵ ਵਾਸਵੋ॥

੧੦੧੬.ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ ਤੇ ਰਥਕੁਬ੍ਬਰਾ ਉਭੋ, ਫਲੇਹਿ ਅਂਸੇਹਿ ਅਤੀਵ ਸਙ੍ਗਤਾ।
ਸੁਜਾਤਗੁਮ੍ਬਾ ਨਰਵੀਰਨਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਵਿਰੋਚਤਿ ਪਨ੍ਨਰਸੇਵ ਚਨ੍ਦੋ॥

੧੦੧੭.ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲਾਵਤਤੋ ਰਥੋ ਅਯੰ, ਬਹੂਹਿ ਨਾਨਾਰਤਨੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਿਤੋ।
ਸੁਨਨ੍ਦਿਘੋਸੋ ਚ ਸੁਭਸ੍ਸਰੋ ਚ, ਵਿਰੋਚਤੀ ਚਾਮਰਹਤ੍ਥਬਾਹੁਭਿ॥

੧੦੧੮.ਇਮਾ ਚ ਨਾਭ੍ਯੋ ਮਨਸਾਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤਾ, ਰਥਸ੍ਸ ਪਾਦਨ੍ਤਰਮਜ੍ਝਭੂਸਿਤਾ।
ਇਮਾ ਚ ਨਾਭ੍ਯੋ ਸਤਰਾਜਿਚਿਤ੍ਤਿਤਾ, ਸਤੇਰਤਾ ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਪ੍ਪਭਾਸਰੇ॥

੧੦੧੯.ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਾਵਤਤੋ ਰਥੋ ਅਯੰ, ਪੁਥੂ ਚ ਨੇਮੀ ਚ ਸਹਸ੍ਸਰਂਸਿਕੋ।
ਤੇਸੰ ਸਰੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ਵਗ੍ਗੁਰੂਪੋ, ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੰ ਤੂਰਿਯਮਿਵਪ੍ਪਵਾਦਿਤੰ॥

੧੦੨੦.ਸਿਰਸ੍ਮਿੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਣਿਚਨ੍ਦਕਪ੍ਪਿਤੰ, ਸਦਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧੰ ਰੁਚਿਰੰ ਪਭਸ੍ਸਰੰ।
ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਜੀਹਿ ਅਤੀਵ ਸਙ੍ਗਤੰ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਰਾਜੀਵ ਅਤੀਵ ਸੋਭਤਿ॥

੧੦੨੧‘.ਇਮੇ ਚ ੵਾਲ਼ੀ ਮਣਿਚਨ੍ਦਕਪ੍ਪਿਤਾ, ਆਰੋਹਕਮ੍ਬੂ ਸੁਜੵਾ ਬ੍ਰਹੂਪਮਾ।
ਬ੍ਰਹਾ ਮਹਨ੍ਤਾ ਬਲਿਨੋ ਮਹਾਜੵਾ, ਮਨੋ ਤੵਞ੍ਞਾਯ ਤਥੇੵ ਸਿੰਸਰੇ॥

੧੦੨੨‘.ਇਮੇ ਚ ਸਬ੍ਬੇ ਸਹਿਤਾ ਚਤੁਕ੍ਕਮਾ, ਮਨੋ ਤੵਞ੍ਞਾਯ ਤਥੇੵ ਸਿੰਸਰੇ।
ਸਮਂ ੵਹਨ੍ਤੀ ਮੁਦੁਕਾ ਅਨੁਦ੍ਧਤਾ, ਆਮੋਦਮਾਨਾ ਤੁਰਗਾਨਮੁਤ੍ਤਮਾ॥

੧੦੨੩‘.ਧੁਨਨ੍ਤਿ ੵਗ੍ਗੂਨ੍ਤਿ ਪਤਨ੍ਤਿ ਚਮ੍ਬਰੇ, ਅਬ੍ਭੁਦ੍ਧੁਨਨ੍ਤਾ ਸੁਕਤੇ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨੇ।
ਤੇਸਂ ਸਰੋ ਸੁਯ੍ਯਤਿ ੵਗ੍ਗੁਰੂਪੋ, ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਤੂਰਿਯਮਿੵਪ੍ਪੵਾਦਿਤਂ॥

੧੦੨੪‘.ਰਥਸ੍ਸ ਘੋਸੋ ਅਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨ ਚ, ਖੁਰਸ੍ਸ ਨਾਦੋ ਅਭਿਹਿੰਸਨਾਯ ਚ।
ਘੋਸੋ ਸੁੵਗ੍ਗੁ ਸਮਿਤਸ੍ਸ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨਿ ੵਿਚਿਤ੍ਰਸਂੵਨੇ॥

੧੦੨੫‘.ਰਥੇ ਠਿਤਾਤਾ ਮਿਗਮਨ੍ਦਲੋਚਨਾ, ਆਲ਼ਾਰਪਮ੍ਹਾ ਹਸਿਤਾ ਪਿਯਂੵਦਾ।
ੵੇਲ਼ੁਰਿਯਜਾਲਾੵਤਤਾ ਤਨੁਚ੍ਛੵਾ, ਸਦੇੵ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸੂਰਗ੍ਗਪੂਜਿਤਾ॥

੧੦੨੬‘.ਤਾ ਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਮ੍ਬਰਪੀਤੵਾਸਸਾ, ੵਿਸਾਲਨੇਤ੍ਤਾ ਅਭਿਰਤ੍ਤਲੋਚਨਾ।
ਕੁਲੇ ਸੁਜਾਤਾ ਸੁਤਨੂ ਸੁਚਿਮ੍ਹਿਤਾ, ਰਥੇ ਠਿਤਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ॥

੧੦੨੭‘.ਤਾ ਕਮ੍ਬੁਕੇਯੂਰਧਰਾ ਸੁੵਾਸਸਾ, ਸੁਮਜ੍ਝਿਮਾ ਊਰੁਥਨੂਪਪਨ੍ਨਾ।
ੵਟ੍ਟਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਸੁਮੁਖਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ, ਰਥੇ ਠਿਤਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ॥

੧੦੨੮‘.ਅਞ੍ਞਾ ਸੁੵੇਣੀ ਸੁਸੁ ਮਿਸ੍ਸਕੇਸਿਯੋ, ਸਮਂ ੵਿਭਤ੍ਤਾਹਿ ਪਭਸ੍ਸਰਾਹਿ ਚ।
ਅਨੁਬ੍ਬਤਾ ਤਾ ਤੵ ਮਾਨਸੇ ਰਤਾ, ਰਥੇ ਠਿਤਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ॥

੧੦੨੯‘.ਆੵੇਲ਼ਿਨਿਯੋ ਪਦੁਮੁਪ੍ਪਲਚ੍ਛਦਾ, ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰੵਾਸਿਤਾ।
ਅਨੁਬ੍ਬਤਾ ਤਾ ਤੵ ਮਾਨਸੇ ਰਤਾ, ਰਥੇ ਠਿਤਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ॥

੧੦੩੦‘.ਤਾ ਮਾਲਿਨਿਯੋ ਪਦੁਮੁਪ੍ਪਲਚ੍ਛਦਾ, ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰੵਾਸਿਤਾ।
ਅਨੁਬ੍ਬਤਾ ਤਾ ਤੵ ਮਾਨਸੇ ਰਤਾ, ਰਥੇ ਠਿਤਾ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ॥

੧੦੩੧‘.ਕਣ੍ਠੇਸੁ ਤੇ ਯਾਨਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨਿ, ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਤਥੇੵ ਸੀਸੇ।
ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀ ਦਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਦਿਸਾ, ਅਬ੍ਭੁਦ੍ਦਯਂ ਸਾਰਦਿਕੋੵ ਭਾਣੁਮਾ॥

੧੦੩੨‘.ੵਾਤਸ੍ਸ ੵੇਗੇਨ ਚ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿਤਾ, ਭੁਜੇਸੁ ਮਾਲਾ ਅਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨਿ ਚ।
ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਘੋਸਂ ਰੁਚਿਰਂ ਸੁਚਿਂ ਸੁਭਂ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ੵਿਞ੍ਞੂਹਿ ਸੁਤਬ੍ਬਰੂਪਂ॥

੧੦੩੩‘.ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮ੍ਯਾ ਚ ਦੁੵਦ੍ਧਤੋ ਠਿਤਾ, ਰਥਾ ਚ ਨਾਗਾ ਤੂਰਿਯਾਨਿ ਚ ਸਰੋ।
ਤਮੇੵ ਦੇੵਿਨ੍ਦ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ, ੵੀਣਾ ਯਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਪਤ੍ਤਬਾਹੁਭਿ॥

੧੦੩੪‘.ਇਮਾਸੁ ੵੀਣਾਸੁ ਬਹੂਸੁ ੵਗ੍ਗੂਸੁ, ਮਨੁਞ੍ਞਰੂਪਾਸੁ ਹਦਯੇਰਿਤਂ ਪੀਤਿਂ।

ਪਵਜ੍ਜਮਾਨਾਸੁ ਅਤੀਵ ਅਚ੍ਛਰਾ, ਭਮਨ੍ਤਿ ਕਞ੍ਞਾ ਪਦੁਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ॥

੧੦੩੫.ਯਦਾ ਚ ਗੀਤਾਨਿ ਚ ਵਾਦਿਤਾਨਿ ਚ, ਨਚ੍ਚਾਨਿ ਚਿਮਾਨਿ ਸਮੇਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ।
ਅਥੇਤ੍ਥ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਅਥੇਤ੍ਥ ਅਚ੍ਛਰਾ, ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀ ਉਭਤੋ ਵਰਿਤ੍ਥਿਯੋ॥

੧੦੩੬.ਸੋ ਮੋਦਸਿ ਤੂਰਿਯਗਣਪ੍ਪਬੋਧਨੋ, ਮਹੀਯਮਾਨੋ ਵਜਿਰਾਵੁਧੋਰਿਵ।
ਇਮਾਸੁ ਵੀਣਾਸੁ ਬਹੂਸੁ ਵਗ੍ਗੁਸੁ, ਮਨੁਞ੍ਞਰੂਪਾਸੁ ਹਦਯੇਰਿਤਂ ਪੀਤਿਂ॥

੧੦੩੭.ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਪੁਰੇ ਕਮ੍ਮਮਕਾਸਿ ਅਤ੍ਤਨਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਪੁਰਿਮਾਯ ਜਾਤਿਯਾ।
ਉਪੋਸਥਂ ਕਂ ਵਾ ਤੁਵਂ ਉਪਾਵਸਿ, ਕਂ ਧਮ੍ਮਚਰਿਯਂ ਵਤਮਾਭਿਰੋਚਯਿ॥

੧੦੩੮.ਨਯੀਦਮਪ੍ਪਸ੍ਸ ਕਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੁਨੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੁਚਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਵਾ।
ਇਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੋ ਵਿਪੁਲੋ ਅਯਂ ਤਵ, ਯਂ ਦੇਵਸਙ੍ਘਂ ਅਭਿਰੋਚਸੇ ਭੁਸਂ॥

੧੦੩੯.ਦਾਨਸ੍ਸ ਤੇ ਇਦਂ ਫਲਂ, ਅਥੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਨ।
ਅਥੋ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਤਂ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

੧੦੧੫. ਤਤ੍ਥ **ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਹਸ੍ਸਂ ਵਾ ਯੁਤ੍ਤਂ ਯੋਜਿਤਂ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਂ। ਕਸ੍ਸ ਪਨੇਤਂ ਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ? ‘‘ਹਯਵਾਹਨ’’ਨ੍ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਤ੍ਤਾ ਹਯਾਨਨ੍ਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੇਵ। ਹਯਾ ਵਾਹਨਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਹਯਵਾਹਨਂ। ਕੇਚਿ ਪਨ ‘‘ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਹਯਵਾਹਨ’’ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪਂ ਏਕਮੇਵ ਸਮਾਸਪਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਹਯਵਾਹਨਂ ਵਿਯ ਵਾਹਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਹਯਵਾਹਨਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਂ ਯੁਤ੍ਤਹਯਵਾਹਨਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਰੇ ਪਨ ‘‘ਸਹਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਦਿਬ੍ਬਾਜਞ੍ਞਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਸਨ੍ਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਥਂ। **ਨੇਕਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਨਾਵਿਧਵਿਚਿਤ੍ਤਵਨ੍ਤਂ। **ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿਂ ਅਭਿਤੋ**ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿਯਾ ਸਮੀਪੇ। ‘‘ਅਭਿਤੋ’’ਤਿ ਹਿ ਪਦਂ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਏਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। ਕੇਚਿ ਪਨ ‘‘ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਜ੍ਜਾ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਦ੍ਦਨਯਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪਧਾਰੇਨ੍ਤਾ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਅਨੁਕ੍ਕਮ**ਨ੍ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ ਭੂਤਪਤੀਵ ਵਾਸਵੋ ਵਿਰੋਚਸੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

੧੦੧੬. **ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਵ। **ਰਥਕੁਬ੍ਬਰਾ ਉਭੋ**ਤਿ ਰਥਸ੍ਸ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਵੇਦਿਕਾ। ਯੋ ਹਿ ਰਥਸ੍ਸ ਸੋਭਨਤ੍ਥਞ੍ਚੇਵ ਉਪਰਿ ਠਿਤਾਨਂ ਗੁਤ੍ਤਤ੍ਥਞ੍ਚ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਵੇਦਿਕਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ ਕਰੀਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਭਾਗੇ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਯਾਵ ਰਥੀਸਾ, ਤਾਵ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹਣਯੋਗ੍ਗੋ ਰਥਸ੍ਸ ਅਵਯਵਵਿਸੇਸੋ, ਇਧ ਸੋ ਏਵ ਕੁਬ੍ਬਰੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ ‘‘ਉਭੋ’’ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਪਨ ਰਥੀਸਾ ਕੁਬ੍ਬਰੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਫਲੇਹੀ**ਤਿ ਰਥੂਪਤ੍ਥਮ੍ਭਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣਵਾਮਭੇਦੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਫਲੇਹਿ, ਪਰਿਯਨ੍ਤਾਵੇਤ੍ਥ ਫਲਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਅਂਸੇਹੀ**ਤਿ ਕੁਬ੍ਬਰਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਹਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਅਂਸੇਹਿ। **ਅਤੀਵ ਸਙ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਙ੍ਗਤਾ ਸੁਫਸ੍ਸਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬਿਵਰਾ। ਇਦਞ੍ਚ ਸਿਪ੍ਪਿਵਿਰਚਿਤੇ ਕਿਤ੍ਤਿਮਰਥੇ ਲਬ੍ਭਮਾਨਵਿਸੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋ ਪਨ ਅਪੋਰਿਸਤਾਯ ਅਕਿਤ੍ਤਿਮੋ ਸਯਂਜਾਤੋ ਕੇਨਚਿ ਅਘਟਿਤੋਯੇਵ। **ਸੁਜਾਤਗੁਮ੍ਬਾ**ਤਿ ਸੁਸਣ੍ਠਿਤਥਮ੍ਭਕਸਮੁਦਾਯਾ। ਯੇ ਹਿ ਵੇਦਿਕਾਯ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਠਿਤਾ ਸੁਸਣ੍ਠਿਤਘਟਕਾਦਿਅਵਯਵਵਿਸੇਸਵਨ੍ਤੋ ਥਮ੍ਭਕਸਮੁਦਾਯਾ, ਤੇਸਂ ਵਸੇਨੇਵਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸੁਜਾਤਗੁਮ੍ਬਾ’’ਤਿ। **ਨਰਵੀਰਨਿਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਸਿਪ੍ਪਾਚਰਿਯੇਹਿ ਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਸਦਿਸਾ। ਸਿਪ੍ਪਾਚਰਿਯਾ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਖੇਦਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਬਲੇਨ ਸਿਪ੍ਪਸ੍ਸ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਚਾਰਣਤੋ ਨਰੇਸੁ ਵੀਰਿਯਵਨ੍ਤੋਤਿ ਇਧ ‘‘ਨਰਵੀਰਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਨਰਵੀਰਾ**ਤਿ ਵਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਲਪਨਂ। **ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਯੋਸਿਤਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸੋਭਾਤਿਸਯਾ। ‘‘ਨਰਵੀਰਨਿਮ੍ਮਿਤਾ’’ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਨਰੇਸੁ ਧਿਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤਸਦਿਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂਵਿਧਕੁਬ੍ਬਰਤਾਯ ਅਯਂ ਤਵ ਰਥੋ ਵਿਰੋਚਤਿ। ਕਿਂ ਵਿਯ? **ਪਨ੍ਨਰਸੇਵ ਚਨ੍ਦੋ,** ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੇ ਪਨ੍ਨਰਸਿਯਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਾਲੇ ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਵਿਯ।

੧੦੧੭. **ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲਾਵਤਤੋ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲਕੇਹਿ ਅਵਤਤੋ ਛਾਦਿਤੋ। ''ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲਾਵਿਤਤੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਗਵਚ੍ਛਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਹੂਹੀ**ਤਿ ਅਨੇਕੇਹਿ। **ਨਾਨਾਰਤਨੇਹੀ**ਤਿ ਪਦੁਮਰਾਗਫੁਸ੍ਸਰਾਗਾਦਿਨਾਨਾਵਿਧਰਤਨੇਹਿ। **ਸੁਨਨ੍ਦਿਘੋਸੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਨਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਘੋਸੋ, ਸਵਨੀਯਮਧੁਰਨਿਨ੍ਨਾਦੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਨਨ੍ਦਿਘੋਸੋ**ਤਿ ਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਤਨਨ੍ਦਿਘੋਸੋ, ਨਚ੍ਚਨਾਦੀਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿਤਸਾਧੁਕਾਰਸਦ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਕਤਪਮੋਦਨਿਨ੍ਨਾਦੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ''ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਆਸੀਵਾਦਨਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਯੁਤ੍ਤਨਨ੍ਦਿਘੋਸੋ''ਤਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਸੁਭਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਤਿਵਿਯ ਓਭਾਸਨਸਭਾਵੋ, ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਸੋਭਨੇਨ ਗੀਤਵਾਦਿਤਸ੍ਸਰੇਨ ਸੁਭਸ੍ਸਰੋ। **ਚਾਮਰਹਤ੍ਥਬਾਹੁਭੀ**ਤਿ ਚਾਮਰਹਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤਬਾਹੂਹਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਬੀਜਯਮਾਨ ਚਾਮਰਕਲਾਪੇਹਿ ਦੇਵਤਾਨਂ ਭੁਜੇਹਿ, ਤਥਾਭੂਤਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਵਾ ਵਿਰੋਚਤਿ।

੧੦੧੮. **ਨਾਭਜੋ**ਤਿ ਰਥਚਕ੍ਕਾਨਂ ਨਾਭਿਯੋ। **ਮਨਸਾਭਿਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ''ਇਮੇ ਈਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤਸਦਿਸਾ। **ਰਥਸ੍ਸ ਪਾਦਨ੍ਤਰਮਜ੍ਝਭੂਸਿਤਾ**ਤਿ ਰਥਸ੍ਸ ਪਾਦਾਨਂ ਰਥਚਕ੍ਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤੇਨ ਨੇਮਿਨਾ ਨਾਨਾਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲੇਨ ਅਰਾਨਂ ਵੇਮਜ੍ਝੇਨ ਚ ਮਣ੍ਡਿਤਾ। **ਸਤਰਾਜਿਚਿਤ੍ਤਿਤਾ**ਤਿ ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਾਹਿ ਅਨੇਕਸਤਾਹਿ ਰਾਜੀਹਿ ਲੇਖਾਹਿ ਚਿਤ੍ਤਿਤਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਗਤਾ। **ਸਤੇਰਤਾ ਵਿਜ੍ਜੁਰਿਵਾ**ਤਿ ਸਤੇਰਤਸਙ੍ਖਾਤਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਪਭਾਸਰੇ ਵਿਜ੍ਜੋਤਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੯. **ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਾਵਤਤੋ**ਤਿ ਅਨੇਕੇਹਿ ਮਾਲਾਕਮ੍ਮਾਦਿਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਅਵਤਤੋ ਸਮੋਕਿਣ੍ਣੋ। ''ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਾਵਿਤਤੋ''ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੋਯੇਵ ਅਤ੍ਥੋ, ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥਂ ਪਨ ਦੀਘਕਰਣਂ। **ਪੁਥੂ ਚ ਨੇਮੀ ਚਾ**ਤਿ ਪੁਥੁਲਨੇਮਿ ਚ, ਏਕੋ ਚ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਸਹਸ੍ਸਰਂਸਿਕੋ**ਤਿ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਰਂਸਿਕੋ। ''ਸਹਸ੍ਸਰਂਸਿਯੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਲ਼ਿ। ਅਪਰੇ ਪਨ ''ਨਤਾ ਰਂਸਿਯੋ''ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ **ਨਤਾ**ਤਿ ਅਜਿਯਧਨੁਦਣ੍ਡਕੋ ਵਿਯ ਓਣਤਾ ਨੇਮਿਪ੍ਪਦੇਸਾ। **ਸਹਸ੍ਸਰਂਸਿਯੋ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲਂ ਵਿਯ ਵਿਪ੍ਫੁਰਨ੍ਤਕਿਰਣਜਾਲਾ। **ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਓਲਮ੍ਬਮਾਨਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲਾਨਂ ਨੇਮਿਪ੍ਪਦੇਸਾਨਂ।

੧੦੨੦. **ਸਿਰਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਸੇ, ਰਥਸ੍ਸ ਸੀਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਿਰੋ ਵਾ ਅਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ। **ਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਂ। **ਮਣਿਚਨ੍ਦਕਪ੍ਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਮਯਮਣ੍ਡਲਾਨੁਵਿਦ੍ਧਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸਦਿਸੇਨ ਮਣਿਨਾ ਅਨੁਵਿਦ੍ਧਂ। **ਰੁਚਿਰਂ ਪਭਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸਦਿਸਤਂਯੇਵ ਵਿਭਾਵੇਤਿ, **ਸਦਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਨਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਤੋਪਿ ਵਿਸੇਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਜੀਹੀ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਵਟ੍ਟਾਕਾਰੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਾਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣਲੇਖਾਹਿ। **ਸਙ੍ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਿਤਂ। **ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਰਾਜੀਵਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਜੀਹਿ ਖਚਿਤਮਣਿਮਣ੍ਡਲਤ੍ਤਾ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਰਾਜੀਹਿ ਵਿਯ ਸੋਭਤਿ। ''ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਰਾਜੀਹੀ''ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ।

੧੦੨੧. **ਵਾਲ਼ੀ**ਤਿ ਵਾਲ਼ਵਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਾਲ਼ਧਿਨੋ, ਅਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ । ''ਵਾਜੀ''ਤਿ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਮਣਿਚਨ੍ਦਕਪ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਚਾਮਰੋਲਮ੍ਬਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਮਣਿਮਯਚਨ੍ਦਕਾਨੁਵਿਦ੍ਧਾ। **ਆਰੋਹਕਮ੍ਬੂ**ਤਿ ਉਚ੍ਚਾ ਚੇਵ ਤਦਨੁਰੂਪਪਰਿਣਾਹਾ ਚ, ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਜਵਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਜਵਾ ਜਵਵਨ੍ਤੋ **ਮਹਾਜਵਾ,** ਸੋਭਨਗਤਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹੂਪਮਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹਾ ਵਿਯ ਪਮਿਨਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਤੋ ਅਧਿਕਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬ੍ਰਹਾ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਾ ਪਵਡ੍ਢਸਬ੍ਬਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾ। **ਮਹਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ। **ਬਲਿਨੋ**ਤਿ ਸਰੀਰਬਲੇਨ ਚ ਉਸ੍ਸਾਹਬਲੇਨ ਚ ਬਲਵਨ੍ਤੋ। **ਮਹਾਜਵਾ**ਤਿ ਸੀਘਵੇਗਾ। **ਮਨੋ ਤਵਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਤਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ। **ਤਥੇਵਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਰੂਪਮੇਵ। **ਸਿਂਸਰੇ**ਤਿ ਸਂਸਪ੍ਪਰੇ, ਪਵਤ੍ਤਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੨੨. **ਇਮੇ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਅਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਸਬ੍ਬੇ**ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾਪਿ। **ਸਹਿਤਾ**ਤਿ ਸਮਾਨਜਵਤਾਯ ਸਮਾਨਗਮਨਤਾਯ ਚ ਗਤਿਯਂ ਸਹਿਤਾ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਨੂਨਾਧਿਕਗਮਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਤੂਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਕਮਨ੍ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ **ਚਤੁਕ੍ਕਮਾ। ਸਮਂ ਵਹਨ੍ਤੀ**ਤਿ ''ਸਹਿਤਾ''ਤਿ ਪਦੇਨ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਤ੍ਥਂ ਪਾਕਟਤਰਂ ਕਰੋਤਿ। **ਮੁਦੁਕਾ**ਤਿ ਮੁਦੁਸਭਾਵਾ, ਭਦ੍ਦਾ ਆਜਾਨੀਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ **"ਅਨੁਦ੍ਧਤਾ"**ਤਿ,

ਉਦ੍ਧਤਰਹਿਤਾ ਖੋਭੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਮੋਦਮਾਨਾ**ਤਿ ਪਮੋਦਮਾਨਾ, ਅਖਲੁਙ੍ਕਤਾਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਰਥਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਤੁਟ੍ਠਿੰ ਪਵੇਦਯਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੨੩. **ਧੁਨਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਚਾਮਰਭਾਰੰ ਕੇਸਰਭਾਰੰ ਵਾਲਧਿਞ੍ਚ ਵਿਧੁਨਨ੍ਤਿ। **ਵਗ੍ਗਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਦਾਚਿ ਪਦੇ ਪਦੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਾ ਵਗ੍ਗਨੇਨ ਗਮਨੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਪਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਦਾਚਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲਙ੍ਘਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਪ੍ਲਵਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਚ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਅਬ੍ਭੁਦ੍ਧੁਨਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਸਿਪ੍ਪਿਨਾ ਸੁਕਤੇ ਸੁਟ੍ਠੁ ਨਿਮ੍ਮਿਤੇ ਖੁਦ੍ਦਕਘਣ੍ਟਾਦਿਅਸ੍ਸਾਲਙ੍ਕਾਰੇ ਅਭਿਉਦ੍ਧੁਨਨ੍ਤਾ ਅਧਿਕੰ ਉਦ੍ਧੁਨਨ੍ਤਾ। **ਤੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨੰ।

੧੦੨੪. **ਰਥਸ੍ਸ ਘੋਸੋ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੋ ਰਥਨਿਗ੍ਘੋਸੋ। **ਅਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨ ਚਾ**ਤਿ ਅ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ । ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨੰ ਆਭਰਣਾਨੰ। ਅਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਨ੍ਤਿ ਚ ਆਭਰਣਪਰਿਯਾਯੋਤਿ ਵਾ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਰਥਸ੍ਸਾਨੰ ਆਭਰਣਾਨਞ੍ਚਘੋਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖੁਰਸ੍ਸਨਾਦੋ**ਤਿ ਤੁਰਙ੍ਗਾਨੰ ਖੁਰਨਿਪਾਤਸਦ੍ਦੋ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਸ੍ਸਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਧੁਰਸ੍ਸ ਪਨ ਖੁਰਨਿਪਾਤਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪਲਦ੍ਧਿਹੇਤੁਭੂਤੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਤੇਸੰ ਖੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਖੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਪਟਿਘਾਤੋ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਅਭਿਹਿੰਸਨਾਯ ਚਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਨੰ ਅਧਿਕਹਿੰਸਨੇਨ ਚ, ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਅਸ੍ਸੇਹਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤਹੇਸਨੇਨ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਅਭਿਹੇਸਨਾਯ ਚਾ’’ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਸਮਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਮੁਦਿਤਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਜਨਸ੍ਸ ਘੋਸੋ ਚ ਸੁਵਗ੍ਗੁ ਸੁਮਧੁਰੰ ਸੁਯ੍ਯਤਿ। ਕਿੰ ਵਿਯਾਤਿ ਆਹ **“ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਰਸੰਵਨੇ”**ਤਿ, ਚਿਤ੍ਰਲਤਾਵਨੇ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਤੂਰਿਯਾਨਿ ਵਿਯ। ਤੂਰਿਯਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਹਿ ਸਦ੍ਦੋ ‘‘ਤੂਰਿਯਾਨੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਨਿਸ੍ਸਯਵੋਹਾਰੇਨ। ‘‘ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨ ਚ ਵਿਚਿਤ੍ਰਸੰਵਨੇ’’ਤਿ ਚ ਪਾਠੇ, ‘‘ਤੂਰਿਯਾਨਞ੍ਚ’’ਇਤਿ ਅਨੁਨਾਸਿਕੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਅਪਰੇ ‘‘ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਰਪਵਨੇ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ।

੧੦੨੫. **ਰਥੇ ਠਿਤਾਤਾ**ਤਿ ਰਥੇ ਠਿਤਾ ਏਤਾ। **ਮਿਗਮਨ੍ਦਲੋਚਨਾ**ਤਿ ਮਿਗਚ੍ਛਾਪਿਕਾਨੰ ਵਿਯ ਮੁਦੁਸਿਨਿਦ੍ਧਦਿਟ੍ਠਿਨਿਪਾਤਾ। **ਆਲ਼ਾਰਪਮ੍ਹਾ**ਤਿ ਬਹਲਸਙ੍ਗਤਪਖੁਮਾ, ਗੋਪਖੁਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਸਿਤਾ**ਤਿ ਪਹਸਿਤਾ, ਪਹੰਸਿਤਮੁਖਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਪਿਯੰਵਦਾ**ਤਿ ਪਿਯਵਾਦਿਨਿਯੋ। **ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਜਾਲਾਵਤਤਾ**ਤਿ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਮਣਿਮਯੇਨ ਜਾਲੇਨ ਛਾਦਿਤਸਰੀਰਾ। **ਤਨੁਚ੍ਛਵਾ**ਤਿ ਸੁਖੁਮਚ੍ਛਵਿਯੋ। **ਸਦੇਵਾ**ਤਿ ਸਦਾ ਏਵ ਸਬ੍ਬਕਾਲਮੇਵ। **ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸੂਰਗ੍ਗਪੂਜਿਤਾ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਦੇਵਤਾਹਿ ਚੇਵ ਅਪਰਾਹਿ ਚ ਅਗ੍ਗਦੇਵਤਾਹਿ ਲਦ੍ਧਪੂਜਾ।

੧੦੨੬. **ਤਾ ਰਤ੍ਤਰਤ੍ਤਮ੍ਬਰਪੀਤਵਾਸਸਾ**ਤਿ ਰਜਨੀਯਰੂਪਾ ਚ ਰਤ੍ਤਪੀਤਵਤ੍ਥਾ ਚ। **ਅਭਿਰਤ੍ਤਲੋਚਨਾ**ਤਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਰਤ੍ਤਰਾਜੀਹਿ ਉਪਸੋਭਿਤਨਯਨਾ। **ਕੁਲੇ ਸੁਜਾਤਾ**ਤਿ ਸਿਨ੍ਧਵਕੁਲੇ ਸੁਜਾਤਾ ਵਿਸਿਟ੍ਠਦੇਵਨਿਕਾਯੇ ਸਮ੍ਭਵਾ। **ਸੁਤਨੂ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਸਰੀਰਾ। **ਸੁਚਿਮ੍ਹਿਤਾ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਸਿਤਕਰਣਾ।

੧੦੨੭. **ਤਾ ਕਮ੍ਬੁਕੇਯੂਰਧਰਾ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਕੇਯੂਰਧਰਾ। **ਸੁਮਜ੍ਝਿਮਾ**ਤਿ ਵਿਲਗ੍ਗਮਜ੍ਝਾ। **ਊਰੁਥਨੂਪਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਊਰੁਥਨਾ, ਕਦਲਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸਦਿਸਊਰੂ ਚੇਵ ਸਮੁਗ੍ਗਸਦਿਸਥਨਾ ਚ। **ਵਟ੍ਟਙ੍ਗੁਲਿਯੋ**ਤਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਤੋ ਵਟ੍ਟਙ੍ਗੁਲਿਯੋ। **ਸੁਮੁਖਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਮੁਖਾ, ਪਮੁਦਿਤਮੁਖਾ ਵਾ। **ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ।

੧੦੨੮. **ਅਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਏਕਚ੍ਚਾ। **ਸੁਵੇਣੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਕੇਸਵੇਣਿਯੋ। **ਸੁਸੂ**ਤਿ ਦਹਰਾ। **ਮਿਸ੍ਸਕੇਸਿਯੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਮਾਲਾਦੀਹਿ ਮਿਸ੍ਸਿਤਕੇਸਵਟ੍ਟਿਯੋ। ਕਥੰ? **ਸਮੰ ਵਿਭਤ੍ਤਾਹਿ ਪਭਸ੍ਸਰਾਹਿ ਚਾ**ਤਿ, ਸਮੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਦਿਸੰ ਨਾਨਾਵਿਭਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਵਿਭਤ੍ਤਾਹਿ ਸੁਵਣ੍ਣਚੀਰਾਦਿਖਚਿਤਾਹਿ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਆਦਯੋ ਵਿਯ ਪਭਸ੍ਸਰਾਹਿ ਕੇਸਵਟ੍ਟੀਹਿ ਮਿਸ੍ਸਿਤਕੇਸਿਯੋਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਅਨੁਬ੍ਬਤਾ**ਤਿ ਅਨੁਕੂਲਕਿਰਿਯਾ। **ਤਾ**ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ।

੧੦੨੯. **ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਵੌਸਿਤਾ**ਤਿ ਸਾਰਭੂਤੇਨ ਦਿਬ੍ਬਚਨ੍ਦਨੇਨ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾ ਵਿਚ੍ਛੁਰਿਤਾ।

੧੦੩੧. ਕਣ੍ਣੇਸੂਤਿਆਦਿਨਾ ਗੀਵੂਪਗਹਤ੍ਥੂਪਗਪਾਦੂਪਗਸੀਸੂਪਗਾਦਿਆਭਰਣਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਯਾਨਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨਿ, ਤੇਹਿ ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। **ਅਬ੍ਭੁਦ੍ਦਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ, ''ਅਬ੍ਭੁਦ੍ਦਸ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਸਾਰਦਿਕੋ**ਤਿ ਸਰਦਕਾਲਿਕੋ। **ਭਾਣੁਮਾ**ਤਿ ਸੂਰਿਯੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਬ੍ਭਾਦਿਦੋਸਵਿਰਹੇਨ ਦਸਪਿ ਦਿਸਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਓਭਾਸੇਤਿ।

੧੦੩੨. ਵਾਤਸ੍ਸ ਵੇਗੇਨ ਚਾਤਿ ਮਨੁਞ੍ਞਗਨ੍ਧੂਪਹਾਰਂ ਸਦ੍ਦੂਪਹਾਰਞ੍ਚ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਉਪਹਰਨ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਵਾਯਨ੍ਤੇਨ ਵਾਤਸ੍ਸ ਵੇਗੇਨ ਰਥਤੁਰਙ੍ਗਵੇਗੇਨ ਚ। **ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। **ਰੁਚਿਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਤੂਰਿਯਾਨਿ ਵਿਯ ਉਪਰੂਪਰਿ ਰੁਚਿਦਾਯਕਂ। **ਸੁਚਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਂ ਅਸਂਸਟ੍ਠਂ। **ਸੁਭ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਞ੍ਞਂ। **ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞੂਹਿ ਸੁਤਬ੍ਬਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਵਿਞ੍ਞੁਜਾਤਿਕੇਹਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸਮਯਞ੍ਞੂਹਿ ਸੋਤਬ੍ਬਂ ਸਵਨੀਯਂ ਉਤ੍ਤਮਸਭਾਵਂ ਘੋਸਂ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੦੩੩. ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮ੍ਯਾਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿਯਂ। **ਦੁਵਦ੍ਧਤੋ**ਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਦ੍ਧਪਸ੍ਸੇਹਿ। ''ਦੁਭਤੋ ਚ ਠਿਤਾ''ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਰਥਾ**ਤਿ ਰਥੇ। **ਨਾਗਾ**ਤਿ ਨਾਗੇ। ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਹਿ ਏਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। **ਸਰੋ**ਤਿ ਰਥਨਾਗਤੂਰਿਯਾਨਿ ਪਟਿਚ੍ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਸਰੋ। **ਦੇਵਿਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਵੀਣਾ ਯਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਪਤ੍ਤਬਾਹੁਭੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਵੀਣਾ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਯੋਜਿਤੇਹਿ ਦੋਣਿਪਤ੍ਤਬਾਹੁਦਣ੍ਡੇਹਿ ਤਂਤਂਮੁਚ੍ਛਨਾਨੁਰੂਪਂ ਅਵਟ੍ਠਿਤੇਹਿ ਵਾਦਿਯਮਾਨਾ ਸੁਣਨ੍ਤਂ ਜਨਂ ਪਮੋਦੇਤਿ, ਏਵਂ ਤਂ ਰਥਾਦਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੇਨ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ। ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਭਾਵੇਨ ਪੋਕ੍ਖਰਭਾਵਂ ਸੁਨ੍ਦਰਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਵੀਣਾਵਾਦਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਵਾਦਿਤਾ ਵੀਣਾ ਯਥਾ ਮਹਾਜਨਂ ਪਮੋਦੇਤਿ, ਏਵਂ ਤਂ ਰਥਾਦਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੇਨ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤੀਤਿ।

੧੦੩੪. ਇਮਾਸੁ ਵੀਣਾਸੂਤਿ ਗਾਥਾਯ ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – **ਇਮਾਸੁ** ਉਜੁਕੋਟਿਵਙ੍ਕਬ੍ਰਹਤੀਨਨ੍ਦਿਨੀਤਿਸਰਆਦਿਭੇਦਾਸੁ **ਬਹੂਸੁ ਵੀਣਾਸੁ** ਸਿਨਿਦ੍ਧਮਧੁਰਸ੍ਸਰਤਾਯ **ਵਗ੍ਗੂਸੁ** ਤਤੋ ਏਵ **ਮਨੁਞ੍ਞਰੂਪਾਸੁ ਹਦਯੇਰਿਤਂ** ਹਦਯਙ੍ਗਮਂ ਹਦਯਹਾਰਿਨਿਂ **ਪੀਤਿਂ** ਪੀਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ **ਪਵਜ੍ਜਮਾਨਾਸੁ** ਪਵਾਦਿਯਮਾਨਾਸੁ **ਅਚ੍ਛਰਾ** ਦੇਵ**ਕਞ੍ਞਾ** ਪੀਤਿਵੇਗੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਤਾਯ ਚ ਦਿਬ੍ਬ**ਪਦੁਮੇਸੁ ਭਮਨ੍ਤਿ** ਨਚ੍ਚਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿਯੋ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਿ।

੧੦੩੫. ਇਮਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ ''ਇਮਾਨਿ ਗੀਤਾਨਿ, ਇਮਾਨਿ ਵਾਦਿਤਾਨਿ, ਇਮਾਨਿ ਨਚ੍ਚਾਨਿ ਚਾ''ਤਿ। **ਸਮੇਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ**ਤਿ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸਮਰਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਸਮੇਨ੍ਤਿ ਏਕਤੋ**ਤਿ ਏਕਤੋ ਏਕਜ੍ਝਂ ਸਮਾਨਿ ਸਮਰਸਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਨ੍ਤਿਸ੍ਸਰਂ ਗੀਤਸ੍ਸਰੇਨ, ਗੀਤਸ੍ਸਰਞ੍ਚ ਤਨ੍ਤਿਸ੍ਸਰੇਨ ਸਂਸਨ੍ਦਨ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਚਨੇਨ ਯਥਾਧਿਗਤੇ ਹਸ੍ਸਾਦਿਰਸੇ ਅਪਰਿਹਾਪੇਨ੍ਤਿਯੋ ਸਮੇਨ੍ਤਿ ਸਮਾਨੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਅਥੇਤ੍ਥ ਅਚ੍ਛਰਾ ਓਭਾਸਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਗੀਤਾਦੀਨਿ ਸਮਰਸੇ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੋ ਅਥ ਅਞ੍ਞਾ ਏਕਚ੍ਚਾ ਅਚ੍ਛਰਾ ਏਤ੍ਥ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਤਵ ਰਥੇ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਅਞ੍ਞਾ ਵਰਿਤ੍ਥਿਯੋ ਉਤ੍ਤਮਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਚ੍ਚਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੋਭਾਸੇਨ ਚੇਵ ਵਤ੍ਥਾਭਰਣੋਭਾਸੇਨ ਚ ਏਤ੍ਥ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਉਭਤੋ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਦਸਪਿ ਦਿਸਾ ਕੇਵਲਂ ਓਭਾਸਯਨ੍ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੩੬. ਸੋਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂਭੂਤੋ। **ਤੂਰਿਯਗਣਪ੍ਪਬੋਧਨੋ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਤੂਰਿਯਸਮੂਹੇਨ ਕਤਪੀਤਿਪਬੋਧਨੋ। **ਮਹੀਯਮਾਨੋ**ਤਿ ਪੂਜੀਯਮਾਨੋ। **ਵਜਿਰਾਵੁਧੋਰਿਵਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦੋ ਵਿਯ।

੧੦੩੭. ਉਪੋਸਥਂ ਕਂ ਵਾ ਤੁਵਂ ਉਪਾਵਸੀਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿਪਿ ਉਪੋਸਥੋ ਉਪਵਸੀਯਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਕਂ ਵਾ ਕੀਦਿਸਂ ਨਾਮ ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। **ਧਮ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਾਦਿਪੁਞ੍ਞਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ। **ਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਤਸਮਾਦਾਨਂ। **ਅਭਿਰੋਚਯੀ**ਤਿ ਅਭਿਰੋਚੇਸਿ, ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪੂਰੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਭਿਰਾਧਯੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸਾਧੇਸਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੩੮. ਇਦਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਵਾ ਫਲਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਭਿਰੋਚਸੇ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜੋਤਸਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦੪੦.‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

੧੦੪੧.‘ਜਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਬੁਦ੍ਧਮਨੋਮਨਿਕ੍ਕਮੰ, ਨਰੁਤ੍ਤਮੰ ਕਸ੍ਸਪਮਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੰ।
ਅਵਾਪੁਰਨ੍ਤੰ ਅਮਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੰ, ਦੇਵਾਤਿਦੇਵੰ ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੰ॥

੧੦੪੨.‘ਤਮਦ੍ਦਸੰ ਕੁਞ੍ਜਰਮੋਘਤਿਣ੍ਣੰ, ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਙ੍ਗੀਨਦਬਿਮ੍ਬਸਾਦਿਸੰ।
ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤੰ ਖਿਪ੍ਪਮਹੁੰ ਸੁਚੀਮਨੋ, ਤਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸੁਭਾਸਿਤਦ੍ਧਜੰ॥

੧੦੪੩.‘ਤਮਨ੍ਨਪਾਨੰ ਅਥਵਾਪਿ ਚੀਵਰੰ, ਸੁਚਿੰ ਪਣੀਤੰ ਰਸਸਾ ਉਪੇਤੰ।
ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣਮ੍ਹਿ ਸਕੇ ਨਿਵੇਸਨੇ, ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿੰ ਸ ਅਸਙ੍ਗਮਾਨਸੋ॥

੧੦੪੪.‘ਤਮਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਚ ਚੀਵਰੇਨ ਚ, ਖਜ੍ਜੇਨ ਭੋਜ੍ਜੇਨ ਚ ਸਾਯਨੇਨ ਚ।
ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਯਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਮੁਤ੍ਤਮੰ, ਸੋ ਸਗ੍ਗਸੋ ਦੇਵਪੁਰੇ ਰਮਾਮਹੰ॥

੧੦੪੫.‘ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਇਮੰ ਨਿਰਗ੍ਗਲੰ, ਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧੰ ਵਿਸੁਦ੍ਧੰ।
ਪਹਾਯਹੰ ਮਾਨੁਸਕੰ ਸਮੁਸ੍ਸਯੰ, ਇਨ੍ਦੂਪਮੋ ਦੇਵਪੁਰੇ ਰਮਾਮਹੰ॥

੧੦੪੬.‘ਆਯੁਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸੁਖੰ ਬਲਞ੍ਚ, ਪਣੀਤਰੂਪੰ ਅਤਿਕਙ੍ਖਤਾ ਮੁਨਿ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਬਹੁੰ ਸੁਸਙ੍ਖਤੰ, ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤਬ੍ਬਮਸਙ੍ਗਮਾਨਸੇ॥

੧੦੪੭.‘ਨਯਿਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ ਪਰਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਪਨ, ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਸੇਟ੍ਠੋ ਵ ਸਮੋ ਵ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਆਹੁਨੇਯ੍ਯਾਨੰ ਪਰਮਾਹੁਤਿੰ ਗਤੋ, ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਵਿਪੁਲਪ੍ਫਲੇਸਿਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

੧੦੪੧. ਤਤ੍ਥ **ਜਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਨਚ੍ਛਟ੍ਠਾਨੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨੰ ਬੋਧਿਮੂਲੇਯੇਵ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਜਿਤਤ੍ਤਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਭਾਵਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਜਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ। ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾਦੀਨੰ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾਦਿਭਾਵਤੋ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ **ਬੁਦ੍ਧੰ**। ਪੁਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਰਿਯਤਾਯ **ਅਨੋਮਨਿਕ੍ਕਮੰ** ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸ੍ਸ ਚ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਰੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਨਰਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮੰ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੰ। **ਕਸ੍ਸਪ**ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਦਤਿ। **ਅਵਾਪੁਰਨ੍ਤੰ ਅਮਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨਨ੍ਤਰਧਾਨਤੋ ਪਭੁਤਿ ਪਿਹਿਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਨਗਰਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੰ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੰ ਵਿਵਰਨ੍ਤੰ। **ਦੇਵਾਤਿਦੇਵ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਦੇਵਾਨੰ ਅਤਿਦੇਵੰ। **ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਸਤਪੁਞ੍ਞਵਸੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੰ।

੧੦੪੨. **ਕੁਞ੍ਜਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਪਟਿਸਤ੍ਤੁਨਿਮ੍ਮਦ੍ਦਨੇਨ ਕੁਞ੍ਜਰਸਦਿਸੰ, ਮਹਾਨਾਗਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਓਘਾਨੰ ਸੰਸਾਰਮਹੋਘਸ੍ਸ ਤਰਿਤਤ੍ਤਾ **ਓਘਤਿਣ੍ਣੰ**। **ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਙ੍ਗੀਨਦਬਿਮ੍ਬਸਾਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਙ੍ਗੀਸੁਵਣ੍ਣਜਮ੍ਬੁਨਦਸੁਵਣ੍ਣਰੂਪਸਦਿਸੰ, ਕਞ੍ਚਨਸਨ੍ਨਿਭਤ੍ਤਚਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਤੰ ਖਿਪ੍ਪਮਹੁੰ ਸੁਚੀਮਨੋ**ਤਿ ਤੰ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪੰ ਤਾਵਦੇਵ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ’’ਤਿ ਪਸਾਦਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਮਲਾਪਗਮਨੇਨ ਸੁਚਿਮਨੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਮਨੋ ਅਹੋਸਿੰ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ **ਤਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾਨ** ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵ। **ਸੁਭਾਸਿਤਦ੍ਧਜ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਦ੍ਧਜੰ।

੧੦੪੩. **ਤਮਨ੍ਨਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਮ੍ਹਿ ਭਗਵਤਿ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ। **ਅਥਵਾਪਿ ਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਥ ਚੀਵਰਮ੍ਪਿ। **ਰਸਸਾ ਉਪੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਰਸੇਨ ਉਪੇਤੰ ਸਾਦੁਰਸੰ, ਉਲ਼ਾਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਪੁਪ੍ਫਾਭਿਕਿਣ੍ਣਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਗਨ੍ਥਿਤੇਹਿ ਚ ਅਗਨ੍ਥਿਕੇਹਿ ਚ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਓਲਮ੍ਬਨਵਸੇਨ ਸਨ੍ਥਰਣਵਸੇਨ ਚ

ਅਭਿਕਿਣ੍ਣੇ। **ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਪਾਦੇਸਿਂ ਅਦਾਸਿਂ। **ਅਸਙ੍ਕਮਾਨਸੋ**ਤਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਲਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਸੋ ਅਹਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੦੪੪. **ਸਗ੍ਗਸੋ**ਤਿ ਅਪਰਾਪਰੂਪਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਗ੍ਗੇ ਸਗ੍ਗੇ, ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਚ ਦੇਵਪੁਰੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਨਗਰੇ। **ਰਮਾਮੀ**ਤਿ ਕੀਲ਼ਾਮਿ ਮੋਦਾਮਿ।

੧੦੪੫. **ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਗੋਪਾਲਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਾਲੇ ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਪਭਗਵਤੋ ਯਥਾ ਅਸਦਿਸਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਏਤੇਨ ਉਪਾਯੇਨ। **ਇਮਂ ਨਿਰਗ੍ਗਲ਼ਂ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਿਵ◌ਿਧਂ ਵ◌ਿਸੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਵਟਦ੍ਵ◌ਾਰਤਾਯ ਮੁਤ੍ਤਚਾਗਤਾਯ ਚ ਨਿਰਗ੍ਗਲ਼ਂ, ਤੀਸੁਪਿ ਕਾਲੇਸੁ ਤੀਹਿ ਦ੍ਵ◌ਾਰੇਹਿ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨਾਨੁਸ੍ਸਰਣਵ◌ਿਧੀਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਯ ਤਿਵ◌ਿਧਂ, ਤਤ੍ਥ ਸਂਕਿਲੇਸਾਭਾਵ◌ੇਨ ਵ◌ਿਸੁਦ੍ਧਂ ਅਪਰਿਮਿਤਧਨਪਰਿਚ੍ਚਾਗਭਾਵ◌ੇਨ ਮਹਾਚਾਗਤਾਯ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤ੍ਵ◌ਾ, ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਂ ਪਨ ਦਾਨਂ ਚਿਰਕਤਮ੍ਪਿ ਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਉਲ਼ਾਰਤਾਯ ਅਨੁਰਨ੍ਤਰਾ ਅਨੁਸ੍ਸਰਣੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਕਟਂ ਆਸਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਵ◌ਿਯ ਉਪਟ੍ਠਿਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਆਹ ''ਇਮ''ਨ੍ਤਿ।

੧੦੪੬. ਏਵ◌ਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਥੇਤ੍ਵ◌ਾ ਇਦਾਨਿ ਤਾਦਿਸਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰੇਪਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਕਾਮਤਂ ਤਥਾਗਤੇ ਚ ਉਤ੍ਤਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਸਾਦਬਹੁਮਾਨਂ ਪਵ◌ੇਦੇਨ੍ਤੋ **"ਆਯੁਞ੍ਚ ਵ◌ਣ੍ਣਞ੍ਚਾ"**ਤਿਆਦਿਨਾ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਕਙ੍ਖਤਾ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ। **ਮੁਨੀ**ਤਿ ਥੇਰਂ ਆਲਪਤਿ।

੧੦੪੭. **ਨਯਿਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਭੂਤਂ ਲੋਕਂ ਵਦਤਿ। **ਪਰਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ। ਏਤੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਮੋ ਚ ਵ◌ਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਸੇਟ੍ਠੋ ਤਾਵ ਤਿਟ੍ਠਤੁ , ਸਮੋ ਏਵ ਨ ਵ◌ਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਹੁਨੇਯਜਾਨਂ ਪਰਮਾਹੁਤਿਂ ਗਤੋ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਯਤ੍ਤਕਾ ਆਹੁਨੇਯਜਾ ਨਾਮ, ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਪਰਮਾਹੁਤਿਂ ਪਰਮਂ ਆਹੁਨੇਯਜਭਾਵ◌ਂ ਗਤੋ। ''ਦਕ੍ਖਿਣੇਯਜਾਨਂ ਪਰਮਗ੍ਗਤਂ ਗਤੋ''ਤਿ ਵ◌ਾ ਪਾਠੋ, ਤਤ੍ਥ **ਪਰਮਗ੍ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮਂ ਅਗ੍ਗਭਾਵ◌ਂ, ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯਜਭਾਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੇਸਨ੍ਤਿ ਆਹ **"ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਵ◌ਿਪੁਲਪ੍ਫਲੇਸਿਨ"**ਨ੍ਤਿ, ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਵ◌ਿਪੁਲਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ, ਤਥਾਗਤੋ ਏਵ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ''ਆਹੁਨੇਯਜਾਨਂ ਪਰਮਗ੍ਗਤਂ ਗਤੋ''ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ।

ਏਵ◌ਂ ਕਥੇਨ੍ਤਮੇਵ ਤਂ ਥੇਰੋ ਕਲ੍ਲਚਿਤ੍ਤਂ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤਂ ਵ◌ਿਨੀਵਰਣਚਿਤ੍ਤਂ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵ◌ਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਸੋ ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਭਗਵਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਚ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਯਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਮਹਾਰਥਵ◌ਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵ◌ਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਚੁਦ੍ਦਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਮਸ੍ਸ ਮਹਾਰਥਵਗ੍ਗਸ੍ਸ

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਪਾਯਾਸਿਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਠਮਅਗਾਰਿਯਵ◌ਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਵਨਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਂ ਪਭਾਸਤੀਤਿ ਅਗਾਰਿਯਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ੍ਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਏਕਂ ਕੁਲਂ ਉਭਤੋਪਸਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਓਪਾਨਭੂਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ। ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਰਤਨਤ੍ਤਯਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਯਾਵਜੀਵਂ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਂ ਕਨਕਵਿਮਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋਤਿਆਦਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੧੦੪੮.'ਯਥਾ ਵਨਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਂ ਪਭਾਸਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਸੇਟ੍ਠਂ ਤਿਦਸਾਨਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਤਥੂਪਮਂ ਤੁਯ੍ਹਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੦੪੯.ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਥੇਰੋ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੦੫੦.'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੦੫੧.'ਅਹਞ੍ਚ ਭਰਿਯਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ, ਓਪਾਨਭੂਤਾ ਘਰਮਾਵਸਿਮ੍ਹ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਮ੍ਹ॥

੧੦੫੨.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਪਠਮਅਗਾਰਿਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਦੁਤਿਯਅਗਾਰਿਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਵਨਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਅਗਾਰਿਯਵਿਮਾਨਂ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਸਦਿਸਾਵ।

੧੦੫੪.'ਯਥਾ ਵਨਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਂ ਪਭਾਸਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਸੇਟ੍ਠਂ ਤਿਦਸਾਨਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਤਥੂਪਮਂ ਤੁਯ੍ਹਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੦੫੫.'ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੦੫੬.'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥
੧੦੫੭.'ਅਹਞ੍ਚ ਭਰਿਯਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ, ਓਪਾਨਭੂਤਾ ਘਰਮਾਵਸਿਮ੍ਹ।

ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਮ੍॥

੧੦੫੯.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –

ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਦੁਤਿਯਅਗਾਰਿਯਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਫਲਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਨ੍ਤਿ ਫਲਦਾਯਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਅਕਾਲੇ ਅਮ੍ਬਫਲਾਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਆਰਾਮਪਾਲਂ ਆਹ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਖੋ, ਭਣੇ, ਅਮ੍ਬਫਲੇਸੁ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਮੇ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਦੇਵ, ਨਤ੍ਥਿ ਅਮ੍ਬੇਸੁ ਅਮ੍ਬਫਲਂ, ਅਪਿਚਾਹਂ ਤਥਾ ਕਰੋਮਿ, ਸਚੇ ਦੇਵੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲਂ ਆਗਮੇਤਿ, ਯਥਾ ਅਮ੍ਬਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਫਲਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਣੇ, ਤਥਾ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਆਰਾਮਪਾਲੋ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਸੁ ਪਂਸੁਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਤਾਦਿਸਂ ਪਂਸੁਂ ਆਕਿਰਿ, ਤਾਦਿਸਞ੍ਚ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਿ, ਯਥਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਾ ਸਚ੍ਛਿਨ੍ਨਪਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਨਂ ਪਂਸੁਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਫਾਰੁਸਕਕਸਟਮਿਸ੍ਸਕਂ ਪਾਕਤਿਕਂ ਪਂਸੁਂ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਉਦਕਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਦਾ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਾ ਨ ਚਿਰੇਨੇਵ ਕੋਰਕਿਤਾ ਪਲ੍ਲਵਿਤਾ ਕੁਟਮਲਕਜਾਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ, ਅਥ ਸਲਾਟੁਕਜਾਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਫਲਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੇ ਪਠਮਤਰਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਫਲਾਨਿ ਮਨੋਸਿਲਾਚੁਣ੍ਣਪਿਞ੍ਜਰਵਣ੍ਣਾਨਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਗਨ੍ਧਰਸਾਨਿ ਪਰਿਣਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮਾਨਿ ਅਮ੍ਬਾਨਿ ਅਗ੍ਗਫਲਭੂਤਾਨਿ ਇਮਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮਿ , ਕਾਮਂ ਮਂ ਰਾਜਾ ਹਨਤੁ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁ ਵਾ, ਰਞ੍ਞੋ ਹਿ ਦਿਨ੍ਨੇ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਪੂਜਾਮਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਂ ਫਲਂ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੇ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਮ੍ਪਿ ਅਪਰਿਮਾਣਂ ਫਲਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਵੀਮਂਸਥ ਤਾਵ, ਭਣੇ, ਯਥਾਯਂ ਆਹਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤੇਸੁ ਏਕਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ, ਏਕਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ, ਏਕਂ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਪੁਰਿਸਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਧੀਰੋ ਵਤਾਯਂ ਪੁਰਿਸੋ, ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਪਸੁਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸ੍ਸਮਞ੍ਚ ਠਾਨਗਤਮੇਵ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਗਾਮਵਰਂ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦੀਨਿ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ''ਯਂ ਤਯਾ ਭਣੇ ਅਮ੍ਬਫਲਦਾਨੇਨ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸੁਤਂ, ਤਤੋ ਮੇ ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਦੇਮਿ, ਦੇਵ, ਯਥਾਸੁਖਂ ਪਤ੍ਤਿਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਅਵੋਚ। ਆਰਾਮਪਾਲੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ , ਤਸ੍ਸ ਸੋਲ਼ਸਯੋਜਨਿਕਂ ਕਨਕਵਿਮਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਸਤਕੂਟਾਗਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੬੦.'ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸੋਲ਼ਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੧੦੬੧.'ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।

ਅਟ੍ਟਕਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਸਾਧੁਰੂਪਾ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਕਞ੍ਞਾ ਤਿਦਸਚਰਾ ਉਲ਼ਾਰਾ।
ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ॥

੧੦੬੨‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੦੬੩‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੦੬੪‘ਫਲਦਾਯੀ ਫਲਂ ਵਿਪੁਲਂ ਲਭਤਿ, ਦਦਮੁਜੁਗਤੇਸੁ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ।
ਸੋ ਹਿ ਪਮੋਦਤਿ ਸਗ੍ਗਗਤੋ ਤਿਦਿਵੇ, ਅਨੁਭੋਤਿ ਚ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਵਿਪੁਲਂ॥

੧੦੬੫‘ਤਵੇਵਾਹਂ ਮਹਾਮੁਨਿ, ਅਦਾਸਿਂ ਚਤੁਰੋ ਫਲੇ॥

੧੦੬੬‘ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਫਲਂ ਅਲਮੇਵ ਦਾਤੁਂ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਸੁਖਤ੍ਥਿਕੇਨ।
ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਵਾ ਪਤ੍ਥਯਤਾ ਸੁਖਾਨਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਸੋਭਗ੍ਗਤਮਿਚ੍ਛਤਾ ਵਾ॥

੧੦੬੭‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ – ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੧੦੬੧. ਤਤ੍ਥ **ਅਟ੍ਟਕਾ**ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਕੂਟਾਗਾਰੇ ਅਟ੍ਟਕਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਪਰਿਮਾਣਾ। **ਸਾਧੁਰੂਪਾ**ਤਿ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਸੁਨ੍ਦਰਸਭਾਵਾ। **ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਕਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਯੋ। **ਤਿਦਸਚਰਾ**ਤਿ ਤਿਦਸੇਸੁ ਸੁਖਾਚਾਰਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰਿਨਿਯੋ। **ਉਲ਼ਾਰਾ**ਤਿ ਉਲ਼ਾਰਵਿਭਵਾ।

੧੦੬੪. **ਫਲਦਾਯੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਮ੍ਬਫਲਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ। **ਵਿਪੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਲਭਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਦਦ**ਨ੍ਤਿ ਦਦਨ੍ਤੋ ਦਾਨਹੇਤੁ। **ਉਜੁਗਤੇਸੂ**ਤਿ ਉਜੁਪਟਿਪਨ੍ਨੇਸੁ। **ਸਗ੍ਗਗਤੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਸਗ੍ਗਂ ਗਤੋ, ਤਤ੍ਥਾਪਿ **ਤਿਦਿਵੇ** ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ **ਅਨੁਭੋਤਿ ਚ ਪੁਞ੍ਞਫਲਂ ਵਿਪੁਲਂ** ਯਥਾਹਂ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞੋਪੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੬੬. **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਫਲਾਨਂ ਦਾਨਮਤ੍ਤੇਨ ਈਦਿਸੀ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਧਿਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਅਲਮੇ**ਵ ਯੁਤ੍ਤਮੇਵ। **ਨਿਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ। **ਦਿਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ ਦੇਵਲੋਕਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਿ। **ਮਨੁਸ੍ਸਸੋਭਗ੍ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸੁਭਗਭਾਵਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਫਲਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪਠਮਉਪਸ੍ਸਯਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਨ੍ਦੋ ਯਥਾ ਵਿਗਤਵਲਾਹਕੇ ਨਭੇਤਿ ਉਪਸ੍ਸਯਦਾਯਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤੁਂ ਰਾਜਗਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਸਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਉਪਾਸਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਉਪਾਸਕ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਵਸਨਯੋਗ੍ਗਟ੍ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਸਕੋ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਸਨਯੋਗ੍ਗਂ ਠਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੋਦਕਂ ਪਾਦਪੀਠਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਦੇ ਧੋਵਨ੍ਤੇ ਪਦੀਪਂ ਉਜ੍ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਚ

ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨਕਤ੍ਥਾਯ ਗੁਲਪਿਣ੍ਡਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਹ ਭਰਿਯਾਯ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੬੯.ਚਨ੍ਦੋ ਯਥਾ ਵਿਗਤਵਲਾਹਕੇ ਨਭੇ, ਓਭਾਸਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ।
ਤਥੂਪਮਂ ਤੁਯ੍ਹਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੦੭੦.'ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੦੭੧.'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥
੧੦੭੨.'ਅਹਞ੍ਚ ਭਰਿਯਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ, ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਅਰਹਤੋ ਅਦਮ੍ਹ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਮ੍ਹ॥

੧੦੭੩.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥
ਤਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਪਠਮਉਪਸ੍ਸਯਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਦੁਤਿਯਉਪਸ੍ਸਯਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੂਰਿਯੋ ਯਥਾ ਵਿਗਤਵਲਾਹਕੇ ਨਭੇਤਿ ਦੁਤਿਯਉਪਸ੍ਸਯਦਾਯਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਰਾਜਗਹਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਸਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਸਦਿਸਮੇਵ।

੧੦੭੪.'ਸੂਰਿਯੋ ਯਥਾ ਵਿਗਤਵਲਾਹਕੇ ਨਭੇ...ਪੇ॰...॥
(ਯਥਾ ਪੁਰਿਮਵਿਮਾਨਂ, ਤਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।)

੧੦੭੯.'ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥
ਤਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਦੁਤਿਯਉਪਸ੍ਸਯਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਏਕਸ੍ਸ ਘਰਦ੍ਧਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਧੋਤਹਤ੍ਥਪਾਦੋ ''ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭੋਜਨਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਯਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਤਿਯਾ ਭਤ੍ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਤ੍ਤੇ ਆਕਿਰਨ੍ਤੋ ਤੇਨ ''ਏਕਦੇਸਮੇਵ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਪਿ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਆਕਿਰਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਵਤ੍ਵਾ

ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ‘‘ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਮਯਾ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੰ ਦਿਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਉਲ਼ਾਰੰ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸੰ ਪਟਿਲਭਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸੇਸੁ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੮੧.‘ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੧੦੮੨.‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੦੮੩.‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ’’॥

੧੦੮੪.‘ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਤਸਿਤੰ ਕਿਲਨ੍ਤੰ।
ਏਕਾਹੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਪਟਿਪਾਦਯਿਸ੍ਸੰ, ਸਮਙ੍ਗਿ ਭਤ੍ਤੇਨ ਤਦਾ ਅਕਾਸਿੰ॥

੧੦੮੫.‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰… ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੦੮੪. ਤਤ੍ਥ **ਏਕਾਹੰ ਭਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੰ ਅਹੰ ਭਿਕ੍ਖਾਮਤ੍ਤੰ, ਏਕੰ ਭਤ੍ਤਵਡ੍ਢਿਤਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਪਾਦਯਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਪਾਦੇਸਿੰ ਅਦਾਸਿੰ। **ਸਮਙ੍ਗਿ ਭਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਭਤ੍ਤੇਨ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੰ, ਲਦ੍ਧਭਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵੰ ਮਹਾਥੇਰੋ ਤੇਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮੇ ਪਕਾਸਿਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਮਾਗਤੋ, ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖਾਦਾਯਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਯਵਪਾਲਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਯਵਪਾਲਕਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਦੁਗ੍ਗਤਦਾਰਕੋ ਯਵਖੇਤ੍ਤੰ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਾਤਰਾਸਤ੍ਥਾਯ ਕੁਮ੍ਮਾਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਖੇਤ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੰ ਕੁਮ੍ਮਾਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਵਖੇਤ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋ ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਕਾਲੇ ਤੰ ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਯਵਪਾਲਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਯਵਪਾਲਕੋ ਵੇਲੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਚ੍ਚਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਹਾਰੋ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਅਲਦ੍ਧਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਕਟ੍ਠਾ ਵੇਲਾ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਮਯ੍ਹੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਇਮੰ ਕੁਮ੍ਮਾਸੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਤੰ ਕੁਮ੍ਮਾਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਤੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਤੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋਪਿ ਦਾਰਕੋ ‘‘ਸੁਦਿਨ੍ਨੰ ਵਤ ਮਯਾ ਈਦਿਸਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਮਾਸਦਾਨੰ ਦਦਨ੍ਤੇਨਾ’’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੮੭.‘ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨੰ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੦੮੯. ''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੦੯੦.'ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਅਹੋਸਿਂ ਯਵਪਾਲਕੋ।
ਅਦ੍ਦਸਂ ਵਿਰਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਮਨਾਵਿਲਂ॥

੧੦੯੧.'ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ ਭਾਗਂ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ।
ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਮੋਦਾਮਿ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ॥

੧੦੯੨.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਯਵਪਾਲਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਪਠਮਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਲ੍ਯਧਰੋ ਸੁਵਤ੍ਥੋਤਿ ਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਕਾਸੀਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਾ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਗੋਚਰਗਾਮੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਥੇਰੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਧੋਵਨਂ ਪਾਦਬ੍ਭਞ੍ਜਨਤੇਲਂ ਮਞ੍ਚਪੀਠਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਪਦੀਪਿਯਞ੍ਚ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਚ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਥੇਰਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੦੯੪.'ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਲ੍ਯਧਰੋ ਸੁਵਤ੍ਥੋ, ਸੁਕੁਣ੍ਡਲੀ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੁ।
ਆਮੁਤ੍ਤਹਤ੍ਥਾਭਰਣੋ ਯਸਸ੍ਸੀ, ਦਿਬ੍ਬੇ ਵਿਮਾਨਮ੍ਹਿ ਯਥਾਪਿ ਚਨ੍ਦਿਮਾ॥

੧੦੯੫.'ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ, ਅਟ੍ਠਟ੍ਠਕਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਸਾਧੁਰੂਪਾ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਕਞ੍ਞਾ ਤਿਦਸਚਰਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ॥

੧੦੯੬.'ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੦੯੭. ''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੦੯੮.'ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਮਣੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ।

ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣੇ ਯਸਸ੍ਸੀ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇ ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੂਪਪਨ੍ਨੇ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੦੯੯.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੦੯੪. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਕੁਣ੍ਡਲੀ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੇਹਿ ਕੁਣ੍ਡਲੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਕਣ੍ਣੋ। ''ਸਕੁਣ੍ਡਲੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸਦਿਸਂ ਕੁਣ੍ਡਲਂ ਸਕੁਣ੍ਡਲਂ, ਤਂ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਕੁਣ੍ਡਲੀ, ਯੁਤ੍ਤਕੁਣ੍ਡਲੀ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਞ੍ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਕੁਣ੍ਡਲੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੁ। **ਆਮੁਤ੍ਤਹਤ੍ਥਾਭਰਣੋ**ਤਿ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾਦਿਹਤ੍ਥਾਭਰਣੋ।

੧੦੯੮. **ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੂਪਪਨ੍ਨੇ**ਤਿ ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਵਾ ਉਪਗਤੇ, ਅਧਿਗਤਵਨ੍ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਪਠਮਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੁਤਿਯਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਲ੍ਯਧਰੋ ਸੁਵਤ੍ਥੋਤਿ ਦੁਤਿਯਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਕਾਸੀਸੁ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤਾਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਅਨਨ੍ਤਰਸਦਿਸਮੇਵ।

੧੧੦੧.'ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਲ੍ਯਧਰੋ ਸੁਵਤ੍ਥੋ, ਸੁਕੁਣ੍ਡਲੀ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੁ।
ਆਮੁਤ੍ਤਹਤ੍ਥਾਭਰਣੋ ਯਸਸ੍ਸੀ, ਦਿਬ੍ਬੇ ਵਿਮਾਨਮ੍ਹਿ ਯਥਾਪਿ ਚਨ੍ਦਿਮਾ॥

੧੧੦੨.'ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।
ਅਟ੍ਠਟ੍ਠਕਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਸਾਧੁਰੂਪਾ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਕਞ੍ਞਾ ਤਿਦਸਚਰਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ॥

੧੧੦੩.'ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ – ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੧੦੪.'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥
੧੧੦੫.'ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਸਮਣੇ ਸਾਧੁਰੂਪੇ।
ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣੇ ਯਸਸ੍ਸੀ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨੇ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੧੦੬.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਦੁਤਿਯਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. (ਉਤ੍ਤਰ) ਪਾਯਾਸਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਾ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਸਭਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾਤਿ ਉਤ੍ਤਰਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਧਾਤੁਵਿਭਾਗੇ ਚ ਕਤੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਥੂਪੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਯਮਾਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਂ ਸਙ੍ਗਾਯਿਤੁਂ ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੇਸੁ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਪ੍ਪਮੁਖੇਸੁ ਮਹਾਥੇਰੇਸੁ ਯਾਵ ਵਸ੍ਸੂਪਗਮਨਾ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਚ ਥੇਰੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੇਤਬ੍ਯਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਂਸਪਾਵਨੇ ਵਸਿ। ਅਥ ਪਾਯਾਸਿ ਰਾਜਞ੍ਞੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਜਨਕਾਯੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਪਵੇਦੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯੂਦਾਹਰਣਾਦੀਹਿ ਪਰਲੋਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤਹੇਤੂਪਮਾਲਙ੍ਕਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਣ੍ਠਿਵਿਨਿਵੇਠਨਂ ਨਾਨਾਨਯਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਯਾਸਿਸੁਤ੍ਤਂ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੦੬ ਆਦਯੋ) ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਦਾਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਸੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਪਣਦ੍ਧਿਕਾਦੀਨਂ ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਅਨੁਲ਼ਾਰਜ੍ਝਾਸਯਤਾਯ ਲੂਖਂ ਅਦਾਸਿ ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਮਤ੍ਤਂ ਕਣਾਜਕਂ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯਂ ਸਾਣਾਨਿ ਚ ਵਤ੍ਥਾਨਿ । ਏਵਂ ਪਨ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਹੀਨਕਾਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜਿ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਿਚ੍ਚਾਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਅਹੋਸਿ ਦਾਨੇ ਬ੍ਯਾਵਟੋ। ਸੋ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਕਾਯਂ ਉਪਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਂ ਵਿਮਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਤਞ੍ਞੁਤਂ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਥੇਰੋ –

੧੧੦੮.‘‘ਯਾ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਸਭਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾ, ਯਤ੍ਥਚ੍ਛਤਿ ਦੇਵਸਙ੍ਘੋ ਸਮਗ੍ਗੋ।
ਤਥੂਪਮਂ ਤੁਯ੍ਹਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੧੦੯.‘‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੧੧੦.‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥
੧੧੧੧.‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਯਾਸਿਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿਂ ਮਾਣਵੋ।
ਲਦ੍ਧਾ ਧਨਂ ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਪਿਯਾ ਚ ਮੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੧੧੨.‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੧੧੦੮. ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ। **ਸਭਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਂ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰਂ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸਂ ਸਭਾਯਂ। **ਅਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਨਿਸੀਦਤਿ। **ਦੇਵਸਙ੍ਘੋ**ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਦੇਵਕਾਯੋ। **ਸਮਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਸਹਿਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ।

੧੧੧੧. **ਪਾਯਾਸਿਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿਂ ਮਾਣਵੋ**ਤਿ ਪਾਯਾਸਿਰਾਜਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਾਕਿਚ੍ਚਕਰੋ ਦਹਰਤਾਯ ਮਾਣਵੋ, ਨਾਮੇਨ ਪਨ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿਂ। **ਸਂਵਿਭਾਗਂ ਅਕਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਮੇਵ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਲਦ੍ਧਂ ਧਨਂ ਦਾਨਮੁਖੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨਵਸੇਨ ਸਂਵਿਭਜਨਂ ਅਕਾਸਿਂ।

ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਚੂਜਨ੍ਤੋਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ। ਅਥ ਵਾ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ। ਕਥਂ? **ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ**। ਕੀਦਿਸਂ? **ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

(ਉਤ੍ਤਰ) ਪਾਯਾਸਿਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਦਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਛਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪਾਯਾਸਿਵਗ੍ਗਸ੍ਸ

ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਿਮਾਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਵਨਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਂ ਪਭਾਸਤੀਤਿ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਅਪ੍ਪਭੋਗੋ ਪਰੇਸਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਤਿ। ਸੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਜਿਣ੍ਣੇ ਵੁਡ੍ਢੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਨ੍ਤੋ ''ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਪਤਿਕੁਲੇ ਠਿਤਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰਾਨਂ ਮਨਾਪਚਾਰਿਨਿਯੋ ਦੁਲ੍ਲਭਾ''ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਚਿਤ੍ਤਦੁਕ੍ਖਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦਾਰਪਰਿਗ੍ਗਹਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਨੇ ਉਪਟ੍ਠਹਤਿ, ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਉਪੋਸਥਂ ਉਪਵਸਤਿ , ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਦਾਨਾਨਿ ਦੇਤਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੧੧੪'ਯਥਾ ਵਨਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਂ ਪਭਾਸਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਸੇਟ੍ਠਂ ਤਿਦਸਾਨਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਤਥੂਪਮਂ ਤੁਯ੍ਹਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੧੧੫'ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੧੧੬'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰... ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੧੧੭'ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਅਤਾਣੋ ਕਪਣੋ ਕਮ੍ਮਕਰੋ ਅਹੋਸਿਂ।
ਜਿਣ੍ਣੇ ਚ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਭਾਰਿਂ, ਪਿਯਾ ਚ ਮੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੧੧੮'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥ –
ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਨਨ੍ਦਨਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਵਨਂ ਨਨ੍ਦਨਂ ਪਭਾਸਤੀਤਿ ਨਨ੍ਦਨਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਸਦਿਸਂ। ਅਯਂ ਪਨ ਦਾਰਪਰਿਗ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੋਸੇਸੀਤਿ ਅਯਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ।

੧੧੨੦. ਯਥਾ ਵਨਂ ਨਨ੍ਦਨਂ ਪਭਾਸਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਸੇਟ੍ਠਂ ਤਿਦਸਾਨਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਤਥੂਪਮਂ ਤੁਯ੍ਹਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਓਭਾਸਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ॥

੧੧੨੧. ‘‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ…ਪੇ॰…ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀਤਿ॥

੧੧੨੨. ‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੧੨੩. ‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਅਤਾਣੋ ਕਪਣੋ ਕਮ੍ਮਕਰੋ ਅਹੋਸਿਂ।
ਜਿਣ੍ਣੇ ਚ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਭਾਰਿਂ, ਪਿਯਾ ਚ ਮੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ।
ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੧੨੪. ‘‘ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –
ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁਪਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਨਨ੍ਦਨਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਮਣਿਥੂਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਮਣਿਥੂਣਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਏਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਵਿਸਮਂ ਸਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਕਣ੍ਟਕੇ ਨੀਹਰਤਿ, ਗਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬੇ ਅਪਨੇਤਿ, ਉਦਕਕਾਲੇ ਮਾਤਿਕਾਸੁ ਸੇਤੁਂ ਬਨ੍ਧਤਿ, ਵਿਵਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਛਾਯਾਰੁਕ੍ਖੇ ਰੋਪੇਤਿ, ਜਲਾਸਯੇਸੁ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪੁਥੁਲਗਮ੍ਭੀਰੇ ਕਰੋਤਿ, ਤਿਤ੍ਥੇ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਯਥਾਵਿਭਵਂ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੧੨੬. ‘‘ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੧੧੨੭. ‘‘ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ, ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛਨ੍ਨਾ॥

੧੧੨੯. ‘‘ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ…ਪੇ॰…ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥
ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੧੩੦. ‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ’’॥

੧੧੩੧. ‘‘ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਵਿਵਨੇ ਪਥੇ ਸਙ੍ਕਮਨਂ ਅਕਾਸਿਂ।
ਆਰਾਮਰੁਕ੍ਖਾਨਿ ਚ ਰੋਪਯਿਸ੍ਸਂ, ਪਿਯਾ ਚ ਮੇ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਦਾਨਂ ਵਿਪੁਲਂ ਅਦਾਸਿਂ॥

੧੧੩੨.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੧੩੧. ਤਤ੍ਥ **ਵਿਵਨੇਤਿ** ਅਰਞ੍ਞੇ। **ਆਰਾਮਰੁਕ੍ਖਾਨਿ ਚਾ** ਆਰਾਮਭੂਤੇ ਰੁਕ੍ਖੇ, ਆਰਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਰੁਕ੍ਖੇ ਰੋਪੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਮਣਿਥੂਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਸੁਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇ ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਵਿਭਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਮੁਣ੍ਡਕਪਬ੍ਬਤੇ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭਗਵਤੋ ਵਸਨਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿ, ਸਯਞ੍ਚ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਸਂਵਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵਸਂਸੂਚਕਂ ਨਾਨਾਰਤਨਰਂਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਵਿਚਿਤ੍ਤਵੇਦਿਕਾਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਿਵਿਧਵਿਪੁਲਾਲਙ੍ਕਾਰੋਪਸੋਭਿਤਂ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਭਿਤ੍ਤਿਤ੍ਥਮ੍ਭਸੋਪਾਨਂ ਆਰਾਮਰਮਣੀਯਕਂ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿ ਵਿਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੧੩੪.'ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇ ਪਬ੍ਬਤਸ੍ਮਿਂ, ਵਿਮਾਨਂ ਸਬ੍ਬਤੋਪਭਂ।
ਹੇਮਜਾਲਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ, ਕਿਙ੍ਕਿਣਿਜਾਲਕਪ੍ਪਿਤਂ॥

੧੧੩੫.'ਅਟ੍ਠਂਸਾ ਸੁਕਤਾ ਥਮ੍ਭਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਵੇਲੁਰਿਯਾਮਯਾ।
ਏਕਮੇਕਾਯ ਅਂਸਿਯਾ, ਰਤਨਾ ਸਤ੍ਤ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ॥

੧੧੩੬.'ਵੇਲ੍ਲੁਰਿਯਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ, ਫਲਿਕਾ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚ।
ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਮੁਤ੍ਤਾਹਿ, ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਮਣੀਹਿ ਚ॥

੧੧੩੭.'ਚਿਤ੍ਰਾ ਮਨੋਰਮਾ ਭੂਮਿ, ਨ ਤਤ੍ਥੁਦ੍ਧਂਸਤੀ ਰਜੋ।
ਗੋਪਾਨਸੀਗਣਾ ਪੀਤਾ, ਕੂਟਂ ਦਾਰੇਨ੍ਤਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ॥

੧੧੩੮.'ਸੋਪਾਨਾਨਿ ਚ ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸਾ।
ਨਾਨਾਰਤਨਗਬ੍ਭੇਹਿ, ਆਦਿਚ੍ਚੋਵ ਵਿਰੋਚਤਿ॥

੧੧੩੯.'ਵੇਦਿਯਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਤਤ੍ਥ, ਵਿਭਤ੍ਤਾ ਭਾਗਸੋ ਮਿਤਾ।
ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਾ ਆਭਨ੍ਤਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸਾ॥

੧੧੪੦.'ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਮਾਨੇ ਪਵਰੇ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਪ੍ਪਭੋ।
ਅਤਿਰੋਚਸਿ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਉਦਯਨ੍ਤੋਵ ਭਾਣੁਮਾ॥

੧੧੪੧.'ਦਾਨਸ੍ਸ ਤੇ ਇਦਂ ਫਲਂ, ਅਥੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਨ।

ਅਥੋ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਤੰ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਸੋਪਿਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੧੪੨. ‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰… ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ’’॥

੧੧੪੩.‘ਅਹੰ ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦਸ੍ਮਿੰ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਦਿਚ੍ਚਬਨ੍ਧੁਨੋ।
ਵਿਹਾਰੰ ਸਤ੍ਥੁ ਕਾਰੇਸਿੰ, ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭਿ॥

੧੧੪੪.‘ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਧਞ੍ਚ ਮਾਲਞ੍ਚ, ਪਚ੍ਚਯਞ੍ਚ ਵਿਲੇਪਨੰ।
ਵਿਹਾਰੰ ਸਤ੍ਥੁ ਅਦਾਸਿੰ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ।
ਤੇਨ ਮਯ੍ਹੰ ਇਦੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਵਸੰ ਵਤ੍ਤੇਮਿ ਨਨ੍ਦਨੇ॥

੧੧੪੫.‘ਨਨ੍ਦਨੇ ਚ ਵਨੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਨਾਨਾਦਿਜਗਣਾਯੁਤੇ।
ਰਮਾਮਿ ਨਚ੍ਚਗੀਤੇਹਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਹਿ ਪੁਰਕ੍ਖਤੋ’’ਤਿ॥

੧੧੩੪. ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਤੋਪਭ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਭਾਗੇਹਿ ਪਭਾਸਨ੍ਤੰ ਪਭਾਮੁਞ੍ਚਨਕੰ। **ਕਿਙ੍ਕਿਣਿਜਾਲਕਪ੍ਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਤਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲੰ।

੧੧੩੫. **ਸਬ੍ਬੇ ਵੇਲੁਰਿਯਾਮਯਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਥਮ੍ਭਾ ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿਮਯਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ **ਏਕਮੇਕਾਯ ਅੰਸਿਯਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠੰਸੇਸੁ ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਏਕਮੇਕਸ੍ਮਿੰ ਅੰਸਭਾਗੇ। **ਰਤਨਾ ਸਤ੍ਤ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨਕਮ੍ਮਨਿਮ੍ਮਿਤਾ, ਏਕੇਕੋ ਅੰਸੋ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੧੩੬. “**ਵੇਲੁਰਿਯਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸਾ**”ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਾਨਾਰਤਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਵੇਲੁਰਿਯਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯੇਨ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਚ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ, ਚਿਤ੍ਰਾਤਿ ਵਾ ਯੋਜਨਾ। ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦੰ ਸਾਮਿਵਚਨੰ। **ਫਲਿਕਾ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਮੁਤ੍ਤਾਹੀ**ਤਿ ਕਬਰਮਣੀਹਿ। **ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਮਣੀਹਿ ਚਾ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਮਣੀਹਿ।

੧੧੩੭. **ਨ ਤਤ੍ਥੁਦ੍ਧੰਸਤੀ ਰਜੋ**ਤਿ ਮਣਿਮਯਭੂਮਿਕਤ੍ਤਾ ਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਮਾਨੇ ਰਜੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਗੋਪਾਨਸੀਗਣਾ**ਤਿ ਗੋਪਾਨਸੀਸਮੂਹਾ। **ਪੀਤਾ**ਤਿ ਪੀਤਵਣ੍ਣਾ, ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ ਚੇਵ ਫੁਸ੍ਸਰਾਗਾਦਿਮਣਿਮਯਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੂਟੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੰ ਕਣ੍ਣਿਕੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿ।

੧੧੩੮-੯. **ਨਾਨਾਰਤਨਗਬ੍ਭੇਹੀ**ਤਿ ਨਾਨਾਰਤਨਮਯੇਹਿ ਓਵਰਕੇਹਿ। **ਵੇਦਿਯਾ**ਤਿ ਵੇਦਿਕਾ। **ਚਤਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਚਤਸ੍ਸੋ। ਤੇਨਾਹ “**ਸਮਨ੍ਤਾ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸਾ**”ਤਿ।

੧੧੪੦. **ਮਹਪ੍ਪਭੋ**ਤਿ ਮਹਾਜੁਤਿਕੋ। **ਉਦਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ। **ਭਾਣੁਮਾ**ਤਿ ਆਦਿਚ੍ਚੋ।

੧੧੪੩. **ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭੀ**ਤਿ ਕਾਯਸਾਰੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਪਸਵਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਣੀਹਿ ਤੰ ਤੰ ਕਿਚ੍ਚੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰੰ ਸਤ੍ਥੁ ਕਾਰੇਸਿਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਅਥ ਵਾ **ਸੇਹਿ ਪਾਣਿਭੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਅਨ੍ਧਕਵਿਨ੍ਦਸ੍ਮਿੰ ਗਨ੍ਧਞ੍ਚ ਮਾਲਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਯਞ੍ਚ ਵਿਲੇਪਨਞ੍ਚ ਪੂਜਾਵਸੇਨ। ਯਥਾ ਕਥੰ? ਵਿਹਾਰਞ੍ਚ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਅਦਾਸਿੰ ਪੂਜੇਸਿੰ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿੰ ਚਾਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਯੋਜਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

੧੧੪੪. **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਕਾਰਣਭੂਤੇਨ। **ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਯਾ। **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ, ਇਦੰ ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੰ ਆਧਿਪਤੇਯ੍ਯੰ। ਤੇਨਾਹ “**ਵਸੰ ਵਤ੍ਤੇਮੀ**”ਤਿ।

੧੧੪੫. **ਨਨ੍ਦਨੇ**ਤਿ ਨਨ੍ਦਿਯਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮਿਦ੍ਧਿਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ, ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਏਵਂ ਰਮਣੀਯੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਨ੍ਦਨੇ ਵਨੇ ਰਮਾਮੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵਂ ਦੇਵਤਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੇ ਆਵਿਕਤੇ ਥੇਰੋ ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਨਿਵੇਦੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਸੁਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਅਮ੍ਬਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਬਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਅਵ੍ਵਤਰੋ ਦੁਗ੍ਗਤਪੁਰਿਸੋ ਪਰੇਸਂ ਭਤ੍ਤਵੇਤਨਭਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਗਿਮ੍ਹਸਮਯੇ ਸੂਰਿਯਾਤਪਸਨ੍ਤਤ੍ਤੇ ਉਣ੍ਹਵਾਲਿਕਾਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਤੇ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਮਾਨਮਰੀਚਿਜਾਲਵਿਤ੍ਥਤੇ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੇ ਤਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਾਰਾਮਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸੇਦਾਗਤੇਨ ਗਤ੍ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਵ੍ਵਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਮਹਾ ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਘਮ੍ਮਪਰਿਲ਼ਾਹੋ, ਅਤਿਵਿਯ ਪਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਰੂਪੋ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੋ ਇਮਂ ਅਮ੍ਬਾਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨਪਰਿਸ੍ਸਮਂ ਪਟਿਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਵਿਸੇਸਤੋ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸਾਦਂ ਪਰਿਬ੍ਰੂਹੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਆਰਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਵ੍ਵਤਰਸ੍ਸ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਪੁਨ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਹ ''ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਕਾਮਤ੍ਥ, ਅਹਂ ਇਤੋ ਕੂਪਤੋ ਉਦਕਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ੍ਹਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਾਨੀਯਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ। ਸੋ ਕੂਪਤੋ ਉਦਕਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਨ੍ਹਾਪੇਸਿ, ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯਂ ਉਪਨੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਦਰਥੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਉਦਕਦਾਨੇ ਚੇਵ ਨ੍ਹਾਪਨੇ ਚ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ''ਘਮ੍ਮਾਭਿਤਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ ਥੇਰਸ੍ਸ ਘਮ੍ਮਪਰਿਲ਼ਾਹਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਸਿਂ, ਬਹੁਂ ਵਤ ਮਯਾ ਪੁਵ੍ਵਂ ਪਸੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਉਲ਼ਾਰਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਸਿ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਕਤਪੁਵ੍ਵਂ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੧੪੬.'ਉਚ੍ਚਮਿਦਂ ਮਣਿਥੂਣਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੧੧੪੭.'ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ, ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੧੧੪੮.'ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

੧੧੫੦.'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰...
ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੧੫੧.'ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਮਾਸੇ, ਪਤਪਨ੍ਤੇ ਦਿਵਙ੍ਕਰੇ।
ਪਰੇਸਂ ਭਤਕੋ ਪੋਸੋ, ਅਮ੍ਬਾਰਾਮਮਸਿਞ੍ਚਤਿ॥

੧੧੫੨.'ਅਥ ਤੇਨਾਗਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ।
ਕਿਲਨ੍ਤਰੂਪੋ ਕਾਯੇਨ, ਅਕਿਲਨ੍ਤੋਵ ਚੇਤਸਾ॥

੧੧੫੩.'ਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਆਯਨ੍ਤਂ, ਅਵੋਚਂ ਅਮ੍ਬਸਿਞ੍ਚਕੋ।
ਸਾਧੁ ਤਂ ਭਨ੍ਤੇ ਨ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯਂ, ਯਂ ਮਮਸ੍ਸ ਸੁਖਾਵਹਂ॥

੧੧੫੪.'ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ, ਨਿਕ੍ਖਿਪਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ।
ਨਿਸੀਦਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਛਾਯਾਯ ਏਕਚੀਵਰੋ॥

੧੧੫੫.'ਤਞ੍ਚ ਅਚ੍ਛੇਨ ਵਾਰਿਨਾ, ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਨਰੋ।
ਨ੍ਹਾਪਯੀ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਛਾਯਾਯ ਏਕਚੀਵਰਂ॥

੧੧੫੬.'ਅਮ੍ਬੋ ਚ ਸਿਤ੍ਤੋ ਸਮਣੋ ਚ ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ,
ਮਯਾ ਚ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸੁਤਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ।
ਇਤਿ ਸੋ ਪੀਤਿਯਾ ਕਾਯਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਫਰਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ॥

੧੧੫੭.'ਤਦੇਵ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਅਕਾਸਿਂ ਤਾਯ ਜਾਤਿਯਾ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਉਪਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹਿ ਨਨ੍ਦਨਂ॥

੧੧੫੮.'ਨਨ੍ਦਨੇ ਚ ਵਨੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਨਾਨਾਦਿਜਗਣਾਯੁਤੇ।
ਰਮਾਮਿ ਨਚ੍ਚਗੀਤੇਹਿ, ਅਚ੍ਛਰਾਹਿ ਪੁਰਕ੍ਖਤੋ''ਤਿ॥ –

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

੧੧੫੧. ਤਤ੍ਥ **ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਮਾਸੇ**ਤਿ ਆਸਾਲ੍ਹਿਮਾਸੇ। **ਪਤਪਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਦਿਪ੍ਪਨ੍ਤੇ, ਸਬ੍ਬਸੋ ਉਣ੍ਹਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਿਵਙ੍ਕਰੇ**ਤਿ ਦਿਵਾਕਰੇ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਅਸਿਞ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਸਿਞ੍ਚਤਿ, ਅ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਸਿਞ੍ਚਤਿ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਸੁ ਧੁਵਂ ਜਲਸੇਕਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਸਿਞ੍ਚਥਾ''ਤਿ ਚ ਪਾਠੋ, ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਸਿਞ੍ਚਹ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਪਰੇਸਂ ਭਤਕੋ ਪੋਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਦਾ ਅਮ੍ਬਾਰਾਮਂ ਅਸਿਞ੍ਚਿਂ ਅਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੧੫੨. **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਦਿਸਾਭਾਗੇਨ ਸੋ ਅਮ੍ਬਾਰਾਮੋ, ਤੇਨ ਅਗਮਾ ਅਗਞ੍ਛਿ। **ਅਕਿਲਨ੍ਤੋਵ ਚੇਤਸਾ**ਤਿ ਚੇਤੋਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਚੇਤਸਾ ਅਕਿਲਨ੍ਤੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਕਿਲਨ੍ਤਰੂਪੋ ਕਾਯੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਗਮਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੧੫੩-੪. **ਅਵੋਚਂ** ਅਹਂ ਤਦਾ **ਅਮ੍ਬਸਿਞ੍ਚਕੋ** ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਏਕਚੀਵਰੋ**ਤਿ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਕਾਮੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੧੧੫੬. **ਇਤੀ**ਤਿ ਏਵਂ ''ਅਮ੍ਬੋ ਚ ਸਿਤ੍ਤੋ, ਸਮਣੋ ਚ ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ, ਮਯਾ ਚ ਪੁਞ੍ਞਂ ਪਸੁਤਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ, ਏਕੇਨੇਵ ਪਯੋਗੇਨ ਤਿਵਿਧੋਪਿ ਅਤ੍ਥੋ ਸਾਧਿਤੋ''ਤਿ ਇਮਿਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਯ **ਪੀਤਿਯਾ ਸੋ** ਪੁਰਿਸੋ **ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਬ੍ਬਂ ਕਾਯਂ ਫਰਤਿ,** ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਅਤੀਤਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨਂ, ਫਰੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੧੫੭. **ਤਦੇਵ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਏਵਂ ਪਾਨੀਯਦਾਨਮਤ੍ਤਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿਂ, ਤਾਯ ਤਸ੍ਸਂ ਜਾਤਿਯਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨਾਨੁਸ੍ਸਰਾਮੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਅਮ੍ਬਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਗੋਪਾਲਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਦੇਵਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਗੋਪਾਲਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਵਾਸੀ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਗੋਪਾਲਕੋ ਪਾਤਰਾਸਤ੍ਥਾਯ ਪਿਲੋਤਿਕਾਯ ਪੁਟਬਦ੍ਧਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਾਵੀਨਂ ਚਰਣਟ੍ਠਾਨਭੂਤਂ ਗੋਚਰਭੂਮਿਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ''ਅਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਕਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਮੀਪਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਵੇਲਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਗਾਵਿਯੋ ਮਾਸਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਗੋਪਾਲੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਦਦੇਯ੍ਯਂ, ਉਦਾਹੁ ਗਾਵਿਯੋ ਮਾਸਕ੍ਖੇਤ੍ਤਤੋ ਨੀਹਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਮਾਸਸਾਮਿਕਾ ਮਂ ਯਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੁ, ਥੇਰੇ ਪਨ ਗਤੇ ਕੁਮ੍ਮਾਸਦਾਨਨ੍ਤਰਾਯੋ ਮੇ ਸਿਯਾ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਪਠਮਂ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਨੇਸਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਥੇਰੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ।

ਅਥ ਨਂ ਗਾਵਿਯੋ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਪਰਿਸ੍ਸਯਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਉਪਧਾਵਨ੍ਤਂ ਪਾਦੇਨ ਫੁਟ੍ਠੋ ਆਸੀਵਿਸੋ ਡਂਸਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਤਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਤਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਗੋਪਾਲਕੋਪਿ ਗਾਵਿਯੋ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਥੇਰਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਉਲ਼ਾਰਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਵਿਸਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿ। ਮੁਹੁਤ੍ਤਮੇਵ ਵੇਗੇ ਮੁਦ੍ਧਪਤ੍ਤੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ, ਕਾਲਕਤੋ ਚ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੧੫੯.ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਦੇਵਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਉਚ੍ਚੇ ਵਿਮਾਨਮ੍ਹਿ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੇ।
ਆਮੁਤ੍ਤਹਤ੍ਥਾਭਰਣਂ ਯਸਸ੍ਸਿਂ, ਦਿਬ੍ਬੇ ਵਿਮਾਨਮ੍ਹਿ ਯਥਾਪਿ ਚਨ੍ਦਿਮਾ॥

੧੧੬੦.'ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਲ੍ਯਧਰੋ ਸੁਵਤ੍ਥੋ, ਸੁਕੁਣ੍ਡਲੀ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੁ।
ਆਮੁਤ੍ਤਹਤ੍ਥਾਭਰਣੋ ਯਸਸ੍ਸੀ, ਦਿਬ੍ਬੇ ਵਿਮਾਨਮ੍ਹਿ ਯਥਾਪਿ ਚਨ੍ਦਿਮਾ॥

੧੧੬੧.'ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੂ। ਅਟ੍ਠਟ੍ਠਕਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਸਾਧੁਰੂਪਾ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਕਞ੍ਞਾ ਤਿਦਸਚਰਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ॥

੧੧੬੨.'ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ...ਪੇ॰...
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ –

੧੧੬੩. ''ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ...ਪੇ॰...ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲਂ''॥

੧੧੬੪.'ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ, ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਂ ਪਰੇਸਂ ਧੇਨੁਯੋ।
ਤਤੋ ਚ ਆਗਾ ਸਮਣੋ ਮਮਨ੍ਤਿਕੇ, ਗਾਵੋ ਚ ਮਾਸੇ ਅਗਮਂਸੁ ਖਾਦਿਤੁਂ॥

੧੧੬੫.'ਦ੍ਵਯਜ੍ਜ ਕਿਚ੍ਚਂ ਉਭਯਞ੍ਚ ਕਾਰਿਯਂ, ਇਚ੍ਚੇਵਹਂ ਭਨ੍ਤੇ ਤਦਾ ਵਿਚਿਨ੍ਤਯਿਂ।

ਤਤੋ ਚ ਸਵ੍ਵੰ ਪਟਿਲਦ੍ਧ ਯੋਨਿਸੋ, ‘ਦਦਾਮਿ ਭਨ੍ਤੇ’ਤਿ ਖਿਪਿਂ ਅਨਨੁਕਂ॥

੧੧੬੬.‘ਸੋ ਮਾਸਖੇਤ੍ਤੁਂ ਤੁਰਿਤੋ ਅਵ◌ਾਸਰਿਂ, ਪੁਰਾ ਅਯਂ ਭਵ੍ਜਤਿ ਯਸ੍ਸਿਦਂ ਧਨਂ।
ਤਤੋ ਚ ਕਣ੍ਹੋ ਉਰਗੋ ਮਹਾਵ◌ਿਸੋ, ਅਡਂਸਿ ਪਾਦੇ ਤੁਰਿਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਤੋ॥

੧੧੬੭.‘ਸ੍ਵ◌ਾਹਂ ਅਟ੍ਟੋਮ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਤਂ ਸਾਮਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵ◌ਾਨਨੁਕਂ।
ਅਹਾਸਿ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਮਮਾਨੁਕਮ੍ਪਯਾ, ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਕਾਲਕਤੋਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ॥

੧੧੬੮.‘ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਸਲਂ ਕਤਂ ਮਯਾ, ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਭੋਮਿ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਤਯਾ ਹਿ ਭਨ੍ਤੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤੋ ਭੁਸਂ, ਕਤਵ੍ਵ੍ਞੁਤਾਯ ਅਭਿਵ◌ਾਦਯਾਮਿ ਤਂ॥

੧੧੬੯.‘ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਸਮਾਰਕੇ ਚ, ਅਵ੍ਵ੍ਞੋ ਮੁਨਿ ਨਤ੍ਥਿ ਤਯਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ।
ਤਯਾ ਹਿ ਭਨ੍ਤੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤੋ ਭੁਸਂ, ਕਤਵ੍ਵ੍ਞੁਤਾਯ ਅਭਿਵ◌ਾਦਯਾਮਿ ਤਂ॥

੧੧੭੦.‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਸ੍ਮਿਂ ਵ◌ਾ ਪਨ, ਅਵ੍ਵ੍ਞੋ ਮੁਨੀ ਨਤ੍ਥਿ ਤਯਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ।
ਤਯਾ ਹਿ ਭਨ੍ਤੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਤੋ ਭੁਸਂ, ਕਤਵ੍ਵ੍ਞੁਤਾਯ ਅਭਿਵ◌ਾਦਯਾਮਿ ਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਦੇਵਤਾਯ ਚ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭਾਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਤੁਂ **“ਦਿਸ੍ਵ◌ਾਨ ਦੇਵ◌ਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ ਭਿਕ੍ਖੁ”**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

੧੧੫੯. ਤਤ੍ਥ **ਦੇ**ਵਨ੍ਤਿ ਗੋਪਾਲਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ। **ਭਿਕ੍ਖੁ**ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਵਦਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਵ◌ਿਮਾਨਸ੍ਸ ਬਹੁਕਾਲਾਵਟ੍ਠਾਯਿਤਾਯ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਤਿਕਤਾਯ ਏਵ ਵ◌ਾ **“ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੇ”**ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ, ‘‘ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ‘‘ਦੇਵ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੋਪਿ ਹਿ ਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਤਤ੍ਥ ਅਵਟ੍ਠਾਨਤੋ ‘‘ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੇ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤਂ ਲਭਤਿ। **ਯਥਾਪਿ ਚਨ੍ਦਿਮਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਕਨ੍ਤਸੀਤਲਮਨੋਹਰਕਿਰਣਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਬ੍ਬੇ ਵ◌ਿਮਾਨਮ੍ਹਿ ਵ◌ਿਰੋਚਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਵ◌ਿਰੋਚਮਾਨਨ੍ਤਿ ਵਚਨਸੇਸਾ।

੧੧੬੦. **ਅਲਙ੍ਕਤੋ**ਤਿਆਦਿ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੇਰੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਂ, ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਤ੍ਥਮੇਵ।

੧੧੬੪. **ਸਞ੍ਞਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਞ੍ਞਮੇਤ੍ਵ◌ਾ, **ਸਞ੍ਞਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵ◌ਾ ਸਞ੍ਞਹੇਤ੍ਵ◌ਾ। ਹੇਤ੍ਵਤ੍ਥੋਪਿ ਹਿ ਇਧ ਅਨ੍ਤੋਨੀਤੋ, ਬਹੂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਗਾ**ਤਿ ਆਗਞ੍ਛਿ। **ਮਾਸੇ**ਤਿ ਮਾਸਸਸ੍ਸਾਨਿ।

੧੧੬੫. **ਦ੍ਵਯਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਦ੍ਵਯਂ ਅਜ੍ਜ ਏਤਰਹਿ **ਕਿਚ੍ਚਂ** ਕਾਤਬ੍ਬਂ। **ਉਭਯਞ੍ਚ ਕਾਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯਵਚਨਂ। **ਸਵ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਵ੍ਵੰ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਯੋਨਿਸੋ’’ਤਿ **ਪਟਿਲਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵ◌ਾ। **ਖਿਪਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਨਿਗ੍ਗਾਹਾਪਨਵਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇ ਖਿਪਿਂ। **ਅਨਨੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਨਨੁਕਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵ◌ਾ ਠਪਿਤਂ ਪਿਲੋਤਿਕਂ। ਅ-ਕਾਰੋ ਚੇਤ੍ਥ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ।

੧੧੬੬. **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਅਹਂ। **ਤੁਰਿਤੋ**ਤਿ ਤੁਰਿਤੋ ਸਮ੍ਭਮਨ੍ਤੋ। **ਅਵ◌ਾਸਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਿ, ਪਾਵ◌ਿਸਿਂ ਵ◌ਾ। **ਪੁਰਾ ਅਯਂ ਭਵ੍ਜਤਿ ਯਸ੍ਸਿਦਂ ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਖੇਤ੍ਤਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਇਦਂ ਮਾਸਸਸ੍ਸਂ ਧਨਂ, ਤਂ ਅਯਂ ਗੋਗਣੋ ਭਵ੍ਜਤਿ ਪੁਰਾ ਤਸ੍ਸ ਭਵ੍ਜਨਤੋ, ਆਮਦ੍ਦਨਤੋ ਪੁਰੇਤਰਮੇਵ◌ਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ। **ਤੁਰਿਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਤੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਭਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਮਾਨਸ੍ਸ, ਸਹਸਾ ਗਮਨੇਨ ਮਗ੍ਗੇ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵ◌ਾ ਗਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੧੧੬੭. ਅਟ੍ਟੋਮ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤੋਤਿ ਤੇਨ ਆਸੀਵਿਸਡੰਸਨੇਨ ਅਟ੍ਟੋ ਅਟ੍ਟਿਤੋ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖੇਨ ਬਾਧਿਤੋ ਭਵਾਮਿ। **ਅਹਾਸੀ**ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਕਾਲਕਤੋਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਚੁਤੋ ਮਰਣਕਾਲਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਖੇਪਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਕਾਲਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਕਾਲਕਤੋ, ਤਦਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਚ ਅਮ੍ਹਿ ਦੇਵਤਾ ਦੇਵਤ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦੇਵਤਾ ਹੋਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੧੬੯. ਤਯਾਤਿ ਤਯਾ ਸਦਿਸੋ **ਅਞ੍ਞੋ ਮੁਨਿ** ਮੋਨੇਯ੍ਯਗੁਣਯੁਤ੍ਤੋ ਇਸਿ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਯਾ**ਤਿ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੇ ਇਦਂ ਕਰਣਵਚਨਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਗੋਪਾਲਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਕਣ੍ਡਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੁਣ੍ਣਮਾਸੇ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦੋਤਿ ਕਣ੍ਡਕਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਕਣ੍ਡਕੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਕਭਵਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਯਾਨਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨੋ ਸਹਸਾ ਯਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ –

੧੧੭੧. ਪੁਣ੍ਣਮਾਸੇ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦੋ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਰਿਵਾਰਿਤੋ।
ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਨੁਪਰਿਯਾਤਿ, ਤਾਰਕਾਧਿਪਤੀ ਸਸੀ॥

੧੧੭੨. ਤਥੂਪਮਂ ਇਦਂ ਬ੍ਯਮ੍ਹਂ, ਦਿਬ੍ਬਂ ਦੇਵਪੁਰਮ੍ਹਿ ਚ।
ਅਤਿਰੋਚਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਉਦਯਨ੍ਤੋਵ ਰਂਸਿਮਾ॥

੧੧੭੩. ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ, ਫਲਿਕਾ ਰੂਪਿਯਸ੍ਸ ਚ।
ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਮੁਤ੍ਤਾਹਿ, ਲੋਹਿਤਙ੍ਗਮਣੀਹਿ ਚ॥

੧੧੭੪. ਚਿਤ੍ਰਾ ਮਨੋਰਮਾ ਭੂਮਿ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਥਤਾ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸੁਭਾ ਰਮ੍ਮਾ, ਪਾਸਾਦੋ ਤੇ ਸੁਮਾਪਿਤੋ॥

੧੧੭੫. ਰਮ੍ਮਾ ਚ ਤੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ, ਪੁਥੁਲੋਮਨਿਸੇਵਿਤਾ।
ਅਚ੍ਛੋਦਕਾ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ, ਸੋਣ੍ਣਵਾਲੁਕਸਨ੍ਥਤਾ॥

੧੧੭੬. ਨਾਨਾਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਸਮੋਤਤਾ।
ਸੁਰਭਿਂ ਸਮ੍ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਞ੍ਞਾ ਮਾਤੁਤੇਰਿਤਾ॥

੧੧੭੭. ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਉਭਤੋ ਪਸ੍ਸੇ, ਵਨਗੁਮ੍ਬਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ।
ਉਪੇਤਾ ਪੁਪ੍ਫਰੁਕ੍ਖੇਹਿ, ਫਲਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਚੂਭਯਂ॥

੧੧੭੮. ਸੋਵਣ੍ਣਪਾਦੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ, ਮੁਦੁਕੇ ਗੋਨਕਤ੍ਥਤੇ।

ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦੇਵਰਾਜੰਵ, ਉਪਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾ॥

੧੧੭੯.ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ , ਨਾਨਾਮਾਲਾਵਿਭੂਸਿਤਾ।
ਰਮੇਨ੍ਤਿ ਤੰ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੰ, ਵਸਵਤ੍ਤੀਵ ਮੋਦਸਿ॥

੧੧੮੦.ਭੇਰਿਸਙ੍ਖਮੁਦਿਙ੍ਗਾਹਿ, ਵੀਣਾਹਿ ਪਣਵੇਹਿ ਚ।
ਰਮਸਿ ਰਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਨਚ੍ਚਗੀਤੇ ਸੁਵਾਦਿਤੇ॥

੧੧੮੧.ਦਿਬ੍ਬਾ ਤੇ ਵਿਵਿਧਾ ਰੂਪਾ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਸਦ੍ਦਾ ਅਥੋ ਰਸਾ।
ਗਨ੍ਧਾ ਚ ਤੇ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਚ ਮਨੋਰਮਾ॥

੧੧੮੨.ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਮਾਨੇ ਪਵਰੇ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤ ਮਹਪ੍ਪਭੋ।
ਅਤਿਰੋਚਸਿ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਉਦਯਨ੍ਤੋਵ ਭਾਣੁਮਾ॥

੧੧੮੩.ਦਾਨਸ੍ਸ ਤੇ ਇਦੰ ਫਲੰ, ਅਥੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਵਾ ਪਨ।
ਅਥੋ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਤੰ ਮੇ ਅਕ੍ਖਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ॥ –

ਅਧਿਗਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਮੁਖੇਨ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਿ।

੧੧੮੪.ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੧੧੮੫.ਅਹੰ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ, ਸਾਕਿਯਾਨੰ ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਕਣ੍ਡਕੋ ਸਹਜੋ ਅਹੰ॥

੧੧੮੬.ਯਦਾ ਸੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਾਯੰ, ਬੋਧਾਯ ਮਭਿਨਿਕ੍ਖਮਿ।
ਸੋ ਮੰ ਮੁਦੂਹਿ ਪਾਣੀਹਿ, ਜਾਲਿਤਮ੍ਬਨਖੇਹਿ ਚ॥

੧੧੮੭.ਸਤ੍ਥਿੰ ਆਕੋਟਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਵਹ ਸਮ੍ਮਾਤਿ ਚਬ੍ਰਵਿ।
'ਅਹੰ ਲੋਕੰ ਤਾਰਯਿਸ੍ਸੰ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮੰ'॥

੧੧੮੮.ਤੰ ਮੇ ਗਿਰੰ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਹਾਸੋ ਮੇ ਵਿਪੁਲੋ ਅਹੁ।
ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਸੁਮਨੋ, ਅਭਿਸੀਸਿੰ ਤਦਾ ਅਹੰ॥

੧੧੮੯.ਅਭਿਰੂਲ੍ਹਞ੍ਚ ਮੰ ਞਤ੍ਵਾ, ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤੰ ਮਹਾਯਸੰ।
ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਮੁਦਿਤੋ, ਵਹਿਸ੍ਸੰ ਪੁਰਿਸੁਤ੍ਤਮੰ॥

੧੧੯੦.ਪਰੇਸੰ ਵਿਜਿਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਉਗ੍ਗਤਸ੍ਮਿੰ ਦਿਵਾਕਰੇ।
ਮਮੰ ਛਨ੍ਨਞ੍ਚ ਓਹਾਯ, ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਸੋ ਅਪਕ੍ਕਮਿ॥

੧੧੯੧. ‘ਤਸ੍ਸ ਤਮ੍ਬਨਖੇ ਪਾਦੇ, ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਪਰਿਲੇਹਿਸਂ।
ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਚ ਮਹਾਵੀਰਂ, ਰੁਦਮਾਨੋ ਉਦਿਕ੍ਖਿਸਂ॥

੧੧੯੨. ‘ਅਦਸ੍ਸਨੇਨਹਂ ਤਸ੍ਸ, ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ।
ਅਲਤ੍ਥਂ ਗਰੁਕਾਬਾਧਂ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਮੇ ਮਰਣਂ ਅਹੁ॥

੧੧੯੩. ‘ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਨੁਭਾਵੇਨ, ਵਿਮਾਨਂ ਆਵਸਾਮਿਦਂ।
ਸਬ੍ਬਕਾਮਗੁਣੋਪੇਤਂ, ਦੇਵੋ ਦੇਵਪੁਰਮ੍ਹਿਵ॥

੧੧੯੪. ‘ਯਞ੍ਚ ਮੇ ਅਹੁਵਾ ਹਾਸੋ, ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਬੋਧਿਯਾ।
ਤੇਨੇਵ ਕੁਸਲਮੂਲੇਨ, ਫੁਸਿਸ੍ਸਂ ਆਸਵਕ੍ਖਯਂ॥

੧੧੯੫. ‘ਸਚੇ ਹਿ ਭਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਤ੍ਥੁ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ।
ਮਮਾਪਿ ਨਂ ਵਚਨੇਨ, ਸਿਰਸਾ ਵਜ੍ਜਾਸਿ ਵਨ੍ਦਨਂ॥

੧੧੯੬. ‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਦਟ੍ਠੁਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਜਿਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲਂ।
ਦੁਲ੍ਲਭਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਹੋਤਿ, ਲੋਕਨਾਥਾਨ ਤਾਦਿਨ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਸੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਹਜਾਤੋ ਕਣ੍ਡਕੋ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਸਮਯੇ ਅਭਿਰੂਲ੍ਹੋ ਤੇਨੇਵ ਰਤ੍ਤਾਵਸੇਸੇਨ ਤੀਣਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਾਨਦੀਤੀਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਸੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਸੂਰਿਯੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ਘਟਿਕਾਰਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਉਪਨੀਤਾਨਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ। ਸਿਨੇਹਭਾਰਿਕੇਨ ਹਦਯੇਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਲੇਹਿਤ੍ਵਾ ਪਸਾਦਸੋਮ੍ਮਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਦਸ੍ਸਨਪਥਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਪਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਲੋਕਨਾਥੇ ‘‘ਏਵਂਵਿਧਂ ਨਾਮ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਅਹਂ ਵਹਿਂ, ਸਫਲਂ ਵਤ ਮੇ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਚਿਰਕਾਲਂ ਸਞ੍ਜਾਤਸ੍ਸ ਪੇਮਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵਿਯੋਗਦੁਕ੍ਖਂ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ਭਾਵਿਨਿਯਾ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ **‘‘ਪੁਣ੍ਣਮਾਸੇ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦੋ…ਪੇ॰… ਅਹਂ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿ’’**ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

੧੧੭੧. ਤਤ੍ਥ **ਪੁਣ੍ਣਮਾਸੇ**ਤਿ ਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਂ ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖੇ ਪਨ੍ਨਰਸਿਯਂ। **ਤਾਰਕਾਧਿਪਤੀ**ਤਿ ਤਾਰਕਾਨਂ ਅਧਿਪਤਿ। **ਸਸੀ**ਤਿ ਸਸਲਞ੍ਛਨਵਾ। ‘‘ਤਾਰਕਾਧਿਪ ਦਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਤਾਰਕਾਧਿਪਾਤਿ ਅਵਿਭਤ੍ਤਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਤਾਰਕਾਨਂ ਅਧਿਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਅਨੁਪਰਿਯਾਤਿ ਚਾਤਿ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ।

੧੧੭੨. **ਦਿਬ੍ਬਂ ਦੇਵਪੁਰਮ੍ਹਿ ਚਾ**ਤਿ ਦੇਵਪੁਰਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਦਿਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਠਾਨਤੋ ਦੇਵਪੁਰਂ ਉਤ੍ਤਮਂ, ਏਵਂ ਦੇਵਪੁਰਤੋ ਚਾਪਿ ਇਦਂ ਤਵ ਵਿਮਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ **‘‘ਅਤਿਰੋਚਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਉਦਯਨ੍ਤੋਵ ਰਂਸਿਮਾ’’**ਤਿ, ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੧੭੩. **ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣੇਨ ਚ ਇਦਂ ਬਜਮ੍ਮਂ ਨਿਮ੍ਮਿਤਨ੍ਤਿ ਵਚਨਸੇਸੇਨ ਯੋਜਨਾ। **ਫਲਿਕਾ**ਤਿ ਫਲਿਕਮਣਿਨਾ।

੧੧੭੫. **ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ**ਤਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ।

੧੧੭੭-੮. ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ। **ਵਨਗੁਮ੍ਬਾ**ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਸੁਪੁਪ੍ਫਗਚ੍ਛੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਦੇਵਰਾਜਂਵਾ**ਤਿ ਸਕ੍ਕਂ ਵਿਯ। **ਉਪਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

੧੧੭੯. ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਇਟ੍ਠਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤਾ, ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਭੂਸਿਤਸਰੀਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਸਵਤ੍ਤੀਵਾ**ਤਿ ਵਸਵਤ੍ਤਿਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਯ।

੧੧੮੦. ਭੇਰਿਸਙ੍ਖਮੁਦਿਙ੍ਗਾਹੀਤਿ ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਭੇਰੀਹਿ ਚ ਸਙ੍ਖੇਹਿ ਚ ਮੁਦਿਙ੍ਗੇਹਿ ਚਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਰਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਾਯ ਰਤਿਯਾ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੋ। **ਨਚ੍ਚਗੀਤੇ ਸੁਵਾਦਿਤੇ**ਤਿ ਨਚ੍ਚੇ ਚ ਗੀਤੇ ਚ ਸੁਤੂਰੇ ਵਾਦਿਤੇ ਚ, ਨਚ੍ਚਨੇ ਚ ਗਾਯਨੇ ਚ ਸੁਤੂਰੇ ਵਾਦਿਤੇ ਚ ਹੇਤੁਭੂਤੇ। ਨਿਮਿਤ੍ਤਤ੍ਥੇ ਹਿ ਏਤਂ ਭੁਮ੍ਮਂ, ਪਵਤ੍ਤਿਤੇਤਿ ਵਾ ਵਚਨਸੇਸੋ।

੧੧੮੧. ਦਿਬ੍ਬਾ ਤੇ ਵਿਵਿਧਾ ਰੂਪਾਤਿ ਦੇਵਲੋਕਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਰੂਪਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪੇਤਾ ਮਨੋਰਮਾ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਕਿਰਿਯਾਪਦਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। **ਦਿਬ੍ਬਾ ਸਦ੍ਦਾ**ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੧੧੮੫. ਕਣ੍ਡਕੋ ਸਹਜੋ ਅਹਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ''ਅਹੂ''ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਕਣ੍ਡਕੋ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਦਿਵਸੇ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਸਹਜੋ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੧੮੬. ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਾਯਨ੍ਤਿ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਿਯਂ, ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੋਧਾਯ ਮਭਿਨਿਕ੍ਖਮੀ**ਤਿ ਮ-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ, ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਅਤ੍ਥਂ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮੁਦੂਹਿ ਪਾਣੀਹੀ**ਤਿ ਮੁਦੁਹਤ੍ਥਤਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਂ ਵਦਤਿ। **ਜਾਲਿਤਮ੍ਬਨਖੇਹੀ**ਤਿ ਜਾਲਵਨ੍ਤੇਹਿ ਅਭਿਲੋਹਿਤਨਖੇਹਿ। ਤੇਨ ਜਾਲਹਤ੍ਥਤਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਂ ਤਮ੍ਬਨਖਤਂ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੧੧੮੭. ਸਤ੍ਥਿ ਨਾਮ ਜਙ੍ਘਾ, ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਥਿਨੋ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਭੂਤੋ ਊਰੁਪ੍ਪਦੇਸੋ ''ਸਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਆਕੋਟਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪੋਠੇਤ੍ਵਾ। **"ਵਹ ਸਮ੍ਮਾ"ਤਿ ਚਬ੍ਰਵੀ**ਤਿ ''ਸਮ੍ਮ ਕਣ੍ਡਕ, ਅਜ੍ਜੇਕਰਤ੍ਤਿਂ ਮਂ ਵਹ, ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਵਯ੍ਹਂ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਚ ਕਥੇਸਿ। ਵਹਨੇ ਪਨ ਪਯੋਜਨਂ ਤਦਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਵਦਨ੍ਤੋ **"ਅਹਂ ਲੋਕਂ ਤਾਰਯਿਸ੍ਸਂ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮ"**ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ''ਅਹਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੋ ਅਧਿਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ ਸਂਸਾਰਮਹੋਘਤੋ ਤਾਰਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਯਿਦਂ ਗਮਨਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚੀਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਗਮਨੇ ਪਯੋਜਨਸ੍ਸ ਅਨੁਤ੍ਤਰਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੧੧੮੮-੯. ਹਾਸੋਤਿ ਤੁਟ੍ਠਿ। **ਵਿਪੁਲੋ**ਤਿ ਮਹਾਉਲ੍ਹਾਰੋ। **ਅਭਿਸੀਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਆਸਿਸਿਂ ਇਚ੍ਛਿਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂ । **ਅਭਿਰੂਲ੍ਹਞ੍ਚ ਮਂ ਞਤ੍ਵਾ, ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਮਹਾਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਤ੍ਥਟਵਿਪੁਲਯਸਂ ਸਕ੍ਯਰਾਜਪੁਤ੍ਤਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਮਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਵਹਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਨੇਸਿਂ।

੧੧੯੦-੯੧. ਪਰੇਸਨ੍ਤਿ ਪਰਰਾਜੂਨਂ। **ਵਿਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਂ ਪਰਰਜ੍ਜਂ। **ਓਹਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ। **ਅਪਕ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ''ਪਰਿਬ੍ਬਜੀ''ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਪਰਿਲੇਹਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਤੋ ਲੇਹਿਂ। **ਉਦਿਕ੍ਖਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਓਲੋਕੇਸਿਂ।

੧੧੯੨-੩. ਗਰੁਕਾਬਾਧਨ੍ਤਿ ਗਰੁਕਂ ਬਾਲ੍ਹਂ ਆਬਾਧਂ, ਮਰਣਨ੍ਤਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨਾਹ **"ਖਿਪ੍ਪਂ ਮੇ ਮਰਣਂ ਅਹੂ"**ਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਅਨੇਕਾਸੁ ਜਾਤੀਸੁ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਦਲ੍ਹਭਤ੍ਤਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਯੋਗਦੁਕ੍ਖਂ ਸਹਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਧਿਗਨ੍ਤੁਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਪਨ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਉਲ੍ਹਾਰਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਤੇਨ ਮਰਣਾਨਨ੍ਤਰਂ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਉਲ੍ਹਾਰਾ ਚਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **"ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਨੁਭਾਵੇਨਾ"**ਤਿ, ਠਾਨਗਤਸ੍ਸ ਪਸਾਦਮਯਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਬਲੇਨ। **ਦੇਵੋ ਦੇਵਪੁਰਮ੍ਹਿਵਾ**ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਯ।

੧੧੯੪. **ਯਞ੍ਚ ਮੇ ਅਹੁਵਾ ਹਾਸੋ, ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਬੋਧਿਯਾ**ਤਿ ‘‘ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮ’’ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਤਰਂ ਬੋਧਿਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਦਾ ਮਯ੍ਹਂ ਹਾਸੋ ਅਹੁ, ਯਂ ਹਾਸਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਸੁਸ੍ਸਨਂ, **ਤੇਨੇਵ ਕੁਸਲਮੂਲੇਨ** ਤੇਨੇਵ ਕੁਸਲਬੀਜੇਨ **ਫੁਸਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਫੁਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮਿ।

੧੧੯੫. ਏਵਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਯਥਾਧਿਗਤਾਯ ਅਨਾਗਤਾਯ ਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਰਣਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋਪਿ ਪੁਰੇਤਰਂ ਥੇਰੇਨ ਸਤ੍ਥੁ ਵਨ੍ਦਨਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ “**ਸਚੇ**”ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਚੇ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ। ‘‘ਸਚੇ ਗਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਏਵਤ੍ਥੋ। **ਮਮਾਪਿ ਨਂ ਵਚਨੇਨਾ**ਤਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਤਵ ਸਭਾਵੇਨੇਵ, ਅਥ ਖੋ ਮਮਾਪਿ ਵਚਨੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ। **ਵਜ੍ਜਾਸੀ**ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਮਮਾਪਿ **ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੧੯੬. ਯਦਿਪਿ ਦਾਨਿ ਵਨ੍ਦਨਞ੍ਚ ਪੇਸੇਮਿ, ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਏਵ ਪਨ ਨ ਤਿਟ੍ਠਾਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਹ “**ਅਹਮ੍ਪਿ ਦਟ੍ਠੁਂ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਜਿਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲ**”ਨ੍ਤਿ। ਗਮਨੇ ਪਨ ਦਲ੍ਹਤਰਂ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ “**ਦੁਲ੍ਲਭਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਹੋਤਿ, ਲੋਕਨਾਥਾਨ ਤਾਦਿਨ**”ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

੧੧੯੭.‘ਸੋ ਕਤਞ੍ਞੂ ਕਤਵੇਦੀ, ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।
ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਿਰਂ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਸੋਧਯਿ॥

੧੧੯੮.‘ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ ਵਤਾਨਿ ਚ।
ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਪਾਦੇ, ਤਤ੍ਥੇਵਨ੍ਤਰਧਾਯਥਾ’’ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰੇਹਿ ਠਪਿਤਾ।

੧੧੯੭. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਿਰਂ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ। **ਵਿਸੋਧਯੀ**ਤਿ ਅਧਿਗਚ੍ਛਿ। ਅਧਿਗਮੋਯੇਵ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੋਧਨਂ।

੧੧੯੮. **ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਸਮੁਗ੍ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ। **ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ ਵਤਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਵਤ੍ਥੁਕਂ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਞ੍ਚ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਞ੍ਚ ‘‘ਸੀਲਬ੍ਬਤੇਹਿ ਸੁਦ੍ਧੀ’’ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨਕਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੇ ਚ ਵਿਸੋਧਯੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਸਹ ਪਰਿਯਾਯੇਹਿ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਰਾਮਾਸਾ ‘‘ਵਤਾਨੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਕਣ੍ਡਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਂ ਦਰਸੋਕਨਾਸਨਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਅਨੇਕਵਣ੍ਣੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਥੇਰੋ –

੧੧੯੯.‘ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਂ ਦਰਸੋਕਨਾਸਨਂ, ਵਿਮਾਨਮਾਰੁਯ੍ਹ ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤਂ।
ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਗਣੇਨ, ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਭੂਤਪਤੀਵ ਮੋਦਸਿ॥

੧੨੦੦.‘ਸਮਸ੍ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ ਕੁਤੋ ਪਨੁਤ੍ਤਰੋ, ਯਸੇਨ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਚ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਚ।
ਸਬ੍ਬੇ ਚ ਦੇਵਾ ਤਿਦਸਗਣਾ ਸਮੇਚ੍ਚ, ਤਂ ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਸਿਂਵ ਦੇਵਾ।
ਇਮਾ ਚ ਤੇ ਅਚ੍ਛਰਾਯੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਪਮੋਦਯਨ੍ਤਿ॥

੧੨੦੧.‘‘ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੋਸਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ,
ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞਂ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵਂ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ,
ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਅਧਿਗਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਮੁਖੇਨ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੧੨੦੨. ‘‘ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ…ਪੇ॰…ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦਂ ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋਪਿ –

੧੨੦੩.‘‘ਅਹਂ ਭਦਨ੍ਤੇ ਅਹੁਵਾਸਿ ਪੁਬ੍ਬੇ, ਸੁਮੇਧਨਾਮਸ੍ਸ ਜਿਨਸ੍ਸ ਸਾਵਕੋ।
ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਨਨੁਬੋਧੋਹਮਸ੍ਮਿ, ਸੋ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਿਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਹਂ॥

੧੨੦੪.‘‘ਸੋਹਂ ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਜਿਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਸ੍ਸੋਘਤਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਤਾਦਿਨੋ।
ਰਤਨੁਚ੍ਚਯਂ ਹੇਮਜਾਲੇਨ ਛਨ੍ਨਂ, ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਥੂਪਸ੍ਮਿਂ ਮਨਂ ਪਸਾਦਯਿਂ॥

੧੨੦੫.‘‘ਨ ਮਾਸਿ ਦਾਨਂ ਨ ਚ ਮਤ੍ਥਿ ਦਾਤੁਂ, ਪਰੇ ਚ ਖੋ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਦਪੇਸਿਂ।
ਪੂਜੇਥ ਨਂ ਪੂਜਨੀਯਸ੍ਸ ਧਾਤੁਂ, ਏਵਂ ਕਿਰ ਸਗ੍ਗਮਿਤੋ ਗਮਿਸ੍ਸਥ॥

੧੨੦੬.‘‘ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮਂ ਕੁਸਲਂ ਕਤਂ ਮਯਾ,
ਸੁਖਞ੍ਚ ਦਿਬ੍ਬਂ ਅਨੁਭੋਮਿ ਅਤ੍ਤਨਾ।
ਮੋਦਾਮਹਂ ਤਿਦਸਗਣਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ,
ਨ ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਖਯਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝਗ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਕਥੇਸਿ।

ਇਤੋ ਕਿਰ ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸੇ ਸੁਮੇਧੋ ਨਾਮ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ ਏਕੋਭਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਬੁਦ੍ਧਕਿਚ੍ਚੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਚ ਭਗਵਤੋ ਧਾਤੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਚੇਤਿਯੇ ਕਤੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਵਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿ। ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਚ ਸਂਵੇਗਬਹੁਲਤਾਯ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦਵਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੇ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਪਰਿਭਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਉਪੋਸਥਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਸਮਾਦਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਸੋ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕਾਲਕਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਉਲ਼ਾਰਭਾਵੇਨ ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਸਕ੍ਕਾਦੀਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਸਕ੍ਕਤਪੂਜਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਅਪਰਾਪਰਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸਂਸਰਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੇਨ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ‘‘ਅਨੇਕਵਣ੍ਣੋ’’ਤਿ ਨਂ ਦੇਵਤਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਂਸੁ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਅਥ ਨਂ ਅਨੇਕਵਣ੍ਣੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ…ਪੇ॰… ਨ ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਖਯਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝਗਨ੍ਤਿ ਕਥੇਸੀ’’ਤਿ।

੧੧੯੯. ਤਤ੍ਥ **ਅਨੇਕਵਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਨੀਲਪੀਤਾਦਿਵਸੇਨ ਵਿਵਿਧਵਣ੍ਣਤਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਵਿਮਾਨਾਦੀਨਂ ਵਿਵਿਧਸਣ੍ਠਾਨਤਾਯ ਚ ਨਾਨਾਵਿਧਵਣ੍ਣਂ। **ਦਰਸੋਕਨਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਤਲਭਾਵੇਨ ਦਰਥਪਰਿਲ਼ਾਹਾਨਂ ਵਿਨੋਦਨਤੋ ਮਨੁਞ੍ਞਤਾਯ ਦਸ੍ਸਨੀਯਤਾਯ ਚ ਸੋਕਸ੍ਸ ਅਨੋਕਾਸਤੋ ਦਰਸੋਕਨਾਸਨਂ। **ਅਨੇਕਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਚਿਤ੍ਤਰੂਪਂ। **ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਭੂਤਪਤੀ**ਵਾਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਕਾਯਿਕੋਪਿ ਉਲ਼ਾਰਦਿਬ੍ਬਭੋਗਤਾਯ ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਯ ਮੋਦਸਿ ਤੁਸ੍ਸਸਿ ਅਭਿਰਮਸਿ।

੧੨੦੦. **ਸਮਸ੍ਸਮੋ**ਤਿ ਸਮੋ ਏਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮੋ, ਨਿਬ੍ਬਰਿਯਾਯੇਨ ਸਦਿਸੋ ਤੇ ਤੁਯ੍ਹੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੋ ਪਨ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਧਿਕੋ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਕੇਨ ਪਨ ਸਮਤਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਤਾ ਚਾਤਿ ਆਹ **"ਯਸੇਨ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਚ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਚਾ"**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਯਸੇਨਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਨ। **ਇਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਆਨੁਭਾਵੇਨ। **ਯਸੇਨਾ**ਤਿ ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇਨ, **ਇਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ। **ਯਸੇਨਾ**ਤਿ ਵਾ ਵਿਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ, **ਇਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਯਥਿਚ੍ਛਿ ਤਸ੍ਸ ਕਾਮਗੁਣਸ੍ਸ ਇਜ੍ਝਨੇਨ। **ਯਸੇਨਾ**ਤਿ ਵਾ ਕਿਤ੍ਤਿਘੋਸੇਨ, **ਇਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿਯਾ। **ਪੁਞ੍ਞੇਨਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾਵਸਿਟ੍ਠਪੁਞ੍ਞਫਲੇਨ, ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਵਾ।

"ਸਬ੍ਬੇ ਚ ਦੇਵਾ"ਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਗਹਿਤਮਤ੍ਥੰ **"ਤਿਦਸਗਣਾ"**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਨਿਪਚ੍ਚਕਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾਪਿ ਪਮੁਦਿਤਾ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ , ਨ ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ । ਏਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪਮੁਦਿਤਾਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **"ਸਮੇਚ੍ਚਾ"**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਤੰ ਤਨ੍ਤਿ** ਤੰ ਤ੍ਵੰ। **ਸਸਿੰਵ ਦੇਵਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਸੁਕ੍ਕਪਕ੍ਖਪਾਟਿਪਦਿਯੰ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੰ ਸਸਿੰ ਚਨ੍ਦੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਵਾ ਚ ਆਦਰਜਾਤਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਤੰ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤਿਦਸਗਣਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨੦੩. **ਭਦਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਥੇਰੰ ਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਤਿ। **ਅਹੁਵਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿੰ। **ਪੁਬ੍ਬੇ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਜਾਤਿਯੰ। **ਸੁਮੇਧਨਾਮਸ੍ਸ ਜਿਨਸ੍ਸ ਸਾਵਕੋ**ਤਿ ਸੁਮੇਧੋਤਿ ਏਵੰ ਪਾਕਟਨਾਮਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵੇਨ ਸਾਵਕੋ। **ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇ**ਤਿ ਅਨਰਿਯੋ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਸਚ੍ਚਾਨੰ ਅਨੁਬੋਧਮਤ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਭਾਵੇਨ **ਅਨਨੁਬੋਧੋ। ਸੋ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਿਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਅਹੰ ਸਤ੍ਤ ਸੰਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਗੁਣਮਤ੍ਤੇਨ ਵਿਚਰਿੰ, ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੰ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਿਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੧੨੦੪. **ਰਤਨੁਚ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਕਨਕਾਦਿਰਤਨੇਹਿ ਉਚ੍ਚਿਤੰ ਉਸ੍ਸਿਤਰਤਨਚੇਤਿਯੰ। **ਹੇਮਜਾਲੇਨ ਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਉਪਰਿ ਚ ਕਞ੍ਚਨਜਾਲੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤੰ। **ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਣਾਮੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਥੂਪਸ੍ਮਿੰ ਮਨੰ ਪਸਾਦਯਿ**ਨ੍ਤਿ ''ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਗੁਣਾਧਿਟ੍ਠਾਨਾਯ ਵਤ ਧਾਤੁਯਾ ਅਯੰ ਥੂਪੋ''ਤਿ ਥੂਪਸ੍ਮਿੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦੇਸਿੰ।

੧੨੦੫. **ਨ ਮਾਸਿ ਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮੇ ਮਯਾ ਕਤੰ ਦਾਨੰ ਨਾਸਿ ਨਾਹੋਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ? **ਨ ਚ ਮੇਤ੍ਥਿ ਦਾਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਮੇ ਮਮ ਪਰਿਗ੍ਗਹਭੂਤੰ ਦਾਨੰ ਦਾਤੁੰ ਨ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੇਯ੍ਯਵਤ੍ਥੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ, **ਪਰੇ ਚ ਖੋ** ਸਤ੍ਤੇ **ਤਤ੍ਥ** ਦਾਨੇ **ਸਮਾਦਪੇਸਿੰ**। ''ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਦਪੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ **ਪਰੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ । **ਪੂਜੇਥ ਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਸਮਾਦਪਨਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨੰ, ਤੰ ਧਾਤੁਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਏਵੰ ਕਿਰਾ**ਤਿ **ਕਿਰ**-ਸਦ੍ਦੋ ਅਨੁਸ੍ਸਵਤ੍ਥੋ।

੧੨੦੬. **ਨ ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਖਯਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝਗ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਦਾ ਸੁਮੇਧੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਕਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਿੰ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਵਸੇਸੰ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਅਨੇਕਵਣ੍ਣਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਤਿ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਦ੍ਧੋ ਮਹਦ੍ਧਨੋ ਮਹਾਭੋਗੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਅਦਾਨਤੋ ਏਵ ''ਅਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਕੋ''ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਸੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਭਾਵੇਨ ਚ ਲੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਚ ਤਥਾਗਤੰ ਵਾ ਤਥਾਗਤਸਾਵਕੰ ਵਾ ਦਟ੍ਠੁਮ੍ਪਿ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੰ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ ''ਤਾਤ , ਤਯਾ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕਾ ਚ ਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਾ ਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਸੋਪਿ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਗਿਲਾਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਧਨਕ੍ਖਯਭਯੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਨ

ਕਾਰੇਸਿ, ਰੋਗੇ ਪਨ ਵਡ੍ਢਿਤੇਵ ਵੇਜ੍ਜੇ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਵੇਜ੍ਜਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋ''ਤਿ ਤਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਪੁਤ੍ਤੇ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਮਤੇ ਨੀਹਰਣਂ ਦੁਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸਿ।

ਭਗਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਮਾਣਵਂ ਖੀਣਾਯੁਕਂ ਤਦਹੇਵ ਚਵਨਧਮ੍ਮਂ, ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਞ੍ਚਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤੋਕਾਸਂ। ''ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ ਮਯਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਆਲਾਹਨੇ ਰੋਦਮਾਨਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਂਵੇਜੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਸੋ ਚ ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਚ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਜਨਕਾਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਸ੍ਸਤਿ ਤਤ੍ਥ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮੇ ਦੇਸਿਤੇ ਮਹਾਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਮਾਣਵਸ੍ਸ ਪਿਤੁ ਗੇਹਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਂਸਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਾਣਵੋ ''ਕਿਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਨ੍ਤਂ ਗੁਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਯ ਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਹਿ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਯ ਕੇਤੁਮਾਲਾਯ ਚ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਂ ਅਨੁਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਅਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਇਧਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਯਸ੍ਸਾਯਂ ਰੂਪਸਮ੍ਪਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਤੇਜਸਾ ਸੂਰਿਯਮ੍ਪਿ ਅਭਿਭਵਤਿ, ਕਨ੍ਤਭਾਵੇਨ ਚਨ੍ਦਿਮਂ, ਉਪਸਨ੍ਤਭਾਵੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ, ਉਪਸਮੇਨ ਨਾਮ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਮੇਵ ਚ ਮਞ੍ਞੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਮਮੇਵ ਚ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਇਧਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟਸਰੀਰੋ ਅਨਪ੍ਪਕਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ''ਅਲਂ ਇਮਸ੍ਸ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਸਗ੍ਗੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸੋਪਿ ਤਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਅਵਿਜਹਨ੍ਤੋਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਪਿਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯਂ ਆਲਾਹਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਹਾ ਹਾ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲਿ, ਹਾ ਹਾ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਆਲਾਹਨਂ ਅਨੁਪਰਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਰੋਦਤਿ। ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਕੁਤੋ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਇਧਾਗਤੋ ਕਿਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਚ ਮਰਣਕਾਲੇ ਭਗਵਤਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸਾਦਂ ਮਨੋਹਰਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਰਣਮਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਹੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਗਵਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਸਾਤਿਸਯਂ ਤਥਾਗਤੇ ਸਞ੍ਜਾਤਪ੍ਪਸਾਦਬਹੁਮਾਨੋ ''ਅਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨੁ ਖੋ ਕਿਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਆਲਾਹਨੇ ਰੋਦਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਭੇਸਜ੍ਜਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਆਲਾਹਨੇ ਰੋਦਤਿ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਸਂਵੇਜੇਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਰੂਪੇਨ ਰੋਦਮਾਨੋ ''ਹਾ ਹਾ ਚਨ੍ਦ, ਹਾ ਹਾ ਸੂਰਿਯਾ''ਤਿ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਸਮੀਪੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਅਯਂ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ –

੧੨੦੭.'ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀ, ਮਾਲਧਾਰੀ ਹਰਿਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦੋ।
ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਕਨ੍ਦਸਿ, ਵਨਮਜ੍ਝੇ ਕਿਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ ਤੁਵ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਲਙ੍ਕਤੋ**ਤਿ ਵਿਭੂਸਿਤੋ। **ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀ**ਤਿ ਸਰੀਰਪ੍ਪਦੇਸਸ੍ਸ ਅਘਂਸਨਤ੍ਥਂ ਮਾਲਾਲਤਾਦਯੋ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਟ੍ਠਾਕਾਰੇਨੇਵ ਕਤਕੁਣ੍ਡਲੋ। ਅਥ ਵਾ **ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀ**ਤਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਕੁਣ੍ਡਲੋ, ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਹਿਙ੍ਗੁਲਿਕਾਯ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸੂਕਰਲੋਮੇਨ ਮਜ੍ਜਿਤਕੁਣ੍ਡਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਮਾਲਧਾਰੀ**ਤਿ ਮਾਲਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ, ਪਿਲਨ੍ਧਿਤਮਾਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਰਿਚਨ੍ਦਨੁਸ੍ਸਦੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਚਨ੍ਦਨੇਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਨੁਲਿਤ੍ਤਗਤ੍ਤੋ। **ਕਿਨ੍ਤਿ** ਪੁਚ੍ਛਾਵਚਨਂ। **ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਕਿਂਦੁਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਵਾ ਏਕਮੇਵ ਪਦਂ, ਕੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਨਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਆਹ –

੧੨੦੮.'ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੋ ਪਭਸ੍ਸਰੋ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਰਥਪਞ੍ਜਰੋ ਮਮ।

ਤਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਯੁਗਂ ਨ ਵਿਨ੍ਦਾਮਿ, ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਜਹਾਮਿ ਜੀਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਹ –

੧੨੦੯.ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਮਣਿਮਯਂ, ਲੋਹਿਤਕਮਯਂ ਅਥ ਰੂਪਿਯਮਯਂ।
ਆਚਿਕ੍ਖ ਮੇ ਭਦ੍ਦਮਾਣਵ, ਚਕ੍ਕਯੁਗਂ ਪਟਿਪਾਦਯਾਮਿ ਤੇ''ਤਿ॥

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵੋ ''ਅਯਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਪਤਿਰੂਪਕਂ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ‘ਸੁਵਣ੍ਣਾਦਿਮਯਂ ਰਥਚਕ੍ਕਂ ਕਰੋਮੀ’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਹੋਤੁ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਕੀਵ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮੇ ਚਕ੍ਕਯੁਗਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਯਾਵ ਮਹਨ੍ਤਂ ਆਕਙ੍ਖਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯੇਹਿ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੇ ਮੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਯਾਚਨ੍ਤੋ –

੧੨੧੦.ਸੋ ਮਾਣਵੋ ਤਸ੍ਸ ਪਾਵਦਿ, ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਾ ਉਭਯੇਤ੍ਥ ਦਿਸ੍ਸਰੇ।
ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੋ ਰਥੋ ਮਮ, ਤੇਨ ਚਕ੍ਕਯੁਗੇਨ ਸੋਭਤੀ''ਤਿ॥

ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਹ –

੧੨੧੧.ਬਾਲੋ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਅਸਿ ਮਾਣਵ, ਯੋ ਤ੍ਵਂ ਪਤ੍ਥਯਸੇ ਅਪਤ੍ਥਿਯਂ।
ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਤੁਵਂ ਮਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਲਚ੍ਛਸਿ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯੇ''ਤਿ॥

ਅਥ ਨਂ ਮਾਣਵੋ ''ਕਿਂ ਪਨ ਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਬਾਲੋ ਹੋਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਅਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ –

੧੨੧੨.ਗਮਨਾਗਮਨਮ੍ਪਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਣ੍ਣਧਾਤੁ ਉਭਯਤ੍ਥ ਵੀਥਿਯਾ।
ਪੇਤੋ ਕਾਲਕਤੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੋ ਨਿਧ ਕਨ੍ਦਤਂ ਬਾਲਜਤਰੋ''ਤਿ॥

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਯੁਤ੍ਤਂ ਏਸ ਵਦਤੀ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ –

੧੨੧੩.ਸਚ੍ਚਂ ਖੋ ਵਦੇਸਿ ਮਾਣਵ, ਅਹਮੇਵ ਕਨ੍ਦਤਂ ਬਾਲਜਤਰੋ।
ਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਦਾਰਕੋ ਰੁਦਂ, ਪੇਤਂ ਕਾਲਕਤਾਭਿਪਤ੍ਥਯਿ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥਾਯ ਨਿਸ੍ਸੋਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

੧੨੧੪.ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਵਤ ਮਂ ਸਨ੍ਤਂ, ਘਤਸਿਤ੍ਤਂਵ ਪਾਵਕਂ।
ਵਾਰਿਨਾ ਵਿਯ ਓਸਿਞ੍ਚਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ ਦਰਂ॥

੧੨੧੫.ਅਬ੍ਬਹੀ ਵਤ ਮੇ ਸਲ੍ਲਂ, ਸੋਕਂ ਹਦਯਨਿਸ੍ਸਿਤਂ।
ਯੋ ਮੇ ਸੋਕਪਰੇਤਸ੍ਸ, ਪੁਤ੍ਤਸੋਕਂ ਅਪਾਨੁਦਿ॥

੧੨੧੬.ਸ੍ਵਾਹਂ ਅਬ੍ਬੂਲ੍ਹਸਲ੍ਲੋਸ੍ਮਿ, ਸੀਤਿਭੂਤੋਸ੍ਮਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।
ਨ ਸੋਚਾਮਿ ਨ ਰੋਦਾਮਿ, ਤਵ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਮਾਣਵਾ''ਤਿ॥

੧੨੦੮-੧੦. ਤਤ੍ਥ **ਰਥਪਞ੍ਜਰੋ**ਤਿ ਰਥੁਪਤ੍ਥੰ। **ਨ ਵਿਨ੍ਦਾਮੀ**ਤਿ ਨ ਲਭਾਮਿ। **ਭਦ੍ਦਮਾਣਵਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਂ। **ਪਟਿਪਾਦਯਾਮੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦਦਾਮਿ, ਮਾ ਚਕ੍ਕਯੁਗਾਭਾਵੇਨ ਜੀਵਿਤਂ ਜਹੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਉਭਯੇਤ੍ਥ ਦਿਸ੍ਸਰੇ**ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਏਤ੍ਥ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਾ ਆਕਾਸੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਯ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ, ਉਭਯੇ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਵਾ ਪਦਵਿਭਾਗੋ।

੧੨੧੨. **ਗਮਨਾਗਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਓਗਮਨੁਗ੍ਗਮਨਵਸੇਨ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਾਨਂ ਗਮਨਂ ਆਗਮਨਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਗਮਨੋਗਮਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਲ਼ਿ, ਉਗ੍ਗਮਨਂ ਓਗਮਨਞ੍ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਣ੍ਣਧਾਤੂ**ਤਿ ਸੀਤਿਭਾਵਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਕਨ੍ਤਭਾਵਭਾਸੁਰਾ, ਉਣ੍ਹਭਾਵਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਤਿਕ੍ਖਭਾਵਭਾਸੁਰਾ ਚ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ। **ਉਭਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਚਨ੍ਦੇ ਸੂਰਿਯੇ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਵਣ੍ਣਧਾਤੁ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। **ਵੀਥਿਯਾ**ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨਵੀਥਿਯਂ ਆਕਾਸੇ, ਨਾਗਵੀਥਿਯਾਦਿਵੀਥਿਯਂ ਵਾ। ''ਉਭਯੇਤ੍ਥਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਉਭਯੇ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਪਦਵਿਸਨ੍ਧਿ। **ਬਾਲਜਤਰੋ**ਤਿ ਬਾਲਤਰੋ ਅਤਿਸਯੇਨ ਬਾਲੋ।

੧੨੧੩. ਇਮਂ ਪਨ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਲਬ੍ਭਨੀਯਵਤ੍ਥੁਂ ਵਤਾਹਂ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਸੋਕਗ੍ਗਿਨਾ ਡਯ੍ਹਾਮਿ, ਕਿਂ ਮੇ ਨਿਰਤ੍ਥਕੇਨ ਅਨਯਬ੍ਯਸਨੇਨਾ''ਤਿ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਰੂਪਂ ਪਟਿਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪੇਨੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਤਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਵੋਹਾਰੇਨੇਵ ਵੋਹਰਨ੍ਤੋ **''ਸਚ੍ਚਂ ਖੋ ਵਦੇਸਿ ਮਾਣਵਾ**''ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਦਾਰਕੋ ਰੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਚਨ੍ਦਂ ਅਭਿਪਤ੍ਥਯਂ ਰੁਦਨ੍ਤੋ ਦਾਰਕੋ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਾਲਕਤਾਭਿਪਤ੍ਥਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਲਕਤਂ ਅਭਿਪਤ੍ਥਯਿਂ। ''ਅਭਿਪਤ੍ਥਯ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

੧੨੧੪-੫. **ਆਦਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਕਗ੍ਗਿਨਾ ਆਦਿਤ੍ਤਂ। **ਨਿਬ੍ਬਾਪਯੇ ਦਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਪਯਿ ਦਰਥਂ ਸੋਕਪਰਿਲ਼ਾਹਂ। **ਅਬ੍ਬਹੀ**ਤਿ ਉਦ੍ਧਰਿ।

ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੋਕਂ ਵਿਨੋਦੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਦੇਸਦਾਯਕਂ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪੇਨ ਠਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋ ਨਾਮ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੧੨੧੭.'ਦੇਵਤਾ ਨੁਸਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ, ਅਦੁ ਸਕ੍ਕੋ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ।
ਕੋ ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਕਥਂ ਜਾਨੇਮੁ ਤਂ ਮਯ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ –

੧੨੧੮.'ਯਞ੍ਚ ਕਨ੍ਦਸਿ ਯਞ੍ਚ ਰੋਦਸਿ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲ਼ਾਹਨੇ ਸਯਂ ਦਹਿਤ੍ਵਾ।
ਸ੍ਵਾਹਂ ਕੁਸਲਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਦਸਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਗਤੋ''ਤਿ॥ –

ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਯਞ੍ਚ ਕਨ੍ਦਸਿ ਯਞ੍ਚ ਰੋਦਸੀ**ਤਿ ਯਂ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲਿਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਰੋਦਸਿ, ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਮੁਞ੍ਚਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਹ –

੧੨੧੯.'ਅਪ੍ਪਂ ਵਾ ਬਹੁਂ ਵਾ ਨਾਦ੍ਦਸਾਮ, ਦਾਨਂ ਦਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਕੇ ਅਗਾਰੇ।
ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਂ, ਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਗਤੋਸਿ ਦੇਵਲੋਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ''ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਤਾਦਿਸਂ ਨਾਦ੍ਦਸਾਮਾ''ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਅਥ ਨਂ ਮਾਣਵੋ ਆਹ –

੧੨੨੦.'ਆਬਾਧਿਕੋਹਂ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ ਗਿਲਾਨੋ, ਆਤੁਰਰੂਪੋਮ੍ਹਿ ਸਕੇ ਨਿਵੇਸਨੇ।
ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਿਗਤਰਜਂ ਵਿਤਿਣ੍ਣਕਙ੍ਖਂ, ਅਦ੍ਦਕ੍ਖਿਂ ਸੁਗਤਂ ਅਨੋਮਪਞ੍ਞਂ॥

੧੨੨੧.'ਸ੍ਵਾਹਂ ਮੁਦਿਤਮਨੋ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਅਕਰਿਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ।
ਤਾਹਂ ਕੁਸਲਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਨ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਦਸਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਗਤੋ''ਤਿ॥

੧੨੨੦-੨੧. ਤਤ੍ਥ **ਆਬਾਧਿਕੋ**ਤਿ ਆਬਾਧਸਮਙ੍ਗੀ। **ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਆਬਾਧਿਕਭਾਵੇਨ ਜਾਤਦੁਕ੍ਖੋ। **ਗਿਲਾਨੋ**ਤਿ ਗਿਲਾਯਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਤੁਰਰੂਪੋ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਭਿਤੁਨ੍ਨਕਾਯੋ। **ਵਿਗਤਰਜ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਗਤਰਾਗਾਦਿਰਜਂ। **ਵਿਤਿਣ੍ਣਕਙ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਂਸਯਾਨਂ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ। **ਅਨੋਮਪਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਞ੍ਞਂ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਕਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਕਾਸਿਂ। **ਤਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਅਹਂ।

ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਯੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪੀਤਿਯਾ ਪਰਿਪੂਰਿ। ਸੋ ਤਂ ਪੀਤਿਂ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੨੨.'ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਵਤ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਵਤ,
ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਯਮੀਦਿਸੋ ਵਿਪਾਕੋ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਮੁਦਿਤਮਨੋ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ,
ਅਜ੍ਜੇਵ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਵਜਾਮੀ''ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਤਤ੍ਥ ਅਨਭਿਣ੍ਹਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਤਾਯ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿਤੁਂ ਯੋਗ੍ਗਨ੍ਤਿ **ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ,** ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬਤਾਯ **ਅਬ੍ਭੁਤਂ**। ਉਭਯੇਨਪਿ ਵਿਮ੍ਹਯਾਵਹਤਂਯੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ **"ਅਹਮ੍ਪਿ ਮੁਦਿਤਮਨੋ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਵਜਾਮੀ"**ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਰਣਗਮਨੇ ਸੀਲਸਮਾਦਾਨੇ ਚ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੨੩.'ਅਜ੍ਜੇਵ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਵਜਾਹਿ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ।
ਤਥੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਪਦਾਨਿ ਪਞ੍ਚ, ਅਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਸ੍ਸੁ॥

੧੨੨੪.'ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਸ੍ਸੁ ਖਿਪ੍ਪਂ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਸ੍ਸੁ।
ਅਮਜ੍ਜਪੋ ਮਾ ਚ ਮੁਸਾ ਭਣਾਹਿ, ਸਕੇਨ ਦਾਰੇਨ ਚ ਹੋਹਿ ਤੁਟ੍ਠੋ''ਤਿ॥ –

ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ।

੧੨੨੩. ਤਤ੍ਥ **ਤਥੇ**ਵਾਤਿ ਯਥਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਵਜੇਸਿ, ਤਥੇਵ ''ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਸਰਣਂ ਵਜਾਹਿ। ਯਥਾ ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਰਤਨਤ੍ਤਯਂ ਸਰਣਂ ਵਜੇਸਿ, ਤਥੇਵ ''ਅਯਂ ਏਕਂਸਤੋ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਸਮ੍ਪਰਾਯਞ੍ਚ ਹਿਤਸੁਖਾਵਹੋ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ **ਸਿਕ੍ਖਾਯ** ਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾਯ **ਪਦਾਨਿ** ਕੋਟ੍ਠਾਸਭੂਤਾਨਿ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਅਧਿਪਞ੍ਞਾਸਿਕ੍ਖਾਯ ਵਾ ਉਪਾਯਭੂਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਾਨਿ ਅਵਿਕੋਪਨਤੋ ਚ ਅਸਂਕਿਲਿਸ੍ਸਨਤੋ ਚ **ਅਖਣ੍ਡਫੁਲ੍ਲਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਸ੍ਸੁ,** ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਸ੍ਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਰਣਗਮਨੇ ਸੀਲਸਮਾਦਾਨੇ ਚ ਨਿਯੋਜਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਿਰਸਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੧੨੨੫.'ਅਤ੍ਥਕਾਮੋਸਿ ਮੇ ਯਕ੍ਖ, ਹਿਤਕਾਮੋਸਿ ਦੇਵਤੇ।
ਕਰੋਮਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਚਨਂ, ਤ੍ਵਂਸਿ ਆਚਰਿਯੋ ਮਮਾ''ਤਿ॥ –

ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ –

੧੨੨੬.‘‘ਉਪੇਮਿ ਸਰਣੰ ਬੁਦ੍ਧੰ, ਧਮ੍ਮਞ੍ਚਾਪਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ।
ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਸਰਣੰ ਅਹੰ॥

੧੨੨੭.‘‘ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਾਮਿ ਖਿਪ੍ਪੰ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਾਮਿ।
ਅਮਜ੍ਜਪੋ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਭਣਾਮਿ, ਸਕੇਨ ਦਾਰੇਨ ਚ ਹੋਮਿ ਤੁਟ੍ਠੋ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਮਾਹ। ਤਮ੍ਪਿ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵ।

ਤਤੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਕਤੰ ਮਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ, ਇਦਾਨਿ ਸਯਮੇਵ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਖੋ ਭਗਵਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਪਸਾਦਬਹੁਮਾਨੋ ਦੇਵਤਾਯ ਚ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ‘‘ਸਮਣੰ ਗੋਤਮੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਹਾਰਾਭਿਮੁਖੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ‘‘ਅਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਤਥਾਗਤੰ ਅਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਪੁਤ੍ਤਸੋਕੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਿ, ਕੀਦਿਸੀ ਨੁ ਖੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਭੋ ਗੋਤਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਾਨੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸੀਲੰ ਵਾ ਅਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲੰ ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਪਸਾਦਮਤ੍ਤੇਨ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਨਨੁ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਜ੍ਜ ਪਚ੍ਚੂਸਵੇਲਾਯੰ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲਿਨਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਲੋਕੂਪਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਥਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਾ ਅਵੋਚ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪੋ ਵਿਮਾਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸੰ ਪਰਿਸਤਿ ਤੇਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਕਤਸੁਚਰਿਤੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾਯ ਚਿਤ੍ਤਕਲ੍ਲਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਾਮੁਕ੍ਕੰਸਿਕੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਅਕਾਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਪਰਿਸਾ ਚਾਤਿ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾ ਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਮਟ੍ਠਕੁਣ੍ਡਲੀਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਸੇਰੀਸਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਣੋਥ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਵਾਣਿਜਾਨ ਚਾਤਿ ਸੇਰੀਸਕਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੇਤਬ੍ਯਨਗਰੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਾਯਾਸਿਰਾਜਞ੍ਞੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਉਪਗਤੰ ਵਿਪਰੀਤਗ੍ਗਾਹਤੋ ਵਿਵੇਚੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਦਸ੍ਸਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਞ੍ਞਪਸੁਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਦਾਨੰ ਦੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਅਕਤਪਰਿਚਯਤਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਭਵਨੇ ਸੁਞ੍ਞੇ ਸੇਰੀਸਕੇ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਗਾਮੇ ਦੇਵਸਿਕੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਅਕਾਸਿ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕੋ ਗੋਪਾਲਕੋ ‘‘ਅਯ੍ਯੋ ਸੂਰਿਯਾਤਪੇਨ ਕਿਲਮਤੀ’’ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਚਤੂਹਿ ਸਿਰੀਸਥਮ੍ਭੇਹਿ ਸਾਖਾਮਣ੍ਡਪੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਮਣ੍ਡਪਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਸਿਰੀਸਰੁਕ੍ਖੰ ਰੋਪੇਸੀਤਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸੂਚਕੰ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਰੀਸਵਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਉਪਸੋਭਮਾਨੰ, ਤੇਨ ਤੰ ਵਿਮਾਨੰ ‘‘ਸੇਰੀਸਕ’’ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਸੋ ਚ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕੰ ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰੰ ਦੇਵੇਸੁ ਚੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਚ ਸੰਸਰਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇ ਯਸਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਵਿਮਲਾਦੀਸੁ ਗਿਹਿਸਹਾਯੇਸੁ ਗਵਮ੍ਪਤਿ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬਾਚਿਣ੍ਣਵਸੇਨ ਤੰ ਸੁਞ੍ਞਵਿਮਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਾਯਾਸਿਦੇਵਪੁਤ੍ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੋਸਿ ਤ੍ਵੰ, ਆਵੁਸੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਾਯਾਸਿਰਾਜਞ੍ਞੋ ਇਧੂਪਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨਨੁ ਤ੍ਵੰ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਵਿਪਰੀਤਦਸ੍ਸਨੋ ਕਥਮਿਧੂਪਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਪਾਯਾਸਿਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਜੇਨਮ੍ਹਿ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਦਸ੍ਸਨਤੋ ਵਿਵੇਚਿਤੋ, ਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਨਂ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਾਰਿਤਾਯ ਪਨ ਸੁਞ੍ਞੇ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਗਤਕਾਲੇ ਮਮ ਪਰਿਜਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਥ ‘ਪਾਯਾਸਿਰਾਜਞ੍ਞੋ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸੁਞ੍ਞਂ ਸੇਰੀਸਕਵਿਮਾਨਂ ਉਪਪਨ੍ਨੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਰੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਣਿਦਹਥਾ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਤੇਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਣਿਧਾਯ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸੇਰੀਸਕੇ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਸੇਰੀਸਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਪਨ ਵੇਸ੍ਸਵਣਮਹਾਰਾਜਾ ਮਰੁਭੂਮਿਯਂ ਛਾਯੂਦਕਰਹਿਤੇ ਮਗ੍ਗੇ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਪਨ੍ਥ ਮੋਚਨਤ੍ਥਂ ਮਗ੍ਗਰਕ੍ਖਕਂ ਠਪੇਸਿ।

ਅਥ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਙ੍ਗਮਗਧਵਾਸਿਨੋ ਵਾਣਿਜਾ ਸਕਟਸਹਸ੍ਸਂ ਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਦੇਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਦਿਵਾ ਉਣ੍ਹਭਯੇਨ ਮਗ੍ਗਂ ਅਪ੍ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਯ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤੇ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਦਿਸਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕੋ ਉਪਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਤ੍ਥਂ ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਗਤੋ। ਤਂ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਸੇਰੀਸਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਹ ਵਿਮਾਨੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਛਾਯੂਦਕਰਹਿਤਂ ਵਾਲੁਕਾਕਨ੍ਤਾਰਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਚਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਕਥੇਸੁਂ, ਤਦਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਣਿਜਾਨਞ੍ਚ ਵਚਨਪਟਿਵਚਨਗਾਥਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਆਦਿਤੋ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਤਾਸਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕੇਹਿ ਠਪਿਤਾ –

੧੨੨੮.‘‘ਸੁਣੋਥ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਵਾਣਿਜਾਨ ਚ, ਸਮਾਗਮੋ ਯਤ੍ਥ ਤਦਾ ਅਹੋਸਿ।
ਯਥਾ ਕਥਂ ਇਤਰਿਤਰੇਨ ਚਾਪਿ, ਸੁਭਾਸਿਤਂ ਤਞ੍ਚ ਸੁਣਾਥ ਸਬ੍ਬੇ॥

੧੨੨੯.ਯੋ ਸੋ ਅਹੁ ਰਾਜਾ ਪਾਯਾਸਿ ਨਾਮ, ਭੁਮ੍ਮਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਗਤੋ ਯਸਸ੍ਸੀ।
ਸੋ ਮੋਦਮਾਨੋਵ ਸਕੇ ਵਿਮਾਨੇ, ਅਮਾਨੁਸੋ ਮਾਨੁਸੇ ਅਜ੍ਝਭਾਸੀ’’ਤਿ॥

੧੨੨੮-੯. ਤਤ੍ਥ **ਸੁਣੋਥਾ**ਤਿ ਸਵਨਾਣਤ੍ਤਿਕਵਚਨਂ। ਯਂ ਮਯਂ ਇਦਾਨਿ ਭਣਾਮ, ਤਂ ਸੁਣੋਥਾਤਿ। **ਯਕ੍ਖਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦੇਵਸ੍ਸ। ਦੇਵੋ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂ ਦੇਵਾਨਞ੍ਚ ਪੂਜਨੀਯਭਾਵਤੋ ‘‘ਯਕ੍ਖੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਪਿਚ ਸਕ੍ਕੋਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋਪਿ ਵੇਸ੍ਸਵਣਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਪਿ ਪੁਰਿਸੋਪਿ ‘‘ਯਕ੍ਖੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ‘‘ਅਤਿਬਾਲ੍ਹਂ ਖੋ ਅਯਂ ਯਕ੍ਖੋ ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਂ ਯਕ੍ਖਂ ਸਂਵੇਜੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੯੩) ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਯਕ੍ਖੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਯਕ੍ਖਾ ਖਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ। ‘‘ਸਨ੍ਤਿ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਲ਼ਾਰਾ ਯਕ੍ਖਾ ਭਗਵਤੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੭੬) ਵੇਸ੍ਸਵਣਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾ। ‘‘ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸੁਦ੍ਧੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੪੮੨) ਪੁਰਿਸੋ। ਇਧ ਪਨ ਵੇਸ੍ਸਵਣਪਾਰਿਸਜ੍ਜੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਵਾਣਿਜਾਨ ਚਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਸੁਖਤ੍ਥਂ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਮਾਗਮੋ**ਤਿ ਸਮੋਧਾਨਂ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਣ੍ਣੁਪਥੇ। **ਤਦਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ। **ਇਤਰਿਤਰੇਨ ਚਾਪੀ**ਤਿ ਇਤਰੀਤਰਞ੍ਚਾਪਿ, ਇਦਂ ਯਥਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਸੇਰੀਸਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਣਿਜਾਨਞ੍ਚ ਤਦਾ ਯਤ੍ਥ ਸਮਾਗਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਂ ਸੁਣੋਥ, ਯਥਾ ਵਾਪਿ ਤੇਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸੁਭਾਸਿਤਂ ਸੁਲਪਿਤਂ ਕਥਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ, ਤਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੇ ਓਹਿਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸੁਣਾਥਾਤਿ। **ਭੁਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਾਨਂ।

ਇਦਾਨਿ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਗਾਥਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ –

੧੨੩੦.‘‘ਵङ੍ਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨੇ, ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਅਪ੍ਪੋਦਕੇ ਅਪ੍ਪਭਕ੍ਖੇ।
ਸੁਦੁਗ੍ਗਮੇ ਵਣ੍ਣੁਪਥਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ, ਵङ੍ਕਂਭਯਾ ਨਟ੍ਠਮਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ॥

੧੨੩੧.'ਨਯਿਧ ਫਲਾ ਮੂਲਮਯਾ ਚ ਸਨ੍ਤਿ, ਉਪਾਦਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ ਕੁਤੋਧ ਭਕ੍ਖੋ।
ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੰਸੂਹਿ ਚ ਵਾਲੁਕਾਹਿ ਚ, ਤਤ੍ਤਾਹਿ ਉਣ੍ਹਾਹਿ ਚ ਦਾਰੁਣਾਹਿ ਚ॥

੧੨੩੨.'ਉਜ੍ਜਙ੍ਗਲੰ ਤਤ੍ਤਮਿਵੰ ਕਪਾਲੰ, ਅਨਾਯਸੰ ਪਰਲੋਕੇਨ ਤੁਲ੍ਯੰ।
ਲੁਦ੍ਦਾਨਮਾਵਾਸਮਿਦੰ ਪੁਰਾਣੰ, ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੋ ਅਭਿਸਤ੍ਤਰੂਪੋ॥

੧੨੩੩.'ਅਥ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ, ਕਿਮਾਸਮਾਨਾ ਇਮੰ ਪਦੇਸਞ੍ਹਿ।
ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਾ ਸਹਸਾ ਸਮੇਚ੍ਚ, ਲੋਭਾ ਭਯਾ ਅਥ ਵਾ ਸਮ੍ਪਮੂਲ੍ਹਾ''ਤਿ॥

੧੨੩੦. ਤਤ੍ਥ **ਵਙ੍ਕੇ**ਤਿ ਸੰਸਯਟ੍ਠਾਨੇ। ਯਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨੰ ''ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮ ਨੁ ਖੋ, ਮਰਿਸ੍ਸਾਮ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਜੀਵਿਤੇ ਸੰਸਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਾਦਿਸੇ **ਅਰਞ੍ਞੇ। ਅਮਨੁਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨੇ**ਤਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਪਿਸਾਚਾਦੀਨੰ ਸਞ੍ਚਰਣਟ੍ਠਾਨੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਵਾ ਅਗੋਚਰਟ੍ਠਾਨੇ। **ਕਨ੍ਤਾਰੇ**ਤਿ ਨਿਰੁਦਕੇ ਇਰਿਣੇ, ਕੰ ਤਾਰੇਨ੍ਤਿ ਨਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਹਿ ਕਨ੍ਤਾਰੋ, ਉਦਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਰਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੰ। ਤੇਨਾਹ **"ਅਪ੍ਪੋਦਕੇ"**ਤਿ। ਅਪ੍ਪ-ਸਦ੍ਦੋ ਹੇਤ੍ਥ ਅਭਾਵਤ੍ਥੋ ''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੨੩; ਚੂਲਵ॰ ੪੫੬) ਵਿਯ। **ਵਣ੍ਣੁਪਥਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਵਾਲੁਕਾਕਨ੍ਤਾਰਮਜ੍ਝੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਙ੍ਕੰਭਯਾ**ਤਿ ਵਙ੍ਕੇਹਿ ਭੀਤਾ। ਵਙ੍ਕੇਹਿ ਭਯੰ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ''ਵਙ੍ਕਭਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥੰ ਸਾਨੁਨਾਸਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਵਙ੍ਕੰਭਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਇਦਞ੍ਚ ਵਾਲੁਕਾਕਨ੍ਤਾਰਪਵੇਸਨਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੇਸੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਯੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਨਟ੍ਠਮਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇਨ ਨਟ੍ਠਮਾਨਸਾ, ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਨੁਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਆਲਪਨੰ।

੧੨੩੧. **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ। **ਫਲਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਬਜਮ੍ਬੁਤਾਲਨਾਲ਼ਿਕੇਰਾਦਿਫਲਾਨਿ ਨ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਮੂਲਮਯਾ ਚਾ**ਤਿ ਮੂਲਾਨਿਯੇਵ ਮੂਲਮਯਾ, ਵਲ੍ਲਿਕਨ੍ਦਾਦੀਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਉਪਾਦਾਨੰ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਕ੍ਖੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਉਪਾਦਾਨੰ ਵਾ ਇਨ੍ਧਨੰ, ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਇਨ੍ਧਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੋ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਇਧ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਭਕ੍ਖੋ ਸਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੰ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ, ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **"ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੰਸੂਹੀ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੧੨੩੨. **ਉਜ੍ਜਙ੍ਗਲ**ਨ੍ਤਿ ਜਙ੍ਗਲੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਲੂਖਧੂਸਰੋ ਅਨੁਦਕੋ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੋ, ਤੰ ਪਨ ਠਾਨੰ ਜਙ੍ਗਲਤੋਪਿ ਉਕ੍ਕੰਸੇਨ ਜਙ੍ਗਲਨ੍ਤਿ ਆਹ ''ਉਜ੍ਜਙ੍ਗਲ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ **"ਤਤ੍ਤਮਿਵੰ ਕਪਾਲ"**ਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਤੰ ਅਯੋਕਪਾਲਸਦਿਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਗਾਥਾਸੁਖਤ੍ਥਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਸਾਨੁਨਾਸਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਤ੍ਤਮਿਵਇਚ੍ਚੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। **ਅਨਾਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਏਤ੍ਥ ਆਯੋ ਸੁਖਨ੍ਤਿ ਅਨਾਯੰ, ਤਤੋ ਏਵ ਜੀਵਿਤੰ ਸੀਯਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤੀਤਿ ਅਨਾਯਸੰ। ਅਥ ਵਾ ਨ ਆਯਸਨ੍ਤਿ ਅਨਾਯਸੰ। **ਪਰਲੋਕੇਨਾ**ਤਿ ਨਰਕੇਨ ਤੁਲ੍ਯੰ। ਨਰਕਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਏਕਨ੍ਤਾਨਤ੍ਥਤਾਯ ਪਰਭੂਤੋ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁਭੂਤੋ ਲੋਕੋਤਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ''ਪਰਲੋਕੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਯੋਮਯਤ੍ਤਾ ਆਯਸਞ੍ਚ, ਇਦੰ ਪਨ ਤਦਭਾਵਤੋ ਅਨਾਯਸੰ, ਮਹਤੋ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਤਾਯ ਪਰਲੋਕਸਦਿਸਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ''ਅਨਸ੍ਸਯ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੁਖਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਭੂਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਲੁਦ੍ਦਾਨਮਾਵਾਸਮਿਦੰ ਪੁਰਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਠਾਨੰ ਚਿਰਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲੁਦ੍ਦਾਨੰ ਦਾਰੁਣਾਨੰ ਪਿਸਾਚਾਦੀਨੰ ਆਵਾਸਭੂਤੰ। **ਅਭਿਸਤ੍ਤਰੂਪੋ**ਤਿ ''ਏਵੰ ਲੂਖੋ ਘੋਰਾਕਾਰੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਪੋਰਾਣੇਹਿ ਇਸੀਹਿ ਸਪਿਤਸਦਿਸੋ, ਦਿਨ੍ਨਸਪੋ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨੩੩. **ਕੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨਾ**ਤਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। **ਕਿਮਾਸਮਾਨਾ**ਤਿ ਕਿੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਾ। **ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ। ''ਪਦੇਸਮ੍ਪੀ''ਤਿ ਚ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਇਮਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਪਦੇਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਹਸਾ ਸਮੇਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਹਸਾ ਆਦੀਨਵਾਨਿਸੰਸੇ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮਵਾਯੇਨ **ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਾ** ਸਪ੍ਪਵਿਟ੍ਠਾ। **ਲੋਭਾ ਭਯਾ ਅਥ ਵਾ** ਕੇਨਚਿ ਅਨਤ੍ਥਕਾਮੇਨ ਪਲੋਭਿਤਾ ਲੋਭਤੋ ਕੇਨਚਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਦਿਨਾ ਪਰਿਪਾਤਿਤਾ ਭਯਾ ਵਾ। ਅਥ ਵਾ **ਸਮ੍ਪਮੂਲ੍ਹਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਵਿਪ੍ਪਨਟ੍ਠਾ ਇਮੰ ਪਦੇਸੰ ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਇਦਾਨਿ ਵਾਣਿਜਾ ਆਹੰਸੁ –

੧੨੩੪.ਮਗਧੇਸੁ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਚ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ, ਆਰੋਪਯਿਤ੍ਵਾ ਪਣਿਯੰ ਪੁਥੁਤ੍ਤੰ।
ਤੇ ਯਾਮਸੇ ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਭੂਮਿੰ, ਧਨਤ੍ਥਿਕਾ ਉਦ੍ਦਯੰ ਪਤ੍ਥਯਾਨਾ॥

੧੨੩੫.ਦਿਵਾ ਪਿਪਾਸੰਨਧਿਵਾਸਯਨ੍ਤਾ, ਯੋਗ੍ਗਾਨੁਕਮ੍ਪਞ੍ਚ ਸਮੇਕ੍ਖਮਾਨਾ।
ਏਤੇਨ ਵੇਗੇਨ ਆਯਾਮ ਸਬ੍ਬੇ, ਰਤ੍ਤਿੰ ਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਵਿਕਾਲੇ॥

੧੨੩੬.ਤੇ ਦੁਪ੍ਪਯਾਤਾ ਅਪਰਦ੍ਧਮਗ੍ਗਾ, ਅਨ੍ਧਾਕੁਲਾ ਵਿਪ੍ਪਨਟ੍ਠਾ ਅਰਞ੍ਞੇ।
ਸੁਦੁਗ੍ਗਮੇ ਵਣ੍ਣੁਪਥਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ, ਦਿਸੰ ਨ ਜਾਨਾਮ ਪਮੂਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ॥

੧੨੩੭.ਇਦਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੰ, ਵਿਮਾਨਸੇਟ੍ਠਞ੍ਚ ਤਵਞ੍ਚ ਯਕ੍ਖ।
ਤਤੁਤ੍ਤਰਿੰ ਜੀਵਿਤਮਾਸਮਾਨਾ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਤੀਤਾ ਸੁਮਨਾ ਉਦਗ੍ਗਾ''ਤਿ॥

੧੨੩੪. ਤਤ੍ਥ **ਮਗਧੇਸੁ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਚ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ**ਤਿ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਚ ਅਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇ ਚ ਜਾਤਾ ਸੰਵਡ੍ਢਾ ਤੰਨਿਵਾਸਿਨੋ ਸਤ੍ਥੇ ਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਚ ਵਾਹਨਕਾ ਸਤ੍ਥਕਾ ਚੇਵ ਸਤ੍ਥਸਾਮਿਕਾ ਚ। **ਪਣਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਭਣ੍ਡੰ। **ਤੇ**ਤਿ ਤੇ ਮਯੰ। **ਯਾਮਸੇ**ਤਿ ਗਚ੍ਛਾਮ। **ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਭੂਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਨ੍ਧੁਦੇਸੰ ਸੋਵੀਰਦੇਸਞ੍ਚ। **ਉਦ੍ਦਯ**ਨ੍ਤਿ ਆਨਿਸੰਸੰ ਅਤਿਰੇਕਲਾਭੰ।

੧੨੩੫. **ਅਨਧਿਵਾਸਯਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ। **ਯੋਗ੍ਗਾਨੁਕਮ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਣਾਦੀਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਗ੍ਗਹੰ। **ਏਤੇਨ ਵੇਗੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਜਵੇਨ, ਯੇਨ ਤਵ ਦਸ੍ਸਨਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਆਯਾਮ ਆਗਤਮ੍ਹ। **ਰਤ੍ਤਿੰ ਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯੰ ਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ। **ਵਿਕਾਲੇ**ਤਿ ਅਕਾਲੇ ਅਵੇਲਾਯੰ।

੧੨੩੬. **ਦੁਪ੍ਪਯਾਤਾ**ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁ ਪਯਾਤਾ ਅਪਥੇ ਗਤਾ, ਤਤੋ ਏਵ **ਅਪਰਦ੍ਧਮਗ੍ਗਾ। ਅਨ੍ਧਾਕੁਲਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਧਾ ਵਿਯ ਆਕੁਲਾ, ਮਗ੍ਗਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਾਵੇਨ ਅਨ੍ਧਾ, ਤਤੋ ਏਵ ਆਕੁਲਾ, **ਵਿਪ੍ਪਨਟ੍ਠਾ** ਚ ਮਗ੍ਗਸਮ੍ਮੂਲ੍ਹਤਾਯ। **ਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਦਿਸੰ, ਯਸ੍ਸੰ ਦਿਸਾਯੰ ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਦੇਸੋ, ਤੰ ਦਿਸੰ। **ਪਮੂਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਦਿਸਾਸੰਸਯਸੁਮੂਲ੍ਹਚਿਤ੍ਤਾ।

੧੨੩੭. **ਤਵਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਤੁਵਞ੍ਚ। **ਯਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਆਲਪਨੰ। **ਤਤੁਤ੍ਤਰਿੰ ਜੀਵਿਤਮਾਸਮਾਨਾ**ਤਿ ਯੋ ''ਇਤੋ ਪਰੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਜੀਵਿਤਸੰਸਯੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਇਦਾਨਿ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਜੀਵਿਤੰ ਆਸੀਸਨ੍ਤਾ। **ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਹੇਤੁ। **ਪਤੀਤਾ**ਤਿ ਪਹਟ੍ਠਾ। **ਸੁਮਨਾ**ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ। **ਉਦਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਉਦਗ੍ਗਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ।

ਏਵੰ ਵਾਣਿਜੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਕਾਸਿਤਾਯ ਪੁਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੨੩੮.ਪਾਰੰ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਇਮਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੁੰ, ਵੇਤ੍ਤਾਚਰੰ ਸਙ੍ਕੁਪਥਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗੰ।
ਨਦਿਯੋ ਪਨ ਪਬ੍ਬਤਾਨਞ੍ਚ ਦੁਗ੍ਗਾ, ਪੁਥੁਦ੍ਦਿਸਾ ਗਚ੍ਛਥ ਭੋਗਹੇਤੁ॥

੧੨੩੯.ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਯਾਨ ਵਿਜਿਤੰ ਪਰੇਸੰ, ਵੇਰਜ੍ਜਕੇ ਮਾਨੁਸੇ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨਾ।
ਯੰ ਵੋ ਸੁਤੰ ਵਾ ਅਥ ਵਾਪਿ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਅਚ੍ਛੇਰਕੰ ਤੰ ਵੋ ਸੁਣੋਮ ਤਾਤਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – **ਪਾਰੰ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਪਰਤੀਰੰ, **ਇਮਞ੍ਚ** ਈਦਿਸੰ, **ਵਣ੍ਣੁੰ** ਵਣ੍ਣੁਪਥੰ ਵੇਤ੍ਤੁਲਤਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਤਬ੍ਬਤੋ **ਵੇਤ੍ਤਾਚਰੰ ਮਗ੍ਗੰ,** ਸਙ੍ਕੁਕੇ ਖਾਣੁਕੇ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਤੋ **ਸਙ੍ਕੁਪਥੰ** ਮਗ੍ਗੰ, **ਨਦਿਯੋ ਪਨ** ਚਨ੍ਦਭਾਗਾਦਿਕਾ, **ਪਬ੍ਬਤਾਨਞ੍ਚ** ਵਿਸਮਪ੍ਪਦੇਸਾਤਿ ਏਵੰ **ਦੁਗ੍ਗਾ ਪੁਥੁਦ੍ਦਿਸਾ** ਭੋਗਨਿਮਿਤ੍ਤੰ **ਗਚ੍ਛਥ,** ਏਵੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਚ **ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਯਾਨ** ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ

ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ, **ਪਰੇਸਂ** ਰਾਜੂਨਂ **ਵਿਜਿਤਂ** ਤਤ੍ਥ **ਵੇਰਜ੍ਜਕੇ** ਵਿਦੇਸਵਾਸਿਕੇ **ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨਾ** ਗਚ੍ਛਥ, ਏਵਂਭੂਤੇਹਿ ਵੋ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ **ਯਂ ਸੁਤਂ ਵਾ ਅਥ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਂ ਵਾ ਅਚ੍ਛੇਰਕਂ** ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, **ਤਂ ਵੋ** ਸਨ੍ਤਿਕੇ **ਤਾਤਾ** ਵਾਣਿਜਾ **ਸੁਣੋਮਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਰਿਯਭਾਵਂ ਤੇਹਿ ਕਥਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ।

ਏਵਂ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਾਣਿਜਾ ਆਹਂਸੁ –

੧੨੪੦. ਇਤੋਪਿ ਅਚ੍ਛੇਰਤਰਂ ਕੁਮਾਰ, ਨ ਨੋ ਸੁਤਂ ਵਾ ਅਥ ਵਾਪਿ ਦਿਟ੍ਠਂ।
ਅਤੀਤਮਾਨੁਸਕਮੇਵ ਸਬ੍ਬਂ, ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਤਪ੍ਪਾਮ ਅਨੋਮਵਣ੍ਣਂ॥

੧੨੪੧. ਵੇਹਾਯਸਂ ਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਞੋ ਸਵਨ੍ਤਿ, ਪਹੂਤਮਲ੍ਯਾ ਬਹੁਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾ।
ਦੁਮਾ ਚਿਮੇ ਨਿਚ੍ਚਫਲੂਪਪਨ੍ਨਾ, ਅਤੀਵ ਗਨ੍ਧਾ ਸੁਰਭਿਂ ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ॥

੧੨੪੨. ਵੇਲ਼ੂਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਸਤਮੁਸ੍ਸਿਤਾਸੇ, ਸਿਲਾਪਵਾਲ਼ਸ੍ਸ ਚ ਆਯਤਂਸਾ।
ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਾ ਸਹਲੋਹਿਤਙ੍ਗਾ, ਥਮ੍ਭਾ ਇਮੇ ਜੋਤਿਰਸਾਮਯਾਸੇ॥

੧੨੪੩. ਸਹਸ੍ਸਥਮ੍ਭਂ ਅਤੁਲਾਨੁਭਾਵਂ, ਤੇਸੂਪਰਿ ਸਾਧੁਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨਂ।
ਰਤਨਨ੍ਤਰਂ ਕਞ੍ਚਨਵੇਦਿਮਿਸ੍ਸਂ, ਤਪਨੀਯਪਟ੍ਟੇਹਿ ਚ ਸਾਧੁਛਨ੍ਨਂ॥

੧੨੪੪. ਜਮ੍ਬੋਨਦੁਤ੍ਤਤ੍ਤਮਿਦਂ ਸੁਮਟ੍ਠੋ, ਪਾਸਾਦਸੋਪਾਨਫਲੂਪਪਨ੍ਨੋ।
ਦਲ੍ਹੋ ਚ ਵਗ੍ਗੁ ਚ ਸੁਸਙ੍ਗਤੋ ਚ, ਅਤੀਵ ਨਿਜ੍ਝਾਨਖਮੋ ਮਨੁਞ੍ਞੋ॥

੧੨੪੫. ਰਤਨਨ੍ਤਰਸ੍ਮਿਂ ਬਹੁਅਨ੍ਨਪਾਨਂ, ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਗਣੇਨ।
ਮੁਰਜਆਲਮ੍ਬਰਤੂਰਿਯਘੁਟ੍ਠੋ, ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਤੋਸਿ ਥੁਤਿਵਨ੍ਦਨਾਯ॥

੧੨੪੬. ਸੋ ਮੋਦਸਿ ਨਾਰਿਗਣਪ੍ਪਬੋਧਨੋ, ਵਿਮਾਨਪਾਸਾਦਵਰੇ ਮਨੋਰਮੇ।
ਅਚਿਨ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਗੁਣੂਪਪਨ੍ਨੋ, ਰਾਜਾ ਯਥਾ ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਨਲ਼ਿਨ੍ਯਾ॥

੧੨੪੭. ਦੇਵੋ ਨੁ ਆਸਿ ਉਦਵਾਸਿ ਯਕ੍ਖੋ,
ਉਦਾਹੁ ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ।
ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਤਂ ਵਾਣਿਜਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ,
ਆਚਿਕ੍ਖ ਕੋ ਨਾਮ ਤੁਵਂਸਿ ਯਕ੍ਖੋ''ਤਿ॥

੧੨੪੦-੨. ਤਤ੍ਥ **ਕੁਮਾਰਾ**ਤਿ ਪਠਮਵਯੇ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਆਲਪਤਿ। **ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨਪਟਿਬਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। **ਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ। **ਸਤਮੁਸ੍ਸਿਤਾਸੇ**ਤਿ ਸਤਰਤਨੁਬ੍ਬੇਧਾ। **ਸਿਲਾਪਵਾਲ਼ਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਿਲਾਯ ਪਵਾਲ਼ਸ੍ਸ ਚ, ਸਿਲਾਮਯਾ ਪਵਾਲ਼ਮਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਯਤਂਸਾ**ਤਿ ਦੀਘਂਸਾ। ਅਥ ਵਾ ਆਯਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਸੋਲ਼ਸਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਦਿਅਂਸਵਨ੍ਤੋ।

੧੨੪੨. **ਤੇਸੂਪਰੀ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਥਮ੍ਭਾਨਂ ਉਪਰਿ। **ਸਾਧੁਮਿਦ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਇਦਂ ਤਵ ਵਿਮਾਨਂ। **ਰਤਨਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਰਤਨਨ੍ਤਰਵਨ੍ਤਂ, ਭਿਤ੍ਤਿਥਮ੍ਭਸੋਪਾਨਾਦੀਸੁ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। **ਕਞ੍ਚਨਵੇਦਿਮਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾਯ ਵੇਦਿਕਾਯ ਸਹਿਤਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ। **ਤਪਨੀਯਪਟ੍ਟੇਹਿ ਚ ਸਾਧੁਛਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਪਨੀਯਮਯੇਹਿ ਅਨੇਕਰਤਨਮਯੇਹਿ ਚ ਛਦਨੇਹਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸੁਟ੍ਠੁ ਛਾਦਿਤਂ।

੧੨੪੪. ਜਮ੍ਬੋਨਦੁਤ੍ਤਤ੍ਤਮਿਦਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਵ ਵਿਮਾਨਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਉਤ੍ਤਤ੍ਤਜਮ੍ਬੁਨਦਭਾਸੁਰਂ। **ਸੁਮਟ੍ਠੋ ਪਾਸਾਦਸੋਪਾਨਫਲੂਪਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਚ ਸੋ ਸੋ ਪਦੇਸੋ ਸੁਮਟ੍ਠੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮਜ੍ਜਿਤੋ, ਤੇਹਿ ਤੇਹਿ ਅਨਨ੍ਤਰਪਾਸਾਦੇਹਿ ਸੋਪਾਨਵਿਸੇਸੇਹਿ ਰਮਣੀਯੇਹਿ ਫਲਕੇਹਿ ਚ ਯੁਤ੍ਤੋ। **ਦਲ਼੍ਹੋ**ਤਿ ਥਿਰੋ। ਵ**ਗ੍ਗੂ**ਤਿ ਅਭਿਰੂਪੋ ਸਮੁਗ੍ਗਤੋ। **ਸੁਸਙ੍ਖਤੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਙ੍ਖਤਾਵਯਵੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਾਨੁਰੂਪਪਾਸਾਦਾਵਯਵੋ। **ਅਤੀਵ ਨਿਜ੍ਝਾਨਖਮੋ**ਤਿ ਪਭਸ੍ਸਰਭਾਵੇਪਿ ਅਤਿਵਿਯ ਓਲੋਕਨਕ੍ਖਮੋ। **ਮਨੁਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਮਨੋਰਮੋ।

੧੨੪੫. ਰਤਨਨ੍ਤਰਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਰਤਨਮਯੇ, ਰਤਨਭੂਤੇ ਵਾ ਸਾਰਭੂਤੇ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ। **ਬਹੁਅਨ੍ਨਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੇਸਲਂ ਪਹੂਤਂ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ ਵਿਜ੍ਜਤਿ, ਉਪਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਮੁਰਜਆਲਮ੍ਬਰਤੂਰਿਯਘੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਮੁਦਿਙ੍ਗਾਨਂ ਆਲਮ੍ਬਰਾਨਂ ਅਵਸਿਟ੍ਠਤੂਰਿਯਾਨਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚਘੋਸਿਤੋ। **ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਤੋਸੀ**ਤਿ ਨਮਸ੍ਸਿਤੋ, ਥੋਮਿਤੋ ਵਾ ਅਸਿ। ਤੇਨਾਹ “**ਥੂਤਿਵਨ੍ਦਨਾਯਾ**”ਤਿ।

੧੨੪੬. ਅਚਿਨ੍ਤਿਯੋਤਿ ਅਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਨੁਭਾਵੋ। **ਨਲ਼ਿਨਜਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਕੀਲ਼ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਯਥਾ ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਮਹਾਰਾਜਾ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਂ ਮੋਦਸੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੨੪੭. ਆਸੀਤਿ ਅਸਿ ਭਵਸਿ। **ਦੇਵਿਨ੍ਦੋ**ਤਿ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ। **ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਭੂਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋ। **ਯਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਦੇਵਾਦਿਭਾਵਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਪਿ ਯਕ੍ਖਭਾਵਂ ਆਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਨਾਪੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੪੮.‘ਸੇਰੀਸਕੋ ਨਾਮ ਅਹਮ੍ਹਿ ਯਕ੍ਖੋ, ਕਨ੍ਤਾਰਿਯੋ ਵਣ੍ਣੁਪਥਮ੍ਹਿ ਗੁਤ੍ਤੋ।
ਇਮਂ ਪਦੇਸਂ ਅਭਿਪਾਲਯਾਮਿ, ਵਚਨਕਰੋ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ’’ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਹਮ੍ਹੀ ਯਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਅਹਂ ਯਕ੍ਖੋ ਅਮ੍ਹਿ। **ਕਨ੍ਤਾਰਿਯੋ**ਤਿ ਆਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਂ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਨਿਯੁਤ੍ਤੋ। **ਗੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਗੋਪਕੋ। ਤੇਨਾਹ “**ਅਭਿਪਾਲਯਾਮੀ**”ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਵਾਣਿਜਾ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਆਹਂਸੁ –

੧੨੪੯.‘ਅਧਿਚ੍ਚਲਦ੍ਧਂ ਪਰਿਣਾਮਜਂ ਤੇ, ਸਯਂਕਤਂ ਉਦਾਹੁ ਦੇਵੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ।
ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਤਂ ਵਾਣਿਜਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ, ਕਥਂ ਤਯਾ ਲਦ੍ਧਮਿਦਂ ਮਨੁਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਧਿਚ੍ਚਲਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਂ, ਯਦਿਚ੍ਛਕਂ ਲਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਣਾਮਜਂ ਤੇ**ਤਿ ਨਿਯਤਿਸਙ੍ਗਤਿਭਾਵਪਰਿਣਤਂ, ਕਾਲਪਰਿਣਤਂ ਵਾ। **ਸਯਂਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਯਾ ਸਯਮੇਵ ਕਤਂ, ਦੇਵਿਦ੍ਧਿਯਾ ਤਯਾ ਸਯਮੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਦਾਹੁ ਦੇਵੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਯਾ ਆਰਾਧਿਤੇਹਿ ਦੇਵੇਹਿ ਪਸਾਦਵਸੇਨ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ।

ਇਦਾਨਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਚਤੁਰੋਪਿ ਪਕਾਰੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਮੇਵ ਅਪਦਿਸਨ੍ਤੋ –

੧੨੫੦.‘ਨਾਧਿਚ੍ਚਲਦ੍ਧਂ ਨ ਪਰਿਣਾਮਜਂ ਮੇ, ਨ ਸਯਂਕਤਂ ਨ ਹਿ ਦੇਵੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ।
ਸਕੇਹਿ ਕਮ੍ਮੇਹਿ ਅਪਾਪਕੇਹਿ, ਪੁਞ੍ਞੇਹਿ ਮੇ ਲਦ੍ਧਮਿਦਂ ਮਨੁਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ।

ਤं ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾਣਿਜਾ ਪੁਨ ‘‘ਨਾਯਿਚ੍ਚਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾਯਂ ਪੁਵ੍ਵਾਧਿਕਮੇਵ ਤੇ ਚਤੁਰੋ ਪਕਾਰੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਵ੍ਵਸ੍ਸ ਚ ਸਰੂਪਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ –

੧੨੫੧.‘ਕਿਂ ਤੇ ਵਤਂ ਕਿਂ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ, ਕਿਸ੍ਸ ਸੁਚਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਅਯਂ ਵਿਪਾਕੋ।
ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਤਂ ਵਾਣਿਜਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ, ਕਥਂ ਤਯਾ ਲਦ੍ਧਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਤਸਮਾਦਾਨਂ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਚਰਿਯਂ।

ਪੁਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਯਥੂਪਚਿਤਂ ਪੁਵ੍ਵਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੫੨.‘ਮਮਂ ਪਾਯਾਸੀਤਿ ਅਹੁ ਸਮਞ੍ਞਾ, ਰਜ੍ਜਂ ਯਦਾ ਕਾਰਯਿਂ ਕੋਸਲਾਨਂ।
ਨਤ੍ਥਿਕਦਿਟ੍ਠਿ ਕਦਰਿਯੋ ਪਾਪਧਮ੍ਮੋ, ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦੀ ਚ ਤਦਾ ਅਹੋਸਿਂ॥

੧੨੫੩.‘ਸਮਣੋ ਚ ਖੋ ਆਸਿ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਚਿਤ੍ਤਕਥੀ ਉਲ਼ਾਰੋ।
ਸੋ ਮੇ ਤਦਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਅਭਾਸਿ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਸੂਕਾਨਿ ਵਿਨੋਦਯੀ ਮੇ॥

੧੨੫੪.‘ਤਾਹਂ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਾਸਕਤ੍ਤਂ ਪਟਿਵੇਦਯਿਸ੍ਸਂ।
ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤੋ ਅਹੋਸਿਂ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਿਸ੍ਸਂ।
ਅਮਜ੍ਜਪੋ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਅਭਾਣਿਂ, ਸਕੇਨ ਦਾਰੇਨ ਚ ਅਹੋਸਿਂ ਤੁਟ੍ਠੋ॥

੧੨੫੫.‘ਤਂ ਮੇ ਵਤਂ ਤਂ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ, ਤਸ੍ਸ ਸੁਚਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਅਯਂ ਵਿਪਾਕੋ।
ਤੇਹੇਵ ਕਮ੍ਮੇਹਿ ਅਪਾਪਕੇਹਿ, ਪੁਞ੍ਞੇਹਿ ਮੇ ਲਦ੍ਧਮਿਦਂ ਵਿਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਤਂ ਸੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵ।

ਅਥ ਵਾਣਿਜਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਮਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਫਲਂ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਫਲੇ ਸਦ੍ਧਂ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤਾ –

੧੨੫੬.‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰਾਹਂਸੁ ਨਰਾ ਸਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਞ੍ਞਥਾ ਵਚਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ।
ਯਹਿਂ ਯਹਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੋ, ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ ਮੋਦਤਿ ਕਾਮਕਾਮੀ॥

੧੨੫੭.‘ਯਹਿਂ ਯਹਿਂ ਸੋਕਪਰਿਦ੍ਦਵੋ ਚ, ਵਧੋ ਚ ਬਨ੍ਧੋ ਚ ਪਰਿਕ੍ਕਿਲੇਸੋ।
ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮੋ, ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਯਾ ਕਦਾਚੀ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਂ ਅਵੋਚੁਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸੋਕਪਰਿਦ੍ਦਵ**ੋਤਿ ਸੋਕੋ ਚ ਪਰਿਦੇਵੋ ਚ। **ਪਰਿਕ੍ਕਿਲੇਸੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਨਤ੍ਥੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਤੇਸੁ ਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁਯੇਵ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਰੀਸਰੁਕ੍ਖਤੋ ਪਰਿਪਾਕੇਨ ਮੁਤ੍ਤਬਨ੍ਧਨਾ ਪਰਿਪਕ੍ਕਾ ਸਿਪਾਟਿਕਾ ਪਤਿ, ਤੇਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਸਪਰਿਜਨੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾਣਿਜਾ –

੧੨੫੮.‘ਸਮ੍ਮੂਲ਼੍ਹਰੂਪੋਵ ਜਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇ ਕਲਲੀਕਤੋਵ।
ਜਨਸ੍ਸਿਮਸ੍ਸ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਕੁਮਾਰ, ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਮੂਲ੍ਹਰੂਪੋ**ਵਾਤਿ ਸੋਕਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਮੂਲ੍ਹਸਭਾਵੋ ਵਿਯ। **ਜਨੇ**ਤਿ ਦੇਵਜਨੇ। **ਅਸ੍ਮਿਂ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ । **ਕਲਲੀਕਤੋ**ਤਿ ਕਲਲਂ ਵਿਯ ਕਤੋ, ਕਲਲਨਿਸ੍ਸਿਤਉਦਕੀਭੂਤੋ ਵਿਯ ਆਵਿਲੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਜਨਸ੍ਸਿਮਸ੍ਸ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਤਵ ਪਰਿਜਨਸ੍ਸ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ। **ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ**ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ –

੧੨੫੯.‘‘ਇਮੇ ਚ ਸਿਰੀਸਵਨਾ ਤਾਤਾ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਗਨ੍ਧਾ ਸੁਰਭੀ ਸਮ੍ਪਵਨ੍ਤਿ।
ਤੇ ਸਮ੍ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਵਿਮਾਨਂ, ਦਿਵਾ ਚ ਰਤ੍ਤੋ ਚ ਤਮਂ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾ॥

੧੨੬੦.‘‘ਇਮੇਸਞ੍ਚ ਖੋ ਵਸ੍ਸਸਤਚ੍ਚਯੇਨ, ਸਿਪਾਟਿਕਾ ਫਲਤਿ ਏਕਮੇਕਾ।
ਮਾਨੁਸ੍ਸਕਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਤੀਤਂ, ਯਦਗ੍ਗੇ ਕਾਯਮ੍ਹਿ ਇਧੂਪਪਨ੍ਨੋ॥

੧੨੬੧.‘‘ਦਿਸ੍ਵਾਨਹਂ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚ,
ਅਸ੍ਮਿਂ ਵਿਮਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾਨ ਤਾਤਾ।
ਆਯੁਕ੍ਖਯਾ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖਯਾ ਚਵਿਸ੍ਸਂ,
ਤੇਨੇਵ ਸੋਕੇਨ ਪਮੁਚ੍ਛਿਤੋਸ੍ਮੀ’’ਤਿ॥ – ਆਹ।

੧੨੫੯. ਤਤ੍ਥ **ਸਿਰੀਸਵਨਾ**ਤਿ ਸਿਰੀਸਵਿਪਿਨਤੋ। **ਤਾਤਾ**ਤਿ ਵਾਣਿਜੇ ਆਲਪਤਿ। ਇਮੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਭੂਤਾ **ਦਿਬ੍ਬਾ ਗਨ੍ਧਾ ਸੁਰਭੀ** ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਗਨ੍ਧਾਯੇਵ ਸਮਨ੍ਤਤੋ **ਪਵਨ੍ਤਿ** ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਦਿਬ੍ਬਾ ਗਨ੍ਧਾ ਏਵਂ ਵਾਯਨ੍ਤਾ **ਇਮਂ ਵਿਮਾਨਂ ਸਮ੍ਪਵਾਯਨ੍ਤਿ** ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਗਨ੍ਧਂ ਗਾਹਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਕੇਵਲਂ ਸਮ੍ਪਵਾਯਨਮੇਵ, ਅਥ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਾਯ ਤਮਮ੍ਪਿ ਨਿਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘**ਦਿਵਾ ਚ ਰਤ੍ਤੋ ਚ ਤਮਂ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾ**’’ਤਿ।

੧੨੬੦-੬੧. **ਇਮੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਰੀਸਾਨਂ। **ਸਿਪਾਟਿਕਾ**ਤਿ ਫਲਕੁਟ੍ਟਿਲਿਕਾ। **ਫਲਤੀ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਟਤੋ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਪੁਟਭੇਦਂ ਵਾ ਪਤ੍ਵਾ ਸਿਸ੍ਸਤਿ। **ਮਾਨੁਸ੍ਸਕਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਤੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਵਸ੍ਸਸਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਇਮਸ੍ਸ ਸਿਰੀਸਸ੍ਸ ਸਿਪਾਟਿਕਾ ਫਲਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਫਲਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਨੁਸ੍ਸਕਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਤੀਤਂ। **ਯਦਗ੍ਗੇ** ਯਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ, **ਕਾਯਮ੍ਹਿ ਇਧ** ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯੇ **ਉਪਪਨ੍ਨੋ** ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਦੇਵਗਣਨਾਯ ਪਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਆਯੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਖੀਯਤਿ ਮੇ ਆਯੂਤਿ ਸੋਕਵਸੇਨ ਸਮ੍ਪਮੂਲ੍ਹੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੇਨਾਹ ‘‘**ਦਿਸ੍ਵਾਨਹਂ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚ…ਪੇ॰… ਤੇਨੇਵ ਸੋਕੇਨ ਪਮੁਚ੍ਛਿਤੋਸ੍ਮੀ**’’ਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਵਾਣਿਜਾ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੬੨.‘‘ਕਥਂ ਨੁ ਸੋਚੇਯ੍ਯ ਤਥਾਵਿਧੋ ਸੋ, ਲਦ੍ਧਾ ਵਿਮਾਨਂ ਅਤੁਲਂ ਚਿਰਾਯ।
ਯੇ ਚਾਪਿ ਖੋ ਇਤ੍ਤਰਮੁਪਪਨ੍ਨਾ, ਤੇ ਨੂਨ ਸੋਚੇਯ੍ਯੁਂ ਪਰਿਤ੍ਤਪੁਞ੍ਞਾ’’ਤਿ॥ –

ਆਹਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਦਿਸੇਹਿ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕੇਹਿ ਮਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸੋਚਿਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ, ਤਾਦਿਸੋ ਪਨ ਏਵਂ ਦਿਬ੍ਬਾਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੋ ਕਥਂ ਨੁ ਸੋਚੇਯ੍ਯ, ਨ ਸੋਚਿਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਤਕੇਨੇਵ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇਸਞ੍ਚ ਉਪਦੇਸਂ ਦੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੬੩.‘‘ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਂ ਓਵਦਿਯਞ੍ਚ ਮੇਤਂ, ਯਂ ਮਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੇਯ੍ਯਵਾਚਂ ਵਦੇਥ।

ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਖੋ ਤਾਤਾ ਮਯਾਨੁਗੁਤ੍ਤਾ, ਯੇਹਿਚ੍ਛਕੰ ਤੇਨ ਪਲੇਥ ਸੋਤ੍ਥਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਚ੍ਛਵਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਤੰ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪੰ। **ਓਵਦਿਯਞ੍ਚ ਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਮੇ ਮਯ੍ਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਓਵਦਿਯੰ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਤੰ। **ਯੰ** ਯਸ੍ਮਾ, **ਮੰ** ਮਯ੍ਹੰ, **ਤੁਮ੍ਹੇ** ‘‘ਕਥੰ ਨੁ ਸੋਚੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ **ਪੇਯਜਵਾਚੰ** ਪਿਯਵਚਨੰ **ਵਦੇਥ।** ਯੰ ਵਾ ਪੇਯਜਵਾਚਾਯ ਵਦਨੰ ਕਥਨੰ, ਤੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਅਥ ਵਾ ਯੰ ਯਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੇਯਜਵਾਚੰ ਵਦੇਥ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਓਵਦਿਯਞ੍ਚ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੰ ਓਵਾਦਾਨੁਰੂਪੰ ਕਾਤਬ੍ਬਞ੍ਚ ਮੇ ਮਯਾ ਕਤੰ, ਕਿੰ ਪਨ ਤਨ੍ਤਿ ਆਹ **“ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਖੋ ਤਾਤਾ**”ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਯਾਨੁਗੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹੇ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਯਾਵ ਕਨ੍ਤਾਰਾਤਿਕ੍ਕਮਾ ਮਯਾ ਅਨੁਗੁਤ੍ਤਾ ਰਕ੍ਖਿਤਾ, **ਯੇਨਿਚ੍ਛਕੰ** ਯਥਾਰੁਚਿਤੇਨ, **ਸੋਤ੍ਥਿੰ** ਖੇਮੇਨ, **ਪਲੇਥ** ਗਚ੍ਛਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਵਾਣਿਜਾ ਕਤਞ੍ਞੁਭਾਵੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤਾ –

੧੨੬੪.‘ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯੰ ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਭੂਮਿੰ, ਧਨਤ੍ਥਿਕਾ ਉਦ੍ਦਯੰ ਪਤ੍ਥਯਾਨਾ।
ਯਥਾਪਯੋਗਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚਾਗਾ, ਕਾਹਾਮ ਸੇਰੀਸਮਹੰ ਉਲ਼ਾਰਨ੍ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਪਯੋਗਾ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਕਤਪਟਿਞ੍ਞਾਨੁਰੂਪਪਯੋਗਾ। **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚਾਗਾ**ਤਿ ਸਮਤ੍ਤਚਾਗਾ, ਉਲ਼ਾਰਸ੍ਸ ਮਹਸ੍ਸ ਪਰਿਯਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਾ। **ਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਉਸ੍ਸਵਪੂਜੰ।

ਪੁਨ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਕਰਣੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇਸੁ ਚ ਤੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੬੫.‘ਮਾ ਚੇਵ ਸੇਰੀਸਮਹੰ ਅਕਤ੍ਥ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਵੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਯੰ ਵਦੇਥ।
ਪਾਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਵਜ੍ਜਯਾਥ, ਧਮ੍ਮਾਨੁਯੋਗਞ੍ਚ ਅਧਿਟ੍ਠਹਾਥਾ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯੰ ਵਦੇਥਾ**ਤਿ ਯੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਖੇਮੇਨ ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਦੇਸਪਤ੍ਤਿੰ ਤਤ੍ਥ ਚ ਵਿਪੁਲੰ ਉਦ੍ਦਯੰ ਲਾਭੰ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਾ ‘‘ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਥ। **ਸਬ੍ਬੰ** ਤੰ ਵੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਤਥੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖਾ ਹੋਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ **ਪਾਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ** ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ **ਵਿਵਜ੍ਜਯਾਥ** ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਥ। **ਧਮ੍ਮਾਨੁਯੋਗ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਾਦਿਕੁਸਲਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨੰ। **ਅਧਿਟ੍ਠਹਾਥਾ**ਤਿ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਥ ਇਦੰ ਸੇਰੀਸਕਮਹਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਯੰ ਪਨ ਉਪਾਸਕੰ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਰਕ੍ਖਾਵਰਣੰ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਤੇਸੰ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਆਹ –

੧੨੬੬.‘ਉਪਾਸਕੋ ਅਤ੍ਥਿ ਇਮਮ੍ਹਿ ਸਙ੍ਘੇ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਸੀਲਵਤੂਪਪਨ੍ਨੋ।
ਸਦ੍ਧੋ ਚ ਚਾਗੀ ਚ ਸੁਪੇਸਲੋ ਚ, ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ ਸਨ੍ਤੁਸਿਤੋ ਮੁਤੀਮਾ॥

੧੨੬੭.‘ਸਞ੍ਜਾਨਮਾਨੋ ਨ ਮੁਸਾ ਭਣੇਯਜ, ਪਰੂਪਘਾਤਾਯ ਨ ਚੇਤਯੇਯਜ।
ਵੇਭੂਤਿਕੰ ਪੇਸੁਣੰ ਨੋ ਕਰੇਯਜ, ਸਣ੍ਹਞ੍ਚ ਵਾਚੰ ਸਖਿਲੰ ਭਣੇਯਜ॥

੧੨੬੮.‘ਸਗਾਰਵੋ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਨੀਤੋ, ਅਪਾਪਕੋ ਅਧਿਸੀਲੇ ਵਿਸੁਦ੍ਧੋ।
ਸੋ ਮਾਤਰੰ ਪਿਤਰਞ੍ਚਾਪਿ ਜਨ੍ਤੁ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਪੋਸੇਤਿ ਅਰਿਯਵੁਤ੍ਤਿ॥

੧੨੬੯.‘ਮਞ੍ਞੇ ਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਕਾਰਣਾ, ਭੋਗਾਨਿ ਪਰਿਯੇਸਤਿ ਨ ਅਤ੍ਤਹੇਤੁ।

ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਞ੍ਚ ਯੋ ਅਚ੍ਚੁਯੇਨ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪੋਣੋ ਚਰਿਸ੍ਸਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ॥

੧੨੭੦.‘ਉਜੂ ਅਵਙ੍ਕੋ ਅਸਠੋ ਅਮਾਯੋ, ਨ ਲੇਸਕਪ੍ਪੇਨ ਚ ਵੋਹਰੇਯ੍ਯ।
ਸੋ ਤਾਦਿਸੋ ਸੁਕਤਕਮ੍ਮਕਾਰੀ, ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ ਕਿਨ੍ਤਿ ਲਭੇਥ ਦੁਕ੍ਖੰ॥

੧੨੭੧.‘ਤੰਕਾਰਣਾ ਪਾਤੁਕਤੋਮ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮੰ ਪਸ੍ਸਥ ਵਾਣਿਜਾਸੇ।
ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤੇਨਿਹ ਭਸ੍ਮੀ ਭਵੇਥ, ਅਨ੍ਧਾਕੁਲਾ ਵਿਪ੍ਪਨਟ੍ਠਾ ਅਰਞ੍ਞੇ।
ਤੰ ਖਿਪ੍ਪਮਾਨੇਨ ਲਹੁੰ ਪਰੇਨ, ਸੁਖੋ ਹਵੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਙ੍ਗਮੋ’’ਤਿ॥

੧੨੬੬. ਤਤ੍ਥ **ਸਙ੍ਘੇ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਸਮੂਹੇ। **ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਤਾਯ ਕੁਸਲੋ। **ਸਨ੍ਤੁਸਿਤੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ। **ਮੁਤੀਮਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਾਦਿਨਾ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕਹਿਤਾਨੰ ਮੁਨਨਤੋ ਮੁਤਿਮਾ।

੧੨੬੭. **ਸਞ੍ਜਾਨਮਾਨੋ ਨ ਮੁਸਾ ਭਣੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾ ਨ ਭਾਸੇਯ੍ਯ। **ਵੇਭੂਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਹਿਤਾਨੰ ਵਿਨਾਭਾਵਕਰਣਤੋ ‘‘ਵੇਭੂਤਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੰ ਪਿਸੁਣੰ, **ਨੋ ਕਰੇਯ੍ਯ** ਨ ਵਦੇਯ੍ਯ।

੧੨੬੮. **ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਪਤਿਸ੍ਸਯੋ ਗਰੁਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਨਿਵਾਤਵੁਤ੍ਤਿਕਤ੍ਤਾ ਸੋਰਚ੍ਚੰ, ਸਹ ਪਤਿਸ੍ਸੇਨਾਤਿ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ। **ਅਧਿਸੀਲੇ**ਤਿ ਉਪਾਸਕੇਨ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾਯ। **ਅਰਿਯਵੁਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵੁਤ੍ਤਿ।

੧੨੬੯. **ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪੋਣੋ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਿਨ੍ਨੋ। **ਚਰਿਸ੍ਸਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਸਾਸਨਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਸ੍ਸਤਿ।

੧੨੭੦. **ਲੇਸਕਪ੍ਪੇਨਾ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਲੇਸੇਨ। **ਨ ਚ ਵੋਹਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਮਾਯਾਸਾਠੇਯ੍ਯਵਸੇਨ ਵਚਨੰ ਨ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਯ੍ਯ। **ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ ਕਿਨ੍ਤਿ ਲਭੇਥ ਦੁਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਧਮ੍ਮੇ ਠਿਤੋ ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ ਸਮਚਾਰੀ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖੰ ਲਭੇਥ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯ।

੧੨੭੧. **ਤੰਕਾਰਣਾ**ਤਿ ਤਨ੍ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਹੇਤੁ। **ਪਾਤੁਕਤੋਮ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ**ਤਿ ਸਯਮੇਵ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਹੰ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿੰ। ‘‘ਅਤ੍ਤਾਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਮਮ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਤੁਵਾਕਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਹੰ ਧਮ੍ਮੰ ਅਪਚਾਯਮਾਨੋ ਤੰ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਰਕ੍ਖਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਧਮ੍ਮੰ ਪਸ੍ਸਥ** ਧਮ੍ਮਮੇਵ ਚਰਿਤਬ੍ਬੰ ਕਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਥ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤੇਨਿਹ ਭਸ੍ਮੀ ਭਵੇਥਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਉਪਾਸਕੇਨ ਵਿਨਾ ਚੇ ਆਗਤਾ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਅਨਾਥਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਰਣਾ ਭਸ੍ਮਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥ। **ਖਿਪ੍ਪਮਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਖਿਪ੍ਪਨ੍ਤੇਨ ਵਮ੍ਭਨ੍ਤੇਨ ਪੀਲ਼ਨ੍ਤੇਨ। **ਲਹੁ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਕਰੰ। **ਪਰੇਨਾ**ਤਿ ਅਧਿਕੰ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ। ਤਸ੍ਮਾ **ਸੁਖੋ ਹਵੇ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਙ੍ਗਮੋ**ਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਖਨ੍ਤਿਸੋਰਚ੍ਚੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋ ਕੇਨਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੁਤ੍ਤੋਪਿ ਨ ਪਟਿਪ੍ਫਰਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਏਵੰ ਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਕਿਤ੍ਤਿਤੰ ਸਰੂਪਤੋ ਞਾਤੁਕਾਮਾ ਵਾਣਿਜਾ –

੧੨੭੨.‘ਕਿੰ ਨਾਮ ਸੋ ਕਿਞ੍ਚ ਕਰੋਤਿ ਕਮ੍ਮੰ,
ਕਿੰ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯੰ ਕਿੰ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਗੋਤ੍ਤੰ।
ਮਯਮ੍ਪਿ ਨੰ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਮ੍ਹ ਯਕ੍ਖ, ਯਸ੍ਸਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਇਧਾਗਤੋਸਿ।
ਲਾਭਾ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸ ਤੁਵੰ ਪਿਹੇਸੀ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਕਿੰ ਨਾਮ ਸੋ**ਤਿ ਨਾਮਤੋ ਸੋ ਜਨ੍ਤੁ ਸਤ੍ਤੋ ਕੋ ਨਾਮ। **ਕਿਞ੍ਚ ਕਰੋਤਿ ਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਕਸਿਵਣਿਜ੍ਜਾਦੀਸੁ ਕੀਦਿਸੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਤਿ। **ਕਿੰ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਕਤੰ ਪਨ ‘‘ਤਿਸ੍ਸੋ ਫੁਸ੍ਸੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਤਸ੍ਸ ਕਿੰ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯੰ, ‘‘ਭਗ੍ਗਵੋ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ

ਕਿਂ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੋਤ੍ਤਂ। **ਯਸ੍ਸ ਤੁਵਂ ਪਿਹੇਸੀ**ਤਿ ਯਂ ਤੁਵਂ ਪਿਯਾਯਸਿ।

ਇਦਾਨਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਂ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੧੨੭੩.‘‘ਯੋ ਕਪ੍ਪਕੋ ਸਮ੍ਭਵਨਾਮਧੇਯਜੋ,
ਉਪਾਸਕੋ ਕੋਚ੍ਛਫਲੂਪਜੀਵੀ।
ਜਾਨਾਥ ਨਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੇਸਿਯੋ ਸੋ,
ਮਾ ਖੋ ਨਂ ਹੀਲ਼ਿਤ੍ਥ ਸੁਪੇਸਲੋ ਸੋ’’ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਪ੍ਪਕੋ**ਤਿ ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ। **ਸਮ੍ਭਵਨਾਮਧੇਯਜੋ**ਤਿ ਸਮ੍ਭਵੋਤਿ ਏਵਂਨਾਮੋ। **ਕੋਚ੍ਛਫਲੂਪਜੀ**ਵੀਤਿ ਕੋਚ੍ਛਞ੍ਚ ਫਲਞ੍ਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਨਕੋ। ਤਤ੍ਥ ਕੋਚ੍ਛਂ ਨਾਮ ਆਲ਼ਕਾਦਿਸਣ੍ਠਾਪਨਤ੍ਥਂ ਕੇਸਾਦੀਨਂ ਉਲ੍ਲਿਖਨਸਾਧਨਂ। **ਪੇਸਿਯੋ** ਪੇਸਨਕਾਰਕੋ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ।

ਇਦਾਨਿ ਵਾਣਿਜਾ ਤਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਆਹਂਸੁ –

੧੨੭੪.‘‘ਜਾਨਾਮਸੇ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਵਦੇਸਿ ਯਕ੍ਖ, ਨ ਖੋ ਨਂ ਜਾਨਾਮ ਸ ਏਦਿਸੋਤਿ।
ਮਯਮ੍ਪਿ ਨਂ ਪੂਜਯਿਸ੍ਸਾਮ ਯਕ੍ਖ, ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਚਨਂ ਉਲ਼ਾਰ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਾਨਾਮਸੇ**ਤਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ, ਤਂ ਮਯਂ ਸਰੂਪਤੋ ਜਾਨਾਮ। **ਏਦਿਸੋ**ਤਿ ਗੁਣਤੋ ਪਨ ਯਥਾ ਤਯਾ ਕਿਤ੍ਤਿਤਂ, ਏਵਂ ਏਦਿਸੋਤਿ ਤਂ ਨ ਖੋ ਜਾਨਾਮ, ਯਥਾ ਤਂ ਅਵਿਦੂਸੁਨੇਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਇਦਾਨਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੋ –

੧੨੭੫.‘‘ਯੇ ਕੇਚਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਥੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਦਹਰਾ ਮਹਨ੍ਤਾ ਅਥਵਾਪਿ ਮਜ੍ਝਿਮਾ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਆਲਮ੍ਬਨ੍ਤੁ ਵਿਮਾਨਂ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਫਲਂ ਕਦਰਿਯਾ’’ਤਿ॥ –

ਗਾਥਮਾਹ । ਤਤ੍ਥ **ਮਹਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਾ। **ਆਲਮ੍ਬਨ੍ਤੁ**ਤਿ ਆਰੋਹਨ੍ਤੁ। **ਕਦਰਿਯਾ**ਤਿ ਮਚ੍ਛਰਿਨੋ ਅਦਾਨਸੀਲਾ।

ਇਦਾਨਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਛ ਗਾਥਾ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾ –

੧੨੭੬.‘ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਹਂ ਪੁਰੇਤਿ, ਤਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ।
ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਆਲਮ੍ਬਿਂਸੁ ਵਿਮਾਨਂ, ਮਸਕ੍ਕਸਾਰਂ ਵਿਯ ਵਾਸਵਸ੍ਸ॥

੧੨੭੭.‘ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਹਂ ਪੁਰੇਤਿ, ਉਪਾਸਕਤ੍ਤਂ ਪਟਿਵੇਦਯਿਂਸੁ।
ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਲੋਕੇ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਿਂਸੁ।
ਅਮਜ੍ਜਪਾ ਨੋ ਚ ਮੁਸਾ ਭਣਿਂਸੁ, ਸਕੇਨ ਦਾਰੇਨ ਚ ਅਹੇਸੁਂ ਤੁਟ੍ਠਾ॥

੧੨੭੮.‘ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਵ ਅਹਂ ਪੁਰੇਤਿ, ਉਪਾਸਕਤ੍ਤਂ ਪਟਿਵੇਦਯਿਤ੍ਵਾ।
ਪਕ੍ਕਾਮਿ ਸਤ੍ਥੋ ਅਨੁਮੋਦਮਾਨੋ, ਯਕ੍ਖਿਦ੍ਧਿਯਾ ਅਨੁਮਤੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ॥

੧੨੭੯.‘ਗਨ੍ਵਾਨ ਤੇ ਸਿਨ੍ਧੁਸੋਵੀਰਭੂਮਿਂ, ਧਨਤ੍ਥਿਕਾ ਉਦ੍ਦਯਂ ਪਤ੍ਥਯਾਨਾ।
ਯਥਾਪਯੋਗਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਲਾਭਾ, ਪਚ੍ਚਾਗਮੁਂ ਪਾਟਲਿਪੁਤ੍ਤਮਕ੍ਖਤਂ॥

੧੨੮੦.‘ਗਨ੍ਵਾਨ ਤੇ ਸਙ੍ਘਰਂ ਸੋਤ੍ਥਿਵਨ੍ਤੋ, ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਦਾਰੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗਿਭੂਤਾ।
ਆਨਨ੍ਦੀ ਵਿਤ੍ਤਾ ਸੁਮਨਾ ਪਤੀਤਾ, ਅਕਂਸੁ ਸੇਰੀਸਮਹਂ ਉਲ਼ਾਰਂ।
ਸੇਰੀਸਕਂ ਤੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਮਾਪਯਿਂਸੁ॥

੧੨੮੧.‘ਏਤਾਦਿਸਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨ ਸੇਵਨਾ, ਮਹਤ੍ਥਿਕਾ ਧਮ੍ਮਗੁਣਾਨ ਸੇਵਨਾ।
ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਤ੍ਤਾ ਸੁਖਿਤਾ ਅਹੇਸੁ’’ਨ੍ਤਿ॥

੧੨੭੬. ਤਤ੍ਥ **ਅਹਂ ਪੁਰੇ**ਤਿ ਅਹਂ ਪੁਰਿਮਂ ਅਹਂ ਪੁਰਿਮਨ੍ਤਿ ਅਹਮਹਂਕਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **“ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇ**ਵਾ”ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ **“ਸਬ੍ਬੇ**ਵ **ਤੇ**”ਤਿ ਵਚਨਂ ‘‘ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਯਥਾ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਆਰੁਹਨੇ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਜਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਥਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਤਂ ਆਰੁਹਿਂਸੁ, ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੁਹਨੇ ਅਨੁਰਾਯੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਮਸਕ੍ਕਸਾਰਂ ਵਿਯ ਵਾਸਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ‘‘ਮਸਕ੍ਕਸਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਵਾ ਦੇਵਭਵਨਂ, ਇਧ ਪਨ ਸਕ੍ਕਭਵਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਮਸਕ੍ਕਸਾਰਂ ਵਿਯ ਵਾਸਵਸ੍ਸਾ’’ਤਿ।

੧੨੭੭-੮. ਅਥ ਤੇ ਵਾਣਿਜਾ ਵਿਮਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਇਚ੍ਛਿਤਂ ਦੇਸਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **“ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇ**ਵਾ”ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਮਤੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ ਸਤ੍ਥੋ ਯਕ੍ਖਿਦ੍ਧਿਯਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਅਨੁਮੋਦਮਾਨੋਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਕੇਨ ਪਨ ਅਨੁਮਤੋਤਿ? ਯਕ੍ਖੇਨਾਤਿ ਪਾਕਟੋਯਮਤ੍ਥੋ।

੧੨੭੯. **ਯਥਾਪਯੋਗਾ**ਤਿ ਯਥਾਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਕਤਪਯੋਗਾ। **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਲਾਭਾ**ਤਿ ਸਮਿਦ੍ਧਲਾਭਾ। **ਅਕ੍ਖਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪਦ੍ਦੁਤਂ ਪਾਟਲਿਪੁਤ੍ਤਂ। **ਅਕ੍ਖਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਅਨਾਬਾਧਂ ਅਨੁਪ੍ਪੀਲ਼ਂ, ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨੮੦. **ਸਙ੍ਘਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਂ ਗੇਹਂ। **ਸੋਤ੍ਥਿਵਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ ਖੇਮਿਨੋ। **ਆਨਨ੍ਦੀ**ਤਿਆਦੀਹਿ ਚਤੂਹਿ ਪਦੇਹਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਤਭਾਵਮੇਵ ਵਦਤਿ। **ਸੇਰੀਸਕਂ ਤੇ ਪਰਿਵੇਣਂ ਮਾਪਯਿਂਸੂ**ਤਿ ਕਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸ੍ਸਵਮੋਚਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮੇਨ ਸੇਰੀਸਕਂ ਨਾਮ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਵੇਇਯਤੋ ਪੇਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਤੋ ਪਰਿਵੇਣਂ ਪਾਸਾਦਕੂਟਾਗਾਰਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਾਦਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਾਕਾਰਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਯੁਤ੍ਤਂ ਆਵਾਸਂ ਅਕਂਸੁ।

੧੨੮੧. **ਏਤਾਦਿਸਾ**ਤਿ ਏਦਿਸੀ, ਏਵਂ ਅਨਤ੍ਥਪਟਿਬਾਹਿਨੀ ਅਤ੍ਥਸਾਧਿਕਾ ਚ। **ਮਹਤ੍ਥਿਕਾ**ਤਿ ਮਹਾਪਯੋਜਨਾ ਮਹਾਨਿਸਂਸਾ। **ਧਮ੍ਮਗੁਣਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਵਿਪਰੀਤਗੁਣਾਨਂ। **ਏਕਸ੍ਸ** ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿਤਤ੍ਥਂ **ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਤ੍ਤਾ** ਸਬ੍ਬੇ ਏਵ ਤੇ ਸਤ੍ਥਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਤ੍ਤਾ, **ਸੁਖਿਤਾ** ਸੁਖਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਖੇਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ **ਅਹੇਸੁਂ**।

ਸਮ੍ਭਵੋ ਪਨ ਉਪਾਸਕੋ ਪਾਯਾਸਿਸ੍ਸ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇਸਞ੍ਚ ਵਾਣਿਜਾਨਂ ਵਚਨਪਟਿਵਚਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਂ ਗਾਥਾਬਨ੍ਧਂ ਸੁਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਪਾਯਾਸਿਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਮ੍ਭਵਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਥੇਸੀਤਿ ਅਪਰੇ। ਤਂ ਯਸਤ੍ਥੇਰਪ੍ਪਮੁਖਾ ਮਹਾਥੇਰਾ ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਗੀਤਿਯਂ ਸਙ੍ਗਹਂ ਆਰੋਪੇਸੁਂ। ਸਮ੍ਭਵੋ ਪਨ ਉਪਾਸਕੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸੇਰੀਸਕਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਿਮਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨਨ੍ਤਿ ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਵਿਮਾਨੰ। ਤਸ੍ਸ ਕਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ? ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਵਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੰ ਉਪਗਤੋ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਖਣੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਗਾਰਵਬਹੁਮਾਨੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸੋ ਕਿਰ ਅਤੀਤੇ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਧਾਤੁਯੋ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਥੂਪੇ ਚ ਕਤੇ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਰਿਸਾ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਧੂਪਾਦੀਹਿ ਚੇਤਿਯੇ ਪੂਜੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਪੁਪ੍ਫਪੂਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤੇਸੁ ਤੇਹਿ ਪੂਜਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਤਾਨਿ ਸਮ੍ਮਦੇਵ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਸਨ੍ਨਿਵੇਸਵਸੇਨ ਦਸ੍ਸਨੀਯੰ ਪਾਸਾਦਿਕੰ ਵਿਭਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤੰ ਪੁਪ੍ਫਪੂਜੰ ਅਕਾਸਿ। ਕਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਏਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਤੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਹਦਯੇ ਠਪੇਸਿ।

ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਮਹਾ ਚਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਖਣੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਟ੍ਠਾਸੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਯਥਾਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਮੁਖੇਨ ਕਤਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮੰ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿ –

੧੨੮੨.'ਉਚ੍ਚਮਿਦੰ ਮਣਿਥੂਣੰ ਵਿਮਾਨੰ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾਨਿ।
ਕੂਟਾਗਾਰਾ ਸਤ੍ਤਸਤਾ ਉਲ਼ਾਰਾ, ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਥਮ੍ਭਾ ਰੁਚਕਤ੍ਥਤਾ ਸੁਭਾ॥

੧੨੮੩.'ਤਤ੍ਥਚ੍ਛਸਿ ਪਿਵਸਿ ਖਾਦਸਿ ਚ, ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ ਵੀਣਾ ਪਵਦਨ੍ਤਿ ਵਗ੍ਗੁਂ।
ਦਿਬ੍ਬਾ ਰਸਾ ਕਾਮਗੁਣੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ, ਨਾਰਿਯੋ ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਛਨ੍ਨਾ॥

੧੨੮੪.'ਕੇਨ ਤੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਕੇਨ ਤੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੨੮੫.'ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਦੇਵ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਕਿਮਕਾਸਿ ਪੁਞ੍ਞੰ।
ਕੇਨਾਸਿ ਏਵੰ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵੋ, ਵਣ੍ਣੋ ਚ ਤੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ''ਤਿ॥

ਸੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਕਮ੍ਮੰ ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਾ ਆਹੰਸੁ –

੧੨੮੬.'ਸੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ।
ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਿਦੰ ਫਲੰ''॥

੧੨੮੭.'ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਮਾਲੰ ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ, ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਥੂਪੇ।
ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਚਮ੍ਹਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਕਾਮੇਹਿ ਸਮਙ੍ਗਿਭੂਤੋ॥

੧੨੮੮.'ਤੇਨ ਮੇਤਾਦਿਸੋ ਵਣ੍ਣੋ, ਤੇਨ ਮੇ ਇਧ ਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚ ਮੇ ਭੋਗਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਮਨਸੋ ਪਿਯਾ॥

੧੨੮੯.'ਅਕ੍ਖਾਮਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਹਾਨੁਭਾਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋ ਯਮਹੰ ਅਕਾਸਿੰ।

ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਏਵ਼ ਜਲਿਤਾਨੁਭਾਵ਼ੋ, ਵ਼ਣ੍ਣੋ ਚ ਮੇ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਪਭਾਸਤੀ’’ਤਿ॥

੧੨੯੭. ਤਤ੍ਥ **ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ ਮਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਚੇਤਿਯੇ ਪੂਜਾਕਰਣਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰਟ੍ਠਪਨਾਦਿਨਾ ਰਚਨਾਵ਼ਿਸੇਸੇਨ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵ਼ਾ ਯਥਾਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਾਯ ਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ, ਵ਼ਾਤੇਨ ਵ਼ਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ ਪੁਪ੍ਫਂ। **ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ਼**ਾਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ਼ਾ ਰਚਨਾਵ਼ਿਸੇਸੇਨ ਦਸ੍ਸਨੀਯਂ ਪਾਸਾਦਿਕਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਯ। **ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵ਼**ਾਤਿ ਵ਼ਿਭਤ੍ਤਿਵ਼ਿਸੇਸਾਦਿਵਸੇਨ ਪੁਪ੍ਫਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾ। ਤਂ ਵ਼ਾ ਪੁਪ੍ਫਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਚੇਤਿਯਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਮਮ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵ਼ਾਤਿ ਏਵ਼ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਂ ਵ਼ੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਏਵ਼ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੁਚਰਿਤਕਮ੍ਮੇ ਪਕਾਸਿਤੇ ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵ਼ਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ਼ਾ ਭਗਵਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਨਿਵ਼ੇਦੇਸਿ। ਭਗਵ਼ਾ ਤਂ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵ਼ਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵ਼ਿਮਾਨਵ਼ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਵ਼ਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਏਕਾਦਸਵਤ੍ਥੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਮਸ੍ਸ

ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵ਼ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ ਚ ਪੁਰਿਸਵ਼ਿਮਾਨਵ਼ਣ੍ਣਨਾ।

ਨਿਗਮਨਕਥਾ

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ –

ਦੇਵਤਾਨਂ ਵ਼ਿਮਾਨਾਦਿ-ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਤਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ।
ਪਕਾਸਯਨ੍ਤੀ ਸਤ੍ਤਾਨਂ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਹਿਤਾਵਹਾ॥

ਅਪ੍ਪਕਾਨਮ੍ਪਿ ਕਾਰਾਨਂ, ਯਾ ਵ਼ਿਭਾਵ਼ੇਤਿ ਦੇਸਨਾ।
ਉਲ਼ਾਰਫਲਤਂ ਚਿਤ੍ਤ-ਖੇਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋਗਤੋ॥

ਯਂ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਕੁਸਲਾ, ਸੁਪਰਿਞ੍ਞਾਤਵਤ੍ਥੁਕਾ।
ਵ਼ਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਇਚ੍ਚੇਵ, ਸਙ੍ਗਾਯਿਂਸੁ ਮਹੇਸਯੋ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਪਕਾਸੇਤੁਂ, ਪੋਰਾਣਟ੍ਠਕਥਾਨਯਂ।
ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਮਾਰਦ੍ਧਾ, ਅਤ੍ਥਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਮਯਾ॥

ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਮਤ੍ਥਾਨਂ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਰਹਂ।
ਪਕਾਸਨਾ **ਪਰਮਤ੍ਥ-ਦੀਪਨੀ** ਨਾਮ ਨਾਮਤੋ॥

ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਨਾਕੁਲਵ਼ਿਨਿਚ੍ਛਯਾ।

ਸਾ ਸਤ੍ਤੁਰਸਮਤ੍ਤਾਯ, ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਭਾਣਵਾਰਤੋ॥

ਇਤਿ ਤਂ ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੇਨ, ਯਂ ਤਂ ਅਧਿਗਤਂ ਮਯਾ।
ਪੁਞ੍ਞਂ ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ, ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ॥

ਓਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਯ, ਸੀਲਾਦਿਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ।
ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਹਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਰਸਭਾਗਿਨੋ॥

ਚਿਰਂ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨਂ।
ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਗਾਰਵਾ ਨਿਚ੍ਚਂ, ਹੋਨ੍ਤੁ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਣਿਨੋ॥

ਸਮ੍ਮਾ ਵਸ੍ਸਤੁ ਕਾਲੇਨ, ਦੇਵੋਪਿ ਜਗਤੀਪਤਿ।
ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਨਿਰਤੋ ਲੋਕਂ, ਧਮ੍ਮੇਨੇਵ ਪਸਾਸਤੁਤਿ॥

ਇਤਿ ਬਦਰਤਿਤ੍ਥਵਿਹਾਰਵਾਸਿਨਾ **ਆਚਰਿਯਧਮ੍ਮਪਾਲੇਨ**

ਕਤਾਯ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਖੁਦ੍ਦਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਸਮਤ੍ਤਾ।